

švedski
bestseler
broj jedan

„Priča koja ledi krv u žilama,
prepuna uzbuđenja
i neočekivanih obrta!“

— BOOKLOONS

Sila i Prof Berjlind

Sve Će plima odneti

PROŠLOST SE NE MOŽE SAKRITI

Sila i Rolf Berjling

Sve će plima odneti

Preveo Srđan Krstić

Beograd, 2015.

SJLA I ROLF BERGLIND

SVE ĆE PLIMA ODNETI

Preveo
Srđan Krstić

Naziv originala:
Cilia and Rolf Borjlind - SPRINGFLODEN

Kasno leto 1987.

U Haslevikarni, koju čini nekoliko uvala na ostrvu Nordkoster na zapadu Švedske, blizu granice s Norveškom, razlika između plime i oseke obično je pet ili deset centimetara, osim za vreme velike, sizijske plime kada se sve promeni. Taj fenomen nastupa kada su Sunce i Mesec u liniji sa Zemljom. Onda je razlika gotovo pola metra. Ljudska glava je u prošeku visoka negde oko dvadeset pet centimetara, manje-više.

Noćas će ovde biti velika plima.

Zasad je oseka.

Pun mesec usisao je i povukao more - koje mu se nevoljno predalo još pre nekoliko sati - i ostavio na otvorenom veliki deo mokrog peska plaže. Male, sjajne krabe gegaju se preko peska, sijajući na čeličnosivoj svetlosti punog meseca. Školjke čekaju da prođe vreme, čvrsto prilepljene za stene koje vire iz tla. Čitav živi svet, koji je sada bio razotkriven na obali, znao je da će ga plima ponovo potopiti i sprati odatle.

Tri prilike na obali znale su to isto. Znale su i kada će se to tačno dogoditi - za četvrt sata. Onda će prvi blagi talasi doći s pučine i pokvasiti suve delove plaže. Ubrzo će pritisak iz tamnih dubina postati sve veći i krenuće da gura talas za talasom sve dok nadolazeća voda ne dostigne vrhunac.

Velika plima - to znači da će plaža biti pokrivena pedeset centimetara dubokom vodom.

Ali preostalo im je nešto malo vremena dotle. Gotovo da su iskopali rupu. Išla je pravo dole, duboka skoro sto pedeset centimetara, široka oko šezdeset. Telo će savršeno stati u nju. Samo će glava ostati da viri.

Glava četvrte prilike.

Glava koja je pripadala ženi koja je, potpuno mirno, vezanih ruku stajala nedaleko od njih.

Njena duga kosa nežno je poigravala na povetarcu koji je svakog časa menjao smer. Njeno golo telo je svetlucalo, a na licu nije bilo nikakve šminke. U očima je mogao da se očita čudan nedostatak prisustva. Gledala je bez ikakvog izraza lica dole niz plažu u rupu koju su kopali u pesku. Čovek s lopatom izvukao je ovu zakrivljenu alatku iz rupe, prebacio poslednje ostatke peska na gomilu pored sebe i okrenuo se.

Završio je.

Gledano iz daljine, sa stena iza kojih se dečak sakrio, na plaži obasjanoj mesečinom zavladao je neki čudan mir. One tamne siluete u daljini, na kraju plaže, šta oni to rade? Nije znao, ali čuo je huk mora koje nadolazi i video je kako голу ženu vode po mokrom pesku, pri čemu ona očigledno nije pružala nikakav otpor, da bi na kraju video kako je spuštaju u rupu.

Ujeo se za gornju usnu.

Jedan od muškaraca lopatom je prebacivao pesak natrag u rupu i zatrpavao ženu u njoj. Vlažni komadi peska padali su oko nje i lepili se za telo kao cement. Uskoro je rupa bila puna. Kada su prvi nasumični talasi krenuli da natapaju kopno, samo je još ženina glava virila iz peska. Njena duga kosa polako je postajala mokra i jedna mala kraba zaplela se u taman pramen. Zurila je u mesec, ne pustivši ni glas.

Prilike su se kretale unazad, prema dinama. Dve siluete bile su nervozne, nesigurne. Treća je bila mirna. Sve tri gledale su usamljenu glavu koja na mesečini viri iz peska.

I čekali su.

Kada se velika plima konačno podigla, bilo je to veoma brzo. Visina talasa rasla je sa svakim novim udarom i morska voda natapala je ženinu glavu, puneći joj usta i nos. Grlo joj je bilo puno vode. Kad god bi okrenula glavu, novi talas udario bi je u lice.

Jedna od prilika vratila se do žene i čučnula pored nje. Pogledi su im se sreli.

Sa mesta na kome se sakrio, dečak je mogao videti kako se podiže nivo vode. Glava koja je virila iz peska nestajala je i ponovo se pojavljivala, da bi potom opet nestala. Dve siluete sada su se nekud izgubile, a i treća je bila na putu da napusti plažu. Iznenada je dečak čuo užasan krik. Bila je to žena u rupi koja je počela histerično da vrišti. Njen vrisak odjekivao je duž plitkog zaliva i odbijao se o stene iza kojih se dečak sakrio, a onda je sledeći talas prešao preko zakopane glave i utišao svaki zvuk.

Tada je dečak potrčao.

More se podiglo i utišalo se, postalo je mirno, tamno i sjajno. Ispod površine, žena je zatvorila oči. Poslednje što je osetila bio je još jedan

lagani, mali i nežni udarac duboko unutar stomaka. Onda joj je pukao vodenjak.

Leto 2011, Stokholm

Jednooka Vera zapravo je imala dva zdrava oka i pogled koji je mogao da zaustavi u letu sokola ustreljenog na plen. Vid joj je bio izvrstan. Ali borila se za svoje mišljenje sa suptilnošću teškog gvozdеног чекића. Rekla bi ono što misli, a onda bi tako uspešno tukla po kontraargumentima da su oni samo prštali oko nje u svim pravcima.

Jednooka.

Ali voljena.

Sada je stajala leđima okrenuta prema suncu na zalasku čiji su se poslednji zraci pružali preko zaliva Verta, preskačući Most Lidinge da bi stigli do Jortagen parka sa dovoljno snage da naprave elegantno pozadinsko osvetljenje oko Vere.

„To je moj svet, eto o tome se radi!”

Način na koji je ovo rekla, puna strasti, impresionirao bi svaki parlamentarni skup, mada njen grubi, promukli glas ne bi baš zvučao kao da mu je mesto u skupštinskoj sali. A od ostalih bi verovatno odudarala i odećom - nekoliko prljavih majica kratkih rukava u različitim bojama, navučene jedna preko druge, i suknja od tila koja je svakako znala za bolje dane. A bila je i bosa. Ali sada nije stajala u skupštinskoj sali, već u zabačenom parkiću nedaleko od dokova Verte i njena publika sastojala se od četvoro beskućnika u različitim stanjima i raspoloženjima, koji su se opružili na okolnim klupama između hrastova, jasenova i grmlja. Jedan od njih bio je Jele, tih i visok, sedeo je sam u sopstvenom svetlu. Benseman je sedeo na drugoj klupi, odmah pored njega, a pored Bensemana je sedela Mjurijel, mlada narkomanka iz Bagarmosena. Ona je imala najlon kesu koju je pozajmila od kolege pored.

Na klupi preko puta njih dremao je Arvo Pert.

Na obodu parka čučala su dva mlada čoveka sakrivena iza gustog žbunja. Nosili su tamna odela, a pogled im je bio fiksiran na klupe na kojima su sedeli beskućnici.

„Ovo je moj svet, a ne njihov, zar ne?”

Jednooka Vera pokazivala je negde u daljinu.

„Oni su samo došli i počeli pesnicama da udaraju u vrata prikolice. Jedva da sam imala vremena da stavim zube, a oni su već stajali na vratima! Trojica njih! I kako su samo gledali! ‘O čemu se ovde radi, kog đavola?’

pitala sam. ‘Mi smo iz gradskog saveta. Vaša prikolica mora da se pomeri.’

‘Zašto?’

‘Hoćemo da uložimo u ovo zemljište i da mu promenimo namenu.’

‘Šta hoćete tu da napravite?’

‘Osvetljenu tartan-stazu.’

‘Šta?’

‘Stazu za trčanje koja će prolaziti preko ovog terena.’

‘Ma šta vi to, kog đavola, umišljate? Pa ja nemam kola i ne mogu tek tako da pomerim prikolicu.’

‘Žao nam je, ali to nije naš problem. Prikolica mora da ode odavde pre sledećeg ponedeljka.’”

Jednooka Vera se zaustavila da uhvati dah, a Jele je iskoristio priliku da diskretno zevne. Vera nije volela kada neko zeva dok ona viče i žali se.

„Zar ne shvatate? Stoje tri momka i gledaju u mene kao da su ih gajili u kancelarijskim ormanima pedesetih godina, i govore mi da treba da odem u tri lepe nane nanine! Da bi neki prežderani i nagojeni idioti mogli da trče svojom osvetljenom stazicom pravo preko moje kuće? I naravno da su me instant iznervirali, idioti.”

„Aha.”

Mjurijel je prosiktala odgovor. Glas joj je bio tanak, hrapav i nestalan, a inače nikada ne bi privlačila pažnju na sebe, osim ako nije imala napad. Vera je zagladila svoju retku, crvenkastu kosu i nastavila.

„Ali znam ja, nema to nikakve veze s nekom tamo jebenom trakom za trčanje pod svetlima, sve su to zamutili oni gotovani koji šetaju na povocu male krznene pacovčiće i koji ne žele da im se neko kao ja mota tu po njihovom elitnom kraju. Ja se ne uklapam u njihov uredan i čist svet. O tome se ovde radi! Jebe se njima za nas!”

Benseman se malo nagnuo napred.

„Ali znaš, Vera, moguće je da su oni...”

„U redu, onda bolje da pođemo, Jele. Hajde, diži se, idemo.”

Vera je napravila dva velika koraka i prodrimala Jelea za ruku. Bilo ju je baš briga šta o svemu tome misli Benseman. Jele je ustao, polako slegnuo ramenima i pošao za njom, mada u suštini nije imao predstavu gde to idu.

Benseman je napravio grimasu. On je dobro poznao svoju Veru. I dok su mu se ruke lagano tresle, zapalio je već dopola popušenu cigaretu i otvorio konzervu piva. Bio je to zvuk koji je Perta prizvao u život.

„Sada je zabavno.”

Pert je bio druga generacija Estonaca, njegovi roditelji došli su u Švedsku kao izbeglice tokom rata. Imao je poseban naglasak. Mjurijel je gledala kako Vera odlazi, a onda se okrenula prema Bensemanu.

„Pa, u pravu je ona u vezi sa mnogim stvarima, jer čim se ti ne uklapaš s njima, oni odmah hoće da te oteraju... Zar nije tako?”

„Pa, pretpostavljam da jeste...”

Benseman je bio poreklom sa severa Švedske i bio je poznat po nepotrebno čvrstom stisku ruke i po tome što su mu beonjače uvek bile žučkaste i delovale su kao da su marinirane u votki. Bio je krupan čovek, sa jakim severnjačkim akcentom i užeglim dahom koji mu je curio kroz rupe između zuba. U prethodnom životu bio je bibliotekar u Bodenu, sa velikim apetitom za knjige i jednako velikim apetitom za konzumaciju alkoholnih pića svih vrsta. Pio je sve - od likera močvarnih jagoda do ekstremno jakih destilata pravljenih u prilično opasnim uslovima nelegalnih destilerija. Deset godina zloupotrebe alkohola potpuno je uništilo njegov socijalni život, da bi na kraju završio u Stokholmu u ukradenom kombiju. Dole u gradu držali su ga za prosjaka i lopužu, obično đubre koje pluta po moru i koje je sada bilo izbačeno na obalu.

Ali i dalje je mnogo čitao.

„Mi zavisimo od milostinje”, rekao je Benseman.

Pert je klimnuo glavom kao da se slaže i pružio je ruku da dohvati pivo. Mjurijel je izvukla iz kese malu vrećicu i kašiku. Benseman je odmah reagovao.

„Pa, zar nećeš već jednom ostaviti to sranje, života ti?”

„Hoću, znam da hoću.”

„Kada?”

„Hoću.”

I zaista je to odmah uradila. Ne zato što nije želela fiks već zato što je iznenada primetila dva mladića koji su trčali prema njima, probijajući se između drveća. Jedan je nosio crnu jaknu s kapuljačom, a drugi je imao sličnu, samo zelenu. Obojica su nosili donje delove trenerki, teške čizme i rukavice.

Bili su napolju u lovu.

Trio beskućnika veoma je brzo reagovao. Mjurijel je zgrabila svoju najlon kesu i otrčala. Benseman i Pert malo su se saplitali jedan o drugog, ali su odmah krenuli za njom. Benseman se iznenada setio druge konzerve piva koju je ostavio u bunkeru ispod klupe. To bi mu moglo pomoći da

uhvati malo sna tokom noći. Okrenuo se i slučajno se sapleo ispred neke klupe.

Ravnoteža mu inače nije bila najjača strana.

A nije mu bilo svojstveno ni da brzo reaguje. Kada je pokušao da se osovi na noge, dobio je jak udarac pravo u lice i pao je na leđa. Mladić u crnoj jakni stajao je odmah pored njega. Njegov drug je izvukao telefon i uključio kameru.

Bio je to početak izuzetno brutalnog napada, snimljenog u parku iz koga ništa nije dopiralo napolje u spoljni svet, i kome su prisustvovala dva prestrašena svedoka sakrivena u žbunju na pristojnoj udaljenosti.

Mjurijel i Pert.

Ali čak i sa te daljine mogli su videti krv koja je tekla iz Bensemanovih usta i uveta, i da čuju njegovo prigušeno stenjanje nakon svakog udarca koji je primao u telo ili lice.

Jedan za drugim, pa opet iz početka.

Jedan za drugim.

Ali nisu mogli da vide Bensemanove zube - neke od malobrojnih preostalih - koji su silinom udaraca odvaljeni i utisnuti u meso obraza, gde su uspeli da probiju na drugu stranu. Ono što jesu videli bilo je kako je ovaj krupni severnjak pokušavao da zaštititi oči.

Oči koje su mu trebale za čitanje.

Mjurijel je plakala, tiho, i nadlanicom ruke - prepunom ožiljaka - prekrila usta. Svaki delić njenog mršavog, uvelog tela je drhtao. Na kraju je Pert uhvatio mladu devojkicu za ruku i odvuкао je od ove odvratne scene. Ništa više oni tu nisu mogli da učine. Ili su ipak mogli da urade nešto, mogli su da pozovu policiju, da, to su mogli, razmišljao je Pert i povukao Mjurijel sa sobom koliko god je brzo mogao dole prema Lidingevogenu.

Prošlo je dosta vremena pre nego što su se pojavila prva kola. Pert i Mjurijel počeli su da viču i da mašu rukama još dok je auto bio na pedeset metara od njih, što je rezultiralo time da je vozač samo dodao gas, prešao na drugu traku puta i proleteo pored njih.

„Jebeni kreteni!”, vikala je Mjurijel za njima.

U sledećim kolima na suvozačevom mestu bila je pozamašna gospođa u simpatičnoj ružičastoj haljini. Upirala je prstom kroz vetrobransko staklo.

„Pazi, molim te, da ne udariš slučajno ove narkomane, znaš da si danas dobro popio.”

Tako je i sivi *jaguar* brzo proleteo kraj njih.

Do onoga časa kada su Bensemanove ruke bile toliko izgažene da je od njih ostala samo masa krvi, kosti i mišića, poslednji sunčevi zraci zašli su iza zaliva Verta. Mladić sa mobilnim telefonom isključio je kameru, a njegov drugar pokupio je Bensemanovu skrivenu konzervu piva.

Onda su otrčali odakle su i došli.

Iza njih je ostao sumrak i krupni severnjak na zemlji. Njegove pretučene ruke slabašno su grebale po šljunku. *Paklena pomorandža* bio je naslov knjige i ujedno poslednja misao koja je prošla kroz Bensemanov mozak. Ali ko ju je, dođavola, napisao? Onda je ruka prestala da se pomera.

Čaršavi su spali i otkrili njene gole butine. Oštar, topao jezik počeo je da liže njenu kožu. Okrenula se u snu i osetila kako je nešto golica. Kada se jezik pretvorio u sitno grebuckanje na butini, uspravila se u krevetu i odgurnula mačku.

„Ne!”

Uzvik i nije zaista bio namenjen mački koliko satu s alarmom. Opet se uspravala. Dobrano i odistinski. A da stvar bude još gora, njena žvakaća guma pala je sa nahtkasne i sva joj se ulepila u dugu crnu kosu. Prilično kritična situacija.

Skočila je iz kreveta.

Kasnila je čitav sat i to je dodalo novi pritisak na brzinu kojom je morala da obavi jutarnje poslove. Njena sposobnost da obavlja više stvari istovremeno našla se na ozbiljnoj probi. Posebno u kuhinji: mleko za kafu trebalo je da provri gotovo istog časa kada je tost počeo da gori, i kada je golim stopalom ugazila u mačju povraćku na podu, i kada je dobila poziv od neprijatno intimnog prodavca robe preko telefona, koji je razgovor počeo njenim imenom i ozbiljno joj garantovao da njegov poziv nema nikakve veze sa prodajom bilo čega, već je to samo poziv na kurs za finansijske konsultacije.

Sada je to već bila potpuna kriza.

Olivija Rening bila je pod priličnim stresom kada je izletela kroz vrata na Skonegatan. Nije se našminkala, a dugu crnu kosu skupila je u nešto nalik na punđu. Njena laka, kratka jakna bila je otkopčana i iz nje je provirivala obična žuta majica s kratkim rukavima, poprilično pohabana na donjem rubu, dok je na nogama imala par iznošenih sandala.

I danas je bio sunčan dan.

Zaustavila se na trenutak da bi odlučila kojim putem da krene. Kuda je najbrže? Verovatno nadesno. Gotovo da je počela da trči kada joj je pogled pao na velike oglase za novine ispred supermarketa:

JOŠ JEDAN KLOŠAR TEŠKO PRETUČEN

Olivija je nastavila da trči.

Bila je na putu do svojih kola. Morala je da ide u Serentorp koji se

nalazio u Ulriksdalu. U Policijsku akademiju. Imala je dvadeset i tri godine i ovo je bila njena treća godina na Akademiji. Za šest meseci moći će da aplicira za posao policijskog stažiste u nekoj od stanica u okviru Stokholmskog distrikta.

Postaće policajac za šest meseci.

Ostavši pomalo bez daha, stigla je konačno do svog belog *mustanga* i izvadila ključeve od auta. Auto je nasledila od oca Arnea, koji je pre četiri godine umro od raka. Bio je to kabriolet, model iz 1988, opremljen crvenom kožom, automatik, sa četvorocilindričnim motorom koji je brujao kao V8. Bila je to ženica oka njenog oca dugo godina. Sada je bila njena. Auto nije bio u vrhunskom stanju, zadnji prozor morala je da zalepi lepljivom trakom s vremena na vreme, a limarija je imala čudna zakrivljenja. Ali uvek je prolazio tehnički pregled.

Volela je ova kola.

U nekoliko jednostavnih poteza spustila je krov i sela za volan. Gotovo uvek kada je ulazila u kola, registrovala bi, na sekundu ili dve, neki poseban miris. Nije to bio miris kožnih sedišta, već miris njenog oca: unutrašnjost ovog auta mirisala je na Arnea. Samo na nekoliko sekundi, a onda bi miris nestao.

Priključila je slušalice na mobilni telefon, odabrala grupu *Bon Iver*, okrenula ključ u bravi motora, koji je odmah zabrundao, a onda je automatski menjač ubacila u režim vožnje i odvezla se.

Letnji raspust bio je na vidiku.

Novi broj časopisa za beskućnike *Situationen Stokholm* bio je spreman da krene u distribuciju. Bio je to 166. broj. Sa princezom Viktorijom na naslovnoj strani i intervjuima sa Saharom Hotnajts i Jensom Lapidusom. Uredništvo koje se nalazilo u Krumakargatanu broj 34 bilo je puno klošara koji su otkupljivali primerke novog izdanja. Mogli su da kupe časopis za dvadeset kruna po komadu, a na ulici su ga prodavali po dvostruko većoj ceni, a razliku koja bi im ostala zadržavali su za sebe.

Jednostavan posao.

Mnogima je to bilo od velikog značaja. Novac koji su zarađivali od prodaje časopisa omogućavao im je da nekako ostanu na površini. Neki od njih trošili su zarađeni novac na svoje poroke, ma kakvi oni bili, drugi su tim novcem otplaćivali dugove. Većina je jednostavno koristila te pare da bi kupila hranu za taj dan.

I da bi sebi obezbedila bar malo samopoštovanja.

Na kraju, to je bio posao i za taj posao su bili plaćeni. Nisu morali da kradu, džepare ili da pljačkaju penzionere. Radili su to jedino ako bi sve ostalo krenulo nizbrdo i dođavola. A i to su radili tek neki od njih. Međutim, većina je bila ponosna na to što može da proda nešto i tako da zaradi.

A to je zaista bio težak posao.

Nekim danima moglo se dogoditi da stoje na uglu i da prodaju deset ili dvanaest sati, a da ne prodaju nijedan primerak. Po užasnom vremenu i ledenom vetru koji neprestano duva. Čovek ne može biti veseo kad na kraju dana mora da se odvuče negde u nekakvu napuštenu zgradu praznog stomaka i da pokuša da utone u san pre nego što ga šćepaju noćne more sa svih strana.

Ali danas izlazi novi broj. Obično je to razlog za slavlje za sve one koji su u ovoj sobi. Sa mnogo sreće, uspeće da prodaju čitavo jedno pakovanje već prvog dana. Ali u kancelariji nije bilo nikakvog znaka radosti.

Naprotiv.

Počeo je sastanak kriznog štaba.

Još jedan od njihovih prijatelja bio je teško pretučen. Benseman, severnjak, tip koji je čitao dozlaboga mnogo knjiga. Polomili su mu kosti u čitavom telu. Pukla mu je i jetra, i doktori su se borili celo veče da zaustave unutrašnje krvarenje. Momak koji je ovde radio na prijemu bio je jutros u bolnici da se raspita o njegovom zdravlju.

„Preživeće... ali je sigurno da ga nećemo videti ovde duže vreme.”

Ljudi su samo ćutke klimali glavom. U znak saosećanja. Svi napeti. Ovo nije bio prvi napad u poslednje vreme. Zapravo, bio je četvrti, a sve žrtve bile su beskućnici. Ili klošari, kako su ih zvali u novinama. I svaki put se ponavljao isti obrazac. Neki mladi ljudi uhvatili bi nekoga od njih na mestu gde se beskućnici inače sastaju i onda bi ga prebili. I to bi ga žestoko prebili. I sve su to snimali da bi okačili na internet.

A to je možda bio najgori deo čitave priče.

Tako jebeno ponižavajuće. Kao da nisu bili ništa više od vreća za udaranje u rijaliti programu o nasilju kao vidu zabave.

A ono što im je svima najteže padalo bila je činjenica da su svi pretučeni prodavali list *Situationen Stokholm*. Da li je to bila smo slučajnost? U Stokholmu ima oko 5.000 beskućnika i samo je jedan mali broj njih prodavao časopis.

„Jesu li se možda samo ustremili na nas?”

„Zašto bi, jebote, uradili nešto tako?”

Naravno da na to pitanje nije bilo odgovora. Zasad. Ali pitanje je dovoljno neprijatno da preplaši grupu ljudi okupljenih u prostoriji - a oni su već bili uzrujani.

„Ja sam nabavio onaj sprej za prskanje u oči.”

To je hrabro izjavio Bo Fast. Pogledali su u njega. Svi su znali Boa, njegovo ime zvučalo je prilično glupo i, kada bi se izgovorilo kao jedna reč, *bofast* bi na švedskom značilo nešto kao „stalni stanar”. Prestali su da ga zadirkuju zbog toga još pre nekoliko godina. Sada je Bo podigao svoj moćni sprej da svi mogu da ga vide.

„Ti znaš da je to ilegalno?”, upitao je Jele.

„Kako to misliš?”

„Zakonom nije dozvoljeno nošenje takvog spreja.”

„Pa šta onda, koliko je legalno prebijati ljude?”

Jele nije imao dobar odgovor na to. Stajao je pored zida sa Arvom Pertom. Vera je stajala nedaleko od njih. Za divno čudo, ćutala je. Zaista je loše podnela vest kada joj je Pert telefonirao i rekao šta se dogodilo kada su ona i Jele otišli iz parka. Bila je ubeđena da je mogla nekako sprečiti ovaj napad samo da je ostala s njima. Ali Jele nije delio njeno mišljenje.

„Šta bi, dođavola, ti tu mogla da uradiš, molim te?”

„Mogla bih da se bijem s njime! Znaš kako sam patosirala one tipove koji su hteli da nam otmu mobilne telefone tamo u Midsomarkransenu!”

„Ali oni su bili nadrogirani i nisu bili pri zdravoj pameti, a jedan od njih gotovo da je bio patuljak.”

„Pa, u tom slučaju bi mi i ti pomogao, zar ne?”

Posle ovoga Vera nije rekla ni reč. Dobila je svoj paket časopisa; Pert je uzeo svoj paket, dok Jele nije mogao da priušti sebi više od pet kopija.

Zajedno su izašli na ulicu i tu je Pert iznenada počeo da plače. Naslonio se na grubu fasadu zgrade i pokrio lice prljavom rukom. Jele i Vera gledali su u njega. Razumeli su. On je bio tamo i sve je video, a nije mogao ni prst da podigne.

A sada mu se sve to vratilo i preplavilo ga.

Vera je nežno spustila ruku na Pertovo rame, a glavu na njegove grudi. Znala je koliko je bio slab.

Njegovo pravo ime bilo je Silon Karp i bio je iz Eskilstina, sin dvoje izbeglica iz Estonije. Ali video je, tokom jednog noćnog heroinskog tripa na

tavanu kancelarije u Brunsgatanu, neke stare novine u kojima je bila slika poznatog kompozitora i zapanjila ga je neverovatna sličnost s ovim čovekom.

Sličnost između Karpa i Perta. Jednostavno je video svog dvojnika. Tokom sledećeg fiksa ušao je u svog dvojnika i njih dvojica postala su jedan čovek. On je bio Arvo Pert. Od tada je počeo sebe da zove Pert. I videvši da će mu od sada kompozitor biti stalno društvo, a pošto inače nimalo nije mario kako se ljudi zovu, postao je Pert.

Arvo Pert.

Radio je kao poštar mnogo godina i isporučivao je pisma u južnim predgrađima Stokholma, ali slabi nervi i želja za opijatima povukli su ga dole i dovukli ovamo u ovo jadno stanje. Postao je beskućnik koji prodaje list *Situationen Stokholm*.

Sada stoji ovde i plače na ramenu Jednooke Vere, neutešno, plače zbog onoga što se dogodilo Bensemanu, zbog toga što je sve to bilo tako krvavo, zbog sveg tog nasilja. Ali najviše je plakao zbog toga što je život bio onakav kakav jeste.

Vera ga je milovala po sedoj kosi i gledala u Jelea, a Jele je gledao dole u svoj paket novina.

Onda je otišao.

Olivija je prošla kroz otvorenu kapiju Akademije u Serentorpu i parkirala automobil desno od ulaza. Pomalo je štrčao među tamnosivim salonskim automobilima. Ona nije imala ništa protiv toga. Bacila je pogled na nebo i zapitala se da li bi trebalo, možda, da podigne krov, ali je na kraju odlučila da to ne uradi.

„A šta ako počne da pada kiša?”

Olivija se okrenula. Ulf Molin. Momak je bio njenih godina, išli su zajedno na predavanja. On je imao izuzetan talenat da se uvek pojavi u Olivijinoj blizini, a da ona to ne primeti. Sada se pojavio iza njenih kola. Pitam se da li me možda čovek prati, pomislila je.

„Pa, onda ću morati da dođem i da spustim krov.”

„Usred časova?”

Ova vrsta potpuno besmislene konverzacije išla joj je na nerve. Uzela je tašnu i pošla. Ulf je krenuo za njom.

„Jesi li videla ovo?”

Ulf je hodao pored nje i držao tablet tako da ona može videti ekran.

„To je onaj napad od sinoć, kada su prebili klošara.”

Olivija je bacila pogled i videla Bensemama koji krvari pošto je pretrpeo nekoliko udaraca u različite delove tela.

„Opet je postavljeno na onaj isti sajt”, rekao je Ulf.

„Na *Treškik*?”

„Da.”

I juče su na časovima razgovarali o ovom sajtu; svi su bili veoma zabrinuti. Jedan od nastavnika otkrio im je da su prvi snimak i link bili postavljeni na *4chan.org*, sajt koji posećuju milioni mladih ljudi. I snimak i sajt ubrzo su obeleženi i uklonjeni, ali dosta ljudi je dotle već videlo link, tako da se on raširio po netu. Link je vodio do sajta *trashkick.com*.

„Ali zar ne mogu i njega da ugase?”

„Domaćin sajta verovatno je neki opskurni veb-hotel ili slična organizacija, pa joj čak ni policija ne može lako ući u trag i ne mogu zatvoriti taj sajt.”

Ulf je sklonio tablet.

„To je četvrti film koji su oni postavili dosad... a to je tako bolesno.”

„Šta je bolesno, to što prebijaju ljude ili što to kače na net?”

„Pa... obe stvari su bolesne.”

„I koja misliš da je gora?”

Znala je da nije trebalo da započinje ovu konverzaciju, ali imali su još dvesta metara do ulaza u zgradu, a Ulf je ionako išao u istom smeru. Osim toga, volela je kada ljudi govore ono što misle. Zaista nije znala zašto. Možda je to samo bio način da se drži na distanci.

„Mislim da je sve to na neki način povezano”, reče Ulf. „Oni pretuku ljude da bi to mogli da okače na internet, a kada ne bi bilo sajta na koji to mogu da kače, verovatno ne bi onda tukli ljude.”

Bravo, pomislila je Olivija. Dugačka rečenica, koherentno razmišljanje, senzibilna refleksija. Da se malo manje motao oko nje i da je malo više razmišljao, onda bi se verovatno podigao za nekoliko stepenika u njenim očima, a ona je imala prilično visoke standarde. Pored toga, bio je prilično vitak i za pola glave viši od nje, a imao je i kovrdžavu tamnosmeđu kosu.

„I šta radiš večeras? Jesi li možda za pivo ili za nešto slično?”

Ah, sada se vratio na svoje staro lupetanje.

Učionica je bila gotovo puna. U Olivijinom razredu bila su dvadeset i četiri polaznika, podeljena u četiri osnovne grupe. Ulf nije bio u njenoj grupi. Oke

Gustafson, njihov tutor, stajao je ispred table. Čovek u ranim pedesetim godinama sa dugom policijskom karijerom za sobom. Bio je veoma popularan u Akademiji. Neki ljudi mislili su da je pomalo oronuo. Olivija je mislila da je šarmantan. Volela je njegove obrve, onaj tip obrva koje su rasle kao grmlje i koje su izgledale kao da vode sopstveni život. Sada je u jednoj ruci držao podebelu fasciklu. Na stolu pored njega bila ih je čitava gomila.

„Pošto inače za nekoliko dana idemo svako svojim putem, smislio sam nešto - a to je u svakom slučaju van obaveznog plana i programa - nešto što biste mogli da radite tokom letnjeg raspusta. Potpuno je dobrovoljno. Ovo je fascikla sa ubistvima u Švedskoj koja do dana današnjeg nisu razrešena. Sakupio sam ih da vam predložim da odaberete po jedno od njih i napravite sopstvenu analizu istrage, da razmislite šta bi moglo da se uradi danas, s modernim policijskim metodama, DNK analizom, geografskom analizom, elektronskim nadgledanjem i svim ostalim stvarima koje smo ovde proučavali. Ovo je mala vežba o tome kako stari slučajevi mogu biti rešeni. Ima li pitanja?”

„Znači, nije obavezno?”

Olivija je pogledala u Ulfa. Uvek je morao da pita nešto tek da bi pitao. Oke je već rekao da je dobrovoljno.

„Potpuno je dobrovoljno.”

„Ali donekle bi moglo da utiče na naše ocene, zar ne?”

Kada se čas završio, Olivija je otišla do stola i uzela fasciklu. Oke joj je prišao i pokazao glavom na fasciklu.

„Tvoj otac je radio na jednom od ovih slučajeva.”

„Zaista?”

„Da, i mislio sam da bi bilo interesantno da i njega ubrojim.”

Olivija je sela na klupu malo udaljenu od zgrade Akademije, odmah pored tri muškarca. Sva trojica bila su ćutljiva i nepomična - bili su napravljeni od bronzne. Jedan od njih bio je Zgodni Hari, ozloglašeni prevarant iz starih vremena.

Olivija nikada nije ni čula za njega.

Druga dvojica bili su Tumba Tarzan i narednik Bjerk. Ovaj poslednji držao je policijsku kapu u krilu. Neko je stavio praznu konzervu piva na nju.

Olivija je otvorila fasciklu. Nije nameravala da troši vreme letnjeg raspusta na učenje ili rad vezan za Akademiju, a ovo je ionako bilo

dobrovoljno. Ali čitava stvar ipak je uspela da je izvede iz učionice, tako da bar nije morala da sluša Ulfova lupetanja ni o čemu.

Mada je sad već bila i radoznala.

Njen otac radio je na jednom od ovih slučajeva.

Brzo je proletela kroz dokumenta u fascikli. Svaki rezime bio je veoma kratak i štur. Nekoliko činjenica o metodima, mestima i datumima, i nešto malo o samoj istrazi. Međutim, ona je bila potpuno naviknuta na policijsku terminologiju. Često je imala prilike da čuje svoje roditelje kako raspravljaju o pravnim slučajevima za kuhinjskim stolom, tokom čitavog svog detinjstva. Njena majka Marija bila je krivični advokat.

Ovaj slučaj pronašla je gotovo na kraju spiska. Arne Rening bio je jedan od ljudi zaduženih za istragu.

Detektiv, viši inspektor u Nacionalnom kriminalističkom odeljenju.

Tata.

Olivija je podigla pogled i osmotrila okolinu. Akademija je podignuta u gotovo netaknutom prirodnom okolišu, imala je velike, dobro održavane travnjake i predivne pošumljene delove koji su se pružali dole sve do zaliva Edsviken. Izuzetno mirna okolina.

Razmišljala je o Arneu.

Beskrajno je volela oca, a on je sada mrtav. I stigao je samo do pedeset i devete godine. To nije bilo pošteno. I sada su joj se misli vratile. One zbog kojih je često patila i koje gotovo da je mogla da iskusi kao fizički bol. Misli o njenoj izdaji.

O tome kako ga je ona izdala.

Bili su izuzetno bliski tokom njenih tinejdžerskih godina, a onda ga je izneverila kada se iznenada razboleo. Otišla je u Barselonu da studira španski, da radi, da se odmara i uživa... da se zabavlja.

A u stvari, samo sam pobešla, pomislila je. Mada u to vreme to nisam shvatila. Napravila sam glupost, jer nisam mogla da se uhvatim u koštac sa činjenicom da je on bolestan i da će mu možda biti sve gore - da će možda i umreti.

Ali on je umro. Umro je kada Olivija nije bila tu. Dok je bila u Barseloni.

I dalje je jasno mogla da se seti majčinog telefonskog poziva.

„Tata je umro u toku noći.”

Olivija je nežno protrljala oči i pomislila na mamu. Na vreme posle smrti oca, kada se vratila iz Barselone. Na to grozno vreme. Marija je bila u

veoma lošem stanju i zaključala se u sebe, u sopstvenu patnju i žalost. A u toj žalosti nije bilo mesta za Olivijino osećanje krivice i njenu muku. Umesto toga, njih dve su na prstima išle jedna oko druge, ne govoreći ništa, kao da su se plašile da će se čitav svet srušiti ako one svojim osećanjima budu dale i glas.

Na kraju se sve to sleglo i sredilo, naravno, ali čitava stvar i dalje je bila nešto o čemu su izbegavale da razgovaraju.

Recimo da je to blago rečeno.

Zaista joj je nedostajao otac.

„Jesi li pronašla slučaj za sebe?”

Bio je to Ulf, koji se materijalizovao ispred nje na svoj uobičajeni način. „Jesam.”

„Koji?”

Olivija je pogledala dole u fasciklu.

„Slučaj sa zapadne obale.”

„Kada se to dogodilo?”

„Osamdeset sedme.”

„Zašto si odabrala baš taj slučaj?”

„Jesi li ti našao nešto? Ili možda nećeš uopšte da se smaraš? Mislim, ovo ionako nije obavezno.”

Ulf se samo nasmešio i seo na klupu.

„Da li ti smeta ako sednem ovde?”

„Da, smeta mi.”

Olivija je bila izuzetno dobra u tome da jasno kaže šta misli. Pored toga, želela je da se koncentriše na slučaj koji je upravo uzela. Na slučaj na kome je radio njen otac.

Na kraju se pokazalo da je to zaista bio spektakularan slučaj. Oke je napisao tako interesantan rezime da je Olivija odmah poželela da o samom slučaju sazna što više može.

Odvezla se u Nacionalnu biblioteku i sišla u podrum, u sobu za čitanje, gde su držali sve stare novine na mikrofilmovima. Žena iza pulta pokazala joj je kako može da pronađe stvari na policama i koje čitače mikrofilmova može da upotrebi. Sve je bilo veoma uredno sređeno. Svako novinsko izdanje od pedesetih godina bilo je sada na mikrofilmovima. Sve što je trebalo da uradi bilo je da odabere novine i godinu, da sedne za čitač i da traži.

Olivija je počela sa lokalnim izdanjima koja su pokrivala Nordkoster. *Stremstad tidning*. Znala je lokaciju ubistva iz dosijea. Nije prošlo dugo i na ekranu se pojavio naslov: JEZIVO UBISTVO NA OBALI JEZERA. Članak je napisao očigledno veoma uzbuđeni novinar, ali zapravo je pružao prilično jasne činjenice o vremenu i mestu ubistva.

Primila se.

Provela je nekoliko sati iščitavajući sve što je o slučaju objavljeno u lokalnim novinama, *Bohusleningen* i *Halandsposten*, i stekla je nešto jasniju sliku čitavog događaja. Onda je pregledala novine iz Geteborga iz tog vremena. Potom večernje novine iz Stokholma. Velike nacionalne dnevnike.

I pravila je beleške.

Grozničavo.

Glavni događaji kao i detalji.

Slučaj je zaista u to vreme privukao pažnju čitave nacije. I to iz nekoliko razloga. Bilo je to očigledno brutalno ubistvo, žrtva je bila mlada, trudna žena, a počinioci su ostali nepoznati. Na svetio dana nisu isplivali ni motivi ovog zločina. Nisu čak uspeli da saznaju ni ime žrtve.

Do dana današnjeg ovaj slučaj ostao je nerešena misterija.

Olivija je bila sve više fascinirana. I slučajem, kao fenomenom za sebe, ali pre svega samim ubistvom. Ono se odigralo u noći punog meseca u uvalama Haslevikarne na ostrvu Nordkoster. Prilično đavolski način da se ubije trudna žena.

Pomoću plime.

Nadolazeće plime.

Bilo je to čisto mučenje, pomislila je Olivija. Ekstremna forma davljenja. Polako, pakleno.

Zašto?

Zašto na tako spektakularan način?

Olivijina mašta krenula je da radi punom parom. Da li su tu postojale neke veze s okultnim? Obožavaoci plime i oseke. Obožavaoci Meseca. Ubistvo se dogodilo kasno noću. Da li je to bila neka vrsta žrtvovanja? Ritual? Sekta? Da li su hteli da izvade fetus, prerežu mu grlo i žrtvuju ga nekom lunarnom bogu?

Ne, ne smem da se zanosim, pomislila je.

Olivija je isključila čitač, zavalila se na naslon stolice i pogledala dole u ispunjenu beležnicu: svaštarija sastavljena od činjenica i spekulacija,

istina i pretpostavki, i manje ili više kredibilnih hipoteza različitih kriminalističkih reportera i kriminologa.

Prema jednom „pouzdanom izvoru”, u telu žrtve pronađeni su i tragovi droge. *Rohipnol*. Rohipnol je klasična droga za silovanje, pomislila je Olivija. Ali zar ona nije bila u poslednjim fazama trudnoće? Da li je to neko hteo da joj da sredstvo za umirenje? Zašto?

Prema izvorima iz policije, na peščanim dinama kraj obale pronađen je crni kaput i na njemu vlasi koje se podudaraju sa ženinom kosom. Gde je ostatak odeće, ako je to bio njen kaput? Da li su ubice uzele sve ostalo, ali su zaboravile kaput?

Pokušali su da otkriju ženin identitet preko Interpola, ali to ih nigde nije odvelo. Čudno da nikome nije nedostajala trudna žena, pomislila je.

Policija je opisala ženu kao staru između dvadeset pet i trideset godina, verovatno latinoameričkog porekla. Šta podrazumevaju pod „latinoameričkim poreklom”? Koliku teritoriju može da pokriva taj pojam?

Čitav događaj, i to deo po deo, ispričao je devetogodišnji dečak koji je sve to video skriven iza stena, a lokalni reporter naveo je da je dečakovo ime Ove Gardman. On je brzo otrčao kući i sve ispričao svojim roditeljima. Gde je taj dečak danas? Da li bi možda mogla da stupi u vezu s njim?

Prema policiji, žena nije bila pri svesti, ali bila je i dalje živa kada su Gardmanovi roditelji stigli na plažu. Pokušavali su da je reanimiraju, ali žena je već bila mrtva kada su ambulatna kola stigla. Koliko su daleko od obale živeli Gardmanovi? Koliko je dugo trebalo helikopteru da stigne dotle?

Olivija je ustala. Mozak joj je bio prepun utisaka i misli. Na pola stepeništa, dok se pela gore, umalo nije izgubila ravnotežu.

Krvni pritisak pao joj je na minimum.

Ušla je u svoj auto parkiran na Humlegordsgatanu ispred biblioteke i osetila je kako joj se stomak buni. Sredila je pobunu tako što je pojela čokoladicu iz kasete u kolima. Satima je sedela u čitaonici biblioteke i veoma se iznenadila kada je shvatila koliko je već kasno. Tamo dole vreme je jednostavno letelo. Olivija je bacila pogled na svoju beležnicu. Shvatila je koliko je bila duboko fascinirana starim slučajem s plaže. Ne samo zato što je Arne radio na njemu, što ga je dodatno činilo interesantnim, već zato što je bio sačinjen od neverovatnih elemenata. Iznad svega, jedan specifičan detalj ostao joj je na pameti: nikada nisu uspeli da utvrde identitet ubijene

žene. Ona je bila i ostala nepoznata. Svih ovih godina.

To je Oliviju najviše iznenadilo.

Želela je da zna više o samom slučaju.

Da je samo njen otac živ, šta bi on o svemu ovome mogao da joj kaže?

Izvadila je mobilni telefon.

Oke Gustafson i jedna žena srednjih godina stajali su na uredno podšišanom travnjaku ispred Policijske akademije. Žena je bila iz Rumunije i bila je zadužena za organizovanje ishrane u akademiji. Ponudila je Okea cigaretom. „U današnje vreme malo ljudi puši”, rekla je ona.

„U pravu si.”

„Mora da je to zbog raka.”

„Najverovatnije.”

A onda su zapalili.

Negde na pola cigarete Okeov mobilni je zazvonio.

„Ovde Olivija Rening, dobar dan. Znete, ja sam izabrala onaj slučaj na Nordkosteru, i volela bih...”

„I mislio sam da ćeš to odabrati”, prekinuo ju je Oke, „tvoj otac je radio na tom slučaju...”

„Da, ali nisam ga samo zato odabrala.”

Olivija je želela da te dve stvari drži odvojeno. Ovo je bilo o njoj i o sadašnjem vremenu. I to nije imalo nikakve veze s njenim ocem. U svakom slučaju ne toliko koliko je to pretpostavljao njen tutor. Ona je izabrala ovaj projekat i nameravala je da ga obradi na sopstveni način. Jer ona je jednostavno bila takva.

„Odabrala sam ga zato što mislim da je veoma interesantan”, rekla je.

„Ali prilično težak.”

„Da, zbog toga sam vas i pozvala. Volela bih da pogledam dokumentaciju o ovom slučaju. Gde se ona nalazi?”

„Verovatno u centralnoj arhivi u Geteborgu.”

„Oh, zaista? Pa baš šteta.”

„Ali u svakom slučaju ne bi mogla da pogledaš dosije i svu ostalu dokumentaciju.”

„Zbog čega?”

„Zato što je to nerešeno ubistvo i ono se i dalje vodi kao otvorena istraga. A nikome nije dozvoljen pristup informacijama o istrazi ukoliko i sam nije član istražnog tima.”

„Aha, dobro onda... šta da radim? Kako mogu da prikupim informacije koje su mi potrebne?”

Na drugom kraju veze zavladała je tišina.

Olivija je sedela za volanom sa mobilnim telefonom na uhu. O čemu li on sad razmišlja? Videla je ženu koja radi u parking-službi kako joj prilazi i deluje kao da će imati nekog ozbiljnog posla s njom. Kola su bila parkirana na prostoru rezervisanom za vozače invalide. Nimalo dobra ideja. Upalila je motor kada je opet čula Okeov glas.

„Mogla bi pokušati da razgovaraš sa osobom koja je bila zadužena za istražni tim”, rekao je on.

„On se zove Tom Stilton.”

„Znam. A gde se on sada nalazi?”

„Nemam pojma.”

„U centrali policije?”

„Ne verujem. Ali mogla bi da pitaš Olseterovu, Mete Olseter, ona je sada zapovednica. Njih dvoje su dugo radili zajedno i možda bi mogla da zna gde ga možeš pronaći.”

„Čekajte, a gde nju da potražim?”

„U Nacionalnom kriminalističkom odseku, u Zgradi C.”

„Hvala!”

Olivija je krenula i uključila se u saobraćaj baš ispred nosa žene iz parking-službe.

„*Situationen Stokholm!* Poslednje izdanje! Čitajte o princezi Viktoriji i njenoj podršci beskućnicima!”

Glas jednooke Vere nije imao nikakvih teškoća da se probije iznad hordi nezainteresovanih posetilaca šik mesta kao što je Sofö distrikt u južnom Stokholmu, koji su najčešće išli u kompleks prodajnih hala da svoje plastične kese napune mešavinom nezdrave hrane i luksuza. Izgledala je kao neko ko je potpuno sposoban da ovog časa izađe na scenu Nacionalnog pozorišta i da tu nastupi. Delovala je kao glumica Margareta Kruk u najboljim godinama, mada, doduše, kao pohabana verzija ove glumice. Ali imala je isti taj oštar pogled, zapovedničko prisustvo i harizmu koju niste mogli da ne primetite.

Išla joj je prodaja.

Polu njenog paketa je već otišlo.

Arvo Pert nije bio tako uspešan. Zapravo, nije prodao nijedan komad. Stajao je naslonjen na zid nedaleko od nje. Ovo nije bio njegov dan i nije hteo da bude sam. Krajičkom oka gledao je u Veru. Divio se njenoj snazi. Znao je mnogo toga o njenim mračnim noćima, kao što su to znali i mnogi ljudi iz njihovog kruga. I opet je ona tu stajala na uglu kao da poseduje čitav svet. Beskućnica. Ako staru sivu prikolicu iz šezdesetih godina prošlog veka ne nazivamo kućom.

Ali Vera ju je tako nazivala.

„Ja nisam beskućnica.”

Upravo to je rekla jednom od kupaca koji je kupio magazin i hteo da zaviri u svet sa dna društva. Društvena pornografija?

„Ja sam između dve kuće.”

Što je donekle i bilo istina. Ona je bila na specijalnoj listi gradske skupštine pod nazivom *Stambeni problem na prvom mestu*, a što je bio samo politički projekat koji je trebalo da pokaže kako gradska vlast ulaže značajne napore da poboljša položaj gradskih beskućnika. Ako bude imala sreće, dodeliće joj stan na jesen, rekli su joj. Probni stan. Ako se bude dobro ponašala, moći će i da ga zadrži.

Vera je nameravala da se dobro ponaša.

Ona se uvek dobro ponašala. Gotovo uvek. Imala je svoju prikolicu i invalidsku penziju od 5.000 kruna mesečno. Rastezala je to nekako, ali taj novac pokrivao je samo neke osnovne potreštine. Da bi mogla da obezbedi sebi sve ostalo, morala je da pretura po đubretu.

I bilo joj je sasvim dobro.

„*Situationen Stokholm*.”

Sada je prodala još tri primerka.

„Hoćeš li zaista tu i dalje stajati?”

Pitanje je postavio Jele. Izgledalo je da se niotkuda pojavio sa svojih pet primeraka i stao odmah pored Vere.

„Hoću? A gde je tu problem?”

„To je Bensemanovo mesto.”

Svaki prodavač magazina imao je svoje mesto u gradu. Ono je bilo zapisano na plastičnoj kartici koja im je visila oko vrata, gde je bilo upisano i njihovo ime. Na Bensemanovoj kartici je pisalo: „Benseman - Tržni centar *Seder*”.

„Benseman ionako neće biti ovde neko vreme” rekla je Vera.

„To je njegovo mesto, njegov ugao. Da li su te možda ovde privremeno

premestili?"

„Nisu. Jesu li tebe možda stavili ovde?"

„Ne."

„Pa šta radiš onda ovde?"

Jele ništa nije odgovorio. Vera je zakoračila ka njemu.

„Imaš li nešto protiv toga što ja stojim ovde?"

„To je dobro mesto."

„Jeste, pa šta?"

„Možemo li da ga delimo?" , pitao je Jele.

Vera se samo nasmešila i pogledala u Jelea. Bila je to ona vrsta pogleda od koje je bežao što je dalje mogao. Kao sada. Odmah je pogledao dole u zemlju. Vera mu je prišla blizu, nagnula se i pokušala odozdo da mu uhvati pogled. A to je bilo lako kao da uhvatiš pastrmku u potoku golim rukama.

Beznadežno. Jele se samo povlačio. Vera se tako glasno nasmejala da su četiri porodice s malom decom odmah uzmakle.

„Jele!" Smejala se.

Pert se odmakao od zida. Da li to počinje neka nevolja? Znao je da je Vera temperamentna žena. Jele je bio onaj nepouzdan faktor. Govorili su da je ovde došao sa nekog dalekog arhipelaga, Redlega ili tako već nešto. Njegov otac je lovio foke! Ali inače je bilo mnogo razgovora, a malo pravih informacija. I sada je ovaj promašeni lovac na foke stajao ispred tržnog centra i svađao se sa Verom.

Ili šta su već radili.

„U čemu je problem? Zašto se svađate?"

„Uopšte se ne svađamo", reče Vera. „Jele i ja se nikada ne svađamo. Ja samo kažem kako je, a on gleda u zemlju. Zar nije tako, Jele?"

Vera se okrenula prema Jeleu, ali on se već bio pomerio. Sada je bio na petnaestak metara od nje. Nije želeo da se svađa s Verom oko Bensemanovog mesta. U suštini, njega je bilo baš briga gde Vera prodaje svoje primerke časopisa. To je mogla sama da odluči.

Imao je pedeset i šest godina, i zaista ga nije bilo briga ni za šta na ovome svetu.

Olivija je jezdila kolima kroz kasno letnje večer na putu za Seder. Bio je to zaista ispunjen dan. Loš početak, Ulf Molin presreo ju je po običaju na ulasku u Akademiju, ali onda je pronašla taj stari slučaj ubistva. I stvari su odjednom počele dobro da se odvijaju. Iz nekoliko razloga. Privatno, ali i

onako.

Sati koje je provela u biblioteci ostavili su trag.

Čudno je kako stvari ponekad ispadnu, pomislila je. Nije bilo sve onako kako je planirala. Uskoro će otići na letnji raspust nakon duge i naporne godine učenja i stažiranja. Preko nedelje u Akademiji, a radnim vikendima u Istražnom zatvoru Kronoberg. Posle svega toga malo će se i opustiti. Uspela je da sačuva i nešto para, tako da neko vreme može na miru provesti bez brige. Neki jeftini čarter let ne bi valjao. Pored toga, gotovo da je prošlo godinu dana od njenog poslednjeg seksa. Moraće nešto da uradi i na tom planu.

A onda se sada pojavio i ovaj stari slučaj.

Verovatno će morati da preskoči taj stari, nerešeni slučaj ubistva. Ionako je to dobrovoljno, zar ne? Onda je Leni pozvala telefonom.

„Da?”

Leni je bila njena najbolja drugarica iz škole. Devojka koja je plutala uokolo i očajnički pokušavala da pronade nešto ili nekoga na koga bi se nakačila da ne bi potonula. Kao i uvek, htela je da je pozove u izlazak, da vidi šta se događa, da nešto slučajno ne propusti. Sada se već dogovorila s njih četvoro da izađe, tako da ni u kom slučaju neće propustiti Jakoba, momka za koga je trenutno bila zainteresovana. Na Fejsbuku je pročitala da će večeras biti u *Strandu* na Hornstalu.

„Trebalo bi i ti da pođeš s nama, biće nam baš super! Naći ćemo se kod Lolo u osam i onda ćemo...”

„Leni...”

„A?”

„Ne mogu večeras, moram da... Moram nešto da završim za sutra, za Akademiju. Moram da sredim papire za jedan projekat.”

„Znaš, ali biće tamo Jakobov ortak Erik, a on se raspitivao za tebe već nekoliko puta! A tip je strava zgodan! Apsolutno savršen za tebe!”

„Ma, u redu je to, samo što ja ne mogu večeras.”

„Livija, kako možeš da budeš takva smaračica, majke ti? Stvarno ti treba da se pošteno kresneš, ako nameravaš da se vratiš u formu!”

„Neki drugi put.”

„Ovih dana samo me ispaljuješ! U redu, u redu, samo nemoj posle da ti ja budem kriva što si propustila priliku!”

„Obećavam da neću. Nadam se da će ti uspeti s Jakobom.”

„I ja se nadam, drži mi palčeve! Grlim te, ljubim te!”

Olivija nije imala vremena da otpozdravi pre nego što je Leni prekinula vezu. Leni je već bila na putu negde gde ima mnogo više akcije.

Ali zašto ju je zaista odbila? Upravo je razmišljala o momcima i seksu pre nego što ju je Leni pozvala. Da li je zaista postala tako dosadna kao što joj je Leni rekla? Rad na projektu?

Zašto je to uopšte rekla?

Olivija je stavila malo sveže hrane za mačke u posudu iz koje je mačka jela i ispraznila posudu s peskom u kojoj je ova vršila nuždu. Onda je sela ispred laptopa. Želela je da se okupa, ali nešto nije bilo u redu sa vodovodnim cevima, što je značilo da će vode biti svuda po podu ako otvori slavinu na kadi, a s tim trenutno nikako nije mogla da se bakće. Sutra će uraditi nešto povodom toga, sigurno. Staviće to na „uradiću sutra” listu. Listu koju je čitavo proleće samo gurala u stranu.

Umesto toga otvorila je *Google Earth*.

Nordkoster.

I dalje je bila fascinirana mogućnošću da sedi u kući ispred ekrana i da lebdi iznad naselja gotovo do nivoa prozora zgrada, bilo gde na svetu. Uvek je imala osećaj kao da špijunira dok je radila ovakva istraživanja. Kao neka voajerka.

Ali sada je bila u sasvim drugačijem raspoloženju. Što je više zumirala ostrvo, njegove pejzaže, male puteve, kuće, sve je bila bliža cilju i sve uzbuđenija. A na kraju je stigla tamo.

Haslevikarna.

Uvale na severnoj strani ostrva.

Gotovo kao neki mali zaliv, pomislila je. Pokušala je da priđe što je bliže moguće. I onda je mogla da vidi dosta detalja. Mogla je da vidi peščane dine iznad uvala, plažu. Plažu na kojoj su zakopali trudnu ženu. A sada je bila tu, ispred nje, na ekranu kompjutera.

Sivi šljunak.

Odmah je počela da zamišlja gde. Gde je ta žena bila zakopana?

Da li ovde?

Ili ovde?

Gde su pronašli njen kaput?

I gde je bio sakriven taj dečak koji je sve to video? Da li ovde iza stena na zapadnoj strani plaže? Ili na istočnoj? Bliže drveću uz obalu?

Izenada je shvatila koliko se iznervirala što ne može da priđe bliže.

Skroz dole. Gotovo da stane nogama na plažu.

Da bude tamo.

Ali nije mogla. Ovo je bilo najviše što je mogla da uradi. Isključila je kompjuter. Sada će se počastiti jednim pivom. I to onim kakvo je Ulf pomenuo nekoliko puta. Ali ona će ga popiti sama, kod kuće, bez potrebe i bez želje da se češe leđima o kolege iz klase koji sede u kafiću.

Ovako je sama na svome.

Olivija je volela da bude sama. To je u potpunosti bio njen izbor. Nikada nije imala problema sa momcima, naprotiv. Tokom detinjstva i tinejdžerskih godina neprestano je dobijala potvrde da je atraktivna devojka. Prvo su tu bile one njene slatke fotografije kada je bila devojčica, pa onda Arneova ogromna zalih video-snimaka sa odmora i praznika u kojima je glavna glumica bila mala Olivija. Onda su tu bili svi oni pogledi obožavanja kada je ušla u svet odraslih. Neko vreme zabavljala se tako što je nosila naočare za sunce i krišom posmatrala dečake. Kako su je njihovi pogledi pratili od časa kada bi im se pojavila u vidnom polju i nisu se sklanjali s nje sve dok ne prođe. Ubrzo joj je to postalo dosadno. Znala je ko je i šta nosi. I to tim redom. To joj je davalo osećanje sigurnosti.

Nije morala da ide i da lovi muškarce.

Kao Leni.

Olivija je imala mamu i svoj mali stan. Dve sobe obojene u belo, sa drvenim podovima. Zapravo, stan i nije bio njen, ona ga je iznajmila od rođaka koji je radio za Švedsku izvoznju komoru u Južnoj Africi. Tamo je trebalo da bude dve godine. Za to vreme živela je ovde. S njegovim nameštajem.

Morala je s tim da se pomiri.

Naravno, imala je i Elvisa. Mačak joj je ostao posle veoma intenzivne veze sa seksi Jamajkancem. Sa momkom koji je jedne večeri banuo u Nova bar na Skonegatanu. Prvo se neverovatno napalila na njega, pa se onda i zaljubila.

Verzija koju je njemu ispričala išla je obrnutim redom.

Skoro godinu dana njih dvoje su putovali, smejali se i tucali kao zečevi, a onda je on sreo devojku koju je ranije znao „još iz davnih dana kod kuće”, kako je govorio. A ona je bila alergična na mačke. Tako da je mačak ostao na Skonegatanu. Ona mu je dala ime Elvis kada se Jamajkanac iselio. On je mačora zvao Ras Tafari, po imenu koje je nosio car Hajle Selasije tokom tridesetih godina prošlog veka.

Elvis je nekako bio više po njenom ukusu.

Sada je volela ovog mačora više nego svog *mustanga*.

Završila je pivo.

Bilo je dobro.

Kada je htela da otvori drugo pivo, primetila je da u njemu ima mnogo više alkohola nego u prvom i da je mnogo jače, a tada je shvatila da tog dana nije ručala. A nije ni večerala. Kada bi bila obuzeta poslom, hrana joj nije bila prioritet. Sada je osetila da bi mogla svom stomaku pokloniti nešto na čemu bi ovaj mogao malo da poradi, ne bi li nekako sprečila blagu vrtoglavicu. Da li da skoči dole i kupi parče piće?

Ne.

Ta lagana vrtoglavica zapravo je bila mnogo dobra stvar.

Uzela je drugu konzervu, ponela je sa sobom u malecku spavaću sobu i sela na krevet. Na zidu preko puta visila je dugačka sivo-bela drvena maska. Jedan od afričkih umetničkih predmeta njenog rođaka. I dalje nije mogla da se odluči da li joj se sviđa ili ne. Bilo je noći kada bi se probudila posle nekog ružnog sna i videla kako se mesečina odbija o bela usta maske. To nije bilo nimalo prijatno. Olivija je besciljno prešla pogledom preko tavanice i iznenada je shvatila: nije proverila svoj telefon nekoliko sati! To nije ličilo na nju. Mobilni je bio deo Olivijine garderobe i stila. Osećala se kao da nije potpuno obučena ako joj telefon nije bio u džepu. Sada ga je odmah zgrabila i otključala. Proverila je imejllove, poruke i kalendar, a onda je završila na sajtu Švedske televizije. Malo vesti pre spavanja sigurno će joj koristiti.

„Ali šta ćete onda da uradite?”

„Ne mogu da sedim ovde i da vam otkrijem naše planove.”

Osoba koja nije mogla da sedi tamo i da otkrije bilo šta na večernjim vestima zvao se Rune Foš, glavni inspektor stokholmske policije. Imao je pedeset i nešto godina, pretpostavljala je. Bio mu je dodeljen zadatak da uradi nešto po pitanju višestrukih napada na klošare. Zadatak zbog koga teško da je Foš skakao od radosti, pomislila je. Izgledalo je kao da je pripadao staroj školi. Onom delu te takozvane stare škole koji je bio čvrstog uverenja da je veliki broj ljudi sam bio kriv za ono što im se dogodilo. Za ono i kada jesu i kada nisu bili sami direktno krivi. Posebno kada se radilo o ljudima koji su inače pravili probleme, a naročito kada su

u pitanju bili oni koji nisu mogli da pronađu posao i da se ponašaju kao svi ostali.

Oni jedino sebe treba da krive i to za mnoge stvari koje im se događaju.

To svakako nije bio stav kome bi ih učili u Policijskoj akademiji, ali svi su znali da takav stav postoji. I da ga dele neki određeni ljudi. Čak i neki polaznici Akademije, Olivijine kolege, već su bile zaražene istim žargonom.

„Hoćete li poslati nekoga ko će biti na tajnom zadatku među klošarima?”

„Tajni zadatak?”

„Da, neko iz policije ko bi se saživeo s njima. Tako biste lakše mogli da uhvatite napadače.”

Kada je Rune Foš konačno shvatio šta su ga pitali, izgledalo je kao da se jedva uzdržava da se ne nasmeje.

„Ne.”

Olivija je isključila mobilni telefon.

Da je to bila neka topla, srceparajuća priča, onda bi neka od onih beskućnica sedela u jednostavnoj stolici pored kreveta teško povređenog čoveka. Njene ruke poravnale bi čaršave i pokušale da čoveku pruže bar delić krhke nade. Ali u istinitoj, pravoj priči, onoj koja se zaista i dogodila, osoblje na prijemnom odeljenju bolnice istog časa pozvalo je obezbeđenje kada je Jednooka Vera krenula hodnikom prema liftovima. Obezbeđenje ju je uhvatilo nedaleko od Bensemanove sobe.

„Nije vam dopušteno da budete ovde.”

„Zašto? Samo hoću da posetim prijatelja koji je...”

„Molim vas, pođite sa nama.”

I Vera je bila odstranjena iz kruga bolnice.

Što je samo eufemizam za ono što se zaista dogodilo. Obezbeđenje je vuklo Veru, koja je vikala i opirala se, pored ljudi koji su buljili u čitav ovaj prizor, a potom je izbacilo kroz ulazna vrata pravo na ulicu. To su uradili s potpuno nepotrebnom brutalnošću i na duboko ponižavajući način, uprkos činjenici da se ona sve vreme pozivala na ugrožena građanska prava. Ili bar na njenu verziju tih prava.

I tako je otišla.

U letnju noć.

I to je obeležilo njen dug put peške do kamp prikolice u šumi u Solni.

Sama.

I to noću kada ima mnogo nasilnih mladih ljudi na ulicama i dok glavni inspektor Rime Foš mirno spava.

Žena koja je upravo uzela veliki zalogaj kolača sa marcipanom imala je jarkocrveno obojene usne, raščupanu sedu kosu i „volumen”. Upravo tu reč njen muž upotrebio je jednom prilikom kada je rekao: „Moja žena ima volumen.” Što je značilo da je poprilično široka. Ta činjenica ponekad ju je tištila, a ponekad i ne. Tokom određenih perioda u prvom mandatu na ovom mestu pokušavala je nekoliko puta da smanji taj volumen, ali rezultati su bili jedva приметni. U poslednje vreme jednostavno se dopadala sama sebi onakva kakva je. Sada je sedela u svojoj prostranoj kancelariji u Zgradi C u Nacionalnom kriminalističkom odseku i sa uživanjem jela kolače s pokoricom od marcipana, slušajući delimično vesti na radiju. Kompanija MVM, *Magntison vorld majning*, proglašena je za najbolju švedsku firmu u inostranstvu.

„Ovu vest dočekan je uz velike proteste u mnogim kvartovima. Kompanija je ranije bila oštro kritikovana zbog svojih metoda i sprezi sa kopanjem rude koltana u Kongu. Evo šta je operativni direktor Bertil Magnuson poručio kritičarima svoje kompanije...”

Žena koja je jela kolač isključila je radio. Ime Bertil Magnuson bilo joj je dobro poznato, a bilo je povezano sa nestancima osoba tokom osamdesetih godina prošlog veka.

Pogledala je u portret koji se nalazio na ivici njenog radnog stola. Njena najmlađa ćerka Jolene. Devojka joj se smešila čudnim osmehom i enigmatičnim očima. Imala je Daunov sindrom i već devetnaest godina. Moja draga Jolene, pomislila je žena, šta je to život napravio od tebe? Pružila je ruku da bi kašikom uzela poslednje parče kolača kada se začulo kucanje na vratima. Brzo je stavila kolač iza gomile dokumenata na stolu, a onda se okrenula prema vratima.

„Izvolite!”

Vrata su se otvorila i mlada žena je provirila unutra. Njeno levo oko nije bilo potpuno paralelno s desnim - pomalo je čkiljila. Kosa joj je bila skupljena u prilično neurednu, crnu punđu.

„Mete Olseter?”, pitala je neuredna punđa.

„Šta želite?”

„Mogu li da uđem?”

„Šta želite?”

Neuredna punda delovala je nesigurno i nije znala da li ovo pitanje znači da bi trebalo da uđe ili ne. Zaustavila se na vratima i ostavila ih napola otvorena.

„Zovem se Olivija Rening i polaznica sam Policijske akademije. Tražim Toma Stiltona.”

„Zašto?”

„Radim projekat zasnovan na slučaju za koji je on bio zadužen i trebalo bi da ga pitam pojedine stvari u vezi sa slučajem.”

„Koji je to slučaj?”

„Ubistvo na Nordkosteru 1987. godine.”

„Uđite.”

Olivija je ušla unutra i zatvorila vrata za sobom. Ispred stola Olseterove nalazila se stolica, ali se Olivija nije usudila da sedne na nju. Ne bez poziva i dopuštenja. Žena s druge strane stola ne samo da je bila samo očigledno velika već je imala i veoma zapovednički stav.

Detektiv zapovednik.

„Koja je svrha tog projekta?”

„Pregledamo stare slučajeve istraživanja ubistava i razmišljamo šta bi moglo drugačije da se uradi danas, sa modernim metodima i pristupima.”

„Vežba na *hladnim slučajevima*?”

„Na neki način.”

U sobi je zavladao tišina. Mete je krajičkom oka pogledala preostalo parče kolača. Znala je da bi mlada dama mogla da vidi kolač ako bi je pozvala da sedne na stolicu, tako da ju je ipak zadržala na nogama.

„Stilton nije više ovde”, rekla je ravnodušno.

„Oh, u redu. Kada je otišao?”

„Da li je to bitno za vaš projekat?”

„Ne, ja... ali verovatno bi mogao da odgovori na neka moja pitanja. Čak i ako ne radi više. Zašto je otišao?”

„Lični razlozi.”

„I šta sada radi?”

„Nemam pojma.”

Kao odjek reči Okea Gustafsona, pomislila je Olivija.

„Da li znate gde bih mogla da ga potražim?”

„Ne znam.”

Mete Olseter gledala je u Oliviju ne pomerajući oči. Poruka je bila jasna. Razgovor je završen, bar što se nje tiče.

„Pa, hvala vam u svakom slučaju.”

Shvatila je da se gotovo poklonila pre nego što je krenula prema vratima. A kad je izlazila, tu, na pola puta se okrenula licem prema Meti.

„Imate nešto na obrazu, neki krem ili nešto slično.”

A onda je brzo zatvorila vrata za sobom.

Mete je - jednako brzo - obrisala obraz rukom i sklonila izdajnički trag krema.

Ovo je baš bilo neprijatno.

Ali bilo je i zabavno. Njen muž Morten slatko će se nasmejati kada mu večeras bude ovo ispričala. On je voleo te neprijatne situacije.

Međutim, nije bila baš mnogo srećna zbog te potrage za Tomom. Verovatno ga neće pronaći, ali čak i pominjanje njegovog imena uzburkalo je mnoge stvari u njenoj glavi.

Nije volela da ljudi ovde mnogo talasaju.

Mete je spadala među analitičare. Bila je briljantan istražitelj sa hiperaktivnim intelektom i impresivnim kapacitetom da radi više stvari u isto vreme. To nije bilo samo vredno hvale već ju je dovelo na mesto na kome se i danas nalazi. Bila je jedan od najiskusnijih istražitelja ubistava u zemlji.

Žena koja je uvek razmišljala hladne glave kada bi se neke njene mekše kolege povele za emocijama.

Mete to nikada nije uradila.

Ali bilo je i jedno mesto u njenoj glavi na kome si mogao dobro da pretumbaš stvari. U retkim prilikama. A te prilike imale su gotovo uvek neke veze sa Tomom Stiltonom.

Olivija je otišla iz Metine kancelarije sa osećanjem.. Da, sa kakvim osećanjem? Zaista nije znala. Kao da se toj ženi nije svidelo što se ona raspituje za Toma Stiltona. Ali zašto? On je bio zadužen za istragu ubistva na Nordkosteru nekoliko godina, a onda su odlučili da zatvore ovu istragu. A sada je napustio policiju. Velika stvar. Svakako je mogla i sama da potraži tog Stiltona. A mogla je i da dignu ruke od ovog slučaja, ako će sve to biti toliko komplikovano. Ali ipak nije mogla. Još uvek ne. Ne tako lako. Još je bilo nekoliko načina da dođe do informacija, pogotovo sada, kada se

našla u centrali policije.

Jedan od izvora bio je Verner Brost.

I sada gotovo da je trčala uskim hodnikom između kancelarija, nekoliko metara udaljena od njega.

„Izvinite!”

Čovek je malo usporio. Imao je nešto manje od šezdeset godina i bio je na putu ka menzi gde je već pomalo kasnio na ručak. Izgledalo je da baš i nije najbolje volje.

„Izvolite?”

„Olivija Rening.”

Olivija je uspela da uhvati korak s njim i pružila mu je ruku. Oduvek je imala čvrst stisak. Nije volela da se rukuje a da to Uči kao da stiskaš kiselo testo koje je upravo izašlo iz rerne. Verner Brost je upravo bio takvo kiselo testo. Nedavno je unapređen u rukovodioca grupe za bajate slučajeve u Stokholmu. Iskusan istražitelj, s odgovarajućom patinom cinizma i istinskim pristupom poslu. Sve u svemu - dobar državni službenik.

„Samo sam htela da pitam da li još radite nešto na slučaju s plaže.”

„Slučaj s plaže?”

„Ubistvo na Nordkosteru 1987.”

„Ne.”

„Upoznati ste s tim?”

Brost je pažljivo pogledao napadnu mladu ženu.

„Poznat mi je taj slučaj.”

Olivija je ignorisala distancirani ton.

„Zašto onda nije u procesu rada?”

„Nemamo pristup slučaju.”

„Nemate pristup? Šta mislite pod tim...”

„Da li ste možda ručali, gospođice?”

„Ne, nisam.”

„Nisam ni ja.”

Verner Brost se okrenuo oko svoje ose i nastavio put do *Šljivinog drveta*, policijske kantine.

Ne govori ništa o svom zvanju, pomislila je gospođica Olivija i shvatila da mora biti što snishodljivija.

Nema pristupa?

„Šta ste mislili pod tim da nema pristupa?”

Olivija je išla za Brostom, dva koraka iza njega. On se u kantini

ponašao kao robot, stavio je na poslužavnik hranu i pivo, a onda je odmah pronašao mesto gde će sedeti, ne gubeći ni trenutka. Sada je sedeo za malim stolom u potpunosti koncentrisan na hranu pred sobom. Olivija je sela na stolicu preko puta.

Uskoro je shvatila da ovaj čovek hitno mora pojesti nešto. Proteini, kalorije, šećer. Očigledno je to bio problem visokog stepena.

Čekala je neko vreme pre nego što je bilo šta prozborila.

Nije morala dugo da čeka. Brost se nosio sa unosom jela impresivnom brzinom i ubrzo se zavalio u naslon stolice, jedva čujno podrignuvši.

„Šta ste mislili pod tim da nema pristupa?“, pitala je ona ponovo.

„Mislio sam da nemamo ovlašćenja da ponovo otvaramo istragu“, rekao je Brost.

„Zbog čega?“

„Koliko vi zapravo znate o ovim stvarima?“

„Ja sam na trećoj godini Policijske akademije.“

„Drugim rečima, i ne znate baš puno.“

Ali, kada je to rekao, nasmejao se. Pobrinuo se za potrebe svog tela i bio je boljeg raspoloženja. Sada bi mogao sebi da dopusti i neku kraću konverzaciju. Možda bi mogao nekako da je navede da ga časti biskvitom od nane, koji bi rado pojeo uz kafu.

„Ako bismo hteli ponovo da otvorimo slučaj, osnovni zahtev je da na njega možemo primeniti neka nova saznanja, metode ili dostignuća koja nisu upotrebljavana ranije.“

„DNK? Geografska analiza? Nove izjave svedoka?“

Ona ipak nešto zna, pomislio je Brost.

„Da, tako nešto, ili neki novi tehnički dokazi, ili ako pronađemo nešto što su propustili u prethodnoj istrazi.“

„Ali ništa novo niste pronašli kada je u pitanju slučaj na plaži?“

„Nismo.“

Brost se blagonaklono osmehnuo. Olivija mu je uzvratila osmeh.

„Da li biste voleli da vam donesem kafu, možda?“, pitala ga je ona.

„Da, to bi zaista bilo dobro.“

„Možda nešto uz kafu?“

„Biskvit od nane veoma bi prijao.“

Olivija se ubrzo vratila. Sledeće pitanje bilo joj je navrh jezika i pre nego što je spustila kafu na sto.

„Za ovaj slučaj bio je zadužen Tom Stilton, zar ne?“

„Jeste.”

„Da li znate gde bih mogla da ga pronađem?”

„On nije više u policiji, odavno je otišao.”

„To već znam, ali interesuje me da li je i dalje u Stokholmu?”

„Ne znam. Neko vreme se pričalo da se preselio u inostranstvo.”

„0, dobro onda... Bože... Biće onda veoma teško da dođem do njega.”

„Hoće.”

„Zašto je otišao? Nije bio toliko star, zar ne?”

„Nije.”

Olivija je videla kako se Brost zabavlja kafom koju je držao u ruci s očiglednom namerom da izbegne njen pogled.

„I zašto je onda otišao?”

„Lični razlozi.”

Moram se zaustaviti ovde, pomislila je Olivija. Lični razlozi zaista nisu bili njen problem. To nije imalo nikakve veze sa projektom za Akademiju. Ali Olivija je bila Olivija.

„Kakav je taj biskvit od nane?”, pitala je.

„Izvrstan.”

„Koji su to privatni razlozi bili?”

„Zar vi ne znate šta znači reč *lični*?”

Očigledno da biskvit od nane i nije bio baš toliko dobar, pomislila je. Olivija je izašla iz zgrade policije na Polhemsgatanu. Iznervirala se. Mrzela je da se nađe u ćorsokaku. Ušla je u kola, izvukla laptop, otvorila sajt za pretragu i ukucala „Tom Stilton”.

Pojavilo se nekoliko članaka. Svi oni imali su veze s policijom osim jednog. Bio je to izveštaj o požaru na jednoj naftnoj platformi na obali Norveške 1975. godine. Mladi Šveđanin je u članku označen kao heroj pošto je spasao život trojici norveških radnika na platformi. Šveđanin se zvao Tom Stilton i imao je dvadeset i jednu godinu. Olivija je učitala kopiju članka. Onda je počela da ga traži na svim sajtovima s ličnim podacima. Nije ga bilo na Eniro sajtu, nacionalnom onlajn registru adresa. Nije našla nikakav trag o njemu ni na drugim sličnim sajtovima. Nema nikakvih rezultata. Čak ni na *Birthday.se*. Pokušala je da proverii nacionalni registar vozačkih dozvola. Ista stvar.

Ovaj čovek kao da nije postojao.

Možda se odselio u inostranstvo? Kao što je Brost i napomenuo. Ovih dana možda sedi negde na Tajlandu sa koktelom u ruci i gnjavi neke pijane

lepotice svojim policijskim pričama o istragama. Ili možda nije tako. Možda ima neka druga interesovanja.

Homoseksualna?

Ne, on nije u tom fazonu.

Bar nije bio u svoje vreme. Bio je oženjen istom ženom čitavih deset godina. Marijane Boglund, forenzičarka opšteg usmerenja, neka vrsta koordinatora. Olivija je konačno pronašla Stiltona u registru brakova poreske službe.

Ti je bio unet u listu.

Postojala je adresa, ali nije bilo broja telefona.

Zapisala je adresu.

Gotovo na drugom kraju sveta, u malom selu na obali u Kostariki, postariji čovek mazao je nokte providnim lakom. Sedeo je na verandi izuzetne kuće, a zvao se Boskes Rodrigez. S mesta na kome se nalazio mogao je da vidi more. Na drugoj strani zelena prašuma uspinjala se uz planine. Živeo je ovde čitavog života, na istom mestu, u istoj izuzetnoj kući. Nekada je bio poznat kao „stari vlasnik bara iz Kabuje”. Nije znao kako ga ljudi zovu u današnje vreme. Retko kada je odlazio u Santa Terezu, gde se nalazio stari bar. Bio je uveren da je to mesto izgubilo dušu koju je nekada imalo. Verovatno je to bilo zbog surfera i svih ostalih turista koji su se tu okupljali kao jata ptica i podizali cene svemu onome čemu cena može da se podigne.

Uključujući i vodu.

Boskes se nasmešio.

Strand su uvek pili vodu iz plastičnih flaša za koje su plaćali skandalozne svote novca, a onda su prazne flaše bacali. Posle su kačili velike panoe i plakate u kojima su pozivali ljude da vode računa o okolini.

Ali krupni Šveđanin u Mal Paisu nije takav, pomislio je Boskes.

Uopšte nije takav.

Dva dečaka tiho su sedela na pesku ispod palme koju je iščupao vetar, leđima okrenuti Pacifiku. Nedaleko od njih sedeo je čovek sa sklopljenim laptopom na krilu. Sedeo je u jednostavnoj stolici od bambusa ispred niske zgrade sa fasadom u zelenim i plavim tonovima, koja se polako krunila. Bila je to neka vrsta restorana koja je prodavala sveže ulovljenu robu i piće u prilično sitne sate.

Trenutno je restoran bio zatvoren.

Dečaci su poznavali čoveka. Bio je to jedan od njihovih komšija iz sela. Uvek je bio ljubazan, igrao se s njima i ronio kada su zajedno skupljali školjke. Sada su shvatili da moraju tiho da sede i da ga ne remete. Muškarac je nosio samo tanak šorts. Iznad pojasa nije imao ništa na sebi. Bio je bos. Njegova plava kosa prorodila se i pala mu je preko lica. Suze su mu tekle niz preplanule obraze.

„Veliki Šveđanin plače”, prošaputao je jedan od dečaka glasom koji je nestao na toplom vetru. Drugi dečak je klimnuo glavom. Čovek sa laptopom je zaista plakao. Sada je plakao već nekoliko sati. Isprva je plakao u svojoj kući u selu, a onda je shvatio da mu treba vazduha, pa je otišao na plažu. Sada sedi ovde i gleda u Pacifik.

I plače i dalje.

Nekoliko godina ranije obreo se u Mal Paisu, na poluostrvu Nikoja u Kostariki. Nekoliko kuća duž prašnjavog, priobalnog puta. More na jednoj strani; džungla, ili prašuma, kako danas kažu, na drugoj. Dole na jugu - ništa; na severu je Plaja Karmen, Santa Tereza, a tu su i još neka druga sela. Siromašni turisti hrle u njih. Duge, fantastične plaže, pogodne za surfovanje, jeftin smeštaj i još jeftinija hrana.

I niko te ne pita ko si i šta si.

Idealno, mislio je on svojevremeno. Za skrivanje. Za započinjanje novog života.

Nepoznat.

I tako se ovde naselio pod imenom Den Nilson.

Uštedevina koju je imao jedva mu je omogućavala da preživi sve dok mu nisu ponudili posao u obližnjem parku prirode, Kabo Blanko, gde je radio kao vodič. To mu je savršeno odgovaralo. Skuterom je stizao tamo za pola sata, a zahvaljujući pristojnom poznavanju jezika, mogao je da se

sporazumeva s većinom turista koji su uspevali da stignu do parka prirode. U početku ih nije bilo mnogo, prošle godine ih je bilo više, a sada ih je bilo dovoljno da je mogao da radi četiri dana nedeljno. Ostala tri dana družio se sa lokalcima. Nikada se nije družio sa turistima ili surferima. Nije bio osoba za vodene sportove, a ni droga ga nije zanimala. Živeo je veoma skromnim životom, za svako poštovanje, ljudi ga uopšte nisu primećivali. Bio je čovek s prošlošću koja je trebalo i da ostane u prošlosti.

Mogao bi lako biti neki lik iz knjiga Grejama Grina.

Sada je sedeo na stolici od bambusa, sa laptopom na krilu i plakao. Sa dva dečaka koji su zabrinuto sedeli nešto dalje od njega i nisu imali pojma zašto je veliki Šveđanin tako tužan.

„Hoćemo li ga pitati šta nije u redu?“

„Nećemo.“

„Možda je izgubio nešto što bismo mi mogli da nađemo?“

Ali nije bilo tako.

On je, međutim, doneo odluku. Najzad. Kroz suze je doneo odluku za koju je mislio da nikada neće morati da je donese. Odlučio je.

Ustao je.

Prva stvar koju je uzeo bio je pištolj *zigzauer*. Osetio je njegovu težinu u ruci dok je pažljivo motrio na prozor. Nije želeo da dečaci vide pištolj. Znao je da ga prate, trudeći se da ostanu na pristojnoj udaljenosti. Uvek su tako radili. Sada su sedeli u grmlju i čekali. Spustio je pištolj i otišao u spavaću sobu, a onda je navukao zavese. Uz malo napora odgurao je drveni krevet u stranu i ogolio kameni pod ispod njega. Jedna od pločica se rasklimala i on ju je podigao s poda. Ispod pločice je bila kožna torba. Podigao je torbu, gurnuo pištolj u prazan džep i onda ponovo vratio pločicu na mesto. Primetio je da je sve ovo obavio s velikom preciznošću, izuzetno efikasno. Znao je da sada ne sme stati i početi da razmišlja, i tako rizikovati da se predomisli. Odneo je kožnu torbu u dnevnu sobu, otišao do štampača i uzeo jedan papir A4 formata. Bio je ispunjen gusto kucanim tekstom. Stavio je papir u torbu.

Unutra je već bilo nekoliko drugih stvari.

Kada je izašao iz kuće, sunce se popelo iznad drveća i sada je njegova jednostavna veranda bila okupana sunčevom svetlošću. Mreža za spavanje lenjo se ljuljala na toplom povetarcu i on je shvatio da će sada podići dosta prašine na putu kada bude krenuo. Veoma mnogo prašine. Okrenuo se oko

sebe da vidi da li su dečaci tu negde. Otišli su. Ili su se sakrili. Jednom prilikom našao ih je ispod ćebeta u zadnjem delu kuće. Mislio je da se to možda veliki gušter uvukao u kuću, pa je ćebe veoma oprezno podigao.

„Šta radite tu?”

„Glumimo guštera.”

Seo je na skuter sa torbom u ruci i odvezao se putem. Krenuo je u Kabuju, selo koje je bilo prilično udaljeno.

Išao je da poseti prijatelja.

Boskesova kuća nalazi se na kraju dugačkog niza kuća. I postoji samo jedna takva. U početku je to bila samo ribarska koliba koju je sklepaio Boskesov otac, a od tada je prošla čitava večnost. Dve male sobe. Onda je porodica Rodrigez narasla, zapravo se značajno povećala, a sa dolaskom svake nove bebe tata Rodrigez je insistirao na tome da kuću malo proširi. Uskoro je presušio izvor legalno nabavljane drvene građe, pa je onda morao da improvizuje, kako je on to zvao. Morao je da gradi s onim što bi mu se našlo pri ruci. Trake od metala i laminata, različite vrste mreža, ponekad drvena građa koju je nanela voda i delovi ribarskog čamca koji je oluja olupala o stene. Tata Rodrigez je za sebe rezervisao krmu. To je bila neka projekcija južnog krila građevine gde je mogao (uz određene poteškoće) da se ugura i da se ubije od ove ili one vrste lošeg alkohola i da čita Kastanedu.

Ali to je bio Stari Rodrigez.

Mlađi Rodrigez, Boskes, na kraju je ostao sam u ovoj kući. Njegova seksualna orijentacija nije mu omogućavala da ima decu, a njegov poslednji ljubavnik umro je pre nekoliko godina.

Boskes je sada imao sedamdeset dve godine i već dugo nije mogao da čuje kako cvrčci cvrče.

Ali bio je dobar prijatelj.

„Šta hoćeš da uradim? S torbom?” pitao je.

„Trebalo bi da je daš Hilbertu Juvisiju.”

„Zar on nije policajac?”

„Jeste, zato i treba da mu daš torbu”, rekao je Den Nilson. „Verujem mu. I on veruje meni. Ponekad. Ako se ne budem vratio do prvog jula, onda bi svakako trebalo da daš torbu Juvisiju.”

„I šta će on onda uraditi s njom?”

„On bi trebalo da je preda švedskoj policiji.”

„Kako će to izvesti?“

„U torbi je papir na kome je detaljno objašnjeno kako to treba da se uradi.“

„U redu.“

Boskes je sipao rum u Nilsonovu čašu. Sedeli su na pročelju izuzetne kuće koje biste jedno mogli da nazovete verandom - u nedostatku nekog boljeg termina. Nilson je tekućinom sprao najveći deo prašine koja mu se usput skupila u ustima. Prvo je rukom sklonio gomilu insekata koji su se okupili oko čaše, a onda je podigao rum do usana. Kao što je već pomenuto, imao je veoma skromne navike, i Boskes je bio prilično iznenađen kada ga je Nilson pitao da li ima ruma u kući. Sada je gledao u velikog Šveđanina s izvesnim stepenom radoznalosti. Ovo je bila prilično neobična situacija. Ne samo zbog ruma - bilo je nečega čudnog u čitavom Šveđaninovom ponašanju. On ga je poznavao gotovo od prvog dana kada je došao u ovaj kraj. Nilson je iznajmio kuću njegove sestre u Mal Paisu, koju je na kraju i otkupio. To je bio početak dugog i bliskog prijateljstva. Boskesova seksualna orijentacija nikada nije imala veze s Nilsonom, nisu se zbog toga družili. Ali Šveđaninov pogled na stvari ostavio je utisak na Boskesa.

I to veliki.

Nilson ništa nije prihvatao zdravo za gotovo.

A nije ni Boskes. Različite okolnosti naučile su ga da vodi računa o onome što ima. Jer to bi iznenada moglo da nestane. Lepo je dok ga imaš, ali onda ono nestane i nemaš ništa.

Kao Nilson.

On je bio tu. Sve je bilo u redu. Iznenada možda više neće biti ovde, pomisli Boskes.

„Da li se nešto dogodilo?“

„Jeste.“

„Nešto o čemu bi hteo da porazgovaramo?“

„Ne.“

Den Nilson je ustao i pogledao u Boskesa.

„Hvala ti na rumu.“

„*De nada.*“

Nilson je ostao da sedi ispred Boskesa dovoljno dugo da Boskes shvati da i sam mora ustati, a kada je ustao, Nilson ga je zagrlio. Bio je to veoma kratak zagrljaj, ona vrsta zagrljaja koju muškarci brzo razmenjuju kada se rastaju. Posebno je bilo to što se njih dvojica nikada ranije nisu zagrlili.

I neće nikada više.

Jednooka Vera imala je radio. Mali tranzistor koji je našla među otpacima u kući u Debelnsatanu, sa antenom i svime ostalim. Kućište je bilo polomljeno, ali tranzistor je radio. Sad je čitava družina sedela u Glasblosar parku i slušala *Radio Senku*, radio-program koji su realizovali beskućnici za beskućnike i koji se emitovao jednom nedeljno sat vremena. Ovoga puta program je bio o skorašnjim napadima. Zvuk nije bio baš najjasniji, ali svi su znali o čemu se govori. Benseman. Prebijanje. I Činjenica da neki sadisti idu okolo i traže nove žrtve.

Među njima.

Da ih prebiju i da te filmove postave na mrežu.

Postali su meta.

„Moramo se držati zajedno.”

Mjurijel je to glasno izgovorila. Uzela je nešto što je uspelo da ukloni njene inhibicije i pomislila je da može reći ono što misli. Pert i četvoro ostalih sedeli su na klupama i gledali u Mjurijel. Da se držimo zajedno? Šta li je mislila pod tim?

„Da budemo zajedno! Tako da oni ne mogu, tako da nikada nisi sam i da onda nemaju šanse da te prebiju... kao kada si sam... usamljen.”

Mjurijel se brzo stišala kada je shvatila da je ostali gledaju bez reči. Uperila je pogled u šljunak. Vera joj je prišla i pomilovala je po kosi.

„To je dobro razmišljanje, Mjurijel, ne bi trebalo da budemo sami. Ako smo sami, uplašeni smo, a oni odmah osete taj miris. Oni su kao psi. Njuškaju one koji se boje i onda ih prebiju.”

„Upravo tako.”

Mjurijel je pridigla glavu. U nekom drugom vremenu volela bi da joj je Vera mama. Mama koja je mazi po kosi i koja je brani kada ljudi gledaju u nju. Ona nikada nije imala takvu majku.

Sada je bilo kasno.

Sada je kasno za mnoge stvari, pomislila je Mjurijel.

„Da li ste čuli da je policija oformila novu grupu koja bi trebalo da lovi te kretene?”

Vera je pogledala oko sebe i videla da je nekoliko njih klimnulo glavom. Ali bilo je to sa veoma malo entuzijazma. Svi koji su sedeli na klupama imali su iskustva s policijom, i onom iz starih i ovom iz novih

vremena, i nijedno od tih iskustava nije im davalo razlog da oseće veliki nalet entuzijazma. Hoće li policajci biti posvećeni zaštiti beskućnika više nego što je dovoljno da bi zadovoljili medije? Ne, niko od njih to nije pomislio ni u jednoj nanosekundi. Oni su znali svoje mesto na listi prioriteta, a to mesto sigurno nije bilo na vrhu.

Nije čak bilo ni na dnu.

Bilo je na zadnjoj strani salvete kojom je Rune Foš obrisao usta.

U to su bili sigurni.

Amfiteatar u Policijskoj akademiji bio je gotovo pun. Bio je to poslednji dan prolećnog semestra, a imali su i goste iz SKL-a, Nacionalne laboratorije za forenzičke nauke iz Linčepinga. Oni su držali predavanje o specijalističkim tehnikama i metodologiji.

Veoma dugačko predavanje. Sa pauzama za pitanja.

„Postoje zahtevi da bi trebalo da uzimamo više DNK briseva, šta mislite o tome?”

„Mi mislimo da je to veoma pozitivno. U Engleskoj uzimaju briseve DNK čak i od običnih obijača, što znači da imaju ogromnu nacionalnu DNK bazu prestupnika na raspolaganju.”

„A zašto i mi to ne radimo ovde?”

Pitanje je, po običaju, postavio Ulf.

„Problem je, ako to uopšte shvatamo kao problem, naš zakon o privatnosti. Nama nije dopušteno da napravimo takvu vrstu baze podataka.”

„Zbog čega?”

„Zbog ličnog integriteta.”

I tako je to trajalo nekoliko sati. Kada su poslednja otkrića u vezi sa DNK analizom postala tema predavanja, Olivija je postala posebno pažljiva. Čak je postavila i pitanje, koje je Ulf propratio sa osmehom.

„Možete li da utvrdite očinstvo na osnovu DNK nerođenog fetusa?”

„Možemo.”

Bio je to jednostavan odgovor i dala ga je jedna od predavača, crvenokosa žena u plavoj haljini. Žena koja je privukla Olivijinu pažnju čim se predstavila. Zvala se Marijane Boglund i bila je opšti forenzičar u SKL-u.

Nije joj trebalo mnogo da sve poveže, ali, čim je shvatila pred kim se nalazi, Olivija je pomislila „vau”. Ovo je žena koja je bila udata za Toma Stiltona.

Sada je stajala tu pored podijuma.

Olivija se pitala da li se isplati da rizikuje. Samo dan ranije proverila je adresu Stiltonovih koju je izlistala na sajtu poreske službe. Tamo više nije bilo Stiltona.

Odlučila je da rizikuje.

U dva i petnaest završilo se maratonsko predavanje. Olivija je primetila da je Marijane Boglund posle predavanja krenula za njenim tutorom, Okeom Gustafsonom, do njegove kancelarije. Sada je Olivija stajala napolju u hodniku i čekala.

I čekala.

Da li bi trebalo da pokuca na vrata? Ili bi to bilo napadno? A šta ako oni unutra imaju seks?

Pokucala je na vrata.

„Da.”

Olivija je otvorila vrata, izvinila se što ih uznemirava, i pitala da li bi možda mogla da ima minut-dva nasamo sa Marijanom Boglund.

„Samo trenutak”, rekao je Oke.

Olivija je klimnula glavom i ponovo zatvorila vrata. Nisu imali seks. Odakle li joj je samo pala na pamet takva ideja? Mnogo gleda filmove? Ili zato što je Boglundova atraktivna žena, a Oke Gustafson ima one markantne obrve?

Marijane Boglund je izašla iz kancelarije i pružila joj ruku.

„Kako mogu da vam pomognem?”

Njen stisak ruke bio je čvrst i suv, izraz očiju veoma formalan, očigledno je to bila žena u ne baš bliskoj vezi sa svojim emocijama. Olivija je već zažalila što je ovo uradila.

„Pokušavam nekako da pronađem Toma Stiltona”, rekla je.

Ovo je ostalo bez komentara. Očigledno nije bilo te bliske veze.

„Ne mogu da pronađem njegovu adresu, niko ne zna gde je on. Samo sam htela da pitam da li vi možda znate kako mogu da stupim u kontakt s njim.”

„Ne znam.”

„Da li se možda odselio u inostranstvo?”

„Nemam pojma.”

Olivija je samo kratko klimnula glavom, zahvalila joj, okrenula se i otišla niz hodnik. Marijane je ostala da stoji. Pogledom je pratila mladu

ženu. Iznenada je napravila par koraka prema njoj, a onda se zaustavila.

Odgovor Marijane Boglund odjekivao je u njenoj glavi. Ona je isti takav odgovor čula već nekoliko puta od različitih ljudi. Očigledno je bio veoma praktičan. Bar kada je Stilton bio u pitanju. Osećala se potpuno obeshrabreno.

A shvatila je da se i prilično ružno ponašala.

Upadala je u privatne sfere života nepoznatih ljudi, toga je bila svesna. Boglundova je očigledno osećala trun u oku na pomen Stiltonovog imena. A taj trun u oku uopšte nije bio Olivijin problem, niti je u to trebalo da se meša.

U šta se to, pobogu, uplela?

„U šta si se to uplela?”

Nije to njen unutarnji glas oživeo. To je, naravno, bio Ulf. Uhvatio ju je na putu do kola i nasmešio se.

„Molim?”

„DNK nerođene bebe? Zašto ti je trebalo da to znaš?”

„Radoznala sam.”

„Sigurno ima veze sa slučajem Nordkoster?”

„Da.”

„A o čemu se tu radi?”

„O ubistvu.”

„Olivija, toliko sam, valjda, shvatio.”

A sada ona više ništa neće da kaže, pomislio je Ulf, kao i obično.

„Zašto si tako tajnovita, dođavola?”, pitao je on.

„Jesam li?”

„Jesi.”

Olivija se prilično iznenadila. I prilično ličnim tonom pitanja i čitavom ovom čudnom situacijom. Šta je mislio pod tim *tajnovita*?

„Kako to misliš?”

„Mislim da uvek izmičeš, na neki način, uvek nađeš neki izgovor...”

„Misliš na ono sa pivom?”

„Da, ali ne samo to. Ti nikada ne nastavljaš dalje. Postavljaš pitanja i dobijaš odgovore, a onda ideš svojim putem i ne obazireš se.”

„Zaista?”

Šta on, zapravo, hoće da kaže? Pita, dobije odgovor i ide svojim putem?

„Pa, pretpostavljam da sam takva”, rekla je ona.

„Očigledno.”

Sada je Olivija po običaju mogla da uključi autopilot i da se odveze, ali onda se setila starog Molina. Ulf je bio sin jednog od ljudi iz vrha Nacionalnog kriminalističkog odseka, Oskara Molina. A to teško da je bila njegova krivica. U početku je to pomalo i iritiralo Oliviju. Nije znala zašto, ali bilo je tako. Verovatno je pomišljala da Ulf zbog toga ima izvesnu prednost u odnosu na ostatak grupe. Što je, naravno, bilo potpuno besmisleno. On je morao da uči jednako kao i ostali da bi dobio iste ocene. Pored toga, verovatno je u kući trpeo veći pritisak nego svi drugi. Ali, naravno, kasnije će imati veće mogućnosti za napredovanje. Sa ocem koji može da mu pomogne da brzo i uspešno krene sa dna, odakle svi kreću.

Ma neka bude šta bude.

„Da li si u kontaktu sa ocem?”, pitala je ona.

„Naravno da jesam. Zašto me to pitaš?”

„Tražim jednog starog detektiva koji više nije u službi, a izgleda mi kao da niko nema pojma gde bi on mogao da bude. Tom Stilton. Da li misliš da bi tvoj otac mogao da zna nešto o njemu?”

„Stilton, kažeš?”

„Da, Tom.”

„Pitaću ga.”

„Hvala.”

Olivija je ušla u kola i odvezla se.

Ulf je ostao na mestu i lagano je vrteo glavom. Teška damica. Nije ohola, ali je teška. Uvek je bila na distanci. Pokušavao je nekoliko puta da je nagovori da zajedno odu u kafić sa društvom iz njihove grupe, ali nije uspeo, ona je uvek imala neki izgovor da ne pođe s njima. Ili je učila, ili je išla u teretanu, ili je radila stvari koje su svi ostali radili, ali su imali i vremena za pivo. Pomalo je tajnovita, pomislio je Ulf. Ali je slatka, malo žmirka, ima divne pune usne, uvek pravo držanje, nikada se ne šminka.

Nije nameravao da odustane.

Nije ni Olivija. Nije htela da odustane ni od slučaja na plaži, ali ni od detektiva koji je nestao. Možda je tu postojala neka veza? Možda je on pronašao nešto u vezi sa ovim slučajem, nešto što ga je zaustavilo i nateralo da ode u inostranstvo? I zašto bi on to uopšte i uradio? Otišao je iz ličnih razloga, zar ne? Da li je to bio onaj trun u očima Boglundove?

Olivija je shvatila da se poprilično zanela. Da je krenula stazom koju su

joj utabali njen prirodni talenat za maštanje i to što je odrasla s roditeljima koji su za kuhinjskim stolom rešavali misterije. Ona je uvek i u svemu tražila neku zaveru. Neku vezu.

Enigmu o kojoj bi mogla da razmišlja pred spavanje.

Beli automobil izašao je na put za Klarastrand. Muzika koja se čula iz njenih slušalica bila je prigušena i sugestivna, ovog puta su to bili *Deportees*. Olivija je volela muziku koja govori o nečemu.

Kada je prošla pored uzvišenja na kome se nalazila uzgajivačnica zečeva, nasmejala se samoj sebi. Ovde bi tata uvek usporio i pogledao u svoju ćerku u retrovizoru.

„Koliko ih ima danas?”

A mala Olivija brojala ih je što je brže mogla.

„Sedamnaest! Vidim sedamnaest!”

Olivija je potisnula sećanja i pritisla gas. Za divno čudo, saobraćaj nije bio gust. Naravno, počeli su odmori, pomislila je. Ljudi će polako krenuti na placeve van grada. To ju je navelo da pomisli na njihovu staru kuću na ostrvu Tininge. Bila je to porodična kuća, u kojoj je provodila leta dok je odrastala, sa Marijom i Arneom, u potpuno zaštićenoj idili. Malo jezero u središtu ostrva, rakovi, škola plivanja i ose.

Sada više nema Arnea, a isto se može reći i za rakove. Ostale su samo ona i njena majka. I porodična kuća. Koja je toliko snažno podseća na Arnea, zbog toga što je uvek nalazio šta će u toj kući da radi, popravlja, doteruje, zbog njegovog ribarenja i beskrajno zabavnih stvari koje je smišljao za veče. Tu, u toj kući, on je bio drugačija vrsta oca. Ćerkin otac, onaj koji je imao vremena i mesta za sve za šta nije bilo mesta u njihovom domu u gradu, koji je ona zvala kuća u Rotebrou, u kojoj je i odrasla. Kuća u kojoj je sve bilo urađeno i isplanirano po strogim pravilima i u kojoj je često moglo da se čuje: „Ne sada, Olivija, razgovaraćemo kasnije o tome.” U njihovom letnjikovcu bilo je sve potpuno drugačije.

Ali sada Arne nije više bio tamo. Samo njena mama, Marija, a to zaista nije bilo isto. Za Mariju je ovo mesto bilo gotovo kao nekakva obaveza. Nešto o čemu sve vreme treba da vode računa, tako da Arnea ne bude sramota kada vidi kako kuća izgleda. Ali kako bi on mogao da vidi kako kuća izgleda? Mrtav je, zar ne? Njemu nikada nije mnogo smetalo kada bi boja na fasadi ponegde počela da se ljušti. Ali Mariji jeste. Ponekad je Olivija imala utisak da u svemu tome kod njene majke ima i nečeg neurotičnog. Da je Marija osećala obavezu da radi na kud, da ne bi morala

misлити na nešto drugo. Možda bi trebalo da porazgovaraju o tome? Možda bi ona trebalo da...

„Da?”

Mobilni joj je zazvonio.

„Zdravo, ovde Ulf.”

„Zdravo.”

„Razgovarao sam s tatom o tom tipu Stiltonu.”

„Već ste razgovarali? Sjajno! I šta ti je rekao?”

„Nema pojma... rekao je.”

„U redu. Znači, on nema predstavu gde bismo mogli da pronademo Stiltona?”

„Nema, ali prilično je upućen u taj slučaj na Nordkosteru.”

„Oh, zaista?”

Onda je nastala tišina. Olivija je sada silazila sa puta za Klaraberg i išla uzbrdo prema Centralbronu. Šta je više mogla da kaže? Hvala? Za šta? Za „nemam pojma”, ponovo?

„Ali, hvala ti, u svakom slučaju.”

„Nema na čemu. Ako ti je potrebna neka pomoć, dovoljno je samo da me pozoveš.”

Olivija je prekinula vezu.

Boskesova sestra odbacila je Dena Nikolsona do Pakere na drugoj strani ostrva. Tu je uhvatio feribot kojim je otišao do Puntanerasa i onda je nastavio do San Hosea taksijem. Jeste to bilo skupo, ali nikako nije želeo da propusti avion.

Izašao je iz taksija na Huan Santamariji, međunarodnom aerodromu u San Hoseu. Nije imao nikakav prtljag. Bilo je vrelo i vlažno. Tanka majica koju je nosio imala je taman krug od znoja gotovo do pasa. Nedaleko od njega, tek pristigli turisti izlazili su iz aerodromske zgrade, očarani vrelinom koja ih je dočekala. Kostarika! Najzad su bili tu.

Nilson je otišao u odeljenje za odlaske.

„Na kom gejtju je ukrcavanje?”

„Šest.”

„Gde idem na pasošku kontrolu?”

„Evo, ovde. Izvolite.”

„Hvala vam.”

Krenuo je do pasoške kontrole i kontrole ličnog prtljaga. Nikada ranije

nije putovao u ovom pravcu, samo je ušao u zemlju i tu je ostao. A to je bilo prilično davno. Sada je bio na putu da izađe napolje. Pokušavao je da ostane u staklenom zvonu koje je napravio. Jednostavno je morao to da uradi. Nije mogao da dopusti sebi da razmišlja. Da ne razmišlja o više faza putovanja, već da mislima isprati jednu po jednu i tako da se ukrca na avion. Sada je provera ručnog prtljaga, pa pasoška kontrola, pa ukrcavanje na gejt, a na kraju će se naći u avionu. Jednom kada bude ušao u avion, to će onda biti to. Onda, u suštini, neće biti važno i ako malo popusti, ako mu se desi da donekle pukne, s tim bi još i mogao da se nosi. Kada bude stigao, onda će početi sledeća faza.

Švedska faza.

Vrpoljio se i okretao na svom sedištu u avionu.

Kao i što je pretpostavio, u avionu se osećao kao izduvani balon. Skriveni čoškovi sada su bili vidljivi i prošlost je počela da pomalja glavu.

Deo po deo.

Kada je profesionalno uslužno osoblje završilo svoje dužnosti i kada su se svetla u avionu prigušila, on je zaspao.

Ili je bar mislio da je tako.

Ali bio je zapravo u nekom stanju polusna koje bi teško moglo da se nazove spavanjem. Više je ličilo na mučenje. Sa dodacima koji su bili izuzetno bolni.

Plaža, ubistvo, žrtva.

Sve se vrtelo oko toga.

A sve je i trebalo da se vrti oko toga.

Olivija se nagnula nad odvod u kupatilu i pokušavala da ga očisti. Sa rastućim osećanjem mučnine u stomaku, pomoću paste za zube i pozajmljenog šrafcižera uspela je da izvuče debelu sivocrnu kobasicu dugačku nekih dvadesetak centimetara. Kobasicu punu dlaka koje su se upetljale, spojile s masnoćom, prljavštinom i sapunicom, i potpuno začepile odvod vode. A još više joj je pripalo muka kada je shvatila da veliki deo tih dlaka verovatno i nije njen. Mora da su se tu nakupile tokom godina. Držeći kobasicu ispruženom rukom, na što većoj udaljenosti od nosa, spustila ju je u đubre, a onda je odmah duplo vezala kesu, čim se oslobodila ovog groznog tereta. Gotovo da je pomislila da ova stvar nekako može da oživi.

Sada može otvoriti imejllove.

Spam. Spam. Spam. A onda je telefon zazvonio.

Bila je to njena mama.

„Već si ustala, zar ne?“, pitala je.

„Polu devet je.“

„Sa tobom se nikada ne zna.“

„Šta je bilo? Zašto zoveš?“

„Kada mogu da te pokupim sutra ujutro?“

„Da me šta?“

„Jesi li kupila maskirnu traku?“

Oh, to je značilo ostrvo Tininge. Da, naravno. Marija je pozvala pre nekoliko dana i objasnila da je došlo vreme da se pozabave sunčanom stranom kuće, na kojoj je fasada najgora. Arne je tome uvek poklanjao posebnu pažnju. Ofarbaće je preko vikenda. Ona nikada nije pitala da li Olivija možda ima neke druge planove. U Marijinom svetu niste imali druge planove ako ste bili Marijina ćerka i ako je Marija imala planove.

Ovog vikenda ofarbaće tu stranu kuće.

„Ne mogu da krenem sa tobom.“

Olivija je brzo prolazila kroz kalendar u svojoj glavi tražeći način da se nekako izvuče.

„Kako to misliš, ne možeš? Zbog čega ne možeš?“

Delić sekunde pre nego što je postojala realna opasnost da sve ovo bude protumačeno i razotkriveno kao blef, bacila je pogled na fasciklu koja je ležala pored laptopa. Slučaj s plaže.

„Moram ovog vikenda da odem do Nordkostera.“

„Nordkoster? Zašto bi uopšte išla tamo?“

„To je, hmmm... to je neka stvar koju moram da obavim za Akademiju.“

„Zar ne možeš to da uradiš sledećeg vikenda?“

„Ne, to je... već sam rezervisala karte za voz, pa zaista ne bih mogla.“

„Ali sigurno možeš da...“

„A znaš li koji je to zadatak sa Akademije? To je ubistvo na kom je tata radio! Još iz osamdesetih! Čudno, zar ne?“

„A šta je tu čudno?“

„Pa da je to isti slučaj.“

„On je radio na dosta slučajeva.“

„Da, znam to, ali ipak.“

Ostatak njihove konverzacije nije trajao dugo. Izgledalo je da Marija

shvata da ne može naterati Oliviju da odu zajedno u letnjikovac. Zato je samo još pitala kako je Elvis, a onda je odmah spustila slušalicu kada je Olivija odgovorila na pitanje.

Olivija je brzo na svom laptopu otvorila sajt železnice preko kojeg je mogla da rezerviše karte.

Jele je dobro prošao, čitav dan mu je bio prilično ispunjen. Prodao je nekoliko primeraka magazina. Otišao je u kuhinju za siromašne. Tamo je dobio jeftin obrok i toplu supu. Izbegavao je ljude. Izbegavao je ljude koliko god je to mogao. Mogao je da se druži sa Verom i možda s još dvoje-troje beskućnika, ali je u drugim slučajevima izbegavao svaki kontakt. Kao što je radio već nekoliko godina. Zavukao se pod stakleno zvono samoće. Izolovao se fizički kao i mentalno. Pronašao je unutarnji vakuum u kome je uspeo da održi stabilnost. Vakuum iz koga je bilo izvučeno sve ono što se dogodilo u prošlosti. Sve ono što se dogodilo i što se nikada neće promeniti. Imao je mentalnih problema i imao je dijagnozu, bio je na lekovima da bi mogao da drži svoje psihoze pod kontrolom. Da bi mogao da funkcioniše - manje ili više uspešno. Ili da preživi, bilo je to pitanje preživljavanja. Da uspe da preživi od časa kada se probudi ujutro do trenutka dok ne zaspi uveče. Sa što manje kontakata, ako je ikako moguće, sa ostatkom sveta.

I ako je moguće, sa što manje misli.

Mislio je o tome ko je nekada bio. U onom drugom životu, u drugom univerzumu, pre nego što je došao prvi udar munje. Onaj koji će zauvek poremetiti svaku mogućnost normalnog života i stvoriti lančanu reakciju pucanja, sloma i haosa koji će na kraju dovesti i do prve psihoze. I otvoriti vrata pakla. Razmišljao je kako je postao potpuno drugačija osoba. Osoba koja je uspešno i namerno uništila sve društvene veze i mreže koje je imala da bi mogla slobodno da potone. Da digne ruke.

Da digne ruke od svega.

U formalnom smislu, to je bilo pre šest godina. Za Jelea je to bilo mnogo ranije. Za njega je svaka godina koju bi ostavio za sobom uspela da obriše svaki normalan koncept vremena. I on je postepeno sve više bio u bezvremenom ništavilu. Kupovao je novine, prodavao je novine, ponekad je jeo, tražio je sigurna mesta na kojima bi spavao. Mesta na kojima su ga ostavljali na miru. Gde se niko nije tukao ili pevao, gde niko nije imao noćne more i ječao u snu. Nekada davno pronášao je staru drvenu kolibu

kojoj se urušio deo krova. Bila je van grada, prilično udaljena od puta.

Bilo je to mesto na kome je mogao da umre kada za to dođe vreme.

Sada je bio na putu ka tom mestu.

Na zidu skromno nameštene sobe nalazio se televizor s veoma velikim ekranom. Sada možete da nabavite ekran od sto šest centimetara gotovo za džabe. Posebno ako se ne brinete mnogo gde ste taj televizor kupili. Tako je bio nabavljen i ovaj televizor u koji su buljila dvojica mladića u jaknama s kapuljačama koje su navukli na glave. Jedan od njih je prilično nervozno menjao kanale. Izenenada je reagovao drugi mladić.

„Hej! Gledaj.”

Onaj s daljinskim u ruci zaustavio se na kanalu na kome su prikazivali čoveka koga besomučno udaraju.

„Jebote, čoveče, ej, je li to onaj tip iz parka koga smo ga ubili od batina? Ej, pa to je naš jebeni film, aha!”

Nekoliko sekundi kasnije na ekranu se pojavila voditeljka koja je najavila da će program o tekućim događajima ubrzo biti nastavljen jednom sasvim drugačijom temom koja je postala veoma aktuelna.

„Bio je ovo kratak isečak iz jednog od kontroverznih klipova na kojima se prikazuje ekstremno nasilje na sajtu 'Treškik'. Kratko ćemo prokomentarisati.”

Napravila je pokret rukom pokazujući u pravcu odakle bi gledaoci trebalo da očekuju gosta emisije.

„Pored mene sedi poznata novinarka koja je tokom godina dosta pisala o velikim socijalnim problemima kao Sto su droga, poslovna pratnja, trgovina ljudima... Sada radi na seriji članaka o mladima i nasilju - Eva Karlsen!”

Žena koja je ušla u studio bila je obučena u crne farmerke i crnu jaknu ispod koje je imala jednostavnu belu majicu kratkih rukava. Njena plava kosa bila je začesljana unatrag, a na štiklama razumne visine nosila je telo u prilično dobroj formi. Približavala se pedesetoj i dobro je znala šta radi. Bez većeg napora je uspela da istakne svoje prisustvo u prostoriji. Karlsenova je sela u fotelju u studiju.

„Dobro došli. Pre nekoliko godina napisali ste knjigu

koja je privukla dosta pažnje; bio je to izveštaj o takozvanoj poslovnoj pratnji u Švedskoj, pri čemu je ta pratnja svakako eufemizam za prostituciju na visokom nivou. Međutim, sada ste se koncentrisali na nasilje kod mladih. Evo kako ste napravili uvod za seriju članaka na tu temu...”

Voditeljka je uzela novine.

„Osećanje anksioznosti je majka zla, a nasilje je poziv u pomoć deteta koje je zastranilo. Anksioznost je plodno tlo za besmisleno nasilje koje danas vidimo među mladima. Anksioznost raste u društvu u kome nisi potreban.”

Voditeljka je spustila novine i pogledala u Karlsonovu.

„Snažne reči. Da li je situacija zaista toliko ozbiljna?”

„Jeste i nije. Kada kažem besmisleno nasilje mladih, ja naravno mislim na specifično nasilje, jer su napadači posebne individue, u određenom stepenu. Nisu svi mladi uključeni u nasilje, i to nije opšta pojava; naprotiv, mi ovde govorimo o izuzetno maloj grupi.”

„Ali, bez obzira na to, mi smo svi šokirani filmovima koji su dostupni preko interneta, a na kojima se prikazuje brutalno prebijanje beskućnika. Ko su ti mladi ljudi koji ovo rade?”

„To su oštećena deca i to je duboko u njima, to su zlostavljana deca, to su deca koja nisu imala prilike da razviju saosećajnost - zato što ih je svet odraslih izdao. Sada reaguju na to što su bili zlostavljani i iskaljuju svoj bes na ljudima za koje misle da su čak i bezvredniji nego što su oni sami, a u ovom slučaju to su beskućnici.”

„Ma, jebote, ovo je teško sranje!”

Ovako je reagovao momak sa tamnozelenom jaknom. Njegov drugar je posegnuo za daljinskim upravljačem.

„Ma, pusti to. Hoću da čujem šta ove pričaju.”

Na ekranu je voditeljka blago zavrtila glavom.

„I koje onda odgovoran za ovo?“, pitala je ona.

„Odgovorni smo svi mi. Svi mi koji smo stvorili društvo u kome mladi ljudi mogu da završe tako daleko izvan svih sigurnosnih mreža, da postanu nehumana stvorenja.”

„I na koji način bismo mogli, po vašem mišljenju, da se izborimo s tim problemom? I da li je uopšte moguće izboriti se s njim?”

„To je već političko pitanje i radi se o tome koliko naše društvo koristi svoje resurse. Ja mogu jedino da opišem šta se događa, zašto se događa to što se događa i kuda to vodi.”

„Do nasilničkih filmova na internetu?”

„Između ostalog.”

U ovom trenutku mladić je pritisnuo dugme za isključivanje na daljinskom upravljaču. Kada ga je spustio na sto, na podlaktici njegove ruke mogla se videti tetovaža.

Dva slova unutar kruga: KB.

„Kako se zove ova kurva?” pitao je njegov drugar.

„Karlsen. Moramo sada da krenemo za Oštu!”

Edvard Hoper, američki realista, naslikao bi to, samo da je živ, da je Šveđanin i da se našao u istočnom Stokholmu, u šumi pored jezera Jerla te noći.

Naslikao bi tu scenu.

Uhvatio bi svetlost jedine uske svetiljke, visoko na metalnom stubu, i to tako da meka žuta svetlost pada na dug, napušten put, asfalt, prazninu, prigušene zelene senke iz šume, svetlost koja na samom kraju polja pomalo osvetljava usamljenu figuru, istrošenog i pohabanog čoveka, visokog i pomalo pogrbljenog... i bio bi veoma zadovoljan ovom slikom.

Ili ne bi.

Verovatno bi mu smetalo to što je njegov model iznenada skrenuo s puta i nestao u šumi. A iza sebe je ostavio, na umetnikovu veliku žalost, samo napušten put.

A model koji je nestao uopšte ne bi mario za sve to skupa.

On je bio na putu do noćnog skloništa. Bila je to stara koliba sa rupama na krovu, iza neke građevine koja je nekada davno bila depo za velike

mašine. Tu je imao neku vrstu krova nad glavom koji ga je štitio od kiše, zidove koji su ga štitili od vetra i pod koji ga je štitio od najgore hladnoće. Nije bilo svetla, ali njemu ono nije ni bilo potrebno. Dobro je znao na šta ovo liči. Ali na šta on liči, to je bilo nešto što je zaboravio još pre nekoliko godina.

Spavao je ovde.

Najbolje.

Ali, kada dođu loši dani, kao što je ovaj, ono je počinjalo da mili i puza po njemu. A on nije želeo da se to penje i mili po njemu. Nisu to bili pacovi ni bubašvabe, a ni paukovi - životinje su mogle da prelaze preko njega kad i kako su želele, što se njega ticalo. Ono što je dolazilo i milelo po njemu dolazilo je iz njega samog.

Od onoga što se odavno desilo.

I to je bilo nešto sa čim nije mogao da se nosi.

Nije mogao da ga ubije kamenom ili da ga uplaši iznenadnim pokretima. Nije mogao da ga ubije ni vriskom. Iako je pokušavao, kao i večeras, da izvrišti iz sebe ono što je dolazilo mileći, znajući sve vreme da je to beskorisno.

Ne možeš ubiti prošlost vrišteći.

Čak ni kada vrištiš čitav sat. Tako samo uništiš glasne žice. Kada to uradiš, iskoristio si i poslednju stvar koju si imao na raspolaganju, i mada znaš da ti to donekle pomaže, u isti mah te i uništava.

Onda uzmeš lekove.

Haldol i stesolid.

Koji ubiju ono što mili i utišaju krike. Ali zato unakaze poslednju trunku tvog dostojanstva.

A onda se onesvestiš.

Zaliv je imao isti oblik kao i onda. Stene su ležale tamo gde su oduvek ležale. Plaža je pravila isti široki luk duž iste ivice guste šume. Za vreme oseke plaža je i dalje bila potpuno suva, i to čitavom dužinom, sve do mora. U tom smislu u Haslevikarni nije bilo nikakvih promena ni dvadeset tri godine kasnije. To je i dalje bilo lepo i mirno mesto. Svi koji su danas došli ovde da uživaju teško da su mogli i da zamisle šta se ovde nekada događalo.

Upravo ovde, te posebne noći kada je bila oseka.

Izašao je iz zgrade geteborškog aerodroma *Landveter* odeven u kratku kožnu jaknu i crne farmerke. Presvukao se u toaletu. Nije imao nikakav prtljag i otišao je pravo na taksi stanicu. Imigrant koji je izgledao kao da bi najradije bio u krevetu izašao je iz prvog taksija u redu i otvorio jedna od zadnjih vrata.

Den Nilson je ušao unutra.

„Na Centralnu železničku stanicu.”

Hteo je da uzme voz do obale, do Stremstada.

Mogli ste to da osetite čim je *Kostervogn* napustio skrovitu luku. Veliki crveni feribot osetio je svu snagu i težinu mora. I postajalo je sve gore sa svakom nautičkom miljom, kako su napredovali. Čitavo severno more kao da je krenulo da oduva ovdašnje kopno. Kada je vetar dostigao brzinu od devet do deset metara u sekundi, Olivijin stomak počeo je da se buni. Obično nije patila od morske bolesti. Često je plovila na brodu svojih roditelja, uglavnom u stokholmskom arhipelagu, ali i tamo su često duvali jaki vetrovi. Reagovala je jedino kada bi vetrovi podigli velike, široke talase.

Kao sad.

Odmah je proverila gde se nalaze toaleti. Bili su poređani s leve strane, odmah pored kantine. Odlazak do njih ne bi joj oduzeo mnogo vremena. Kupila je šolju kafe i zemičku s cimetom, ono što se obično kupuje tokom putovanja ovakvom vrstom feribota, i sela je pored jednog od velikih prozora. Interesovalo ju je da vidi kako je arhipelag izgledalo na zapadnoj obali, koja je bila potpuno različita od njene istočne. Ovde su stene bile

niske, uglačane, tamne.

Opasne, pomislila je kada je videla kako talasi udaraju o jedva vidljiv greben u daljini.

Ali za kapetana ovog feribota ovo mora da je svakodnevna tura, pomislila je. Tri povratna putovanja svakoga dana tokom zime i bar dvadeset sada. U junu. Olivija je skrenula pogled ka unutrašnjosti broda. Salon je bio gotovo ispunjen do poslednjeg mesta, iako je ovo bio prilično rani jutarnji polazak. Ljudi koji su živeli na ostrvu vraćali su se sa svojih noćnih poslova koje su obavljali u Stremstadu. Letnji posetioци bili su na putu ka svojoj prvoj nedelji odmora. A bilo je i nekoliko dnevnih posetilaca.

Kao što je bila ona.

Gotovo da bi se tako moglo reći.

Ona je zapravo nameravala da ostane samo jednu noć na ostrvu. Ne duže. Rezervisala je kolibu u malom letnjem kampu usred ostrva. Bilo je to poprilično skupo, ali već je počela turistička sezona. Ponovo je pogledala napolje. U daljini je mogla da vidi tamnu traku obale i shvatila je da to mora biti Norveška. Tako blizu? Istog trenutka zazvonio joj je mobilni telefon. Bila je to Leni.

„Ljudi bi mogli pomisliti da si umrla! Nisi bila na mreži čitav jedan jebeni vek! Gde si ti, mačko?”

„Trenutno sam na putu za Nordkoster.”

„A gde ti je to?”

Lenino poznavanje geografije nije bilo baš najbolje, a na praznoj mapi jedva bi mogla da obeleži Geteborg. Ali zato je imala druge talente. Među njima i onaj koji će sada podeliti s Olivijom. Sa Jakobom je sve dobro krenulo, toliko dobro da su sada već nešto kao par i planiraju da odu zajedno na veliki festival *Mir i ljubav*.

„Erik je otišao kući s Lolo kad su se našli u *Strandu*, ali prvo je pitao za tebe.”

Oh, zaista lepo, pomislila je Olivija, bar sam bila prvi izbor.

„I šta radiš tamo dole? Na tom ostrvu. Jesi li, možda, upoznala nekoga?”

Olivija je objasnila ono što se događalo, ali ne baš sve u detalje, pošto je znala da Leni ima prilično ograničeno interesovanje za njen rad.

„Čekaj malo, neko mi zvoni na vratima.” Leni ju je prekinula usred rečenice. „To mora da je Jakob! Čućemo se, Livija! Pozovi kada se vratiš!”

Leni je prekinula vezu upravo u času kada je feribot prilazio tesnacu

između dva ostrva.

Feribot je prilazio zapadnom pristaništu na jugoistočnom delu Nordkosteru. Mopedi za prenos robe, kakve ste mogli da vidite i na svim ostalim ostrvima, bili su parkirani sa strane. Pristizale su prve dnevne isporuke robe.

A Olivija je bila jedna od njih.

Sišla je dole na kej i osetila kako je tvrdo tlo. Bila je blizu toga da izgubi ravnotežu i trebalo joj je nekoliko trenutaka da shvati da se kej ne pomera. Ona je bila ta koja se ljuljala.

„Težak prelaz?”

Žena koja je to pitala prilazila je Oliviji. Bila je to postarija sedokosa žena koja je nosila dugi, crni kišni mantil. Na licu joj se videlo da je veći deo života bilo okrenuta prema moru.

„Pomalo.”

„Ja sam Beti Nordeman.”

„Olivija Rening.”

„Nemate prtljag?”

Olivija je držala sportsku torbu u ruci. Mislila je da je to svakako neka vrsta prtljaga. Ionako će ovde ostati samo jednu noć.

„Samo ovo.”

„Imate li unutra neku presvlaku?”

„Ne. Čemu presvlačenje?”

„Kao što i sami možete da osetite, vetar duva s mora i biće sve gori, a ako bude počela da pada kiša, ovde će nastati pakao. Sigurno niste planirali da sedite sve vreme u kolibi, ili možda i jeste?”

„Nisam, ali imam i džemper.”

Beti Nordeman blago je odmahivala glavom. Nikada neće naučiti, zar ne, ovi s kopna. Samo zato što u Stremstadu šija sunce, oni dođu ovamo u kupaćim gaćicama i ponesu opremu za ronjenje, a sat vremena kasnije svi jure kod Lefea i kupuju kabanice za kišu i gumene čizme, i bogzna šta još.

„Hoćemo li poći?”

Beti je krenula, a Olivija je pošla za njom. Bilo joj je teško da prati ovu ženu. Prošle su pored kaveza nalik na korpe koji su bili poređani na keju. Olivija je pokazala na njih.

„Jesu li ovo zamke za jastoge?”

„Jesu.”

„Da li ovde dosta lovite jastoge?”

„Nije to danas ni blizu onoga što je nekada bilo. Sada je dozvoljeno samo četrnaest zamki po jednom ribaru, tako su odlučili, pre si mogao da ih imaš koliko god hoćeš. Ali mislim da je to napravljeno kako treba, zato što je inače ostalo veoma malo jastoga ovde u moru.”

„Šteta, ja volim jastoge.”

„Ja ne volim. Poslednji put kada sam jela jastoga, bilo je to prvi i jedini put, a od tada sam isključivo za rakove i krabe. Meni su oni ukusniji od jastoga!”

Beti je pokazala na nekoliko ogromnih jahti pored keja.

„Norvežani. Oni doplove ovamo i kupe sve jastoge koje uhvatimo. Uskoro će kupiti i čitav Nordkoster.”

Olivija se nasmejala. Mogla je da zamisli samo tu blagu tenziju koja je ovde postojala između norveških skorojevića, preko noći obogaćenih, i starih ostrvljana. Živeli su suviše blizu jedni drugima.

„Ali sezona lova na jastoge ne počinje sve do septembra, tako da dotle moraju malo da pričekaju... ili da neke dopreme avionom iz Amerike, kao što je on, Magnuson, to jednom uradio.”

„Ko je on?”

„Pokazaću ti kada budemo prolazile.”

Prolazile su pored male naseobine drvenih kuća pored vode. Bile su tu crvene i crne ribarske pojate. Restoran *Strandkantet*. Nekoliko prodavnica koje su prodavale mešavinu kiča s arhipelaga i ribarskog pribora. A onda Lefijeva prodavnica odeće i starog pribora za ribolov. I Lefijeva perionica. Lefijeva prodavnica ribe. Lefijevi kajaci. I Lefijeva veranda.

„Ovaj tip, Lefi, kao da je u svakoj čorbi mirodija.”

„Jeste, ovde na ostrvu zovemo ga *XL*. Skraćeno od *Ekstra Lefi*. Odrastao je da istočnoj strani ostrva. Jednom prilikom je posetio Stremstad i tamo je dobio tako gadnu glavobolju da od tada nije odlazio s našeg ostrva. I to je to.” Sada su se nalazile iznad luke. Male i velike kuće bile su poredane u tankoj liniji. Gotovo sve su bile dobro pokrivena, s urednim fasadama, sveže obojena. Mama bi sigurno na ovo gledala s odobravanjem, pomislila je Olivija i pogledala u pravcu u kojem je Beti pokazivala. Na veliku, veličanstvenu kuću, očigledno dizajniranu posebno za ovu divnu lokaciju na uzvišici koja se lagano spuštala prema moru.

„To je Magnusonova kuća. Bertila Magnusona, znaš onog čoveka koji poseduje tu rudarsku kompaniju, koju je sagradio osamdesetih, nije imao ni plansku dozvolu, ništa, a onda je posle toga uspeo da se izvuče iz toga.”

„Kako to mislite?”

„Napravio je neverovatno luksuznu večeru za ljude za lokalne vlasti. Iz Amerike je avionom dopremio na stotine jastoga i tako je ubrzo uspeo da reši sve probleme. Za ljude s kopna zakoni i pravila nisu isti kao za nas.”

Nastavile su da hodaju prema delu ostrva na kome je bilo samo nekoliko kuća. Beti je predvodila i objašnjavala, a Olivija je slušala.

Beti je imala dar za priču. Olivija se trudila da prati nit priče o onome ko nezakonski lovi jastoge, ko je imao aferu s tuđom ženom i ko ne održava svoju baštu kako treba.

Mali i veliki kriminal.

„A tu je živio njegov poslovni partner, između ostalog, znate, onaj koji je nestao.”

„Čiji poslovni partner?”

Beti je brzo pogledala Oliviju.

„Njegov, Magnusonov, pričala sam vam o njemu.”

„A, da, sećam se. A ko je nestao? Magnuson?”

„Ne, njegov poslovni partner, upravo sam vam rekla. Ne mogu da mu se setim imena. U svakom slučaju, nestao je, ljudi su mislili da je kidnapovan ili ubijen, koliko se sećam.”

Olivija se zaustavila.

„Ali, čekajte malo! Da li se to ovde negde dogodilo?”

Beti se nasmejala kada je videla uzbuđenje na Olivijinom licu.

„Ne, to je bilo negde u Africi, i to veoma, veoma davno.”

Ali ove priče zapalile su Olivijinu imaginaciju.

„Kada je nestao?”

„Mislim da je to bilo osamdesetih godina.”

Olivija je namirisala nešto. Da li je moguće da postoji neka veza između ovih događaja?

„Da li je to bilo iste one godine kada je ubijena ona žena? U Haslevikarni?”

Beti se iznenada zaustavila i okrenula se prema Oliviji.

„Jeste li vi zato ovde? Turizam u vezi s ubistvima?”

Olivija je pokušala da pročita šta Beti misli. Da li se naljutila zbog ovog pitanja ili je posredi nešto drugo? Olivija je brzo objasnila zašto je došla na ostrvo. Objasnila je da je ona studentkinja Policijske akademije i da radi na posebnom zadatku koji se odnosi na slučaj na plaži.

„Tako znači? Ako dobro razumem, pridružićete se policiji, zar ne?”

Beti je odmerila Oliviju od glave do pete krajnje skeptičnim pogledom.

„Da, to mi je namera, ali još nisam završila.”

„Pa, svi smo mi različiti, zar ne?”

Beti nije bila posebno zainteresovana da čuje bilo šta u vezi sa Olivijinim studijama.

„Ali ne, on nije nestao iste te godine kada se dogodilo ubistvo na plaži.”

„Kada je nestao?”

„Mislim da je to bilo mnogo pre ubistva.”

Olivija je osetila ubod razočaranja. Ali šta je očekivala? Da će pronaći neku vezu između nestanka poslovnog partnera ostrvskog magnata i ubistva na obali čim kroči nogom na Nordkoster? I da će, povrh toga, to biti veza koja je svih ovih godina promicala policiji?

Usput su sreli nekoliko porodica sa malom decom na biciklima, a Beti je svima poželela dobar dan. I nastavila je da priča.

„Ali to ubistvo na plaži... Niko na ostrvu nikada neće zaboraviti. Bilo je užasno. Visilo je nad nama godinama.”

„Jeste li vi bili ovde na ostrvu kada se to dogodilo?”

„Naravno, gde bih drugde bila?”

Beti je pogledala u Oliviju kao da je to bilo najgluplje pitanje koje je ikada čula. Olivija je odustala od pokušaja da napomene da postoji čitav svet van Nordkostera i da je Beti mogla da bude bilo gde u tom svetu. A onda je započela dugačka epopeja o tome šta je Beti radila kada je stigao helikopter hitne pomoći i kada su na ostrvo nagnuli policajci, i sve redom.

„A onda su oni ispitivali sve žive na ostrvu i budi sigurna da sam im doslovce rekla šta sam mislila da je tu moglo da se desi.”

„I šta vi mislite, šta se tu desilo?”

„Satanisti. Rasisti. Neka vrsta nekih *-ista*, to je sigurno. Eto šta sam im rekla, a to mogu i da potpišem.”

„Biciklisti?”

Olivija je mislila da ovo kaže kao šalu, ali prošlo je nekoliko sekundi pre nego što je Beti reagovala na to. Da li se ona to šalji na račun jedne stare ostrvljanke? Ali onda je počela da se smeje. Gradski humor. Moraš ga prihvatiti takvog kakav je.

„Evo nas, stigli smo i do koliba!”

Beti je pokazala na niz malih žutih koliba. I one su bile dobro očuvane i održavane. Bile su sveže ofarbane za letnju sezonu, podignute u obliku potkovice na kraju jedne predivne livade.

Odmah iza nje počinjala je mračna šuma.

„Sada to vodi moj sin. Kod njega ste rezervisali, kod Aksela.”

Približile su se kolibama, a Beti je ponovo počela da priča. Rukom je pokazivala jednu kolibu za drugom.

„Pa, moram vam reći da su ovde odsedali razni ljudi...”

Olivija je gledala u kućice. Sve su bile numerisane brojevima izrađenim od mesinga koji su izgledali kao da su ovog časa ispolirani. Kod Nordemana je sve bilo bleštavo i pod konac.

„Da li se sećate ko je odseo ovde kod vas u kućicama u vreme ubistva?”

Beti je poprimila značajan izraz lica.

„Vi zaista ne odustajete, zar ne? Da, zapravo se i sećam. Barem nekoliko njih, u svakom slučaju.”

Beti je pokazala na prvi red kabina.

„Ovde je, na primer, bio par homića i dosta se, bogami, o tome šuškalilo i pričalo, jer tada nije bilo kao danas, da svaki čas poneko od njih *izade iz ormana* i prizna da je gej. Njih dvojica su svima rekli da u stvari gledaju ptice, ali ja nisam videla da gledaju bilo šta drugo osim sebe samih.”

Homići. Olivija nije mogla da se seti da je ranije imala prilike da čuje taj naziv. Da li bi dva homića bila u stanju da ubiju ženu na plaži? Ako su, naravno, uopšte i bili homići, što je možda bilo samo lažno predstavljanje da bi zavarali tragove.

„U broju dva bila je porodica s decom, koliko mogu da se setim. Da, tako je. Majka i otac sa dva klinca koja su trčala po livadi i plašila jadne ovce. Jedan od klinaca se gadno posekao na bodljikavu žicu i roditelji su zbog toga bili izuzetno besni. Smatrali su da je seljak koji je postavio tu žicu bio neodgovoran i da nije smeo to da uradi. Ali Bog kažnjava one koji to zasluže, bar ja mislim da je tako. Broj četiri bio je prazan, to znam, ali u broju pet bio je neki Turčin. On je dugo bio ovde, nekoliko nedelja čak, i uvek je imao onaj svoj crveni fes na glavi, a imao je zečju usnu i vrskao je dok govori, što je ponekad zaista bilo užasno. Ali bio je u suštini prijatan i ljubazan čovek. Čak me je jednom poljubio u ruku.”

Beti se nasmejala kada ga se setila. Olivija je u glavi zamišljala ljubaznog Turčina. Žena je imala tamnu kosu. Da li je i ona možda bila Turkinja? Kurdistanka? Ubistvo usled uprljane časti? U novinama je pisalo da je možda bila iz Latinske Amerike, ali na čemu je to zasnovano? Beti je glavom pokazala ka kabini broj šest.

„A ovde je, na nesreću, bio par narkomana. Ali ja nisam trpela takve

stvari, pa sam ih izbacila napolje. Posle njih morala sam dobro da oribam čitavu kolibu! Đavoli jedni! A u kanti za đubre pronašla sam iskorišćene špriceve i krvave salvete.”

Droga? Olivija je pročitala negde da su u krvi žrtve pronađeni tragovi *rohípnola*. Da li tu može da se uspostavi neka veza? Nije još obradila ovu misao, a Beti je već nastavila.

„Ali, kada malo bolje razmislim o tome, prisećam se da sam ih izbacila pre nego što se dogodilo ubistvo... da, to sam uradila, zato što su oni posle toga ukrali čamac i otišli na kopno. Da se snabdeju drogom, ako mene pitaš.”

A to je i Olivija mislila.

„Imate tako neverovatno pamćenje”, rekla je.

Beti je napravila pauzu da uzme dah, a onda je zastala u čudu.

„Pa da, valjda je tako, ali mi, znate, imamo i knjigu gostiju.”

„Bez obzira na to.”

„Pa, da budem iskrena, mene zanimaju ljudi. Jednostavno sam takva.”

Beti je samozadovoljno pogledala u Oliviju i pokazala prema kolibi na kraju reda na kojoj je bio broj deset.

„A tu je bila odsela ona blesača iz Stokholma. Prvo je bila tu u toj kolibi, a onda na norveškoj jahti ukotvljenoj u luci. Bila je prava kurvica, pravila je budalu od sebe zbog tih jadnih momaka koji su lovili jastoge, tako da nisu skidali pogled s nje. Ali, naravno, policija je i nju ispitivala.”

„Da im pomogne u istrazi?”

„Pretpostavljam da je zbog toga. Prvo su ovde razgovarali s njom, a onda sam čula da su je odveli u Stremstad i da su tamo nastavili. Tako je bar Gunar rekao.”

„A ko je on?”

„Gunar Vernemir, nekada je ovde bio policajac, ali sada je u penziji.”

„A kako se ona zvala, ta blesača, kako kažete?”

„Zvala se... dajte da razmislim, ne mogu da se setim baš tačno kako se zvala, ali znam da je imala isto ime kao Kenedijeva žena.”

„A kako se ona zvala?”

„Ne znate kako se zvala Kenedijeva žena? Znate na koju mislim, na onu što je posle bila s onim Grkom, Onazisom.”

„Ne znam.”

„Džeki... Džeki Kenedi. Da, tako se ona zvala, ta blesava ženska. Ne mogu da se setim ništa više od toga. Ono je vaša koliba.”

Beti je pokazala na jednu od žutih koliba i otpratila Oliviju do vrata.

„Ključ je u bravi s unutrašnje strane. Ako vam treba nešto, Aksel živi tamo.”

Beti je pokazala na kuću sa oblogom od azbesta i cementa koja se uzdizala nedaleko odatle. Olivija je otvorila vrata i ubacila unutra svoju sportsku torbu. Beti je ostala napolje.

„Nadam se da ti odgovara.”

„Biće izvrsno.”

„U redu. Mogli bismo večeras da se nađemo u luci, XL svira trombon u restoranu *Strandkanten*, čisto da znate ako se budete zatekli tamo. Doviđenja.”

Beti je pošla. Iznenada se Olivija setila šta je htela da je pita sve vreme, ali nekako to nije uspevala da definiše.

„Gospođo Norderman.”

„Zovite me Beti.”

„Beti... Pitam se, da li je onaj dečak koji je video sve što se događalo na plaži i dalje ovde?”

„Da, to je Ove, sin Gardmanovih, oni su živeli u kući u šumi tamo.” Beti je pokazala prema mračnoj šumi. „Majka mu je umrla, a otac živi u Stremstadu, ali Ove je i dalje vlasnik kuće.”

„Je li on sada tu?”

„Nije, on dosta putuje. Jedan je od onih, kako ih vi sada zovete... morski biolog, da. Ali povremeno dođe i obavezno obide kuću kada je u Švedskoj.”

„U redu, hvala vam.”

„I, Olivija, ne zaboravi ono što sam ti rekla o ovdašnjem vremenu, ono će svakog sata postajati sve lošije, zato nemoj ići na stene na severu ostrva sama. Ako hoćeš da ideš tamo, onda bi možda Aksel mogao da ide s tobom. Ako kreneš pogrešnom stazom, moglo bi zaista da bude opasno.”

Beti je otišla. Olivija je čitav minut ili dva gledala za njom. Onda je pogledala omalterisanu kuću gde je očigledno živeo njen sin Aksel. Ideja da bi čovek koga nije poznavala trebalo da je prati kao telohranitelj tokom šetnje po okolini samo zbog malo vetra bila joj je pomalo komična.

Kupio je kofer u Stremstadu. Kofer na točkovima i sa ručkom koja se podiže. Kada se ukrcao na feribot za Koster, izgledao je kao i svaki drugi turista.

Ali ipak nije.

Verovatno je i bio turista, ali ne bilo kakav.

Bio je čovek koji se borio sa narastajućim haosom u grudima, sve vreme od Geteborga dovde i nije uspevao to da drži pod kontrolom sve do sada.

Kada se ukrcao na feribot.

Sada je znao da više nije mnogo daleko. Moraće da uspostavi samokontrolu. Ono što je hteo da uradi nije dopuštalo nikakvo talasanje, predomišljanje ili slabost. Bio je prinuđen da bude čvrst.

Kada je feribot krenuo, unutar njega bilo je svetlo, hladno, ogoljeno. Kao stene pored kojih su prolazili. Iznenada je pomislio na Boskesa.

Bili su se zagrlili.

Olivija je ležala na jednostavnom krevetu u kolibi. Loše je spavala te noći u vozu. Sada se ispružila i udisala pomalo vlažnjikav miris kolibe. Možda i nije vlaga, možda je samo zagušljivo. Pogledala je u gole zidove. Nema slika, nema postera, nema čak ni onih starinskih ribarskih ukrasa od zelenog stakla. Beti nikada neće dati intervju za neki od onih modernih magazina o uređenju enterijera. A neće ni Aksel, ako je on taj koji je odgovoran za opremanje koliba. Ponovo je podigla mapu. Kupila ju je pre nego što se ukrcala na feribot u Stremstadu. Veoma detaljna mapa severozapadnog dela ostrva, samo to. Uvale sa smešnim imenima, koje uopšte nisu daleko, a na mapi je i Haslevikarna.

To je mesto kuda je zapravo krenula.

Mesto ubistva.

Zbog toga je krenula na čitavo ovo putovanje, to je dobro znala. Da bi došla na mesto zločina i da bi videla kako ono izgleda.

Turista koji obilazi mesto ubistva?

Ako hoćete, može i tako da se kaže. Mislila je da to mora uraditi. Otići će na tu plažu, bez obzira na sve. Otići će na mesto gde su zakopali mladu ženu da se udavi.

Sa detetom u utrobi.

Olivija je pustila da joj mapa padne na grudi i dozvolila je da joj um luta, da luta do uvale Haslevikarna i do njene plaže, do mora, oseke koja tamo vlada, do tame i gole mlade žene u pesku, i malog dečaka koji leži negde u pomrčini, i do počinitelaca, do njih troje, kako je rečeno u istrazi baziranoj na izjavi dečaka, ali kako uopšte mogu biti sigurni u tako nešto?

Prestrašeni devetogodišnjak usred noći? Možda ni oni nisu bili sigurni? Nisu li možda samo pretpostavili da je on video tri čoveka? Ili je to policija jednostavno prihvatila kao polaznu tačku, pošto nisu imali ništa drugo od čega bi počeli? Šta ako ih je bilo petoro? Neka mala sekta?

Evo je opet.

Ovo nije bilo naročito konstruktivno.

Ustala je i osetila da je došlo vreme.

Da postane turista privučen ubistvima.

Ono što je Beti rekla o vremenu bilo je poprilično tačno, posebno pošto je kiša na ostrvu već padala prethodnog popodneva. Vetar je dolazio s mora i povećao je snagu za nekoliko metara u sekundi, a temperatura je naglo počela da pada.

Napolju je bilo prilično loše.

Olivija gotovo da nije mogla otvoriti vrata kada je htela da izađe. Ona su se zalupila za njom čim je izašla napolje. Njen dodatni džemper donekle je pomogao, ali vetar joj je kosu prebacio preko lica, tako da je jedva mogla da vidi, a kiša je već padala. Zašto, dođavola, nije ponela kabanicu? Ponašala se kao pravi amater! Ili kao neko sa kopna, kako bi Beti rekla. Olivija je pogledala u Akselovu kuću.

Nema šanse. Ipak postoje neke granice.

Pronašla je stazu koja je vodila pravo u mračnu šumu.

Visoku i razlistalu šumu. Ovde decenijama niko nije sekao granje niti uklanjao korenje. Gole, krte grane, splet pruća i lišća, sve gotovo crno, sa razbacanim ostacima nekadašnje nezgrapne zarđale ograde za ovce.

Ali ona je nastavila stazom. Ionako je samo to mogla da uradi. Prednost je bila u tome što je između drveća bilo mnogo manje vetra. Samo kiša. U početku se pokrila mapom, sve dok nije shvatila da je to prilično glupa ideja. Mapa je bila njena jedina šansa da stigne tamo gde se uputila.

Prvo je krenula da vidi kuću malog dečaka, Ovea Gardmana. Prema Beti, kuća je bila negde ovde, između drveća, u šta je Olivija brzo počela da sumnja. Oko nje se nalazilo samo grmlje, srušeno drveće i zarđale žičane mreže.

Izenada se kuća pojavila pred njom.

Jednostavna, crna, drvena kuća. Dva nivoa, usred šume, na čistini na kojoj je drveće odavno bilo posećeno. U pozadini se nalazila strmina i nije bilo bašte. Gledala je u kuću. Izgledalo je kao da je napuštena i donekle jezovita, bar prema okolnostima koje su počele da preovladavaju. Smrklo

se i postajalo je sve mračnije. Zadrhtala je. Zašto je uopšte htela da vidi ovu kuću? Već je znala da dečak, ili čovek od trideset i dve godine, što je sada već sigurno bio, nije ovde. Beti joj je to rekla. Zavrtela je glavom, a onda je izvukla mobilni telefon i nekoliko puta fotografisala kuću. Pomislila je da će uvek moći da ih priključi svom izveštaju o zadatku.

Kuća Ovea Gardmana.

Podsetila se da ga obavezno opet pozove kada se vrati u kolibu.

Oliviji je trebalo gotovo sat vremena da stigne na severni deo ostrva. Sada je bila tamo - u nedodiji - i počela je da shvata šta joj je Beti govorila i zašto ju je opominjala. Ovde je bila potpuno izložena otvorenom moru. Kiša je počela da pada iz crnih oblaka. Vetar je zavijao oko stena. Gigantski talasi sa Severnog mora dolazili su s pučine i lomili se o stene. Bilo joj je teško da proceni koliko daleko dostižu u kopno.

Čučnula je iza velike stene i pogledala prema moru. Mislila je da je na sigurnom mestu, ali iznenada je jedan ogroman talas urličući došao do stene i voda joj je odjednom došla do nogu. Kada je osetila kako joj je hladnoća prošla telom i povukla je ka sebi, počela je da paniči i da vrišti.

Da nije pala u malu jarugu koja se nalazila pored, voda bi je povukla u more.

Ali to je shvatila tek mnogo kasnije.

Sada je trčala.

Onoliko brzo koliko su je noge nosile.

Daleko od mora, na suhu zemlju.

Trčala je i trčala sve dok nije stigla do ravne stene, ili bolje rečeno do čitave oaze ravnih stena. Kada je stigla dotle, legla je na stomak. I dok je tako ležala dole, zagrlila je stenu, zagrlila je majku Zemlju, dahćući duboko, s čelom koje krvari usled pada u jarak.

Prošlo je dosta vremena pre nego što se okrenula i pogledala u pobesnelo more iza malih uvala i dok nije shvatila koliki je zapravo idiot.

Tada je zadrhtala čitavim telom.

Bila je mokra do gole kože.

Uzevši u obzir da je veče trombona, u restoranu *Strandkanten* nije bilo mnogo ljudi, mada je sam restoran bio na veoma dobrom glasu i imao je dobru reputaciju. Verovatno je baš trombon oterao goste. Za stolovima je bilo tek nekoliko ostrvljana, sa čašama piva ispred sebe, tu je bio i XL u jednom uglu sa svojim trombonom, a tu je bio i Den Nilson.

Sedeo je za stolom koji je bio najbliže vodi. Vetar je nanosio kišu na prozorska stakla. Došao je ovamo direktno sa feribota. I to ne zato što je bio gladan ili žedan, ili da bi se sklonio od kiše.

Bilo mu je potrebno da skupi snagu.

Svu snagu koju može da skupi.

Znao je da postoji minimalan rizik da ga neko prepozna, iako je svojevremeno ovde imao kuću za odmor, pre mnogo, mnogo godina. Ali to je bio rizik koji je morao da preuzme.

Sada je sedeo sa čašom piva ispred sebe. Jedna od kelnerica je prošaputala XL-u tokom pauze sviranja trombone da joj tip pored prozora izgleda kao policajac, a XL joj je rekao da mu je poznato lice tog stranca, kao da ga je ranije viđao ovde. Ali Nilson ništa od toga nije čuo. Bio je u mislima na nekom potpuno drugom mestu. Bio je dalje, na severu ostrva.

Tamo gde je nekada bio i ranije.

Na mestu koje će ponovo posetiti večeras.

A tu je i ono drugo mesto.

A kada to bude završio, i s njim će biti završeno.

Ili je možda baš suprotno, to nije baš najjasnije.

Nije znao kako će biti.

Moraće da otkrije.

Pored toga što je bila mokra do gole kože i u stanju šoka, i što joj je čelo krvarilo, doživela je i omanju katastrofu. Izgubila je mapu. Ili ju je onaj supertalas jednostavno odneo sa sobom. Sada više nije imala mapu. Nije znala kojim putem da krene. Nordkoster nije bilo veliko ostrvo, pogotovo ne na letnjem suncu i po junskoj vrućini, ali po olujnom vremenu, kada s neba lije kiša i kada se smrkava, ostrvo je dovoljno veliko da bi na njemu svako mogao da se izgubi.

Pogotovo neko ko dolazi s kopna.

Redovi šuma, krpice gole zemlje, stenoviti delovi tla koji se odjednom pojave pred čovekom.

Pogotovo kada čovek nikada ranije nije bio ovde.

Kao Olivija.

I evo je sada ovde, usred nedođije. Potpuno dezorijentisana. Ispred nje je mračna šuma, a iza nje klizave stene. A s obzirom na to da se njen, inače uvek dobar i pouzdan, mobilni telefon dobro okupao i natopio u moru, pa je i otkazao poslušnost, nije imala mnogo izbora.

Osim da počne da hoda.

U jednom ili drugom smeru.

I tako je hodala, tresla se, u jednom i u drugom smeru. Nekoliko puta.

Den Nilson tačno je znao gde ide, iako je sada zaista postalo mračno zbog ovo užasnog vremena. Njemu mapa nije bila potrebna. Vukao je kofer za sobom dok je koračao šljunkovitim putem. U jednom trenutku se udaljio od mora, a zatim je sišao dole stazom za koju je znao da se tu nalazi.

Stazom koja je vodila do mesta na koje je pošao.

Do prvog mesta.

Nije se plašila mraka. Spavala je često sama u kući u Rotebrou, čak i kada je bila veoma mlada. Isto je bilo i sa njihovim letnjikovcem, i tamo je ostajala sama noću. Upravo suprotno, na nju je delovalo umirujuće kada bi stigla tama i kada bi sve ostalo zamrlo, i kada bi ostala sama sa sobom.

Potpuno sama.

I sada je bila potpuno sama. Ali okolnosti su bile potpuno drugačije. Sada je bila sama u potpuno stranom okruženju. Čula se tutnjava oluje, a kiša je lila kao iz kabla. Nije mogla da vidi dalje od metar-dva ispred sebe. Samo drveće i kamenje, a onda opet to isto. Klizala se o mahovinu, saplitala se preko kamenja, grane su je udarale u lice, upadala je u duboke zaseke. A mogla je da čuje i zvukove. Nju nije plašio vetar koji zavija, a ni pobesnelo more oko nje, znala je šta je to. Ali ostali zvuci? To iznenadno, prigušeno zavijanje koje je zaseklo mrak. Da li je to ovca? U svakom slučaju, ovce ne zvuče baš tako? I taj slabašni krik koji je čula između drveća pre samo jednog trenutka, odakle li je on došao? Sada, po ovakvom vremenu, sigurno nema dece napolju, zar ne? Iznenada je ponovo čula to zavijanje, ovoga puta bliže, a onda ga je čula ponovo. Obgrlila je stablo drveta i buljila u pomrčinu. Da li je ona tamo mogla da vidi oči? Dva oka? Žuta? Možda je to bila samo šumska sova? Da li oni ovde na Nordkosteru uopšte imaju šumske sove?

Onda je videla senku.

Daleki udar munje slabašno je obasjao šumu na trenutak i otkrio senku koja se kretala na samo nekoliko metara od nje.

Izgledalo je kao da je senka.

I to ju je prestravilo.

Blesak svetlosti nestao je jednako brzo kao što se i pojavio, i ubrzo je

ponovo postalo mračno. Nije znala šta je to što je videla.

Između drveća.

Ljudsko biće?

Čovek koji je vukao kofer na točkovima kroz gustu šumu zaista je bio ljudsko biće. Fokusirano ljudsko biće. Pokisla plava kosa padala mu je u mokrim pramenovima preko lica. A to mu nimalo nije smetalo. Bio je napolju i po gorem vremenu od ovoga. U drugim delovima sveta. Sa potpuno drugačijim zadacima. I sve su to bili neprijatni zadaci, jedan gori od drugog, bar što se njega tiče. Međutim, zbog toga je imao neku vrstu empirijske pripremljenosti na sve. Hoće li mu to ikako pomoći ovog puta? To već nije mogao da zna.

Nije imao nikakvog iskustva za izvršavanje ovog zadatka.

Ona ih je videla jedino na mapama i na internetu, ako ćemo pravo, ali s obzirom na to da su kišni oblaci rešili da se iznenada pomere i da odu iznad kopna, čime su dopustili da se hladna mesečeva svetlost probije do tla, uspela je da nasluti obrise mesta koje se nalazilo ispred nje.

Gledala je u uvale Haslevikarne.

Lutala je okolo u potpunoj konfuziji neko vreme. Odeća joj je bila potpuno mokra. Iz posekotine na čelu prestala je da curi krv, ali sva se tresla, a sada je naletela na ovo. Na mesto koje je bilo njeno početno odredište. Pre mnogo vremena, kako joj se činilo.

Sada se tresla i iz drugih razloga.

Čudna plava svetlost, koja je dolazila od tog mrtvog nebeskog tela od kojeg se odbijala, stvarala je prilično jezivu atmosferu u zalivu ispred kog se nalazila. A očigledno je da je bila i oseka. Kao da se plaža pruža unedogled. Počinjala je od peščanih dina i pružala se daleko, sve do mora.

Došla je do jedne strane plaže i pružila se preko velike stene, odakle je mogla da se zavrti u sopstvenom kolu čudnih sugestija i razmišljanja.

Znači, ovde se sve to dogodilo.

To užasno ubistvo.

Evo te plaže. Evo mesta gde je zakopana gola žena.

Pružila je ruku i njome je prešla preko stena ispred sebe.

Gde je sedeo taj dečak kada je sve to video? Ovde gde ona upravo sedi? Ili je bio na drugoj strani ovde dugačke plaže? Tamo gde su one druge stene. Ustala je i gledala preko na drugu stranu. Tada ga je videla.

Čovek.

Došao je s ivice šume daleko na drugoj strani sa... šta je to? Kofer na točkovima? Olivija je čučnula i sakrila se iza stene. Videla je da je čovek ostavio kofer na točkovima i počeo da korača preko golog peska prema moru. Polako, sve dalje i dalje prema moru. Iznenada se zaustavio, kada je već prilično daleko odmakao. Potpuno mirno je stajao tu i gledao u mesec... a onda dole u pesak, pa ponovo u mesec. Vetar mu je nosio kosu i jaknu. Iznenada je klekao na kolena i savio glavu, kao da se moli, da bi ubrzo potom ustao. Olivija je stisnula pesnice i prislonila ih na usta. Šta to radi ovaj čovek? I to baš ovde? Na pola puta do mora? Baš sada, kada je oseka i kada je pun mesec?

Ko je on?

Da li je lud?

Bilo joj je teško da odredi koliko dugo je tu stajao. Moglo je to da bude tri minuta, a moglo je da bude i čitavih petnaest. Nije mogla tačno da odredi. Iznenada se okrenuo i pošao natrag prema dinama. Jednako polako kao i kada je dolazio, tamo gde je ostavio kofer na točkićima, da bi se još jednom okrenuo i pogledao prema moru.

Onda je nestao u šumi.

Olivija je ostala da sedi tamo gde je bila. Sedela je dugo, da bi bila sigurna da se čovek udaljio dovoljno daleko od nje.

Naravno, ukoliko nije ostao na ivici šume.

Nije ostao na ivici šume. Krenuo je ka drugom mestu. Ka sledećem mestu, koje je, zapravo, bilo mnogo važnije. Prvo mesto bilo je neka vrsta obreda žalosti i oplakivanja. Drugo mesto bilo je konkretno.

Tu je trebalo nešto da uradi.

Naravno, znao je gde se to nalazi, gde je zelena kuća, ali nije se sećao da ima tako gustu živu ogradu okolo. Ali i ta gusta ograda poslužila je svojoj svrsi. Omogućila mu je da se uvuče i ostane skriven iza nje. Niko spolja nije mogao da ga vidi.

Primitio je da su u kući upaljena svetla i to ga je zabrinulo. Ovde su neki ljudi. Moraće nekako da se prikrade i da prođe pored njih, duž žive ograde, da bi stigao na pravo mesto. Na mesto na koje je morao da stigne.

Oprezno je krenuo napred. Držao je kofer u ruci. Pokušavao je da hoda što je tiše mogao i oprezno je pravio svaki korak. U mraku je teško video gde gazi. Kada se našao u ravni kuće, čuo je kako se otvaraju vrata na

njenom drugom kraju. Odmah se priljubio uz živu ogradu i jednom debelom granom je pokrio lice. Stajao je potpuno mirno. Izenada je, na desetak metara od sebe, video malog dečaka koji je obilazio oko kuće. Dečak se smejao i prislonio se uza zid. Da li se to mališan igra žmurke? Nilson je gotovo zaustavio dah. Ako bi se dečak okrenuo i pogledao u njegovom pravcu, sigurno bi ga video i on bi bio razotkriven. Bio je suviše blizu da bi bilo šta mogao da učini.

„Johane!”

Žena je sada glasno pozvala dečaka. Izenada se dečak pomerio od zida i ponovo potrčao, nestajući iza ugla kuće. Nilson je i dalje ostao da stoji uz živu ogradu i tako je stajao sve vreme dok se vrata s druge strane kuće nisu zalupila. Sačekao je još nekoliko minuta pre nego što se ponovo pokrenuo.

Ona bi verovatno umrla u šumi. Promrzla bi i umrla od hladnoće ili na neki drugi način koji bi dobro izgledao u novinama i večernjim vestima, pomislila je. Ali nije umrla, i to ne zahvaljujući sopstvenim naporima. Bilo je to zahvaljujući Akselu.

Kada je konačno izgubila snagu i legla na stenu, potpuno iscrpljena, čula je glas.

„Jeste li se vi to izgubili?”

Visoki mladić širokih ramena, s kratkom kosom i prodornim očima, stajao je na metar od nje i gledao pokislu, mokru ženu ispred sebe. U suštini mu odgovor na ovo pitanje nije ni bio potreban. A ona ionako nije odgovorila.

„Ko si ti?”, pitala je.

„Aksel. Majka mi je rekla da bi trebalo da malo obiđem kraj i da vidim šta je bilo s vama. Prošla je pored vaše kolibe i videla da se još niste vratili. Jeste li se zaista izgubili?”

To bi bilo najblaže rečeno, pomislila je, ja sam se tako jebeno izgubila, najizgubljenija sam koliko se može biti na ovom jebenom ostrvu.

„Jesam”, rekla je ona.

„To je zaista veliko dostignuće.”

„Šta to?”

„Pa veliko je dostignuće izgubiti se na ovom prilično malom ostrvu.”

„Hvala.”

Olivija se pridigla. Aides ju je pažljivo pogledao.

„Potpuno si mokra. Jesi li se ti to stropoštala negde?”

Da li sam se stropoštala? Ovde u Haslevikarni? Da li to ovi ostrvljani to tako zovu? Da se stropoštaš? Kada se pola Severnog mora sruči na tebe?

Koja gomila čudaka.

„Možeš li da mi pomogneš da se vratim?”

„Naravno. Uzmi moju jaknu.”

Aksel je obmotao svoju veliku, toplu jaknu oko smrznute Olivije i proveo ju je kroz veliku zlu šumu sve do male žute kolibe, a kada su stigli tamo, ponudio se da joj spremi i donese nešto za jelo.

Moj heroj, pomislila je Olivija, sedeći na krevetu ogrnuta ćebetom i sa tanjirirom toplog jela u rukama. Osoba koja Spašava živote.

Koja ne govori mnogo, ali uspeva da uradi sve što je potrebno.

Aksel Nordeman.

„Jesi li ti jedan od onih momaka koji love jastoge?”

Pitala ga je to onako zvanično, ali nije bila potpuno ozbiljna.

„Jesam.”

On je odgovorio. I to je bilo to.

Nije bio baš tip kao Ulf Molin.

Uz hranu, toplotu i uspešno spašavanje, većina stvari se vratila na normalu što se tiče Olivije. Čak se oporavio i njen mobilni telefon. Njega je osušila pomoću pozajmljenog fena za kosu.

Kada je proverila SMS poruke i imejlove, iznenada joj je palo na pamet da je zaboravila da ponovo pozove Ovea Gardmana. Sinoć mu je telefonirala iz noćnog voza za Geteborg i javila joj se telefonska sekretarica. Sada će pokušati ponovo. Pogledala je na sat. Bilo je tek negde oko deset. Pozvala ga je i ponovo se javila telefonska sekretarica. Ovog puta je ostavila novu poruku i zamolila ga je da je pozove čim je čuje. Onda je prekinula vezu i počela jako da kašlje.

Zapaljenje pluća? Prošlo joj je kroz glavu.

Potpuno drugačije misli prolazile su kroz Nilsonovu glavu. Čučnuo je. Kofer je bio pored njega. Daleko iza njega mogla je da se nasluti zelena kuća. Sada više nije bilo svetla u njoj.

Sa velikim naporom pomerio je veliki kamen pored koga je čučnuo. Već je bio pomerio jedan manji. Pogledao je dole u otvorenu rupu. Bila je to duboka rupa, kao što se i sećao. Sam ju je iskopao. Odavno. Za svaki slučaj. Pogledao je u kofer.

Iznenada ju je savladao umor. Odjednom joj je čitavo telo bilo kao ispumpani balon. Sve to uzbuđenje i strah pošto se izgubila sada su uzimali svoj danak. Jedva je imala snage da povuče prekrivač i da se podvuče pod ćebe. Mala lampa pored kreveta širila je toplu svetlost po sobi i ona je osetila kao da je odlebdela. Polako... A i tata Arne je lebdeo. Blago je odmahnulo glavom kada je pogledao u nju.

„To bi zaista moglo da bude veoma neprijatno.”

„Znam, to je zaista bilo nepromišljeno.”

„Ne liči mi na tebe nimalo. Ti obično znaš šta radiš.”

„To sam pokupila od tebe.”

Onda se Arne nasmejavao, a Olivija je osetila kako joj suze klize niz obraze. Izgledao je tako tanušno, kako je verovatno izgledao na kraju, pred smrt, kada ga nije videla jer je pobegla u Barselonu.

„Lepo spavaj.”

Olivija je otvorila oči. Da li je to Arne rekao? Zavrtela je glavom i osetila kako joj je lice vrelo i kako joj čelo gori. Da li ima temperaturu? Bilo bi sasvim normalno da se tako nešto dogodi, zar ne? Ovde. U kolibi na ostrvu na zapadnoj obali, koju je rezervisala samo na jednu noć. Da li je mogla da odabere veću divljinu u kojoj će završiti? Šta sada da radi?

Aksel?

Možda još nije otišao na spavanje. Naposljetku, živeo je po svom, kako joj je i rekao. Možda je sedeo tamo i igrao video-igre. Momak koji lovi jastoge? Teško. Ali šta ako zakuca na vrata i pita je da li joj se dopala hrana koju joj je doneo?

„Aha, baš je bila ukusna.”

„Dobro. Da li ti možda treba još nešto?”

„Ne, sasvim mi je dobro, hvala. Da li imaš toplomer?”

„Toplomer?”

Onda bi jedna stvar vodila do druge i, taman kada bi trebalo ugasiti Stonu lampu, oboje bi bili goli i neverovatno napaljeni.

Olivija je razmišljala grozničavo.

Jednooka Vera gledala je fudbalsku utakmicu. Fudbalski tim *Situationen Stockholm* igrao je protiv fudbalskog tima rehabilitacionog centra iz Rogsveda. Meč se završio rezultatom 2:0 za *Situationen*. Pert je dao oba

gola.

Dugo je želeo da postigne tako nešto.

Sada je išao sa Verom i Jeleom, i uživao u toploj večeri. Meč se odigravao na terenu Tanto u južnom delu grada. Zbog objašnjavanja sa sudijom posle meča i nekih drugih čarki nisu krenuli pre jedanaest sati. A sada je već prošlo i pola dvanaest.

Pert je bio u veoma dobrom raspoloženju. Naposletku, postigao je dva gola. Vera je takođe bila veoma raspoložena, jer je pronašla crni lak za nokte u kanti za otpatke u blizini Sinkena. Jele se osećao i ovako i onako. Ali on se gotovo uvek tako osećao, tako da niko to i nije primećivao. I tako su krenuli kroz noć, dvoje veselih i jedan obeshrabren.

Vera je bila gladna i predložila je da odu u *Zmajevu kuću*. Bio je to kineski restoran brze hrane u Hornstulu. Upravo je dobila mesečnu penziju i odlučila je da malo počasti svoje oronule prijatelje. Pert je odbio da uđe, a Jele nije voleo kinesku hranu. Umesto toga gostili su se gomilom kobasica sa mnoštvom dodataka u Abrahamovom roštilj-restoranu na Hornsgatanu. Kada je Pert dobio svoju veliku porciju, nasmešio se.

„Sada je ukusno.”

Posle toga su prošetali duž Hornsgatana.

„Da li neko zna šta se događa s Bensemanom?”

„Nema nikakvih pramena.”

Iznenada je pored njih prošao čovek koji je koračao kao da lebdi. Bio je veoma nizak, gotovo bez ramena. Nosio je kratak konjski repić i imao je špicast nos. Čovek je pogledao u Jelea usred svog čudnog hoda koji je izgledao kao da igra valcer.

„Hej, zdravo, kako ide?”, rekao je niski čovek s izrazito kreštavim glasom.

„Muči me zub.”

„U redu, onda. Vidimo se.”

Onda je niski čovek nastavio da hoda u ritmu valcera.

„Ko ti je ovaj tip?”

Vera je gledala za čovekom sa konjskim repom.

„To je Mink”, rekao je Jele.

„Mink? Ko je taj Mink?”

„To je jedan tip iz prošlosti.”

„Beskućnik?”

„Ne, koliko znam, nije. Ima stan u Kertorpu.”

„Pa, možeš li onda nekada da prespavaš kod njega?“

„Ne.“

Jele nije imao nameru da prespava kod Minka. Razgovor koji su trenutno vodili bio je potpuno u skladu sa njihovim odnosom.

U poslednje vreme.

A sada je Jele znao šta dolazi.

„Dobrodošao si da odspavaš u mojoj kamp prikolici“, rekla je Vera.
„Znam to. Hvala.“

„Ali nećeš da dođeš?“

„Ne.“

„Gde bi onda radije da prespavaš?“

„To će samo da se sredi.“

On i Vera često su u poslednje vreme vodili ovakve razgovore. Nije to bilo samo u vezi sa spavanjem u Verinoj kamp prikolici. Oboje su to dobro znali. Bilo je to u vezi sa nečim za šta Jele nije bio mnogo raspoložen, a najjednostavniji način da to odbije, a da ne povredi Veru, bio je da odbije poziv. Da prespava u kamp prikolici.

To je značilo i „ne“ za ono drugo.

Za sada.

Olivija se prevrtala u krevetu u praznoj kolibi. Upadala je i izlazila iz grozničavih snova. Prvo je bila na plaži u Haslevikarni, onda u Barseloni. Izenada je osetila kako je ledeno hladna ruka dodiruje po stopalu koje je visilo na ivici kreveta.

Odmah je skočila!

Laktom je dokačila toaletni stočić pored kreveta i lampa je pala na pod. Pribila se uza zid i panično je pogledom pretraživala kolibu - bila je prazna. Povukla je čaršave na jednu stranu. Srce joj je divlje udaralo u grudima i zbog toga je teško disala. Da li je to samo sanjala? Naravno da je sanjala, šta bi drugo moglo da bude? Ona je bila jedina ovde. U kolibi nije bilo nikog drugog.

Sela je na ivicu kreveta, podigla lampu s poda i pokušala da se smiri. Disala je duboko. To ju je Marija naučila kada je kao mala imala noćne more. Obrisala je znoj sa čela i tada je čula. Zvuk. Kao glas koji dopire spolja. S one strane vrata.

Aksel?

Olivija se ogrnula ćebetom, otišla do vrata i otvorila ih - dva metra

ispred nje stajao je čovek koji je vukao kofer s točkićima. Čovek iz Haslevikarne. Olivija je brzo zalupila vratima, zaključala ih i požurila do jedinog prozora koji je imala u kolibi. Spustila je roletne dok se osvrerala oko sebe ne bi li pronašla neki težak predmet. Nešto čime bi mogla da ga udari. Bilo šta!

Opet se začulo kucanje na vratima.

Olivija nije napravila nikakav zvuk. Samo se tresla. Da li bi Aksel mogao da čuje kada bi počela da vrišti? Verovatno ne bi, vetar koji je duvao napolju bio je glasniji.

Opet je začula kucanje.

Olivija je duboko udahnula i polako krenula ka vratima.

Tiho.

„Ja sam Den Nilson i žao mi je što vam smetam.”

Glas je dolazio s druge strane vrata. Den Nilson?

„Šta je bilo? Šta hoćete?”, pitala je Olivija.

„Nemam signal na mobilnom telefonu, a treba mi telefon da bih mogao da naručim taksi čamac. A video sam upaljeno svetlo kod vas i onda sam pomislio... Da li možda imate mobilni telefon koji bih mogao da pozajmim?”

Ona je, naravno, imala mobilni telefon, ali čovek napolju to nije baš morao da zna.

„Samo jedan kratak poziv”, rekao je kroz zatvorena vrata. „Mogu da vam platim za to.”

Da plati za kratak poziv? Da bi pozvao taksi čamac? Olivija nije znala šta da radi. Mogla je da slaže i da kaže da nema mobilni telefon i da ga kulturno otera odavde. Ili da ga pošalje kod Aksela. Ali u isto vreme je postala i radoznala. Šta je radio u Haslevikarni? Zašto je tamo stajao na plaži kad je bila oseka tokom punog meseca? Ko je on? Šta bi Arne uradio na njenom mestu?

On bi otvorio vrata.

I Olivija je uradila to isto. Oprezno. Samo malo. Pružila je svoj mobilni telefon kroz odškrinuta vrata.

„Hvala vam”, rekao je Nilson.

Uzeo je njen mobilni, pozvao neki broj i naručio taksi čamac da dođe na zapadni mol. Biće tamo za petnaestak minuta.

„Hvala vam na usluzi”, rekao je.

Olivija je uzela telefon kroz odškrinuta vrata. Nilson se okrenuo i

pošao.

Onda je Olivija širom otvorila vrata.

„Videla sam vas večeras u Haslevikarni.”

Olivija je stajala na vratima dok ju je svetlost lampe sa noćnog stočića osvetljava otopzadi, kada se Nilson ponovo okrenuo ka njoj. Pogledao ju je i trepnuo, kao da se iznenadio, ali ona nije znala zbog čega. To je trajalo samo delić sekunde.

„Šta ste radili tamo?”, pitao je on.

„Izgubila sam se, pa sam završila na tom mestu.”

„Divno mesto.”

„Jeste.”

Tišina... A šta ste vi radili tamo? Zar nije razumeo da ovo pitanje leži u pozadini?

Možda i jeste, ali to je bilo pitanje na koje nije nameravao da odgovori.

„Laku noć.”

Nilson je pošao svojim putem, sa Olivijinom slikom na mrežnjačama.

Trombon je ležao u crnoj kutiji, a XL je sedeo odmah pored njega na klupi iza restorana. Bilo je to dugo veče i on je dosta toga sipao niz grlo. Sada bi trebalo malo da se otrezni. Sutra će otvoriti sušionicu. *Lifeovu sušionicu*. Sveže osušena riba za ljude sa kopna, od koje će dobro zaraditi. Dobro građeni ostrvljanin pored njega bio je trezan. On je imao taksi čamac i upravo je dobio poziv za prevoz.

„Ko je to bio?”

„Neko s one strane.”

S one strane moglo je da znači bilo šta od Stremstada do Stokholma.

„Koliko si mu para tražio?”

„Dve hiljade.”

XL je obavio malu aritmetiku u glavi i uporedio ovo sa svojom sušionicom. Kada se uporedi zarada po satu, ona nije išla u prilog sušionici.

„Je li to on?”

XL je klimnuo glavom pokazujući ispred sebe. Čovek u kožnoj jakni i crnim farmerkama koračao je prema njima.

Čovek koji je uradio ono što je morao da uradi.

Na ostrvu Nordkoster.

Sada je bio prinuđen da napravi sledeći korak.

U Stokholmu.

Konačno je zaspala. Sa upaljenom lampom, zaključanim vratima i imenom Den Nilson na usnama.

Muškarac iz Haslevikame.

Ostatak noći Olivija je provela u čvrstom zagrljaju grozničavih noćnih mora koje su trajale satima. Iznenada se duž njenog grla penje hrapav urlik i izlazi kroz širom otvorena usta. Užasan urlik. Hladan znoj izlazi joj iz svake pore, a rukama grabi po vazduhu kao kandžama. Na simsu prozora iza nje stajao je pauk i gledao dramu koja se odigravala u krevetu. Gledao je kako mlada žena pokušava da se izvuče iz ponora užasa u koji je upala.

Na kraju joj je to i uspelo.

Sećala se ove noćne more do najsitnijeg detalja. Bila je zakopana u pesku. Gola. Bila je oseka, vedra noć punog meseca i bilo je hladno. More je počelo da nadolazi. Sve bliže i bliže. Voda joj se podizala do glave, ali to ubrzo nije bila voda nego vrela lava koja se sastojala od hiljada malih kraba koje su se gurale prema njenom golom licu i otvorenim ustima.

Tada je došao krik.

Olivija je skočila iz kreveta i počela da se bori za dah. Jednom rukom je povukla ćebe, obrisala znoj sa lica i počela da gleda po kolibi. Da li je čitava ova noć bila samo san? Da li je taj čovek zaista bio tu? Otišla je do vrata i otvorila ih je. Bio joj je potreban vazduh, kiseonik, i zato je izašla napolje u mrak. Vetar je bio poprilično slab. Osetila je da joj se piški. Sišla je niz stepenice i čučnula iza velikog žbuna. A onda je videla. Sa svoje leve strane.

Kofer.

Čovekov kofer na točkićima ležao je na zemlji.

Otišla je do njega i posmatrala ga je u mraku. Ništa nije mogla da vidi. I nikoga nije mogla da vidi. Od Dena Nilsona nije bilo ni traga ni glasa. Sagla se pored kofera. Da li da ga otvori?

Otvorila je patent-zatvarač i oprezno podigla gornji deo kofera.

Bio je potpuno prazan.

Iz daljine je siva kamp prikolica možda i izgledala idilično. Uklopljena u noćno zelenilo šume Noting, veoma blizu Pampas marine u Solni, sa slabim odsjajem žućkaste svetlosti koja se probijala kroz ovalni prozor.

Ali, kada bi se pogledalo s unutrašnje strane, sva idila odmah bi nestala. Kamp prikolica bila je u veoma lošem stanju. Nekada je peć na gas pored zida radila i solidno grejala, a sada je bila zarđala i beskorisna. Nekada je i

krov od pleksiglasa propuštao unutra svetlost, a sada je bio pokriven blatom i prljavštinom. Nekada su i ulazna vrata bila prekrivena dugim, šarenim, plastičnim trakama, a sada su ostale samo tri, a i one su dopirale do pola poda. Nekada je kamp prikolica bila pravo uživanje za jednu porodicu sa dvoje dece iz Tumbe na odmoru, a sada je pripadala Jednookoj Veri.

U početku je Vera čistila prikolicu, i to često, pokušavala je da održi pristojni nivo higijene. Ali, kako je u kantama za đubre pronalazila sve više i više stvari i kako ih je uporno donosila ovamo, tako je nivo higijene značajno opadao. Sada su tu bile staze za mrave koji su se kretali između gomila đubreta, a uholaze su vrebale iz svakog ugla.

Ali i to je bilo bolje nego da spava u tunelima ili u ostavama za bicikle.

Zidovi su bili pokriveni novinskim člancima o beskućnicima i malim posterima koje je pronalazila s vremena na vreme; iznad jedne gomile stvari visilo je nešto što je ličilo na dečji crtež harpuna, a iznad druge gomile visio je natpis: „Ne radi se o ljudima koji su napolju i koje treba pustiti unutra, radi se o ljudima koji su unutra, a koje treba izbaciti napolje.”

Veri se to dopadalo.

Sada je sedela za polovnim stolom i lakirala je nokte na rukama.

I nije joj dobro išlo.

Bilo je to ono doba noći kada ništa nije dobro išlo. Kada je bila budna. Vera je često bila budna, i čekala je, čekala je tokom dugih sati mraka i grčeva. Ona se retko kada usuđivala da spava. Kada bi konačno i zaspala, to je bio neki oblik nesvestice. Samo bi joj glava pala ili bi utonula u neku vrstu potpune hibernacije.

To je već dugo trajalo.

I bilo je u vezi sa njenim mentalnim stanjem, kao što je bio slučaj i sa mnogima oko nje. A to mentalno stanje bilo je osakaćeno i unakaženo mnogo godina ranije.

U njenom slučaju, koji nikako nije jedinstven, već samo ima svoja lična obeležja, tri stvari su napravile najveću štetu. Ili su je najviše osakatile. Gomila ključeva nanela joj je neopisivu štetu. I fizički i mentalno. Svežanj ključeva koji je njen otac nosio na beočugu i kojim ju je udarao gde stigne ostavili su vidljive bele ožiljke na njenom licu i one nevidljive ožiljke u njoj.

Tukli su je gomilom ključeva.

Mnogo više nego što je stvarno zasluživala, po njenom mišljenju. Šlepa pred činjenicom da dete nikada ne može zaslužiti da dobije udarac svežnjem

metalnih ključeva u glavu, ona je sebe krivila za neke od tih udaraca. Znala je da je ponekad bila zaista naporno dete.

Ali nije znala da je bila naporno dete u disfunkcionalnoj porodici, sa dvoje roditelja koji nisu mogli da se nose sa životom i koji su iskaljivali svoje frustracije na jedinoj osobi u svojoj blizini i pod svojom kontrolom.

Na svojoj ćerki Veri.

Nju je zauvek oštetio svežanj ključeva.

Ali ono što se dogodilo njenoj baki osakatilo ju je za sva vremena.

Vera je mnogo volela svoju baku, a i baka je volela Veru, i svaki udarac oštrih ključeva koji bi završio na Verinom licu ona je proživljavala kao da udaraju nju.

Bespomoćna.

I uplašena od sopstvenog sina.

Sve dok se nije predala.

Vera je imala trinaest godina kada se to dogodilo. Krenula je sa svojim roditeljima da poseti baku na njenoj farmi u Uplandu. Piće koje su poneli sa sobom dovelo je do uobičajenih rezultata, a nekoliko sati kasnije njena baka je izašla iz kuće. Ona jednostavno nije mogla da gleda i da sluša svu tu bedu, to ružno i jadno ponašanje dvoje odraslih ljudi. A znala je i šta dolazi sledeće: gomila ključeva. A kada je došlo i do toga, Vera je nekako uspela da se izvuče i da im se skloni s puta, bar nakratko, i onda je odmah otrčala da pronađe baku.

Našla ju je u ambaru. Visila je sa debelog užeta zakačenog o gredu.

Mrtva.

To je samo po sebi bio šok, ali nije se zaustavilo na tome. Kada je pokušala da privuče pažnju svojih ekstremno pijanih roditelja, oni uopšte nisu reagovali, jer su se obeznanili i nisu mogli da komuniciraju s njom. Zato je sve morala sama da obavi. Morala je da skinе baku sa grede i da je polegne na zemlju. I da plače. Satima je sedela pored tela svoje bake, sve dok joj suze nisu presahle i osušile na licu.

To ju je osakatilo.

I zato joj je bilo teško da namaže novi crni lak za nokte kako treba. Sve je bilo umrljano. Delom i zbog toga što su se Verine oči napunile suzama kada se setila svoje bake, a delom i zbog toga što se tresla.

U tom času pomislila je na Jelea.

Gotovo uvek bi pomislila na njega kada joj je bilo teško što je budna. Pomislila bi na njega, na njegove oči. Bilo je nečega u njegovim očima što

joj je privlačilo pažnju, od prvog časa kada su im se ukrstili pogledi u prostorijama magazina.

On nije gledao, on je video. To je Vera mislila, kao da je video nju, kao da je ispod njene otrcane spoljašnjosti video ono što je bila nekada, u drugom svetu.

Ili što je mogla da bude. Samo da joj nisu nedostajala sredstva i alati da to postane, i da nije završila u lošem društvu, i da nije krenula putem golgote koji je bio uklesan između raznih institucija i nivoa vlasti.

Izgledalo joj je kao da on vidi onu drugu Veru. Jaku, pravu Veru. Onu koja bi mogla da odigra ulogu građanke u svakoj modernoj državi blagostanja.

Samo kada bi takva država i postojala.

Ali te države nema, pomislila je Vera, srušili su je do temelja. Taj „dom za ljude”, država blagostanja koju su nekada imali u Švedskoj, više ne postoji. Ali imamo lutriju poštanskih brojeva!

A onda se nakratko nasmejala i videla je da je nokat na njenom malom prstu skoro izvrsno nalakiran.

Čovek koji je ležao u krevetu morao je da obavi još nekoliko sitnica, diskretno, držeći sve vreme dve kesice s lekovitim biljem na očima. Njegova delimično seda kosa bila je kratka i gusta, a skraćivao ju je na pet dana, dok je figuru održavao u formi u svojoj privatnoj teretani koja se nalazila na spratu ispod.

Držao je svoje godine podalje od sebe. Iz velikog kreveta za dvoje u svojoj sobi mogao je da vidi Kulu Kedergren, glupost od građevine, udaljenu samo nekoliko placeva od njega. Najpoznatije obeležje Stoksunda. Trebalo je da to bude remek-delo, a gradnju je započeo veliki zemljoposjednik i vlasnik šuma Albert Gotar Nestor Kedergren.

Čovek u krevetu živeo je na Granhelsvegenu, dole pored vode, u mnogo manjoj zgradi. Ona je imala samo 420 m², sa pogledom na more. Ali to je bilo dovoljno. Naravno, imao je i svoje malo blago na Nordkosteru.

Sada je ležao na leđima i uključio je masažu na krevetu koji se nežno pomerao, pružajući tako ekskluzivnu masažu čitavom telu. Čak su i unutrašnji delovi njegovih butina dobili svoj tretman. Usluga koja je vredela dodatnih dvadeset hiljada.

Uživao je u ovom trenutku.

Danas će ići da upozna kralja.

Upoznavanje je možda nezgrapna i neodgovarajuća reč kojom bi to moglo da se opiše. Biće prisutan na ceremoniji u Privrednoj komori Švedske na kojoj će monarh biti najvažnija figura. Zapravo, čitava ceremonija je isplanirana u njegovu čast. Dodeliće mu medalju zato što je predvodio najuspešniju švedsku kompaniju u inostranstvu prethodne godine, ili kako su već to tačno nazvali.

Kao osnivaču i generalnom direktoru kompanije *Magnuson world majning AB*.

MVM.

A on je bio Bertil Magnuson.

„Bertile, šta misliš o ovome?“

Lin Magnuson je upala u sobu u jednoj od svojih odevnih kombinacija. Ponovo u boji višnje, kakvu je nosila i pre nekoliko večeri. Bila je veoma lepa.

„To je lepo.“

„Misliš? Nije li možda previše... znaš...”

„Provokativna?”

„Ne, nije provokativna, nego, nije li možda previše jednostavna? Znaš ko će sve biti tamo.”

Bertil je znao. Manje ili više. Krem stokholmskog poslovnog kruga, nekoliko važnih ljudi s titulama, nekoliko pažljivo odabranih političara, ne baš na nivou ministara, ali blizu toga. Ili možda? Možda će se ministar finansija Borg pojaviti na nekoliko minuta, ako bude imao sreće. To uvek obezbedi i koji delić dodatne slave. Erik, nažalost, neće moći da dođe. Njegov poslednji tweet: „Brisel. Sastanak sa visokim zvaničnicima u Evropskoj komisiji. Nadam se da ću stići da se obrijem i ošišam.”

Erik je uvek bio uzbuđen kada je njegov izgled bio u pitanju.

„A šta onda misliš o ovome?”, pitala ga je Linda.

Bertil se uspravio u krevetu. Ne toliko da bi time pokazao reakciju na poslednju prezentaciju garderobe svoje žene, na veoma skup komad odeće koji je pronašao u *Vird end vau* butiku u Sibilgatanu, već zato što je to morao da uradi.

Morao je da isprazni bešiku.

To mu je u poslednje vreme bio čest problem. Morao je češće da ide u toalet nego što čovek na njegovom položaju ima vremena da to radi. Pre samo nedelju dana upoznao je profesora geologije koji ga je gotovo nasmrtno prepao. Taj čovek postao je onesposobljen u svojoj šezdeset i četvrtoj godini.

Bertil je imao šezdeset i šest.

„Mislim da bi trebalo tu da obučeš”, rekao je.

„Zaista misliš tako? Da, verovatno bi trebalo. Izgleda sjajno.”

„Kao i ti.”

Bertil je poljubio Lin u obraz. Rado bi joj dao i mnogo više od toga. Ona je bila izuzetno atraktivna žena, s obzirom na to da je prešla pedesetu, i voleo ju je do ludila, ali bešika ga je naterala da projuri pored njenog izazovnog tela i izađe iz sobe.

Mogao je da oseti da je nervozan.

Ovo je bio veliki dan za njega, na mnoge načine, a bio je još veći za MVM. Njegovu kompaniju. Uz vesti o dodeljivanju nagrade, poslednjih nekoliko dana bio je primetan i porast kritika na račun njegovih poslovnih aktivnosti i operacija u Kongu. Odjednom su počele da pljušte zamerke sa svih strana, u novinama su se pojavljivali negativni članci, čak su bile

organizovane i demonstracije. Sve je to bilo zbog problematičnih metoda rada i eksploatacije, pasu čak pisali da su u suprotnosti sa međunarodnim zakonima, a zamerali su mu još i gomilu drugih stvari - praktično sve čega su mogli da se sete.

S druge strane, otkad zna za sebe, ljudi su imali običaj da se okome na njega. Uostalom, uvek se ostrve na tebe ako si Šveđanin i ako ti ide dobro posao negde u inostranstvu. A MVM je radio veoma dobro. Mala kompanija koju je osnovao s kolegom sada je narasla i postala multinacionalni konglomerat velikih i malih kompanija, raširenih po čitavom svetu.

Sada je MVM veliki igrač.

On je bio veliki igrač.

Sa bešikom koja je donekle bila mala.

Probudila se u kolibi dugo nakon što je prošlo vreme za odjavljivanje. Aksel se nije mnogo uzbudivao zbog toga. Olivija je svu krivicu prebacila na visoku temperaturu, mokru odeću i „saplitanje”, kako je nazvala svoju ostrvsku avanturu. Aksel se i dalje nije mnogo uzbudivao. Kada je počela da objašnjava da se inače budi veoma rano, samo ju je pitao da li bi možda želela da ostane još jednu noć. I ona je ostala. Na jednom nivou, na njegovom nivou. Ali na drugom nivou znala je da se mora vratiti kući.

To je bilo na mačkinom nivou.

Ionako joj je trebalo mnogo ubeđivanja i ulagivanja da bi svog komšiju nagovorila da joj pričuva Elvisa. Njen komšija je inače bio glupan koji je radio dole u *Pet saunds* i jedva je pristao.

Dve noći.

Tri noći? Nema šanse.

„Bojim se da ne mogu, mada bih volela da ostanem”, rekla je.

„Da li vam se dopalo ostrvo?”

„Ostrvo mi se mnogo dopalo. Vreme je pomalo gadno, ali svakako bih volela da se vratim ovde.”

„To bi zaista bilo lepo.”

Tako su se izražavali pravi momci koji love jastoge. Koračajući uz Badusgatan u Stremstadu, primetila je kako joj grlo sve više otiče i počinje da je grebe dok guta. Krenula je da poseti bivšeg policajca. Gunara Vernemira. Čoveka koji je - prema Beti Nordeman - ispitivao blesavu Džeki iz Stokholma. Olivija je pronašla Vernemira preko Eniro registra adresa na internetu i telefonirala mu pre nego što je uhvatila feribot sa Nordkosteru.

Bio je veoma prijateljski raspoložen. Nije imao ništa protiv toga da se sretne sa mladom polaznicom policijske akademije, iako je bio penzioner. A pored toga, za manje od tri sekunde shvatio je da se radi o Džeki iz Stokholma i da je Olivija baš za nju zainteresovana.

„Zvala se Džeki Berglund i veoma je se dobro sećam.”

I upravo pre nego što će skrenuti prema njegovoj kući u zapadnom Klevgatanu, zazvonio joj je mobilni telefon. Bio je to Oke Gustafson, njen tutor. Interesovalo ga je šta se događa i kako napreduje.

„Kako ti ide?”

„Mislite na slučaj na plaži?”

„Da. Da li si možda uspela da stupiš u vezu sa Stiltonom?”

Stilton? O njemu uopšte nije razmišljala tokom poslednja dvadeset četiri sata.

„Nisam. Ali sam zato razgovarala sa Vernerom Brostom, rukovodiocem grupe za bajate slučajeve i on mi je rekao da je Stilton napustio službu iz privatnih razloga. Da li znate nešto o tome?”

„Ne. Ili bolje rečeno da.”

„Ne, ili bolje rečeno da?”

„Napustio je službu iz ličnih razloga.”

„U redu. Shvatam. Što se ostalih stvari tiče, nisam daleko odmakla.”

Pomislila je da je možda bolje da svoje iskustvo sa Nordkostera ostavi za bolje promišljen izveštaj i neki kasniji datum.

Ako ikada bude došao taj dan.

Vernemirovi su živeli u divnoj staroj zgradi na prvom spratu, sa pogledom na luku kakav prodavci nekretnina posebno vole. Gunarova žena Merit skuvala je kafu i dala je Oliviji punu kašičicu neke braon tečnosti da joj malo olakša bol u grlu.

Sada su sedeli u zelenoj kuhinji starog bračnog para, koja verovatno nije bila renovirana još od šezdesetih godina. Ispred jednog prozora mali kućići od porcelana borili su se za prostor sa fotografijama njihovih unuka i ružičastim geranijumima. Oliviju su oduvek interesovale fotografije. Pokazala je na jednu od njih.

„Jesu li to vaši unuci?”

„Jesu. Ida i Emil. Oni su naša radost i naš ponos”, kazala je Merit.

„Doći će sledeće nedelje da nas posete i ostaće ovde tokom letnjeg raspusta. Uvek nam je interesantno i zabavno da provodimo vreme s njima i

pazimo na njih.”

„Hajde, hajde, nemoj da preteruješ”, nasmejao se Gunar. „Obično ti je drago i kada se deca vrata kući na kraju letovanja.”

„Da, ume da bude vrlo intenzivno. Kako ti je sada grlo, dušo?”

Merit je sa mnogo simpatija pogledala u Oliviju.

„Sada je bolje, hvala.”

Olivija je otpila malo čaja iz tanušne porcelanske šolje sa crvenim ružama na njoj. Njena baka je imala isti ovakav servis. Onda su sve troje razgovarali o današnjoj obuci policajaca. Merit je radila u policijskoj arhivi u Stremstadu.

„Sada su sve centralizovali”, rekla je. „Sve je premešteno u centralne arhive u Geteborgu.”

„Pretpostavljam da je tamo i kompletna dokumentacija ovog slučaja”, rekao je Gunar.

„Jeste”, kazala je Olivija.

Nadala se da neće biti suzdržan kada bude trebalo da otvori srce i da joj ispriča nešto o ovom slučaju. Naposljetku, sve se to dogodilo pre mnogo godina.

„I šta želite da znate o Džeki Berglund?”

Nije uopšte suzdržan i tajnovit, pomislila je Olivija i rekla:

„Koliko puta ste je ispitivali?”

„Dva puta. Jednom ovde u stanici, jednom na Nordkosteru, da bi nam pomogla oko istrage. A to je bilo prvo ispitivanje”, rekao je Gunar.

„Zašto ste je doveli ovde na ispitivanje?”

„To je bilo zbog jahte. Da li ste znali za to?”

„Ne, zaista...”

„Pa, Džeki se očigledno bavila poslovnom pratnjom.”

Znači, luksuzna prostitutka, pomislila je Olivija sa stanovišta svog vaspitanja.

„Znate, jedna od onih luksuznih kurvi”, rekla je Merit u svom maniru stečenom u Stremstadu.

Olivija se nasmešila. Gunar je nastavio:

„Ona se ukrcala na veliku, modemu norvešku jahtu s dvojicom Norvežana, koji su napustili ostrvo neposredno nakon ubistva. Ili su bar pokušali da napuste ostrvo, jer je jedan naš policijski brod zaustavio jahtu blizu kopna, proverio odakle dolazi, a onda je dopratio nazad do ostrva. I zato što su Norvežani bili ekstremno pijani, a Džeki bila pod jednako

snažnim uticajem nečega što nije bilo alkohol, sve troje su doveli ovde da možemo da ih ispitamo kada se otrezne i dođu sebi.”

„I vi ste bili zaduženi za istragu?”

„Da.”

„Gunar je bio najbolji istražitelj na zapadnoj obali.”

Merit je to rekla više kao da potvrđuje neku opštepoznatu činjenicu, a ne kao da ga hvali.

„I šta ste uspeli da izvučete iz njih?”, pitala je Olivija.

„Jedan od Norvežana rekao je da su na radiju čuli da će sutra početi oluja tako da su napustili ostrvo i krenuli kući u luku. Drugi je rekao da im je nestalo pića i da su otplovili ka Norveškoj da nabave još alkohola.”

Veoma različite izjave, pomislila je Olivija.

„A šta je Džeki Berglund rekla?”

„Da nema pojma zašto su oni isplovili, a ona je jednostavno išla s njima. Rekla je: 'Plovidba zaista nije moj posao'”, kazala je Merit sa stokholmskim naglaskom.

Olivija je pogledala u Merit.

„To je rekla ta ženska, Berglund, a mi smo se siti ismejali kada si došao kući i kada si mi to ispričao, sećaš li se?”

Merit se nasmejala Gunaru, kome je bilo pomalo neprijatno. Odavanje informacija iz istrage sopstvenoj ženi nije baš bilo po pravilima. Međutim, Olivija nije mnogo marila za to.

„Ali šta su rekli o ubistvu koje se dogodilo?” pitala je.

„O tome su svi imali iste izjave i rekli su da niko od njih nije bio u Haslevikarni, ni u veće ubistva ni posle toga.”

„Da li je to istina?”

„Mi to ne možemo sigurno da znamo. Slučaj, naravno, nikada nije rešen. Nismo imali ništa što bi moglo da ih poveže sa mestom na kome se odigralo ubistvo. Nego, da vas pitam onako usput, jeste li vi možda u nekom srodstvu sa Arneom Reningom?”

„On je moj otac. Ili je bio moj otac, da tako kažem.”

„Pročitali smo da je preminuo”, rekao je Gimar. „Žao mi je.”

Olivija je klimnula glavom, a Merit je izvadila foto-album sa slikama iz Gunarove policijske karijere. Na nekoliko fotografija stajao je sa Arneom i još nekoliko policajaca.

„Je li ovo Tom Stilton?” interesovala se Olivija.

„Jeste.”

„Dobro... da nemate možda neku ideju gde bi on mogao danas da bude? Stilton?”

„Ne.”

Na kraju je ipak odabrala haljinu boje višnje. Na neki način je posebno volela tu haljinu. Bila je jednostavno sašivena, ali lepa. Sada je stajala pored muža u Privrednoj komori i osmehivala se. Nije to bila samo predstava. Ona se osmehivala zato što je zaista i bila ponosna na svog muža. Kao što je znala da je i on ponosan na nju. Njih dvoje nikada nisu imali problema da održe profesionalnu ravnotežu. On je radio i brinuo o svom poslu, a ona se bavila svojim, i oboje su bili veoma uspešni. Ona je bila na nešto nižoj lestevici, gledano uopšteno, ali bila je jednako uspešna kao i on. Ona je vodila treninge za napredovanje u karijeri. Svi su želeli da imaju bolju karijeru, a ona je znala par trikova u toj oblasti. Neke od tih trikova naučila je od Bertila, tokom rada je i on stekao dosta iskustva na tom polju, ali najveći deo njenog uspeha poticao je od njenih sopstvenih dostignuća.

Bila je sposobna i kompetentna.

Tako je, kada se švedski monarh nagnuo ka njoj i udelio joj kompliment, ispalo da to nije bio indirektan kompliment za Bertila, već je to zaista bio kompliment direktno upućen njoj.

„Hvala vam.”

Ovo nije prvi put da su se sreli. Monarh i Bertil imali su zajedničku pasiju, a to je bio lov, posebno lov na tetrebe. Bili su nekoliko puta na istim lovačkim zabavama i može se reći da su bili u dobrim odnosima. Ako se za bilo koga može reći da je u dobrim odnosima s kraljem. Ali to je bilo dovoljno dobro za Bertila i njegovu ženu da su bili pozvani na nekoliko manjih večera sa ljudima iz najbližih krugova kraljevske porodice. Za Lin su oni bili isuviše formalni i kruti, kraljica nije bila baš neki šaljivdžija, ali Bertilu su bili veoma važni. Veze su ostvarene, a uvek vam može koristiti da povremeno odlazite na večere s kraljem.

Lin se nasmejala samoj sebi, to je bilo važno u Bertilovom svetu, ali u njenom i nije toliko. Bilo je mnogo važnije da pokušaju nekako da speru sa MVM svu ljagu koja je bačena poslednjih dana na ovu kompaniju i da je izvuku iz blata u koje hoće da je gurnu. A to blato prskalo je čak i po njoj. Dok su dolazili ovamo na ceremoniju, usput su čak prošli i pored grupe okupljenih demonstranata u Zapadnom Tredgordsgatanu, sa transparentima

koji su optuživali MVM za prilično neprijatne stvari. Primetila je da je to iznerviralo Bertila. Znala je da će mediji i to pokriti, i da će sigurno povezati ovaj događaj sa dodelom nagrade.

I time je malo uprljati.

Šteta.

Gledala je oko sebe. Većina prisutnih ljudi bila joj je poznata. Bio je to čitav spektar bogatih biznismena koji su se zvali Pire i Tuse, i Late, i Pige, i Mige, i sve u tom stilu. Ona, zapravo, nikada nije ni naučila ko je ko. U njenom svetu ljudi su imali imena koja su se jasno razlikovala. Ali znala je da su ovi ljudi Bertilu veoma važni. Bili su to ljudi sa kojima je išao u lov, sa kojima je jedrio, radio - i sa kojima je često bio povezan.

Ali se uzdržavao od drugih aktivnosti.

Ona je dovoljno dobro poznavala svog muža da bi bila sigurna u to.

I dalje su voleli jedno drugo i imali su dobar seksualni život. Ne tako često kao ranije, ali potpuno zadovoljavajuće kada bi konačno došlo do toga.

„Zadovoljavajuće”, pomislila je. Kakva reč za seks. A onda se nasmejala, baš u času kada je Bertil pogledao u nju. Danas je izgledao dobro. Tamnoljubičasta kravata, jednostavno crno odelo, elegantno, šiveno po meri u Italiji. Jedina stvar koja joj se nije dopadala bila je košulja. Potpuno plava, sa belom kragnom. Bio je to manje-više najružniji deo odeće koji je mogla da zamisli. Nekoliko godina vodila je kampanju protiv te vrste košulja.

Bezuspešno.

Neke stvari bile su dublje od ožiljaka. Za Bertila je to bila plava košulja sa belom kragnom. Bila je to neka vrsta arhetipskog amblema za njega. Ona je označavala određenu vrstu pripadnosti koja je njoj bila potpuno strana.

Klasa za sva vremena.

Barem je on tako mislio.

Potpuno besmisleno i blesavo, po njenom mišljenju. I ružno.

Bertil je primio priznanje direktno iz ruku kralja. U tom trenutku se blago naklonio i onda je nakratko pogledao u Lin i namignuo joj. Nadam se da će mu bešika izdržati, pomislila je. Ovo nije bio dobar momenat za odlazak u toalet.

„Šampanjac!”

Odjednom se stvorio veliki broj konobara u belim žaketima koji su

uplovili među zvanice noseći na poslužavnicima čaše sa izvrsno ohlađenim *gratt kiveom*. Lin i Bertil uzeli su po čašu.

Tada je zazvonio telefon.

Ili, tačnije, počeo je da vibrira. Mobilni telefon u Bertilovom džepu.

Premestio je čašu sa šampanjcem u drugu ruku i potražio mobilni.

„Magnuson.”

Sa druge strane mogao je da se čuje dijalog. Veoma kratak, ali - za Magnusona - šokantan. Bio je to isečak snimljene konverzacije.

„Znam da si ti spreman daleko da ideš, Bertile, ali ubistvo?”

„Niko ne može da nas poveže s tim.”

„Ali mi znamo.”

„Mi ništa ne znamo... ako ne želimo da znamo.”

Dijalog je prekinut.

Bertil je spustio mobilni telefon nakon par sekundi, a ruka mu se prosto ukočila. On je tačno znao kada se odigrao ovaj razgovor i dobro je znao kome pripadaju ovi glasovi.

Nils Vent i Bertil Magnuson.

Poslednju rečenicu on je izgovorio.

„Mi ništa ne znamo... ako ne želimo da znamo.”

Nije znao da je ova konverzacija uopšte bila snimljena.

„Zdravica! Bertile!”

Kralj je podigao čašu u Bertilovu čast. Sa krajnjim naporom i Bertil je podigao svoju i primorao usne da se oblikuju u nekakav osmeh.

Očajnički osmeh.

Lin je odmah reagovala. Njegova bešika? Brzo je napravila nekoliko koraka i nasmejala se.

„Ako kralj može ikako da mi oprost, moram da...”

„Naravno, naravno.”

Kralj nije mnogo insistirao na ceremonijalnosti. Posebno kada se suočio sa lepoticom u haljini boje višnje kao što je bila Lin Magnuson.

Tako je ova lepotica u haljini boje višnje povelala svog očigledno uzdrmanog muža u stranu.

„Bešika?” prošaputala je.

„Šta? O, da.”

„Dođi ovamo.”

Kao što bi i svaka druga efikasna žena trebalo da se ponaša kada joj muž klone duhom, ona je preuzela komandu u svoje ruke i povelala ga do najbližeg toaleta, u koji je ušao kao da je senka onog Bertila Magnusona od pre nekoliko minuta.

Lin je čekala napolju.

Što je, verovatno, bila sva sreća, iz jednog veoma jednostavnog razloga. Bertil nije ispraznio bešiku.

Nagnuo se nad solju i ispovraćao se. Kanapei, šampanjac i tost premazan marmeladom, koji je pojeo za doručak, izleteli su iz njega.

Veliki igrač se smanjio.

Putnik na mestu pored nje objašnjavao je kako su, na nesreću, njihova sedišta suviše blizu, s obzirom na to kako klince lete tamo-amo kroz vazduh. Olivija se složila s njim. Ona je davala sve od sebe da nekako umiri kašljanje, ali šmrcaje iz nosa i kijanje nikako nije mogla da spreči, pa je pazila da se okrene na drugu stranu što više može. Međutim, nije bila naročito uspešna u tome. Negde oko Linčepinga putnik se pomerio na drugo sedište.

Olivija je ostala da sedi gde je i bila u X2000 ekspresu. Bolele su je grudi i osećala je da joj je čelo veoma vrelo. Provela je čitav sat na mobilnom telefonu i verovatno je još trideset minuta posle toga pravila beleške. Onda se u mislima vratila na razgovor sa penzionisanim policajcem u Stremstadu i na Džeki Berglund... „Plovidba zaista nije moj posao.” A šta je onda bio tvoj posao, Džeki? Pitala se Olivija. Da te iznajme kao dodatnu opremu za luksuznu jahtu i da te na njoj jebu Norvežani? Dok mlada žena leži zakopana u pesku udaljena petnaest minuta lakim hodom od vaših orgija. Ih je to bilo nešto sasvim drugo?

Nešto sasvim drugo. Izenada se u Olivijinoj grozničavoj glavi pojavila potpuno drugačija ideja.

Šta je ona uopšte znala o ženi koja se udavila?

Izenada je shvatila koliko je bila pod utiskom činjenice da niko drugi ništa nije znao. O „jadnoj” žrtvi. I kako je to stvorilo sliku bespomoćne mlade žene koja je bila predmet zastrašujuće lošeg i zlog dela.

A šta ako nije baš sve tako kako izgleda?

Naposletku, niko ništa nije znao o žrtvi.

Čak nisu znali ni njeno ime.

Šta ako je i ona bila iznajmljena? Ako se i ona bavila prostitucijom?

Ali bila je trudna!

Smiri se Olivija, smiri se, postoje određena ograničenja.

Ili ne postoje? Na akademiji su imali i časove posvećene porno-sajtovima. O tome kako su organizovani i kako je teško ući im u trag, kako je teško... Trudna žena! Među milijardama porno-filmova koji su se vrteli na mreži bilo je i specijalnih sajtova tipa: „Tražite veoma bezobrazne i nastrane stvari?” Ili: „Interesuje vas jebanje trudnih žena?”

Sećala se da joj je to bilo još odbojnije i odvratnije nego sve ostale stvari. Seks sa magarcima ili dinosaurima: u redu, to je samo blesavo. Ali platiti za seks sa ženom koja je u poslednjoj fazi trudnoće?

Na nesreću, i za to postoji tržište.

To je realnost.

A šta ako je žrtva na plaži bila jedna od Džekinih prijateljica? Iznajmljena baš zato što je bila u drugom stanju. A onda je nešto krenulo po zlu na toj luksuznoj jahti i sve se završilo ubistvom.

Možda je onda... I sada je njena grozničava mašta počela luđački da radi. Možda je onda jedan od Norvežana bio devojčin otac i želeo je da ona abortira, a ona je to odbijala? Možda su ona i Džeki i ranije imale seks sa tim Norvežanima i onda je žrtva ostala u drugom stanju, pa je pokušala da učeni Norvežanina, pa je sve onda puklo i oni su odlučili da je ubiju?

U tom času zazvonio joj je mobilni telefon.

Bila je to njena mama. Htela je da pozove Oliviju na večeru.

„Večeras?”

„Da, večeras. Nisi valjda zakazala nešto drugo?”

„Upravo sam u vozu iz Geteborga i...”

„Kada stižeš u Stokholm?”

„Negde oko pet sati, a onda moram da...”

„Nešto mi ne zvučiš dobro. Jesi li možda bolesna?”

„Kao da imam neku...”

„Imaš li temperaturu?”

„Verovatno imam, nisam...”

„Da li ti je grlo otečeno?”

„Jeste pomalo.”

U pet sekundi Marijina zabrinuta pitanja naterala su Oliviju da se oseti

kao da ima pet godina. Bila je bolesna i njena majka je brinula zbog nje.

„U koje vreme?”

„U sedam”, rekla je Marija.

Esplanada na Strandgatanu je veoma lepa. Gledano sa vode, to je impresivna mešavina stare arhitekture koja se proteže ulicom sa tri trake. Posebno je impresivan prizor ako podignete glavu i pogledate u krovove. Sve te ekscentrične kule, uglovi i fasade od cigle. Lice za poštovanje, okrenuto prema svetu.

Ono što se krije iza tog lica druga je stvar.

Lepota ove ulice teško da je prva stvar koja je Bertilu Magnusonu u tom trenutku bila na pameti dok je hodao duž keja. Na sigurnom rastojanju od svih koji se zovu Pigi, Migi i Tuse. Njegova donekle zabrinuta žena ostavila ga je kod Nibroplana na početku Strandgatana, nakon što ju je veoma čvrsto uverio da je sada sve u redu s njim. Samo mu je bilo previše i ceremonije i kralja, i onih koji su protestovali napolju.

„Sada sam sasvim u redu”, rekao je on.

„Jesi li siguran?”

„Da, siguran sam. Razmišljam o ugovoru o kome ćemo pregovarati u sredu. Hoću samo malo da se prošetam.”

Često je to radio kada je trebalo da razmisli o nečemu, tako da ga je Lin ostavila ovde i odvezla se dalje.

Bertil je bio veoma uzrujan dok je polako koračao kraj obale. Istog časa shvatio je ko stoji iza tog snimljenog razgovora koji je čuo na mobilnom telefonu.

Nils Vent.

U jednom trenutku bio je to njegov veoma blizak prijatelj. Musketar. Jedan od tri musketara koji su bili skupa i u vodi i u vatri u Ekonomskoj školi u Stokholmu šezdesetih godina. Treći je bio Erik Granden, sada na veoma visokom položaju u Ministarstvu spoljnih poslova. Ovaj trio je sebe doživljavao kao modernu verziju književnih heroja Aleksandra Dime. Čak su imali i isti moto kao musketari: svi za jednog, jedan za sve.

Njihova mašta mogla je da dobaci samo toliko daleko.

Ali bili su uvereni da će zadiviti svet. Ili bar neke njegove delove.

I uspeli su u tome.

Granden je postao politički vunderkind i predsednik omladinske sekcije Umerene stranke kada je imao samo dvadeset i šest godina. Magnuson i Vent

su osnovali MVM - *Magnuson Vent majning*. Ovo je ubrzo postala probitačna, uspešna i perspektivna kompanija u Švedskoj, kao i u inostranstvu.

A onda su stvari krenule nizbrdo.

Ne za kompaniju. Ona se širila, globalno i finansijski, i ubrzo je, nakon nekoliko godina, izašla i na berzu. Ali su stvari s Ventom stajale loše. Ili, bolje rečeno, odnosi između Bertila i Venta bili su loši. To je krenulo po zlu. A završilo se tako što je Vent ubrzo nestao iz cele priče. A „Vent” u imenu kompanije promenilo se u „vorld” - *Magnuson vorld majning*.

A sada se Vent vratio.

I to sa ekstremno neprijatnim razgovorom između njega i Bertila. Razgovorom za koji Bertil nije imao pojma da je bio snimljen, ali je odmah shvatio kakve sve posledice može imati. Kada bi izašao u javnost, onda bi vreme Bertila Magnusona kao velikog igrača bilo zauvek okončano.

Na svakom nivou.

Bacio je pogled na Grevegatan. Rođen je tamo, u blizini, i stanovao je na beznačajnoj adresi. Iz obdaništa u koje je išao mogao je da čuje zvona na Crkvi Hedvig Eleonore. Rođen je u industrijskoj porodici. Njegov otac i stric su osnovali firmu. Adolf i Viktor. Braća Magnuson. Napravili su malu ali jaku rudarsku kompaniju, imali su izvrstan osećaj za minerale i narasli su od malog, lokalnog kamenoloma do međunarodne rudarske kompanije. Tokom godina uspeli su da postave porodičnu firmu na mapu sveta i obezbedili su Bertilu odskočnu dasku sa koje je mogao da se vine u svet biznisa.

Bertil je imao sopstvene ideje. Imao je odvažne vizije razvoja poslovanja. Pomagao je da se vodi porodična kompanija, ali je istovremeno uviđao da postoje i potpuno druga tržišta za eksploataciju pored onih tradicionalnih. Ona od kojih su se braća uzdržavala.

Egzotična tržišta.

Teška tržišta.

Što je značilo razne vrste dogovora i mahinacija sa autokratskim vladarima. A to su bili ljudi s kojima braća nikada ne bi saradivala. Međutim, vremena su se promenila, očevi i braća poumirali. Adolf i Viktor još se nisu ni ohladili u grobu, a Bertil je preuzeo firmu kao naslednik i osnovao podružnicu u inostranstvu.

Uz pomoć Nilsa Venta.

Izuzetno talentovanog Venta. Jednog od musketara. Genija kada su u

pitanju istraživanja i analize minerala i strukture tržišta. A to su bile stvari u kojima Bertil nije bio tako dobar. Zajedno su postali industrijski pioniri u mnogim delovima sveta. Azija. Australija. I pre svih: Afrika. Sve dok nije krenulo po zlu i dok Vent nije iznenada nestao usled nečeg izuzetno neprijatnog, što je Bertil još od tada potiskivao. Sublimirao. Pretvarao se da se nije dogodilo.

Ali Nils Vent nije ga sledio u tome.

Očigledno.

Mora biti da je Nils taj koji je snimio, a onda pustio snimljeni razgovor. Nije bilo drugog mogućeg objašnjenja. Bertil je bio uveren u to.

Kada je prošetao do mosta preko Jurgordena, u sebi je tiho formulisao prvo pitanje: šta je, dođavola, Vent hteo? A onda i drugo pitanje: još novca?

I taman kada je bio blizu toga da formuliše svoje treće pitanje - gde je on sada? -telefon je ponovo zazvonio.

Bertil ga je držao ispred sebe, ili preciznije, dole kod butina, ljudi su dolazili i odlazili krećući se oko njega, mnogi od njih sa psima, jer nalazio se na šetalištu. Pritisnuo je dugme za uspostavljanje veze i prislonio telefon na uvo.

I ništa nije rekao.

Tišina.

„Halo?“

Bio je to Erik Granden. Zauzeti brbljivac koji je tražio berberina u Briselu. Bertil mu je odmah prepoznao glas.

„Halo, Eriče.“

„Čestitam ti na nagradi!“

„Hvala ti.“

„Kako je kralj? Je li u dobroj formi?“

„Jeste.“

„Lepo, lepo. Jeste li sada na koktelu?“

„Ne, ja... pa, večeras ćemo prirediti koktel. Jesi li ti konačno pronašao berberina?“

„Nisam još, onaj kod koga sam hteo da odem bio je zauzet. Čudno. Ali dali su mi preporuku za jedan salon, koji ću valjda stići da pozovem pre nego što ujutro krenem na avion. Čućemo se preko vikenda. Pozdravi mi mnogo Lin.“

„Hvala ti. Zdravo.“

Bertil je prekinuo vezu i počeo da razmišlja o Eriku Gardenu. Trećem

musketaru. Velikom igraču, takođe, ali na svom polju. Sa ogromnom mrežom kontakata i poznanstava u Švedskoj i inostranstvu.

„Priključiti i njega u ekipu.”

Bile su to, zapravo, reči Bertilove majke, izrečene nakon smrti njegovog oca, kada joj je Bertil opisivao pipke svog prijatelja Erika koji se šire svuda po svetu.

„Ali on ne zna ništa o rudarstvu”, rekao je Bertil.

„Ne znaš ni ti. Ono što možeš i treba da uradiš jeste da se okružiš ljudima koji nešto znaju. Pravim ljudima. Ti si dobar u tome. Samo ti njega pozovi u ekipu.”

Kada je ponovila ovo, Bertil je shvatio da je to izuzetno dobra ideja. Zašto se nije toga sam setio? Često čovek ne vidi drvo od šume. Erik je bio tako blizu, i kao prijatelj i kao musketar. Naravno da je Erik trebalo da bude u upravnom odboru MVM-a.

A tako je i bilo.

Erik je ušao u upravni odbor. U početku je to bila prijateljska pomoć, ali tokom godina Erik je kupio popriličan broj vrednih deonica kompanije, tako da je bilo normalno da i sam preuzme deo odgovornosti za njenu dobit. Uvek je mogao da povuče nekoliko veza do kojih Bertil nije mogao da dopre. Naposljetku, on je bio Erik Granden.

I tako je to išlo godinama, sve dok Erik nije došao do tako visokog nivoa u političkom svetu da je dalji boravak u upravnom odboru postao veoma osetljivo pitanje. Pogotovo u privatnoj kompaniji. Koja je, pored toga, postala česta meta kritike u medijima.

I tako je zvanično dao ostavku.

Sada su sve ono što je trebalo da urade završavali privatno. Bilo je manje osetljivo i s manje problema.

Spolja je delovalo kao da su samo izuzetno dobri prijatelji.

Sve do sada.

Erik nije imao pojma ni o snimljenoj konverzaciji, ni o njenom poreklu. Kada bi saznao za to, odnos tri musketara bio bi pod enormnim pritiskom.

I na političkom nivou.

Bližilo se sedam sati uveče. Jele je uspeo da proda tri magazina. Za četiri sata. To nije bilo mnogo. Sto dvadeset kruna, od čega će on dobiti šezdeset. Bilo je to kao da radi za petnaest kruna po satu. Ali za te pare mogao je da kupi konzervu ribljih ćufti. U suštini i nije mnogo mario za kuglice od

mlevenog ribljeg mesa, ali one su bile u sosu od jastoga i to je bilo ono što mu se dopadalo. Nije bio posebno zainteresovan za hranu, nikada, čak ni tokom perioda kada je sebi mogao da je priušti. Za njega je hrana bila nešto poput nege. Ako nema hrane, onda sebe treba da neguješ na neki drugi način. I to je bilo moguće. Njemu hrana nije bila najveći problem - najveći problem bilo mu je to da nađe mesto na kome će živeti.

Imao je svoju drvenu šupu pored jezera Jerla, ali je i ona počela da mu ide na živce. Nešto je počelo da se useljava u zidove. Nešto se pojavljivalo unutra čim bi on ušao. I zbog toga mu je bilo sve teže i teže da tamo spava. Zidovi su dugo slušali krike, pomislio je. Došlo je vreme da se odseli.

Ako je „selidba” bila prava reč. Čovek se seli iz stana ili kuće, ne seliš se iz napuštene šupe u kojoj nemaš stvari. Odlaziš iz nje.

A on se spremio da ode.

O tome je sada razmišljao. Gde da ode? Spavao je na mnogim mestima po gradu, ponekad i u hostelima, ali nije to bilo ono što je zapravo želeo. Svade i pijanstva, i ljudi koji su bili na drogama i osoblje koje je tražilo da odeš najkasnije do osam sati ujutro. Odustao je od toga. Morao je da pronade nešto drugo.

„Zdravo, Jele! Izgledaš kao da si kosu očesljavao ručnom granatom.”

Jednooka Vera išla je ka njemu sa širokim osmehom na usnama, pokazujući na raščupanu kosu koja mu je štrcala na sve strane. Ona je na Ringenu prodala svih svojih trideset primeraka časopisa i sada je bila ovde. Ispred Tržnog centra *Seder* na Medborgarplatsenu. Bilo je to mesto koje je prethodnog dana preuzeo Jele. Naposljetku, Benseman nije bio tu. Dobro mesto, pomislio je. Tri prodana magazina za ceo dan protivila su se takvom zaključivanju.

„Zdravo”, rekao je on.

„Kako ti ide?”

„Onako, ništa naročito... tri magazina.”

„Ja sam prodala trideset.”

„To je dobro.”

„Koliko drugo planiraš da još stojiš ovde?”

„Ne znam, ostalo mi je još.”

„Mogu ja da ti ih otkupim.”

Prodavci ponekad otkupljuju jedni od drugih da bi pomogli kolegama. I to po istoj ceni po kojoj su ih kupili. Nadajući se da će oni sami imati više sreće. Tako da je Verina ponuda bila prilično razumna.

„Hvala ti, ali ja...”

„Suviše si ponosan za tako nešto, zar ne?”

„Verovatno.”

Vera se nasmejala, a onda je uhvatila Jelea pod ruku.

„Ponos ti neće napuniti stomak.”

„Nisam gladan.”

„Ali ti je hladno.”

Vera je mogla da oseti Jeleovu ruku. A ona je zapravo bila veoma hladna, što je za trenutne prilike bilo veoma čudno, jer bilo je više od 20 stepeni Celzijusa. Ruka ne bi trebalo da mu je hladna.

„Jesi li opet noćas spavao u onoj šupi?”

„Jesam.”

„Koliko dugo još možeš tamo da izdržiš?”

„Ne znam.”

Zavladala je tišina. Vera je gledala u Jeleovo lice, a Jele je gledao u Tržni centar *Seder*, i sekunde su se pretvorile u čitav minut ili dva. Onda je Jele pogledao u Veru.

„Je li u redu ako...”

„Jeste.”

Ništa više nisu rekli. Ništa više nisu ni morali da kažu. Jele je pokupio svoj mali pohabani ruksak, stavio unutra naramak novina, i onda su otišli. Jedno pored drugog, svako od njih u sopstvenom svetu, preselivši se u sopstvene misli. Prema kamp kućici i onome što bi trebalo tamo da se dogodi.

A ako hodaš zadubljen u svoje misli, teško ćeš primetiti da dva mlada čoveka u tamnim jaknama s kapuljačama stoje s druge strane Bjernove bašte i da te posmatraju. Nećeš čak primetiti ni da su krenuli istim putem kao i ti.

Crvena kuća sa više nivoa u Rotebrou bila je građena sredinom šezdesetih. Reningovi su bili drugi vlasnici. Bila je to lepa, kompaktna kuća, dobro održavana, smeštena u mirnom i prijatnom kraju u kome su bile kuće sličnog tipa. Olivija je odrasla ovde, kao jedinica, ali čitav kraj tada je bio pun njenih vršnjaka. Sada je većina njih bila na sopstvenom životnom putu koji su proživljavali u nekim drugim kućama. Na nekim drugim mestima. Sada su ovde uglavnom živeli roditelji, i to sami.

Kao Marija.

Olivija ju je videla kroz kuhinjski prozor još dok je prilazila kući.

Njena majka, advokat odbrane, žena španskog porekla i brzog jezika, uvek korektna, koju je njen otac voleo najviše na svetu.

A i ona je volela njega, kako je Olivija to shvatila. U njihovom domu uvek je bila mirna i prijatna atmosfera, svađa i sukoba bilo je veoma retko. Rasprave, neslaganja, beskrajne diskusije, ali nikada ništa gadno i opasno. Nikada ništa što bi moglo da stvori zebnju u detetovom stomaku.

Ona se uvek kod kuće osećala bezbedno.

I osećala se kao da je posmatraju i paze na nju. Barem Arne, ili uglavnom Arne. Marija je bila takva kakva jeste. Verovatno ne baš najnežnija majka na svetu, ali uvek je bila tu kada je to bilo potrebno. Na primer, kada je dete bolesno. Kao sad. Onda je mama bila tu, spremna da se brine o njoj, puna recepata i uputstava.

Imalo je to svojih prednosti.

„Šta ćemo da jedemo?”

„Piletinu s belim lukom, specijal.”

„A šta je taj specijalni dodatak?”

„Ono što nije u originalnom receptu. Popij ovo”, rekla je Marija.

„Šta je to?”

„Topla voda, đumbir, malo meda i nekoliko kapi tajnog sastojka.”

Olivija se blago nasmejala, a onda je popila. Šta je bio taj tajni sastojak? Da li je to osetila trag mentola kroz nos koji curi? Verovatno. Osetila je kako je toplo, umirujuće piće njeno zapaljeno grlo dočekalo s dobrodošlicom i pomislila je: mama Marija.

Sele su dole za beli sto za ručavanje u kuhinji koja je sva blistala. Olivija je mogla samo da se divi tome kako je njena majka prigrlila skandinavski način uređenja kuće. Nije bilo ni najmanjeg znaka jarkih boja. Sve je bilo belo i trezveno. Kao tinejdžerka neko vreme se protivila ovom stilu i naterala ih je da zidove njene sobe oboje u drečavocrveno. Sada je ta boja bila promenjena u daleko blaži bež ton.

„I kako je bilo na Nordkosteru?”, pitala je Marija.

Olivija joj je ispričala cenzurisane verzije svoje posete ostrvu, poprilično cenzurisane verzije. Onu koja je isključivala manje-više sve ono što je bilo bitno. A onda je lepo jela i pila dobro vino. Groznica i crno vino? Olivija se dvoumila kada je Marija sipala. Ali Marija nije mislila tako. Malo crnog vina uvek je dobrodošlo.

„Jeste li ti i tata ikada razgovarali o slučaju na Nordkosteru?”, rekla je Olivija.

„Nismo, koliko se ja sećam, ali ti tek što si se rodila, pa i nije bilo mnogo mesta prići.”

Da li je zvučala donekle razočarano? Ne, sram te bilo Olivija, saberi se!

„Hoćeš li čitavo leto biti zauzeta oko toga?”, pitala je Marija.

Da li se to sada brine za njihovu vikendicu? Maskirna traka i boja koju treba oljuštiti?

„Mislim da neću. Samo ću proveriti nekoliko stvari, a onda ću nešto napisati.”

„Šta ćeš proveriti?”

Otkad je Arne umro, Marija je retko kada imala priliku da sedi za kuhinjskim stolom i da raspravlja o slučajevima. Zapravo, nikada posle njegove smrti. Zato je sada koristila šansu.

„Na ostrvu na kome se dogodilo ubistvo bila je i devojka koja se zvala Džeki Berglund, i poprilično sam znatiželjna kada je ona u pitanju.”

„Zašto?”

„Zato što su ona i neki Norvežani nestali sa ostrva odmah nakon ubistva, i to su otišli brodom, a ja mislim da njihovo ispitivanje u osnovi nije bilo dobro vođeno.”

„Misliš da su možda poznavali žrtvu?”

„Verovatno.”

„Misliš da je ona mogla da bude na brodu od samog početka?”

„Da, i to je moguće. Ta Džeki je bila devojka za poslovnu pratnju.”

„Ali...”

„Šta ali?” pitala je Olivija. Šta je mislila time da kaže?

„Onda je i žrtva mogla da bude devojka za poslovnu pratnju”, nastavila je Marija.

„I ja sam razmišljala u tom smeru.”

„Onda bi trebalo možda da razgovaraš sa Evom Karlsen.”

„Ko je to?”

„Videla sam je na programu o aktuelnim događajima juče na T V-u, svojevremeno je pisala neki izveštaj baš o tim uslugama poslovne pratnje, koje su tada bile veoma aktuelne. Izgleda mi kao veoma upućena žena.”

„Kao i ti”, pomislila je Olivija i zapamtila ime Eva Karlsen.

Bila je sita i bila pomalo nesigurna na nogama, što ju je nateralo da uzme taksi, koji je platila Marija. Sada se osećala mnogo bolje. Zapravo, toliko bolje da je gotovo zaboravila da pita ono što ju je možda i najviše

interesovalo. „Tu istragu na Nordkosteru vodio je detektiv Tom Stilton, sećaš li ga se?”

„Tom, o da!”

Marija se nasmejala dok je stajala u dvorištu iza kapije.

„Bio je izvrstan u skvošu. Igrali smo nekoliko puta. A bio je i zgodan, takođe, pomalo je ličio na Džordža Klunija. Zašto pitaš?”

„Pokušavala sam da ga pronađem, a izgleda kao da je napustio službu.”

„Jeste, u pravu si, sećam se toga, bilo je to nekoliko godina pre nego što je tata umro.”

„Da li možda znaš zašto?”, pitala je Olivija.

„Zašto je otišao?”

„Da.”

„Ne znam. Ali sećam se da se i razveo otprilike u isto vreme.”

„Od Marijane Boglund?”

„Da, kako si to znala?”

„Upoznala sam je.”

Taksista je iznenada izašao iz automobila, što je po svoj prilici bio znak da je trebalo da požuri. Olivija je napravila kratak i brz korak prema Mariji. „Zdravo, mama, i hvala ti na toni hrane i lekova, i vina, i svega.”

Majka i ćerka su se zagrlile.

Bio je to jedan običan stokholmski hotel. Hotel *Oden* na Karlbergsvegenu, srednje kategorije, sa prilično običnim sobama. U ovoj sobi nalazio se veliki krevet za dvoje, soba je bila ukrašena uramljenim grafikama, a na jednom svetlosivom zidu bio je televizor. Na vestima su upravo imali specijalan prilog o tome da je kompanija MVM proglašena za kompaniju godine u Švedskoj. Iza spikera u studiju bila je slika izvršnog direktora Bertila Magnusona.

Čovek koji je sedeo na ivici kreveta za dvoje tek se istuširao. Bio je polugo, peškir mu je bio vezan oko bokova, kosa mu je i dalje bila mokra. Pojačao je zvuk.

„Rudarska kompanija MVM imenovana je za švedsku kompaniju godine u inostranstvu, što je dovelo do burnih reakcija među borcima za zaštitu životne sredine i borcima za zaštitu ljudskih prava u Švedskoj, kao i u nekim drugim zemljama. Tokom godine je ova rudarska kompanija

kritikovana zbog veza sa zemljama u kojima su na vlasti korumpirani režimi i diktatori. Još tokom osamdesetih godina prošlog veka, kada je kompanija započela aktivnosti u tadašnjem Zairu, kritika je bila oštra. Kompanija je bila optuživana da su pomoću mita ostvarili dobre odnose sa predsednikom Mobutuom, što je istraživao i nagrađivani novinar Jan Nistrem - između ostalih - koji je tragično poginuo u nesreći 1984. godine. Međutim, današnji metodi rada MVM-a takođe su pod znakom pitanja. Naš reporter Karin Lindel sada je na istoku Konga.”

Čovek na krevetu malo se nagnuo napred. Peškir koji mu je bio vezan oko bokova pao je na pod. Sva njegova pažnja bila je usmerena na izveštaj na televiziji. Reporterka sa terena pojavila se na ekranu iza spikerke u studiju. Ona je stajala ispred neke ograde kojom je bio ograđen veliki pojas terena iza nje.

„Ovde u Sevemom Kivu, pokrajini istočnog Konga, nalazi se jedan od MVM-ovih kompleksa za vađenje koltana, kolumbit-tantalita, koji je takođe poznat, kao sivo zlato. Nije nam dopušteno da uđemo u ovu oblast, ali nam ljudi iz Valikale, koji ovde uglavnom rade, govore o užasnim uslovima za rad koji ovde vladaju.”

„Postoje glasine i o zapošljavanju i izrabljivanju dece u rudnicima, je li to istina?”

„Jeste. Postoji taj problem i problem fizičkih napada na lokalno stanovništvo. Nažalost, ovde se niko ne usuđuje da pred kamerama kaže bilo šta, jer se boje nasilja. Jedna žena je to ovako objasnila: 'Ako vas jednom siluju, onda se nećete ponovo buniti zbog toga.’”

Goli čovek na krevetu je reagovao. Jednom rukom je čvrsto stegao ivicu kreveta.

„Vi ste nazvali koltan sivim zlatom, a šta ste pod tim mislili?”

Karin Lindel je prema kameri podigla komad sivog kamena.

„Ovo izgleda kao bezvredni komad kamena, ali je to koltan ili kolumbit-tantalit. Element tantal može da se dobije iz njega, a tantal je jedna od najvažnijih komponenti u modernoj elektronici. Na primer, tantal se upotrebljava u strujnim kolima svih kompjutera i mobilnih telefona. To je izuzetno vredan mineral, koji se dugo ilegalno vadio i švercovao.”

„Ali teško da MVM eksploatiše koltan ilegalno?”

„Da. MVM je jedna od nekoliko kompanija koje imaju svoje stare koncesije za vađenje rude, a to su dobili od prethodnog diktatora.”

„I šta na sve to kažu kritičari?”

„Oni su protiv izrabljivanja dece i fizičkog zlostavljanja, a na to bi trebalo da se doda i činjenica da Kongo praktično nema nikakvu korist od rudnika. Sve što se ovde izvadi ide van zemlje.”

Voditeljka u studiju okrenula se prema slici Bertila Magnusona u pozadini.

„Imamo na telefonskoj vezi izvršnog direktora MVM-a, Bertila Magnusona. Koji je vaš komentar na ove izveštaje i optužbe?”

„Prvo, mislim da je u čitavom prilogu prisutan nepotrebno oštar ton i da je sve ovo pojačano preko svake mere, da je jednostrano prikazano i da nije izbalansirano. Ne mogu sada ovde da vam iznosim sve detalje i činjenice. Voleo bih samo da naglasim da je naša kompanija dugoročni igrač napolju ruda i minerala i da sam uveren da je ekonomska korist od odgovornog razvijanja eksploatacije prirodnih materijala od velikog značaja za smanjivanje siromaštva u čitavoj ovoj regiji.”

Čovek na krevetu isključio je televizor i uzeo peškir sa poda. Zvao se Nils Vent. Ništa od onoga što je rečeno u izveštaju nije bilo novo za njega.

To je samo potvrdilo njegova ubeđenja. Moraće malo duže da se pozabavi Bertilom Magnusonom.

Jedan za sve.

Jele je i ranije bio u kamp kućici, nekoliko puta. Kratke posete iz različitih razloga. Uglavnom da bi Veri pravio društvo kada se osećala loše. Ali tu nikada nije proveo noć. Ovoga puta će to uraditi. U svakom slučaju, to mu je bila namera kada su dospeli tamo. Kamp prikolica imala je tri mesta za spavanje. Dva su bila sa svake strane stola, jedno je bilo skroz pozadi. To mesto bilo je prekratko za Jelea, a druga dva bila su previše uska da bi ljudi ležali jedno pored drugog.

Ali mogli su da leže jedno na drugom.

Jele je znao šta sledi. Razmišljao je sve vreme o tome dok je dolazio ovamo. Vodiče ljubav sa Jednookom Verom. Ta se ideja pojavila još na Medborgarplatsenu. Primetio je da je s vremenom narasla i pretvorila se u nešto drugo. Pretvorila se u strast.

Ili pohotu.

Vera je išla pored njega. Sedela je pored njega dok su se vozili podzemnom železnicom. Stajala je pored njega na šezdeset šest metara dugim pokretnim stepenicama u Zapadnom Skogenu. Držala ga je pod ruku na putu kroz Ingentinšku šumu i sve vreme nije progovorila ni reč. Pretpostavljao je da je i ona razmišljala o istoj stvari.

I jeste razmišljala.

A to se odrazilo na čitavo njeno telo. Ono je porumenelo i postalo toplo iznutra. Znala je da je imala dobro telo, i dalje jako, jedro, s grudima koje se nikada nisu opustile i koje su ispunjavale velike korpe brusthaltera, koji je prilično retko i nosila. Ona nije brinula za svoje telo. Ono će je poslužiti. Uvek ju je i služilo kada je to bilo potrebno u ovakvim situacijama. Tako da je sada bila ispunjena žudnjom, i bila je nervozna.

Želela je da bude dobra.

„Tu u kredencu ima i malo žestokog pića.”

Vera je pokazala na jedan od furniranih ormarića iza Jelea. On se okrenuo i otvorio ga. Mala flaša *eksplorer* votke, dopola puna ili dopola prazna, u zavisnosti kako gledate na to.

„Hoćeš li malo?”

Jele je gledao u Veru. Imala je malu bakarnu lampu na zidu. Ona joj je obezbeđivala onoliko svetla koliko joj je bilo potrebno.

„Neću”, rekla je.

Jele je zatvorio vratašca i pogledao u Veru.

„Hoćemo li?”

„Da.”

Vera je prvo razgolitila torzo, a Jele je mirno sedeo preko puta nje. Gledao je u njene gole grudi. Bio je to prvi put da ih vidi gole i osetio je da mu se organ ukrutio ispod stola. Nije dotakao ženske grudi više od šest godina. Čak ni u mislima. Nikada nije imao seksualne fantazije. Sada je sedeo nasuprot para veoma velikih grudi koje su pri slaboj svetlosti bacale senku na zid. Počeo je da skida košulju.

„Ovde je prilično natrpano.”

„Jeste.”

Vera je skinula haljinu i gaćice preko butina i malo se nagnula. Sada je bila potpuno gola. Jele je ustao i skinuo ono što mora da bude skinuto. Video je da njegov organ stoji pod uglom u kom nije skoro bio. Vera je to takođe videla i lagano je raširila noge. Jele se malo nagnuo napred, pružio ruku i pomilovao je po butini. Oboje su gledali jedno u drugo.

„Da li možda hoćeš da ugasimo svetio?” pitala je.

„Ne.”

Nije imao šta da krije. Znao je da je Vera znala o čemu se ovde radi, šta su oni jedno drugom, i u tome nije bilo ničega neprijatnog. Ako je ona želela da lampa bude upaljena, onda je i on to želeo. Žena na svetlosti ispred njega bila je osoba sa kojom će voditi ljubav. Kada je pružio ruku i dodirnuo njenu ženskost, osetio je kako je mokra. Prstima je nežno pomilovao svilenkasti ulaz, a Vera je desnom rukom nekoliko puta protrljala njegov ud. Onda je zatvorila oči.

Nigde joj se nije žurilo.

Mladi muškarci čučali su u mraku na izvesnoj razdaljini od kamp prikolice. Znali su da su dobro skriveni. Slaba svetlost koja je dopirala iz ovalnih prozora jedva se probijala napolje, ali to im je bilo dovoljno da mogu da vide.

Unutra.

Jednooka Vera je ležala na uzanom ležaju. Imala je jastuk pod glavom. Spustila je jedno stopalo na pod, da bi mogla da osloni nogu i ostavi Jeleu dovoljno mesta da se nagne preko njenog tela. On nije imao problema da smesti svoj čvrsti ud u nju, ali je to uradio pažljivo, polako i mogao je da čuje samo kako Vera kratko i tiho uzdiše.

Sada su bili ovde.

Vodili su ljubav.

Tela su im se pokretala gore-dole u malim ritmičnim trzajima. Ležaj im je ograničavao pokrete, ali na neki stimulativan način. Jele je morao da se suzdržava, Vera je mogla ovako koliko treba.

U tamnoj spoljašnjosti, diskretno žuto svetio obeležavalo je rad kamere mobilnog telefona.

Vera je osetila kada je Jele svršio, a osetila je kako je i ona svršila gotovo iste sekunde. Kada je ostao u njoj, poslednji trzaj joj je prošao telom. Onda joj je sve izbledelo pred očima.

Jele je držao svog mališana u njoj još dugo, sve dok ovaj nije sam ispao. Jako je udario u bočni zid. Pažljivo je ustao i seo na ivicu ležaja. Video je kako je Vera zaspala, čuo je njeno ravnomerno disanje, ravnomerno i poznato. I ranije je viđao Veru kako spava, ili se onesvešćuje, mnoge večeri proveo je ovde sedeći s njom.

Ovde.

U kamp prikolici.

I nikada nije ostao preko noći.

Noći kada se ona borila da ne eksplodira. Da se ne preda manijačkim crvima koji su gmizali po njenom mozgu i hteli da izađu. Ponekad je morao da je drži satima, da joj tiho priča o svetlosti i tami, o sebi, o svemu što bi joj pomoglo da može da ostane na površini. To joj je često pomagalo. Često bi na kraju zaspala tako sa glavom na njegovim grudima, uz neprijatno, nepravilno disanje.

Sada je disala potpuno ravnomerno.

Jele se nadneo nad njeno lice i pažljivo je prstom prešao preko njenih malih, belih ožiljaka. Znao je za svežanj ključeva. Čuo je ovu priču nekoliko puta. I svaki put bi osetio bespomoćan bes.

Uraditi to detetu!

Povukao je cebe preko Verinog golog tela, ustao i seo na drugi ležaj. Donekle pometen, navukao je odeću i potonuo u ležaj pruživši se.

Dugo je tako ležao.

Onda je ustao.

Izbegavao je da pogleda u Veru.

Pažljivo je zatvorio vrata kamp kućice. Nije hteo da je budi, nije hteo da objašnjava ono što ne može da objasni. Zašto je otišao svojim putem. Jednostavno je otišao. Okrenuvši leđa kamp prikolici, išao je pravo kroz

šumu. Pravo kroz Ingentinšku šumu.

Bertil Magnuson konačno se pribrao negde kod Mosta Jurgord i shvatio da nešto mora uraditi. Šta i kako, još nije odlučio. Prva stvar koju je pomislio da uradi bila je da ugasi mobilni telefon. Razmišljao je o tome da promeni broj, i to odmah, ali je istog časa shvatio kakve to rizike sobom nosi. Onda bi Vent mogao da pozove na njegov kućni telefon, a tada bi mogla Lin da se javi. A to ne bi bilo dobro.

To bi bila katastrofa.

Zato je odlučio da isključi mobilni telefon, zabije glavu u pesak i da se nada da će se na ovome sve i završiti.

Na tom jednom telefonskom pozivu.

Pre nego što je otišao kući, na brzinu je svratio do sedišta kompanije na Sveavegenu. Zaposleni su kupili cveće i šampanjac. Čitava kompanija je doprinela osvajanju ove nagrade. Na kratkoj ceremoniji niko nije ni pomenuo demonstrante. On nije očekivao ništa manje. Oni su svi bili stoprocentno lojalni. Ako neko i ne bi bio odan, uskoro bi bio smenjen.

Iz kancelarije je preko telefona komentarisao televizijsku reportažu o MVM-u. Usranu reportažu. Nakon što je dao tu izjavu, zamolio je svoju sekretaricu da izda zvanično saopštenje u kome se ističe zahvalnost MVM-a na nagradi i činjenicu da je ona novi podstrek za dalje razvijanje švedskog rudarstva u inostranstvu. Posebno u Africi.

Ponekad treba uhvatiti bika za rogove.

Sada je prilazio svojoj kući u Stoksundu. Bilo je kasno i nadao se da Lin nije pozvala neke ljude da proslave nagradu. Ne bi mogao da se suoči s tim.

Nije ih pozvala.

Lin je na terasi postavila malu jednostavnu večeru za dvoje. Dobro je poznavala svog muža. Jeli su u relativnoj tišini dok Lin nije spustila viljušku i nož.

„Kako se osećaš?”

Gledala je pravo preko vode kada je ovo pitala.

„Dobro, misliš u vezi sa...”

„Ne, mislim uopšte.”

„Zbog čega me to pitaš?”

„Zato što nisi *ovde*”

Veoma dobro je poznavala svog muža. Bertil je odlutao negde u mislima

čim mu se čaša vina našla u ruci. Obično to nije radio. Imao je urođenu sposobnost da stvari drži tamo gde im je mesto, a ovde kod kuće pripadao je njoj. Ovde su imali svoju privatnost, svoju intimu. Bili su u dodiru jedno s drugim.

A sada nisu.

„Ima li to neke veze s onim demonstrantima?”

„Ima.”

Bertil je lagao, istina je bila potpuno van granica ovog razgovora.

„Ovo im nije prvi put da demonstriraju, zašto si onda sada toliko uznemiren?”

„Deluje mi kao da to postaje sve gore.”

Lin je i to приметila. Ona je videla i reportažu na televiziji o MVM-u, koja je bila izuzetno pakosna sa očigledno neizbalansiranom pristrasnošću.

Tako je mislila.

„Hoćeš li da porazgovaramo o tome? O nečemu što mi...”

„Ne. Ne bih sada o tome. Suviše sam umoran. Da li se kralju svidela tvoja haljina?”

I to je bilo to.

A onda je sve postalo privatno i intimno. Toliko intimno da je napravilo žestoku detonaciju u njihovom velikom krevetu za dvoje. Kratko ali slatko. I uz neobično visok stepen Bertilove predanosti. Kao da je dozvolio sebi da reaguje u krevetu, pomislila je Lin. To joj je odgovaralo sve dok je imalo veze sa problemima na poslu.

Kada je Lin zaspala, Bertil se izvukao iz kreveta.

Umotan u elegantni sivi bademantil, tiho je izašao na terasu, ne paleći svetlo, izvadio mobilni telefon i pripalio mali cigarilos. Odavno je prestao da puši. Danas je odjednom kupio kutiju cigarilosa na povratku kući. Ne razmišljajući mnogo o tome. Donekle nesigurnim rukama uključio je telefon, sačekao i video da je dobio četiri govorne poruke. Prve dve bile su čestitke od ljudi koji su mislili da je važno da uz sebe imaju Bertila Magnusona. Treća je bila bez ikakvog zvuka, tiha. Možda je neko promenio mišljenje i odlučio da nije previše važno da ga ima uz sebe. A onda je došla na red i četvrta govorna poruka. Isečak iz snimljenog razgovora.

„Znam da si ti spreman daleko da ideš, Bertile, ali ubistvo?”

„Niko ne može da nas poveže s tim.”

„Ali mi znamo.”
„Mi ništa ne znamo... ako ne želimo da znamo. Zašto se toliko uzbuđuješ?”
„Zato što je ubijena jedna nevina osoba!”
„To je tvoje viđenje stvari.”
„A koje je tvoje?”
„Ja sam rešio problem.”

I još nekoliko rečenica. Iz iste konverzacije. Sa istim ljudima. Koji su razgovarali o problemu koji je bio rešen. Pre mnogo, mnogo godina.

A danas se iznenada pojavio novi problem.

Problem koji Bertil nije znao kako da reši. Kad bi se pojavio neki problem, obično bi pozvao nekoga telefonom i problem je bio rešen. Tako je zvao mnoge moćne ljude širom sveta i na taj način rešavao mnoge probleme. Ovoga puta nije imao koga da pozove. On je bio taj koga su zvali telefonom.

Mrzeo je to što se našao u takvoj situaciji.

I mrzeo je Nilsa Venta.

Kada se okrenuo, video je da Lin stoji na prozoru spavaće sobe i gleda u njega.

Brzo kao munja sakrio je cigarilos iza leđa.

Zvuk je probudio Veru. Zvuk koji nije prepoznala i koji joj je upao u san, nateravši je da se pridigne i da se osloni na lakat. Ležaj pored njenog bio je prazan. Da li je taj zvuk dolazio od Jelea? Da li je on to bio napolju, piškio ili radio već nešto drugo? Vera je ustala i obmotala lako ćebe oko svog toplog, nagog tela. Pomislila je da je najverovatnije Jele ostavio ćebe tu, nakon što su vodili ljubav. To su radili. Vodili su ljubav. Tako je Vera to osetila, i to je zagrejalo njenu povređenu dušu. To je bilo tako dobro da u tome ništa nije moglo biti pogrešno. Nežan osmeh razlio joj se po usnama - noćas neće sanjati svežanj ključeva, dobro je to znala - i otvorila je vrata.

Udarac je došao pravo u lice.

Vera se zanela, vratila se korak unazad i pala na ležaj. Krv joj je curila iz usta i iz nosa. Jedan od mladića upao je u kućicu pre nego što je uspela da ustane i ponovo ju je udario. Ali Vera nije bila slabić. Izmakla se i osovila na noge, divlje mašuci rukama ne bi li se nekako odbranila i počela je da ga bije. Prenatrpna unutrašnjost kamp kućice od tuče je napravila

haos. Mladić je udarao i Vera je udarala, i kada je drugi momak ušao snimajući sve kamerom na mobilnom telefonu, shvatio je da će morati da pomogne.

Da obore matoru vešticu.

I tako je to prerاسlo u bitku njih dvojice protiv Vere, a to je bilo previše, čak i za nju. I s obzirom na to da je pružala takav otpor, dobila je zauzvrat gomilu udaraca. Prošlo je gotovo deset minuta pre nego što je snažan udarac plinskom bocom pravo preko nosa uspeo da je obori. Posle toga su je još dva minuta šutirali i udarali dok je tako ležala u nesvesti. Kada se konačno našla na podu, gola i krvava, nepokretna, jedan od mladića uzeo je ponovo mobilni u ruke i počeo da snima.

Nekoliko kilometara odatle čovek je sedeo sam na podu ruševne drvene šupe i rvao se sa svojim jadom. Siktao je kao zmija. Znao je kako će se Vera osećati kada se bude probudila i kako će ga pogledati kada se budu sreli, a on ne bude imao neko dobro objašnjenje. A on neće imati nikakvo objašnjenje.

Verovatno će biti najbolje ako se više nikada i ne sretnu, pomislio je Jele.

Nekoliko usamljenih prošlogodišnjih listova palo je na tlo, oduvano laganim vetrićem koji se jedva primetno podizao iz zaliva kroz krošnje drveća i silazio negde dole na otvoreno, na deo gde ljudi šetaju pse, gde je gradski savet hteo da napravi stazu za trčanje.

I to čim se budu oslobodili te rasklimatane kamp kućice.

Arvo Pert je hramajući došao kroz šumu iznad zaliva. Mišići su ga boleli posle tog fudbalskog meča od pre neko veče. Ali dva postignuta gola lako su nadjačala fizički bol i to nije bio razlog zbog kojeg je krenuo do Vere. Bilo je to zbog druge vrste bola. Tokom noći iznenada je naleteo na čoveka pored jezera Trekanten i njih dvojica su sredili nekoliko konzervi dobrog piva, posle kojih je čovek iznenada pobesneo.

„Ti nisi jebeni Arvo Pert!”

„Šta to, dođavola, znači?”

„Arvo Pert komponuje muziku i poznat je, i zašto ti, dođavola, govoriš da se zoveš Arvo Pert? Jesi li ti lud?”

Arvo Pert, koji je odavno i prilično temeljno potisnuo činjenicu da se zvao Silon Karp, u početku je bio ekstremno ljut, a onda je dobio i udarac u lice da bi na kraju počeo da plače. Zašto on ne može da bude Arvo Pert? To je on!

Sada je šepao prema kamp kućici Jednooke Vere. Znao je da će tu moći da pronađe utehu. Vera je umela da oporavi i ponovo osovi na noge ljude prema kojima su se loše ponašali.

Pre svega, znala je da je on Arvo Pert.

„Vera!”

Pert je dva puta pokucao na vrata. Sada je i povikao da bi je dozvao. Verina vrata ne smeš otvoriti tek tako, naljutiće se.

Ali ovog jutra teško da će biti ljuta. Nije mogla biti ništa od toga. Pert je to shvatio čim se usudio da otvori vrata i kada je video golo telo koje leži na podu u osušenoj lokvi krvi, sa rekama mrava oko sebe.

Nije joj prepoznao lice.

Njena proteza ležala je pored kante za đubre.

Olivija je naglo ustala, sva napeta, i odmah je primetila da joj je grlo mnogo bolje. Mamina medicina, pomislila je. Verovatno bi to bilo nešto što

bi Marija mogla da uradi? Alternativna medicina? Med i malo ćiribu-ćiriba. Umesto da neprestano misli o vikendici. A onda se prisetila Eve Karlsen, žene koju je Marija videla na TV-u i koja je napisala knjigu o poslovnoj pratnji.

Karlsenova je bila u registru podataka.

Olivija je predložila da se nađu negde i da porazgovaraju uživo, umesto preko telefona. Nije bila za telefonske razgovore, volela je brzu razmenu reči. Pored toga, želela je da uhvati i neke beleške. Tako su se srele na Sepsholmenu. Karlsenova je tamo imala sastanak koji je trebalo da se završi oko jedanaest i već oko pola dvanaest sedele su na jednoj od klupa u parku dole pored vode i gledale prema mestu gde je *Vaša* potonuo.

„Ali verovatno ste, tokom rada, naišli i na Džeki Berglund?”

„Da.”

Karlsenova joj je ispričala o svom istraživanju o poslovnoj pratnji. Kako je počela sa svojom prijateljicom, koja je iznenada pomenula da je nekoliko godina u mladosti bila devojka za poslovnu pratnju, a to je Karlsenovu zainteresovalo. Ubrzo je otkrila da je taj posao s vremenom procvetao. Uglavnom onlajn. Ali tu je bilo i skrivenih aktivnosti, takođe, daleko ekskluzivnijih i na višem nivou, a tu je Džeki Berglund ulazila u prvi plan. Ona je vodila jednu od skrivenih firmi za poslovnu pratnju koje se nikada ne oglašavaju i nema ih na internetu.

„Kako se zvala ta firma?”

„*Crveni somot.*”

„Da li je ona sama vodila firmu?”

„Jeste, a i dalje je vodi, koliko ja znam. Ona je sada uspešna poslovna žena.”

„Na koji način?”

„Sama se izborila da stigne gde je stigla. Počela je kao jedna od devojaka za poslovnu pratnju, jedno vreme je radila s Miltonom, stupila je u vezu s mnogim devojkama, a onda je sama nastavila posao.”

„Kriminal?”

„Siva zona... poslovna pratnja sama po sebi nije kriminalna radnja, ali ako su u to uključene i seksualne usluge, onda se to smatra vođenjem javne kuće.”

„I je li to bila njena javna kuća?”

„Verovatno jeste, ali nikada nisam uspela da dokažem ništa od toga.”

„Pokušavali ste?”

„Jesam, ali imam utisak da nju štite neki ljudi na veoma visokim položajima.”

„Kao na primer?”

„To već ne znam. Ponela sam sa sobom neki materijal. Ne znam da li biste možda želeli da pogledate...”

„Veoma rado!”

Karlsenova joj je dodala pozamašnu fasciklu i pogledala u nju.

„Zašto ste toliko zainteresovani za Džeki Berglund?”

„Ona je pomenuta u izveštajima o istrazi jednog starog slučaja ubistva koji ja sada proučavam kao studentski projekat. Radi se o ženi koja je ubijena na Nordkosteru.”

„Kad je to bilo?”

„Godine 1987.”

Karlsenova je vidno reagovala.

„Vi znate za to?” pitala je Olivija.

„Da, znam, to je bilo strašno, imala sam vikendicu tamo.”

„Šta, na Nordkosteru?”

„Da.”

„Jeste li bili tamo kada se to dogodilo?”

„Jesam.”

„Zaista! To je neverovatno. Recite mi, ja sam bila tamo i upoznala sam Beti Nordeman koja...”

„Ženu koja iznajmljuje kolibe za odmor?”

Karlsenova se blago nasmejala.

„Da! I ona je u to vreme bila tamo i ispričala mi je dosta toga o raznim čudacima koji su tada bili u njenim kućicama i govorili razne stvari. Ali recite mi, molim vas, šta vi znate o tome!”

Karlsenova je pogledala preko vode.

„Ja sam zapravo bila tamo da ispraznim svoju vikendicu, jer sam htela da je prodam. Došla sam samo preko vikenda, a onda sam uveče čula helikopter i videla da je to helikopter hitne pomoći, ali sam pomislila da je neko pao sa broda ili sa stene. Međutim, sutradan je došla policija i razgovarali su sa svima na ostrvu i... da, bilo je to sve skupa veoma neprijatno... Vama je to dodeljeno kao studentski projekat? Da li to znači i da će policija ponovo pokrenuti istragu?”

„Ne, neće. Izgleda da je taj slučaj na debelom ledu što se njih tiče. Ja čak ne mogu da doprem ni do tipa koji je bio zadužen za istragu. Ali postala

sam veoma radoznala kada je u pitanju Džeki Berglund.”

„Je li ona bila tamo? Kada se to desilo?”

„Jeste.”

„Šta je ona radila tamo?”

Olivija joj je ispričala da je Džeki bila na ostrvu za vreme ubistva i da ju je policija ispitivala, ali ih to nigde nije odvelo. Karlsenova je blago klimnula glavom.

„Ona je mogla da bude umešana u ovo ili ono... I sa njom sam napravila intervju, pre nekoliko godina, mogu da vam pošaljem fajl ako hoćete.”

„Aha, to bi bilo fantastično.”

Olivija je iscepala parče papira iz svoje beležnice, napisala svoju imejl adresu i pružila papir.

„Hvala vam. Samo budite oprezni, molim vas”, rekla je Karlsenova.

„Kako to mislite?”

„Pa, ako ćete njuškati oko Džeki Berglund, trebalo bi da znate da se ona okružila veoma gadnim tipovima.”

„U redu.”

Karlsenova je ustala.

„A na čemu radite sada?”, pitala je Olivija.

„Pišem seriju članaka o nasilju među mladima i o tome kako se ona manifestuje u onim onlajn filmovima na kojima se vidi kako mladi ljudi tuku beskućnike i postavljaju filmove na internet.”

„Videla sam ih... gadno je.”

„Jeste. Jutros se pojavio i novi snimak.”

„Isto tako odbojan i grozan?”

„Ne, ovaj je čak i gori.”

Jele je čitave noći motao po glavi svoju posetu kamp kućici prethodne večeri, i sve do zore nije uspeo da zaspi, a i tada je spavao malo. U svojoj kolibi. Sada je sedeo u prihvatilištu *Novo društvo* i pokušavao je da povrati telo u život osrednjom šoljicom kafe crne kao jama. Shvatio je da se ne može tek tako izvući i kriti se. Neće to ići. Potražiće Veru na Ringu ili tamo gde ona obično već prodaje svoje primerke magazina i onda će joj se izviniti.

Od toga više nije mogao da uradi.

Upravo u trenutku kada je hteo da ustane, mobilni telefon mu je zazujao u džepu. Tekstualna poruka. Kliknuo je da bi je otvorio. Tekst je bio grozno

napisan, s mnogo slovnih grešaka, ali je sadržaj bio kristalno jasan i potpisi je bio veoma kratak: Pert.

Jele je imao dovoljno vremena da porazmisli o svemu pre nego što je stigao do ruba Ingentinške šume. Njegova mašta je odlutala do najdaljih mogućih ledenih pećina i rupa. Dok je dolazio ovamo, u početku je trčao, a sada je žurio između drveća i kamenja, dahćući, i tada ga je video. Odmah pored kamp prikolice: Rune Foš.

Policajac.

On je i ranije imao posla s Fošom, i tačno je znao kakav je on tip policajca. Sada je Foš stajao odmah pored kamp prikolice i pušio cigaretu. Jele se prikrao i stao iza drveta, pokušavajući da se nekako smiri. Srce mu je jako udaralo u grudima pri svakom koraku koji bi napravio poslednjih pola sata, znoj mu je curio ispod sakoa koji je nosio. Onda je video ruku kako mu maše između grmlja.

Pert.

Jele je otišao do Perta. Sedeo je tamo na steni, plakao je i kukao kao potpuni raspad od čoveka. Bila je to mešavina sline, pljuvačke i suza na njegovim obrazima. Skinuo je džemper koji je nosio tog jutra. Njegov goli torzo bio je prekriven tetovažama poput porcelanskih tanjira, napred i nazad, sa plavim i crvenim dekoracijama. Obrisao je svoje očajničko lice džemperom koji je držao u ruci. Pert ju je pronašao i pozvao policiju, i bio je tu kada je policija došla i kada su Jednooku Veru odvezli kolima hitne pomoći uz zvuke sirene.

„Je li bila živa?”

„Mislim... da jeste...”

Jele je buljio u zemlju, a onda se skljkao na tle. Barem je bila živa. Pert mu je rekao da ga je ispitivala policija. Po njihovoj proceni, napad se dogodio nekoliko sati ranije, još tokom noći. Jele je shvatio kada se verovatno sve to dogodilo. Onda kada je on otišao iz kamp kućice i nestao.

Bez razloga.

Iskrao se kao pacov.

Iznenada je počeo da povraća.

Čovek koji je izašao iz kamp prikolice zvao se Jane Klinga i bio je pripadnik Fošovog tima koji je istraživao napade na beskućnike. Ili NB-a, kako se ovaj tim interno zvao. Klinga je otišao do Foša koji je stajao tamo i

pušio.

„Isti napadači?” rekao je on.

„Možda, a možda i ne.”

„Ako žena bude umrla, onda će ovo postati istraživanje ubistva.”

„Da... a onda nas neće više zvati NB, već ćemo morati da promenimo ime u UB, a ja tek što sam se navikao na ovo... to bi moglo da bude smaranje.”

Klinga ga je pogledao ispod oka. Nije nešto posebno voleo Foša.

Na putu do kuće, posle sastanka s Karlsenovom, Olivija je pozvala Leni telefonom i predložila joj da se nađu negde. Shvatila je da već dugo zapostavlja svoju prijateljicu.

Sada je sedela u *Plavom lotosu*, malom kafeu sa stolovima na trotoaru u blizini mesta na kome je živela. Pila je crveni čaj i razmišljala o Karlsenovoj. Odmah su uspostavile kontakt i dopale se jedna drugoj. Događa se ponekad, s nekim ženama. Potpuno drugačije od onog hladnog sastanka s Marijanom Bogleund. Karlsenova je bila otvorena i zainteresovana.

Fascikla koju je dobila ležala je otvorena na malom stolu ispred nje. Džeki Berglund imala je čitavu sekciju za sebe. Dok je čekala Leni, Olivija je počela da čita.

I pročitala je dobar deo materijala.

Ti si se, bogami, visoko popela na lestvici otkad si „pratila” one Norvežane na Nordkosteru, pomislila je Olivija kada je pažljivo prostudirala kako živi i čime se Džeki bavi danas. Selekcija žena koje su radile za *Crveni somot* bila je sveobuhvatna i pozamašna, ali, kao što je Eva zapisala u fusnoti, verovatno je onaj najunosniji deo posla ostao nevidljiv. Taj deo posla obavljao se potpuno drugim kanalima.

Sa potpuno drugačijim mušterijama.

Mušterijama na visokim položajima, pretpostavila je Olivija. A s obzirom na njenu trenutnu poziciju, ona bi morala dobro da se pomuči da bi prošla kroz Džekinu listu mušterija. Koja bi imena mogla tu da pronade? Nekoga koga poznaje?

Osećala se kao lik iz *Fantastične četvorke*.

Ali ovde nije bilo četiri Olivije s neverovatnim moćima. Bila je sama, devojka od dvadeset tri godine, studentkinja Policijske akademije od koje se očekivalo da poraste i živi u ovom svetu. Ali dobro je znala da neće

samo izmišljati stvari. Imala je pred sobom konkretan nerešen slučaj ubistva, sa konkretnim lešom i konkretnom misterijom koju treba rešiti. Sa misterijom s kojom se njen otac rvaao u svoje vreme. Spremala se da otvori čokoladicu kada se Leni konačno pojavila.

„Zdravo, lepotice, izvini što kasnim.”

Leni se sagnula i zagrlila Oliviju. Nosila je tanku žutu letnju haljinu s dubokim izrezom i jako je mirisala na *madam*. Njen omiljeni parfem. Njena duga plava kosa tek što je bila oprana, a usne su joj sijale jarkocrveno. Leni je uvek pomalo štrčala, ali bila je najbolja i najodanija prijateljica koju je Olivija ikada imala.

„I šta radiš ovih dana? Pišeš tezu?”

„Ne pišem, to je taj studentski projekat, znaš.”

Leni je tiho uzdahnula.

„Kad ćeš da ga završiš? Čini mi se kao da na njemu radiš vekovima.”

„Ne, ne radim ga dugo, ali slučaj je veliki i komplikovan, i zahteva...”

„Šta to piješ?”

U svom uobičajenom stilu, Leni ju je presekla istog časa kada je pomislila da je tema njihovog razgovora dosadna. Kao sad. Olivija joj je rekla šta ima u šolji. Leni je ušla u kafu da naruči isto. Kada se ponovo pojavila, Olivija je sklonila materijal o Džeki Berglund i spremila se za potpuni apdejt o Leninom životu.

A to je i dobila. I to sa svim detaljima. Čak i sa onim detaljima koje nije želela. Morala je da vidi Jakobove slike sa odecim i bez nje, i da sluša o Leninom ludom šefu u prodavnici diskova. Olivija se smejala Leninim ludo zabavnim i oštrim komentarima na račun sopstvenog života i avantura, ali i pričama o drugim ljudima. Leni je imala neprocenjivo vredan talenat da relaksira Oliviju i da je polako vrati nečemu što je ličilo na život obične dvadesettrogodišnjakinje. Gotovo da je zažalila što one večeri nije bila sa njima u *Strandu*. Mora da sam postala mnogo dosadna. Prvo me je potpuno progutala Policijska akademija, a sada ovaj slučaj na plaži.

Tako su ona i Leni odlučile da organizuju DVD večer. Samo njih dve. Da gledaju neki horor film, piju pivo i grickaju kreker sa sirom. I da sve bude kao nekada.

Pre Džeki Berglund.

Loptica koja se vrtela u točku ruleta sada je išla sve sporije i sporije. Konačno se spustila na nulu. To bi demoliralo i najčvršći sistem kome ništa

ne može da promakne. Ako je takav sistem uopšte i postojao.

Neki ljudi su tvrdili da postoji, čak su i verovali u to.

Ali ne i Abas, ni za sekundu. Abas el Fasi bio je krupije za kockarskim stolom i video je mnoge stvari koje su pokazivale da svi sistemi padaju. Ovde, u Kazinu *Kosmopol* u Stokholmu, kao i u mnogim drugim kazinima širom sveta. Dobro je znao da ne postoji sistem koji bi mogao da stvori bogatstvo za stolom za rulet. Postojala je sreća i postojalo je varanje.

Sistema nije bilo.

Ali sreća, da, bilo je sreće koja je mogla za bilo kojim stolom bilo gde da stvori gomilu novca. Posebno kada stavite maksimalan iznos za ovim stolom baš na nulu i kada se kuglica tu zaustavi. Što se upravo i dogodilo. To je kockaru obezbedilo popriličnu gomilu para. U ovom slučaju bio je to direktor velike kompanije sa oteklim kesama podočnjaka koje su mu se urezale ispod očiju i koga je mučio veliki problem.

Bertil Magnuson povukao je popriličan broj žetona i bacio nekoliko prema Abasu, kao bakšiš. Jedan deo dobitka gurnuo je čoveku koji je sedeo pored njega, Lašu Ernhilmu. Poznatom kao Late. Bio je to jedan od prijatelja iz Bertilove svite. Preplanulog tena i u *armani* odelu, Late je sa zadovoljstvom primio žetone i odmah ih je rasporedio širom stola. Kao petlić koji kljucka po čitavom dvorištu.

Onda je Bertilu telefon zazvonio u džepu.

Zaboravio je da ga isključi.

Bertil se pridigao dok je izvlačio mobilni i odgurnuo lešinare koji su kibicovali iza leđa igrača, ne bi li se odmakao od stola i pronašao malo slobodnog prostora.

Ali nije uspeo da ode toliko daleko da Abas ne bi mogao da ga drži na oku, kao profesionalni krupije, što je i bio. Kao neko ko ne vidi ništa i primećuje sve. Puna usredsređenost na kockarski sto, ali oči koje lete na sve strane i na kojima bi čak i ose mogle da mu zavide.

I tako je video da Magnuson, jedan od njegovih stalnih igrača, drži mobilni telefon na uvetu, a da nije prozborio ni reč. Ali zato je na licu imao izraz koji je jasno otkrivao šta to čuje.

To nije bilo nešto što mu se dopadalo.

Abas se kasnije prisetio te Magnusonove neme konverzacije kada je svratio u Bar *Riše*. Ne zato što je ona bila nešto posebno duga već zbog toga što je odmah posle tog telefonskog poziva Magnuson otišao iz kazina. I ostavio malo bogatstvo na stolu i evidentno pogubljenog prijatelja koji nije

ni primetio da je Magnuson otišao dok nije iskoristio sve svoje žetone. Onda je Late shvatio da bi trebalo da pođe za njim. Ali, pre nego što je to uradio, nameravao je da Magnusonov kapital iskoristi na najbolji način, pa je za petnaest minuta sve izgubio.

Petlić koji kljuca.

Onda je otišao.

Abasa je interesovao taj telefonski poziv. Zašto je Magnuson prosto nestao odmah nakon njega? O čemu se tu uopšte radilo? O poslu? Možda, ali Magnuson je dugo bio njegova stalna mušterija, tako da je Abas znao da ni u kom slučaju ovaj čovek nije bio nepažljiv s novcem. Nije bio škrtica, ali nije spadao u one koji se razbacuju parama. A sada je jednostavno ostavio popriličnu sumu na stolu.

I jednostavno je otišao.

Abas je naručio čašu mineralne vode u baru i stao negde po strani. On je bio posmatrač, star trideset pet godina, marokanskog porekla, odrastao u Marselju. U pređašnjem životu izdržavao se kao ulični prodavač kopija ženskih kožnih tašni poznatih dizajnera. Prvo u Marselju, onda u Veneciji. Posle jednog dramatičnog incidenta s noževima na Rijaltu, posao je premestio u Švedsku. U međuvremenu je dosta policijske vode proteklo ispod mostova, što je nateralo Abasa da promeni uverenja i pre svega profesiju. Završio je kurs za krupijea, a u istovremeno razvijao fascinaciju sufizmom.

Sada je imao stalan posao u Kazinu *Kosmopol*. Bio je nenametljiva osoba, rekli bi ljudi na prvi pogled. Vitke građe, glatko obrijan. Ponekad je umeo da nanese tanku liniju maškare da bi naglasio oči. Uvek je nosio odeću koja mu je lepo pristajala, uvek u diskretnim bojama, savršenog kroja. Iz daljine je izgledalo kao da mu je ta odeća bila naslikana direktno na telu.

„Zdravo!”

Devojka koja je bacila oko na Abasa i posmatrala ga već neko vreme bila je plava i veoma trezna, ali pomalo usamljena. I on je delovao donekle usamljeno, tako da je pomislila da bi mogli malo zajedno da budu usamljeni.

„Kako je?”

Abas je pogledao u mladu devojk, koja je imala negde oko devetnaest, možda dvadeset godina.

„Nisam ovde”, rekao je.

„Izvini?“

„Nisam ovde.“

„Ti nisi ovde?“

„Ne.“

„Izgleda kao da jesi ovde.“

Devojka se neodlučno nasmešila, a Abas joj je uzvratio osmeh. Njegovi zubi su u kontrastu s njegovim tamnim licem izgledali izuzetno beli, njegov tihi glas uspevao je da se probije kroz glasnu muziku u baru.

„To ti samo tako misliš“, rekao je.

U ovom času devojka je brzo donela odluku. Teški tipovi nisu je previše interesovali, a ovaj je očigledno bio težak tip. Mora da je na nečemu, pomislila je, blago mu klimnula glavom i otišla nazad u svoj usamljeni ugao.

Abas je gledao kako odlazi i pomislio je na Jolene Olseter. Ona je bila otprilike istih godina i imala je Daunov sindrom.

Jolene bi tačno znala šta je mislio.

Lampa projektora ugasila se u sobi za sastanke u centru policije u Bergsgatanu. Rune Foš je upalio svetlo na plafonu. On i ljudi iz njegove NB grupe gledali su snimak filma sa mobilnog telefona, skinut sa interneta. Film je prikazivao napad na Veru Lašon u kamp prikolici koja se nalazila u Ingetinškoj šumi.

„Nema jasnih snimaka lica napadača.“

„Nema.“

„Ali početak filma može biti interesantan.“

„Kada su imali seks?“

„Da.“

U sobi ih je bilo četvoro, uključujući i Janea Klinga. Svi su reagovali kada je kamera mobilnog telefona počela da slika kroz ovalni prozor unutrašnjost kamp prikolice gde su se videla naga tela muškarca iznad i žene ispod, za koju su pretpostavljali da je Vera Lašon. Nakratko se moglo videti zamučeno čovekovo lice. Suviše kratko da bi se mogle videti neke crte po kojima bi mogli da ga prepoznaju.

„Trebalo bi nekako da dođemo do tog čoveka.“

Ostali su se složili sa Runeom Fošom. Iako nije bilo mnogo verovatno da je taj čovek napao Veru Lašon, bez ikakve sumnje bio je od velikog značaja za istragu. Mora da je bio na samom mestu zločina neposredno pre

napada.

„Pošaljite ovaj film tehničkom odeljenju i zamolite ih da porade na njegovom licu, pa ćemo možda dobiti neku oštriju sliku.”

„Da li mislite da je i on samo jedan od beskućnika?” pitao je Klinga.

„Nemam pojma.”

„Da li je Vera Lašon bila prostitutka?”

„Koliko mi znamo, nije”, rekao je Foš. „Ali s tim ljudima nikada nisi načisto.”

Gledano iz perspektive bolničke televizijske serije, čitava stvar imala je pravu koreografiju. Žutozeleno svetlo, svi mogući aparati, tiha razmena medicinskih termina, držanje i rukovanje malim i velikim medicinskim instrumentima u gumenim rukavicama.

Operacija kao i svaka druga.

Gledano iznutra, iz perspektive pacijentkinje, to je izgledalo potpuno drugačije. Za početak, pacijentkinja nije mogla ništa da vidi oko sebe, zato što su joj oči bile zatvorene. Drugo, ona nije imala svest ni o čemu, zato što je bila pod anestezijom.

Ali treće, a to je ono o čemu mi veoma malo znamo, postojala je čulna senzacija glasova i unutrašnji kaleidoskop slika duboko u njoj, na onom mestu za koje niko ne zna gde se nalazi, sve dok i sami ne dospemo jednom tamo.

Vera je bila tamo.

I tako, u isto vreme dok je spoljni svet bio okupiran njenim telom i organima i svime što je bilo oštećeno, Vera je bila na jednom potpuno drugačijem mestu.

Sama.

Sa svežnjem ključeva i obešenim telom.

I detetom belim kao kreda, koje je sedelo i pisalo po svom dlanu olovkom tuge... *da li je moralo da bude ovako... da li je moralo da bude ovako...*

Napolju, daleko napolju, nalazila se Bolnica *Seder* kao ogroman bunker od kamenja, beo kao skelet, sa redovima prozora kroz koje je dopirala svetlost. Nedaleko od parkinga u mraku je stajao usamljeni čovek duge kose. Gledao je u prozore, pokušavajući da pronađe jedan na koji će se koncentrisati. Onaj prozor na koji se koncentrisao ubrzo je utonuo u mrak.

Tog jutra je u Glasblosar parku vladalo tmurno raspoloženje, kao da je vetar doneo veo tuge. Jednooka Vera bila je mrtva. Njihova voljena Vera bila je mrtva. Njena vatra ugasila se neposredno pre ponoći usled pucanja unutrašnjih organa. Doktori su uradili ono što doktori obično rade, klinički i profesionalno; kada je Verino srce postalo tanka linija, sestre su preuzele stvar u svoje ruke i isključile aparate.

Ad mortem.

Tiho su dolazili u park, jedno po jedno, klimajući glavom jedno drugom, gotovo neprimetno sležući ramenima pre nego što bi seli na klupe. Došao je i urednik iz *Situationen Stokholma*. Vera je godinama bila jedan od njihovih prodavača. On je rekao nekoliko veoma potresnih reči o ranjivosti i o Veri kao izvoru živosti i topline. Oni su svi klimali glavom, slažući se s njim.

Onda su svi utonuli u sopstvena sećanja.

Njihova voljena Vera bila je mrtva. Ona koja nikada nije uspevala da ode tamo, u pravi život. Ona koja se bespoštedno hvatala u koštac sa plodovima mašte i onim prljavim sećanjima iz svog detinjstva i koja nikada nije uspevala da ostvari kontrolu nad sobom.

Sada je bila mrtva.

Više je nikada neće obasjati sunce na zalasku i nikada se više neće iznenada nasmejati kao konj, što je imala običaj, ili se ubaciti u komplikovane rasprave o nedostatku brige za one koje je zvala „ljudima koji su zalutali”.

Nije više bilo čekića.

Jele je neprimećen sedeo na rubu parka. Seo je na klupu koja se nalazila daleko od ostalih. Bio je to jasan pokazatelj njegovih dvostrukih potreba. Ja sam ovde, na distanci, držite se podalje od mene. Nije znao zašto je došao ovde. Ih je znao. Ovi ljudi jedini su znali ko je u stvari bila Vera Lašon. Uvijena žena iz severnog Uplanda. Drugih nije bilo. Nije bilo drugih koji bi brinuli ili koji bi žalili. Samo ljudi koji su sedeli ovde, na klupama poređanim u parku.

Skup socijalnih slučajeva i odrpanaca.

I on.

Koji je voleo Veru i video je kad je zaspala i pomilovao njen beli ožiljak, a onda otišao.

Kao kukavički pacov.
Jele je ponovo ustao.

Konačno je odlučio. U početku je besciljno lutao, nadajući se da će naleteti na neko stepenište ispod kojeg bi mogao da se sakrije, ili na neki otvoreni podrum, bilo koje mesto na kome bi mogli da ga ostave na miru. Ali na kraju se vratio u svoju staru šupu pored jezera Jerla. Ovde je bio siguran. Ovde ga niko neće uznemiravati.

Ovde bi stvarno mogao dobro da se napije.

Jele se nikada nije opijao. Godinama nije ni pipnuo piće. Sada mu je preostalo nešto para od primeraka koje je uspeo da proda i tim novcem je kupio malu flašu votke i četiri jaka piva.

To bi trebalo da bude dovoljno.

Potonuo je dole na pod. Nekoliko kvrgavih korenova probilo se iz zemlje i podiglo podne obloge, i on je mogao da oseti ustajao, buđav miris mokre zemlje. Spustio je na tlo nekoliko smeđih kartona, ovde-onde pokrivenih novinama, što je bilo sasvim dovoljno u ovo doba godine. Zimi bi se zamrzao kao led čim bi zaspao.

Gledao je u svoje ruke. Mršave, s dugim tankim prstima. Više kao kandže, pomislio je kada su te ruke otvorile prvu konzervu piva.

I drugu.

Onda je na to dodao i nekoliko gutljaja votke. Kada je alkohol počeo da ga hvata, već je artikulisao pitanje koje je imao da postavi, i to pet puta, prilično tihim glasom.

„Zašto sam, dođavola, otišao?”

I nije dobio odgovor. Zato je morao da preformuliše pitanje i da ga izgovori glasnije.

„Zašto, dođavola, nisam ostao?”

Veoma slično pitanje, ponovo pet puta postavljeno i ponovo isti odgovor. Nema pojma.

Kada su se treće pivo i peti gutljaj votke smestili duboko u njegovom telu, počeo je da plače.

Spore, teške suze pronašle su put niz grubu kožu njegovih obraza.

Jele je plakao.

Možeš da plačeš zato što si izgubio nešto, ili zato što ti nisu dali nešto. Možeš da plačeš iz mnogih razloga, trivijalnih ili duboko tragičnih, ili možeš da plačeš bez ikakvog razloga. Jednostavno plačeš zato što je nešto u

tebi zahvatilo deo prošlosti i podiglo otvor na ostavi u kojoj prošlost čuvaš.

Jelev plač imao je neposredan uzrok. Jednooku Veru. Ali suze su imale i dublje izvore, dobro je on to znao. Izvore koji su bili u vezi sa ženom od koje se razveo, za neke prijatelje koji su nestali, ali pre svega za staru ženu na samrtničkoj postelji. Za mamu. Koja je umrla pre šest godina. Sedeo je pored njene samrtničke postelje u onkološkom centru. Njeno telo, drogirano morfijumom, ležalo je mirno ispod tankih pokrivača, ruka koju je držao bila je kao osušena ptičja kandža. Ali je osetio kako se ruka blago stegla oko njegove i video je kako se oči njegove majke otvaraju, video je mali prorez između njenih očnih kapaka i čuo da neke reči prolaze kroz osušene usne. Približio se njenom licu, bliže nego što je bio tokom mnogih godina, i jasno je čuo sve što je rekla. Svaku reč. Frazu po frazu.

Onda je umrla.

A sada je on ležao ovde i plakao.

Kada ga je pijanstvo odvelo u izmaglicu zastrašujućih sećanja, došao je i prvi krik. A kada su se slike dima i vatre i krvavog harpuna ponovo pojavile, glasno je povikao.

Lako se prebacivao sa francuskog na portugalski. Francuski je bio na mobilnom telefonu u levoj ruci, a portugalski na onom u desnoj. Sedeo je u svojoj modernoj direktorskoj kancelariji na poslednjem spratu Sveavegena s pogledom na crkveno dvorište u kome je bio grob Ulofa Palmea.

Bio je to stari objekat mržnje u njegovim krugovima.

A to nije bio grob, već čovek koji je ubijen i koji je završio u tom grobu.

Ulof Palme.

Kada je čuo vesti o ubistvu, Bertil Magnuson je sedeo u noćnom klubu *Aleksandra* s Lateom i još nekoliko veselih ljudi sa istog tamnoplavog tla.

„Šampanjac!”

Late je naručio i šampanjac je stigao.

I tako cele noći.

Sada, dvadeset pet godina kasnije, ubistvo i dalje nije bilo razrešeno. Što nimalo nije uzbuđivalo Bertila. Trenutno je pregovarao o poslovima u Kongu. Veleposednik koji ima ogromno zemljište pored Valikale tražio je ekonomsku kompenzaciju za zemljište koja je bila daleko iznad razumnog nivoa. Kompanijin lokalni menadžer, Portugalac, imao je problema s tim. Kompanijin agent, Francuz, zahtevao je da se slože sa zahtevima

veleposednika, ali Bertil to nikako nije želeo.

„Pozvaću vojnog komandanta u Kinšasi.”

Telefonirao je i zakazao još jedan telefonski razgovor sa uticajnim vlastodršcem iz senke. Neodlučni, gramzivi veleposednici bili su ništavan problem za Bertila Magnusona. To bi se uvek na kraju nekako sredilo.

Kulturnim, finim metodama, ili na grub način.

Na nesreću, nijedan od ovih metoda nije mogao da se primeni na njegov pravi problem. Na snimljenu konverzaciju.

Otkrio je da se pozivu koji je stigao od Venta ne može ući u trag. Taj put je, znači, bio blokirao. Tako da nije znao da li ga Vent zove iz inostranstva ili je u Švedskoj. Ali pretpostavljao je da će Vent želeći neku vrstu kontakta s njim. Pre ili kasnije. U suprotnom, koja bi bila svrha svih tih telefonskih poziva i poruka?

Bertil je pokušavao da sve to racionalno objasni i reši.

Zato je pozvao K. Sedovika. Veoma pouzdanu osobu. Zamolio ga je da proveri sve hotele, motele i hostele u stokholmskoj regiji, da vidi ima li traga Nilsu Ventu. Ako je ovaj uopšte u Švedskoj. A sve to bilo je na dugom štapu, jer čak i da je u Švedskoj, Vent nije morao da odsedne u hotelu ili nekom sličnom smeštaju. A što je još važnije, možda nije ni prijavljen pod svojim pravim imenom.

Ali šta je drugo mogao da uradi?

Zgodna žena, pomislila je Olivija. I dalje je imala dobru liniju, mora da je bila uspešna kao poslovna pratilja kada je bila mlađa. Kada je živela od izgleda i od tela. Olivija je ubrzala snimak. Sedela je ispred laptopa za kuhinjskim stolom u svom stanu i gledala je intervju za koji joj je Eva poslala link. Intervju sa Džeki Berglund. Koji je snimljen u butiku u Estemalmu. *Vird i vau* na Sibilegatanu. Tipičan butik, pogotovo za taj kraj. Koketni detalji unutrašnjeg enterijera kombinovani sa šokantno skupom dizajniranom odećom. Butik koji je služio samo kao fasada, kako je Eva to nazvala, fasada za drugi posao koji je Džeki imala.

Crveni somot.

Intervju je napravljen pre nekoliko godina. Eva je intervjuisala Džeki i bilo je jasno da ona sama vodi butik. Olivija je na internetu tražila da proveri ovaj podatak i brzo ga je pronašla. Vlasnica je bila Džeki Berglund.

Trebalo bi posetiti to mesto, pomislila je Olivija.

Pogledala je ostatak intervjuja. Eva je uspela da navede Džeki da govori

o svojoj prošlosti kada je radila kao poslovna pratilja. Ona se toga nije stidela, naprotiv, to je bio njen način da nekako preživi. Kategorički je negirala da je u okviru tog posla ikada pružala seksualne usluge.

„Mi smo bile nešto poput gejši, sofisticirane dame koje su pratile gospodu, a pozivali su nas na različite događaje i večere da bismo pravile bolju atmosferu. Pored svega toga, ostvarivale smo i određene kontakte.”

Vratila se na to kako je nekoliko puta ostvarila određene kontakte. Kada je Eva pokušala da utvrdi o kakvoj se vrsti kontakata radi, odgovori koje je Džeki davala bili su prilično mutni. U suštini je pokušavala da zaobiđe takva pitanja. Smatrala je da je to njena privatna stvar.

„Ali da li su to bili poslovni kontakti?”, pitala je Eva.

„Šta bi drugo mogli da budu?”

„Prijateljski kontakti.”

„Bili su i jedno i drugo.”

„Da li i danas održavate te kontakte?”

„Neke od njih.”

I tako se to nastavilo. Bilo je jasno šta Eva hoće da postigne, bar je Oliviji to bilo jasno. Ona je pokušavala da utvrdi da li su to bili kontakti sa mušterijama. Ne sa kupcima u butiku, koji je bio samo fasada, već sa mušterijama *Crvenog somota*.

Agencije za poslovnu pratnju koju je vodila Džeki.

Ali Džeki je bila suviše bistra da bi se uhvatila u tu zamku. Ona se gotovo nasmejala kada ju je Eva po četvrti put pritisla. Međutim, osmeh je veoma brzo nestao s lica kada je Eva postavila sledeće pitanje.

„Da li imate registar mušterija?”

„Kupaca u butiku?”

„Ne.”

„Onda nisam sigurna na šta mislite.”

„Registar mušterija vašeg drugog posla, gde poslovne ljude snabdevate pratiljama? Preko firme *Crveni somot*.”

Olivija nije mogla da veruje da se usudila da postavi takvo pitanje. Njeno poštovanje prema Evi je naraslo. A bilo je očigledno da ni Džeki nije mogla da poveruje da se neko usudio da postavi takvo pitanje. Pogledala je u Evu s izrazom lica koji kao da je iznenada došao iz nekog drugog sveta. Zabranjenog sveta. Bio je to pogled koji je Oliviju podsetio na Evino upozorenje. Žena s takvim pogledom nije bila neko oko koga bi trebalo da se njuška.

Posebno ako imaš samo dvadeset tri godine i nemaš ništa konkretno od čega bi počela.

Baš ništa.

A misliš da si Šerlok Holms.

Olivija nije mogla a da se ne nasmeje sama sebi, gledajući laptop. Iznenada se prisetila da je nemačka policija kreirala kompjuterski virus, trojanac koji je mogao da se uvuče u laptop i da snima sve ono što se dešava ispred tvoje kamere.

Spustila je malo ekran.

Bila je gotovo ponoć kada se Jele probudio u svojoj mizernoj šupi. Polako, s naporom, i očima koje su izgledale kao da su se zalepile i sa osećajem kao da mu se u ustima nalazi neki veliki crv. Imao je užasnu glavobolju, bio je pokriven povraćkom, a to je bilo nešto čega se uopšte nije sećao. Polako se pridigao i seo leđima naslonjen na zid. Video je kako se mesečina probija između dasaka. Osećao se kao da mu se mozak pretvorio u krompir pire. Dugo je sedeo tako i osetio je da se nešto stvara u njemu. Duboko unutra, neka vrsta podgrejanog besa koji je počinjao u njegovim grudima i peo se sve do glave. Gotovo da je potpuno obnevideo. Iznenada se trgao i ustao, krenuvši u akciju. Šutnuo je i silovito otvorio vrata kao pravi nasilnik. Kartonske kutije razletele su se u svim pravcima. Verino ubistvo i njegova izdaja zauzeli su mesto u telu kao neka gvozdена poluga. Jednom rukom se uhvatio za dovratnik i izašao je napolje.

Napolje iz vakuuma.

Bilo je već dosta iza ponoći kada je počeo da se penje uz stepenice. Kamene stepenice koje su se prostirale ulevo od garaže u Katarini. Stepenice Haralda Lindberga. Od Katarinavegena do Klevgrenda, četiri niza stepenika, sve u svemu 119 kamenih stepenika gore i isto toliko ponovo dole, sa uličnom svetiljkom na svakom odmorištu.

Padala je kiša, jaka topla letnja kiša, ali njemu to nije smetalo.

Celo njegovo biće znalo je da je došlo vreme.

Nekada davno, u kameno doba, bio je atletski građen. Bio je mišićav muškarac visok 192 centimetra. Danas nije bilo više ničeg atletskog u njemu. Znao je da mu je zdravstveno stanje katastrofalno, da su mu mišići gotovo uvenuli, da mu je telo bilo u autu godinama. Da je ostalo još malo da postane olupina.

Još malo.

Sada će to promeniti.

Popeo se uz stepenice, korak uz korak, i za to mu je trebalo određeno vreme. Trebalo mu je šest minuta do Klevgrenda i četiri minuta dole, ponovo. A kada je počeo da se penje gore drugi put, to je bio kraj.

Potpuni.

Seo je na zemlju na prvom odmorištu i osetio kako mu srce kuca kao ludo. Gotovo da je mogao da ga čuje kroz rebra. Čuo je kako udara kao čekić i ne može da shvati šta ova osoba pokušava da uradi.

Ili za šta je sposobna.

Ne za mnogo toga. Za sada. Trenutno - ništa. Upravo sada on samo sedi, udiše, izdiše i dahće, i s krajnjim naporom pokušava da pritisne tipke na mobilnom telefonu. Na kraju je i uspeo. Na kraju je pronašao film na internetu.

Verino ubistvo.

Film počinje tako što se vide leđa čoveka koji kopulira sa ženom. To su on i Vera. Ponovo je započeo film. Da li možete da mu vidite lice? Teško. Ali ne može da bude siguran. Znao je da će Foš i njegovi psi tragači pretražiti pažljivo svaki frejm. Čovek u kamp kućici vrlo će ih interesovati. Šta će se dogoditi ako uspeju da ga identifikuju? Na mestu ubistva. I to Foš, od svih mogućih ljudi.

Jelev se nije svidela ova ideja. Nije voleo Foša. Običan govнар. Ali Foš je mogao da napravi veliku frku oko svega toga ako pomisli da je Jelev nekako umešan u Verino ubistvo.

A to bi moglo da se dogodi vrlo brzo.

Jelev je pustio film da teče neko vreme. Kada su počeli da tuku Veru, zaustavio ga je i pogledao dole u Katarinavegen. Pomislio je kakvi su to samo kukavički skotovi, čekali su sve dok nije otišao. Nisu se usudili da priđu blizu dok je bio tamo. Hteli su da uhvate Veru kada je bila sama.

Jadna Vera.

Blago je zavrteo glavom i protrljao oči. Kakva je on, zapravo, osećanja gajio prema Veri? Pre nego što se dogodilo ono što se dogodilo.

Sažaljenje.

Od prve sekunde kada ju je upoznao i video kako njene oči prijanjaju uz njegove, kao da su se zalepile za njih, kao da on predstavlja poslednje lestve konopca kojima se može popeti u život. A on to nije bio. Poslednjih godina išao je nadole i prilično sigurno je tonuo. Ne do samog dna, morao

je da prizna, ne do onog mesta na kome je bila Vera, ali nije bio baš mnogo prečaga iznad nje.

Sada je ona mrtva, a on sedi ovde. Potpuno iscrpljen. Na nekim kamenim stepenicama u blizini Slusena i razmišlja o njoj, i o tome kako ju je ostavio samu u kamp kućici i otišao. Sada će ovde ubiti vreme. Gore i dole na stepenicama. Jednu noć za drugom, sve dok ne bude dovoljno u formi da može uraditi ono što smatra da je obavezan da uradi.

Da se obračuna sa ljudima koji su ubili Veru.

Bilo je onako kako je Bertil Magnuson i očekivao. K. Sedovik predao mu je izveštaj: Nilsa Venta nema ni u jednom hotelu u Stokholmu. Ali da li se ipak muva u blizini? Ako je uopšte u Stokholmu. Teško da je mogao da ponovo stupi u kontakt s poznanicima iz davnih vremena. Bertil je to već sve diskretno proverio. Danas Vent više nije u imenicima i rokovnicima ljudi.

I šta sad?

Bertil je ustao i otišao do prozora. Kola su prolazila dole na Sveavegenu. Ali niste mogli da ih čujete. Pre nekoliko godina instalirali su posebne prozore s izolacionim staklom duž čitave strane zgrade koja je gledala na ulicu. Razumna investicija, pomislio je Bertil, a onda mu je na pamet pala još jedna misao.

Ili ideja, bolje rečeno.

Iznenadna vizija.

O tome gde bi mogao pronaći Nilsa Venta i njegov optužujući snimak.

Dečak sa talasastom plavom kosom nigde nije žurio. Skejtbord mu je napukao negde na polovini. Primetio je to još juče i popravio ga je najbolje što je umeo. Točkovi su bili trošni, a bio je na velikoj nizbrdici, pa je bio oprezan. Tarmak. Onda je dolazio ravan deo prema visokim zgradama obojenim u različite boje, naselje Flemingsberg s malim drvoredima ispred ulaza. Bilo je tu i poneko igralište. Sa gotovo svakog balkona štrcale su satelitske antene. Mnogo je ljudi ovde želelo da gleda TV kanale drugih zemalja.

Dečak je gledao ka jednoj od plavih zgrada, prema sedmom spratu.

Ona je sedela pored stola za rasklapanje u kuhinji i pušila, okrenuta prema otvorenom prozoru. Nije želela da puši u stanu. Volela bi da je mogla nekako da ostavi cigarete. Godinama je to htela da uradi, ali bila je to

jedina loša navika koju je imala, a znala je da je zbir svih loših navika uvek bio jednak. Da je prestala da puši, počela bi s nečim drugim.

Nečim gorim.

Ona se zvala Oвете Andešon i njen sin bio je Ake, dečak sa talasastom plavom kosom koji je imao tek nešto više od deset godina.

Oвете je imala četrdeset dve.

Izduvala je dim kroz prozor i spontano se okrenula prema satu na zidu. Sat se zaustavio. Dugo je već stajao tako. Nove baterije, nove hulahopke, novi čaršavi za krevete, nova egzistencija, pomislila je. Lista je bila zastrašujuće duga. A na vrhu te liste bio je par novih kopački za Akea. Moraće da mu ih kupi čim to bude mogla da priušti, tako mu je bar obećala. Čim bude platila kiriju i ostale obaveze. A ostale obaveze bile su sve ono što pokupe sudski izvršitelji, kao i rata kredita koju je plaćala za kozmetičku hirurgiju. Pre nekoliko godina išla je na povećanje grudi i za to je pozajmila pare. Sada je zbog toga morala da pazi na svaku paru.

„Zdravo!”

Ake je spustio polomljeni skejtbord na zemlju i otišao pravo do frižidera da uzme malo hladne vode. Voleo je hladnu vodu. Oвете bi uvek napunila bokal s vodom, tako da ga je hladna voda uvek čekala kada bi se vratio kući.

Živeli su u dvosobnom stanu. Dve sobe, kuhinja i kupatilo u jednom od blokova visokih zgrada. Ake je išao u Školu *Aneštad*, dole u lokalnom centru. Sada je bio letnji raspust. Oвете je prišla i zagrlila Akea.

„Mislim da ću večeras morati da radim.”

„Znam.”

„Verovatno ću doći kasno.”

„Znam.”

„Jesi li bio na treningu? Kako ti ide fudbal?”

„Aha, dobro je.”

Ake je legao, ali Oвете to nije znala.

„Nemoj zaboraviti ključ.”

„Neću.”

Ake je imao svoj ključ od kuće otkad je znao za sebe. Inače je veći deo dana provodio sam. Onaj deo dana kada je njegova mama bila u gradu i radila. Onda je obično igrao fudbal sve dok ne padne mrak, a onda bi odlazio kući i podgrejao ono što mu je mama spremila i ostavila. A to je uvek bilo ukusno. Posle toga je obično igrao video-igre.

Ili radio nešto drugo.

Olivija je žurila, a povrh toga mrzela je supermarkete. Posebno one u kojima nije bila ranije. Mrzela je da luta manje-više potpuno izgubljena u uskim prolazima između prepunih polica sa robom tražeći malu konzervu italijanske vongole, da bi na kraju ipak morala da se obrati nekom od zaposlenih koji su obično nosili nešto što liči na uniformu.

„Kako ste rekli da se to zove?”

„Vongole.”

„Je li to neka vrsta povrća?”

Ali danas nije imala vremena da bira prodavnicu u koju će otići. Upravo je uzela kola sa tehničkog pregleda u Lenestri i otišla je u supermarket u velikom ICA tržnom centru u Naki. Sada je išla od parkinga prema zastakljenom ulazu i razmišljala kako verovatno nema novčić od pet kruna, tako da će morati da uzme plastičnu korpu umesto kolica. Imala je novčanicu od pedeset kruna u džepu, ali nije imala vremena da je razmeni. Nekoliko metara ispred ulaza stajao je visok, mršav muškarac s časopisom u rukama. Jedan od onih beskućnika koji je zarađivao za život prodajući *Situationen Stokholm*. Čovek je imao kraste na licu, kosa mu je bila prljava i masna, a sudeći prema njegovoj odeći, poslednjih nekoliko nedelja proveo je ležeći na zemlji. Olivija je u prolazu samo pogledala čoveka. Na identifikacionoj karti oko njegovog vrata pisalo je „Jele”. Brzo je prošla pored njega. Ponekad je kupovala časopis od ovih ljudi, ali ne i danas. Ne kada ovoliko žuri. Nastavila je i prošla kroz rotaciona vrata i ušla u predvorje - kada je iznenada stala. Polako se okrenula i pogledala na trenutak u čoveka koji je tu stajao. Ne znajući zašto, ponovo je izašla i stala na nekoliko metara od čoveka, gledajući u njega. On se okrenuo prema njoj i prišao joj na korak-dva.

„*Situationen Stokholm*.”

Olivija je počela da pretura po džepovima, pa je dohvatila novčanicu od pedeset kruna i podigla je, gledajući čoveka pažljivo u lice. On je uzeo novčanicu i dao joj kusur i časopis.

„Hvala.”

Olivija je uzela časopis i nekako uspela da formira pitanje u ustima.

„Jeste li vi Tom Stilton?”

„Jesam? Pa šta?”

„Ovde piše 'Jde'.”

„Tom Jesper Stilton.”

„U redu.”

„Pa šta onda?”

Olivija je brzo prošla pored čoveka i opet je otišla do rotacionih vrata. Stala je na istom mestu kao i prvi put, zastavši jer se gušila, a onda se okrenula. Čovek koji je stajao napolju počeo je da stavlja stvari u otrcani ranac i spremao se da pođe. Olivija je reagovala. Polako. Ponovo je izašla napolje i krenula za njim. On je veoma brzo hodao. Gotovo da je morala da potrči da bi ga uhvatila. Čovek se nije zaustavio. Olivija je stala ispred njega.

„Šta je bilo? Treba vam još novina?”, rekao je.

„Ne. Ja se zovem Olivija Rening i studentkinja sam Policijske akademije. Volela bih da razgovaram s vama. O slučaju na plaži. O onom slučaju na Nordkosteru.”

Čovekovo izbornano lice uopšte nije reagovalo, nijednim pokretom. Samo se okrenuo i izašao pravo na ulicu. Automobil koji je tuda prolazio morao je iznenada da zakoči, a vozač sa zalizanom kosom pokazao je srednji prst. Čovek je nastavio da hoda. Olivija je ostala tamo gde je bila. Čovek je nastavio da hoda. Olivija je ostala tamo gde jeste. Dugo. Toliko dugo da je videla kako nestaje iza jednog betonskog ugla u daljini, i stajala je toliko dugo, mirno i uspravno da joj se čak jedan stariji džentlmen oklevajući obratio.

„Jeste li dobro, gospođice?”

Bilo joj je svašta, samo ne dobro.

Potonula je na sedište svog *mustanga* i pokušala je nekako da se pribere. Kola su bila na velikom parkingu pored hipermarketa gde je upravo upoznala čoveka koji je bio zadužen za istragu ubistva na Nordkosteru od pre šesnaest godina.

Bivši glavni inspektor, detektiv Tom Stilton.

„Jele?”

Kako je, dođavola, od Jespera došao do Jelea?

Prema rečima njenog tutora, on je bio jedan od najboljih istražitelja ubistava u Švedskoj, sa jednom od najeksplozivnijih karijera u istoriji švedske policije. A danas prodaje list *Situationen Stokholm*. Spava na zemlji. U veoma lošem fizičkom stanju. Toliko lošem da je Olivija morala da napravi izuzetno veliki napor da ubedi sebe da je to zaista bio on.

Ali jeste.

Videla je popriličan broj Stiltonovih slika kada je tražila novinske članke u Nacionalnoj biblioteci o slučaju na plaži, a videla je i jednu njegovu staru fotografiju kod Gunara u Stremstadu. Bila je donekle fascinirana njegovim intenzivnim izrazom i primetila je da je bio privlačan koliko i distanciran.

Više nije bilo tako.

Njegov fizički pad izvukao je sav sjaj iz njegove pojave, svu osobenost ličnosti koju je imao. Izgledalo je čak kao i da su mu oči odumrle. Njegovo mršavo telo bezvoljno je nosilo dugokosu glavu koja mu očigledno nije pripadala.

Ipak, bio je to Stilton.

Najpre je samo instinktivno reagovala, u trenutku kada je prolazila pored njega, pošto je to bila samo prolazna senzacija koja joj je prošla ispred očiju, da bi onda polako formirala sliku i da bi se zaustavila u predvorju. To je Stilton? Nemoguće. To je... a onda je ponovo izašla napolje i pažljivo osmotrila njegovo lice.

Nos. Obrve. Jasno vidljiv ožiljak ispod ugla usana.

To je bio on.

A sada je nestao.

Olivija se promeškolljila u sedištu. Pored nje je ležala beležnica sa velikim brojem napisanih pitanja i razmišljanja u vezi sa slučajem na plaži. Sve je bilo zapisano, samo je čekalo odgovore od onog čoveka koji je bio zadužen za istragu tog ubistva.

Tom Stilton.

Otrcani klošar.

Upravo taj otrcani klošar sada je sedeo pored jezera Jerla. Ranac mu je i dalje bio na leđima. Ponekad je sedeo ovde, nedaleko od svoje drvene stražare. Bilo je tu malo gustog žbunja, voda je tiho promicala ispod starog drvenog mosta, bila je i tiho.

Povukao je granu grma pored sebe, skinuo sa nje lišće i rastegao je koliko god je mogao. Koliko god je mogao granom da dopre do mutne vode.

Bio je uznemiren.

I to ne zato što su ga prepoznali, znao je da mora živeti s tim. On jeste bio Tom Jesper Stilton i nije nameravao da promeni ime. Bio je uznemiren

zbog onoga što je rekla ona devojka koja je zbunjeno stala pred njega.

Olivija Rening.

Bilo mu je poznato to ime. Veoma poznato.

Volela bih da razgovaram s vama. O slučaju na plaži. O onom slučaju na Nordkosteru.

Postoji večnost. A postoje i eoni. Večnost večnosti. To je otprilike bila razdaljina koju je Stilton osećao u odnosu na svoj prethodni život. A opet, samo jedna fraza, jedna rečenica bila je dovoljna da se svi ti eoni smanje do veličine jednog otkucaja srca i da počnu svoj pohlepni napad, ulazeći u čoveka.

Slučaj na plaži.

To je zvučalo tako sitno i beznačajno, pomislio je. Plaža i slučaj. Tako bezopasno. Ali sam ga nikada nije tako zvao. Mislio je da bi takav naziv degradirao jedno od najgadnijih ubistava koje je ikada istraživao. To je zvučalo kao novinski naslov. Za njega je to bio slučaj pod nazivom Nordkoster. Konkretno. Onako kako bi to rekao svaki policajac.

Kao što bi rekao da slučaj nije rešen.

A to zbog čega se Olivija Rening interesovala za taj slučaj zaista nije bio njegov problem. Ona je dolazila iz nekog drugog sveta. Ali zabola mu je kolac duboko u dušu. Napravila je dubok rez u onome što je bio sada i pustila prošlost da kao reka utekne u njega, a to ga je jako uznemirilo. Nije hteo da se ovako oseća. Nije hteo da ga prošlost opterećuje, a pogotovo nije hteo da mu smeta ono što ga je dovoljno opterećivalo gotovo osamnaest godina.

Jele je izvukao granu iz vode.

Laka letnja kišica padala je na demonstrante koji su se okupili na pločniku ispred sedišta kompanije MVM na Sveavegenu. Na transparentima koje su nosili pisalo je: OSTAVITE KONGO NA MIRU! PLJAČKAŠI! STOP IZRABLJIVANJU DECE! Mala grupa policajaca stajala je nedaleko od njih.

U Ulici Ulofa Palmea jedan postariji čovek oslonio se leđima na fasadu. Gledao je u demonstrante, pogledao ono što je pisalo na transparentima i pažljivo čitao jedan od njihovih pamfleta.

Iskopavanje rude koltan-tantalum uništava nezamenjivo prirodno stanište mnogih vrsta. Zbog enormne pohlepe i

zarade, gorilama preti uništenje kada nestanu njihovi izvori hrane! I njih ubijaju i prodaju meso na pijacama. Stop MVM-ovom beskrupuloznom silovanju prirode!

Pamflet je bio ilustrovan groznim slikama mrtvih gorila, vezanim za daske tako da su izgledali kao figure Hrista koji krvari.

Čovek je spustio pamflet. Polako je podigao pogled da pogleda fasadu s druge strane ulice, sve do poslednjeg sprata, gde su bile kancelarije uprave.

Tamo gde je kancelariju imao vlasnik i izvršni direktor Bertil Magnuson. Čovekov pogled ostao je prikovan za to mesto. Znao je da je Bertil unutra. Video ga je kada je došao u uglancanom *jaguaru* i kada se provukao kroz ulaz.

Ostario si, Bertile, pomislio je Nils Vent. Dodirnuo je rukom džep u kome je bila stara magnetofonska kasete.

U gradu se još osećala radna atmosfera, iako se radno vreme većine firmi bližilo kraju. Za Ovete Andešon to je bio tek početak radnog dana. Njeno radno mesto bio je pločnik između Riksbankena i Akademije lepih umetnosti, i bilo je, u stvari, aktivno i danju i noću. Kola su već počela da mile pored izložbe onih koje je zakon o prostituciji nazivao „prodavačicama seksualnih usluga”. Nasuprot njima bili su „kupci seksualnih usluga”. Kao da se radilo o formalnoj poslovnoj transakciji određenih seksualnih aktivnosti.

Nije prošlo mnogo, a kola su se zaustavila pored Ovete i pre nego što se prozorsko staklo spustilo. Kada su bile dogovorene formalnosti i kada je Ovete ušla u kola, odbacila je poslednju misao o Akeu. Bio je na fudbalskom treningu. Lepo se provodio. Uskoro će dobiti nove kopačke. Zatvorila je vrata automobila za sobom.

Bilo je gotovo sedam sati uveče kada je Olivija ušla u svoj stan. Elvis je ležao opružen kao devojka na duplerici iz *Plejboja*, sa šapama ispruženim na pločicama hodnika u svim pravcima: bilo je jasno da traži malo nežnosti i pažnje. Olivija ga je podigla i zaronila lice duboko u mačkovo meko krzno. Blago je mirisao na hranu koju je pojeo tog jutra. Sada je zauzeo poziciju preko njenog ramena, njegovo omiljeno mesto, i počeo je da joj žvaće kosu.

Sa mačkom na ramenu otišla je do frižidera i uzela hladan sok, a onda je

sela za kuhinjski sto. Dok se vraćala kući iz Nake, uspela je da sredi utiske nakon susreta sa Stiltonom. Konačno ga je pronašla, a ispalo je da je čovek postao klošar. Lepo. Pretpostavila je da postoje razlozi što se to tako dogodilo, a to već nije bio njen problem. Ali on je i dalje bio veoma važan izvor za slučaj na plaži. Potpuno nezainteresovan izvor, očigledno, ah... Naravno, ona je mogla i da odustane od ovog slučaja, to ionako nije bio obavezan zadatak, ali to ne bi ličilo na nju. Nije bila napravljena od takvog materijala.

Naprotiv.

Susret sa Stiltonom ovom slučaju dao je potpuno novu dimenziju, i njoj samoj, i njenoj lako zapaljivoj mašti. Da li je Stilton pao s pozicije glavnog inspektora, detektiva, i postao klošar zbog slučaja s plaže? Da li je možda naleteo na nešto pre šest godina što ga je navelo da napusti policiju? Ili je ipak otišao iz privatnih razloga?

„Nije samo zbog toga.”

Oke Gustafson je priznao kada ga je ponovo pozvala telefonom i ovog puta ga malo jače pritisla.

„Šta je onda bio razlog?”

„Postojao je i prilično veliki konflikt tokom jedne istrage.”

„Slučaj na plaži?”

„Ne znam, ja sam tada tek počinjao da predajem i samo sam čuo o tome u prolazu.”

„Dakle i to je bio jedan od razloga zbog kojih je otišao?”

„Verovatno.”

Olivijinoj mašti nije bilo potrebno mnogo više od tog „verovatno”. Odmah je isplela priču kako je napustio službu zbog nekog konflikta u vezi sa slučajem na plaži. Ili zbog nekog drugog slučaja koji je bio povezan s ovim. Šta je Stilton uopšte radio kada je napustio policiju? Da li bi to nekako mogla da istraži?

Predomislila se. Neće ponovo tražiti Stiltona. Za njim će krenuti kasnije, kada joj to bude bilo potrebno. Urađiće nešto mnogo konkretnije i otići će u uredništvo lista *Situationen Stokholm*, a tamo će iskopati o Stiltonu sve što može.

Opet su se sreli na tim kamenim stepenicima. Bilo je kasno. Negde oko pola dva ujutro, otprilike. Stilton je silazio dole već četvrti put kada je Mink krenuo da se penje stepeništem.

Sreli su se na drugom odmorištu.

„Zdravo.”

„Zubobolja?”

„Sedi.”

Stilton je pokazao na stepenik. Mink je odmah reagovao. I na Stiltonov oštar ton i na činjenicu da ovaj nije samo prošao pored njega. Da li je hteo da razgovaraju? Mink je pogledao na stepenik koji mu je Stilton pokazao i pitao se pre koliko vremena je tu palo neko pseće govance. Sigurno nije bilo davno. Seo je dole. Stilton je seo pored njega. Tako blizu da Mink nije mogao da ne oseti prilično neprijatan miris đubreta i amonijaka.

I mnogo ustajalog znoja.

„Kako si? Šta radiš, Tome?” pitao je karakteristično skičevićim glasom.

„Ubili su Veru.”

„Je li to ona žena u kamp prikolici?”

„Jeste.”

„Jesi li je poznao?”

„Jesam.”

„Znaš li ko je to uradio?”

„Ne znam. Znaš li ti možda?”

„A zašto bih ja znao?”

„Nekada si takve stvari znao mnogo pre svih ostalih, i znao si o čemu se radi čim se dogodi. Jesi li to izgubio osećaj?”

Ovakav komentar obično bi vodio do nokauta i slomljenog nosa, teorijski, kada se radi o bilo kome osim o Stiltonu. Stiltona nisi mogao da nokautiraš. Tako je Mink samo progutao knedlu i pogledao visokog klošara koji je zaudarao, smešten tik pored njega. Pre nekoliko godina uloge bi bile značajno izmenjene. Tada je Mink bio nekoliko stepenika niže na društvenoj lestvici, a Stilton nekoliko stepenika više.

Sada su stvari bile onakve kakve su. Mink je prešao rukom preko svog konjskog repa.

„Da li ti je potrebna neka pomoć?”

„Jeste”, rekao je Stilton.

„U redu. A šta nameravaš da uradiš? Ako ih uhvatiš?”

„Da im isporučim pozdrave od Vere.”

Stilton je ustao. Dva stepenika niže, on se okrenuo i pogledao unazad u sagovornika.

„Biću ovde svako veče, otprilike u ovo vreme. Ostaćemo u kontaktu.”

Nastavio je svojim putem niz stepenice. Mink je ostao da sedi. Poprilično iznenađen. Bilo je nečeg novog u vezi sa Stiltonom, došlo je do neke promene, nešto se u njemu pomerilo, a to se videlo u pogledu.

Ponovo je bio čvrst.

Vratio se na mesto.

Poslednjih nekoliko godina to je izmicalo, nije bilo prisutno, nisi mogao to da vidiš na njemu. Sad je to Minku odmah upalo u oči i nije se pomerilo ni za milimetar.

Jele je ponovo imao pogled Toma Stiltona.

Šta se dogodilo?

Stilton je bio zadovoljan ovim sastankom na stepenicama. Dobro je poznao Minka i bio je svestan njegovih mogućnosti. Jedan od Minkovih izrazitih talenata bio je da iskopa informaciju koja je potrebna. Komentar ovde, neka informacija koju su prečuli tamo, neprestano kretanje po različitim krugovima, hvatanje sitnih delića informacije koje bi onda sklapao u jednu složenu strukturu. A to je bilo neko ime. Neki događaj. U nekim drugim okolnostima mogao bi da postane savršeni analitičar svakodnevnih zbivanja.

U nekim zaista bitno drugačijim okolnostima.

Ali i ovako je Mink uspevao da iskoristi svoj talenat. Barem je tako bilo od kada je prvi put stupio u vezu sa glavnim inspektorom, detektivom Tomom Stiltonom. Stilton je brzo shvatio kako može da upotrebi Minkovu sposobnost da sve apsorbuje i njegov neverovatan dar da beskrupulozno cinkari kada mu je to potrebno.

„Ja nisam cinkaroš.”

„Izvini.”

„Da li u meni vidiš samo nekog jadnog cinkaroša?”

Stilton se još živo sećao ovog razgovora. Mink je bio besan i povređen.

„Ja te vidim kao čoveka koji prikuplja informacije. Kako ti sebe vidiš?”, kazao mu je Stilton.

„Onaj ko skuplja informacije je OK. Dva profesionalca koja razmenjuju iskustva - još bolje.”

„A koja je tvoja profesija?”

„Ja sam hodač po razapetoj žici.”

U tom trenutku Stilton je shvatio da je Mink verovatno daleko kompleksniji cinkaroš od ostalih koje je on koristio i da zbog toga zaslužuje

da se malo više pobrine za njega.

Hodač na razapetoj žici.

Sat vremena kasnije Stilton je išao kroz Ingetinšku šumu, noseći sa sobom jednu od kartonskih kutija kakvu su obično nosili oni ljudi koji su organizovali selidbe. Zaboravio je na sastanak s Minkom. Potpuno se koncentrisao na prljavu sivu kamp kućicu. I skupljao je snagu da može da se suoči sa svim onim što može da zatekne tamo. Rešio je da se useli u ovu kamp prikolicu.

Za sada.

Znao je da je ovde policija završila sve što je imala i da je gradski savet hteo da se reši kamp kućice. Ali Verino ubistvo otežalo je papirologiju i odložilo čitavu ovu stvar na neko vreme. Tako da je kamp kućica još uvek stajala tamo gde je i bila.

I sve dok ona bude tu, Stilton će živeti u njoj.

Ako mu to pođe za rukom.

A to nije bilo baš tako lako. U početku. Samo kada je video ležaj na kome su vodili ljubav, ispao je iz koloseka. Odmah. Ali spustio je kartonsku kutiju na pod i seo je na ležaj preko puta. Unutra je bar bilo suvo. Lampa, madraci, sa novom cevi i malo popravke proradiće verovatno i gasna peć. Jebalo mu se za mrave koji su na podu imali svoje auto-puteve. Gledao je oko sebe. Policija je odnela veći deo stvari koje je Vera držala u prikolici. Uključujući i crtež harpuna koji je on napravio jednom prilikom. I to baš ovde, za ovim stolom, kada je Vera htela da čuje kakvo je bilo njegovo detinjstvo.

„Od celog detinjstva najviše se sećaš harpuna?”

„Otprilike.”

Ispričao joj je ponešto o Redlegi, grozdu malih ostrva koja su činila arhipelag severno od Stokholma. O tome da je rastao kod bake koja je bila puna uspomena vezanim za lov na foke i pljačkanje nasukanih brodova. A Vera je prosto gutala svaku njegovu reč.

„To mi zvuči kao lepo detinjstvo. Zar ne?”

„Bilo je dobro.”

Nije morala da zna ništa više od toga. Niko nije znao ništa više od toga, osim Mete i Mortena Olsetera, i njegove bivše žene. Ali tu se sve zaustavljalo i nije išlo dalje.

Nije znao više ni Abas el Fasi.

Sada je Rune Foš verovatno sedeo u nekoj policijskoj sobi pod žutim neonskim svetlom i gledao u crtež harpuna, pitajući se da li to ima neke veze možda sa ubistvom Vere Lašon. Stilton se smejaio negde u sebi. Foš je jedan običan idiot. Nikada neće rešiti Verino ubistvo. Potrošiće sate radnog vremena, po propisu, da napiše sve izveštaje koje treba napisati, a onda će svoje debele prste zavući u rupe ha kugli za kuglanje i pustiti je niz stazu.

Tu je zaista davao sve od sebe.

Stilton se opružio na ležaju, a onda se ponovo uspravio i seo.

Nije bilo lako samo tako jednostavno preuzeti njenu kamp kućicu. Ona je još uvek bila tu, mogao je to da oseti. Ali i da vidi. I dalje su na podu bili tragovi krvi koji nisu bili obrisani s poda. Ustao je i udario rukom u zid.

I pogledao je ponovo u tragove krvi.

Nikada nije razmišljao o osveti. Kao istražitelj ubistava, držao se na odstojanju i od žrtve, ali i od počinilaca. Najviše što se približio ovakvim osećanjima bilo je kada je u nekoliko navrata bio dirnut kada je video kako to sve može da utiče na bliske članove porodice. Bili su to obični ljudi koji su vodili svoj život i koje bi udar groma pogodio pravo u srce. I dalje je mogao da se seti jednog ranog jutra kada je morao da probudi samohranu majku da bi joj rekao da je njen sin priznao da je ubio troje ljudi.

„Moj sin?”

„Vi imate sina koji se zove Lage Svenson?”

„Da. Šta ste rekli da je on uradio?”

Takva vrsta razgovora. Sve se to zadržavalo neko vreme u Stiltonovom umu.

Ali osveta nikada.

Sve do sada. Do ovoga s Verom. Ovo je bilo nešto drugo.

Ponovo je utonuo u ležaj i pogledao gore u prljavi plafon. Čulo se dobovanje kiše koja je padala na naprsli gornji prozor kamp kućice od pleksiglasa. Polako je počeo da pušta u sebe ono što je obično držao napolju.

Kako je uopšte završio ovde?

Sa kolonama mrava i delimično obrisanim lokvama krvi na podu i sa telom - njegovim telom - koje je bilo na dobrom putu da postane olupina.

U kamp prikolici.

Dobro je znao šta je to što je pre šest godina sve pokrenulo, i on to nikada neće moći da zaboravi. Poslednje reči njegove majke. Ali bez obzira na to, i dalje je bio začuđen kako se sve to brzo desilo. Kako je brzo sve

pustio iz ruku. Kako je sve bilo lako kada je jednom odlučio. Kako je brzo uspeo da iscedi samog sebe. Namerno. Da iz ruku pusti niz vodu sve što je mogao da pusti, i još preko toga, a onda da se potruži da i sam potone što dublje. I sada je mogao jasno da shvati kako je jedna stvar lako išla za drugom. Kako nije postojalo ništa što bi ga nateralo da se suzdrži i da ne isključi samog sebe. Da ne odseče sebe od ostatka sveta. Kako je bilo lako samo potonuti u život bez ikakve odgovornosti, prepustiti se vegetiranju.

Upasti u vakuum.

On je razmišljao unutar toga - unutar svog vakuuma - često odsecajući samog sebe iz bilo čije egzistencije. Razmišljao je o osnovnim elementima kao što su život i smrt, o samom smislu života. Video je stvari na marginama, pokušavao da pronađe neko sidro, svrhu, nešto o šta je mogao da okači svoj život. Ali nije uspeo ništa da pronađe. Ni jedan jedini ekser koji viri. Čak ni špenadlu. Pad sa pozicije normalnog, priznatog života, dole u rupu među one prezrene, ostavio ga je jednostavno praznih ruku.

Mentalno, kao i fizički.

Neko vreme pokušavao je da sagleda svoju egzistenciju kao oblik određene slobode. Sloboda od društvenih veza, od odgovornosti, od svega.

Slobodan čovek!

Bilo je to samozavaravanje kome su odani mnogi beskućnici. Ubrzo je napustio taj stav. Nije bio slobodan čovek i to je veoma dobro znao.

Bio je, međutim, čovek na svom mestu.

Olupina u kamp kućici, pomislila bi većina ljudi. I to s dobrim razlogom. Ali olupina koja je naučila da ona osoba koja stoji na dnu bar ima čvrsto tlo pod nogama. A to je bilo mnogo, mnogo više od onoga što je većina ljudi mogla da postigne. Drugo su bili ljudi koji lete visoko.

Stilton se pridigao i seo. Hoće li tako biti i u Verinoj kamp prikolici? Gomila neprestanog tumbanja istih misli? To je bilo ono od čega je hteo da pobegne iz svoje drvene stračare kraj jezera. Pružio je ruku i počeo da traži po rancu dok odatle nije izvukao malu bočicu pilula koju je stavio na sto.

Bočica za bekstvo u spas.

Veoma rano tokom svog puta ka dnu naučio je kako može da razreši određene probleme. Jednostavno - pobegneš od njih. Napimiš čašu vodom, uzmeš par *stesolida* i imaš dozu za bekstvo.

Ništa lakše od toga.

„Isti si kao Ben Lažov.”

„Ko?”

Stilton se veoma dobro sećao ovog razgovora. Sedeo je sa starom zatvorskom ptičicom na trgu Musbake i osećao se prilično loše, da bi na kraju, kao i sad, iz ranca izvukao bočicu s pilulama. Tip ga je samo pogledao i zavrteo glavom.

„Isti si kao Ben Lažov.”

„Ko?”

„Uvek je bežao čim bi stvari postale loše, onda bi progutao nešto belo, legao na pod i pustio Toma Vejtsa, koji je u to vreme još uvek bio barska pijandura. Ali kako mu je to pomoglo? Trideset godina kasnije umro je na tom istom podu i cela nedelja je prošla pre nego što je bilo ko to primetio. Tom Vejts nije. Tako ti to izgleda, brajko moj. Ti otrčiš negde, pobegneš, a ako pobegneš suviše daleko, onda te niko neće pronaći dok tvoj leš ne počne da smrdi kroz ključaonicu. U čemu je smisao svega toga?”

Stilton nije rekao ni reč. Zašto bi uopšte odgovarao na neko takvo pitanje? On ni za sebe nije imao odgovore. Ako si izgubio, onda si izgubio, a onda moraš pronaći neki način kako ćeš preživeti.

Stilton je privukao bočicu s pilulama k sebi.

Zašto bi njega bilo briga za Bena Lažova?

Mali Ake nije bio na fudbalskom treningu, kao što je Oвете mislila. Daleko od toga.

A daleko i od kuće, takođe.

Pokupili su ga neki stariji dečaci i sada je čučao ispred kamenog zida. Oči su mu bile prikovane na ono što se događalo nedaleko odatle. Ovo mu je bio drugi put da je sa njima. Ovde. U ogromnoj podzemnoj pećini koja je prvobitno trebalo da bude deo kanalizacione mreže, negde u Ošti.

Duboko, duboko pod zemljom.

Namestili su obojene reflektore. Lampe su sijale preko ogoljenih stena u plavim, zelenim i crvenim tonovima. Zvuci onoga što su radili mogli su da se čuju do mesta gde je Ake sedeo. To nisu bili lepi zvuci. On je instinktivno reagovao i stavio je ruke preko ušiju, ali brzo ih je spustio. Znao je da nije bilo svrhe da pokriva uši.

Ake se uplašio.

Izvadio je upaljač i nekoliko puta je kresnuo.

Uskoro će doći red i na njega.

Razmišljao je o novcu. Ako sve bude prošlo kako treba, dobiće deo para, tako su mu obećali. Ako ne bude prošlo dobro, onda neće ništa dobiti.

Želeo je novac. Dobro je znao kako je kod kuće. Nikada nije bilo dovoljno para, osim za stvari koje su bile neophodne. Nikada za nešto drugo. Za nešto što bi on i njegova mama mogli da rade zajedno. Kao što su mnogi njegovi drugovi radili sa svojim roditeljima. Odlazak u neki veliki zabavni park ili nešto slično tome. Za takve stvari nikada nije bilo para.

Tako je njegova mama govorila.

Ake je hteo njoj da odnese novac. Već je razradio plan kako to da joj i objasni. Reći će da je pronašao izgibanu greb-greb srećku koja mu je donela 100 kruna.

Toliko je trebalo da dobije ako veče bude prošlo kako treba.

I sve će dati mami.

Čelični odsjaji zaigrali su u njegovim očima.

Dve prilike čučale su iza parkiranog kombija.

Bilo je podne u kraju sa malim kućama u Bromi. Otac je upravo prolazio trotoarom gurajući dečja kolica ispred sebe. Slušalice koje su vodile od njegovog mobilnog telefona bile su mu na ušima, a s nekim je razgovarao o poslu. Uzeti bolovanje kao otac da bi negovao dete bila je jedna stvar, ali ostaviti posao bilo je nešto sasvim drugo. Na sreću, u današnje vreme te dve stvari mogle su se uspešno kombinovati. Tako su otac i dete prošli pored njih i nestali u daljini, pri čemu je veći deo očeve pažnje bio usmeren na posao, a mnogo manji na dete u kolicima.

Dve prilike pogledale su jedna u drugu.

Ulica je ponovo bila prazna.

Brzo su prošli kroz živu ogradu i otišli do zadnjeg dela kuće. U bašti je bilo mnogo drveća jabuke i velikog ljubičastog grmlja koje je veoma uspešno skrivalo njihovo prisustvo. Tiho i uspešno provalili su kuhinjska vrata i nestali unutra.

Polu sata kasnije ispred male žute kuće u Bromi zaustavio se taksi. Eva Karlsen je izašla iz njega. Pogledala je prema kući i podsetila se da mora staviti nov crep na krov. I da mora zameniti vodovodne cevi. Sada je to bio njen posao. Ranije je to bio posao njenog muža, Andeša, koji je pazio na takve stvari. Posle razvoda ona je morala da vodi računa o svemu tome.

O svim praktičnim stvarima.

Trebalo je da drži kuću u dobrom stanju i da pazi na baštu.

I sve ostale slične stvari.

Prošla je kroz kapiju. Iznenada ju je bes presekao kao oštrica noža i zabio joj se u srce. Brzo i uspešno je ponovo otvorio staru ranu. Napuštena! Ostavljena! Odbačena! Misli su je obuzele takvom silinom da je nekako morala da se zaustavi. Gotovo da je izgubila ravnotežu. Dođavola! Pomislila je. Mrzela je to. Mrzela je kada nema kontrolu nad sobom. Ona je bila osoba koja logično razmišlja i mrzela je sve one stvari koje ne može da kontroliše. Nekoliko puta je duboko udahnula da bi se smirila. On nije vredan toga, pomislila je. Bilo je to nešto kao mantra.

Nastavila je prema kući.

Dva para očiju su je pratila, sve od kapije pa do ulaznih vrata. Kada im je nestala s vidika, oni su se udaljili od zavesa.

Eva je otvorila tašnu i izvukla ključ. Iznenada je videla kako se nešto pomera u susednoj kući. Monika je, naravno, stajala tamo i špijunirala je. Monika je uvek volela Andeša. I to mnogo. Ona se smejala njegovim šalama preko ograde sa sjajem u očima. Teško je mogla da sakrije svoje zlobno zadovoljstvo kada je čula za razvod.

Eva je izvadila ključ, stavila ga u bravu i otključala vrata. Sada je mogla da se baci pod tuš. Da opere sva ona destruktivna osećanja i da se usredsredi na ono na šta bi trebalo da se usredsredi. Na seriju članaka. Napravila je nekoliko koraka, ušavši unutra, okrenula se prema vešalici za kapute da bi na nju ostavila svoju tanku jaknu.

Iznenada je bila oborena na pod.

Otpozadi.

Sastanak prodavača bližio se kraju i svi su želeli da krenu svojim putem u grad da bi mogli da počnu sa prodajom. Olivija je morala da stane na jednu stranu vrata i da propusti kraj sebe jato beskućnika sa naramcima časopisa u rukama, koji su sve vreme nešto žučno raspravljali. Poslednja je prošla Mjurijel, koja je sve vreme pocupkiivala. Za doručak je sebe potpalila čitavom paletom različitih lekova, tako da se osećala fantastično. Ona nije imala časopise kod sebe. Nije bila prodavačica. Da biste prodavali list *Situationen Stokholm*, morali ste da ispunite nekoliko kriterijuma. Između ostalih i taj da ste u potpunosti na socijalnoj pomoći kao građanin ove zemlje. Ili da imate ostvarene kontakte i neprekidnu vezu sa socijalnom službom, službom za praćenje uslovnih kazni ili službom za psihijatrijsku pomoć. Mjurijel nije ispunjavala nijedan od ovih uslova. Ona je samo bila srećna kada se nije osećala kao potpuna olupina. Između ta dva stanja nekako je pokušavala da se drži podalje od droge. Sada je bila poslednja koja je krenula napolje, a to je dalo Oliviji priliku da konačno uđe unutra. Otišla je pravo do prijemnog šaltera i pitala za Jelea.

„Jele? Ne, ne znam gde je on, danas nije bio na sastanku.”

Čovek na recepciji je pogledao u Oliviju.

„Da li on živi negde, na nekoj adresi?”, pitala je ona.

„Ne, on je beskućnik.”

„Ali obično se pojavljuje ovde, zar ne?”

„Da, dolazi ovamo da pokupi svoje primerke časopisa.”

„Da li ima mobilni telefon?”

„Mislim da ima, jedino ako mu ga nisu ukrali u međuvremenu.”

„Imate li možda njegov broj?”

„Ne bih to mogao da vam dam.”

„Zašto ne?”

„Zato što ne znam da li bi on to želeo.”

Olivija je poštovala ovakav stav. Čak i beskućnik ima pravo na neku vrstu integriteta. Dala je čoveku svoj broj telefona i zamolila ga da ga prenese Stiltonu kada se bude pojavio.

„Mogli biste da se raspitate o njemu u prodavnici mobilnih telefona na Hornstulu.”

To je dobacio Bo Fast. On je sedeo u uglu i čuo je razgovor. Olivija se okrenula prema Fastu.

„On poznaje ljude koji rade tamo” rekao je.

„U redu, hvala.”

„Jeste li vi ikada sreli Jelea?”

„Jednom.”

„On je donekle poseban...”

„Na koji način mislite da je poseban?”

„Poseban.”

U redu, pomislila je Olivija, on je poseban. U poređenju sa čim? Sa drugim beskućnicima? Sa njegovom prošlošću? Šta je mislio pod tim? Volela bi da ga pita mnoge stvari, ali nekako nije videla Boa Fasta kao pouzdan izvor informacija. Moraće da sačeka dok Stilton ne bude hteo da kontaktira sa njom, ako se to ikada bude i dogodilo.

Sumnjala je.

Ambulantni tehničar stavio je masku na lice Eve Karlson, a onda su je odneli u kola hitne pomoći. I to s velikom žurbom. Jako je krvarila na potiljku. Da njena komšinica Monika nije videla otvorena vrata usred dana i da nije bila radoznala, sve je to moglo da se završi veoma gadno. Kola hitne pomoći nestala su uz zvuke sirene u trenutku kada je policajac izvukao olovku i beležnicu i okrenuo se prema Moniki.

Ne, ona nije tog dana videla nepoznate ljude u kraju, ni neka posebna kola, i ne, nije čula ništa neobično.

Policajci su u kući naišli na uobičajen prizor. Izgledalo je kao da je čitava kuće ispreturana. Ispražnjene su fioke i iz ormara je izvađen sav sadržaj. Prevrnute komode i slomljen porcelan.

Čista destrukcija.

„Provala?” pitao je jedan policajac drugog.

Stiltonu je trebalo još časopisa. Prodao je sve primerke koje je kupio prethodnog dana, uključujući i onaj koju je kupila Olivija Rening. Sada je kupio drugih deset, i to na pultu.

„Jele!”

„Da?”

Zvao ga je tip sa prijemnog odeljenja.

„Bila je ovde neka devojka i pitala je za tvoj mobilni telefon...”

„Dobro, i onda?”

„Ostavila je broj svog telefona.”

Stilton je dobio parče papira na kome je bio napisan broj i video je da na njemu piše „Olivija Rening” ispod broja. Otišao je do okruglog stola i seo na njega. Na zidu iza njegovih leđa visio je veliki broj fotografija u crnim ramovima, beskućnika koji su umrli prethodne godine. Umirao je otprilike po jedan beskućnik mesečno, a tri nova su dolazila na njegovo mesto.

Verina fotografija je upravo bila stavljena.

Stilton je prstima protrljao papir koji mu je bio u rukama. Bio je besan. Nije voleo kada ga ljudi proganjaju i gnjave. Kada ga ne ostavljaju na miru. Kada pokušavaju da uđu u njegov vakuum. Posebno oni izvan kruga beskućnika. Kao Olivija Rening.

Ponovo je pogledao u papir. Imao je dva izbora. Da je sada pozove i da završi s tim. Da odgovori na njena prokleta pitanja i da nestane. Ili da mu se jednostavno jebe za njen telefon i poziv. Onda je postojao rizik od toga da bi mogla njuškati uokolo i pronaći Verinu kamp prikolicu, pa doći tamo da ga gnjavi. A to nikako nije želeo.

Pozvao ju je.

„Olivija! Ovde Jele. Tom Stilston. Pozovi me.”

Stilton je prekinuo vezu. Nije hteo da troši kredit na Reningovu. Pet sekundi kasnije zazvonio mu je mobilni telefon.

„Zdravo! Ovde Olivija! Drago mi je da smo stupili u vezu!”

„Slušaj, u žurbi sam.”

„U redu, nego slušajte, ja... možemo li da se sretnemo nekako? Samo nakratko. Mogu da dođem...”

„Ma koja su ta tvoja prokleta pitanja, samo mi reci, molim te.”

„To su... Hoćete li da vam ih izlistam?”

Stilton ništa nije odgovorio, tako da je Olivija odmah počela da ih deklamuje. Srećom da je kraj sebe imala beležnicu, pa je odmah počela da nabraja pitanja. Brzo, jer je sada iznenada dobila šansu, a nije znala kako će i kada ponovo moći da kontaktira sa njim. I da li će uopšte biti tog sledećeg puta. „Da li je žena na plaži bila pod anestezijom kada se udavila? Gde je ostatak njene odeće i da li ste ga uopšte našli? Da li ste uzeli DNK uzorak fetusa i dali ga na analizu? Da li ste bili sigurni da je na plaži bilo samo troje ljudi pored žrtve? Kako možete biti sigurni da je žrtva latinoameričkog porekla?”

Olivija je uspeła da izbrblja još dva pitanja pre nego što je Stilton naglo prekinuo vezu.

Usred rečenice.

Olivija je sedela u kabrioletu s mobilnim telefonom koji je odjednom prestao da daje znake života i sa žestokom psovkom na usnama.

„Skote jedan jebeni!”

„Ko? Ja?”

Jedan pešak je prolazio pored automobila upravo u tom trenutku i pomislio je da je Olivijin uzvik upućen njemu lično.

„Pa ti si, budaletino, parkirala na pešačkom prelazu.”

A to i jeste bila istina. Pritisla je kočnicu i zaustavila kola čim je Stilton pozvao, tako da je ostala parkirana nasred pešačkog prelaza i mogla je da vidi kako joj pešak pokazuje srednji prst i odlazi dalje.

„I vama želim sve najbolje”, povikala je Olivija za njim i ponovo upalila motor.

Poludela od besa.

Šta taj Stilton uopšte zamišlja, ko je on? Prokleti klošar koji se prema njoj odnosi kao prema poslednjem govnu! I misli da to tek tako može da mu prođe.

Napravila je polukružno skretanje, što je na ovom mestu evidentno bio prekršaj, i dala gas do daske.

Radnja se jednostavno zvala MOBILNI TELEFONI i bila je na Longomsgatanu, preko puta izlaza iz stanice metroa na Hornstulu. Prljavi izlog prodavnice sa nekoliko izloženih mobilnih telefona, nekoliko elektronskih budilnika i ostalim sitnicama. Olivija se popela uz dva stepenika radnje i otvorila vrata. Prljava siva zavesa bila je navučena preko

ulaza. Sama radnja je imala prodajni prostor od možda četiri kvadratna metra okružena staklenim, zatvorenim displejima koji su bili puni mobilnih telefona. Na stotine njih. Bili su to telefoni svih proizvođača, u svim bojama i svi su bili polovni. Na nekoliko polica iza pulta bili su žuti i plavi plastični kontejneri sa novim gomilama telefona. I to je bila polovna roba. A u uskom prolazu u zadnjem delu radnje bila je neka mala ostava u kojoj su popravljali polovne mobilne telefone.

Ovo i nije bila baš neka reprezentativna prodavnica elektronike.

„Zdravo, tražim Toma Stiltona, da li znate gde bih mogla da ga nađem?”

Olivija se okrenula prema čoveku koji je stajao ispred staklenih displeja s telefonima. Pokušavala je da izgleda kao da nije nervozna i besna.

Prijateljski, smireno, pokušavajući da stekne prijatelja.

„Stilton? Iskreno da vam kažem, ne znam ko bi to mogao da bude...”

„Izvinite, mislila sam na Jelea, on sebe zove Jele.”

„Jele? To je već nešto drugo. Zar se on stvarno preziva Stilton?”

„Aha.”

„Ma da ne poveruješ, zar se tako ne zove i onaj smrdljivi sir što prodaju?”

„Baš tako.”

„A on se zove isto kao i smrdljivi sir?”

„Očigledno. Da ne znate možda gde je on ovih dana?”

„Mislite gde je sada?”

„Da?”

„Ne znam. Dođe ovde s vremena na vreme i to kada mu ukradu mobilni, oni su kao svrake koje krađu stvari jedna od druge, a to je poslednji put bilo baš pre nekoliko dana.”

„Oh, dobro...”

„Ali možda možete da pitate Vejlea, on stoji tamo na ulazu u metro i prodaje časopise. Možda bi on mogao da vam kaže gde je Jele.”

„A kako taj Vejle izgleda?”

„Ne brinite, ne možete ga promašiti.”

Vlasnik prodavnice bio je u pravu. Vejlea nisi mogao da promašiš. Ispred ulaza u metro. Osim činjenice da prodaje list *Sitmtonen Stokholm* i jakog glasa koji je prodirao pravo u mozak, njegova pojava odavala je bitnu razliku u odnosu na reku putnika koja se slivala do podzemne železnice ih

izlazila iz nje. Njegov nemarno iskrenut šešir, na primer, sa perima ptica koje odavno spadaju u ugrožene vrste. Brkovi koji su bih veoma slični obrvama Okea Gustafsona. I, naravno, njegove oči, tamne, intenzivne i prirodno prijateljske.

„Jelea, draga moja, nećeš nikada naći tamo gde ga ostaviš.”

Olivija je ovo protumačila kao da je Jele prilično nestalan.

„Ali kuda se on kreće ovih dana?”

„To je skriveno od nas.”

„Molim?”

„Jele se tiho kreće noću, i mi zaista ne znamo gde ide. Možeš da sediš s njim na klupi tamo na Jakobsbergu i da raspravljaš o tome da li životinje treba ubijati zbog krzna ili ne, a da on samo nestane. Kao lovac na foke, jednostavno se stopi s kamenom.”

Olivija je shvatila da je Vejle kao prodavač verovatno imao određenih kvaliteta, ali nije bio naročito darovit za davanje informacija. Kupila je jedan primerak časopisa od njega, iako je već imala isti takav, i vratila se natrag u kola.

Onda ju je on pozvao.

Oliviji je trebalo neko vreme da bi pronašla to mesto. Živela je tu u blizini, gotovo odmah iza ćoška, tako da adresa nije bila problem. Bondegatan 25A. Ali gde je tu bila đubretarnica? Iza vrata i kapije od kovanog gvožđa s kodovima koje je trebalo ukucati na oba mesta. Stilton joj je dao neophodne informacije o brojevima, ali bilo joj je ipak potrebno neko vreme.

Pogotovo kada je nasred betonskog hodnika srela čoveka koji je nosio kratke pantalone širokih nogavica i majicu s kragom, koja nije oprana od kada je kupljena. A povrh svega toga, čovek je imao i neobične crvene naočare i delovao je poprilično pijano.

„I gde ti misliš da si pošla? Bibliotekarka!”, rekao je.

„Bibliotekarka?”

„Jeste, ona danas pere veš, i nemoj da si slučajno ponela svoj da pereš, jer ima da te nabije u mašinu za sušenje veša. Života mi!”

„Tražim đubretarnicu.”

„Hoćeš, možda, da se zadržavaš dugo dole?”

„Ne.”

„Dobro. Zato što sam stavio dole prsten otrova za pacove.”

„Zar ima pacova dole u đubretarnici?”

„Nisu pacovi, nego dabrovi, neki ih zovu i zveri, pošto imaju i po pola metra. Nije ti to mesto za tako mlado čeljade kao što si ti.”

„Gde je đubretarnica?”

„Tamo.”

Čovek s prljavom kragnom pokazao je niz hodnik i Olivija je prošla pored njega. Prema pacovima.

„Ima li ovde pacova?”

Olivija je postavila ovo pitanje u istom času kada je Stilton otvorio teška, čelična vrata ispred nje.

„Nema.”

Nestao je u mraku. Olivija je još malo odškrinuta vrata i ušla unutra za njim.

„Zatvori vrata.”

Olivija nije bila sigurna da li bi to zaista trebalo da uradi. Naposletku, ta vrata bila su joj jedini izlaz odavde u slučaju nužde. Ali ipak ih je zatvorila. Tada je osetila smrad. Smrad koga su neke đubretarnice bile pošteđene, bar one u kojima je ventilacija radila kako treba. Ovde nije radila uopšte.

Smrad je bio zastrašujući.

Olivija je držala ruku preko nosa i usta, i pokušavala je da se privikne na mrak. Nije bilo potpuno mračno, pošto je na sredini poda bila upaljena mala, široka i niska sveća u metalnoj posudi. Pomoću njene svetlosti mogla je da vidi Stiltonove obrise na zidu. On je sedeo na betonskom podu.

„Imaš vremena dok se sveća ne ugasi”, rekao je.

„Vreme?”

„Dok se sveća ne ugasi.”

Stiltonov glas bio je hladan i oštar. Odlučio je da se pristojno ponaša. Olivija je čvrsto odlučila da dobije odgovore na svoja pitanja.

Onda će morati da ode.

Onda više neće kročiti ni blizu Toma Stiltona.

Smrdljivog sira.

„Pa, htela sam u vezi sa onim pitanjima...”

„Žena na plaži nije bila pod anestezijom. Količina *rohipnola* u njenoj krvi bila je dovoljna da je smiri, ali nije bila dovoljna da je anestezira. To znači da je bila svesna kada su je zakopali. Njen ogrtač bio je jedina stvar koju smo pronašli. Pretpostavljamo da je počinitelj uzeo ostatak garderobe sa sobom, ali mu je u mraku ispaao ogrtač. Jedina vredna stvar koju smo

pronašli u ogrtaču bila je jedna mala minduša.”

„O tome nisam ništa našla u...”

„Uzeli smo uzorak krvi fetusa. Kasnije je taj uzorak poslat u Englesku na DNK analizu, da bismo mogli odrediti moguće očinstvo, ako se pojavi kandidat. A nije se pojavio. Nismo bili sigurni da li je na plaži bilo samo troje ljudi pored žrtve. Svedok je imao devet godina, bio je prestrašen i čitav događaj je video sa udaljenosti od sto metara, i to po mraku, ali nismo imali ništa drugo od čega bismo mogli da počnemo. Tu informaciju nikada nismo mogli da potvrdimo u istrazi. Žena je najverovatnije bila latinoameričkog porekla, ali nikada nismo mogli da budemo potpuno sigurni u to. Ove Gardman je živio blizu plaže i otrčao je odmah do svojih roditelja, tako da je vazдушna hitna pomoć stigla u roku od četrdeset pet minuta. Imate li još pitanja?”

Olivija je buljila u mrak u Stiltonovom smeru. Sveća je uzdrhtala na tren. On je odgovorio na svako pitanje koje mu je ona na brzinu izbrbljala preko telefona i to tačno istim redosledom kako ih je ona postavljala. Ko je, dođavola, bio ovaj čovek?

Ali sada je pokušao da bude konkretan.

„Zašto je ta minduša toliko važna?”

„Zato što žrtva nije imala rupe za minduše u ušima.”

„A to je bila takva vrsta minduša, za bušene uši?”

„Jeste. Jesi li završila?”

„Nisam, volela bih da znam kakve ste teorije imali”, rekla je.

„Imali smo dosta teorija.”

„Kao što je...”

„Droga, imali smo teoriju da je žena prenosila drogu, radeći za kartel koji je tih dana bio veoma aktivan na zapadnoj obali i da je nešto pošlo naopako pri nekoj od isporuka koju je trebalo da obavi. Istraživali smo zavisnike od droge koji su bili na ostrvu pre nego što se dogodilo ubistvo, ali to nas nigde nije odvelo. Onda smo prešli na ilegalnu imigraciju i imali smo teoriju da žena nije platila krijumčarima i da su je zato kaznili. Onda smo prešli na teoriju belog robija i mislili smo da je žena prostitutka koja je pokušala da se oslobodi svog makroa i da je zbog toga ubijena. Nismo mogli da pronađemo dokaz ni za jednu od ovih teorija. Najveći problem bilo nam je to što nikako nismo mogli da identifikujemo ženu.”

„I niko nije prijavio njen nestanak?”

„Nije.”

„Ali mora da postoji detetov otac?”

„Tačno je, ali s druge strane on uopšte ne mora da zna za dete. A otac može biti i jedan od počinitelja.”

Ta pomisao nije Oliviji pala na pamet.

„Da li ste razvijali teorije o delovanju neke sekte?”, pitala je ona.

„Sekte?”

„Da. Možda je postojala neka sekta koja je bila vezana za obožavanje plime i oseke, Meseca, njihovog međusobnog prožimanja i...”

„Nikada nismo stigli dotle.”

„U redu. A šta ćemo s mestom na kome se dogodilo ubistvo? Ipak je to Nordkoster. Veoma je teško doći na njega, ali i otići sa njega. Nije baš idealno mesto za ubistvo.”

Stilton je ćutao nekoliko trenutaka.

„Mesto nas je zbunjivalo.”

U tom trenutku ugasila se sveća na podu.

„Tvoje vreme je isteklo.”

„Džeki Berglund”, rekla je Olivija.

Sada je u đubretarnici bio potpuni mrak. Nijedno od njih nije moglo da vidi ono drugo. Samo se čulo disanje. Je li ovo onaj trenutak kada se pojavljuju dabrovi, pitala se Olivija.

„Šta u vezi sa Džeki Berglund?”

Stilton joj je poklonio nekoliko sekundi u mraku.

„Imam utisak da je ona umešana u sve ovo na neki način, tada je bila devojka za poslovnu pratnju, a žrtva je to takođe mogla da bude, ili je bar mogla da poznaje Džeki... Da li ste možda razmišljali u tom pravcu?”

Stilton joj nije odmah odgovorio. Njegove misli blago su se pomerile na potpuno drugo mesto. Džeki Berglund i činjenica da je devojka preko puta u mraku dodirnula upravo nešto što je i njemu padalo na pamet u nekom trenutku u prošlosti.

Ali on je odgovorio:

„Ne. Jesi li sada završila s ovim?”

Olivija je bila daleko od toga da je završila, ali shvatila je da je Stilton završio i ipak je ustala.

Verovatno je to bilo zbog mraka i relativne anonimnosti, ali, dok je u mraku pokušavala da napipa put koji bi je poveo napolje u sigurnost iza metalnih vrata, ona mu je postavila pitanje. Uputila ga je iza sebe, u mrak.

„Zašto ste postali klošar?”

„Ja sam beskućnik.”

„A zašto ste postali beskućnik?”

„Zato što nemam gde da živim.”

Iza toga nije sledilo nikakvo drugo objašnjenje. Olivija je stigla do vrata i pritisla kvaku. Upravo se spremala da ih otvori, kada ga je čula iza sebe.

„Ti.”

„Da?”

„Tvoj otac je vodio s nama ovu istragu.”

„To znam.”

„Zašto onda ne pitaš njega?”

„Umro je pre četiri godine.”

Olivija je otvorila vrata i izašla napolje.

Ne zna da je moj tata mrtav, pomislila je dok je išla ka kolima. Koliko dugo živi na ulici kao klošar? Da li je odmah to postao nakon što je napustio službu? Pre šest godina. Ali ne možeš završiti tek tako iz čista mira. Verovatno je i za to potrebno neko određeno vreme. Da li je jednostavno presekao veze sa svim ljudima sa kojima je radio?

Uvrnuto.

Bez obzira na sve, imala je neke odgovore na svoja pitanja i verovatno nikada više neće morati da ima bilo šta sa Stiltonom. Sada će morati da skupi i poveže sve što je otkrila i da napravi neku vrstu zaključka o svemu. Onda će sve to predati Okeu Gustafsonu.

Ali ta stvar s mindušom...

Žena sa plaže imala je mindušu u džepu svog ogrtača.

Ali nije imala rupe na ušnim resicama.

Odakle je onda došla ta minduša?

Olivija je odlučila da ipak odloži svoj zaključak na neko vreme.

Stilton je upalio novu sveću u đubretarnici. Nameravao je da ostane tamo dok ne bude siguran da je ona otišla. Na taj način verovatno će je se zauvek otarasiti. Bio je potpuno svestan da joj je dao previše informacija. I to poverljivih informacija. Dao joj je previše detalja. Ali bilo ga je baš briga zbog toga. Njegova veza sa policijskom prošlošću bila je hladna kao led. U nekom trenutku nekome će možda i objasniti zašto.

Ali nije imao ni najblažu predstavu kome će to objasniti.

Namerno je Oliviji prećutao veoma važan detalj. Dete u utrobi ubijene žene je preživelo, jer je izvršen hitan carski rez, koji je doktor obavio već u helikopteru. Bila je to informacija koja nikada nije bila obelodanjena u javnosti, da bi se zaštitilo samo dete.

A onda je pomislio na Arnea Reninga. Dakle, on je umro. Tužno. Arne je bio dobar policajac. I dobar čovek. Tokom nekoliko godina imali su izuzetno blizak lični odnos. Verovali su jedan drugome, voleli jedan drugoga, delili neke tajne.

A sada je mrtav.

I iznenada se pojavila njegova ćerka.

Stilton je pogledao u svoje mršave ruke. Pomalo su drhtale. Čitavo ovo duboko uranjanje u slučaj na Nordkosteru probudilo je neke stvari na pogrešnim mestima. A preko svega toga još je došla i Arneova smrt. Izvukao je svoju malu bočicu *stesolida* i odvrnuo je poklopac... a onda se predomislio.

Odupreće se iskušenju.

Neće postati Ben Lažov.

Pronaći će onu dvojicu ubica.

Dunuo je u malu sveću na podu i ustao. Krenuo je da vežba na kamenim stepenicama.

Bila je to veoma nezgodna povreda. Da je udarac pao samo samo malo više, mogao je da joj polomi bazu lobanje.

To je doktor rekao Evi Karlsen.

No i pored svega toga, nekoliko šavova, čvrst zavoj i lekovi protiv bolova bili su sasvim dovoljni. Doktorka, žena iz Tunisa, bila je saosećajna onoliko koliko je Karlsenovoj trebalo. Ne zbog povrede - to će se zalečiti - već zbog samog napada. To ju je mnogo dublje povredilo. Sam upad. Stranci u njenom domu koji slobodno kopaju po njenim ličnim stvarima. To je bilo odvratno.

Lopovi? Obična provala?

Ali kakve je to ona vredne stvari imala kod kuće? Slike? Kameru? Kompjuter? Znala je da unutra nema keša. Ili oni možda i nisu bili lopovi? Možda su to bili ljudi koji su želeli da dođu do nje, baš namerno do nje. Ko bi je čekao da se vrati kući? Da bi mogao da je napadne?

Adolescentsko nasilje?

Ona emisija na televiziji u kojoj je gostovala?

Prvo je otišla kući, donekle pospana i ošamućena, što od udara, što zbog lekova protiv bolova, a onda je prošla kroz čitavu kuću i ustanovila da ništa nije ukradeno. Samo su polupali i rasturili stvari.

A ona je jasno mogla da oseti značenje toga.

Onda je otišla u policijsku stanicu u Solni.

Na putu ka stanici proklinjala je samu sebe zato što nije sklonila svoje podatke iz Eniro baze podataka. Njeni podaci ne bi trebalo da se nalaze tamo, s obzirom na posao koji je radila.

Ukloniće svoje ime odatle.

Sumrak se prikrađao Stokholmu, gradski saobraćaj postajao je sve slabiji. Ljudi su još pre nekoliko sati otišli iz svojih kancelarija na Sveavegenu. Jedina osoba koja je još uvek ostala bila je u kancelariji izvršnog direktora na poslednjem spratu. Bertil Magnuson. Pokušavao je nekako da se smiri pomoću alkohola. Viski. Na duge staze to nije bilo dobro rešenje, ali privremeno, samo na trenutak i ne u velikim količinama, moglo je da pomogne. Uskoro će poći kući, a znao je da će Lin uključiti sve radare koje ima. Najmanji otklon od normalnog mogao je da je natera da ujeda.

Ne, ne da ujeda - sada zaista nije bio fer prema njoj. Ona nije bila takva. Ljudi te ujedaju u ovom njegovom drugom svetu. Ili ti zabadaju nož u leđa, to bi bila prikladnija, bolja reč. A taj ubod može doći i sleva i zdesna. Kod njih nema zarobljenika i oni mogu lako da ubiju, samo ako im to koristi. To je bio deo njegove kulture biznisa. A ponekad ubiješ nekoga iako to nisi zaista želeo da uradiš, ali nisi imao drugog izbora. Kao što je i on uradio, indirektno. Na nesreću, to nije bilo potpuno osigurano da ne procuri. Postojala je osoba preko koje je počelo da curi.

Nils Vent.

Uzeo je veliki gutljaj, zapalio cigarilos i pogledao napolje preko Sveavegena. Na groblje oko Crkve Adolfa Frederika. Razmišljao je o svojoj smrti. Čitao je u jednom američkom magazinu da je danas moguće nabaviti kovčege sa klimatizacijom. Interesantno. Ideja o kovčegu u kome postoji klimauređaj bila mu je privlačna, a bilo bi dobro da postoji i neki motor za masažu da bi lež mogao da ostane u dobroj kondiciji. Nasmešio se.

Ali grob?

Gde bi grob trebalo da bude? Oni imaju porodičnu grobnicu na Groblju Nora, ali njemu se ne bi dopalo da bude tamo sahranjen. Hteo je da ima sopstveno grobno mesto. Mauzolej. Spomenik jednom od najvećih švedskih

industrijalaca.

Ili kao porodica Valenberg. Tajna grobna mesta na porodičnim imanjima. On je čovek koji je samog sebe stvorio, mada su i njegov otac i stric tome u velikoj meri doprineli. Sa različitim ulozima.

On je bio Bertil Magnuson.

Za sada je viski uspešno obavljao svoj posao.

Podigao ga je tamo gde je zaslužio da bude.

Ne, moraće samo da sredi tog ljigavca Nilsa.

Olivija je kupila porciju indijske hrane kod *Šantija*. Bila je to brza hrana, ali bila je ukusna i dobro začinjena. Uživala je u kratkoj dremki na sofi posle dobrog jela. Sa Elvisom koji joj se opružio preko stomaka. Onda je ponovo počelo svašta da joj se mota po glavi. Počela je rekapitulaciju svog sastanka u đubretarnici. U jednom trenutku moraću da ispričam sve ovo mami, pomislila je. Sve o sastanku u đubretarnici gde pacovi veliki kao dabrovi trče preko zidova i gde užasno smrdi, tipična scena koju bi u film stavio... nije mogla da se priseti dobrog poređenja, tako da je vratila misli na đubretarnicu.

Kada je u glavi premotala svaku reč koju su tamo izgovorili, shvatila je da postoji jedan trenutak njihove komunikacije koji je u njenom mozgu udario kao grom. Bio je to onaj čas kada mu je ispričala o svojoj maloj hipotezi u vezi sa Džeki Berglund i kada je pitala da li je Stilton možda razmišljao u istom smeru. U tom času nastala je mala pauza u njihovom dijalogu. Potpuna tišina i to mnogo duža nego pri prethodnim razmenama rečenica. U tom času Stilton je imao zadržku i nije odmah odgovorio kao na ostala pitanja. Nije se ponašao kao pre toga. U tom času prestao je da razmišlja.

Olivija se zamislila.

A zašto je to uradio?

Zato što jeste *bilo* nešto u vezi sa Džeki.

Ona je Elvisa, veoma uvređenog ovim činom, gurnula na pod i otišla po fasciklu koju je dobile od Eve Karlsen. Bilo je gotovo devet sati uveče, ali bilo je leto i još uvek nije pao mrak, a ona je uostalom uvek mogla i da se izvini.

„Izvinite što vam smetam ovako kasno.”

„Nema problema, u redu je, udite slobodno.”

„Hvala vam.”

Eva je pozvala Oliviju pokretom ruke da uđe u predsoblje. U času kada je Olivija izvadila fasciklu i pružila je, videla je da je Evi glava pozadi u zavojima.

„Bože dragi, pa šta vam se to dogodilo?”

„Provalili su mi u kuću i udarili su me otopozadi, a upravo sam došla iz bolnice i iz policije i... iz svih tih stvari.”

„Bože! Izvinite! Onda neću da vam...”

„Nema problema, sasvim sam dobro sada.”

„Ali šta, pod milim bogom... Provala? Ovde?”

„Da.”

Eva je ušla u dnevnu sobu, a Olivija je išla za njom. Nekoliko niskih lampi bacalo je meku svetlost preko sofe i fotelja. Veći deo krša koji je ostao posle provale bio je raščišćen.

Eva je pokazala na jednu od fotelja i Olivija je odmah utonula u nju.

„Ali šta su vam ukrali?”

„Ništa.”

„Zaista, ali zašto su onda? Šta...”

„Mislim da su to bili neki ljudi koji su hteli da me uplaše.”

„Zato što... mislite zbog onoga o čemu ste pisah?”

„Da.”

„To je jezivo... Pa to su onda oni tipovi koji prebijaju beskućnike?”

„Sada i ubijaju. Žena iz kamp prikolice je umrla.”

„To sam videla.”

„Videćemo da li ću i ja završiti na *Treškiku*”, nasmejala se Eva. „Da li bih mogla nečim da te poslužim? Upravo sam pristavila lonče za kafu.”

„Hvala, to bi zaista bilo lepo.”

Eva je otišla do kuhinje.

„Mogu li da vam pomognem?”, pitala je Olivija.

„Nema potrebe, u redu je.”

Olivija je pogledala oko sebe po dnevnoj sobi koja je bila nameštena u izrazito ličnom stilu. Jarke boje, lepi tepisi, police s knjigama od poda do tavanice duž zidova. Pitam se da li ih je sve pročitala, pomislila je Olivija. Pogled joj se zaustavio na polici s fotografijama. U skladu sa njenim karakterom, to ju je zainteresovalo. Ustala je i otišla do police: veoma stara slika s venčanja, verovatno Evini majka i otac. Onda prilično novija slika s venčanja na kojoj su Eva i jedan izuzetno zgodan muškarac, a odmah pored

toga i fotografija mnogo mlađe Eve i zgodnog mladića pored nje.

„Hoćeš li kafu s mlekom? Da li ti treba šećer?”

Evin glas dopirao je iz kuhinje.

„Mleko, molim vas.”

Eva je došla sa dve šolje u rukama. Olivija je otišla do nje i uzela jednu od šolja. Eva je pokazala prema sofi.

„Sedi.”

Olivija je utonula u meku sofu, stavila šolju na sto i klimnula u pravcu Evine slike s venčanja.

„Je li to vaš suprug?”

„Bio je. Razvedeni smo.”

Eva je sela u fotelju i nastavila da govori o svom bivšem. Pre mnogo godina bio je uspešan sportista. Upoznali su se dok je ona studirala na Fakultetu za novinarstvo. Sada su razvedeni već godinu dana. On je upoznao novu ženu, a razvod je bio veoma težak.

„Veoma jednostavno, ponašao se kao pravi skot”, rekla je.

„Kakva šteta.”

„Jeste. Ne mogu baš da kažem da imam sreće sa muškarcima u životu, to polje uglavnom mi je bilo polje tuge i jada!”

Eva se nasmejala preko svoje šolje kafe. Olivija se pitala zašto onda drži na polici sliku s venčanja, ako je on zaista bio takav skot. Ona bi je u svakom slučaju sklonila odatle. Ponovo je klimnula glavom u pravcu fotografija.

„A taj lepi, mladi dečko s kojim ste zagrljeni, je li to vaša prva ljubav?”

„Nije, to je moj brat, Sverker, on je umro od predoziranja. A sada dosta o meni.”

Evin glas iznenada je poprimio sasvim drugačiji ton.

„Oh, žao mi je, nisam mislila da... Izvinite.”

Eva je gledala u Oliviju. Lice joj je bilo strogo na nekoliko sekundi, a onda se ponovo vratila u fotelju i osmehnula se.

„Ja sam ta koja bi morala da se izvini, stvar je u tome... u glavi osećam kao da ću eksplodirati, a danas je zaista bio paklen dan, izvini. Kako napreduješ sa svojim poslom? Da li si uspela da iskoristiš nešto od materijala?”

„Jesam, ali postoji nešto što bih volela da vas pitam. Da li znate za koga je Džeki Berglund radila 1987. godine, kada je i sama bila poslovna pratilja?”

„Znam. To je tada bio veoma poznat tip, Karl Videung, on je vodio *Zlatnu kartu*. Mislim da taj dokument postoji u fascikli.”

„Oh? Onda mora da sam ga preskočila?”

„To je bila klasična firma za poslovnu pratnju, a Džeki Berglund bila je jedna od njegovih pratilja.”

„U redu. Hvala vam. Karl Videung je prilično čudno ime.”

„Posebno za pornografskog barona.”

„Je li to ono što je on bio?”

„Jeste to vreme. Da li još uvek tražiš Džeki?”

„Da.”

„Sećaš li se šta sam ti rekla?”

„O njoj? Da bi trebalo da pazim.”

„Da.”

Džeki Berglund stajala je pored panoramskog prozora u Nor Melaštrandu i gledala dole preko vode. Volela je svoj stan, šest soba, sprat na vrhu zgrade, sa fantastičnim pogledom koji se protezao do dalekih visova Sedera. Jedina stvar koja joj je smetala bilo je drveće žalosne ive sa druge strane ulice. Ono joj je skrivalo pogled i to poprilično. Razmišljala je da bi povodom toga konačno morala nešto da uradi.

Okrenula se i vratila u veliku dnevnu sobu. Moderno unutrašnje uređenje ovde je dominiralo već više od godinu dana, tako da je uspela da postigne čudo, mešavinu hladnog i toplog, i punjenih životinja. Džekin ukus u potpunosti. Napunila je svoju malu čašu suvim martinijem i pustila muziku. Tango, ona je volela tango. S vremena na vreme ovde bi došao neki muškarac s kojim je igrala, ali je retko koji od njih znao da igra tango. Jednoga dana pronaći ću čoveka koji će znati tango, pomislila je, misterioznog čoveka kome su genitalije uvek kao zapeta puška i koji ima prilično limitiran rečnik.

Jedva je čekala tako nešto.

Upravo kada se spremala da natoči drugi martini, čula je telefon. Nije to bio ovaj telefon kraj nje, već onaj drugi, koji je zvonio u radnoj sobi. Pogledala je na sat. Već je bilo negde oko pola jedan iza ponoći. To je bilo vreme kada su oni zvali.

Često.

Klijenti.

„Džeki Berglund.”

„Zdravo, Džeki. Late je ovde.”

„Zdravo.”

„Džeki, imamo ovde malu žurku, znaš, dobro bi nam došla pomoć.”

Stalni klijenti, kao Laš Ernholm, znali su kako da se izražavaju kada pričaju sa Džeki preko ove telefonske linije. Nikada suviše jasno i konkretno. Bez pogrešno odabranih reči.

„Koliko vam treba?”

„Jedno sedam-osam. Prvoklasnih.”

„Imate li neke posebne želje?”

„Ništa posebno, ali znaš već, sve to lepo treba da ide sa srećnim svršetkom.”

„U redu, gde?”

„Poslaću ti poruku.”

Džeki je spustila slušalicu i osmehnula se. *Srećni svršetak* bio je izraz koji su preuzeli iz azijskih salona za masažu, gde je naglašavao kako bi masaža trebalo da se završi.

Late su trebale neke slatke devojčice koje mogu da obezbede i srećni svršetak.

Nema problema.

Ake je te večeri došao kući sav izubijan. I to vidno izubijan. Desetogodišnjak je hodao između visokih zgrada u Flemingsbergu tamnom stranom ulice, daleko od uličnih svetala, šepajući. Bol je dolazio od udaraca. Ponovljenih udaraca. Po mestima koja su bila pokrivena odećom. Osećao se kao da je neverovatno sam, šepajući ulicom, a te misli ponovo su mu prolazile glavom. Misli o njegovom ocu. O ocu koji nije postojao. O kome mama nikada nije govorila. Ali on je morao da bude negde. Sva deca moraju da imaju oca, zar ne?

Odgurnuo je te misli dalje od sebe i potapšao rukom ključ koji je nosio oko vrata. Znao je da je njegova mama u gradu i da radi, i znao je šta ona zapravo radi.

Ili je to maglovito znao.

Jedan stariji dečak u školi nedavno ga je prosvetlio posle fudbala.

„Rava! Tvoja mama je rava!”

Ake nije znao šta znači to „rava”. Čim je stigao kući, otišao je na internet i proverio.

Stigao je. Opet je bio sam kod kuće.

Uzeo je bokal s hladnom vodom koji je mama ostavila u frižideru pre nego što je krenula u grad i popio je gotovo sve iz njega. Onda je otišao u krevet.

I razmišljao o svojoj mami.

O tome da bi možda mogao da joj pomogne s novcem, da ne bi više morali tako da je zovu.

Kola su povremeno prolazila kroz izmaglicu na putu ka Vaksholmu. Bilo je rano jutro u Bogesandslandu i niko nije obraćao pažnju na sivi volvo. Bio je parkiran u delu sa diskretno nabacanim sitnim šljunkom, nedaleko od predivnog zamka okruženog šumom. Između pramenova jutarnje izmaglice mogla je da se primeti grupa divljih svinja koje su njuškale po tlu u potrazi za hranom.

Nils Vent je sedeo na mestu za vozača i posmatrao se u retrovizoru. Probudio se tog jutra u tri sata ujutro u hotelskoj sobi. U pet sati je seo u iznajmljeni auto i otišao je iz grada, prema Vaksholmu. Hteo je da pobjegne od ljudi. Pogledao je svoje lice u ogledalu. Unezvereno, pomislio je, izgledaš unezvereno, Nilse.

Ali izboriće se nekako s tim.

Ionako sada više nije bilo mnogo toga što bi trebalo da uradi. Ovog jutra je smislio kako da sastavi slagalicu koju je polako sklapao. Maltretiranje Bertila odvelo ga je do izvrsnog plana. Plana koji je počeo da se kristališe kada je video veoma kritičku reportažu na televiziji o aktivnostima MVM- -a u Kongu.

Jednako surovo kao i pre.

Onda je video demonstrante i pročitao njihove transparente, a na internetu je pronašao mnoge objave Fejsbuk grupa: „Mobilni telefoni - ne po cenu silovanja”, na primer, i shvatio je kako su i koliko ljudi bili ogorčeni.

Tada je njegov plan sazreo.

Udariće tamo gde najviše boli.

U devet i petnaest Bertil je rešio problem koji je imao sa zemljoposедnikom u Valikali. Ne lično, naravno, ali taj problem rešio je njegov dobar prijatelj, vojni komandant. Poslao je grupu policajaca iz državne bezbednosti do zemljoposедnika i objasnio mu da će, s obzirom na probleme u toj oblasti, morati da naredi evakuaciju. Isključivo kao meru predostrožnosti, a radi bezbednosti. Zemljoposедnik nije bio budala. Pitao je da li postoji neki način da se izbegne ova prinudna evakuacija. Policija mu je objasnila da je švedska kompanija MVM ponudila da odgovara za bezbednost na tom području, ako im bude dopušteno da određeni deo zemlje

koriste kao izvor mineralnih sirovina. To bi značilo da su svi mogući problemi pod kontrolom.

Završeno.

Bertil je podsetio sekretaricu da pozove njihovo predstavništvo u Kinšasi i da se poštara da se adekvatan poklon pošalje vojnom komandantu.

„Koliko se sećam, on je veliki ljubitelj topaza.”

Bertil je, usled svega toga, bio je u veoma dobrom raspoloženju kada je ustao i otišao do prozora, gde je osetio jake sunčeve zrake. Problem zvani Valikale bio je rešen. I dalje je razmišljao o Kongu kada je automatski izvukao iz džepa sakoa mobilni telefon, koji je vibrirao, i pritisnuo dugme za odgovor.

„Ovde Nils Vent.”

Iako je glas koji je Bertil čuo na snimku bio mnogo godina mlađi, bio je to bez sumnje sada isti glas na telefonu. Ali ovoga puta nije bio snimljen. Bio je to Nils Vent.

Bertil je osetio kako mu krv udara u glavu. Mrzeo je tog čoveka. Mali insekt koji je mogao da izazove veliku katastrofu. Ali pokušao je nekako da se smiri. „Zdravo, Nilse, jesi li u gradu?”

„Gde možemo da se vidimo?”

„Zašto bismo se videli?”

„Hoćeš da prekinem razgovor?”

„Ne! Čekaj! Hoćeš li da se vidimo?”

„Zar ti nećeš?”

„U redu.”

„Gde?”

Bertil je grozničavo razmišljao o mestima u svojoj glavi, a onda je pogledao napolje kroz prozor.

„Groblje u Crkvi Adolfa Frederika.”

„A gde tamo, tačno?”

„Kod Palmeovog groba.”

„23.00.”

Razgovor je bio završen.

Ovete Andešon je izašla na glavni izlaz, sama, negde oko deset sati pre podne. Išla je namerno s Akeom, iako je on bio protiv toga, da vidi njegove nastavnike koji su bili zaduženi za aktivnosti posle redovne nastave. Htela je sa nekim da porazgovara o njegovim modricama. U poslednje vreme

dolazio je nekoliko puta kući sa modricama po čitavom telu. Velike modrice. U početku je pokušavao da ih sakrije od nje, a to mu je uspevalo a s obzirom na to da se ujutro gotovo nisu ni viđali, ali Oвете je jednom prilikom otvorila vrata kada se presvlačio i videla ih je.

„Šta si to uradio?”

„Šta?”

„Imaš modrice po celom telu.”

„To mi je od fudbala.”

„Na fudbalu si dobio tolike modrice?”

„Jesam.”

A onda se Ake uvukao u krevet. Oвете je sedela u kuhinji i upalila cigaretu pored prozora. Fudbal?

Od tada su joj neprestano na pameti bile modrice njenog sina. Nekoliko večeri kasnije, kada se vratila kući posle noćne smene, uvukla se u njegovu sobu i pažljivo podigla pokrivače da bi ponovo pogledala modrice.

Modrice po čitavom telu. I velike kraste.

Tada je odlučila da razgovara s njegovim nastavnicima.

„Ne, ovde ga niko ne maltretira.”

Akeov nastavnik bio je poprilično iznenađen.

„Ali on ima modrice po čitavom telu”, rekla mu je Oвете.

„A šta on kaže, odakle mu je to?”

„Kaže da ih je dobio na fudbalu.”

„Pa, zar ne bi trebalo da je tako, ako vam on to već kaže?”

„Ne dobijaju se tamo takve modrice. I to svuda po telu.”

„Pa, ne znam. Ovde ga sigurno niko nije maltretirao. Mi imamo poseban program za sprečavanje maltretiranja i nasilja i sigurno bismo приметili da se ovde događalo bilo šta slično.”

I Oвете je morala da se zadovolji time.

Kome sada da se obrati? Nije imala svog socijalnog radnika. Nije imala komšije sa kojima se družila. Ljudi sa kojima se susretala radili su na ulici i nisu bili preterano zainteresovani za decu drugih ljudi. To je za njih bilo minsko polje.

Oвете je izašla iz škole i iznenada se osetila neverovatno usamljeno. I očajno. Čitava njena beznadežna egzistencija prolazila joj je ispred očiju. Njena nemoć da se otrgne i pobegne iz močvare prostitucije. Njeno obeleženo telo. Sve. A sada je videla da njeno jedino dete neko neprestano povređuje dok ona nema kome da se obrati. Ne zna nijedan telefonski broj

koji bi mogla da okrene da bi je neko saslušao i utešio, da bi joj pomogao. Na čitavom ovom pustom i praznom svetu postojali su samo ona i Ake.

Stala je pored ulične svetiljke i upalila cigaretu. Njene ispucale ruke su se tresle. Ne zbog hladnog povetarca, već zbog nečega mnogo hladnijeg, nečega što je dolazilo iznutra, iz tamne rupe u njenim grudima koja je rasla svakim uzdahom i samo je čekala da bude oslobođena. Da su postojala neka tajna vrata kojima bi mogla da izađe iz života, nekako bi se provukla kroz njih.

A onda ga se setila.

Tipa koji bi mogao da joj pomogne.

Zajedno su odrasli u Kertorpu. Živeli su u istom bloku zgrada i godinama su održavali kontakt. Dugo je prošlo od kada nisu razgovarali, ali ipak imaju kakav-takav odnos. Kada god bi se sreli, uvek bi malo procaskali i uvek je bilo opušteno. Delili su istu prošlost, imali su isto poreklo, znali su svoje vrline i mane, ali nisu mnogo marili za to.

Trebalo bi da porazgovara s njim.

S Minkom.

Oliviji je trebalo dosta vremena da ga pronađe, ali, kada se njegovo ime pojavilo na spisku Staračkog doma *Rodan*, sav njen trud se isplatio.

A ona je bila iznenađena.

Ovaj starački dom bio je veoma blizu Policijske akademije.

Kako je svet mali, pomislila je Olivija kada je kolima skrenula na dobro poznati put i parkirala se ispred doma. Gotovo da je mogla kroz granje drveća da vidi krovove akademije. Na neki čudan način čitava ta okolina koledža delovala joj je daleko. A opet, nije prošlo tako mnogo vremena otkad je tamo sedela na klupi i birala koji slučaj će da uzme, nemajući ni najblažu ideju o tome gde će je to sve odvesti.

Ovog časa to ju je odvelo na drugi sprat i to na malu terasu na kojoj je sedeo čovek presamičen u invalidskim kolicima.

Bivši pornografski baron Karl Videung.

Sada je imao gotovo devedeset godina, kako je otkrila. Nije imao bliske rođake i veoma se radovao kada bi bilo ko uspeo da ga otrgne od dosadne svakodnevice. Bez obzira na to ko bi taj mogao da bude.

Sada je to bila Olivija Rening. Brzo je shvatila da Videun ima problem sa sluhom i da teško izgovara reči, a po svojoj prilici teško ih i razume. Zato je morala da se izrazi kratko, sažeto i glasno.

„Džeki Berglund!”

Da, posle dve šolje kafe i biskvita sa đumbirom, ovo ime se konačno pojavilo u Videungovoj glavi.

„Ona je bila devojka za poslovnu pratnju.”

Olivija je uspeła da dešifruje.

„Da li se, možda, sećate i drugih devojaka?”

Još kafe, još kekisa sa đumbirom, a onda Videungovo klimanje glavom.

„Koga se sećate?”

Sada više ni kafa nije pomagala, a biskvita više nije bilo. Čovek u kolicima samo je gledao u Oliviju i smeškao se, i to dugo. Olivija se zapitala da li je on to procenjuje. Da li bi mogla da prođe kao devojka za poslovnu pratnju? Prljavi matori perverzljak. Sada je starac napravio pokret koji je izgledao kao da hoće napisati nešto. Olivija je brzo izvadila olovku i pružila je Videungu. Nije mogao sam da drži beležnicu u rukama. Olivija je morala da klekne na koleno i da mu je drži klečeći pored kolica. Počeo je da piše. Rukopis je zaista ličio na rukopis devedesetogodišnjaka, ali bar je bio čitljiv.

„Mirijam Viksel.”

„Jedna od vaših devojaka za poslovnu pratnju zvala se Mirijam Viksel?”

Videung je klimnuo glavom, a onda je prdnuo veoma čujno i veoma dugo. Olivija je lagano okrenula glavu od mirisa truleži i zatvorila je svesku.

„Da li se sećate da je neka od vaših devojaka bila inostranog porekla?”

Videung se blago nasmejao i klimnuo glavom, da bi onda podigao jedan prst.

„Jedna od njih?”

Videung je ponovo klimnuo glavom.

„Da li se možda sećate odakle je ona bila?”

Videung je samo odmahnuo glavom.

„Da li je imala crnu kosu?”

Videung se okrenuo prema prozoru i pokazao na afričke ljubičice u saksiji koja je stajala na prozorskom simsu. Olivija je pogledala u cveće.

Svetloplavo.

„Da li je imala plavu kosu?”

Videung je klimnuo glavom i ponovo se nasmejao. Plava kosa, pomislila je Olivija. To znači da je bila blajhana pa obojena. Da li crнке mogu da

izbele kosu? Verovatno. Ali šta je ona znala o tome kako su tada, osamdesetih, devojke za poslovnu pratnju bojile kosu?

Ništa.

Ustala je i zahvalila se Videungu, a onda je prosto pobegla sa verande ne bi li izbegla još jedan trombon iz pozadine nekadašnjeg pornografskog barona.

Barem je imala ime.

Mirijam Viksel.

Ovete je odabrala sto koji je bio duboko unutar kafea. Nije htela da je vidi neka od koleginica sa posla. Sedela je leđima okrenuta ka izlazu sa šoljom kafe ispred sebe. Ovde pušenje nije bilo dozvoljeno. Nervozno je pomerala ruke preko stola. Pomerala je posude sa šećerom i escajg, pitajući se da li će on uopšte da se pojavi.

„Zdravo, kako si mi, Vetan?”

Oduvek ju je zvao Vetan. Mink je ipak došao.

Otišao je do njenog stola, pomerio mali konjski rep s vrata, a onda seo. Bio je veoma dobro raspoložen. Upravo je dolazio iz kladionice, gde je na brzinu uspeo da zaradi priličnu sumu novca. Dobio je četiristo kruna, koje su mu odmah isplaćene. Novac mu je prosto goreo u džepu.

„Koliko si dobio?”

„Četiri hiljade!”

Mink je uvek dodavao bar jednu nulu kada je pričao. Osim kada se radilo o njegovim godinama. Onda je smanjivao. Imao je četrdeset jednu godinu, ali je bez problema umeo da kaže neku cifru između dvadeset šest i trideset pet, u zavisnosti od društva u kome se nalazio. Kada je poslednji put jednoj devojci sa severa pokušao da proda da je „tek prešao dvadesetu”, to je zaista bilo pomalo riskantno, ali devojčica je tek stigla u grad i htela je da se zabavlja, tako da je sve to progutala, iako je čak i ona mislila da izgleda dosta starije.

„Ovaj grad ima svoju cenu”, rekao je to tako da je izgledalo kao da je Njujork, a ne neko od predgrađa Stokholma.

Ali Ovete nije bila sa severa i dobro je znala koliko Mink ima godina, tako da nije morao da se pretvara.

„Hvala ti što si došao.”

„Mink uvek dovršava posao.”

On se nasmejao i pomislio da je majstor aluzija. Međutim, mnogi nisu

mislili tako.

Većina ljudi bi, pre ili kasnije, držala Minka na distanci kada uspeju da prozru njegovu poprilično šuplju pojavu i kada čuju sve neverovatne dogodovštine od kojih je neka obavezno bila ona koja bi prelila čašu. Kao što je bilo njegovo uspešno rešavanje misterije ubistva Ulofa Palmea, ili otkrivanje mlade i talentovane grupe *Roxette*. Tada bi većina ljudi odustala. Promicalo im je da Mink ima veliko srce, skriveno ispod poluočajničkog žargona. Srce, koje je u ovom času jako počelo da udara kada mu je Ovete pokazala slike sa svog mobilnog telefona. Slike gotovo golog dečaka koji je bio prebijen tako da je sav bio plav i crn od modrica i krasta koje su polako zarastale.

„Ovo sam slikala dok je spavao.”

„Šta se desilo?”

„U školskom centru za vannastavne aktivnosti tvrde da tamo ništa slično nije moglo da se dogodi, a sam Ake mi neprestano ponavlja da je to zaradio na fudbalu.”

„Na fudbalu nikada ne možeš da dobiješ baš takve batine, ja sam dugo igrao za minhenski *Bajern*, pa to dobro znam. U redu, dobiješ po nogama u šesnaestercu, bude štipanja i tako to, ali nikada posle fudbala ne možeš baš tako da izgledaš.”

„Ne.”

„Bože, pa on izgleda kao da ga je neko dobro pretukao!”

„Da.”

Ovete je brzo obrisala oči. Mik je gledao u nju, a onda je uzeo njenu ruku i stavio je u svoj.

„Hoćeš li da ja porazgovaram s njim?”

Ovete je klimnula glavom.

Mink je odlučio da porazgovara s mladim Akeom.

Fudbal?

Nema šanse.

Bilo je vreme neposredno pred zatvaranje. Butici u Sibilegatanu počeli su da gase svetla, ali u *Vird i vauu* svetla su i dalje gorela. Džeki Berglund uvek je držala radnju otvorenu sat vremena duže od ostalih. Znala je da njenim kupcima mnogo znači što uvek mogu upasti u poslednjem trenutku i kupiti neki komad odeće ili neki ukras za kuću, tek da bi malo podigli atmosferu na večernjem prijemu. U ovom času jedan postariji gospodin iz

prestiznog Estermalma tražio je nešto čime bi iznenadio i odobrovoljio svoju suprugu. Zaboravio je na njihovu godišnjicu prethodnog dana i stvari su postale pomalo nezgodne, kao što je rekao.

„Pomalo nezgodne.”

Sada je držao u rukama par minduša koje su visile među ostalim stvarima poznatih dizajnera.

„Koliko cenite ove?”

„Za vas bi to bilo sedam stotina.”

„A za ostale?”

„Petsto.”

Tako su oni to završavali, Džeki i njen krug manje ili više odanih mušterija, šaleći se na moronski način.

Ali sve to da bi završili posao.

„Da li mislite da će joj se svideti?”

„Žene su slabe na minduše.”

„Zaista?”

„Da.”

S obzirom na to da postariji čovek nije imao predstavu na šta su žene slabe, poverovao je Džeki na reč i otišao iz butika s mindušama u divnoj ružičastoj kutiji. Kada su se vrata prodavnice zatvorila za njim, Džeki je zazvonio telefon.

Bio je to Karl Videung.

Očigledno s čistim glasom i savršenim sluhom, obavestio je Džeki o poseti koju je imao tog dana. Mlada žena iz Policijske akademije pitala ga je o njegovoj agenciji za pratnju iz starih dana. Glumio je da je jednom nogom u grobu da bi lakše mogao da otkrije šta devojčica zapravo traži.

„Ne mogu a da ne budem radoznao kada namirišem pandure”, rekao je on.

„Pa, šta je htela ta devojka?”

„Ne znam zašto je došla, ali pitala je za tebe.”

„Za mene?”

„Da. I htela je da zna ko je još radio u isto vreme kada i ti.”

„U *Zlatnoj karti*?”

„Da.”

„I šta si joj rekao?”

„Rekao samo joj za Mirijam Viksel.”

„Zašto si to uradio?”

„Zato što se Mirijam povukla kada se povukla, a to nije bilo od nje, zar se ne sećaš?”

„Sećam se, pa šta?”

„Pa, pomislio sam da će fensi Mirijam malo biti sramota kada policijski šegrti krenu da zabadaju nos u njenu prošlost.”

„Baš si odvratan.”

„Nadam se da jesam.”

„Šta si joj rekao za mene?”

„Ništa. Nisam baš toliko odvratan.”

I tu se razgovor završio. Bar što se Videunga tiče. Za Džeki je tek počelo premotavanje u glavi. Zašto bi neka devojkica okolo išla i raspitivala se o vremenu kada je ona radila kao devojkica za poslovnu pratnju? I ko je uopšte ona?

„Kako se zove devojkica?”

„Olivija Rening.”

To joj je Videung rekao kada ga je pozvala.

Olivija Rening?

Olivija je sedela kod kuće na sofi i pregledala informator *Nordisk kriminalkrenika* iz 2006. godine. Bili su to policijski opisi različitih kriminalnih slučajeva iz prethodne godine. Ovaj broj uzela je iz biblioteke akademije i to dok se vraćala iz posete staračkom domu. A uzela ga je s razlogom. Htela je da vidi da li je bilo nekih kriminalnih slučajeva tokom 2005. koje je istraživao Tom Stilton. I koji su doveli do konflikta. Do konflikta za koji je Oke Gustafson mislio da se dogodio.

Mnoge stvari događale su se u areni kriminala tokom 2005. godine. Različiti slučajevi i incidenti privukli su njenu pažnju. Između ostalog, tu je bio i članak o spektakularnom bekstvu Tonija Olsona iz zatvora sa visokim nivoom bezbednosti, koji je ubio dvojicu policajaca u Maleksanderu. Tako je poprilično potrajalo dok nije stigla do strane sedamdeset jedan.

A onda je tu našla ono što je tražila.

Brutalno ubistvo mlade žene u Stokholmu. Jil Engber. I to sa detaljima zbog kojih je Olivija postala veoma napeta. Jil je radila kao poslovna pratilja, i bila je trudna, i slučaj nije rešen. Ubistvo se odigralo 2005. Iste godine kada je Stilton napustio policiju. Da li je on radio na tom slučaju? To nije bilo pomenuto u članku koji je napisao Rune Foš. Zar to nije onaj tip koji je gostovao na televiziji i koji je zadužen za napade na beskućnike,

pitala se Olivija dok je telefonom pozivala Okea Gustafsona.

Njena mašta je počela da ubrzava.

„Da li je Stilton radio na istrazi ubistva Jil Engber? Godine 2005?”

„Ne znam”, rekao je Gustafson.

Izgubila je polet i ritam, ali to nikako nije usporilo njenu imaginaciju. Jil je bila trudna žena koja je radila u agenciji za poslovnu pratnju. Džeki je radila poslovnu pratnju šesnaest godina ranije. Ubijena devojka na plaži bila je u drugom stanju. Džeki je bila na ostrvu. Da li postoji neka veza između Jil i Džeki? Da li je Jil možda radila za Džeki? U *Crvenom somotu*? Da li je Stilton naleteo na ove veze i sve to povezao sa slučajem ubistva na plaži. Da li je zbog toga bio tako čudno ćutljiv u đubretarnici pre neki dan?

Duboko je udahnula. Imala je utisak da je susret u đubretarnici ujedno bio i njen poslednji kontakt s Tomom Stiltonom. Još jedan duboki uzdah i ona ga je ponovo pozvala.

„Da li ste vi radili na ubistvu Jil Engber 2005?”

„Jesam, neko vreme”, odgovorio je i prekinuo vezu.

A to je bilo nešto na šta je Olivija počela da se navikava. Možda će je ipak pozvati za desetak minuta i zakazaće joj sastanak na nekom luđačkom mestu, pa će opet sedeti u mraku i u smradu, a ona će mu postavljati pitanja.

Među dabrovima.

Međutim, nije je pozvao.

Stilton je sedeo u uredničkoj sobi lista *Situationen Stokholm*, gotovo potpuno sam. Devojka na prijemu bila je zauzeta sobom. On je pozajmio jedan od kompjutera u uredništvu, otišao na internet i počeo da gleda filmove na sajtu *Treškik*. Prva dva videa više nisu bila tamo, ali ostali jesu. Ukupno tri snimka. Napad na imigranta beskućnika ispod Mosta Vester, Hulija Ernandeza, onda sledeći napad na Bensemana, a na kraju Jednooka Vera. Posle njenog ubistva ništa -više nije postavljeno.

Stilton se naterao da gleda ove filmove. Veoma pažljivo, koncentrišući se na detalje. Gledao sve što je u kadru ne bi li ugledao nešto što nije bilo u fokusu. Zato je verovatno uspeo da vidi ono što je i tražio. Na filmu ispod Mosta Vester. Psovao je u sebi što ne može da uveća sliku. Nije mogao da poveća deo koji mu je bio potreban. Ali mogao je da zaustavi film. I kada se nagnuo nad ekran, mogao je prilično jasno da vidi. Na njegovoj podlaktici. Na ruci jednog od napadača. Tetovaža. Dva slova, KB, sa prstenom oko njih.

Stilton se zavalio u stolici i podigao oči. One su se zaustavile na Verinoj fotografiji i njenom crnom ramu. Na samom kraju reda mrtvih ljudi. Stilton je izvukao beležnicu, stavio je ispred sebe i napisao „KB” okruživši ih prstenom.

Ona je ponovo pogledao u Verinu fotografiju.

Kasna projekcija *Crnog labuda* upravo se završila i ljudi su izlazili iz Bioskopa *Grand* na Sveavegenu. Mnogi od njih išli su u pravcu Kungsgatana. Bilo je divno, svetio veče s prijatnim, toplim povetarcem. Povetarcem koji je pirkao i na groblju oko Crkve Adolfa Frederika i povijao cveće na grobovima. Ovde je bilo malo mračnije. Barem na nekim mestima. Pored Palmeovog groba bilo je polumračno. Gledano sa Sveavegena, četiri osobe koje su došle na sastanak bile su jedva vidljive.

Dve od te četiri osobe bili su Bertil Magnuson i Nils Vent.

Druge dve osobe bile su upućene ovamo u veoma kratkom roku preko K. Sedovika. Čoveka kome se Bertil uvek obraćao kada je trebalo srediti nešto što može da bude neprijatno. Pretpostavio je da tako može biti i ove večeri.

I Vent je imao iste pretpostavke.

Znao je ko je Bertil. A nije bio čovek koji bi došao nepripremljen na ovakav sastanak. Zato Vent uopšte nije reagovao kada su se pojavila i ova dva čoveka. Niti je reagovao kada mu je Bertil prijateljskim tonom objasnio da će njegova dva „savetnika” proveriti da li Vent možda ima kod sebe napravu kojom bi mogao da snimi i ovaj razgovor.

„Ti verovatno pretpostavljaš zašto.”

Vent jeste to pretpostavljao. I pustio je da savetnici urade svoj posao. Nije uz sebe imao nikakvu napravu za snimanje. Ovog puta ne. Ali imao je kasetofonsku traku sa snimljenim razgovorom, koju je jedan od gorila pružio Bertilu. On je uzeo traku i podigao je ispred Venta.

„Razgovor?”

„Da, ili bolje rečeno kopija snimljenog razgovora. Poslušaj je u svakom slučaju”, rekao je Vent.

Bertil je pogledao kasetu.

„Da li je na njoj i ostatak razgovora?”

„Jeste, sve je tu.”

„A gde je original?”

„Negde gde ja očekujem da ću se vratiti do prvog jula. Ako se ne budem vratio, traku će biti dostavljena policiji.”

Bertil se nasmešio.

„Životno osiguranje?”

„Da.”

Bertil je pogledao preko dvorišta. Klimnuo je glavom prema navodnim savetnicima, dajući im znak da se povuku za neki korak, što su ovi bez reči i uradili. Vent je pogledao u Bertila. Bio je siguran da je Bertil znao da Vent nije čovek koji bi ovakve stvari prepustio slučaju. Sva njihova poslovna saradnja bila je zasnovana na toj činjenici. Bertil je ponekad umeo da reaguje i impulsivno, ali Vent nikada. Imao je na sebi i pojas i kopču, i rezervni pojas za slučaj opasnosti. Ako je tvrdio da je sredio šta treba da se uradi s originalom, koji je na nekoj sigurnoj lokaciji, i da će original biti poslat policiji ako se on ne bude vratio do prvog jula, onda će to zaista i biti tako. Znao je da i Bertil pretpostavlja da je tako.

Što i jeste bila istina. Ponovo se okrenuo prema Ventu.

„Ostaro si”, rekao je.

„I ti si.”

„Jedan za sve, da li se sećaš toga?”

„Da, sećam se.”

„I šta se onda desilo s tim?”

„Nestalo je u Zairu”, rekao je Vent.

„I ne samo to. Ti si nestao s gotovo dva miliona.”

„Jesi li se iznenadio?”

„Bio sam besan.”

„To mogu da shvatim. Jesi li i dalje u braku s Lin?”

„Jesam.”

„Da li ona zna za sve ovo?”

„Ne.”

Muškarci su gledali jedan u drugog. Bertil je pogledao prema dvorištu crkve. Blagi večernji povetarac milovao je kamene nadgrobne ploče. Vent je čvrsto zadržao svoj pogled na Bertilovom licu.

„Imaš li dece?”, pitao je.

„Ne. Imaš li ti?”

Da nisu stajali negde gde je bilo tako mračno, verovatno bi Bertil primetio da su Ventove trepavice na sekundu-dve blago zatreperile, ali u tom času on to nije video.

„Ne, ni ja nemam dece.”

Dijalog se posle nekoliko sekundi završio u tišini. Bertil je krajičkom

oka pogledao prema svojim savetnicima. I dalje nije shvatao šta se događa, šta Vent zapravo hoće od njega.

„I da skratimo, šta hoćeš?“, rekao je i pogledao u Venta.

„U roku od tri dana trebalo bi da daš izjavu u kojoj objavljuješ da će MVM odmah prekinuti dalju eksploataciju koltana u Kongu. I još nešto, svim stanovnicima oblasti Valikale koji su bili pogođeni eksploatacijom biće dostavljena i odgovarajuća ekonomska kompenzacija.“

Bertil je pogledao u Venta. U trenu mu je na pamet palo da on, u stvari, razgovara s mentalno obolelom osobom. Ali to nije bio slučaj. Bolestan jeste, to svakako, ali ne mentalno. Čovek je potpuni luđak koji je počeo da bunca.

„Jesi li ti to zaista ozbiljan?“

„Da li ja imam običaj da se šalim?“

Ne, Nils Vent se nikada nije šalio. Bio je jedan od najozbiljnijih ljudi koje je Bertil ikada sreo, a čak i ako je prošlo mnogo vremena od njihovog poslednjeg susreta, mogao je po Ventovom licu i očima videti da ovaj tokom godina nije postao zabavnija osoba.

Bio je mrtav ozbiljan.

„Hoćeš da kažeš da naš snimljeni razgovor ide u policiju ukoliko ne uradim to što si rekao?“

Morao je da izgovori naglas da bi u potpunosti shvatio značenje.

„Da“, odgovorio je Vent. „A ti si, bez sumnje, svestan svih posledica.“

Bertil je i bio svestan šta sve može proizaći odatle. Nije bio budala. Posledice snimljenog razgovora koji bi se pojavio u javnosti bile su nešto o čemu je razmišljao odmah pošto je primio prvi kratki isečak preko mobilnog. Posledice bi bile katastrofalne.

Na svim nivoima.

Na svim nivoima koje je Vent, normalno, i razumeo.

„Mnogo sreće!“

Vent je pošao.

„Nilse!“

Vent je okrenuo glavu i pogledao iza sebe.

„Ozbiljno, reci mi o čemu se ovde zaista radi?“

„Osveta.“

Osveta? Za šta?

„Nordkoster.“

Vent je nastavio da korača.

Savetnici koji su stajali po strani reagovali su na ovakav razvoj događaja i pogledali u Bertila. On je gledao u zemlju nedaleko od Palmeovog groba.

„Da li postoji još nešto u čemu bismo mogli da vam pomognemo?” Pitao je jedan od njih.

Bertil je podigao glavu i video Ventova leđa u daljini među grobovima.

„Da.”

Stilton je sedeo na trećem odmorištu kamenih stepenica i razgovarao s Minkom preko mobilnog telefona.

„Dva slova. K i B. Sa prstenom oko njih.”

„Tetovaža?”, pitao je Mink.

„Izgleda kao tetovaža, ali moguće i da je nacrtano olovkom, takođe. Ne znam, ne mogu da budem siguran.”

„Koja ruka?”

„Izgleda kao desna ruka, ali teško je reći, tako da ne mogu biti sasvim siguran.”

„U redu.”

„Inače, jesi li možda čuo nešto?”

„Za sada nisam.”

„Vidimo se.”

Stilton je prekinuo vezu i ponovo počeo da korača. Bio je na putu stepenicama uzbrdo, prema Klevgrendu, po peti put te noći. Skratio je vreme penjanja za nekoliko minuta i mogao je da oseti da mu pluća to izdržavaju. Nije bio zadihan kao ranije, a znojenje mu se značajno smanjilo.

Krenuo je.

Lin Magnuson bila je pod stresom. Zaglavila se u gužvi u saobraćaju kada je krenula iz Stoksunda. Za manje od pola sata stajaće na podijumu za govornicom Švedskog udruženja lokalnih samouprava i regiona i govoriće o *Dobrom upravljanju* ispred velikog broja menadžera na različitim nivoima lokalnih vlasti, koji će tu doći iz cele zemlje. Na svu sreću, tačno je znala o čemu će govoriti. Jasnoća, komunikacija i bavljenje međuljudskim odnosima. Tri tačke na kojima se u potpunosti osećala kao kod kuće.

Bavljenje međuljudskim odnosima, pomislila je, sva sreća što je to priča o međuljudskim odnosima, a ne o privatnom životu. Na tom polju trenutno se nije osećala kao neki naročiti ekspert. Odnos između nje i Bertila bio je na klackalici. A ona uopšte nije znala zašto. Nije bilo do nje, imalo je veze isključivo s njim. Dolazio je kući usred noći, negde oko tri sata, kako je mislila, a onda bi otišao pravo na terasu i tamo sedeo u mraku. Što samo po sebi i nije bilo tako čudno. Često je vodio telefonske razgovore u svako doba dana i noći, a onda je posle toga dolazio kući. Bilo je neobično to što je sedeo na terasi usred noći sa bocom mineralne vode pored sebe. Nikad to nije činio. Ako je imao nešto što ga muči, pored njega je obavezno bila i čaša s nečim obojenim u njoj. Viski, kalvados, konjak. Nikada voda. A u bliskoj vezi kakvu su oni imali ovo je samo delovalo kao beznačajna devijacija koja bi mogla da navede na razmišljanje.

Na spekulacije.

Kompanija? Druga žena? Njegova bešika? Da nije možda tajno otišao na neku detaljnu pretragu i da mu nisu tamo možda utvrdili da ima rak?

Nešto nije bilo kako treba.

Nije bilo kako treba već duže vreme.

Kada je ujutro htela da porazgovara s njim i da ga pita šta se događa, već je bio otišao. Nije samo otišao, nije ni bio u krevetu.

Ostavila je gužvu iza sebe i ubrzala dok je prolazila pored univerziteta.

„Esej za fakultet?”

Olivija je ugovorila sastanak s Mirijam Viksel pod blago lažnim izgovorom. U razgovoru je napomenula da je na trećoj godini Policijske akademije, što je bila istina, i da je imala zadatak da piše o takozvanoj poslovnoj pratnji. „Zaista važan esej.” Tendenciozno je napravila naivan

pristup. Pretvarala se da gotovo ništa ne zna o datoj materiji. Ime gospođe Viksel našla je kada joj je jedan od profesora dao staru dokumentaciju o *Zlatnoj karti*, a Vikselova je bila jedina osoba koju je mogla da pronađe.

„Šta biste voleli da znate?”

To je bilo ono što ju je Vikselova pitala preko telefona.

„Moj predmet interesovanja više je okrenut ka onome šta ste vi mislili o svemu tome. Imam dvadeset tri godine i pokušavam da shvatim kako to sve bilo za žene poput vas. Kako ste uopšte postali poslovna pratilja. U čemu je bila privlačnost takvog posla?”

Nakon nekoliko sledećih praznih fraza, uspela je da uhvati Vikselovu na udicu.

Sada su sedele napolju, za stolom kafea na Birger Jarlsgatanu. Oštro, jako sunce sijalo je između visokih zgrada, a to je nateralo Vikselovu da stavi naočare za sunce. Olivija je, kao po dužnosti, izvukla malu beležnicu i pogledala je.

„Vi pišete o hrani?”

„Da, kao slobodan novinar. Uglavnom pišem za magazine koji se bave putovanjima.”

„Kako je to uzbudljivo. Ali zar se ne gojite od toga?”

„Kako to mislite?”

„Pa, verovatno morate da pojedete dosta one hrane o kojoj da pišete.”

„Nije to toliko loše.”

Vikselova se osmehnula. Pristala je na razgovor i besplatan ručak. Brzo je opisala vreme koje je provela radeći u okviru agencije za poslovnu pratnju. To ionako nije trajalo dugo. Kada su od nje tražili da radi stvari koje nije želela da radi, ona je ovaj posao i napustila.

„Mislite na seks i te stvari?”, reče Olivija trudeći se da izgleda šokirano.

„Takva vrsta stvari.”

„Ali dosta vas je u tom periodu radilo za *Zlatnu kartu*, zar ne?”

„Jeste.”

„Jeste li vi bili jedina Šveđanka ili vas je bilo još?”

„Ne mogu da se setim.”

„Da li se sećate drugih devojaka?”

„Zašto me to pitate?”

„Pa, možda bih mogla da stupim i s nekom od njih u kontakt.”

„Ne mogu da se setim ko su bile ostale devojke.”

„U redu...”

Olivija je primetila da je Vikselova postala pomalo nervozna. Ali je ona morala da je pita još neke stvari.

„Da li se sećate da li je možda među devojkama bila i neka sa plavom kosom?” pitala je.

„Da, sećam se!”

Vikselova se iznenada nasmejala. Sećanje na neku plavušu zaista ju je razveselilo.

„Bila je tu jedna devojka s plavom kosom iz Kertorpa, mislim da se zvala Oвете, i mislila je da je zbog toga naročito seksi. Sa plavom kosom!”

„Ali nije bilo seksi?”

„Ne, bilo joj je ružno.”

„Mogu samo da zamislim. Da li je s vama bila i neka devojka koja je izgledala kao Latinoamerikanka? Da li možete da se setite?”

„Da... ona... Ne mogu da se setim kako se zove, ali bila je sa nama i jedna prilično lepa devojka koja je tako izgledala.”

„Tamna? Sa crnom kosom?”

„Da... da? Je li to možda neko koga vi znate?”

„Ne, to je neko ko je opisan u istrazi u staroj dokumentaciji i pitala sam se samo da li je možda i ona Švedanka, s obzirom na to da tada nije bilo tako mnogo imigranata kao danas, mislim.”

„Zaista? Ali i tada ih je bilo.”

Vikselova je iznenada osetila da ne shvata šta ova mlada devojka zaista radi. Zahvalila joj se na ručku i otišla. Prilično naglo. Oliviji je ostalo još jedno pitanje, ali nije imala vremena da ga postavi.

„Da li je ta tamnokosa devojka često radila zajedno sa Džeki Berglund?”

I Olivija je ustala od stola i krenula u šetnju. U pravcu Stureplana. Blagi povetarac duvao je iz zaliva Nibroviken. Lako obučeni pešaci kretali su se u svim pravcima. Olivija je krenula za maticom. Negde u blizini Restorana *Ist* nešto joj je palo na pamet.

Bila je samo nekoliko blokova daleko.

Od butika.

Vird i vau.

Evo ga.

Butik Džeki Berglund na Sibilegatanu. Olivija je neko vreme gledala u

radnju s druge strane ulice. Jasno je čula kako joj u ušima odzvanjaju reči Eve Karlson: nemoj da njuškaš oko Džeki Berglund.

Necu da njuškam. Samo ću otići u njen butik i videti šta se prodaje u njemu. Ja sam za nju potpuno nepoznata osoba koja unutra ulazi kao potencijalni kupac. Šta može da ispadne loše? - razmišljala je Olivija.

I ušla je u butik.

Prva stvar koja je doprla do nje bio je miris. Udahnula je popriličnu dozu slatkastog parfema.

Druga stvar bila je roba izložena u butiku. Sve što je videla bilo je daleko od onoga što se njoj dopadalo. Ornamenti i sitnice koje nikada ne bi unela u svoju kuću, kao i odeća koja joj nikako ne bi pristajala. Sa etiketama na kojima su bile zaista besmisleno visoke cene, pomislila je i nagnula se prema jednoj od izloženih haljina. Kada je podigla pogled, Džeki Berglund je stajala upravo ispred nje. Dobro građena brineta, možda za mrvu deblja od prošeka. Njene jarkoplave oči pažljivo su zagledale mladu ženu. Olivija se iznenada setila kako su te oči izgledale kada ju je Eva Karlsen pitala za *Crveni somot*.

„Mogu li nekako da vam pomognem?”

Olivija nije mogla bistro da razmišlja i nije znala šta da odgovori.

„Ne, samo gledam.”

„Da li ste možda zainteresovani za kućne detalje?”

„Nisam.”

To nije bio baš mudar odgovor. Olivija je odmah zažalila što je to rekla.

„Možda biste onda voleli da pogledate ove haljine izložene ovde, imamo nove, kao i one retro”, rekla je Džeki.

„Da, u redu... hmm... ne, ne, mislim da nisu u mom stilu.”

Ali ona je to verovatno shvatila istog časa kada sam ušla unutra, pomislila je Olivija. Nekoliko trenutaka razgledala je oko sebe. Uzela je i pogledala neke minđuše, dodirnula trubu gramofona iz 1930. godine. Onda je osetila da je vreme da je pođe.

„Ali, u svakom slučaju, veliko vam hvala!”

Olivija je izašla iz butika.

U tom času Džeki je sabrala dva i dva. Ili je bar tako mislila. Telefonom je ponovo pozvala Karla Videunga.

„Ta Olivija Rening koja te je posetila i pitala za mene, kako ona izgleda?”

„Tamna kosa.”

„I žmirka dok gleda?”

„Da.”

Džeki je prekinula vezu i počela da otkucava drugi broj.

Mink baš i nije bio neki jutarnji tip, više je bio čovek za noć. Noć je bilo doba kada je Mink bio u svom elementu. Onda se on kretao u svojim krugovima i uspevaio da pokupi ono što će kasnije moći i da proda. To je mogla biti samo neka usputna informacija, ili bela kesa, ili samo običan pas. Prethodne večeri spasao je iscrpljenog vučjaka tako što ga je uzeo od predoziranog narkomana koji je nastradao u Kunstregordenu i odneo do jedne medicinske sestre u predgrađu, u Bandhagenu, kojoj je jednostavno prepuklo srce. Znala je da njen momak uzima drogu, ali mislila je da to drži pod kontrolom. Ali on to očigledno nije držao pod kontrolom.

Vučjak se zvao Mona.

A i to je čudno, pomislio je Mink i pitao se da nije to možda povezano sa politikom. Da nije možda pas nazvan prema poznatoj socijaldemokratskoj političarki Moni Salin? U vozu do Flemingsberga zaključio je da je došlo vreme da obavi taj razgovor sa malim Akeom.

U školskom rekreacionom centru.

Mink baš i nije bio neki strateški genije.

Ake nije bio u školskom centru.

Mink je pitao decu ispred škole za Akea i brzo je ustanovio da niko nema pojma gde bi klinac mogao da bude.

„Jeste li vi Akeov otac?”

„Ne, ja sam njegov mentor.”

Tako je Mink rekao. Mentor? Sasvim prikladno, pomislio je. Naravno, nije bio baš potpuno siguran šta sve to podrazumeva, ali je mentor svakako bio neko ko je znao mnogo više stvari od ostalih, a Mink je sigurno znao mnogo više stvari od ostalih.

Tako da je reč mentor dobro zvučala.

Dok se vraćao na stanicu, iznenada je krajičkom oka spazao Akea. Ili je bar video dečaka koji se sam igrao i šutirao loptu dole niz ulicu, udarajući njom o betonsku ogradu. Na osnovu slika na mobilnom telefonu, koje mu je Vetan pokazala, pomislio je da je bi to mogao da bude dečak koga traži. Pored toga, svojevremeno je video Akea sa Vetan, kada je klinac bio mlađi.

„Hej, zdravo, Ake.”

Ake se okrenuo. Mink mu je prišao sa osmehom na licu.

„Mogu li ja koji put da šutnem?”

Ake je dodao loptu niskom čoveku sa konjskim repom. Ubrzo je morao da se sagne, pošto je lopta otišla tamo gde Mink baš i nije želeo.

„Savršeno!”

Mink se nasmejao. Ake je pogledao ne bi li nekako uspeo da vidi gde je otišla lopta koja mu je nestala s vidika.

„Da li voliš fudbal?” pitao je Mink.

„Volim.”

„I ja. Da li znaš ko je Zlatan Ibrahimović?”

Ake nije mogao da proceni ovog uvrnutog tipa. Ko je Zlatan? Je li ovaj tip lud?

„Naravno da znam. On igra za *Milan*.”

„A pre toga je igrao za Špance i Holandane, znaš. Ja sam radio sa Zlatanom u početku njegove karijere, kao njegov mentor, još dok je igrao u fudbalskom klubu Malme. Ja sam mu pomogao da se probije u Evropi.”

„Aha, dobro...”

„Može se reći da sam mu ja otvorio put do televizijskih kanala sa kojih se sada ne skida.”

Ake je imao deset godina, a ovaj odrasli čovek je govorio o Zlatanu, pa uopšte nije mogao da shvati njegovu priču.

„Da li vi zaista poznajete Zlatana?”

„Naravno da ga poznajem. Ako Zlatan nekoga okrene telefonom kada prigusti, to sam ja. Mi smo ortaci! U svako slučaju, zdravo, Ake, ja sam Mink”

„Zdravo.”

„Ja poznajem tvoju mamu, Ovete. Hoćeš li da odemo na hamburger?”

Ake je zagrizao dupli čizburger u *Kebab i grilu* u Flemingsbergu. Mink je sedeo preko puta. Pitao se kako da izvede ovo. Desetogodišnjaci nisu bili baš njegova specijalnost, tako da je resio da odmah baci sve karte na sto.

„Tvoja mama kaže da imaš mnogo modrica i da je uveravaš da si ih zaradio na fudbalu. Ja mislim da lažeš.”

U prvom trenutku Ake je pomislio da sve ostavi i da ode. Da li je moguće da je njegova majka ispričala ovom tipu za modrice? Zašto li je to uradila?

„Kakve to ima veze s tobom?”

„To što lažeš?”

„Ne lažem!”

„Ja sam dugo igrao vrhunski fudbal i tako sam stupio u vezu sa Zlatanom, pa znam dobro kakve povrede možeš da zadobiješ na terenu. Tvoje modrice nisu od fudbalskih povreda, moraćeš da smisliš nešto bolje za mene, momče.”

„Mama mi veruje.”

„Da li ti se sviđa to što je lažeš?”

„Ne.”

„Pa zašto onda to radiš?”

Ake je počeo da se vrti na stolici na kojoj je sedeo. Nije mu se sviđalo to što je lagao mamu, ali nije se usuđivao ni da joj kaže istinu.

„U redu, Ake, hajdemo onda ovako. Oвете možeš slobodno i dalje da lažeš ako hoćeš. Što se mene tiče, to je sasvim u redu, i ja sam u svoje vreme lagao moju mamu, i to često, ali, ako ćemo nas dvojica da budemo iskreni jedan prema drugom - znaš ono, ti i ja - to nisi zaradio na fudbalu, zar ne?”

„Nisam.”

„Jesi li se tukao?”

„Na neki način.”

„Meni možeš slobodno da kažeš”, rekao je Mink.

Ake je načas oklevao. A onda je povukao rukav.

„Evo šta sam ja.”

Mink je pogledao u ogoljenu ruku pred sobom. Na njegovom ramenu je pisalo KB sa prstenom oko slova. Bilo je nacrtano crnim markerom.

„A šta to znači?”

Desetak minuta kasnije Mink je izašao iz restorana brze hrane u kome su bili da bi telefonirao. Ake je čekao unutra. Mink je pozvao Stiltona.

„*Klinci borci?*”

„Da”, rekao je Mink. „Tako sebe zovu malo stariji klinci koji imaju istetovirano KB na ramenima, sa prstenom okolo.”

„Gde se okupljaju?”

„Nije baš potpuno siguran, ali izgleda negde u Ošti, pod zemljom.”

„Svaki put su na istom mestu?”

„Da.”

„I tamo su svako veće?”

„On misli da jesu.”

„Imaš li još uvek kontakata sa Ul-om?”

„Mislim da imam. Broj je...”

Stilton je znao da Mink nikada ne odaje svoje kontakte i izvore. Velikim delom njegovo preživljavanje na ulici zavisilo je od toga.

Mink je otpratio Akea do kuće. Ispalo je da je tako nekako najbolje. Kada ih je Oвете pustila unutra, dobila je veliki zagrljaj. Od Akea, koji je odmah otrčao i obukao dres i sorts za fudbal.

„Hoćeš li ići da igraš?”

„Hoću!”

Oвете je gledala u Minka, koji je pogledao u Akea, a ovaj mu je poverljivo namignuo. Ake je zbrisao napolje.

„Da li je zaista otišao na fudbal?”, pitala je Oвете.

Izgledala je pomalo zabrinuto.

„Da.”

Mink je ušao u kuhinju, iako ga ona nije pozvala unutra.

„Ali šta ti je rekao, da li si uspeo da izvučeš bilo šta od njega?”, pitala je Oвете.

„To nisu bile povrede od fudbala. Radiš večeras?”

„Ne.”

Oвете je sela na stolicu preko puta Minka. Hladno svetlo koje je dolazilo od neonske lampe iznad sudopere prikazivalo je njeno lice sa bespoštednom iskrenošću. A to lice nije dobro starilo. Prvi put je Mink shvatio koliko je težak život vodila. U čisto fizičkom smisli. Ranije ju je uvek sretao kada je bila našminkana, čak i onda kada su se videli u kafetu u gradu. Sada na licu nije imala ništa što bi moglo da sakrije šta je sve sa sobom nosio način na koji je zarađivala novac.

„Moraš li i dalje da se baviš s tim sranjem?”

„Misliš na ulicu?”

„Da.”

Oвете je otvorila mali prozor i zapalila je cigaretu. Mink ju je veoma dobro poznao još iz starih dana i znao je ponešto o njenom životu. Znao je nešto, ali nije znao sve. Nije znao zašto se prodaje na ulici, ali mogao je da pretpostavi da je to zbog novca. Preživljavanje i iluzija, koja nema kraja, da je večeras poslednje večer. Ili bar jedno od poslednjih. Ili samo još jedna noć, i to je to.

Ali ta noć nikako da dođe.

„A šta bih drugo mogla da radim?“

„Da se zaposliš. Da radiš bilo šta.“

„Kao ti?“

Mink se nasmešio i slegnuo ramenima. On baš nije bio dobar primer kada je ta strana realnosti bila u pitanju. Nije imao posao, u punom značenju te reči, još otkako je radio na liftu u Katarini, platformi za razgledanje Stokholma, jednu sezonu kada je bio mlad. Gore-dole devet sati, a onda pravo u gužvu.

„Jesi li možda za kafu?“

„Jesam.“

Dok je Ovete pripremala dve šolje filter-kafe, Mink je pokušavao da joj nekako saopšti, što neznije može, odakle potiču Okeove modrice. Trebalo je to da joj saopšti, a da je ne pogodi snažno.

Stiltonu je Mink pomagao i mnogo godina ranije da stupi u vezu sa UI-om, kada se radilo o nekim policijskim poslovima. Bilo je to kada su postojale sumnje da neki ljudi ugrožavaju podzemnu vojnu zonu ispod grada. UI je bila skraćenica od „Urbana istraživanja“, a izraz se odnosio na prilično labavu grupu osoba koje su provodile vreme tako što su mapirale podzemne prostore u urbanim sredinama. Sisteme tunela. Napuštene fabrike. Skloništa. Napuštene objekte svih vrsta u koje je obično bio zabranjen prilaz.

Aktivnosti UI-a nisu bile u potpunosti legalne.

Mink mu je poslao SMS sa telefonskim brojem i njegovim kontaktom iz UI-a, a Stilton ga je pozvao i zatražio da održe sastanak. Rekao je da hoće da napiše članak za *Situationen Stokholm* o neobičnim i skrivenim objektima u širem regionu Stokholma. Tip je znao za časopis i dopadao mu se.

Tako da je stvar funkcionisala.

Pošto njihove aktivnosti nisu bile u potpunosti legalne, nije bilo iznenađenje kada su se dva tipa pojavila sa motociklističkim kacigama. Stilton nije imao ništa protiv toga. Mesto za sastanak odabrano je s posebnom pažnjom diskreciju u vidu. Kombi parkiran ispred dokova u Hamarbiju. Jedan od tipova je sedeo za volanom. Drugi je sedeo pozadi. Stilton je sedeo na mestu suvozača. Njegova pojava nije im predstavljala problem, a ni to što je pisao za *Situationen Stokholm* nije kod njih proizvelo nikakvu reakciju.

„Šta biste voleli da znate?“

Stilton je objasnio čime se bavi ova reportaža. Ona bi trebalo da pokaže koliko je veliki broj skrivenih mesta ispod jednog grada kao što je Stockholm i da je UI verovatno deo društva koji najviše zna o tome, jer poznaju mnoge od tih objekata. Laskave i neškodljive laži. Jedan od tipova se blago nasmejao i pitao je da nije to slučajno samo otkrivanje mesta na kojima bi klošari mogli da spavaju. Stilton se pridružio ovom smehu i rekao da je to rizik koji moraju da preuzmu. Onda su ova dva tipa pogledala jedan u drugoga, da bi nakon toga skinuli neprovidne kacige. Tada se videlo da je jedno od njih dvoje zapravo devojka.

Pa sad, to je mala lekcija o ishitrenim zaključcima i predrasudama, pomislio je Stilton.

„Imate li mapu grada?“, pitala je devojka.

Stilton je poneo mapu sa sobom. Izvukao ju je i raširio.

Devojka i tip su sledećih pola sata pokazivali mesta na kojima su se ispod zemlje krili neobični, napušteni objekti u čitavoj gradskoj regiji. Stilton je ponekad glumio da je fasciniran, a ponekad je bio iznenađen. A nije uvek bila samo gluma. Što se nekih mesta tiče, zaista je bio iznenađen. I činjenicom da su takva mesta uopšte postojala i time što su ovi mladi ljudi znali za njih. Još malo je nedostajalo pa da bude zaista impresioniran.

„Neverovatno“, rekao je više nego jednom.

Ali posle pola sata njihovog neumornog izlaganja, osetio je da je došlo vreme. Rekao je da je jedan od njegovih beskućnika tvrdio da postoji zaista fantastično mesto pod zemljom u Ošti za koje gotovo niko ne zna.

„Da li vi znate za to?“

Devojka i tip nasmešili su se jedno drugom. Ono što oni nisu znali o podzemnim prostorima ispod Stockholma nije ni bilo vredno znanja... i tako dalje...

„Tu postoji veliki prostor“, rekao je muškarac. „Zove se *Vino i žestina*.“

Devojka je privukla mapu sebi i pokazala na mesto.

„Ovde.“

„Veliki?“ pitao je Stilton.

„Gigantski prostor. Trebalo je da bude neka vrsta vodenog rezervoara za kanalizaciju u početku, ali sada je potpuno prazno mesto. Ide nekoliko nivoa u dubinu.“

„Jeste li bili tamo?“

Par se ponovo zgledao. Koliko bi trebalo da mu kažu?

„Neću da navodim vaša imena i neću da stavljam slike, niko inače i ne zna da razgovaram s vama, tako da je to u redu”, rekao je Stilton.

Vagali su nekoliko sekundi.

„Bili smo tamo”, rekla je devojkica.

„Kako ste uspeli da sidete? Je li teško?”

„I jeste i nije”, rekao je muškarac.

„Kako to mislite?”

„Možete da prođete kroz mrežu na ulazu, a onda niz veoma dug tunel u stenama, to je stari tunel za kablove, a na njegovom kraju su gvozdene vrata koja vode u glavnu prostoriju, koja su obično zatvorena i zapečaćena... to je jednostavniji put”, rekao je muškarac.

„A teži put?”

Devojkica je gledala u tipa za volanom koji je gledao u Stiltona. Sada su već počeli da govore o tajnama.

„Postoji jedno usko okno do koga možete da stignete preko kanalizacionog otvora na ulici... ovde...”

Muškarac je ponovo pokazao na mapu.

„Tu postoje uske metalne lestvice pričvršćene za zid pod zemljom. Morate da sidete nekih petnaest metara niz okno, a onda morate da prođete kroz gvozdene vrata, a iza njih je prolaz.”

„Koji vodi do centralne prostorije?”

„Da, ali to je...”

Muškarac je začuao.

„Ali to je?”

„To je prokleto uzan prolaz.”

„I dugačak”, rekla je devojkica, „I u njemu je mrkli mrak.”

„U redu.”

Stilton je klimnuo glavom. Devojkica je savila mapu. Muškarac je gledao u Stiltona.

„Nećete valjda pokušati da uđete?”

„Ne pada mi na pamet.”

„Dobro je, nikada ne biste mogli da prođete.”

Mink je pozvao telefonom kada se Stilton vraćao sa dokova u Hamarbiju. „Jesi li pokušao da stupiš u kontakt s njima?”

„Jesam.”

„Da li znaju nešto o tome?”

„Znaju.”

„Znači, ipak postoji to kameno sklonište dole u Ošti?”

„Postoji.”

„U redu, sada smo to potvrdili.”

Mi? - pomislio je Stilton. Mink je zvučao pomalo kao u starim danima. Da li je on to mislio da su tim?

„I šta misliš sada da uradiš?” pitao je Mink.

„Idem da proverim.”

Stilton je prekinuo vezu.

Sići će niz usko okno ispod šahta pomoću metalnih lestvica na zidu. Petnaest metara ispod naići će na metalni poklopac u kamenom zidu. Ako bude imao sreće, poklopac će biti otvoren. Ako bude imao više sreće, uspeće da se uvuče u otvor i da otpuzi kroz njega. Na stomaku. Kroz uzan prolaz u mrklom mraku. Ako više ne bude mogao da ide napred, moraće da se odgura nazad.

Ako se ne zaglavi.

Bila je to jedna od njegovih noćnih mora koje su se ponavljale. Zaglavljivanje. Na različitim mestima u svakom snu, ali uvek po istom scenariju: leži tamo zaglavljen, stešnjen, ne može da se pokrene i zna da neće uspeti da se izvuče odatle. Da će nestati u moru užasa.

A sada će sebe dovesti upravo u takvu situaciju koja ga je proganjala u noćnim morama. Dobrovoljno. Ući će i pokušać da se provuče duž nepoznatog prolaza u steni koji nije mnogo širi od ljudskog tela.

Ako se zaglavi, zaglavio se zauvek.

Veoma polako počeo je da silazi niz metalne lestvice uzanog šahta. Debeli crni pauci gmizali su preko zidova. Na pola puta palo mu je na pamet da poklopac možda ne može da se otvori. Neka vrsta zabranjene i perverzne nade koju je odmah odbacio.

Poklopac je bio otvoren.

Ili napola otvoren. Stilton ga je povukao i otvorio koliko god je mogao jednim stopalom, da bi odmah potom gornjim delom tela uspeo da se ubaci u otvor. Gledao je napred, što je bilo prilično besmisleno. Bila je to samo crna rupa koja je bila duga nekoliko metara, a posle toga samo crna. Kada je upalio lampu, video je da se prolaz pri dnu lagano savija, a onda nestaje negde u mraku.

Progurao se čitavim telom kroz prolaz i uzdahnuo. Prolaz je bio mnogo

uži nego što je procenio. Ležao je na stomaku sa rukama ispruženim napred i shvatio je koliko je ovo suluda ideja. Onda je pomislio na Veru. Isključio je baterijsku lampu i počeo je da se migolji.

Morao je iz sve snage da upre stopalima da bi se pomerio napred. Kada bi podigao glavu, udario bi u kamen. Kada bi je spustio dole, ogrebao bi bradu. Bilo je to izuzetno polako, ali on se ipak kretao napred. Migoljio se, provlačio i napredovao decimetar po decimetar kroz crni prolaz. Prošlo je dosta vremena pre nego što je stigao do zavoja koji je primetio. Kada bude stigao dotle, moraće da odluči. Ako je zavoj suviše oštar, nikada neće proći kroz njega. Imao je velike šanse da se baš tu zaglavi.

Upalio je lampu i video ispred sebe oči pacova udaljenog manje od jednog metra. To mu nije mnogo zasmetalo. Ko je živeo kao klošar nekoliko godina, s vremenom je postao veoma blizak sa vrstom *rattus norvegicus*. A često su vam oni i jedino društvo koje imate. Pacov je verovatno osetio nešto slično, zato što se u trenutku okrenuo i nestao iza krivine.

Stilton je krenuo za njim. U krivinu. A na pola puta morao je da stane. Ugao je bio suviše oštar, što je Stilton, na nesreću, otkrio suviše kasno, kada se već ugurao većim delom tela u zavoj. Neće moći da prođe kroz to. A ono što je bilo mnogo gore, u egzistencijalnom smislu, nije mogao ni da se vrati. Zaglavio se u krivini.

Bio je zarobljen.

Kao da ga je neko stavio u stegu.

Parkirao je *jaguar* nedaleko od Pomorskog muzeja. Prednji deo automobila bio je okrenut prema Jurgord kanalu. Bila su to gotovo jedina kola tamo. Pa ipak se osvrnuo oko sebe pre nego što je izvadio Ventovu kasetu. Staru kasetofonsku traku. Pitao se zašto je nije kopirao na CD. Tipično za Nilsa. Srećom, ova ekskluzivna kola imala su i kasetofon.

Sada je izvukao kasetu iz kasetofona i držao je u ruci. Slušao je čitavu snimljenu konverzaciju, iako se sećao svake reči.

Mučio je samog sebe.

Veoma polako je izvukao usku plastičnu traku iz kasete. Deo po deo, sve dok mu čitavom dužinom nije bila u rukama. To što će uništiti traku neće mu mnogo pomoći. Originalna traka ionako je negde na sigurnom. Na nekom nepoznatom mestu. Sa potpuno istom konverzacijom i istim katastrofalnim informacijama. Traka koje mora da se dočepa, ovako ili onako. Najbolje u roku od tri dana. Ideja da uradi ono što je Vent tražio u okviru svog

ultimatuma nije bila nešto što bi mogao da uzme u razmatranje. To nije bio deo njegovog plana.

Zasad.

Ali bio je dovoljan realista da bi shvatio da tu ima i rizika. U njegovom planu. Kada tri dana budu istekla.

Šta će onda uraditi? Ako Vent zaista objavi ovaj razgovor? Šta mogu da urade njegovi advokati? Mogu da tvrde da se radi o falsifikatu? Ali analiza glasa bi, naravno, otkrila da je to on. A Lin? Ona bi odmah prepoznala njegov glas.

Bertil je upalio cigarilos. Danas je popušio gotovo čitavu kutiju. Pogledao je u svoje lice u retrovizoru. Izgledao je staro i umorno kao Vent. Neobrijan, sive kože. Nije spavao noćas, nije doručkovao, bilo je nekih pakosnih komentara u vezi sa otkazanim sastancima, a onda Lin. Znao je da je ona osetljiva na svaku pramenu u njegovom ponašanju i da će se pitati šta se događa, i da će mu postaviti neka veoma teška pitanja čim dobije šansu za to. Pitanja na koja on neće moći da odgovori a da ne slaže. A nije bilo baš tako lako slagati Lin.

Bio je pod velikim pritiskom.

„Zvučiš mi kao da si pod pritiskom?”

„Oh, zaista? Pa, i jesam, i to prilično.”

Erik Granden iznenada ga je pozvao. Vratio se kući iz Brisela i insistirao je na laganoj večeri, a pošto je Bertil želeo da izbegne svaki kontakt s Lin, koliko god je to moguće, večera će mu u potpunosti odgovarati.

„*Pozorišni gril* u pola osam?”

„To bi mi sasvim odgovaralo.”

„Hoćeš li da dođeš sa Lin?”

„Ne.”

Bertil je prekinuo vezu sa Grandenom. Gledao je u dugu pantljiku magnetofonske trake u svojim rukama, pogledao preko Jurgord kanala i osetio kao da mu neki ugrušak nastaje u grlu. Topao ugrušak. Progutao je i gutao i gutao, a onda je odustao.

Čovek bi slobodno mogao da kaže da je unutrašnjost *Pozorišnog grila* bila intimna. Magličasti tamnocrveni tapeti, male slike u zlatnim ramovima i prigušeno osvetljenje. Erik Granden je voleo da dolazi ovde. U sam centar grada. Ovo je bilo mesto na kome je želeo da bude. Upravo se vratio sa

razgledanja izložbenih prostorija Aukcijske kuće *Bukovski* na Ašenalgatanu. Razgledanje je upriličeno povodom skorašnje aukcije modernih umetničkih dela, a Granden je naleteo na jednog ranog Bertlinga, koji ga je očarao. Možda će i učestvovati u nadmetanju. Bertling je iznenada opet postao nešto s čim se može trgovati.

Smestio je svoje visoko, vitko telo na malu kockastu sofuu u separeu, nasuprot „starog momka” Bertila Magnusona. Ovo nije značilo da su oni odrasli zajedno i da su bili momci, ali u njihovim krugovima ljudi su voleli da budu deo kluba „starih momaka”. Sada evo sede ovde i lagano jedu ribu list pijući uz to ohlađeno vino, jedno od najboljih. Vina su bila Grandenovo polje. On je investirao popriličnu sumu novca u neke retke boce vina koje je držao u posebnoj odeljenju restorana *Opere Selar*.

„Skol!”

„Skol!”

Bertil je bio tih. A to je odgovaralo Grandenu. On je voleo da čuje svoj glas. Umeo je dobro da se izražava, pažljivo je birao reči, a imao je i puno treninga pred očima publike.

A i na tom mestu je voleo da bude.

Kada je počeo da govori o svom „mogućem” budućem imenovanju na nekoj od najviših pozicija u Evropi, bilo je kao da sluša predizborni govor o svom sopstvenom izboru.

„Kažem 'moguć' zato što ništa nije sigurno dok nije sigurno, kao što Sarkozy ima običaj da kaže. Slučajno, vidiš, imamo istog berberina u Parizu. Ali bio bih poprilično iznenađen ako se ovo ne bi ostvarilo. Koga bi drugog mogli da imenuju?”

Bertil je znao da je ovo retoričko pitanje, tako da je uzeo još jedan zalogaj.

„Ali dosta je bilo o meni, kako se stvari odvijaju sa MVM-om? Vidim da se voda malo zamutila u ribnjaku, a sve u vezi s tom nagradom.”

„Jeste.”

„Kongo?”

„Da.”

„Čitao sam o izrabljivanju dece, i to zaista ne izgleda dobro.”

„Ne.”

„Možda bi trebalo da daš donaciju?”

„Kakvu?”

„Bolnica za decu, u Valikaleu. Plati izgradnju i opremu, uguraj nekoliko miliona u lokalni zdravstveni fond, posle toga će sve izgledati mnogo bolje.”

„Verovatno. Problem je trenutno kopanje rude, jer ne možemo da dobijemo zemlju koja nam treba.”

„Da niste išli prebrzo?”

Bertil se blago nasmejao. Erik je bio fenomenalan u tome kada je trebalo da odigra ulogu potpunog autsajdera. I to u svakoj situaciji u kojoj bi bilo „nekoliko začkoljica”.

„Ti veoma dobro znaš kako smo se brzo kretali, Eriče, sam si video sve naše planove, zar ne?”

„Ne moramo sad da se vraćamo na to.”

Granden nije voleo da ga podsećaju da je i dalje držao ruke u tegli sa slatkišima. Zvanično ih je olizao i oprao još pre nekoliko godina.

„Da li zato izgledaš pomalo odsutno?” pitao je.

„Ne.”

Izenada je Bertil prišao blizu, veoma blizu one tačke u kojoj mu je pretela opasnost da kaže previše. Možda je to bilo zbog vina, možda zbog nedostatka sna ili pritiska, ili mu je jednostavno bilo potrebno da na neki način skinete teret sa sebe. Da se odmori nakratko sa starim musketarom.

Ali ipak se zaustavio.

Ne bi imao priliku ni da objasni. Snimljenu konverzaciju. A čak i kada bi mogao to da uradi, kada bi svom starom prijatelju objasnio taj razgovor, znao je kako bi Erik reagovao. Dobro je znao da je Erik zapravo ista vrsta osobe kao i on sam, potpuno. Napravljen po istom egocentričnom kalupu. Kada bi čuo za taj snimljeni razgovor, verovatno bi od kelnera tražio račun, zahvalio se starom drugu na dugom i profitabilnom druženju, a onda bi nestao iz Bertilovog života.

Zauvek.

Zato je on razgovor, umesto toga, usmeravao prema Erikovoj omiljenoj temi.

„Kakvo je, zapravo, to naimenovanje koje ti se smeši?”

„Poverljivo. Ali se slobodno može kazati da ćeš sledeće godine u ovo vreme reći 'Skol!' jednom od najmoćnijih ljudi u Evropi, koji će sedeti pred tobom.”

Erik Granden uvukao je donju usnu. Urođeni pokret koji je bio njegov način da ukaže na maksimalni podtekst onoga o čemu govori.

U Bertilovim očima samo je delovao suviše afektirano.

Pretpostavio je da je neko vreme ležao u nesvesti. Koliko dugo? To već nije znao. Kada je došao sebi, osetio je hladnu promaju koja vuče duž uskog prolaza. Nešto mora da je bilo otvoreno na drugom kraju, na onom kraju ka kome je išao, i to nešto je povuklo vazduh i napravilo promaju. Verovatno mu se telo od tog vazduha ohladilo, pa se nekoliko milimetara skupilo i opustilo. Samo malo. Ali dovoljno da prođe krivinu, manijački upirući stopalima da bi ponovo ležao ispruženih ruku u uskom prolazu.

Nekoliko minuta je samo disao i mogao je da shvati da nema šanse da se vrati natrag. Ako je nekako hteo da izađe odavde, postojao je samo jedan način za to. Jedan smer, a on je vodio duboko unutra.

Gmizao je i meškoljio se.

I ponovo gmizao.

I zato što mu je osećaj za vreme odavno okrenuo leđa, nije imao predstavu koliko dugo je gmizao, ali iznenada se našao tamo. Gotovo na kraju uskog prolaza. Uspeo je još malo da se pokrene i da pogleda napolje.

U enormnu pećinu izdubljenu u steni.

Ono što je tamo video nikada neće moći da zaboravi.

Prvo je to bilo svetlo. Ili svetla. Mnogi su stajali pod svetlošću jarkih reflektora koji su bacali rotaciono zeleno i crveno svetlo po čitavoj pećini. Jako svetlo. Stiltonu je trebalo neko vreme da se privikne na njega.

A onda je spazio kaveze.

Dva kaveza. Pravougaona. Tri metra široka i dva metra visoka. Postavljena u sredini pećine. Napravljena od čeličnih šipki sa sivom, metalnom mrežom između njih.

A u kavezima dečaci.

Po dva dečaka u svakom kavezu, stari negde oko devet-deset godina. Skoro goli, samo u malim šortsevima od crne kože. U gotovo bespoštednom međusobnom obračunu. Bez rukavica. Krvare ovde-onda iz rana na telu.

I gledaoci.

U nekoliko redova oko kaveza. Izazivaju ih. Viču. Navijaju. Ruke su im pune novčanica koje nekoliko puta tokom borbe menjaju vlasnika.

Borbe u kavezu.

S klađenjem.

Da nije unapred bio pripremljen Akeovom pričom, trebalo bi mu dugo vremena da shvati ono što je ugledao.

U svakom slučaju bilo je grozno.

Iako je samo nekoliko sati ranije na kompjuteru u redakciji pretražio internet tražeći „borbe u kavezu”, gde je našao poprilično strašne, ekstremne informacije. Pročitao je kako je sve krenulo u Engleskoj pre mnogo godina. I to su započeli roditelji koji su svoju decu pustili u metalne kaveze. „Da se treniraju”, rekao je jedan od očeva kada su ga uhvatili. Pogledao je i video na Jutjubu kako se dva osmogodišnjaka bore unutar čeličnog kaveza u Radničkom klubu *Grinlands* u Prestonu. Gotovo da mu se slošilo dok je to gledao.

Ali nastavio je da klikće.

Metodično je upijao sve više i više opskurnih informacija. Kako se borba u kavezima širila i u druge zemlje i godinu za godinom eskalirala. U igru je ulazilo sve više i više para, i opklade su postajale sve veće, tako da se paralelno sa širenjem, ova stvar sve više skrivala od očiju javnosti. Na kraju je u potpunosti završila pod zemljom.

Sakrivena od svakodnevnog sveta, ali veoma pristupačna onima koji su uživali u tome da gledaju decu kako se biju u kavezima. Kao maloletni gladijatori.

Kako to, dođavola, uspeva da ostane tajna? Pitao se Stilton.

I kako uspevaju da nagovore decu da učestvuju u tome?

To je shvatio kada je čitao tekst u kome je bilo objašnjeno da se deca koja pobeđuju podižu za stepenik više na posebnoj vrednosnoj listi. Onaj ko je na vrhu liste posle deset borbi dobija i neke pare. Svet je pun jadne i siromašne dece. Dece bez kuće. Kidnapovane dece. Dece bez ikoga ko bi brinuo o njima. Dece koja će možda dospeti negde, boreći se u kavezima.

Ili dece koja su jednostavno želela da pobeđe da bi svojoj majci donela neki novac.

Odvratno, pomislio je Stilton. Pročitao je kako borbe često organizuju i sami mladi koji su se svojevremeno borili u kavezima. I kako imaju specijalnu tetovažu koja jasno pokazuje ko su.

Dva slova: KB. Sa prstenom oko njih.

Kao što je imao jedan od onih koji su prebili klošara kod Mosta Vesterbron.

Klinci borci, kako kaže Ake.

Zbog toga je on bio ovde dole.

Bilo mu je teško da gleda u kaveze. Jedan od ovih dečaka bio je nokautiran i ležao je krvareći na podu kaveza. Metalni poklopac se podigao

i dečaka su izvukli napolje. Poput trupla. Drugi dečak je igrao unutar kaveza dok su gledaoci zviždali i aplaudirali mu, sve dok se odjednom nisu utišali. Trebalo je da počne nova borba.

U tom času on je kinuo.

I to ne samo jednom već četiri puta. Prašina koju je pokupio u uskom prolazu sada ga je gicala u nosu. Kada je četvrti put kinuo, bio je otkriven.

Njih četvorica izvukli su ga iz otvora i jedan ga je odmah udarcem oborio na zemlju. U padu je udario glavom o kameni zid. Odvukli su ga u manju pećinu da ga gledaoci ne bi videli. Tu su sa njega svukli svu odeću. I dalje ih je bilo četvorica. Dvojica nešto starijih i dvojica malo mlađih. Podigli su ga i bacili na hladan zid od granita. Krv iz rane na glavi tekla mu je preko leđa. Jedan od mlađih napasnika uzeo je sprej sa bojom i napisao TREŠKIK preko golih leđa.

Drugi je izvadio mobilni telefon.

Jedna od mana mobilnih telefona jeste ta što nekoga greškom možeš da pozoveš kada ti je telefon u džepu. Prednost je što lako možeš da pozoveš broj koji si poslednji zvao. To se dogodilo kada je Minkov telefon primio poziv. Uzvratni poziv od nekoga ko je bio veoma koncentrisan i fokusiran tokom poslednjeg razgovora i ko je sada bio u potpuno drugačijem stanju. Toliko drugačijem da je Mink mogao da čuje samo slabo disanje i krkljanje. Ali broj na displeju jasno je pokazivao od koga poziv dolazi: Stilton.

Mink je veoma brzo shvatio gde se ovaj nalazi.

Manje ili više.

Ošta je velika oblast, ako ne znaš gde da počneš da tražiš, zato je Mink proveo dosta vremena lutajući unaokolo, ali nije našao ništa. Na kraju je pozvao Vetan i razgovarao s Akeom, pa je nekako uspeo da ubedi dečaka da mu detaljnije opiše gde se to nalazi u Ošti. Otprilike. To mu je ipak malo pomoglo. Mink je dobro poznavao ovaj kraj. Dovoljno dobro da bi nekako na kraju ipak i mogao da pronađe Stiltona. Bio je skvrčen uz sivi kamen stene. Krvav i go. Sa odećom koja je bila razbacana oko njega. Držao je mobilni telefon u ruci. Mink je odmah mogao da vidi da su Stiltona gadno pretukli. Ali bio je živ. I mogao je da komunicira. Uspeo je da navuče na sebe pantalone i jaknu.

„Moraš otići u bolnicu.”

„Ne!”

Stilton je mrzeo bolnice. Mink je razmišljao o tome da ga natera da ode u bolnicu. Odlučio je da to ne uradi i pozvao je taksi preko telefona.

Prvi koji je došao odmah je okrenuo kola i dao gas kada je video njih dvojicu. Drugi taksista se zaustavio i predložio im da ipak pozovu kola hitne pomoći. Onda je otišao. Treći taksista je upravo dovezao nekoga na adresu u blizini, kada mu je Mink mahnuo i pokazao mu da dođe. Dotle je Mink već dobro naučio lekciju i sklonio je Stiltona sa vidika. Iza nekog grmlja. On je taksisti brzo objasnio da su njegovog drugara prebili i da bi trebalo da mu stave zavoje i flastere, a pre nego što je taksista stigao da odgovori, Mink mu je gurnuo dve novčanice od petsto krana kroz prozor.

Dnevna zarada.

„Vozio sam i ja taksi nekoliko godina, tako da znam kako je sa pijancima i ostalim sranjem, ali ovo je u redu, veruj mi. Idemo do Vibomsvega u Solni, hiljadarka bez taksimetra, nije loše za jednu kratku vožnju, a?”

Olivija je sedela u kuhinji i jela sladoled. Sa laptopom na krilu. Izenada je ostavila sladoled na pod i pogledala u ekran, ne skidajući oči sa njega. Otišla je na sajt *Treškik* iz čiste radoznalosti. Prvo je videla golog čoveka koga su pretukli, negde u nekom skloništu, prilično tamne i mutne slike, a onda je telo bilo izbačeno negde pored kamenog zida.

„Stilton?”

U početku se osećala kao sladoled koji je jela. Ledeno hladno. Onda je počela da ukucava u svoj mobilni brojeve Stiltonovog telefona.

I čekala je.

Elvis je brzo polizao sladoled koji se topio na podu.

Da li će odgovoriti? Na kraju je odgovorio, iako to u stvari nije bio on. Bio je to neki nepoznati glas koji se javio na njegov mobilni telefon.

„Halo, ovde Mink, a javljam se sa Stiltonovog telefona.”

Mink? Da li je to jedan od onih ljudi koji su ga pretukli? Da li mu je ukrao i telefon? Zašto nije on sam odgovorio?

„Zdravo. Ja sam Olivija Rening i... je li Tom tu negde? Stilton?”

„Jeste.”

„Gde je?”

„U Verinoj kamp prikolici, zašto ti treba?”

Verina kamp prikolica? Ona Vera? Ona žena koju su ubili?

„Kako je? Videla sam na internetu da su ga pretukli i da...”

„On je u redu. Da li ga vi poznajete?”

„Da.”

Jeste pomalo laž, ali nevina laž. A sada će biti još veća.

„On mi pomaže nešto oko posla trenutno. A gde je Verina kamp prikolica?”

Minku je bila potrebna pomoć oko povređenog Stiltona. Više od svega bili su mu potrebni zavoji i flasteri. Olivija je sve to mogla da mu donese, tako da joj je rekao kako može da pronađe Verinu kamp prikolicu i zamolio ju je da požuri.

Olivija je pronašla svoj komplet za prvu pomoć i uletela u kola. Nije joj bilo baš sasvim jasno zašto radi to što radi. Gajila je simpatije prema prebijenom Stiltonu?

Verovatno.

Ali ovo je pre svega bio impuls.

Stilton je pokazao na kredenac. Vera je i sama upotrebljavala to sredstvo kada bi se posekla ili kada bi morala da leči rane i modrice raznih vrsta. Mink je izvadio staklenu teglu sa nekom svetlosmeđom mašću, koja je najviše podsećala na crkveni vosak. Na etiketi, koja je bila napisana rukom, stajalo je „Isceljujuća smola”, a bio je naveden i sadržaj.

„Smola, ovčija mast, pčelinje saće, ekstrakt stipse...”

Čitao je sa etikete na teglici.

„Samo mi to namaži.”

Stilton je sedeo polugo na ležaju s krvavim peškirom oko glave na kojoj su mu napravili veliku ranu kada su ga gurnuli na zid pećine. Pokazao je na ostale rane. Na one koje su se videle i koje su prestale da krvare. Mink je pogledao u luđačku smesu u tegli.

„Hoćeš da mi kažeš da stvarno imaš poverenja u ovu stvar?”

„Vera je imala. Dobila je recept od svoje bake, pre nego što se ova obesila.”

„O, dodavola, pokazaće se već.”

Šta će se pokazati? Pitao se Stilton. Mink je počeo da mu utrljava lekovitu smolu.

Kada se Olivija približila kamp prikolici i kada je oprezno pogledala unutra kroz prozor, pri slaboj svetlosti lampe ugledala je zaista čudan prizor. Mršava, mala figura prćastog nosa i sa konjskim repićem čučala je ispred razodevenog Stiltona. Mali tip je po Stiltonu mazio nekakvu smeđu

mast iz stare staklene tegle. Olivija je na trenutak razmišljala o tome da se okrene i vrati u kola i da jednostavno samo kupi još malo sladoleda.

Kuc-kuc!

Mink je otvorio vrata.

„Olivija?”

„Da.”

Milton se vratio unutra sa teglom u ruci i nastavio je da maže tu stvar po Stiltonovim grudima. Olivija se popela dva stepenika i ušla unutra. Spustila je svoj pribor za prvu pomoć. Stilton ju je pogledao.

„Zdravo, Tome.”

Stilton nije odgovorio.

Na putu do Ingetinške šume Olivija se uhvatila u koštac sa svojim impulsima. Zašto je uopšte krenula do kamp prikolice? I pre svega, šta će Stilton da pomisli? Da li je on uopšte znao da će ona da dođe? Trebalo bi da je shvatio kada joj je Mink objašnjavao kako da pronađe kamp prikolicu. Ili je bio suviše ošamućen da bi mogao da shvati šta se događa? Zar to nije zaista ekstremno narušavanje privatnosti što je došla ovamo? Oni su se samo jednom sreli u đubretamici. Gledala je u Stiltona, koji nije skidao pogled s poda. Da li je bio besan?

„Šta se dogodilo?” pitala je ona. „Jesi li bio...”

„O'ladi.”

Stilton ju je presekao a da nije podigao pogled. Olivija nije znala da li je možda trebalo da ode. Ili da sedne. Ona je sela. Stilton je samo bacio brz pogled na nju, a onda je utonuo u ležaj. Imao je bolove mnogo jače nego što je dopuštao da se vidi. Morao je da priligne. Mink se ogrnuo ćebetom.

„Imate li ovde neke pilule protiv bolova?” pitao je.

„Ne. Čekaj, ima, evo.”

Stilton je pokazao rukom na ranac. Mink ga je otvorio i izvadio novu malu bočicu.

„Šta je ovo?”

„*Stresolid*.”

„To nije lek protiv bolova, to je...”

„Dve pilule i voda.”

„U redu.”

Olivija se brzo osvrnula oko sebe, videla plastičnu flašicu s vodom i sipala malo u neopranu čašu. Drugih čaša nije bilo. Mink je uzeo čašu i pomogao Stiltonu da proguta dve pilule, šapnuvši Oliviji:

„*Stresolid* je sedativ, nije lek protiv bolova.”

Olivija je klimnula glavom. Oboje su pogledali u Stiltona. On je zatvorio oči. Olivija je sela na drugi ležaj i donekle utonula u njega. Mink je sedeo na podu, oslonivši se leđima na vrata. Olivija je bacila pogled na unutrašnjost kamp prikolice.

„Da li on živi ovde?”

„Očigledno.”

„Vi to ne znate? Vi ga ne poznajete?”

„Poznajem ga, on živi malo ovde malo tamo, a sad trenutno živi ovde.”

„Jeste li ga vi pronašli?”

„Jesam.”

„Jeste li i vi beskućnik?”

„Ne, to svakako nisam. Ja živim u Kertorpu, tamo imam stan, mali studio u svom vlasništvu, verovatno danas vredi i celih pet miliona.”

„A, dobro, vi ste verovatno umetnik?”

„Da, ja sam umetnik hodanja po razapetoj žici!”

„A šta to znači?”

„To znači da sam umešan u sve vrste stvari. Kapital, derivati, uvoz, izvoz, a između svega toga bavim se i sa umetničkim stvarima, Pikaso, Šagal, Dikens.”

„Zar Dikens nije pisac?”

„Uglavnom, potpuno ste u pravu, ali radio je neke gravure kada je bio mlad, prilično teške stvari, nisu mnogo poznate, ali su dobre!”

U tom času Stilton je samo jedva primetno otvorio oči i pogledao u Minka na trenutak.

„Morao bih da odem napolje do grma na momenat.”

Mink je nestao. Kada je zatvorio vrata za sobom, Stilton je otvorio oči u potpunosti. Olivija je pogledala u njega.

„Je li to vaš prijatelj? Mink?”

„On je stari cinkaroš. Uskoro ćeš čuti od njega kako je rešio Palmeovo ubistvo. Zašto si došla ovamo?”

Olivija zaista nije znala kako da odgovori na ovo pitanje. Pribor za prvu pomoć? Ali to je samo izgovor.

„Zaista ne znam. Hoćete li da odem?”

Stilton je ćutao.

„Želite li da to uradim?”

„Želim da me ostave na miru. Pogotovo kada je u pitanju slučaj s plaže.

Pozvala si me telefonom i pitala si me da li sam radio na slučaju Jil. Reći ću ti da jesam i da sam našao vezu sa Džeki Berglund. Jil je radila za nju u *Crvenom somotu*, a pošto mi je stalno u glavi bilo njeno ubistvo i činjenica da je bila u drugom stanju, ponovo sam pogledao slučaj s plaže. I to me nikuda nije odvelo. Jesmo li sada završili jedno s drugim?”

Olivija je pogledala u Stiltona. Shvatila je da treba da pođe. Ali htela je nešto da mu kaže, a ovo bi možda mogla da joj bude poslednja prilika.

„Bila sam na Nordkosteru pre nedelju dana, možda malo više, i otišla sam do uvala Haslevikarne, a tamo sam upoznala jednog veoma čudnog čoveka. Na obali. Hoćete li da vam ispričam o tome?”

Stilton je pogledao u Oliviju.

Napolju, ispred kamp prikolice, Mink je stajao u mraku i inhalirao nešto što mu je proširivalo um. Uvek je bio spreman da preispita opcije koje ima. Neko vreme imao je privatni cevovod od Kolumbije pravo do svog nosa, ali, kada su doktori morali da mu zamene hrskavicu u nosu i da umesto nje stave neki moderni laminat, shvatio je da je došlo vreme da prekine konzumaciju i onda se okrenuo manje agresivnim navikama.

Pogledao je u ovalni prozor krajičkom oka, i kroz njega u unutrašnjost kamp prikolice, gde je video kako Olivija nešto govori.

Slatka devojka, pomislio je. Pitao se kako su se njih dvoje upoznali.

Slatka devojka nasula je još jednu čašu vode za Stiltona. Završila je svoju priču. Stilton nije rekao ni reč. Pružila mu je čašu dok se ponovo prislanjala rukom na vrata prikolice.

„Da li je ovde živela Vera Lašon?”

„Jeste.”

„Je li ona ovde...”

„O'ladi.”

Ponovo.

Onda je Mink ušao sa potpuno nemotivisanim, ali veoma karakterističnim osmehom upućenim Stiltonu koji je ležao na krevetu.

„Osećaš se bolje?”

„A ti?”

Mink se nasmešio. Dobro, uhvaćen je na delu, pa šta onda? Zar nije pomogao bivšem policajcu u ekstremno opasnoj situaciji?

„Osećam se tip-top.”

„Dobro. Možeš li onda da odeš?” rekao je Stilton.

Ponovo je sklopio oči.

Jedno pored drugog, njih dvoje su zajedno izašli iz kamp prikolice. Zamišljena Olivija odmah pored niskog cinkaroša koji je odlutao u neki drugi svet i kome su se na licu smenjivali različiti izrazi koji su išli u svim pravcima.

„Da, znaš, ja sam zakuvao mnoge čorbe, a ti moraš da raširiš svoje...”

„Da li dugo poznaješ Stiltona?”

„Normališka. Mislim, znaš, on ti je ranije bio pandur, a mi smo ti neko vreme bili jedan tim. Mogu slobodno da kažem da on bez mene nikada ne bi skinuo toliko skalpova. U stvari, mnogi od njih još uvek bi bili na glavama na kojima su rasli, ako me razumeš. Uvek ti treba neko ko će da zakuca taj poslednji ekser u kovčeg, a to sam ti ja, u kratkim crtama. Sticajem okolnosti, ja sam rešio i Palmeovo ubistvo.”

„Oh, zaista?”

Olivija se trudila da se suzdrži. Svaki metar koji ju je delio od kola činio joj se kao da se probija kroz močvaru. Sve dok joj konačno nije palo na pamet da će je on verovatno pitati da ga odbaci donekle. Kako će, dođavola, da se izvuče iz toga? I to usred Ingetinške šume.

„Da, znaš, servirao sam im ubicu na tanjiru, samo da pozovu streljački vod. Ali, šta misliš, da li su oni reagovali? Ne. Mislim, bilo je tako kristalno jasno da je čoveka ubila sopstvena žena! Imao je on dosta para sa strane, a ona je to namirisala i BANG! Niko nije video kada je pucano. Zar ne?”

A sada su stigli do *mustanga*.

Odlučujući trenutak.

Mink je samo buljio u kola.

„Je li to tvoj auto?”

„Jeste.”

„Vau, to je sjajna mašina! Šta... dođavola, pa to je *tanderberd*.”

„To je *mustang*.”

„Aha, jeste. Možeš da me povežeš, zar ne? Znaš, možemo da prođemo pored Kertorpa, ja mogu da kupim neke stvari, a imamo, znaš, Mink je dobro opremljen.”

Bila je to za Oliviju kap koja je prelila čašu. Pogledala je dole u njega. Bio je za glavu niži od nje, imao je širok osmeh i kao da nije imao ramena. Prišao joj je bliže.

„Ti? Izvini, ali ne bih te pipnula prstom sve i da mi neko uperi pištolj u

glavu... Ti si jadno malo govno, shvataš li? Idi podzemnom.”

Ušla je u kola, upalila motor i dala gas dok joj je šljunak leteo ispod točkova.

Dole, u kamenom skloništu u steni u Ošti, počela je užurbana aktivnost. Stiltonov upad uplašio je organizatore. Da li su i drugi osim njega znali da se oni ovde okupljaju? Gledaoci su brzo izašli iz skloništa. Sada su odatle iznosili sve osvetljenje i ostalu elektronsku opremu. Kavezi su bili razmontirani.

Ovaj prostor je sada postao neupotrebljiv.

„Gde ćemo ovo da prenesemo?”

Tip koji je postavio pitanje nosio je crnu jaknu sa kapuljačom i zvao se Lijam. Njegov drugar Ise, koji je imao tamnozelenu jaknu sa kapuljačom, prošao je pored njega, gurajući veliku metalnu kutiju. Na njegovoj podlaktici mogla se videti KB tetovaža.

„Ne znam, sada upravo razgovaraju o tome!”

Ise je klimnuo glavom, pokazujući prema kamenom zidu kraj koga su četiri starija dečaka razgovarala iznad velike mape grada. Lijam se okrenuo i izvadio mobilni telefon. Hteo je da vidi koliko je poseta imao novi film koji su upravo postavili na svoj sajt.

Film sa golim klošarom.

Olivija je i dalje bila besna kada je stigla kući i ušla u zgradu. „Mink je dobro opremljen!” U mislima je i dalje bila u šumi kada je pružila ruku da upali svetio na stepeništu zgrade i kada je dobila jak šamar preko obraza. Pre nego što je uspela da vrisne, na ustima joj se našla nečija šaka, dok ju je druga ruka snažno uhvatila oko struka i uvukla u lift. Veoma stari lift, za dvoje ljudi, sa vratima od kovanog gvozda. Na stepeništu je bio mrkli mrak. Ništa nije mogla da vidi. Ali mogla je da oseti kako se još jedna osoba uvlači u već pun lift. Ruka joj je i dalje bila na ustima. Gvozdena vrata su se zatvorila uz tresak i lift je počeo da se penje. Olivija je bila prestrašena. Nije imala pojma šta se uopšte događa. Tela uz koja je bila pritisnuta bila su veoma čvrsta. Pretpostavila je da su u pitanju muškarci. Mogla je da oseti jak miris znoja i smrdljiv dah koji joj je dopirao do nosa. Nijedan od njih nije se pomerao. Stajati su tako u mraku, stisnuti kao komadi pakovanog mesa.

Iznenada je lift stao između dva sprata.

Tišina... Oliviju su početi da hvataju grčevi u stomaku.

„Sada ću da sklonim ruku. Ako počneš da vrištiš, polomiću ti vrat.”

Grubi glas je dolazio otpozadi. Olivija je osetila čovekov dah na vratu. Šaka koja joj je bila na ustima povukla joj je glavu napred-nazad nekoliko puta. Onda se sklonila s njenih usta. Olivija je svom žestinom udahnula vazduh.

„Zašto se interesuješ za Džeki Berglund?”

Sada je glas došao sa strane. Blaži glas, muški glas, nekih desetak centimetara od njenog levog obraza.

Džeki Berglund.

Znači, o tome se radi.

U tom času Olivija je pretrnula od straha.

Imala je u sebi moralne hrabrosti, naravno, ali ona nije bila Lizbet Salander. Daleko od toga. Šta će sada da uradi? Hoće li da vrišti? I hoće li onda da joj polome vrat?

„Džeki ne voli kada ljudi zabadaju nos u njen posao”, rekao je blagi glas.

„U redu.”

„Nećeš više da njuškaš oko nje i postavljaš nezgodna pitanja?”

„Neću.”

„Dobro je.”

Gruba šaka bila je ponovo na njenim ustima. Tela muškaraca bila su jako pritisknuta uz njeno. Borila se da bi nekako mogla da diše na nos. Suze su joj tekle niz obraze. Dah oba muškarca lebdeo je oko njenog lica. Dugo. Izenada je lift ponovo počeo da se pomera nadole, sve do prizemlja. Gvozdena vrata su se iznenada otvorila i muškarci su se progurali i izašli kroz njih. Olivija se nagnula unazad i leđima se naslonila na unutrašnji zid lifta. Videla je dve figure koje su izašle napolje i nestale na ulici. Vrata su se jako zalupila za njima.

Olivija je polako skliznula na pod lifta dok joj se stomak prevrtao kao da neprestano pravi salto. Skupila je kolena. Bila je na ivici. Izenada je počela da vrišti. Bio je to vrisak koji je odjekivao visokim tonovima i ona je vrištala sve dok se svetio na stepenicama nije upalilo i dok komšija sa prvog sprata nije izleteo trčeći.

Isti taj komšija pomogao joj je da se popne uz stepenice. Olivija je rekla da su je dva nepoznata čoveka prestrašila u ulazu. Nije tekla zašto se to dogodilo, ali zahvalila se komšiji što joj je pomogao. On je sišao dole, a

Olivija se okrenula prema ulaznim vratima stana - bila su malo odškrinuta. Da li su oni bili i u stanu? Jebeni kreteni. Olivija je otvorila vrata i brzo ušla unutra, zaključavši bravu za sobom, i sela je dola na pod. Ruke su joj se i dalje tresle dok je izvlačila mobilni telefon. Njen prvi refleks bio je da pozove policiju. Ali šta da im kaže? Nije trenutno mogla time da se zamara, pa je umesto policije pozvala Leni. Uključila se govorna pošta, pa je Olivija spustila slušalicu. Da li bi možda trebalo da pozove majku? Spustila je mobilni telefon i pogledala gore. Više se nije mnogo tresla. Stomak joj se smirio. Sa poda u svom predsoblju mogla je da vidi unutrašnjost dnevne sobe i iznenada je shvatila da je prozor napola otvoren. Kada je otišla iz stana, svi prozori bili su zatvoreni. Ili nisu? Pridigla se i iznenada je pomislila na Elvisa.

„Elvise!”

Brzo je pretražila mali stan u kome je živela. Nigde nije bilo Elvisa. Prozor? Živela je na drugom spratu i ponekad se Elvis šetao po simsu prozora. Jednom ili dva puta, u proleće, uspeo je da se spusti do simsa na prozoru ispod i preko njega dole u dvorište. Zatvorila je prozor i strčala u dvorište s baterijskom lampom u rukama.

Mala bašta sa zadnje strane kuće, s nekoliko stabala drveća i klupama i sa mnogo prolaza za agilnu mačku koja želi da pobegne u komšijsko dvorište, sa zadnje strane kuće.

„Elvise!”

Mačora nigde nije bilo.

Bertil Magnuson se protegnuo na sofi u svojoj velikoj kancelariji, budan, sa zapaljenim cigarilosom u ruci. Ovde je došao pravo iz *Grila*, rastrojen i nervozan. Telefonirao je Lin i - na svu sreću - javila mu se samo govorna pošta. Brzo je objasnio da ima konferencijski telefonski razgovor sa Sidnejom u tri sata ujutro i da će verovatno spavati u kancelariji. To se događalo s vremena na vreme. Dole niz hodnik imali su i prilično udobnu spavaću sobu za takve slučajeve. Ali Bertil je neće upotrebljavati. Uopšte neće spavati. Samo je želeo da bude sam. Nekoliko sati ranije doneo je odluku. A na takvu odluku navelo ga je nekoliko rečenica izgovorenih na groblju prethodne večeri.

„Jesi li i dalje u braku s Lin?”

„Jesam.”

„Da li ona zna za sve ovo?”

„Ne.”

Da li je to bila uvijena pretnja? Da li je Nils razmišljao o tome da stupi u kontakt sa Lin i da joj pusti snimak? Da li on zaista može da bude toliki skot? Bez obzira na sve, Bertil nije mogao da preuzme taj rizik. Zato je umesto toga doneo odluku.

A sada je morao da ostane sam sa sobom.

Onda ga je Late pozvao telefonom.

Zvao je već nekoliko puta u toku večeri. Bertil nije smatrao da je trebalo da mu se javi. Ali sada jeste, jer je pomislio da ga posle toga više neće zvati.

„Gde si ti? Ovde je luda žurka, čoveče!” vikao je Late u mobilni.

Žurku je pravila Liga. A ovo društvo sastojalo se od osamnaest starijih muškaraca koji su imali mnogostruke međusobne veze. Preko porodice, poslovnih carstava ili internata u koje su zajedno išli. I sve to sa potpunom verom u diskreciju ostalih članova Lige.

„Rezervisali smo ceo klub!”

„Late, ja nisam...”

„I Džeki nam je obezbedila zaista vrhunsku robu! Nijedna nije starija od dvadeset četiri! Sve ugovorene sa srećnim svršetkom! Moraćeš da dođeš, Bibe!”

„Nisam raspoložen, Late.”

„Ali bićeš! Moramo dobro da proslavimo tu nagradu za kompaniju godine! Angažovao sam grupu patuljaka koji služe u baletskim haljinama, a Nipe je nabavio pet kila iranskog kavijara! Moraš da dođeš.”

„Ne mogu!”

„Šta je bilo?”

„Ništa, jednostavno nisam raspoložen. Pozdravi ostale.”

Bertil je prekinuo vezu i isključio mobilni telefon. Znao je da će Late ponovo pokušati, a onda će pokušati i Nipe i ostali „stari momci”. Kada oni odluče da naprave žurku, onda je to stvarno žurka. I tu nije bilo mnogo stvari koje bi mogle da im stanu na put. Novca im nikada nije nedostajalo.

A ni bizarnih ideja. Bertil je bio na nekoliko ovakvih zabava koje su bile neverovatno zamišljene i izvedene. Pre godinu ili dve pravili su žurku u ogromnom ambaru u dolini Ešeta. Ambar je bio pun neverovatno skupih, luksuznih automobila između kojih su bili travnjaci s veštačkom travom sa fontanama, dok su se pokretni barovi kretali po ambaru na posebnim čeličnim šinama. A za svaki automobil Džeki Beglund obezbedila je po

jednu napola голу mladu ženu, koja je sedela na mestu za vozača i bila spremna da ispuni sve hirove ovih starih momaka, ma kakvi oni bih.

A Bertil trenutno nije bio u takvom raspoloženju.

Neće ići ni na kakvu zabavu.

Bez obzira na to kakva je ona.

Ne večeras.

Priroda je eksplodirala tokom ovog proleća i ranog leta. Bilo je izuzetno toplo i sunčano. Gotovo da je bilo prebrzo da bi bilo prijatno, ali postojala je i pozitivna strana svega toga: jezero Melaren skoro je dostiglo temperaturu pogodnu za kupanje. Ih bar veći deo jezera. Ih bar za veći broj ljudi i dece. Ali ne i za Lenu Holmstad. Njoj je voda još uvek bila hladna da bi se u njoj kupala. Sedela je na malom kamenom rtu koji je ugrejalo sunce i slušala audio-knjigu preko slušalica koje su vodile od mobilnog telefona. Pored nje je bila papirna čaša s kafom. Uzela je gutljaj i bila je zadovoljna. Bila je mudra majka. Napravila je sve što treba i napunila korpu za izlet, i onda je sa svojom dvojicom sinova otišla na svoje omiljeno mesto na Kešenu.

Ovo će im biti prvo kupanje u sezoni.

A uspela je čak i sama da im ispeče kolače.

Pomislila je da je trebalo da napravi fotografiju izletničke korpe i da je stavi na Fejsbuk. Da bi svi njeni prijatelji mogli da vide kako je ona super mama.

Lena je pružila ruku da dohvati mobilni. Iznenada je dotrčao njen stariji sin, Danijel. Pomodrelih usana i potpuno mokar. Hteo je da uzme masku za ronjenje i disaljku. Lena je skinula slušalice, pokazala na torbu za plažu i pokušala da nekako objasni sinu da bi prvo trebalo malo da se zagreje pre nego što ponovo krene u vodu.

„Ali meni je toplo.”

„Ali ti drhtiš, mali moj.”

„Pih!”

„Gde je Simon?”

Lena je gledala u vodu. Gde je bio on, njen mlađi sin? Videla ga je pre samo nekoliko trenutaka. Osetila je kako u njoj raste panika. Brzo. Nije mogla da vidi malog Simona. Brzo se pridigla i oborila papirnu čašu, prosuvši kafu po mobilnom telefonu.

„Vidi šta si uradila!”

Danijel je podigao njen mobilni, obojen kafom.

„Eno ga, tamo je”, rekao je.

Onda ga je ugledala. Mala, kratko ošišana glava plivala je u prsluku za spašavanje, s njene leve strane. Dole ispod stena. Možda suviše daleko,

pomislila je Lana.

„Simone! Plivaj ovamo, vrati se! Tamo je suviše duboko!”

„Uopšte nije duboko”, uzvratilo je petogodišnji dečak. „Gledaj! Mogu da stojim ovde!”

Simon je oprezno ustao, pazeći da ne izgubi ravnotežu. Voda mu je bila samo do pojasa. Danijel je prišao Leni.

„Da li on to može da stoji tamo? To je zaista čudno.”

I bilo je čudno. Lena je znala da je tamo zaista duboko. Ljudi su tu ponekad skakali u vodu sa stena. A to je znao i Danijel.

„Otplivaću do njega! Ostani gde si, Simone! Dolazim!”

Danijel se bacio u vodu sa maskom na licu i disaljkom i počeo je da pliva prema mlađem bratu. Lena je pažljivo motrila na sinove, osetivši kako joj se puls vraća u normalu. Gde joj je pamet bila. On, naposletku, ima pojas za spašavanje na sebi. A to je trajalo samo nekoliko sekundi. Neverovatno je da tokom godina možeš tako da poblesaviš. A to počinje kada rodiš prvo dete.

Misli o katastrofi.

Danijel gotovo da je stigao do svog malog brata. Simonu je bilo pomalo hladno i pokušavao je da se ugrije tako što je obavio ruke oko grudi.

„Simone! Na čemu to stojiš?”, povikao je Danijel.

„Na kamenu, mislim. Pomalo je klizav, ali velik. Je li mama ljuta?”

„Nije.”

Danijel je stigao do brata.

„Samo je malo zabrinuta”, rekao je on. „Baciću pogled da vidim šta je to, a onda ćemo otplivati natrag.”

Danijel je zagnjurio glavu pod vodu i počeo da diše na disaljku. Voleo je da gleda pod vodom, ovako s disaljkom. Iako ovde to nije bilo onako fantastično kao u Tajlandu. U prilično mutnoj vodi mogao je samo da nasluti da njegov brat stoji na... čemu? Danijel je doplivaao bliže da bi mogao bolje da vidi. Kada se približio, mogao je jasnije da vidi.

Lena je stajala na obali. Razmišljala je o tome da se vrati svojoj audioknjizi. Iznenada je videla kako se Danijelova glava pojavljuje iznad vode i čula ga je kako viče.

„Mama! Dole su neka kola! On stoji na krovu kola. A unutra je i neki čovek!”

Bilo je gotovo jedanaest sati. Spavala je osam sati tako duboko kao da ju je

neko nokautirao. Ležala je potpuno obučena preko kreveta. Mrzela je kada se probudi potpuno obučena. Svukla je odeću sa sebe i otišla je da se istušira kada su joj se vratile jučerašnje misli.

„Elvise?”

Elvis nije bio u stanu. Pogledala je dole u dvorište.

Mačora nije bilo.

Istuširala se i topla voda je isprala deo onoga što je iskusila prethodne večeri. Samo deo, jer je dosta toga i ostalo. I iz kamp prikolice i iz lifta. Jesu li oni skotovi iz lifta naudili Elvisu? Ili su samo ostavili otvoren prozor da bi mačak mogao da izađe napolje? Šta je trebalo drugo da uradi?

Pozvala je policiju i prijavila da joj je mačak nestao. Imao je identifikacioni čip u uvetu, ali nije imao ogrlicu. Policajac s kojim je razgovarala bio je veoma simpatičan i obećao joj je da će je odmah pozvati ako nešto saznaju.

„Hvala vam.”

Nije mu pomenula one skotove iz lifta. Zaista nije znala kako da objasni šta je to radila. Špijunirala je elegantnu vlasnicu butika u Estermalmu. Na račun studentskog projekta u vezi sa nerešenim ubistvom na Nordkosteru 1987. godine.

Nije baš kristalno jasno.

No, bez obzira na to, otići će do Stiltona da vidi kako mu je. Imala je osećaj da mu je mnogo lošije nego što je on to pokazivao prethodne večeri. Pored toga, možda bi trebalo i da mu ispriča za lift. Barem je on dobro znao ko je Džeki Berglund.

Olivija je istisnula malo riblje paštete na parče hrskavog hleba i na putu do kola ga je žvakala. Osetila se malo bolje čim je izašla na sunce. Spustila je krov kola, utonula u prednje sedišta, stavila na glavu slušalice, upalila moćni motor i krenula.

Prema Ingetinškoj šumi.

Vožnja u otvorenim kolima na suncu i vetru dodatno joj je poboljšala raspoloženje. Brzina i vetar oduvali su neke od noćnih neprijatnosti. Polako se vraćala u ravnotežu. Verovatno bi trebalo da kupi nešto i da ponese Stiltonu. Ona kamp prikolica nije izgledala baš kao najbolje snabdevena kamp prikolica na svetu. Zaustavila se ispred prodavnice brze hrane da kupi sendviče i kolače. Kada je izašla iz kola i krenula napred, osetila je čudan miris. I to iz motora. Miris koji joj nije bio poznat. Nemoj da je sada

izgorelo nešto, neki kaiš ili neko drugo sranje, ne danas, ne posle onakve noći, to mi stvarno nije potrebno, pomislila je i otvorila haubu.

Pet sekundi kasnije je povraćala. Pravo na ulicu.

Ostaci njenog voljenog Elvisa ležali su na motoru. Toplota koju je motor razvio u vožnji od Sedera do Solne pretvorila je mačka u komad crnog mesa koje se pušilo.

Kran je upravo izvadio sivi automobili iz mora pored stena u Kešenu. Voda je počela da teče kroz vozačeva vrata. Telo su već odavno izvukli ronionci i stavili u plavu vreću na nosilima. Čitava oblast bila je zaštićena i policija nije nikome dopuštala da prođe. Kriminalistički tehničari proveravali su tragove guma od nagiba do stena.

I neke druge stvari.

Žena koja je podigla jednu od mnogobrojnih policijskih traka i prišla nosilima poziv je primila pre sat vremena. Pozvala ju je lično načelnica policije čitave oblasti. Imali su nekoliko drugih istraga ubistava, a bila je i sezona letnjih odmora, što je značilo da im nedostaju istražitelji, tako da je Mete Olseter iz Nacionalnog kriminalističkog odseka bila angažovana na ovome. Pored toga, načelnica Karin Getblad odavno je bacila oko na Olseterovu. Znala je da će slučaj biti u sigurnim rukama. Mete je imala dugu i besprekornu poslovnu biografiju. Ovo bi bilo nešto kao njena petnaesta istraga ubistva.

A od samog početka bilo je jasno da se radi o ubistvu, sa predumišljajem ili iz nehata. Postojala je mogućnost da je čovek u kolima sam krenuo niz strminu, da bi onda pao preko stena i udavio se. I to je bila opcija sve dok ga nisu podigli na nosila kada je forenzički doktor video poprilično veliku rupu na zadnjem delu glave. Dovoljno veliku da zbog nje nikako nije mogao sam da vozi kola. Našli su krv i na granitnom zidu nedaleko od nagiba.

Verovatno je pripadala čoveku iz automobila.

Mete je shvatila da se ta osoba kolima dovezla na ovo mesto. Čovek je već bio mrtav ili je baš tu umro. Krv na steni i forenzički doktor to će potvrditi. Onda je stavljen za volan, a osoba ili osobe koje su počinile zločin gurnule su kola niz nagib i ona su završila tamo gde su završila.

Do sada je bar to bilo jasno.

Barem hipotetički.

Manje jasan bio je čovekov identitet. Uz sebe nije imao nikakve lične

stvari. Mete je zamolila doktora da otvori rajsferšlus tako da bi ponovo mogli da vide lice čoveka. Posmatrala ga je dugo, a onda je prošla kroz svoje fotografsko pamćenje. I gotovo da ga je prepoznala. Ne potpuno, sigurno ne bi mogla da se seti imena, ali bilo je tu nekih mutnih naznaka iz prošlosti.

„Da li mislite da je bio živ kada sam krenula?”

„To sada ne možemo da znamo.”

Policajka koja je sedela ispred Olivije dodala joj je još jednu salvetu. Olivija je polako uspela da prevaziđe prvi šok. Sada je plakala zato što nije mogla da prestane. Policiju je pozvao vlasnik prodavnice, koji je i sam izašao i video šta se dogodilo. Uz pomoć jednog momka iz restorana pokupili su Elvisove ostatke i stavili ih u plastičnu kesu. Oliviju su ubacili u policijski auto i odvezli su je u stanicu. Tu je na kraju uspela da im kaže. Za ljude koji su joj pretili u liftu. Za otvorena vrata njenog stana, mačora kojeg nije bilo unutra i šta nju vezuje za tog mačka. Onda su je pitali da li bi mogla da im opiše muškarce. Ali to nije bio neki naročito detaljan opis. Ona ih je jedva videla u mraku. Policija za sada nije mogla da učini mnogo.

„Gde su sada kola?”, pitala je.

„Ovde su, na parkiralištu naše stanice. Dovezli smo ih ovamo. Ali verovatno će biti bolje ako...”

„Možete li da ih odvezete do moje kuće umesto mene?”

A to su upravo i uradili. Možda zbog toga što će im Olivija biti koleginica. Nije htela da se vozi njima.

Nije htela ni da sedne u ta kola.

Mete Olseter sedela je u Odeljenju za forenzičku medicinu u Solni sa glavnim patologom. Ispred njih je ležalo golo telo. Sat ranije Metina memorija konačno je uspela da prodre u prošlost i da pronade pravu sliku. Sliku čoveka koji je odavno nestao i koga je ona pokušavala da pronade, što je bio zadatak koji je sama sebi dodelila.

Nils Vent.

To mora da je on, pomislila je. Nekoliko godina stariji, ovde na metalnoj ploči. Utopljen i sa rupom na temenu. Ali sa fizionomijom koja je u svim drugim aspektima uticala na to da ona bude sigurna.

Ovo će biti interesantno, pomislila je i pažljivo počela da zagleda goli leš.

„Ovde ima nekoliko spoljnih karakteristika koje bi mogle da vam pomognu oko identifikacije.”

Patolog je pogledao u Mete.

„Ima jednu zlatnu plombu u gornjoj vilici, ožiljak nakon operacije slepog creva, još jedan ožiljak ispod obrve, a i ovo...”

Patolog je pokazao na veliki ćoškasti beleg koji je čovek imao na spoljnoj strani leve butine. Mete se nagnula bliže telu, prema butinama i znaku. Pomislila je da ga prepoznaje. Ali odakle? Tu sliku nije odmah mogla da stavi na pravo mesto.

„Kada je umro?”

„Preliminarna procena?”

„Da.”

„U toku poslednja dvadeset četiri sata.”

„A povreda na zadnjem delu glave, da li je mogao da je dobije tako što je pao na stene?”

„Moguće je. Moraću kasnije da se vratim na to.”

Mete Olseter je brzo okupila svoj mali tim. Par starih veštih ruku zajedno s nekoliko mladih talenata, koji još nijednom nisu uzeli godišnji odmor. Tim je bio stacioniran u centralnoj komandnoj sobi u Polhemsgatanu.

I počeli su da rade.

Metodično.

Imali su ljude koju su na terenu tražili svedoke na teritoriji Kešena. Drugi su tražili bliske rođake Nilsa Venta. Pronašli su sestru koja je živela u Ženevi. Nije se čula sa bratom još otkad je nestao osamdesetih godina, ali potvrdila je opis koji su mogli da joj daju. Ožiljak ispod obrve bio je iz njihovog detinjstva. Ona je gurnula brata na policu s knjigama.

Za sada su imali samo to. A sada će morati da skupe sve izveštaje i to što je pre moguće. I to možda najpre od tehničara.

Oni su bili zauzeti radom na automobilu.

Mete je mlađim članovima grupe, Lizi Hedkvist i Boseu Tirenu, ukratko ispričala i iznela sve značajnije podatke o tome kako je Vent nestao 1984. godine. Ovaj nestanak dogodio se neposredno pošto su švedskog novinara Jana Nistrema pronašli mrtvog u kolima. Ona su bila bačena u jezero kod Kinšase, u zemlji koja se tada zvala Zair.

„Zaista vredno pažnje”, rekla je Mete.

„To što su metodi isti?” čudila se Liza.

„Da. li svakom slučaju, događaj u Zairu okvalifikovan je kao nesreća, bar što se njih, lokalno, tiče, ali mi smo s punim pravom sumnjali da je posredi ubistvo. A negde u isto vreme i Vent je nestao iz Kinšase, i mnogi su spekulisali da je on bio umešan u čitav taj događaj.”

„U onaj s novinarom?”

„Da. Novinar je pisao članak o Ventovoj kompaniji, MVM-u. Ali to nikada nije razjašnjeno.”

Mobilni telefon Liže Hedkvist je zazvonio. Ona je odgovorila, nešto zapisala, a onda prekinula vezu.

„Ronoci su pronašli mobilni telefon u vodi, otprilike gde su bila i kola”, rekla je ona. „Možda je ispao kroz otvorena vrata vozača?”

„Da li još uvek radi?” pitala je Mete.

„Trenutno ne, ali na putu je do tehničkog odeljenja.”

„Dobro.”

Mete se okrenula prema Boseu Tirenu.

„Možda bi trebalo da nekako uđete u trag Ventovoj bivšoj partnerki s kojom je živeo pre nego što je nestao.”

„Tokom osamdesetih?”

„Da. Mislim da se zvala Hanson, proveriću.”

Bose Tiren je klimnuo glavom i otišao. Jedan stariji kolega je prišao Mete.

„Proverili smo sve hotele u Stokholmu i Nils Vent nije bio prijavljen ni u jednom.”

„U redu. Stupite u kontakt sa kompanijama koje izdaju kreditne kartice i vidite da li oni išta imaju. A proverite i sa avio-kompanijama.”

Grupa je napustila sobu. Svi su dobili zadatke. Mete je ostala sama u prostoriji.

Počela je da razmišlja o motivu.

Olivija se mučila da se nekako sabere.

Prvo je oprala posude iz kojih je mačor jeo i stavila ih u kredenac u kuhinji. Onda je izbacila napolje njegovu korpu za spavanje. A onda je pokupila sve sitnice i loptice kojima se Elvis igrao. U tom času bila je blizu da prepukne. Sve je to stavila u plastičnu kesu i nije bila sigurna da li će da je baci. Još ne, još uvek ne. Stavila je kesu na prozorski sims i pogledala napolje.

Dugo se nije pomerala.

Osetila je kako joj u grudima raste zebnja, bolna senzacija u stomaku, kako joj postaje teško da diše. Sa svakim novim pitanjem koje je sebi postavljala, pritisak je rastao. Da li je bio živ kada je krenula? Da li je ona to uradila svojim automobilom? Da li sam ja ubila Elvisa? Pitanja koja će je još dugo mučiti.

Znala je to.

Duboko u sebi znala je čija je to greška. Nije bila njena. Nije ona stavila Elvisa pod haubu. To su uradili skotovi koje je poslala Džeki Berglund.

Mrzela je tu ženu!

I primetila je da joj je to malo pomoglo. Da usmeri mržnju i očajanje prema nekoj pravoj osobi. Prema staroj luksuznoj kurvi.

Sklonila se od prozora i umotala se u ćebe, držeći šolju vrelog čaja u ruci, a onda je otišla u spavaću sobu i legla, oslonivši se leđima na zaglavlje kreveta. Po krevetu je raširila sve fotografije s Elvisom koje je mogla da pronađe. Bilo ih je mnogo. Dodirivala ih je. Jednu po jednu, a to ju je donekle umirilo. Onda ju je pogodila jedna misao.

I to jako.

Koga će ubiti sledeći put?

I onda je nastavila.

„Nju?”

Došlo je vreme da se ostavi toga.

Što je mnogo, mnogo je. Sada će morati da odustane i od slučaja na plaži. Postoje ograničenja, a to ograničenje je u njenom slučaju bio Elvis.

Olivija se uspravila u krevetu, a onda je spustila šolju. Kao što će morati i ovo da uradi, da obavi taj ekstremno težak telefonski poziv. I mislila je da je bolje da to uradi pre nego što se potpuno raspadne.

Moraće da pozove mamu.

„Oh, draga moja, draga moja.”

„Da, znam, zaista je teško suočiti se s tim”, rekla je Olivija.

„Ali kako si mogla da ostaviš otvoren prozor kada je bio sam kod kuće?”

„Ne znam kako mi se to desilo, jednostavno sam zaboravila, a on se iskrao i...”

„Ali onda znači da je bio dole u dvorištu, zar ne?”

„Jeste.”

„A ti si gledala dole? Dobro si pogledala?”

„Jesam.”

„Jesi li to prijavila policiji?”

„Jesam.”

„Dobro. To je zaista šteta, draga, ali sigurna sam da će se uskoro vratiti! Mačke ne mogu da ostanu napolju više od nekoliko dana!”

Olivija je briznula u plač čim je završila razgovor. Više nije mogla da se suzdrži. Majci je uspela da saopšti jedinu razumnu verziju događaja koju je mogla da smisli. Da je Elvis nestao. Izgledalo joj je jednostavno nemoguće da joj kaže šta se zaista dogodilo, a to bi dovelo do hiljadu pitanja koja proističu jedno iz drugog i koja bi se sva koncentrisala u jednom.

„Da li si ga ti ubila?”

Nije htela da čuje to pitanje. Ne od mame. Nije mogla da izađe na kraj s tim. Tako da se sve završilo jednom velikom nevinom laži i obe će morati da žive s tim. Elvis će postati nestali mačak, a ona će žaliti zbog toga što ga je izgubila.

Neka vrsta porodične tajne.

Okružila se fotografijama mačka na krevetu i počela tužno da rida.

NESTALI DIREKTOR KOMPANIJE PRONAĐEN UBIJEN

Vesti o ubistvu Nilsa Venta bile su na naslovnim stranama svih novina i na početku svih informativnih emisija. U vreme kada je nestao, bio je partner Bertila Magnusona u zajedničkoj kompaniji *Magnuson Vent majning*. Postojale su spekulacije da je ovaj nestanak bio uzrokovan sukobom između dva vlasnika. Čak se govorilo i o tome da je sam Magnuson bio umešan u Ventov nestanak. Ali ništa od toga nije i potvrđeno.

U to vreme.

Možda će sada biti potvrđeno.

A prirodno je bilo da su se danas pojavile i nove spekulacije. Kao ona da se ubistvo može povezati sa današnjim MVM-om. Bilo je i nagađanja o tome gde je Nils Vent mogao da bude svih ovih godina. Naposljetku, nestao je 1984. godine.

A iznenada su ga pronašli ubijenog.

U Stokholmu.

Bertil Magnuson seo je na drvenu naslonjaču u Sturebadet spa-centru. Upravo je proveo dvadeset minuta u sarmi i osećao se veoma lepo i lako posle toga. Na staklenom stolu pored njega leži hrpa novina. Sve one, manje ili više, pisale su o ubistvu Nilsa Venta. Bertil je pažljivo pročitao svaki članak, da vidi da li se u bilo kojim novinama pominje gde je Vent živio pre nego što se pojavio u Stokholmu. Ali on tu ništa nije mogao da pronađe. Nikakvu pretpostavku, ništa. Šta je Vent radio između 1984. i današnjeg dana i dalje je bilo nepoznanica. Niko nije znao gde je živio.

Bertil je prešao dlanom preko bademantila. U ruci je držao čašu hladne mineralne vode, koja se maglila, dok je on razmatrao situaciju u kojoj se nalazi. Upravo se otarasio akutnog trodnevnog problema, a umesto toga dobio je prvojulski problem. Dobio je na vremenu. Ah, kada je oroz otkočen, vreme prolazi veoma brzo.

Izenada je unutra ušao Erik Granden, koji je takođe nosio beli bademantil od debelog frotira.

„Zdravo, Bertile. Rekoše mi da si ovde.”

„Ideš li u saunu?”

Granden se osvrnuo oko sebe i video da su potpuno sami. I pored toga, stišao je glas.

„Čitao sam o Nilsu.”

„Da.”

„Ubijen?”

„Očigledno.”

Granden se spustio na drvenu stolicu pored Bertila. Čak i kada je sedeo, bio je gotovo za glavu viši. Gledao je dole u Bertila.

„Zar to nije ekstremno, kako da kažem, neprijatno?”

„Za koga?”

„Za koga? Kako to misliš?”

„Sigurno je da tebi neće nedostajati?”

„Neće, ali mi smo bili stari prijatelji, ako ćemo pravo. Doduše, pre mnogo vremena, jedan za sve.”

„To je zaista bilo odavno, Eriče.”

„Zaista jeste, tu si u pravu. Ali, zar ti ništa ne osećaš?”

„A da.”

Ali ne na način na koji ti misliš, prošlo je Bertilu kroz glavu.

„I zašto se on iznenada pojavio ovde? U Stokholmu?”, pitao je Granden.

„Nemam pojma.”

„Da li to ima neke veze sa nama? Sa kompanijom?”

„Zašto bi imalo?”

„Ne znam, ali u mojoj trenutnoj situaciji bilo bi izuzetno neprikladno kada bi ljudi počeli da kopaju po mojoj prošlosti.”

„I kada bi našli da si bio s nama u svemu?”

„Svako moje povezivanje s MVM-om predstavlja problem. Čak i da u svemu tome nema ničeg pogrešnog, lako je moguće da jedna stvar odvede do druge i da se to sve preliva kao iz posude u posudu.”

„Ne verujem da će se ovde nešto prečiti na tebe, Eriče.”

„Drago mi je da to čujem.”

Granden je ustao, skinuo bademantil i pokazao telo u dobroj kondiciji koje gotovo da je bilo belo kao i sama tkanina koja ga je doskora pokrivala. U korenu kičme imao je malu plavo-žutu tetovažu.

„Šta ti je to?”, pitao ga je Bertil.

„Australijski papagaj. Jusi. Odleteo je kada sam imao sedam godina. Idem sada u saunu.”

„Idi, prijaće ti.”

Granden je nestao u sauni. Kada su se vrata zatvorila iza njega, Bertilov mobilni je zazvonio.

Bila je to Mete Olseter.

Stilton se borio da to ignoriše. I dugo je izdržao tako. Ali posle još jedne noći jakih unutarnjih bolova, odustao je i otišao u *Pelarbaken*. Kliniku su vodili hrišćanski volonteri. Bila je namenjena prvenstveno beskućnicima.

Tamo su ustanovili da je Stilton patio od nekoliko različitih stvari. Međutim, ništa od toga nije bilo toliko ozbiljno da je zahtevalo bolnički krevet. Oni nisu bili baš mnogo voljni da zauzmu jedan od kreveta, osim ako to nije bilo neophodno. Njegovi unutrašnji organi nisu bili oštećeni. Sve druge povrede su sredili i zalečili. Mogao je da vidi da je mladi lekar, koji mu je skinuo zavoj, bio prilično iznenađen kada je dugim instrumentom počeo da skida čudan smeđi premaz koji je bio nanesen gotovo preko svih povreda.

„Šta je ovo?”

„Lekovita smola.”

„Smola?”

„Da.”

„Zaista? Izuzetno.”

„Šta?”

„Pa, ovde je očigledno došlo do ubrzanog izlečenja na ivicama rana.”

„Da?”

Šta je pod tim mislio? Da jedino doktori znaju nešto o lekovima?

„Da li to može da se kupi negde?”

„Ne.”

Stilton je dobio nov, čist zavoj za glavu. Otišao je sa klinike sa receptom za lek koji nije nameravao da podigne u apoteci. Napolju, na ulici, slike su počele da mu naviru u glavu. Slike malih dečaka koji su krvarili, boreći se u kavezima. Odvratne slike. Potrudio se da ih nekako izbriše iz glave i razmišljao je o Minku. Taj mali lupež premazan svim bojama zapravo mu je spasao život. Manje-više. Da je ostao da prenoći na zemlji tamo u Ošti, zaista bi bio duboko u govovima. Mink ga je dovezao kući, stavio mu lekovitu smolu na povrede i pokrio ga je ćebetom.

Nadam se da je imao prevoz do kuće, pomislio je Stilton.

„Da li si ga odvezla do kuće?”

„Koga?”

„Minka. Pre neko veče.”

Olivija ga je pozvala telefonom dok je stajao u Stokholmskom misionarskom centru na Flemingatanu. Probao je novu odeću. Stara je bila potpuno prekrivena krvlju.

„Nisam”, rekla je ona.

„Zašto nisi?”

„Kako se vi osećate?”

„Zašto ga nisi odvezla?”

„Hteo je da se prošetata.”

Besmislica, pomislio je Stilton. Verovatnije je da su se posvađali čim su izašli iz kamp prikolice. Dobro je znao kakav može da bude Mink, a ono malo što je video od Reningove jasno mu je pokazivalo da on nije njen tip.

„Šta hoćeš?” pitao je on. „Mislio sam da smo ti i ja završili s ovim.”

„Da li se sećate kada sam vam u prikolici rekla da sam bila na Nordkosteru, i kada sam vam ispričala za onog čoveka koji se pojavio tamo, prvo na plaži, a onda ispred moje kolibe?”

„Sećam se. I?”

Olivija mu je ispričala šta je videla na vestima pre desetak minuta. Nešto što ju je prilično uzdrmalo. Kada je završila, Stilton je rekao:

„To moraš saopštiti osobi koja je zadužena za istragu.”

Osoba koja je bila zadužena za istragu sedela je naspram Bertila Magnusona, bivšeg poslovnog partnera Nilsa Venta, u predvorju u Sveavegenu na drugom spratu. Magnuson joj je dao deset minuta. Onda je bio prinuđen da krene na sastanak, tako je tvrdio. Mete Olseter je odmah prešla na stvar.

„Jeste li vi i Vent bili nedavno u kontaktu?”

„Ne. Da li je trebalo možda?”

„On je očigledno bio u Stokholmu, a vas dvojica delite istu prošlost, rekla bih. *Magnuson Vent majning.*”

„Nismo imali nikakve kontakte. Ja sam naprosto šokiran, kao što možete da shvatite, nakon svih ovih godina. Mislio sam da je on... pa...”

„Da je on?”

„Pa, padale su mi na pamet različite ideje, da se ubio, ili da mu se nešto dogodilo, da je možda opljačkan, ili da je jednostavno nestao.”

„Da.”

„Da li znate zašto se iznenada pojavio?”

„Ne, da li vi znate?”

„Ne.”

Mete je osmotrila čoveka ispred sebe. Sekretarica je izvirila i mahnula blago prema Magnusonu. On se izvinio i objasnio da će, kada bude imao vremena, naravno da pomogne na svaki mogući način.

„Nas dvojica, naposletku, kao što ste vi i rekli, delimo zajedničku prošlost.”

Od službe za informacije u štabu policije Olivija je saznala ko je zadužen za istragu ubistva Nilsa Venta. Kada je pokušala da stupi u vezu sa Mete Olseter, naišla je na zid ćutanja. Niko nije hteo da joj da broj telefona. Naravno, na raspolaganju joj je bio broj na koji je mogla da dobije njenu kancelariju ako ima neku dojavu.

Olivija nije bila zainteresovana za to. Ona je ponovo pozvala Stiltona.

„Ne mogu da stupim u vezu sa osobom koja je zadužena za istragu.”

„A ko je to?”

„Mete Olseter.”

„Oh, razumem.”

Stilton je zastao na nekoliko sekundi. Znao je da Mete Olseter u svakom slučaju treba da sazna ono što je Olivija htela da kaže. I to što pre.

„Gde si sada?”, pitao je on.

„Kod kuće.”

„Dođi po mene u Kamakargatan 46 za dva sata.”

„Nemam kola trenutno.”

„Šta?”

„To... ma nešto nije u redu s motorom.”

„Važi, hajde onda da se nađemo na terminalu za autobuse na Vermdeu, dole u Slusenu.”

Već je počeo da pada mrak kada su izašli iz autobusa broj 448 i počeli da idu kroz kraj sa lepim, starim kućama. Na znaku na autobuskoj stanici pisalo je *Fesabaken*. Taj deo grada Olivija nije poznavala.

„Ovde.”

Stilton je klimnuo glavom, koja je bila sva u zavojima. Išli su uskim putem između žbunja, putem koji je vodio do morskog prilaza Stokholmu. Iznenada je Stilton stao pored visoke živice.

„Ovde je.”

Pokazao je na drugu stranu puta prema velikoj staroj kući koja je znala i za bolje dane. Bila je ofarbana u žuto i zeleno. Olivija je pogledala kuću.

„Da li ona živi ovde?”

„Da, koliko ja znam.”

Olivija je bila donekle zbunjena. Bila je žrtva sopstvenih predrasuda o tome kako i gde bi trebalo da živi jedan stariji detektiv, glavni inspektor. Na svakom drugom mestu umesto u oronuloj staroj vili kao što je bila ova. Stilton ju je pogledao.

„Hoćeš li da uđeš unutra?”

„Zar nećete i vi da krenete?”

„Ne.”

Stilton nije nameravao da pođe s njom. Ne do kraja. Olivija će ovo ipak morati da uradi sama.

„Čekaću ovde.”

Zašto, to već nije mogao da joj objasni.

Olivija se popela uz nekoliko stepenika do velike drvene kapije i ušla je unutra. Donekle iznenađena, prošla je pored gomile nekih malih konstrukcija u velikom dvorištu. Izgledale su kao neke lude kućice za igru iz kojih su visili konopci, zgužvane mreže i velike debele daske kao staze. A ovde su bile i sve vrste lampi u boji. Pitala se da li potiču iz cirkusa koji je nedavno zatvoren. Pored velike dečje ljuljaške igralo se nekoliko polugolih klinaca. Nijedan od njih nije reagovao na njeno prisustvo. Prilično neodlučno, popela se starinskim drvenim stepenicama do ulaznih vrata i pozvonila.

U početku se ništa nije čulo. Kuća je bila prilično velika. Na kraju je Mete Olseter otvorila vrata. Radila je od ranog jutra, gurala je istragu o Ventovom ubistvu i davala uputstva i podelila zadatke ljudima iz svoje grupe tako da mogu da rade noć i dan. Ona će raditi sutrašnju večernju smenu. Sada je stajala na vratima i gledala ispred sebe, delujući prilično rastrojeno. Trebalo joj je nekoliko sekundi da u glavi postavi stvari na svoje mesto. Mlada devojkica koja je pitala za Toma. Olivija Rening? I to je to, ali šta sad hoće ova devojkica? Hoće li ponovo da je pita za Toma?

„Zdravo”, rekla je.

„Zdravo, nisu hteli da mi daju vaš broj telefona u štabu policije, tako da sam pitala Toma Stiltona, a on me je doveo ovamo i...”

„Da li je Tom ovde?”

„Da, on...”

Kada se Olivija blago okrenula prema putu, Mete je pogledom otpratila ovaj njen pokret. Načas je spazila priliku koja je polako odlazila putem.

Više joj nije bilo potrebno.

„Izvoli, uđi!”

U nekoliko dugih koraka prošla je pored Olivije. Njeno poprilično krupno telo kretalo se iznenađujuće brzo preko bašte i onda napolje kroz kapiju. Pre nego što je Stilton uspeo da pređe nekoliko metara, ona je uspela da ga sustigne. Sada je stajala ispred njega. Čuteći. Stilton je pogledao u stranu. Imao je naviku da to radi. Mete je stajala ukopana, kao što je to nekada radila i Vera. Nakon izvesnog vremena uhvatila je Stiltona pod ruku, okrenula ga i pošla tako s njim do kapije.

Hodali su jedno pored drugog kao stari par. Visok čovek, sav u zavojima i više nego pohaban, i poprilično krupna - da se blago izrazimo - žena sa nekoliko kapi znoja na gornjoj usni. Pravo do kapije. Na tom mestu je Stilton stao.

„Ko je tu?”

„Jimi igra kompjuterske igre s klincima, i oni su gore, Jolin je zaspala. Morten je u kuhinji.”

Olivija je poslušala Mete i ušla je u predsoblje, ili kako se već zvalo to mesto. Prilično natrpan prostor u kome je morala da preskoči ovo ili ono da bi stigla do prostorije u kojoj je bilo upaljeno svetlo. Kakva je to prostorija Olivija baš i nije mogla da odredi, a ni da opiše pravim rečima. Ali bila je velika. Napokon, ovo je nekada bila velika i prostrana vila sa mnogo stila. Sa divnim drvenim lamperijama, tavanicama sa gipsanim detaljima i sa čudnim objektima.

Oni nisu bili čudni ljudima koji su ih skupljali tokom bezbrojnih putovanja po svetu. Filipinske krune sa venčanja ukrašene malim, tankim majmunskim lobanjama. Višebojni materijali iz siromašnih četvrti u Kejptaunu. Velike cevi sa kostima u osnovi koje su zvučale kao glasovi duhova kada ih podigneš. Stvari za koje je jedno od njih mislilo da su simpatične i da za njih ima mesta u ovako velikoj kući. Zaista nije bilo važno gde. Ovde, na primer, u ovoj sobi.

Olivija je buljila u sve to.

Da li ovako ljudi žive? Da li možeš ovako da živiš? Kuća njenih roditelja u Rotebrou, uredna i sva u belom, bila je od ovoga udaljena najmanje nekoliko svetlosnih godina, na više nivoa.

Pažljivo je prošla kroz sobu i čula tiho lupanje koje je dopiralo kroz nekoliko narednih egzotično nameštenih soba. Prolazeći kroz njih, Olivija se osećala kao... Pa, ako ćemo pravo, nije znala kako da se oseća. Ali u sobi je bilo nečega što ju je obuzelo. A to je sve bilo pomešano sa fascinacijom nečim što ona nije mogla da pretoči u reči.

Tako je završila u kuhinji.

U ogromnoj kuhinji, po njenim standardima. Punoj jakih mirisa koji su nalazili put do njenih nozdrva. Pored modernog šporeta na plin stajao je debeljuškasti čovek s neurednom sedom kosom i kariranom keceljom oko struka. Imao je šezdeset sedam godina i upravo se okrenuo ka njoj.

„Zdravo, a ko si ti?”

„Olivija Rening. Mete mi je rekla da mogu da uđem.”

„Dobro došla! Ja sam Morten. Upravo se spremamo da jedemo. Jesi li i ti gladna?”

Mete je zatvorila vrata iza Stiltona, a onda je krenula ispred njega kroz predsoblje. Stilton je oklevao na trenutak. Pored njega je na zidu visilo veliko ogledalo. Slučajno je pogledao u njega i to ga je potaklo da pogleda malo bolje. Nije video svoje lice gotovo četiri godine. Nikada nije gledao u izloge prodavnica, u toaletima je uvek izbegavao ogledala. Nije želeo da vidi sebe. Sada to nikako nije mogao da izbegne. Proučavao je svoje lice u ogledalu. Nije bilo njegovo.

„Tome.”

Mete je stajala malo dalje u hodniku i gledala u njega.

„Hoćemo li da uđemo?”

„Dobro miriše, zar ne?”

Morten je kutlačom pokazao prema velikom loncu na šporetu. Olivija je stajala pored njega.

„Da, miriše. A šta je to?”

„Pa, sad. Ja sam mislio da napravim supu, ali nisam siguran šta je ispalo. Moraćemo da probamo.”

Onda su Mete i Stilton ušli unutra. Mortenu je trebalo nekoliko sekundi, koje je Stilton registrovao, a onda se nasmejao.

„Zdravo, Tome.”

Stilton je klimnuo glavom.

„Da li bi želeo nešto da pojedješ?”

„Ne.”

Mete je u potpunosti bila svesna ekstremno delikatne situacije u kojoj su se našli. Znala je da bi Tom mogao da napusti kuću istog trenutka kada bi stvari postale napete, tako da se brzo okrenula prema Oliviji.

„Htela si da me vidiš?”

„Da.”

„Ona je Olivija Rening?”, rekao je Morten.

„Znam, već smo se srele.”

Mete se okrenula prema Oliviji.

„Arneova ćerka, zar ne?”

Olivija je klimnula glavom.

„Ima li to neke veze s njim?”

„Nema, ima veze s Nilsom Ventom, koji je juče pronađen mrtav. Upoznala sam ga.”

Mete je pogledala u nju.

„Gde? Kad?”

„Na Nordkosteru prošle nedelje.”

Olivija joj je brzo ispričala o svom susretu sa čovekom na Nordkosteru. Prepoznala ga je sa fotografije koju su novine tog dana objavile. Očigledno je to bila veoma stara fotografija, ali dovoljno slična današnjem izgledu ovog čoveka da bi Olivija bila sigurna koga je videla one večeri.

„To je sigurno bio on. Rekao mi je da se zove Den Nilson”, kazala je.

Mete je bila uverena da devojka govori istinu, a za to je imala veoma konkretan razlog.

„Upotrebio je isto ime kada je ovde iznajmio auto.”

„Oh, zaista? Ali šta je on radio na Nordkosteru? I to u uvalama Haslevikarne.”

„Ne znam. Samo znam da je bio vezan za ostrvo. Tamo je pre mnogo godina imao letnjikovac, pre nego što je nestao.”

„Kada je nestao?”

„Sredinom osamdesetih”, kazala je Mete.

„Onda mora da je o njemu govorila...”

„Ko?”

„Žena od koje sam iznajmila kolibu, Beti Nordeman, ona je govorila o nekome ko je nestao i ko je možda čak i ubijen, a govorila je i o nekome ko je poznavao tu osobu i ko je danas često u novinama, neki Magnuson.”

„Bertil Magnuson. Njih dvojica su bili poslovni partneri i obojica su

imali letnjikovac na ostrvu.”

Na površini, Mete je bila u potpunosti fokusirana na Oliviju Rening i njene informacije, ali krajičkom oka proveravala je svaki i najmanji detalj na Tomu. Njegovo lice, oči, njegov govor tela. On je i dalje sedeo tamo. Rekla je Jimiju i unucima da ne silaze dole, i nadala se da će joj se bog smilovati i da će Morten imati dovoljno suptilnosti i intuicije da ne započne razgovor s Tomom.

„Ali ti, Tome, kako ste ti i Olivija stupili u vezu?”

Bio je to Morten. Izenada. Šta se dogodilo s njegovom suptilnom intuicijom? Izenadna tišina za stolom. Mete je izbegavala da pogleda u Toma, da ne bi vršila dodatan pritisak na njega.

„Upoznali smo se u đubretarnici”, rekla je Olivija.

Glas joj je bio čvrst i dalek. Na njima je bilo da odluče da li se radi o duhovitom komentaru ili je to bio intuitivan način da spase Stiltona. Ili je to bio način da se jednostavno i tiho saopšti prava informacija. Morten je odabrao takvu interpretaciju.

„Đubretarnica? I šta ste radili tamo?”

„Zamolio sam je da dođe.”

Stilton je pogledao Mortena pravo u oči kada je to rekao.

„Oh, bože. Da li ti to živiš u đubretarnici?”

„Ne. Živim u kamp prikolici. Kako je Keruak?”

Gvozdena klešta iznenada su popustila stisak u Metinom grlu.

„Nije loše, mada mislim da ima artritis.”

„Zašto?”

„Zato što teško pokreće noge.”

Olivija je gledala čas u Stiltona, čas u Mortena.

„Ko je Keruak?”

„To je moj stari drugar”, rekao je Morten.

„To je pauk.”

Stilton se nasmejao kada je to rekao, a u isto vreme njegove oči uhvatile su Metin pogled, a ono što je u tom času prostrujalo između njih tokom nekoliko beskrajskih sekundi zbrisalo je Metine godine očaja.

Tom je ponovo komunicirao.

„Ali tu postoji još nešto.”

Olivija se okrenula prema Mete, a Morten je ustao i počeo da postavlja neke smešne tanjire.

„Šta?”

„On je na plaži imao kofer sa točkićima, a imao ga je i kada je došao pred vrata kolibe. A onda je taj kofer, kada sam se probudila i izašla napolje, ležao tamo ispod stepenica i ja sam ga otvorila, a on je bio potpuno prazan.”

Mete je sad već pružila ruku i izvukla malu beležnicu u koju je napisala nekoliko reči. Dve od njih bile su: „Prazan kofer?”

„Da li mislite da bi Vent mogao da bude umešan u ono ubistvo na plaži, ubistvo one žene? Godine 1987?”, pitala je Olivija.

„Teško, on je nestao tri godine pre nego što se dogodilo to ubistvo.”

Mete je odložila svoju beležnicu.

„Ali je, naravno, mogao da se vrati na ostrvo, a da to niko ne zna, i da ponovo nestane? Zar ne?”

I Mete i Stilton su se nasmejali. Jedno od njih u sebi, a drugo mnogo vidnije. Bila je to Mete.

„Vidim da si naučila ponešto za stolom tokom doručka.”

Olivija se takođe nasmejala i pogledala dole u ono za šta je Morten mislio da će biti supa. Izgledalo je dobro. Svi su počeli da jedu, mada je Stilton uzeo samo jednu kašiku dok su ostali uzeli po pet. Njegov stomak još je patio od posledica prebijanja. Mete se još uvek nije usuđivala da ga pita za taj zavoj oko glave.

Jeli su.

U šupi je bilo mesa, povrća i jakih začina, a uz supu su pili i crno vino, dok je Mete pričala o Ventovom prethodnom životu. O tome kako su on i Bertil Magnuson započeli rad sa kompanijom *Magnuson Vent majning*, koja je brzo postala međunarodno uspešna firma.

„Zato što su se slizali sa najvećim govнарima, najgorim afričkim diktatorima, kako bi mogli na miru da eksploatišu njihova prirodna bogatstva! Jebalo se njima i za aparthejd i za Mobutua, ma za sve im se jebalo.”

Morten je iznenada eksplodirao. On je mrzeo i stari i novi MVM. Proveo je veliki deo svojih radikalno levičarskih godina na demonstracijama i u štampanju pamfleta koji su obelodanjivali nemilosrdnu eksploataciju siromašnih zemalja, koju je sprovodila kompanija, kao i zagađenje okoline koje je bilo posledica svega toga.

„Skotovi!”

„Mortene.”

Mete je spustila šaku na ruku svoga ogorčenog muža. Na kraju krajeva,

on je bio u godinama kada srčani udar može da usledi posle prvog napada besa. Morten je blago slegnuo ramenima, a onda je pogledao u Oliviju.

„Želiš li da pogledaš Keruaka?”

Olivija je pogledala u Mete i Stilsona, ali od njih nije dobila nikakvu pomoć. Morten je već bio na izlazu iz kuhinje. Ona je ustala i pošla za njim. Kada se Morten okrenuo na vratima da vidi da li ga Olivija prati, primio je poseban pogled od Mete.

Onda je izašao iz sobe.

Stilton je tačno znao šta to znači. Taj pogled. Klimnuo je glavom pokazujući na podrum ispod kuhinje.

„Da li i dalje puši?”

„Ne.”

Metin odgovor bio je tako brz i tako kratak da je Stilton odmah shvatio o čemu se radi. Kraj priče. Uostalom, uopšte ga nije bilo briga za to. Nikada ga nije ni bilo briga. Znao je da je Morten imao običaj da s vremena na vreme popuši džoint u svojoj muzičkoj sobi. A Mete je znala da je on znao i da su oni jedini ljudi na svetu koji su to znali. Osim samog pušača, naravno.

A tako će i ostati.

Mete i Stilton gledali su jedno u drugo. Nakon nekoliko sekundi Stilton je osetio da mora da pita ono što je žarko želeo da pita još otkako ga je presrela dole na putu.

„Kako stoje stvari s Abasom?”

„Dobro. Nedostaješ mu.”

Ponovo tišina. Stilton je prstom prevlačio po ivici čaše. Odbio je da mu sipaju vino. Sada je razmišljao o Abasu i to mu je palo veoma teško.

„Možeš ga pozdraviti u moje ime”, rekao je.

„Hoću.”

„Šta si to uradio s glavom?”, usudila se Mete da upita.

Pokazala je na Stiltonov zavoj, a on nije mislio da treba izbegne ovo pitanje, pa joj je sve ispričao o prebijanju u Ošti.

„Izgubio si svest?”

A rekao joj je i o tuči u kavezima.

„Deca se bore u kavezima!”

I o svojoj privatnoj potrazi za ljudima koji su ubili Veru Lašon i o njihovim vezama sa borbama u kavezu. Kada je završio, Mete je bila očigledno pogođena onim što joj je rekao.

„Ali to je baš užasno! To pod hitno moramo da zaustavimo! Jesi li razgovarao o tome sa ljudima koji su zaduženi za ovaj slučaj?”

„Rune Foš?”

„Da.”

Nekoliko sekundi gledali su jedno u drugo.

„Pobogu, Tome, to je bilo pre više od šest godina.”

„Misliš da sam ja to zaboravio?”

„Ne, ne mislim to, ili ne znam, iskreno da ti kažem, ali, ako hoćeš da nam pomogneš da uhvatimo ljude koji su ubili ženu u kamp prikolici, onda mislim da moraš progutati svoj ponos i razgovarati s Fošom! Odmah! Deca se povređuju i stradaju! Ako ti ne budeš razgovarao s njim, onda ću ja!”

Stilton nije ništa odgovorio. Međutim, mogao je da čuje kako jaki bastonovi počinju da se penju iz podruma i stižu do njih.

Lin je sedela sama na predivnoj jahti. *Bavarija 31* kruzer. Bila je ukotvljena u njihovoj privatnoj marini u moreuzu blizu Mosta Stoksund. Volela je uveče da sedi ovde. Brod se blago ljuljao na talasima, a ona je imala pogled preko vode. Gledala je na drugu stranu na kojoj je ležao Bokholmen sa svojim divnim, starinskim tavernama. Sa desne strane je mogla da vidi automobile koji su prelazili preko mosta. Malo dalje Kula Kedergren uzdizala se iznad drveća. Upravo u tom trenutku ugledala je Bertila kako izlazi iz kuće i silazi do marine s malom čašom u rukama. U čaši je bilo nešto braon.

Dobro je.

„Jesi li jeo?” pitala je ona.

„Jesam.”

Bertil je seo na drveno vezište za brod koje je bilo odmah pored jahte. Otpio je gutljaj pića i pogledao u Lin.

„Žao mi je.”

„Zbog čega?”

„Zbog svega pomalo, a pogotovo zbog toga što sam u poslednje vreme bio odsutan...”

„Da. Je li ti bešika sada bolje?”

Bešika? Dugo već nije osetio ništa...

„Izgleda mi kao da se smirila”, rekao je on.

„To je dobro. Jesi li čuo nešto možda o Nilsovom ubistvu?”

„Nisam. Ili bolje da kažem, jesam, pošto su me zvali iz policije.”

„Tebe?“

„Da.“

„I šta su hteli da znaju?“

„Hteli su da znaju da li je Nils kontaktirao sa mnom.“

„Zaista? Šta... ali sigurno nije?“

„Nije. Nisam čuo ni glasa od njega... otkad je izašao iz kancelarije u Kinšasi.“

„Pre dvadeset sedam godina“, rekla je Lin.

„Da.“

„A sada je ubijen. Nestane na dvadeset sedam godina, a onda je iznenada ubijen, ovde, u Stokholmu. Čudno je to, zar ne?“

„Neshvatljivo.“

„A gde li je bio svih tih godina?“

„Niko ne zna.“

A kada bi neko znao, Bertil bi dao svoju desnu ruku samo da stupi u kontakt s njim. To pitanje bilo je na vrhu njegovih hitnih poslova već duže vreme. U koju li se rupu Vent zavukao, dođavola? Traka je bila na nekoj nepoznatoj lokaciji, što može da bude bilo gde na planeti. Poprilično velika oblast koju treba pretražiti.

Bertil se lagano povio unazad i sručio u sebe piće do kraja.

„Jesi li ponovo počeo da pušiš?“

Pitanje je došlo iz vedra neba i Bertil nije imao vremena da se pripremi. „Jesam.“

„Zašto?“

„Zašto da ne?“

Lin je odmah primetila oštru notu u ovome. Bio je spreman da napadne ako bude nastavila. Zato je čitavu stvar ostavila po strani.

Verovatno ga je Nilsovo ubistvo pogodilo više nego što je to hteo da prizna.

„Evo ga!“

Morten je pokazao na okrečeni zid u podrumu. Olivija je pratila njegov prst i videla je kako veliki podrumski pauk izlazi iz pukotine u zidu.

„Je li to Keruak?“

„Jeste. Originalni podrumski pauk, a ne neki običan kućni pauk, i ima osam godina.“

„Oh, uredu.“

Olivija je pogledala Keruakove potpovršinske nerve koji su lagano vibrirali. Pauk koji je možda patio od artritisa. Primitila je kako se prilično oprezno pomerao preko zida, sa dugim crnim zglavcima i telom koje je bilo jedva nešto veće od jednog centimetra u prečniku.

„On mnogo voli muziku, ali veoma je komplikovan povodom toga i trebalo mi je nekoliko godina da mu potrefim ukus, pokazaću ti!”

Morten je pomerao prstom duž drugog zida. A ovaj je od poda do plafona bio prekriven starim pločama od crnog vinila. Bilo je tu i malih i velikih ploča. Morten je bio pasionirani kolekcionar. Ljubitelj vinila sa jednom od najoriginalnijih zbirki u čitavoj Švedskoj. Sada je izvukao ploču na 45 obrtaja Malog Gerharda, švedskog kralja roka iz davnih vremena, i stavio je B-stranu na gramofon.

Na jedan od onih sa ručicom i iglom.

Nije se čulo ni nekoliko uvodnih akorda kada je Keruak prestao da mili preko zida. Kada je Gerhardov glas dostigao puni kapacitet, pauk je naglo promenio smer i ponovo krenuo ka pukotini.

„Ali gledaj sad ovo!”

Morten je bio kao veliko, uzbuđeno dete. Brzo je izvadio CD iz mnogo manje kolekcije na niskom zidu. Podigao je iglu sa stare ploče i ubacio CD u moderan plejer.

„Gledaj sad ovo! I slušaj!”

Bio je to Gram Parsons, momak sa sela koji je ostavio neke besmrtno tragove za sobom kada se predozirao. Sada je zvuk pesme *Return of the Grievous Angel* počeo da ispunjava prostoriju, penjući se u vazduh oko njih iz Mortenovog dobro uklopljenog stereo sistema. Olivija nije skidala pogled s Keruaka. Izenada je pauk stao, na određenoj razdaljini od pukotine iz koje je izmileo. Okrenuo je svoje crno, debelo telo za gotovo 180 stepeni i ponovo počeo da ide po zidu.

„Prilično očigledno, zar ne?”

Morten je gledao u Oliviju i smejaio se. A ona nije znala da li je to završila u ludnici ili u kući glavne inspektorke Mete Olseter. Klimnula je glavom i pitala ga da li se to on bavi grnčarstvom.

„Ne, to je Metino.”

Olivija je glavom pokazala prema vratima iza kojih se nalazila velika peć za sušenje. Okrenula se prema Mortenu.

„A šta vi onda radite? Čime se vi bavite?”

„Ja sam penzioner.”

„U redu to, nego, čime ste se bavili pre nego što ste postali penzioner?”

Stilton i Mete stajali su u hodniku kada su se Morten i Olivija pojavili iz podruma. Mete ih je pogledala, nagnula se prema Stiltonu i tiho rekla: „Ti znaš da ovde uvek možeš prespavati.”

„Hvala.”

„I razmisli o onome što sam rekla.”

„O čemu?”

„Rune Foš. Ti ili ja.”

Stilton joj nije odgovorio. Morten i Olivija su se pojavili. Stilton je klimnuo glavom ka Mortenu u znak pozdrava i izašao kroz ulazna vrata. Mete je blago zagrlila Oliviju i prošaputala:

„Hvala ti što si dovela Toma.”

„On je zapravo doveo mene.”

„Bez tebe nikada ne bi došao ovamo.”

Olivija se blago nasmešila. Mete joj je dala vizitkartu sa svojim telefonom. Olivija joj se zahvalila i krenula za Stiltonom. Kada je Mete zatvorila vrata, okrenula se i pogledala u Mortena. Privukao ju je ka sebi. Tačno je znao koliko je ovo bila napeta situacija. Prošao joj je rukom kroz kosu.

„Tom je komunicirao”, rekao je.

„Da.”

Sedeli su u autobusu koji ih je vozio ka gradu i ćutali. Zaokupljeni sopstvenim mislima. Stilton je uglavnom razmišljao o susretu sa Olseterovima.

Sreo se s njima posle gotovo četiri godine. Bio je začuđen kako je sve glatko prošlo. Kako su malo morali da govore i objašnjavaju. Koliko brzo je sve to postalo prirodno.

Sledeći korak bio je Abas.

Onda se setio onog lica u ogledalu koje je video u hodniku. To nije bilo njegovo lice. To je bio šok.

Olivija je razmišljala o oronuloj vili.

O podrumu. O Keruaku. Mora da si poprilično uvrnut kada se družiš s paukom. Da, pomislila je, mora da je tako. Zaista. Ili je možda samo originalno? Morten je čovek sa fascinantnom prošlošću, pomislila je. Dole u podrumu ispričao joj je ponešto o tome. Bio je dečji psiholog pre nego što

je otišao u penziju. Godinama se svim silama borio da u Švedsku uvede nove ideje, i delimično je uspeo u tome. Dugo je radio i sa Sko-Gustav Jonsonom i učestvovao u velikim projektima namenjenim lako ranjivoj i osetljivoj deci. A bio je i levo orijentisan politički aktivista.

Svideo joj se Morten.

I Mete.

I njihova izuzetna, prijatna kuća.

„Ispalila si Minka”, rekao je Stilton iznenada.

„Ispalila...” Olivija je gledala kroz prozor autobusa. „Nabacivao mi se”, rekla je ona.

Stilton je blago klimnuo glavom.

„On pati inferio-mega kompleksa”, rekao je.

„A šta je to?”

„To je megalomanija koju neprestano potkopava kompleks niže vrednosti. Bog na glinenim nogama.”

„U redu. Podilazi me jeza od njega.”

Stilton se nasmešio.

Rastali su se na autobuskom terminalu u Slusenu. Olivija je krenula peške kući u Skonegatan. Stilton je krenuo do garaže u Katarini.

„Zar nećete u kamp prikolicu?”

„Ne.”

„Šta ćete raditi tamo? U garaži?”

Stilton nije odgovorio.

„Mogu i ja tim putem pa preko Musbakea.”

Stilton je morao da se pomiri s tim. Tokom kratke šetnje do garaže u Katarini Olivija mu je ispričala o odlasku u butik Džeki Berglund i skotovima u liftu. Namerno mu nije pomenula mačku.

Kada je završila, Stilton ju je pogledao pravo u oči.

„I hoćeš li sada da odustaneš od toga?”

„Da.”

„Dobro.”

Izdržala je čitavih deset sekundi. A onda je morala da pita.

„Šta vas je nateralo da napustite policiju? Da li to ima ikakve veze sa smrću Jil Engberg?”

„Ne.”

Zaustavili su se pored drvenih stepenica koje su vodile do Musbakea.

Stilton se iznenada okrenuo i pošao. Prema stepenicama na drugoj strani garaže. Prema kamenim stepenicama. Olivija je gledala za njim.

U delimično zamračenoj sobi na Bergsgatanu sedeo je čitav UB tim i gledao film koji su skinuli sa *Treškika*. Film u kome su Tomu Stiltonu pocepali odeću i strgli je s njega dok nije ostao go, kada su mu sprejom pisali po leđima da bi ga potom gurnuli licem na stenu. U sobi je vladala potpuna tišina kada se film završio. Svi su ovde znali ko je Stilton. Ili bar koje bio nekada. Sada su videli samo prebijenu olupinu od čoveka. Foš je upalio svetlo i prekinuo tišinu.

„Ovo je bilo očekivano”, rekao je.

„Šta?”

Klinga je pogledao u Foša.

„Stilton se potpuno pogubio 2005. godine, pukao je usred istrage o ubistvu Jil Engberg, kurve. Ja sam morao da preuzmem slučaj. On je jednostavno nestao. Dao je ostavku i nestao. A sada je završio tamo.”

Foš je glavom pokazao ka ekranu, ustao i uzeo svoj sako sa čiviluka.

„Ali svakako bi trebalo da ga ispitamo”, rekao je Klinga. „Očigledno je da je i on gadno pretučen.”

„Svakako. Ako ga nađemo. Vidimo se sutra.”

Morten i Mete otišli su u krevet. Njihov sin Jimi pobrinuće se za sudove. Oboje su bili iscrpljeni i odmah su ugasili lampe kraj kreveta, ali nisu odmah otišli na spavanje. Morten se lagano okrenuo ka Mete.

„Misliš da nisam bio dovoljno suptilan, zar ne?”

„Ne.”

„Nausprot tome, ja sam sve vreme pažljivo posmatrao Toma. Kada ste ti i Olivija razgovarale o Kosteru, on je bio tu, prisutan, slušao je, učestvovao, ali nije učestvovao u razgovoru, tako da sam ga pozvao unutra.”

„Preuzeo si na sebe veliki rizik.”

„Nisam.”

Mete se blago nasmejala i poljubila Mortena u vrat, nežno. Morten je žalio što nije popio *vijagru* pre nekoliko sati. Okrenuli su se svako na svoju stranu.

On je razmišljao o seksu.

Ona je razmišljala o praznom koferu na Nordkosteru.

Olivija je razmišljala o svom mačku. Ležala je u krevetu shvatajući koliko joj nedostaje ta topla životinja kraj nogu. Njegovo pređenje, njegovo trljanje o njene noge. Bela maska sa zida gledala je pravo u nju. Mesečina se odbijala o bele zube. Sada smo samo ti i ja, pomislila je, a ti si jebena drvena maska! Olivija je skočila iz kreveta, podigla drvenu masku, bacila je pod krevet i ponovo se uvukla pod pokrivače. Vudu? Pomislila je iznenada. Sada je ležala ispod kreveta, gledala uvis i spremala nešto gadno. Ali vudu je sa Haitija, maska je iz Afrike, a Elvis je mrtav.

A Keruak je jebeni pauk.

Radosna i srećna! Ja sam radosna i srećna!

Nisam.

Olivija je stajala gola ispred ogledala u kupatilu i proučavala svoje mlado ostarelo lice. Dvadeset tri godine juče, a najmanje pedeset danas, pomislila je. Otekla i s neravninama na koži, dok su joj beonjače bile prošarane crvenim linijama. Umotala se u svoj beli kućni mantil i osetila kako su joj grudi teške, a stomak zategnut. To je sve što mi treba, pomislila je i ponovo se uvukla u krevet.

Na krovu jedne od policijskih zgrada u Bergsgatanu bilo je dosta prostora za vežbe, ali i kaveza u obliku komada torte. Tu su pritvorenici mogli da udahnu malo svežeg vazduha. Ovog jutra samo je jedan kavez bio zauzet. Mali sivi vrabac trčkarao je po betonskom podu. U poređenju s tim, mnogo više aktivnosti bilo je u Zgradi C.

„Kofer je bio prazan?”

„Jeste”, rekla je Mete.

„I gde je sada taj kofer?”

„Dala ga je momku koji održava kolibe za iznajmljivanje, Akselu Nordemanu.”

Mete je sedela na kraju prostorije. Članovi njenog tima podnosili su izveštaje. Razgovarali su tiho, ali intenzivno. Informacija o koferu bila je interesantna. Sve u vezi sa posetom Nilsa Venta Nordkosteru bilo je interesantno. Zašto je on bio tamo? S kim se sreo? Zašto je ostavio prazan kofer za sobom? Mete je poslala nekoliko policajaca na ostrvo pre nego što je otišla na spavanje. Oni će ući u trag koferu i pokucati na neka vrata.

„Da li znamo odakle je došao na Nordkoster?”, pitala se Lisa Hedkvist.

„Ne, još uvek ne znamo, dobićemo izveštaj do kraja dana. Ali znamo gde ga je Olivija videla prvi put, u blizini uvala Haslevikarne na severnoj strani ostrva. Nije znala da kaže gde tačno zato što se izgubila, ali pretpostavlja da je to bilo negde oko devet sati uveče.”

„Onda ju je posetio u kolibi sat vremena kasnije, je li tako?”

„Mislim da je prošlo više sati i da je to bilo negde oko ponoći”, rekla je Mete. „Ono što znamo sasvim sigurno jeste da je uzeo taksu sa Zapadnog Jetija gotovo tačno u ponoć i da se odvezao u Stremstad. I tu mu se gubi

svaki trag.”

„Ne u potpunosti.”

Bose Tiren je ustao. On je od sinoć, kada ga je Mete pozvala, odradio lavovski deo posla.

„Den Nilson je kupio kartu za voz koji je po redu vožnje pošao u 04.35 iz Stremstada u ponedeljak ujutro, a onda je seo na ekspres iz Geteborga u 07.45 i stigao na Centralnu stanicu u Stokholmu u 10.50. Proverio sam u železničkom sistemu za rezervacije. Na Centralnoj stanici je iznajmio kola u *Avisu* i između jedanaest i petnaest i dvanaest rezervisao sobu u Hotelu *Oden* na Karlbergsvegenu kao Den Nilson. Tehničari su već prošli kroz tu sobu.”

„Izvršno, Bose.”

Mete se okrenula.

„Imamo li nekih novih vesti u vezi sa njegovim mobilnim telefonom?”

„Nemamo, ali imamo izveštaj patologa. Krv na granitnim stenama u blizini mesta ubistva je krv Nilsa Venta. Tu su i delovi kože. Krv na zemlji u blizini tragova guma takođe je njegova.”

„To znači da su povrede na njegovoj glavi nastale od udarca o granitne stene?”

„Tako izgleda.”

„Ali da li ga je to ubilo? Ili se udavio?”

Lisa je pogledala u izveštaj patologa.

„Bio je živ kada su se kola survala u vodu. Verovatno u nesvesti, ali živ. On se zapravo udavio.”

„U redu, to sada znamo.”

Mete je ustala.

„Dobro obavljen posao... Sada moramo da se fokusiramo na utvrđivanje njegovog kretanja od trenutka kada se prijavio u hotel do časa kada je njegovo telo otkriveno u vodi. Mora da ga je neko video u različitim situacijama, kada se prijavljivao u hotel, na primer. Zatim, mora da je jeo u nekim restoranima, možda je za to upotrebljavao istu kreditnu karticu koju je upotrebio kada je iznajmio auto, možda je koristio hotelski telefon...”

„Ne, nije ga koristio, proverila sam listu”, rekla je Lisa.

„Dobro.”

Mete je izašla kroz vrata. U prostoriji je nastalo komešanje.

Samo nekoliko zgrada dalje, u istom bloku, Rune Foš sedeo je u veoma

sličnoj sobi sa Janeom Klingom. Istraga UB-a podignuta je sada na nivo istrage ubistva Vere Lašon. Tim je pojačan sa nekoliko policajaca i dodatnim resursima koji su stavljeni Fošu na raspolaganje.

Poslao je neke ljude iz svog tima na teren u grad i razgovarao je sa beskućnicima koje su prebili pre ubistva Vere Lašon. Jedan od njih je i dalje bio u bolnici, krupni severnjak koji nije mogao da se seti ničega što se tada dogodilo. Trenutno nisu mogli da učine mnogo više.

Po Fošovom mišljenju.

On je sedeo i prelistavao *Štrajk*, magazin o kuglanju; Klinga je iščitavao izveštaj tehničara iz kamp prikolice.

„Videćemo da li će taj slučaj negde da nas odvede”, rekao je Klinga.

„Ono kada su se kresali u kamp prikolici?”

„Da.”

Čovek koji je bio angažovan u seksualnom odnosu sa Verom Lašon još nije bio identifikovan. Iznenada se čulo kucanje na vratima.

„Uđite!”

Stilton je ušao unutra sa zavojem oko glave. Foš je spustio magazin koji je prelistavao i pogledao je u njega. Stilton je gledao isključivo u Klingu.

„Zdravo, ja sam Tom Stilton.”

„Zdravo.”

Jane Klinga mu je prišao i pružio mu je ruku.

„Jane Klinga”, rekao je dok su se rukovali.

„Znači, sada si beskućnik?” rekao je Foš.

Stilton nije reagovao. Dobro se pripremio, mentalno. Znao je da će biti ovako. I to mu nije smetalo. Gledao je u Janea Klingu.

„Jeste li vi zaduženi za istragu ubistva Vere Lašon?”

„Ne, to je...”

„Da li znaš ko te je pretukao?”, pitao je Foš.

Pogledao je u Stiltona, koji je i dalje držao pogled prikovan za Janea Klingu.

„Verujem da su Veru Stilton ubila dva momka iz grupe koja sebe zove *Klinici borci*”, rekao je Stilton.

U sobi je nekoliko trenutaka vladala tišina.

„*Klinici borci*.”, rekao je Klinga.

Stilton im je rekao ono što je znao. O borbama u kavezu, o tome gde su se one tačno odvijale, ko je u njima sve učestvovao i za koga on misli da je sve to priredio.

I koje simbole su neki od njih nosili tetovirane na rukama.

„Dva slova sa prstenom oko njih, KB, možete to da vidite na jednom od snimaka sa *Treškika*. Jeste li ih i vi приметили?“, pitao je.

„Ne.“

Klinga je bacio pogled na Foša.

„KB je skraćénica od *Klinci borci*“ rekao je Stilton.

Krenuo je prema vratima.

„Kako ste uspeli sve to da otkrijete?“, pitao je Klinga.

„Dojava je došla od dečaka iz Flemingsberga, Akea Andešona.“

Izašao je iz sobe a da nije ni pogledao u Runea Foša.

Nekoliko trenutaka kasnije Foš i Klinga bili su na putu u kantu za osoblje. Foš je bio ekstremno skeptičan povodom Stiltonove informacije.

„Borbe u kavezima? Deca se bore u kavezima? Ovde? U Švedskoj? Pa valjda bismo čuli za to. Meni to zvuči potpuno suludo.“

Klinga nije odgovorio. Foš je nagoveštavao da bi Stilton mogao ponovo da bude žrtva sopstvene psihoze i da je ova potpuno neodrživa priča samo njegova halucinacija.

„Šta ti misliš? *Klinci borci*? Da li u tome može biti istine?“

Nije bio uveren da su Stiltonove informacije nepouzidane. Odlučio je da ponovo prođe kroz filmove skinute s *Treškika* i da vidi da li može pronaći tu tetovažu.

Kasnije, kada to bude mogao da uradi sam.

Ovete Andešon hodala je svojim putem duž Karlavegena. Crne cipele sa visokom potpeticom, uska crna suknja i kratka kožna jakna. Upravo je završila sa mušterijom u jednoj privatnoj garaži na Banergatanu i sada su je ostavili tamo gde su je i pokupili. Ovo nije bilo njeno uobičajeno parče trotoara. Ali pričalo se o policiji u civilu na Mester Samuelsgatanu, tako da je promenila mesto.

Popravila je karmin na usnama i krenula ka Sibilegatanu, na putu prema stanici metroa. Iznenada je videla poznato lice u prodavnici s druge strane ulice.

U Butiku *Vird i vau*.

Ovete je zastala.

Znači tako izgleda ta njena radnja. Njena skupa, modema fasada. Veliki korak za ženu koja je pušila muškarcima dok joj je kokain curio iz nosa,

pomislila je. Bio je to prvi put da je prošla pored butika Džeki Berglund. Ovo nije bio deo grada u kome se kretala poslednjih godina. A bilo je vremena kada se Oвете osećala poprilično kao kod kuće u Estermalmu, mada je u to sada bilo prilično teško poverovati.

Bilo je to pre Akea.

Vird i vau, pomislila je. Mudro ime. Ali, naravno, ona je oduvek bila pametna. Džeki, pametna i proračunata. Oвете je prešla ulicu i stala ispred izloga butika. Ponovo je mogla da vidi šarmantnu ženu unutra. U istom trenutku Džeki se okrenula u pogledala Oвете pravo u oči. Oвете je uzvratila pogled, ne oborivši ga. Nekada davno bile su kolegice, devojke za poslovnu pranju iz iste štale, iz *Zlatne karte*. Ona, Džeki i Mirijam Viksel, krajem osamdesetih. Mirijam je prestala kada su od nje tražili i seksualne usluge. Oвете i Džeki su nastavile.

Bilo je tu mnogo para.

Džeki je bila najpametnija od njih tri. Ona je uvek koristila priliku da se upozna i uspostavi kontakte s klijentima koje su posluživale. Oвете se samo muvala tu s njima, odrađivala posao i ponekad šmrkala kokain. Bez nekih motiva u pozadini. Kada se *Zlatna karta* zatvorila, Džeki je preuzela posao od Karla Videunga i preimenovala ga u *Crveni somot*. Bila je to ekskluzivna firma za poslovnu pratnju za poseban, zatvoreni svet. Oвете je krenula za Džeki u novu firmu, radila je za nju nekoliko godina, a onda je ostala u drugom stanju.

S klijentom.

To nije bilo dobro.

Džeki je zahtevala da ode na abortus. Oвете je to odbila. Bilo je to prvi put da je ostala u drugom stanju, a verovatno i poslednji. Ona je htela bebu. Završilo se tako što ju je Dželd bukvalno izbacila na ulicu. A onda je trebalo nekako da se snađe i da izdržava i sebe i bebu.

Akea.

Sin jednog klijenta, a jedino su Oвете i Džeki znale ko je on. Čak ni klijent to nije znao. Sada su stajale tu i gledale jedna u drugu kroz izlog luksuzne radnje na Sibilegatanu. Ulična kurva i luksuzna prostitutka. Konačno je Džeki skrenula pogled u stranu.

Oвете se pitala da li je delovala pomalo uplašeno. Stajala je još nekoliko trenutaka na istom mestu i gledala kako Džeki čisti i rasprema stvari u radnji, jasno svesna Ovetinog prisustva napolju.

Ona me se plaši, pomislila je Oвете. Zato što znam i mogu da upotrebim

to znanje. Ali to nikada ne bih uradila, zato što nisam kao ti, Džeki Berglund. To je razlika između nas. Razlika koja znači da sam ja na ulici, a ti unutra. Ali vredelo je. Ovete je držala glavu uspravno kada je nastavila da korača prema stanici podzemne železnice.

Džeki je pospremila butik, donekle manijački. Bila je ljuta i besna. Šta ona radi ovde? Ovete Andešon? Kako se ona, dođavola, samo usuđuje? Na kraju se opet okrenula prema izlogu. Ovete je nestala. Džeki je razmišljala o njoj. O Ovete, nekadašnjoj živahnoj devojci sa zadovoljnim očima. O onoj devojci kojoj je palo na pamet da kosu oboji u plavo, zbog čega je Karl pobesneo. Ona nije bila nimalo mudra, Ovete, a nije ni strateški razmišljala. Što je, na neki način, bilo dobro, mislila je Džeki. Ovete je mnogo toga znala o nekim njihovim mušterijama. Ali je dobro pazila da drži zatvorena usta.

Sve te godine.

Mora da me se plaši. Ona zna ko sam i šta se događa kada mi neko preti. Mora da je čista slučajnost to što je prošla ovuda.

Džeki je nastavila da rasprema butik, a tako je uspela da potisne neprijatan prizor s druge strane izloga. Nakon izvesnog vremena samo je slegnula ramenima. Mala prakljača iz Kertropa na kraju je završila odgajajući sina. Kakav jadan ishod. Pogotovo s obzirom na to da je mogla da abortira i da se uzdigne na sasvim drugi nivo. Neki ljudi donose loše i pogrešne odluke u životu, pomislila je, otvarajući u isto vreme vrata jednoj od svojih regularnih mušterija.

Bila je to Lin Magnuson.

Rune Foš upravo je završio svoju drugu šolju kafe u kantini za osoblje kada je video Mete Olseter. Prilazila je njegovom stolu. Jane Klinga već je bio otišao. „Da li te je Tom Stilton našao?“, pitala je Mete kada mu je prišla.

„Kako to misliš *našao*?“

„Da li je danas razgovarao s tobom?“

„Da.“

„Ono o borbama u kavezu i *Klincima borcima*?“

„Da.“

„Lepo. Doviđenja!“

Mete je pošla od stola.

„Olseterova!“

Mete se okrenula.

„Je li i tebi pričao o tome?“, pitao je Foš.

„Jeste. Juče.“

„Da li ti veruješ u to?“

„Zašto ne bih verovala?“

„Zato što je on... Pa videla si valjda u kakvom je stanju.“

„A kakve to veze ima sa informacijom?“

Mete i Foš gledali su nekoliko sekundi jedno u drugo. Nisu se voleli. Kada je Foš podigao šolju do usana, Mete je otišla. Foš ju je pratio pogledom.

Da li će Nacionalno kriminalističko odeljenje početi da mu se meša u istragu?

Olivija je ležarkila na krevetu sa belim laptopom na krilu i sa pakovanjem sladoleda u rukama. Mogla je da pojede čitavu kutiju odjednom i da onda preskoči večeru.

Nije baš nizak nivo ugljenih hidrata, ali kako je samo ukusan.

Provela je nekoliko sati na internetu. Tu se upoznavala s prethodnim životom Nilsa Venta. Nekada je bio aktivni direktor kompanije i partner Bertila Magnusona. Nije mislila da je ovo kršenje obećanja da će odustati od slučaja na plaži. Uostalom, između tog slučaja i Ventovog ubistva nije bilo dodirnih tačaka. Zato je, za sada, ovo nazvala istraživanjem. Pre svega o *Magnuson Vent majningu*, kompaniji koja je posle postala *Magnuson world majning*, i koja je još tada, u vreme kada je Vent nestao, bila meta oštrih kritika sa mnogih strana. Pogotovo zbog intenzivne saradnje sa diktatorima.

O tome je Morten Olseter grubo govorio kada je imao svoj mali ispad za kuhinjskim stolom.

Misli su joj skrenule do starog, velikog pansiona u Vermdeu. Razmišljala je o prethodnoj večeri. Bilo je to iskustvo koje je zaista uticalo na nju i prodrvalo je. Rekapitulirala je u glavi nešto od konverzacije koju je čula za stolom. I ono što se dogodilo dole u podrumu, ili muzičkoj sobi, bolje rečeno, sa Mortenom. Pokušala je da izdvoji skrivene poruke i podtekst koji je postojao između Stiltona i Olseterovih. A to je bilo teško. Ako bude imala prilike, pitaće Mete i Mortena u kakvom su odnosu bili. Stilton i Olseterovi. Pitaće ih šta su znali o onome što se događalo Stiltonu.

Bila je ubeđena da oni o tome znaju mnogo više od nje.

Izenada se na ekranu pojavila fotografija mladog Nilsa Venta. Stajao je pored jednako mladog Bertila Magnusona. Fotografija je bila iz jednog članka iz 1984. godine. U članku se govorilo o tome kako su dva čoveka upravo potpisala ugovor sa predsednikom Mobutuom u zemlji koja se tada zvala Zair. Taj ugovor će zaraditi milione za MVM. Obojica su se smejala u objektiv. Pored njihovih nogu ležao je mrtav lav.

Magnuson je s ponosom držao pušku u rukama.

Odbojno, pomislila je Olivija. U tom času je zazvonio njen mobilni. Proverila je na displeju ko je zove i videla da je poziv sa nepoznatog broja.

„Olivija Rening.”

„Halo, ovde je Ove Gardman. Upravo sam video da ste mi ostavili nekoliko poruka da hoćete da stupite u vezu sa mnom.”

„Da, svakako!”

Olivija je gurnula laptop u stranu prstom lepljivim od sladoleda, i onda je sela kako treba. Ove Gardman. Dečak, svedok sa Nordkoster!

„O čemu se radi?”, pitao je Gardman.

„Radi se o istrazi ubistva u uvalama Haslevikarne iz 1987. godine. To je moj radni projekat preko letnjeg raspusta, a ako sam dobro shvatila, vi ste bili jedini svedok onoga što se dogodilo.”

„Jesam, u pravu ste. Ali kako je to čudno...”

„Šta?”

„Ne mislim na vas. Ja sam pre jedno nedelju dana ili malo više razgovarao o tome sa jednim čoveku u Mal Paisu.”

„Gde je to?”

„U Kostariki.”

„I tamo ste s nekim razgovarali o ubistvu na plaži?”

„Da?”

„Sa kim ste razgovarali?”

„Čovek se zove Den Nilson.”

Olivija se oslobodila poslednjih okova svog obećanja i pokušala je da joj glas bude što mirniji.

„Jeste li vi sada u Švedskoj?”

„Jesam.”

„Kada ste se vratili kući?”, pitala je.

„Sinoć.”

„To znači da verovatno niste čuli za ubistvo Nilsa Venta?”

„Koje to?”

„Den Nilson. Predstavljao se tako, ali zapravo se zvao Nils Vent.”

„I on je ubijen?”

„Jeste. Juče. Ovde u Stokholmu.”

„O, bože.”

Olivija dala Gardmanu malo vremena da se sabere. Imala je još dosta toga da pita, ali Gardman je sam nastavio.

„Uh, izgledao je tako... to je zaista neprijatno, jer sam ja tamo bio u njegovoj kući i...”

U ovom trenutku je Gardman začutao, a Olivija je upala.

„Kako ste se upoznali?”

„Pa, ja sam morski biolog i radio sam u San Hoseu na velikom vodenom rezervatu koji treba da se izgradi na poluostrvu Nikoja, a onda sam otišao i do okeana. Tada sam ga i sreo. Radio je kao vodič kroz rezervat koji je obuhvatao i kišne šume u zaleđu Mal Paisa.”

„Da li je on živio tamo u Mal Paisu?”

„Jeste. Nekoliko puta smo kontaktirali tamo u rezervatu. Ne verujem baš da je imao mnogo gostiju iz Švedske, tako da me je zvao i kući na večeru.”

„I tada ste verovatno počeli da pričate o ubistvu na Nordkosteru?”

„Da, popili smo dosta vina, a onda smo iznenada shvatili da obojica imamo veze sa ostrvom na kome je on nekada davno imao letnjikovac. Tada sam mu i ispričao o onoj večeri kada sam video... pa, čitavu tu stvar, gore u Haslevikami.”

„I kako je on reagovao na to?”

„Pa, on... Bilo je pomalo čudno, zato što se izuzetno zainteresovao i hteo je da čuje niz detalja, ali ja sam tada imao samo devet godina, a to je bilo pre više od dvadeset godina, tako da se i ne sećam svega baš dobro.”

„Ali on je bio izuzetno radoznao?”

„Na neki način, da. Onda je otišao iz Mai Paisa. Ja sam se vratio sledeće večeri da sredim nešto, a i zaboravio sam kapu kod njega u kući, međutim, on je već bio otišao. Par mladih dečaka koji su trčali tu okolo igrali su se mojom kapom, ali nisu znali gde je on, iako je očigledno otišao.”

„Otišao je na Nordkoster.”

„Zaista?”

„Da.”

„I sada je mrtav?”

„Na nesreću, jeste. Mogu li da pitam gde ste vi sada?”

„Kod kuće. Na Nordkosteru.”

„Ne planirate da dođete u Stokholm?”

„Za sada ne.”

„U redu.”

Olivija se zahvalila Gardmanu. A on nije shvatao koliko je ta zahvalnost bila zaista duboka. Prekinula je vezu i odmah je okrenula Stiltonov broj.

Stilton je stajao ispred Tržnog centra *Seder* i prodavao *Situationen Stokholm*. Nije mu baš dobro išlo. Dva primerka za sat vremena. I to ne zato što nije bilo prolaznika nego zato što su doslovce svi ili telefonirali ili slušali muziku. Mi smo verovatno u nekom procesu mutacije, pomislio je Stilton. Nova rasa. *Homo digitalis*, onlajn verzija neandertalca. Onda je zazvonio njegov mobilni telefon. „Ovde Olivija! Da li znate šta sam upravo otkrila o Nordkosteru?”

„Koliko se sećam, nije trebalo da nastaviš sa tim, zar ne? Rekla si da ćeš...”

„Nils Vent je sreo dečaka svedoka Ovea Gardmana pre nedelju dana! U Kostariki!”

Stilton je začutao. Bar na neko vreme.

„To jeste prilično čudno”, rekao je na kraju.

„Jeste, zar ne?”

Sva uzbuđena, Olivija mu je brzo objasnila kako je Gardman ispričao Ventu o ubistvu na plaži i kako je Vent posle toga otišao iz Kostarike i vratio se nazad u Švedsku, na Nordkoster. Posle odsustva koje je trajalo više od dvadeset sedam godina.

„Zašto je to uradio?”, pitala je.

Zašto je Gardmanova priča o ubistvu na plaži prouzrokovala takvu Ventovu reakciju? Na kraju krajeva, on je nestao tri godine pre nego što se dogodilo ubistvo. Da li je možda on na neki drugi način bio povezan sa ženom na plaži? Ona je verovatno bila latinoameričkog porekla?

„Olivija...”, pokušao je Stilton da joj upadne u reč.

„Da li su se oni možda upoznali u Kostariki? Da li ju je možda on poslao na Nordkoster da uzme nešto što je Vent sakrio u svom letnjakovcu?”

„Olivija!”

„Da li su je, u stvari, mučili u vodi da bi priznala šta je tražila na Nordkosteru? I da li su to radili ljudi kojima je dojavljeno da će se ona pojaviti i koji su je pratili? Da li je ona...”

„Olivija!”

„Molim?”

Stilton je bio umoran od Olivijinih teorija zavere.

„Moraćeš opet da razgovaraš sa Mete.”

„U redu? Naravno, svakako!”

„I drži se činjenica. Samo ono što je vezano za Gardmana i Venta. Ostalo može i sama da uradi.”

„U redu. Da li ćete i vi doći?”

Poći će i on s njom. Pored toga, sada je već skinuo zavoj i stavio veliki flaster na teme. Bilo je to nešto diskretnije. Ići će u restoran. Olivija je pozvala Mete dok je ova ulazila u kola. Morten i Jolena bili su na nekom igračkom performansu ili nečem sličnom u gradu i kasnije će doći kući. Ona odlazi u restoran u Salstše-Duvnesu i tamo će na brzinu večerati.

„*Stazione*”, rekla je Mete.

„Gde je to?”

„U crvenoj zgradi stanice Salstše-Duvnes, na lokalnoj liniji Salstše.”

Sada su sedele na predvečernjem suncu, na drvenoj platformi zadnjeg dela predivne zgrade stanice, za malim okruglim stolom samo nekoliko metara od vozova koji su dolazili i odlazili ispred njih. Čudna, kontinentalna atmosfera. Restoran je bio porodično mesto, izuzetno popularan među lokalcima. Imao je dobru hranu i uvek je bio pun gostiju, tako da su ih uputili za ovaj sto napolju na platformi. A to im nimalo nije smetalo. Savršeno je odgovaralo svrsi. Pored njih nije sedeo niko ko bi mogao da ih čuje. Čak ni kada je Mete značajno podigla glas nekoliko puta.

„U Kostariki?”

Najzad je dobila odgovor na ono na šta je potrošila puno vremena pre dvadeset sedam godina. Najzad je znala gde se to Nils Vent krio tokom svih ovih godina.

„U Mal Paisu”, rekla je Olivija, „na poluostrvu Nikoja.”

„Neverovatno!”

Olivija je bila veoma ponosna na sebe što je izazvala takvu reakciju jednog tako prekaljenog detektiva. Izgledala je veoma zadovoljno kada je Mete odmah pozvala Lisu Hedkvist i rekla joj da odmah pozove Ovea Gardmana i da ga pita za Kostariku. Informacija o tome gde je Vent boravio tokom dvadeset sedam godina bila je za Mete mnogo interesantnija od moguće veze sa slučajem na plaži. Znala je da slučaj na plaži još nije

zvanično zastareo i da ubice mogu biti gonjene, ali trenutno je imala mnogo važniji slučaj ubistva na kome je radila. Pored toga, osećala je kao da je slučaj na plaži još uvek Tomov.

Isključila je mobilni telefon i pogledala je u Stiltona.

„Moramo da odemo u posetu.”

„Mal Pais?”

„Da. Moramo da odemo do Venta kući. Tu ćemo možda naći neki materijal koji bi nam pomogao u istrazi, ili motiv za ubistvo, a možda ćemo pronaći i objašnjenje njegovog nestanka. Ali to može biti poprilično nezgodno.”

„Zašto?”, pitala je Olivija.

„Zato što nemam mnogo poverenja u policiju Kostarike. Njihova efikasnost nije na visokom nivou, a tu ima i mnogo birokratije.”

„Pa?”

Olivija je videla kako Mete i Stilton razmenjuju poglede koji su se brzo pretvorili u neku vrstu tihog konsenzusa.

Mete nije imala običaj da odlazi u Kazino *Kosmopol*. Krupna žena privukla je dosta pogleda kada se pojavila na vratima, a onda prošla kroz jednu od soba sa kockarskim stolovima. A pre svega je privukla Abasov pogled. On ju je primetio odmah na vratima. Bio je potreban samo jedan brz pogled da shvati da će na radnom mestu morati da ga zameni drugi krupije.

Stilton i Olivija stajali su naslonjeni na Metin automobil nedaleko od kazina. Na putu iz *Stationsa* Oliviji su dali kratak opis osobe sa kojom je trebalo da kontaktiraju. Abas el Fasi. Bivši prodavač tašni, a sada krupije sa dobrom reputacijom. On je godinama obavljao neke tajne poslove i za Mete i za Stiltona.

A obavljao ih je sve bolje i bolje svaki put, ubedivši ih tako oboje da u Abasa mogu da biti sasvim sigurni kada je reč o zadacima koje treba nezvanično obaviti.

Kao što je bio ovaj.

Kada nisu hteli da se lokalna policija meša u njihove poslove i kada nisu imali vremena da se bace sa njihovom birokratijom da bi dobili dozvolu da stvari obave zvanično.

Zato je to sve moralo da se obavi na neki drugi način.

Na Abasov način.

Olivija je pogledala u Stiltona.

Uvek?

Stilton joj je upravo ispričao neke stvari o Abasu. O njegovoj prošlosti. Ne zalazeći mnogo u detalje. Nije joj pominjao šta se to dogodilo pa su Abasa izvukli iz močvare polukriminala, da bi došao pod starateljstvo Mete i Mortena. Gde je na kraju bio dočekan i pažen kao da je deo porodice. U velikoj meri zahvaljujući Joleni. Ona je imala sedam godina kada se Abas pojavio u njihovim životima, i ona je bila ta koja je uspela da se probije kroz Abasov ekstremno tvrdi spoljni oklop i da ga izvuče odatle. Da ga natera da prihvati ljubav i brigu porodice, ali i da izrazi sopstvena osećanja. A to je bio poprilično veliki korak za jedno siroče iz Marselja. Tako je sve do današnjeg dana Abas bio prihvaćen kao deo porodice Olseter.

A on je pazio na Jolenu kao soko.

I nosio je nož.

„Uvek”, rekao je Stilton.

Završio je celu priču tako da je veoma jasno dao do znanja da je Abas neko ko je izuzetno naklonjen noževima. On je uvek uz sebe imao poseban nož koji je sam napravio.

„Ali šta ako ga izgubi?”

„Ima ih pet.”

Mete i Abas izašli su iz kazina i krenuli prema kolima. Stilton se pripremio za ovaj sastanak sa Abasom. Prošlo je puno vremena od njihovog poslednjeg susreta, pod okolnostima o kojima Stilton nije voleo ni da razmišlja.

Sada su se ponovo sreli.

Ali to je prošlo kao što je uvek i bilo s Abasom. Nekoliko brzih pogleda, klimanje glavom i sve bi bilo gotovo. Kada je Abas seo na sedište pored Mete, Stilton je mogao da oseti koliko mu je nedostajao.

Mete je predložila da odu do Abasove kuće. Na Dalagatanu. Nije joj palo na pamet da su u toku radovi na novoj liniji metroa. Niti da se na Vanadisvegenu, ispod čitavog bloka u kome je Abas živeo, sada nalazi ogromna rupa koja bi trebalo da postane putnička stanica. Više nego jednom mogao je da oseti podzemne eksplozije, kada je čitava zgrada vibrirala dok se bog mučio da na mestu održi sve cigle Crkve Mateus preko puta.

Sada su svi sedeli u njegovoj dnevnoj sobi. Mete mu je ispričala zbog

čega su došli. Zbog odlaska u Mal Paisu, gde je Vent živeo u Kostariki, i pretraživanja njegove kuće. Mete će se potruditi da mu omogući izvestan stepen saradnje sa lokalnom policijom preko svojih ličnih kanala. Abas će svoj glavni zadatak morati da obavi sam.

Kad i kako mu bude odgovaralo.

Mete će pokriti sve njegove troškove.

Onda je prošla kroz sve detalje slučaja, a Abas je sve to upio. U tišini.

Kada je Mete ispričala sve ono što je imala da kaže u vezi sa ubistvom koje je istraživala, Stilton je upao sa svojim dodatnim zahtevom.

„Ako ideš tamo, možeš proveriti postoji li ikakva veza između Venta i žene koja je ubijena na Nordkosteru 1987. godine. Možda su se upoznali u Kostariki, možda je doputovala na Nordkoster da uzme nešto što je Vent sakrio u svom letnjikovcu. Važi?”

Olivija je bila donekle iznenađena. Primetila je kako je Stilton preuzeo jednu od njenih teorija zavere i predstavio je kao svoju, a da nije ni trepnuo. Znači on je takav, pomislila je, to moram da zapamtim.

Sada su čekali da Abas odgovori.

Olivija je sve vreme sedela mimo. Osetila je da ovo troje imaju neku posebnu hemiju koja ih povezuje i koja seže daleko u prošlost. U tonu njihovog razgovora bilo je nekog fundamentalnog poštovanja. Takođe je primetila kako su Stilton i Abas povremeno gledali jedan u drugog. Brzi pogledi, kao da je među njima ostalo nešto nedorečeno.

I šta je bilo na kraju.

„Ići ću.”

Abas nije rekao ništa više od toga. Pitao je samo da li bi neko hteo čaj. Mete je htela da pođe kući, a i Stilton je hteo da ide, tako da su oboje rekli „ne, hvala” i bili su na putu ka vratima kada je Olivija rekla da bi volela da popije čaj.

„To bi bilo veoma lepo.”

Olivija u suštini nije znala zašto je to rekla, ali bilo je nečega u Abasu. On ju je fascinirao od trenutka kada je ušao u kola i seo na sedište u jednom okretnom potezu. A tu je bio i miris. I to ne miris parfema, već nešto drugo, što nije mogla da razazna u potpunosti. Sada je ušao unutra sa srebrnim poslužavnikom i šoljama za čaj.

Olivija je pogledala oko sebe i razgledala sobu u kojoj se nalazi. Veoma atraktivna soba. Obojena u belo, bez mnogo nameštaja, sa nekoliko divnih gravura na zidu, sa tankim tekstilnim ukrasom na suprotnom zidu, bez

televizora, sa blago pohabanim drvenim podom. Pitala se nije li Abas pomalo sitničav i pedantan.

A on je to bio, na nekim nivoima.

A što se tih nivoa tiče, veoma mali broj ljudi uopšte je i znao za njih.

Olivija je pogledala u Abasa. Stajao je pored diskretne police sa nekim veoma tankim knjigama. Njegova bela majica kratkih rukava padala je komforno preko lepo skrojjenih sivih pantalona. Olivija se pitala gde li ga je držao. Nož. Onaj koji uvek nosi sa sobom, kako je Stilton rekao. Uvek. Očima je šarala po Abasovom telu. Na njemu praktično nije bilo odeće. Da li ga je možda negde odložio?

„Imaš radoznao pogled.”

Abas se okrenuo držeći u ruci malu šolju čaja. Olivija se osetila kao da je uhvaćena na delu. Nije želela da Abas pogrešno protumači njen pogled.

„Stilton kaže da uvek nosite nož.”

Abasova reakcija bila je minimalna, ali očigledna. I negativna. Zašto je Stilton ispričao Oliviji za njegov nož? Nepotrebno. Nož je bio deo Abasovog skrivenog karaktera. To nije nešto za širu javnost. Čak ni ova mlada devojka ne bi trebalo da ima pristup takvoj informaciji.

„Stilton ponekad suviše priča.”

„Ali je li to istina? Da li ga i sada imate uz sebe?”

„Ne. Šećer?”

„Da, malo šećera, molim vas.”

Abas se ponovo okrenuo. Olivija je utonula u nisku fotelju, a u tom trenutku nešto je udarilo u drveni ram odmah pored nje - dug i tanak crni nož drhtao je nekoliko centimetara od njenog ramena. Olivija se trgla i povukla u stranu, pogledavši u Abasa koji joj je prilazio sa šoljom čaja ruci.

„To nije nož, to je obloženi *blek sirkus*, 260 grama. Možemo li sada da porazgovaramo o slučaju na plaži?”

„Naravno.”

Olivija je uzela šolju čaja i počela da govori. Možda isuviše brzo i nepovezano. Nož je stajao i dalje zaboden u stolicu. Pozadi, u njenoj glavi, motalo se pitanje: gde je, dođavola, ovaj čovek držao nož?

Ove Gardman sedeo je u kuhinji svoje stare porodične kuće na Nordkosteru. Gledao je kroz prozor. Neposredno pre toga razgovarao je sa policajkom iz Stokholma i rekao joj je sve ono što je znao o Ventu i Mal Paisu. Pojeo je raviole iz konzerve. Nije to baš bilo neko kulinarsko uživanje, ali obavio je

ono što je trebalo i zadovoljio glad. Sutra će otići u kupovinu i nabaviti pravu hranu.

Osvrnuo se oko sebe, posmatrajući svoju porodičnu kuću.

Kratko se zaustavio u svom dvosobnom stanu u Geteborgu pre nego što je otišao do Stremstada, gde je posetio svog oca u domu za stare, da bi potom prešao preko mora i stigao na Nordkoster.

Kući na Nordkoster, budući da je to bilo mesto kome je pripadao.

Bilo je to tako jednostavno.

Sada njegovi majka i otac više nisu živeli u kući i zbog toga je ovo mesto bilo pomalo tužno. I prazno. Njegova majka Astrid umrla je pre tri godine, a otac je nedavno imao moždani udar. Sada je delimično paralizovan i desna strana tela mu je oduzeta. Prilično neprijatan hendikep za starog lovca na jastoge koji je čitavog veka prkosio moru zahvaljujući svojoj čudesnoj fizičkoj konstituciji.

Ove je uzdahnuo. Ustao je od kuhinjskog stola, stavio tanjir u sudoperu i pomislio na Kostariku. Bilo je to fantastično putovanje, korisno i čudno.

A postalo je još čudnije kada se vratio kući i pozvao tu Oliviju Rening. Den Nilson je ubijen. Nestali biznismen koji se u stvari zvao Nils Vent. I koji je otišao na Nordkoster odmah posle njihovog sastanka u Mal Paisu. A onda je ubijen. Šta je on uopšte radio ovde? Na ostrvu. Uvrnuto. Neprijatno. Ove se pitao da li je to bilo povezano sa onim što mu je rekao za ženu na plaži.

Otišao je do ulaznih vrata i stavio rezu. Obično to nikada nije radio. To nije bilo potrebno ovde na Nordkosteru, ali ipak je to uradio. Onda je otišao u svoju dečačku sobu.

Stajao je na do vratku i gledao u sobu. U njoj se gotovo ništa nije promenilo otkad je otišao u Geteborg na studije. Na zidovima su i dalje bili tapeti s motivima školjki, što je u potpunosti bilo u skladu sa željama mladog Ovea. A oni su odavno iza sebe ostavili vreme kada ih je trebalo prefarbati.

Čučnuo je. Linoleum na podu odavno je odradio svoje. Mora da je ispod njega bio drveni pod koji bi sada mogao da oboji ili bar da ga izlakira. Pokušao je da povuče linoleum iz jednog ugla, ali nije mogao ni da ga pomeri. Možda je bio zakucan? Otišao je do velikog ormana sa alatom, koji je stajao u hodniku i koji je bio ponos njegovog oca Benta. Ovde je sve bilo sortirano i okačeno u savršenom redu.

Ove se samom sebi nasmejao kada je otvorio orman i video u njemu još

nešto. Svoju staru kutiju s blagom. Drvenu kutiju koju je napravio u školi na časovima opštetehtičkog obrazovanja, a onda je napunio stvarima koje je našao na plaži. Bilo je neverovatno što je uopšte i preživela sve ove godine. I to baš ovde. U Bentovom omiljenom ormanu sa alatom. Pomerio je električnu bušilicu, a onda je uzeo i podigao svoju staru kutiju.

Odneo je kutiju u spavaću sobu i otvorio je na krevetu. Sve je bilo tu, kao što se i sećao. Lobanja ptice koju su on i mama pronašli u uvalama Skuma. Delovi ptičjih jaja. Predivno kamenje i delovi drveta, kao i staklići koje je oblikovalo i izbrusilo more. Još neke stvari koje je more nanelo na plažu. Pola kokosa, na primer, i mnogo školjki. Ostrige, dagnje i školjke iz nekih drugih mora. Školjke koje su on i Iris pronašli onog leta kada su imali devet godina i kada su bili zaljubljeni jedno u drugo. I šnala za kosu koju je pronašao kasnije tog leta. Šnala koja je pripadala Iris. Našao ju je u morskoj travi na plaži i hteo je da joj je odnese, ali ona se već vratila kući, na kontinent. Sledećeg leta je zaboravio i na šnalu i na Iris.

Ove je izvukao šnalu iz kutije.

Gledaj ovo, tu je čak i mali pramen kose koji je ostao od Iris. Nakon svih ovih godina. Ali? Ove je podigao šnalu u pogledao je pod svetlošću lampe. Zar nije Iris imala plavu kosu? Ove dlake su bile mnogo, mnogo tamnije. Gotovo crne. Kako je to čudno.

Ove je počeo da razmišlja o tome. Kada je on pronašao ovu šnalu? Zaista? Šnala? Da li je to bilo one iste večeri kada je... Da, prokletstvo, jeste! Iznenada mu je sećanje postalo kristalno jasno! Pronašao je šnalu u morskoj travi odmah pored otisaka stopala u pesku, a onda... onda je čuo one glasove u daljini, na kraju plaže i sakrio se iza stena!

Te noći je bila velika, sizijska plima.

Abas je izvukao nož iz okvira stolice. Olivija je popila čaj i krenula. On ju je otpratio do vrata. I to je bilo sve. Sada je na mobilnom telefonu otkucio broj i sačekao. Neko je s druge strane uspostavio vezu. Na jednom od svoja dva maternja jezika, na francuskom, nekome s druge strane objasnio je šta mu je sve potrebno.

„Koliko vremena je potrebno za to?“, pitao je on.

„Dva dana. Gde ćemo se sresti?“

„U San Hoseu u Kostariki. Poslaću ti poruku.“

Prekinuo je vezu.

Troje ljudi išlo je kroz hodnik Nacionalnog kriminalističkog odseka. Svi su tek bili ustali, ali bili su vrlo fokusirani i spremni.

Mete je okupila svoj tim posebno rano, tako da su u 6.30 ujutro svi već bili u centralnoj sobi. Deset minuta kasnije saopštila im je informacije koje je dobila od Olivije dan ranije. Ovom je dodala razgovor Liše Hedkvist sa Gardmanom. Tu, zapravo, nije bilo ničeg novog. Ali sada su znali gde je Vent živeo pre nego što se vratio u Švedsku. Velika mapa Kostarike bila je na tabli. Mete je pokazala na Mal Pais na poluostrvu Nikoja.

„Već sam poslala ličnog izaslanika tamo.”

Niko nije reagovao. Svi su znali da Mete dobro zna šta radi.

Bose Tiren je otišao do table. Mete ga je pozvala telefonom kada je otišla iz Abasovog stana prethodne večeri i dala mu je neophodne informacije da bi on mogao da nastavi da radi.

„Napravio sam mapu Ventovog kretanja”, rekao je Bose. „Čekirao je kartu na aerodromu u San Hoseu u Kostariki i to pod istim imenom koje je upotrebio i kada je ovde iznajmio kola, Den Nilson.”

„Kada je to bilo?”

„Petak, 10. jun u 23.10 po lokalnom vremenu.”

Bose je ovo napisao na tabli.

„Koji pasoš je upotrebljavao?”

„Radimo na tome. Avion je odleteo za London preko Majamija i stigao je u 06.10, a onda je seo na avion koji je sleteo na Aerodrom *Landveter* u Geteborgu, u nedelju dvanaestog juna u 10.35”

„I dalje kao Den Nilson?”

„Da. Od Aerodroma *Landveter* je uzeo taksi do centralne stanice, a pošto znamo da je viđen na Nordkosteru kasnije te večeri, možemo pretpostaviti da je otišao direktno u Stremstad, gde je uhvatio brod koji ga je prevezao na ostrvo.”

„Da. Hvala, Bose. Da li si uopšte spavao noćas?”

„Nisam, ali sam potpuno u redu.”

Mete ga je pogledala sa zahvalnošću.

Boseove informacije brzo su pridružene prethodnom mapiranju Ventovog kretanja nakon što je napustio Nordkoster. Sada su imali obrazac kretanja koje se prostiralo od San Hosea u Kostariki do Hotela *Oden* u

Karlbergsvegenu. Preko Nordkosteru.

„Tehničari su dostavili izveštaj o svemu onome što su uspeli da izvuku iz Ventovog mobilnog telefona.”

Jedan od starijih istražitelja prišao je Mete sa plastičnom fasciklom u rukama.

„Jesi li ga pročitao?”

„Jesam.”

„Ima li u njemu nešto što vredi?”

„Rekao bih da ima.”

Bilo je to blago potcenjivanje, primetila je Mete kada je bacila pogled na izveštaj. Između ostalog, bila je tamo i detaljna lista poziva.

Sa datumima i tačnim vremenom trajanja poziva.

Ove Gardman pozvao je Oliviju kasno uveče i rekao joj za šnalu koju je pronašao. Za onu šnalu sa crnom kosom. Da li bi to moglo da joj bude interesantno?

Moglo bi.

Gardman upravo je primio i hitan poziv da sutra zameni predavača koji je govorio o morskoj biologiji u Stokholmu, pa je ionako nameravao da dođe prvim jutarnjim vozom.

„Bar u predvorju *Royal Vikinga*. Odmah pored Centralne stanice. Da li vam to odgovara?”, predložila je Olivija.

„Sjajno.”

Gardman je ušao u bar u ispranim farmerkama i crnoj košulji s kratkim rukavima. Preplanuo, sa kosom koja je posvetlela na suncu. Olivija je pažljivo zagledala tipa koji je ušao i pitala se da li je slobodan. Onda je prestala da gleda. Gardman je seo za bar i naručio espresso. Kada je dobio kafu, okrenuo se, pogledao je u sat i uhvatio pogled tamnokose devojke koja je sedela pored velikog, panoramskog prozora. Uzeo je gutljaj kafe i čekao. Jedan gutljaj kasnije Olivija je podigla glavu i drugi put je pogledala u tipa za barom.

„Olivija Rening?”, upitao je Gardman.

Olivija je bila zatečena ovim, ali je ipak klimnula glavom. Gardman joj je prišao.

„Ove Gardman”, rekao je on.

„Zdravo.”

Gardman je seo pored nje.

„Koliko vi godina imate?” pitao je.

„Oh, kako to mislite?”

„Pa, znate, kada čujete glas preko telefona, uvek imate određenu predstavu kako ta osoba izgleda i... mislio sam da ste stariji.”

„Imam dvadeset tri godine. Da li ste možda poneli šnalu sa sobom?”

„Jesam.”

Gardman je izvadio malu providnu kesicu sa šnalom. Olivija je pregledala šnalu, a Gardman joj je rekao gde ju je pronašao.

I kako.

I pre svega - kada.

„Neposredno pre nego što ste čuli glasove?”

„Da. Bila je u morskoj travi odmah pored novih otisaka stopala u pesku, a ja sam pratio te otiske pogledom i onda sam ih video, te ljude tamo, i čuo sam ih, a onda sam se sakrio.”

„Bože moj, kako vi imate dobro sećanje.”

„Pa, da budem iskren, bio je to upečatljiv događaj, i ne verujem da bih ga se sećao tako detaljno da nisam pronašao šnalu za kosu.”

„Mogu li da je zadržim na neko vreme?”

Olivija je podigla plastičnu kesicu i pogledala u Gardmana.

„Naravno. Između ostalog, Aksel... Nordeman, zamolio me je da vam pošaljem njegove najsrdačnije pozdrave. On me je prebacio feribotom jutros do Stremstada.”

„Hvala.”

Gardman je bacio pogled na svoj sat.

„Oh, dođavola, moraću da požurim.”

Zar već, pomislila je Olivija. Gardman je ustao i pogledao ju je.

„Predavanje počinje za pola sata. Drago mi je što smo se upoznali! Ako vam je od ikakve pomoći, slobodno me pozovite.”

„Naravno. Neću oklevati.”

Gardman je klimnuo glavom i izašao. Olivija ga je pratila pogledom. Zašto mu nisam predložila da odemo negde na pivo pre nego što se vrati kući? Leni bi ga sigurno pitala.

Mladi policijski inspektor Jane Klinga otkrio je - uz izvesne teškoće - gde se Stilton nalazi. U kamp prikolici u Ingetinškoj šumi. Ali nije znao tačnu lokaciju. Zato je neko vreme šetao uokolo s vlasnicima pasa i obožavaocima ranog jutarnjeg sunca pre nego što je ugledao kamp

prikolicu. Sada je kucao na vrata. Stilton je pogledao kroz prozor, nestao, a potom otvorio vrata. Klinga mu je klimnuo glavom.

„Da li vas uznemiravam?”

„Šta vam treba?”

„Mislim da ima nečega u onome što ste nam juče rekli o *Klincima borcima*.”

„Da li i Rune Foš misli tako?”

„Ne.”

„Uđite.”

Klinga je ušao unutra i pogledao oko sebe.

„Da li ste vi i ranije živeli ovde?”, pitao je.

„Kada?”

„Kada je Vera Lašon živela ovde?”

„Nisam.”

Stilton još uvek nije hteo da se otvori. I dalje je držao gard. Možda je ovo bio samo Fošov način da mu napravi probleme, a on to nikako nije mogao da zna. Ništa nije znao o Janeu Klingi.

„Da li Foš zna da ste ovde?”

„Ne... Da li ovaj razgovor može da ostane između nas?”

Stilton je pogledao u mladog policajca. Možda je on samo jedan poštenu momak koji je sticajem okolnosti završio s lošim šefom. Rukom je pokazao ka ležaju. Klinga je seo na njega.

„Zašto ste došli ovamo?”

„Zato što mislim da ste vi na pravom tragu. Mi smo skinuli one filmove s *Treškika* i ja sam ih ponovo pregledao prošle noći. Kao što ste i vi rekli, video sam tetovažu na jednom od momaka koji su učestvovali u napadu. KB sa prstenom okolo. Baš kako ste rekli.”

Stilton je i dalje ćutao.

„A onda sam potražio informacije o borbama u kavezima i našao sam nekoliko stvari, uglavnom u Engleskoj, o mladim dečacima koji se bore u kavezima, ali to je najčešće bilo uz prisustvo roditelja.”

„Prema onome što sam ja video, tamo nije bilo ni znaka od roditelja.”

„Tamo u Ošti?”

„Da.”

„Bio sam jutros u tom kamenom skloništu i ono je potpuno prazno.”

„Uplašili su se kada sam se ja pojavio i onda su se sigurno sklonili odatle i odneli stvari.”

„Najverovatnije. Na čitavom mestu ima dosta tragova određenih aktivnosti, tu su komadi trake, šrafovi, stakla razbijenih crvenih sijalica i gomila onih narkomanskih sranja. Ali nema dokaza kojima bismo mogli da povežemo to mesto sa borbom u kavezima.”

„Nema.”

„Međutim, ja sam ipak angažovao neke ljude da motre na to mesto.”

„Fošu iza leđa?”

„Rekao sam da je to mesto na kome su vas pretukli i da je verovatno potrebno držati otvorene oči i nadgledati ga povremeno.”

„I on je to progurao?”

„Jeste. Mislim da je razgovarao s nekim iz Nacionalnog kriminalističkog odseka i pretpostavljam da i njima hoće da pokaže da mi ovde zaista nešto i radimo.”

Stilton je odmah shvatio ko je to razgovarao s Fošom. Ona ne gubi vreme, pomislio je.

„A ja sam, u međuvremenu, stupio i u vezu sa našom grupom za maloletničku delinkvenciju. Oni ništa nisu znali o ovome, ali svakako će imati na pameti.”

„Dobro.”

Stilton sada više nije držao gard i prestao je da bude na oprezu. Verovao je Janeu Klingi. Dovoljno da izvuče mapu Stokholma i da je raširi pred njima.

„Vidite li ove krstiče?” pitao je.

„Vidim.”

„To su mesta na kojima su se odigrali napadi i gde se dogodilo ubistvo. Dugo sam pokušavao da ustanovim da li tu postoji ikakva geografska povezanost.”

„I da li postoji?”

„Ne postoji kada su u pitanju sami napadi, ali troje prebijenih, uključujući u to i Veru Lašon, bih su na Sederhalarni i tu su prodavali magazine pre nego što su napadnuti. To je ova raskrsnica ovde.”

Nije pomenuo da Vera zapravo i nije stajala tu one večeri, nego je on stajao na raskrsnici i prodavao novine, dok je ona samo svratila do njega, pa su odatle krenuli zajedno.

„I kakva je onda vaša teorija?”, pitao je Klinga.

„To nije teorija, to je hipoteza. Ti tipovi koji prebijaju ljude verovatno odabiraju žrtve na Sederhalarni i onda idu za njima.”

„A drugo dvoje koje su prebili, šta je sa njima? Imamo ukupno petoro prebijenih. Da li su svi oni stajali ovde?”

„Nisam sa svima uspeo da stupim u kontakt, znam da jedan od njih nije stajao tu već na kružnom toku na Getgatanu.”

„To nije mnogo daleko.”

„Nije. Pored toga, on je prolazio pored Sederhalarne pre nego što je došao do kružnog toka.”

„Znači, trebalo bi da pripazimo na Sederhalamu.”

„Pretpostavljam da bi trebalo, ali nije na meni da to odlučim.”

Nije, pomislio je Klinga. To je na meni ili Fošu. U tom trenutku je shvatio da razmišlja o tome kako bi voleo da je Foš više kao Stilton.

Odlučan i spreman da preseče gde treba.

Klinga je ustao.

„Ako pronađete još nešto, možete slobodno direktno da me pozovete. Mislim da ću ovo raditi donekle u tišini.”

I bilo je sasvim jasno koga je on hteo da izbegne.

„Evo vam moja vizitkarta, tako da uvek možete stupiti u vezu sa mnom”, rekao je Klinga.

Stilton je uzeo vizitkartu.

„I kao što sam rekao, ovo je samo između...”

„Naravno.”

Klinga je klimnuo glavom i otišao prema vratima. Na pola puta se okrenuo i pogledao u Stiltona.

„Postoji još jedna stvar. Na jednom od onih filmova, na onome koji je snimljen ovde u kamp prikolici, kada su prebili Veru Lašon, oni su pre toga snimali kroz prozor... Mora da je to onaj prozor, a na snimku ste mogli da vidite golog čoveka koji je imao seks sa njom ovde, na ovom ležaju.”

„Da?”

„Da li možda imate neku ideju ko bi to mogao da bude?”

„To sam bio ja.”

Klinga je na trenutak zastao. Stilton ga je pogledao pravo u oči.

„Ali to je samo između nas.”

Klinga je klimnuo glavom i izašao, pri čemu umalo nije naleteo na očigledno veoma uzbuđenu Oliviju Rening. Ona je bacila pogled na Klingu, ušla unutra i zatvorila vrata za sobom.

„Ko je taj čovek?”

„Neki momak iz gradskog saveta.”

„Dobro. Nego, znate li šta imam ovde kod sebe?”

Olivija je podigla Gardmanovu plastičnu kesicu sa šnalom za kosu unutra.

„Šnal za kosu”, rekao je Stilton.

„Iz uvala Haslevikarne! Pronađenu iste one večeri kada se dogodilo i ubistvo, a pronašao ju je Ove Gardman odmah pored otisaka stopala žrtve ili počinitelaca!”

Stilton je pogledao u kesicu.

„A zašto nam je nije dao? Još onda, 1987?”

„Ne znam. Tada je imao devet godina i verovatno nije imao predstavu od kakvog je značaja ona mogla da bude. Za njega je to jednostavno tada bila sitnica koju je pronašao na plaži.”

Stilton je pružio ruku i uzeo kesicu.

„U šnali se nalazi i nekoliko dlaka kose”, rekla je Olivija. „Crne.”

Sada je Stilton znao gde je usmeren ovaj leteći projektil koji je Reningova ispalila.

„DNK?”

„Da.”

„Zašto?” rekao je Stilton.

„Pa, ako je ovo kosa žrtve, onda nije značajno. Ali šta ako nije?”

„Onda bi možda mogla biti kosa nekoga od počinitelaca.”

„Da.”

„Nekoga ko je nosio šnal za kosu.”

„Jedno od njih moglo je biti žena.”

„Nema informacija da je tamo bila još neka žena.”

„A ko to kaže? Uplašeni devetogodišnjak koji se krio na popriličnoj udaljenosti, pri čemu je bila noć, a on je mogao da vidi samo tamne figure i da čuje ženu koja vrišti. On je mislio da tamo ima troje ili četvoro ljudi, nije mogao da vidi da li tamo zaista ima više od *jedne* žene. Zar ne?”

„Ponovo se vraćaš na Džeki Berglund, zar ne?”

„Nisam to rekla.”

Ali je pomislila. I osetila. Čim je Stilton pomenuo ovo ime, mogla je da oseti kako unutar nje tinja bes i penje joj se do glave. Iznenada je imala i neke veoma lične razloge da krene na Džeki Berglund.

Lift i mačak.

Pre svega mačak.

Ali to nije imalo nikakve veze sa Stiltonom.

Pogledao je Oliviju iskosa. Znao je da ima dosta smisla u njenom rezonovanju.

„Moraćeš da razgovaraš sa ljudima koji rade na starim slučajevima.”

„Oni nisu zainteresovani.”

„Zašto nisu?”

„Prema Verneru Brostu, ovom slučaju nemaju pristup.”

Pogledali su jedno drugo u oči. Stilton je skrenuo pogled.

„Ali vaša bivša žena radi u SKL laboratoriji, zar ne?”, rekla je kao da ispaljuje projektil.

„A kako ti, pod milim bogom, to znaš?”

„Znam zato što sam Arneova ćerka.”

Stilton se blago nasmejao. Pomalo tužno, pomislila je Olivija. Da li su on i tata bili bliski prijatelji?

Kada joj se bude ukazala prilika, sigurno će ga pitati.

Soba je bila tipična soba za saslušanje, dizajnirana s jednim jedinim ciljem. Na jednoj strani stola sedela je Mete Olseter, a ispred nje je bilo nekoliko listova A4 formata. Na drugoj strani je sedeo izvršni direktor MVM, Bertil Magnuson. Danas je bio u tamnosivom odelu, sa kravatom u boji crvenog vina i advokatom pored sebe. Bila je to žena koju je Magnuson pozvao da hitno dođe u štab policije i bude prisutna tokom saslušanja. On nije imao pojma zašto sve ovo, ali bio je oprezan čovek koji je preduzimao mere predostrožnosti.

„Saslušanje će biti snimljeno”, rekla je Mete.

Magnuson je bacio pogled na advokaticu. A ona je samo klimnula glavom. Mete je pritisnula dugme za snimanje i izgovorila mesto i vreme, kao i imena prisutnih osoba i njihove uloge.

Onda je saslušanje počelo.

„Kada smo se sreli prekuče, vi ste poricali da ste imali bilo kakav kontakt sa nedavno ubijenim Nilsom Ventom. Vaš poslednji kontakt s njim dogodio se pre otprilike dvadeset sedam godina, da li je to tačno?”

„Jeste.”

Magnusona su strpali u policijska kola, pošto su ga izvukli iz kancelarije u Sveavegenu i prevezli ga to malo puta do štaba policije u Polhemsgatanu. On je bio izuzetno miran. Mete je primetila veoma jak i izrazit muški parfem, pomešan sa blagim zadahom cigarilosa. Stavila je na oči naočare za čitanje i proučavala list papira ispred sebe.

„U ponedjeljak 13. juna, u 11.23 pre podne, Nils Vent je sa svog telefona pozvao ovaj broj.”

Mete je uspravila papir tako da je Magnuson mogao da ga pogleda.

„Da li je tačno da je ovo vaš broj mobilnog telefona?”

„Jeste.”

„Konverzacija je trajala jedanaest sekundi. Iste večeri u 19.32 usledio je još jedan poziv sa Ventovog telefona na ovaj isti broj. Ta konverzacija je trajala devetnaest sekundi. Sledeće večeri, u četvrtak 14. juna, usledila je sledeća konverzacija i trajala je isto vreme, nekih dvadesetak sekundi. Četiri dana kasnije, u subotu 15. juna u 15.45, usledio je još jedan poziv na isti mobilni telefon. Taj razgovor bio je nešto duži, trajao je više od jednog minuta.”

Mete je skinula naočare za čitanje i pogledala čoveka ispred sebe.

„O čemu su bili ovi razgovori?”

„To uopšte nisu bili razgovori. Ja sam primio pozive tada kada ste vi naveli, javio sam se, ali ništa nisam mogao da čujem, jer je s druge strane bila tišina, a onda bi se poziv prekinuo. Pretpostavio sam da je to neki anonimni poziv i da onaj koji me zove hoće na taj način da mi pošalje neku vrstu pretnje, ili da me samo uplaši, pogotovo kada uzmemo u obzir da je u javnosti stvorena loša atmosfera, pri čemu se naša kompanija nekritički napada za sve i svašta, što pretpostavljam da i vi sami znate.”

„Da, međutim, poslednji poziv bio je nešto duži.”

„Da, to... Pa, da budem pošten, tada sam se već jako naljutio, bio je to već četvrti put da me neko zove i da ništa ne govori, tako da sam biranim rečima rekao šta mislim o takvom tipu kukavičkog ponašanja i pokušaja zastrašivanja, a onda sam prekinuo vezu.”

„Znači, vi niste znali da vas je to zvao Nils Vent?”

„Ne. A i kako sam mogao? Čovek je nestao još pre dvadeset sedam godina.”

„Da li znate gde je bio?”

„Nemam pojma. Da li vi znate?”

„On je živeo u Mal Paisu u Kostariki. Nikada niste imali bilo kakav kontakt s njim tamo?”

„Ne, iskreno da vam kažem, mislio sam da je mrtav.”

Magnuson se molio bogu da njegov izraz lica ne otkrije šta mu se događa u mozgu. Mal Pais? Kostarika? Mora da je to ono „nepoznato mesto” na kome se nalazi snimak razgovora!

„Bila bih vam zahvalna ukoliko narednih dana ne budete napuštali Stokholm.”

„Da li to znači da mi je uskraćen izlazak iz zemlje?”, pitao je Magnuson.

„Ne, nije”, upala je iznenada u razgovor njegova advokatica.

Magnuson se nije suzdržao da se ne nasmeje. A taj osmeh mu je brzo nestao s lica kada je susreo Metin pogled. Da je mogao nekako da joj pročita misli, osmeh bi mu i ranije nestao s lica.

Mete je bila ubeđena da laže.

Ne tako davno čitava oblast oko Nitorget skvera bila je puna svakojakih malih radnji u kojima se prodavala raznovrsna, uglavnom čudna roba. A vlasnici tih radnji bili su čudni i uvrnuti kao i same radnje. Ali kao senka etnološkog zamiranja, većina tih radnji bila je zbrisana kada su se tu naselili novi stanovnici koji su imali drugačije potrebe i kada su postali većina, pretvorivši čitav kraj u Šetalište za hipstere. Sada se samo šačica prvobitnih radnji još držala u životu. Samo šačica. I one su uglavnom smatrane za neobične, pitoreskne elemente ulične scene. Jedna od njih je bila mala radnja u kojoj su se prodavale knjige i koju je vodio Roni Redles. Ona se nalazila preko puta zgrade na Katarina Bangatu u kojoj je živeo legendarni švedski fudbaler Naka Skoglund. Zgrada je bila tu kada se Naka rodio, bila je tu tokom njegovog života, a i kada je umro, i još uvek je tu i dan-danas.

Roni je nasledio radnju od svoje majke.

Sama radnja izgledala je kao i većina ostalih antikvarnica knjiga koje su preživele. Krcata knjigama. Sa policama od poda do plafona i gomilama knjiga na stolovima i štenderima. „Veličanstvena zbirka dragulja”, kao što je i pisalo na malom plakatu u izlogu. Roni je sedeo pored zida, u udobnoj i dobro pohabanoj fotelji nad koju se nadvijala standardna lampa iz Prvog svetskog rata. Sada je sedeo tamo sa knjigom u krilu, *Mačak Klas na Divljem zapadu*, o popularnom, ali donekle ekscentričnom švedskom strip-junaku.

„Beket u stripu!”, rekao je Roni.

Zatvorio je knjigu i pogledao u čoveka koji je sedeo u jednostavnoj stolici na drugom kraju prostorije. Čovek je bio beskućnik i zvao se Tom Stilton. Ronija su često posećivali beskućnici. Imao je veliko srce i u izvesnoj meri bio je materijalno obezbeđen, pa je mogao da kupuje knjige koji su ovi pronalazili u kantama za smeće, ili đubretarnicama, ili gde bi ih

već pronašli. Roni nikada nije pitao. Pošteno bi platio za svaku knjigu i time bi pomogao beskućniku. Veoma često bi tu istu knjigu opet bacio u neku kantu ili budžak, a ona bi se nekoliko nedelja kasnije ponovo pojavila pred njim.

I tako je to išlo.

„Trebam ti sako na zajam”, rekao je Stilton.

Dugo je poznavao Ronija. I to ne samo iz vremena kada je bio beskućnik. Upoznali su se dok je Stilton bio na dužnosti u policiji pri Aerodromu *Arlanda* u Stokholmu. Trebalo je da odvede u pritvor nekoliko Ronijevih saputnika s kojima je ovaj došao sa Islanda. Roni je organizovao malu ekskurziju koja je išla u obilazak Muzeja penisa u Rejkjaviku, a dva njegova prijatelja toliko su se napila da su na putu kući počeli da prave velike probleme.

Ali ne i Roni.

On nije pio alkohol, bar nije pio više nego jednom godišnje. A tom prilikom je pio dok ne bi pao. To je bilo na dan kada je njegova devojka nestala pod ledom na dokovima Hamarbija i udavila se. Tog dana, na godišnjicu njene smrti, Roni bi otišao na keju gde je ona skočila na led i pio bi dok ne ostane bez svesti. Bio je to ritual koji su njegovi prijatelji poštovali i pazili su da ga ne poremete. Držali bi se na distanci sve dok se Roni ne bi ubio od pića. Onda bi ga odvezli kući u knjižaru i smestili ga u krevet.

„Trebam ti sako?”, pitao je Roni.

„Da.”

„Sahrana?”

„Ne.”

„Imam samo crni sako.”

„I to će mi koristiti.”

„Obrijao si se.”

„Jesam.”

Stilton se obrijao, čak je donekle podšišao i kosu. Ne baš posebno uredno, ali dovoljno da ne štrči na sve strane. Sada mu je bio potreban sako da bi izgledao koliko-toliko pristojno. A bilo mu je potrebno i nešto para.

„Koliko ti treba?”

„Trebam mi za voznu kartu. Do Linčepinga.”

„I šta ćeš da radiš tamo?”

„Pomažem jednoj devojci u poslu.”

„I koliko ima godina ta devojka?”

„Dvadeset tri.”

„Aha, znači sigurno nije čitala knjigu *The Savage Detectives*.”

„Šta je to?”

„Masturbacija na visokom literarnom nivou. Samo trenutak!”

Roni je nestao negde u dnu radnje gde su visile okačene stvari i vratio se sa crnim šakom i novčanicom od 500 kruna. Stilton je probao sako. Bio mu je pomalo kratak, ali poslužiće.

„Kako je Benseman?”

„Loše”, odgovorio je Stilton.

„Jesu li mu oči u redu?”

„Mislim da jesu.”

Benseman i Roni Redles imali su potpuno drugačiji odnos od onoga koji je postojao između Stiltona i Ronija. Benseman je mnogo čitao, Stilton nije. S druge strane, Stilton nije bio alkoholičar.

„Čuo sam da si ponovo u kontaktu sa Abasom”, rekao je Roni.

„Kako si ti to uspeo da čuješ?”

„Možeš li da mu odneseš ovo?”

Roni mu je pružio tanku knjigu sa papirnim koricama.

„Čekao je na ovo skoro godinu dana, a ja sam je dobio tek pre neki dan, *U čast prijatelja*, sufističke pesme koje je preveo baron Erik Hermelin.”

Stilton je uzeo knjigu i pročitao naslovnu stranu: Shaikh'Attar, from Tazkiratu-Awliya I, a onda je stavio knjigu u unutrašnji džep.

Da se oduži za uslugu.

Upravo je dobio sako i 500 kruna.

Marijane Boglund bila je na putu ka okrečenoj kući na više nivoa, koja se nalazila na kraju Linčepinga i upravo je prilazila kapiji. Bilo je skoro sedam sati uveče i ona je krajičkom oka videla figuru čoveka naslonjenog na banderu. Ulično svetlo osvetljavalo je mršavog čoveka kome su ruke virile iz očigledno prekratkog sakoa. Marijane je na trenutak oklevala, a onda je pogledala u čoveka koji je podigao ruku u znak pozdrava. Nemoguće, pomislila je. Mada je odmah znala ko je to bio.

„Tome?”

Stilton je prešao ulicu ne skidajući oči s Marijane. Zaustavio se dva metra ispred nje. Marijane nije insistirala na ceremonijalnom pozdravu.

„Izgledaš užasno.”

„Trebalo je jutros da me vidiš.”

„Bolje što nisam. Kako si?”

„Dobro. Misliš...”

„Da.”

„Dobro... Ili samo bolje.”

Gledali su jedno u drugo sekundu ili dve. Nijedno od njih nije želelo pomnije da razmatra stanje Stiltonovog zdravlja. Posebno ne Marijane. I posebno ne na ulici ispred svoje kuće.

„Šta si hteo?”

„Treba mi pomoć.”

„Trebaju ti pare?”

„Pare?”

Stilton je pogledao u Marijane tako da je odmah zažalila što se nije ugrizla za jezik. Shvatila je da je delovala bezdušno kada je to rekla.

„Treba mi pomoć s ovim.”

Stilton je izvukao plastičnu kesicu sa šnalom sa Nordkosteru.

„Šta je to?”

„To je šnala, a u njoj se uhvatilo nekoliko vlasi kose. Treba mi pomoć sa DNK. Možemo li malo da prošetamo?”

Stilton je pokazao niz ulicu. Marijane se polako okrenula prema kući i videla kako se čovek kreće kroz poluosvetljenu kuhinju. Da li ih je video?

„Nećemo dugo.”

Stilton je počeo da korača. Marijane je ostala tamo gde je i bila. To je tipično za Toma, da se pojavi nenajavljen, izgladajući kao olupina, i da jednostavno preuzme komandu.

Ponovo.

„Tome.”

Stilton se delimično okrenuo.

„Šta god želiš da postigneš, ovo je pogrešan način da do toga dođeš.”

Stilton se zaustavio. Pogledao je u Marijane, spustio malo glavu, a onda se ponovo ispravio.

„Izvini, malo sam ispao iz prakse.”

„Da, vidi se.”

„Društvena pravila. Žao mi je. Zaista mi je potrebna tvoja pomoć. Ti odluči. Možemo da razgovaramo ovde ili kasnije ili...”

„Zašto ti treba DNK?”

„Da bih je uporedio sa DNK sa slučaja s plaže. Na Nordkosteru.”

Stilton je znao da će se ona na to upecati. I upecala se. Marijane je živela sa Stiltonom tokom čitave istrage slučaja s plaže. Znala je veoma dobro koliko je bio posvećen tom slučaju i koliko ga je to koštalo. A koliko je koštalo i nju. A sada je opet bio ovde. U takvom stanju da joj se činilo kao da joj je neko iščupao parče duše kad ga je ugledala, ali je to potisnula. Zbog mnogo razloga.

„Reci mi.”

Marijane je počela da korača uz njega ne razmišljajući mnogo o tome. Stala je pored Stiltona kada je počeo da priča. Kako je šnalu svedok pronašao na plaži iste one večeri kada se dogodilo i ubistvo. Kako je šnala završila u kutiji malog dečaka sa ostalim sitnicama koje je pronalazio na plaži i kako ju je otkrio pre dan ili dva i dao je mladoj studentkinji sa Policijske akademije. Oliviji Rening.

„Rening?”

„Da.”

„Ćerki...”

„Da.”

„I sada hoćeš da proveriš da li se slaže DNK sa šnale za kosu sa DNK žrtve na Kosteru?”

„Da. Možeš li to da uradiš?”

„Ne mogu.”

„Ne možeš ili nećeš?”

„Budi mi dobro.”

Marijane se okrenula i krenula prema kući. Stilton je gledao za njom dok je odlazila. Da li će se okrenuti? Nije se okrenula. Ona to nikada nije radila. Kada bi odlučila, bilo je odlučeno, nije bilo nedorečenih stvari. Znao je to.

Ali bar je pokušao.

„Ko je to bio?”

Marijane je razmišljala o tome kako da odgovori na ovo pitanje sve vreme dok je prilazila ulaznim vratima. Znala je da ih je Tord video kroz kuhinjski prozor. Video je i kako su otišli niz ulicu. Znala je da će ovo zahtevati i poseban pristup.

„Tom Stilton.”

„Zaista? On? Pa šta on radi ovde?”

„Hteo je da mu pomognem oko neke DNK.”

„Zar on nije napustio policiju?”

„Jeste.”

Marijane je stavila sako na svoju vešalicu. Svi u porodici imali su svoju vešalicu. Deca su imala svoje, kao i Tord. Deca su bila Tordova iz prethodnog braka, Emilija i Jakob. Ona ih je volela. A volela je i Tordovu odanost redu, koja je bila uočljiva već u hodniku. On je bio takav. Sve je na svom mestu, a u krevetu nema eksperimentisanja. Bio je upravnik Sportskih terena Linčepinga. Bio je u dobroj fizičkoj kondiciji, potpuno mentalno uravnotežen, imao je uglađene manire... Po mnogo čemu podsećao je na Stiltona.

Po mnogo čemu i nije.

I to je razlog zašto se ona najpre bacila u baruštinu strasti i haosa, da bi na kraju, posle osamnaest godina, od svega toga morala da odustane. I da napusti Stiltona.

„Bila mu je potrebna neka pomoć, privatno”, rekla je.

Tord je stajao na pragu. Znala je da on zna. Na jednom ili na drugom nivou. Ono što je postojalo između nje i Stiltona nije postojalo između nje i Torda. A to je bilo dovoljno da bi se Tord zapitao. Pomalo nesigurno, ali nije mislila da je ljubomoran. Njihov odnos bio je suviše stabilan za tako nešto. Ali ipak se zapitao.

„Kako to misliš, privatno?”

„Da li je to važno?”

Pomislila je da je počela suviše da se brani. A to je bilo glupo. Nije imala šta da brani. Ništa. Ili je ipak imala? Da li je nju ovaj susret sa Stiltonom pogodio na način koji nije očekivala? Da li zbog njegovog užasnog fizičkog stanja? Njegovog fokusa? Potpunog nedostatka emocija u ovoj situaciji? Ili zato što joj je prišao ispred kuće? Verovatno, ali to je u svakom slučaju bilo nešto što ne treba da dotiče njenog muža.

„Torde, Tom je mene potražio, ja nisam razgovarala s njim šest godina, on je umešan u nešto za šta me nije briga, ali dužna sam bar da ga saslušam.”

„Zašto?”

„Već je otišao.”

„U redu. Bio sam samo radoznao, ti si bila na ulasku u kuću, a onda ste vas dvoje otišli. Hoćemo li da pržimo ribu za večeru?”

Stilton je sedeo sam u staničnom kafeu u Linčepingu. Bilo je to okruženje u kome se osećao veoma komforno. Srednja kafa, nema pogleda neodobravanja, udeš, popiješ kafu i onda izađeš. Razmišljao je o Marijane. I o sebi. Šta je očekivao? Šest godina je prošlo od njihovog poslednjeg susreta. Šest godina njegovog neometanog propadanja. U svakom pogledu. A ona? Ona izgleda potpuno isto kao i pre šest godina. U svakom pogledu, čak i to uličnom polusvetlu. Za neke ljude život jednostavno ide dalje, pomislio je, drugima usporava, a za neke potpuno prestaje. Za njega su stvari ponovo počele da se kreću. Polako, trzajući, ali više unapred nego unazad.

Samo tako.

Zaista se nadao da će Marijane čuvati ono što ima, šta god to bilo. Bila je vredna toga. U trenucima kada je bio zdrav, često je razmišljao o svom ponašanju tokom poslednjih godina koje su proveli zajedno i koliko je to bolelo. Njegovi sve gori mentalni problemi. Kako su njegove nagle promene raspoloženja polako uništavale ono što su oni godinama zajedno stvarali, da bi na kraju sve propalo.

A sada ni ti zdravi trenuci više nisu bili tako zdravi.

Stilton je ustao. Više nije mogao da sedi. Osetio je kako se pritisak iz njegovih grudi širi do ramena, a pilule je ostavio u kamp prikolici. Onda je njegov mobilni telefon zazvonio.

„Jele.”

„Zdravo, Tome. Marijane ovde.”

Govorila je prilično tiho.

„Kako si samo dobila moj broj telefona?”, rekao je Stilton.

„Olivija Rening je u Eniro bazi podataka, a ti nisi, tako da sam joj poslala poruku i tražila tvoj broj telefona. Da li ti je hitno da odredimo tu DNK sa šnale za kosu?”

„Jeste.”

„Dođi ovamo i donesi mi je.”

„U redu. Zašto si se predomislila?”

Marijane je prekinula vezu.

Olivija je bila radoznala. Želela je da zna zašto je Marijani Borglund bio potreban broj Stiltonovog mobilnog. Očigledno da njih dvoje nisu imali nikakav kontakt. Ili se on na kraju ipak zainteresovao. Za šnalu sa plaže. Barem malo, dok su razgovarali u prikolici, dovoljno da je pita da li može

da je zadrži. Isuse, pomislila je. On je na ovom slučaju radio ko zna koliko godina. A nije ga rešio. Naravno da bi trebalo da bude zainteresovan. Ali da li će zaista stupiti u vezu sa svojom bivšom ženom? Setila se njenog susreta s Marijanom Boglund u Akademiji. Setila se one ledene distance koja se pojavila kada je pitala za Stiltona. Gotovo da nije htela ni reč da progovori o tome. A sada pita za njegov telefonski broj. Pitala se zašto su se razveli. Da li je to povezano sa slučajem na plaži?

Verovatno su je misli poput ove naterale da uhvati autobus za poluostrvo Kumelnes. Da ode do te oronule stare vile. Do Olseterovih. Osećala je da se tu kriju mnogi od onih odgovora za kojima je tragala. Pored toga, osećala je i nešto što nije mogla da definiše. Nešto u vezi sa samom kućom, atmosferom, raspoloženjem koje tamo vlada. Nešto što je u njoj budilo čežnju da ponovo bude deo čitave te priče.

Ne znajući zašto.

Morten Olseter sedeo je dole u svojoj muzičkoj sobi. U svojoj pećini. Bilo je to njegovo mesto za skrivanje. On je voleo svoju neinhibiranu porodicu, i sve njihove poznanike, i prijatelje, i one koji su se tu samo muvali i koji su dolazili u kuću u potrazi za hranom i zabavom, što je uglavnom Morten obezbeđivao. U kuhinji. On je to voleo.

Ali ponekad je morao da se izvuče iz toga.

Zato je pre mnogo godina sagradio svoju sobu-pećinu ovde dole i svima gore objasnio da je taj prostor njegov privatni prostor. Onda je svojoj deci i unucima objasnio, tokom godina, šta je podrazumevao pod tim *privatno*.

To je prostor koji je samo njegov.

U taj prostor ne ulazi niko ko nije pozvan.

A uzevši u obzir šta je Morten značio svojoj porodici, njegove želje bile su poštovane. Dobio je ono što je tražio.

Malu sobu-pećinu u podrumu.

Ovde je mogao da se vrati u prošlost i da potone u nostalgiju i sentimentalnost. Ovde je mogao da utone u tugu i da žali za svim onim za čim treba žaliti. Mogao je da utone u svoju privatnu, ličnu tugu. Mogao je da tuguje za svim i svakim ko je ostavio trag očaja na putu njegovog života. A tu je bilo dosta tragova.

I oni su nekako imali tendenciju da ih bude sve više kada je postao penzioner.

On je s tom tugom veoma oprezno postupao.

U nekoliko navrata kada je tugu gasio i pokojim gutljajem, da Mete ne zna. Poslednjih godina je i to rede činio, ali događalo se s vremena na vreme. Tek da bi bio u kontaktu s onim što je Abas pronalazio u sufizmu. S onim što je bilo odmah tu, iza ugla.

A to nikada nije bilo pogrešno.

Kada su večeri zaista bile dobre, dešavalo se da peva duete sam sa sobom.

Onda bi Keruak izmileo iz pukotine.

Kada se Olivija iznenada našla ispred velikih, drvenih vrata i kada je pozvonila, u suštini nije znala zašto je bila tu.

Jednostavno je bila tu.

„Zdravo!”, rekao je Morten.

Otvorio je vrata noseći na sebi ono što bi retko ko u Olivijinoj generaciji mogao da prepozna kao mahdžong odeću. Bio je to eho šezdesetih godina u Švedskoj. Uniseks, velur. Malo narandžaste, dosta crvene, mnogo svega i svačega visilo je u naborima oko Mortenovog obimnog struka. U ruci je držao tanjir koji je Mete napravila na svom grnčarskom točku.

„Zdravo. Ja sam... je li Mete ovde?”

„Nije. Možda ću ti i ja biti dovoljan? Uđi.”

Morten je nestao u unutrašnjosti vile, a Olivija je pošla za njim. Ovoga puta niko nije bio proteran na gornje spratove. Kuća je bila puna dece i unučića. Janis, jedno od dece, živela je u manjoj kući u prizemlju, sa mužem i jednim detetom, i smatrala je roditeljski dom za svoj. Dosta dece ili unučića, kako je Olivija mogla da pretpostavi, trčalo je po kući - svi obučeni u posebne kostime i sa pištoljima na vodu u rukama - i prskalo se međusobno. Morten je brzo mahnuo Oliviji prema vratima na drugoj strani hodnika. Ona je jedva uspela da umakne preciznim mlazevima vode koji su poleteli u njenom pravcu pre nego što je stigla do vrata. Morten ih je zatvorio za njom.

„Ovde je pomalo haotično”, nasmejao se.

„Je li uvek ovako?”

„Haotično?”

„Pa, mislim, da li je ovde uvek ovoliko ljudi?”

„Uvek. Mi imamo petoro dece i devetoro unučića. Plus Elena.”

„A ko je to?”

„Elena je moja majka. Ona ima devedeset dve godine i živi na tavanu.

Upravo sam napravio malo tortelina za nju. Dođi ovamo, sa mnom, slobodno.”

Morten je poveo Oliviju uz prilično prostrano stepenište, pravo do vrha kuće, do tavana.

„Ovde smo uredili lepu sobu za nju.”

Morten je otvorio vrata i ušao u svetlu, predivnu malu sobu, koja je bila ukusno nameštena. Potpuno različito od okruženja nekoliko spratova niže. Beli gvozdene krevet, mali stočić i stolica za ljuljanje. U stolici za ljuljanje sedela je veoma stara žena sa kosom belom kao kreda, koja se veoma ozbiljno posvetila pletenju veoma, veoma uskog pletiva koje se protezalo nekoliko metara po podu.

Elena.

Olivija je pogledala u dugo, tanko pletivo.

„Ona misli da plete veliku poemu”, prošaputao je Morten, „a svaka petlja je jedan stih.”

Okrenuo se prema Eleni.

„Ovo je Olivija.”

Elena je podigla pogled sa svog pletiva i nasmešila se.

„Veoma mi je drago”, rekla je.

Morten je otišao da nje i nežno ju je pomilovao po obrazu.

„Mama je pomalo dementna”, šapnuo je Oliviji.

Elena je nastavila da pije. Morten je spustio tanjir, odmah pored nje. „Zamoliću Janis da dođe gore i da ti pomogne, mama.”

Elena je klimnula glavom. Morten se okrenuo prema Oliviji.

„Jesi li, možda, za malo vina?”

Završili su u jednoj od soba dole. Iza vrata koja su uspela da zaustave veći deo dečje galame.

I pili su vino.

Olivija je retko kada pila vino. Bilo je to uglavnom kada je bila u gostima, kao kod Marije.

Obično je pila pivo. Tako je posle nekoliko čaša nečega što je Morten nazvao crvenim vinom sa ekstremno dobro određenom cenom, Olivija počela da govori malo više nego što je nameravala. Bilo zbog okruženja ili vina, ili samo zbog Mortena, tek ona je počela da priča o nekim veoma ličnim, privatnim stvarima. I to na način na koji nikada nije razgovarala sa svojom sopstvenom majkom, Marijom. Govorila je o sebi. O Arneu. O tome

kako je izgubila oca, i što nije bila kraj njega dok je umirao. I o savesti koja je grize još od tad.

„Mama misli da sam htela da postanem policajka kako bih nekako umirila savest”, rekla je.

„Ne mislim tako.”

Morten ju je dugo samo slušao i gotovo ništa nije govorio. On je dobro umeo da sluša. Mnoge godine koje je proveo s bučnim ljudima istrenirale su njegove uši za različite emotivne situacije i izvežbale njegovu sposobnost empatije.

„Zašto nije tako?”

„Mi retko kad radimo neke stvari da bismo zadovoljili svoje osećanje krivice, ali često mislimo da to radimo. Ili optužujemo osećaj krivice za to, jer u suštini ne znamo zašto pravimo izbore koje pravimo.”

„I zašto sam ja onda htela da se pridružim policiji?”

„Verovatno zato što je tvoj tata bio policajac, ali ne zato što je umro kada nisi bila pored njega. To je razlika. Jedno je nasleđe i okruženje, drugo je krivica. Ja ne verujem mnogo u taj deo s krivicom.”

Ne verujem ni ja, zaista, pomislila je Olivija. Jedino mama veruje.

„Jesi li razmišljala o Tomu?”

Morten je promenio pravac. Možda zato što je osetio da će se Olivija tako bolje osećati.

„Zašto me to pitate?”

„Nisi li zbog toga došla ovde?”

Olivija se u ovom času pitala da li je Morten možda neka vrsta medijuma. Da nije možda završila u rukama paranormalnog fenomena? Kao da je sve znao unapred.

„Da, razmišljala sam dosta o njemu i ima mnogo stvari koje uopšte ne mogu da povežem.”

„Misliš, kako je takav čovek završio kao klošar?”

„Beskućnik.”

„To je samo semantika”, nasmejao se Morten.

„Da, ali on je bio detektiv, glavni inspektor, i to prilično dobar, koliko sam shvatila, i mora da je imao i prilično dobru društvenu mrežu, ne samo vas već i druge ljude, a ipak je završio tako kako je završio. Kao beskućnik. A nije narkoman, alkoholičar ili tako nešto.”

„A šta bi bilo to 'tako nešto'?”

„Ne znam, ali mora da je to bio ogroman korak kada je od osobe kakva

je bio postao osoba kakva jeste.”

„I jeste i nije. Na neki način, on je isti kakav je i bio na izvesnim nivoima, a na neki način nije.”

„Je li u pitanju razvod?”

„I to je doprinelo, ali već i pre toga je počeo polako da klizi nadole.”

Morten je otpio gutljaj vina. Na trenutak je zastao i razmislio koliko bi daleko trebalo da ide s ovim. Nije hteo da otkriva stvari o Tomu na pogrešan način ili na način koji bi mogao da bude pogrešno protumačen.

Zato je odabrao srednji put.

„Tom je došao do tačke u kojoj je jednostavno sve pustio iz ruku. U psihologiji postoji termin za ovakvo stanje, ali to ćemo ovom prilikom preskočiti. Ako bismo želeli da stvari nazovemo pravim imenom - on više nije želeo da se drži.”

„Da se drži za šta?”

„Za ono što možemo nazvati normalnim.”

„Zašto nije hteo to da uradi?”

„Ima nekoliko razloga, njegovi mentalni problemi, razvod i...”

„On ima mentalne probleme?”

„Imao je, psihoze. Ne znam da li ih još uvek ima. Kada si ti došla ovde, videli smo ga prvi put posle, rekao bih, skoro četiri godine.”

„Zašto je imao psihoze?”

„Mnoge stvari mogu da budu uzrok psihoza, ljudi su im podložni u manjem ili većem stepenu. Ponekad je potreban samo jedan duži period u kome je čovek pod stresom, ako si ekstremno osetljiv. Umor od previše posla, ili neki iznenađan događaj, sve to može da bude okidač.”

„Da li se tako nešto ekstremno dogodilo i Tomu?”

„Jeste.”

„Šta?”

„To će već on morati da ti kaže, ako i kada bude želeo da ti kaže.”

„U redu, ali šta ste vi onda uradili? Da li ste vi tu nešto mogli da pomognete?”

„Mi smo uradili ono što smo mogli, bar smo tako mislili. Razgovarali smo s njim, i to više puta, još dok je mogao da se kreće u društvu. Zvali smo ga da dođe i da živi ovde kada je bio izbačen iz svog stana, ali onda nam se izmigoljio iz ruku, nije se pojavio kada je trebalo da se nađemo, nismo mogli da dopremo do njega, a na kraju je manje-više nestao. Znali smo da Tom nije osoba koju bi mogao da obrlatiš kada nešto odluči, tako da smo ga

pustili.”

„Pustili ga?”

„Ne možeš da zadržiš osobu koja jednostavno nije tu.”

„Ali zar to nije strašno?”

„Jeste to bilo strašno, posebno za Mete, ona je patila zbog toga nekoliko godina, a i dalje pati. Ali nakon vaše posete, to je sada daleko bolje, on ponovo komunicira, ono je bilo ekstremno. Kako da kažem... previše. I za nju i za mene.”

Morten je napunio čaše vinom, otpio malo iz svoje i nasmejao se. Olivija je pogledala u njega i znala je gde želi da krene ovaj razgovor, iako nije to htela ni samoj sebi da prizna.

„I kako se Keruak oseća?”, pitala je.

„Sjajno! Ili bar dobro, on ima taj problem s nogama, ali teško da bismo za pauka mogli da nađemo neku uspešnu terapiju, zar ne?”

„U pravu ste.”

„Da li ti imaš nekog ljubimca?”

To je bio smer u kojem je Olivija želela da ide ovaj razgovor. To je bilo mesto na koje je ona želela da se spusti. S nekim kome je mogla da ispriča ono što joj leži na srcu. Sa nekim ko je dovoljno daleko, a opet bliži od bilo koga drugog. Upravo sad.

„Imala sam mačku, ali sam je ubila kolima.”

Rekla je to samo da bi izgovorila, da bi iza sebe ostavila taj najgori deo.

„Prešla si preko nje?”

„Ne.”

A onda mu je Olivija ispričala, najjasnije što je mogla, sve što se dogodilo, od onog trenutka kada je videla otvoren prozor, preko momenta kada je upalila motor, sve do onog časa kada je podigla haubu.

Onda je zaplakala.

Morten ju je pustio da plače. Shvatio je da je to bila tuga koju će ona osobom poneti u svoju sobu-pećinu, i u koju će uranjati s vremena na vreme. Bila je to tuga koja nikada neće nestati. Ali upravo joj je dala oblik, a to je bio deo njenog izlečenja. Prošao je rukom kroz njenu tamnu kosu i dao joj platnenu maramicu. Njome je obrisala oči.

„Hvala vam.”

U tom času vrata su se širom otvorila.

„Zdravo! Zdravooo!”

Bila je to Jolena koja je upala u sobu i snažno zagrlila Oliviju preko stola. Bilo je to njihov prvi susret i Olivija je bila prilično iznenađena. Mete je ušla odmah za njom. Morten je brzo sipao i čašu vina za nju.

„Hoću da te nacrtam”, rekla je Jolene Oliviji.

„Mene?”

„Samo tebe.”

Jolene je već uzela blok za crtanje sa police i klekla ispred Olivije, koja je brzo obrisala oči maramicom i pokušala da deluje prirodno.

Onda je Stilton pozvao telefonom. Na Olivijin mobilni.

„Marijane će nam pomoći”, rekao je.

„Uradiće DNK analizu?”

„Da, napraviće analizu.”

„Skloni to!”, rekla je Jolene i pokazala na mobilni telefon.

Morten se sagnuo i šapnuo nešto Jolene, koja se tada nagnula nad svoj blok za crtanje.

„Kada će to uraditi?”

„Uradiće odmah”, rekao je Stilton.

„Ali kako je ona... jeste li vi bili tamo? U Linčepingu?”

„Jesam.”

U tom trenutku mogla je da oseti kako u njoj rastu topla osećanja prema Stiltonu.

„Hvala vam”, bilo je sve što je uspela da kaže pre nego što je Stilton prekinuo vezu. Olivija se okrenula i videla kako Mete gleda u nju.

„Je li to bio Tom?”

„Jeste.”

Olivija je brzo i uzbuđeno ispričala priču o šnali za kosu i da sada ispituju da li se podudara sa ostalim uzorcima i šta bi to moglo da znači za slučaj na plaži. Na njeno veliko iznenađenje, Mete nije bila posebno zainteresovana.

„Ali to je zaista interesantno!” rekla je Olivija.

„Za njega.”

„Toma?”

„Da. I dobro je da radi na nečemu.”

„Ali zar to nije interesantno i za vas?”

„Trenutno nije.”

„Zašto nije?”

„Zato što trenutno ulažem sve napore da razrešim slučaj Nilsa Venta. Ta

stvar se dogodila sada, dok se slučaj na plaži dogodio pre dvadeset četiri godine. To je jedan razlog. Drugi razlog je taj što je to Tomov slučaj.”

Mete je podigla čašu.

„A tako će i ostati.”

Ova fraza odzvanjala je u Olivijinoj glavi na putu do kuće. Da li je ona pod tim mislila da će Stilton ponovo preuzeti svoj stari slučaj sa plaže? Više nije u policiji. On je beskućnik. Kako bi mogao da radi na svom starom slučaju? Uz njenu pomoć. Da li je na to mislila? „Bez tebe on nikada ne bi došao ovde”, setila se da je Mete rekla. U hodniku, poslednji put. I veoma dobro se sećala kako je Stilton bez oklevanja odbacio njenu hipotezu o Ventovoj vezi sa žrtvom na plaži, kada su bili kod Abasa. Da li se to Stilton vraćao na slučaj? Uz njenu pomoć?

Iako joj je glava bila puna pitanja i misli koje su letele u različitim pravcima, bila je vrlo oprezna kada je prilazila ulaznim vratima bloka u kome je živela. Verovatno nikada više neće moći da otvori ova vrata a da ne bude napeta.

Posebno sada, nakon Stiltonovog poziva.

IDNK testa.

Što ju je vodilo pravo nazad do te žene, nazad do Džeki Berglund.

Koju je mrzela.

U Kostariki postoji veliki broj neaktivnih vulkana, ali postoje i oni veoma aktivni. Kao Arenal. Kada je on aktivan, to je spektakularna prirodna pojava. Posebno noću, kada se magma spušta niz obronke i prolazi kroz useke, grleći planinu jarkocrvenim pipcima poput nekog oktopoda koji se uselio na njen vrh. A dim koji se uzdiže pravo do neba dramatično je sivocrn. Kad takvu erupciju ugledate kroz mali, ovalni prozor aviona, onda je samo taj prizor već dovoljno vredan cene karte koju ste platili.

Abas el Fasi bio je potpuno nezainteresovan za vulkane. Ali se bojao letenja.

Užasno se bojao letenja.

Nije znao zašto. Za to nije postojalo nikakvo racionalno objašnjenje. Ali svaki put kada je bio deset hiljada metara visoko u vazduhu, okružen samo tankom metalnom ljuskom, bio je na ivici panike. Na ivici; mogao je to sve da kontroliše. Morao je, ali s obzirom na to da nije bio naklonjen drogama, lekovima i anesteziji u vidu alkohola, bilo je to teško iskušenje.

Svaki put.

Jedino zbog prirodne smeđe boje kože nije izgledao kao leš koji je upravo iskopan iz zemlje, kada je kročio na odeljenje za dolaske u San Hoseu i kada se upoznao s mladim čovekom koji je pušio cigaretu i držao znak na kome je pisalo: ABASEL. FAS.

„To sam ja”, rekao je Abas.

Dobro je govorio španski. Uskoro su bili u čovekovom malom žuto-zelenom automobilu koji ih je čekao napolju. Sve dok nije seo za volan, čovek se nije okrenuo prema Abasu.

„Gospodin Garsija. Policijski pozornik. Idemo u Mal Pais.”

„Posle ćemo u Mal Pais. Prvo ćemo d u Ulicu Kale broj 34 u San Hoseu. Da li znate gde se to nalazi?”

„Da, ali ja imam naređenje da bi trebalo direktno da odemo do...”

„Ja vam menjam to naređenje.”

Garsija je pogledao u Abasa. Abas mu je uzvratio pogled. Još uvek je u telu osećao pakleni let od Stokholma preko Londona i Majamija do San Hosea. Bio je na ivici. I Garsija je to mogao da vidi.

„Znači do Kalea broj 34.”

Garsija se zaustavio ispred oronule zgrade u - kako je to pokušao da objasni Abasu dok su dolazili - delu grada koji nije bio preterano gostoljubiv. „Neće dugo potrajati”, rekao je Abas.

Prošao je kroz trošna vrata.

Garsija je zapalio još jednu cigaretu.

Abas je polako otvorio poklopac male kutije i otkrio dva uska crna noža. Posebno ih je izradio njegov glavni snabdevač iz Marselja. Mršavi, bleđi čovek koji bi uvek došao na Abasov poziv i koji ga je snabdevao stvarima koje nije mogao da pronese kroz kontrole na aerodromima. Zato je bleđi čovek morao da ih napravi na licu mesta. Bez obzira na to gde se to mesto nalazi.

Sada je to bio Kale 34 u San Hoseu, u Kostariki.

Oni su se dugo već poznavali.

Zato se bleđi čovek nije uvredio kada je Abas tražio i nekoliko posebnih alata za koje je znao da bleđi čovek uvek ima uz sebe. Pomoću malog mikroskopa finiširao je svoj rad na oštricama noževa.

Zbog balansa.

Zbog nečega što može biti pitanje života i smrti.

„Hvala.”

Ukrkali su se na feribot i prešli na poluostrvo Nikoja, da bi se onda bez zaustavljanja odvezli do Mai Paisa, pri čemu se čitav njihov razgovor sastojao od samo nekoliko reči. Abas je saznao kakve je instrukcije Garsija dobio od švedske policije, što znači - od Mete. Trebalo je da odveze švedskog „predstavnik”, ali i da ne talasa mnogo oko toga. U jednom trenutku Garsija je pitao šta je cilj ove posete.

„Švedanin koji je nestao.”

Nije mu rečeno ništa više od toga.

Žuto-zeleni auto ostavljao je veliki oblak prašine za sobom. Ovde je na putevima uz obalu retko kada bilo tako suvo kao tog dana.

„Mal Pais!” rekao je Garsija.

Prilazili su naselju koje je izgledalo kao i sva ostala naselja pored kojih su prošli. Nekoliko kuća duž uskog, suvog puta, razdvojenih od mora samo stenama. Nikakav centar, čak ni raskrsnica, samo prašnjav put koji prolazi kroz mesto. Kola su se zaustavila i Abas je izašao iz njih.

„Sačekaj me u kolima”, rekao je.

Abas je sve obišao. Sa malom plastičnom kesicom u rukama i s dve fotografije unutra. Jedna fotografija bila je fotografija žrtve na Nordkosteru, a druga je bila fotografija Dena Nilsona.

Alijas Nilsa Venta.

Ubrzo je obišao sve što je mogao u Mal Paisu. Išao je pravo napred u jednom pravcu, a onda ponovo nazad. Nije bilo barova. Samo nekoliko restorana koji su se ugnezdili u podnožju planine i koji su trenutno svi bili zatvoreni, a bilo je i nekoliko malih hotela na obali. Kada je prošao kroz celo mesto, gde nije sreo živu dušu, otišao je pravo na plažu. Tamo je već sreo dva dečaka koji su se igrali s ogromnim gušterima na plaži tako što su vukli linije po pesku i pravili čudne zvukove. Abas je znao da dečaci imaju velike uši i velike oči kada požele, bar ih je on imao kada je bio mali. To mu je pomagalo da preživi u siromašnim krajevima u Marselju. Seo je dole odmah pored dečaka i pokazao im je sliku Dena Nilsona.

„Veliki Švedanin”, rekao je odmah jedan od dečaka.

„Da li možda znaš gde živi veliki Švedanin?”

„Da.”

Sunce je brzo zašlo iza okeana i ostavilo Mal Pais u nezdravom mraku. Da mali dečaci nisu bili pored njega, ne bi mogao da pronađe jednostavnu drvenu kuću koja se izgubila u drveću.

Ovako to nije bio problem.

„Ovde!”

Abas je pogledao prema divnoj drvenoj kući.

„Da li je veliki Švedanin živeo ovde?”

„Jeste. Ali on sada nije tu.”

„Znam. Otišao je u Švedsku.”

„A ko si ti?”

„Ja sam njegov rođak, a on me je poslao da mu donesem neke stvari koje je zaboravio ovde.”

Manuel Garsija je kolima išao za Abasom i dečacima. Sada je izašao iz kola i prišao im je.

„Je li to njegova kuća?”

„Jeste. Hajdemo do nje zajedno.”

Abas je svakome od dečaka dao po sto kolonesa i zahvalio im se što su mu pomogli. Dečaci su ostali da stoje tamo gde su i bili.

„Možete sada da idete.”

Dečaci se nisu ni pomerili. Abas im je dao još po sto kolonesa. Tek onda su mu se zahvalili i otrčali. Abas i Garsija prošli su kroz kapiju i krenuh prema kući. Abas je pretpostavio da je kuća bila zaključana. I bila je. Pogledao je u Garsiju.

„Zaboravio sam kapu u kolima”, rekao je.

Garsija se samo nasmejao. Je li tako hteo da igra ovu igru? Nema problema. Garsija je otišao nazad u kola i sačekao minut-dva. Kada je video da se u kući upalilo svetlo, vratio se. Abas mu je otvorio ulazna vrata iznutra, jer je sa zadnje strane kuće je uspeo da gurne okno i otvori prozor. Mrak koji je brzo padao pružao je dovoljnu zaštitu da tako nešto uradi neprimećeno. Pored toga, životinje su počele da se oglašavaju. I to svim mogućim vrstama glasova koji su dolazili od ptica, od majmuna, iz grla svih drugih primata koji Abasu nisu bili poznati. Potpuna tišina koja je ovde vladala pre jednog sata sada se pretvorila u kakofoniju zvukova koji su dolazili iz džungle.

„Šta tražite?” pitao je Garsija.

„Dokumente.”

Garsija je upalio cigaretu i seo u fotelju.

A onda je upalio sledeću cigaretu.

A posle toga još jednu.

Abas je bio pedantan čovek sa okom za detalje. Centimetar po centimetar pregledao je Švedaninovu kuću. Nije propustio ni kamenu pločicu ispod velikog bračnog kreveta, pod kojom je bio sakriven pištolj. Oružje je ostavio tamo gde je bilo.

Pištolji nisu bili njegove alatke.

Kada je ispraznio paklicu cigareta, a Abas krenuo po treći put da pretura po kuhinji, Garsija je ustao.

„Idem da kupim cigarete, da li vama treba nešto?”

„Ne.”

Garsija je izašao na kapiju, ušao u kola i odvezao se. Nestao je u pravcu Mal Paisa ostavljajući oblak prašine za sobom na putu prema Santa Terezi. Kada se prašina slegla, tamni kombi tiho je prišao duž uskog puteljka koji je vodio prema moru. Kombi se zaustavio između drveća. Iz njega su izašla tri čoveka. Tri krupna čoveka.

Od one vrste ljudi za kojom su vapili trgovci drogom u Stokholmu.

Pod okriljem mraka, kretali su se prema bašti ispred kuće velikog Šveđanina. Gledali su u kuću u kojoj su bila upaljena svetla. Jedan od njih je izvadio mobilni telefon i napravio nekoliko fotografija čoveka koji se kretao po kući.

Druga dvojica su zašla sa zadnje strane.

Abas je sedeo u stolici od bambusa u dnevnoj sobi. Nije uspeo da pronade ništa vredno. Ništa što bi moglo da pomogne Mete. Nikakve papire, nikakva pisma. Nikakve veze sa ubistvom Nilsa Venta u Stokholmu. A baš ništa što bi moglo da bude povezano sa žrtvom na Nordkosteru, kao što je Stilton očekivao. Kuća je bila čista i u njoj nije bilo ničeg neobičnog osim pištolja ispod kreveta. Abas se zavalio u naslon stolice i zatvorio oči. Dug let je uzimao svoj danak, pre svega fizički. Mentalno, on je bio unutar svoje mantre, unutarnjeg načina za punjenje duhovnih baterija koje su mu omogućavale da ostane usredsređen. Tako da nije čuo korake kada su dva čoveka prošla kroz zadnja vrata, kao i on te večeri. U sledećoj sekundi već je jasno čuo. Bez glasa je ustao sa stolice, krećući se kao senka, i otišao do spavaće sobe. Koraci su se približavali. Garsija? Već? Čuo je korake u sobi u kojoj je sedeo do malopre. Dvoje? Zvučalo je tako. Onda ponovo tišina. Da li su znali da je tu? Verovatno, svetla u kući bila su upaljena. Mora da su ga videli sa ulice. Abas se pribio uz drveni zid. Možda su to samo komšije. Možda su videli upaljeno svetlo i pitali se šta on to radi u kući. A možda su i potpuno drugi ljudi. S drugačijim namerama i ciljevima. Abas se pitao zašto ništa nije čuo. Ljudi su znah da je on negde u kući, a u kući nije bilo puno mesta na kojima je mogao da bude. Mala kuhinja je u potpunosti bila vidljiva iz dnevne sobe. Mogli su da vide da nije bio tamo. To znači da su shvatili gde se nalazi. Ovde. Disao je što je tiše mogao. Zašto nisu ušli unutra? Da li bi trebalo da ih sačeka? Tiho... Na kraju je doneo odluku i izašao kroz vrata spavaće sobe. Dva veoma kršna čoveka, s ogromnim pištoljima u rukama, stajala su na dva metra ispred njega, uperivši cevi u njega. Mirno.

„Koga tražite?” rekao je Abas.

Muškarci su gledali jedan u drugog: govorio je španski. Muškarac zdesna pištoljem je pokazao prema stolici na kojoj je Abas sedeo kada su ušli.

„Sedi dole.”

Abas je pogledao u cev pištolja, prešao preko sobe i seo. Muškarci su

verovatno Kostarikanci, pomislio je. Zlonamemi Kostarikanci. Možda pljačkaši?

„O čemu se radi ovde?“, pitao je.

„Ti si u pogrešnoj kući“, rekao je čovek sa leve strane.

„Je li vaša, možda?“

„Šta radiš ovde?“

„Čistim.“

„To ti je bio glup odgovor. Probaj ponovo.“

„Tražim ogromnog guštera koji je ovde pobegao“, rekao je Abas.

Muškarci su pogledali jedan u drugog. Dosadan i naporan tip. Jedan od njih je izvukao tanak konopac.

„Ustani.“

Bio je to pokret koji je predstavljao Abasovu drugu prirodu. Ustajanje sa stolice, lagani čučanj unapred, glava sagnuta do grudi i - tokom tog pokreta - delovanje. Nijedan od muškaraca nije video pokret, ali jedan od njih mogao je da oseti tanak nož koji mu je prošao kroz grlo i karotidnu arteriju. Drugi je mogao da oseti kako mu vrela krv prska pravo u oko. On se refleksno pomerio korak u stranu i dobio je nož duboko u rame. Pištolj mu je pao na pod.

Abas ga je pokupio s poda.

„Huane!“

Čovek sa nožem u ramenu okrenuo se prema vratima i dozivao nekoga. Abas je pogledao u istom smeru.

Treći čovek, koji je bio napolju, čuo je uzvik koji je došao iz kuće. Krenuo je ka kapiji kada su ga obasjali farovi Garsijinog automobila. Sagnuo se i čučnuo u jarak koji se nalazio odmah pored kapije. Žuto-zeleni automobil se zaustavio ispred kuće i Garsija je izašao iz njega sa cigaretom u ustima.

Nadam se da je onaj uvrnuti Šveđanin do sada već završio, pomislio je.

I jeste završio.

Kada je Garsija ušao u dnevnu sobu, dva čoveka ležala su na podu. On ih je odmah prepoznao sa poternica koje su im stajale na oglasnoj tabli u stanici i iz mnogobrojnih izveštaja kostarikanske policije. Dva ozloglašena čoveka. Jedan od njih ležao je u lokvi krvi na podu i verovatno je bio mrtav. Drugi je sedeo naslonjen na zid i rukom se držao za desno rame iz koga je liptala krv. Čudni Šveđanin stajao je pored drugog zida i čistio je dva duga,

uska noža.

„Provalnici”, rekao je Švedanin. „Idem peške do Santa Tereze.”

Abas je znao za trećeg čoveka. Znao je da je taj treći čovek negde napolju u mraku iza njega, ili je barem pretpostavljao da je ovaj tamo. Takođe je znao da je to dugo rastojanje koje treba preći po mračnom i pustom putu do Santa Tereze. Pretpostavio je da je treći čovek shvatio šta se dogodilo s prvim i s drugim. Pogotovo kada je Garsija uleteo unutra, izvukao mobilni i glasom koji gotovo da je dostigao falset o događaju obavestio pola policije na Nikoji.

„Mal Pais!”

I treći čovek mora da je to takođe čuo.

Abas je bio vrlo koncentrisan dok je koračao. Okrenut leđima prema trećem čoveku. Metar po metar, kroz tihe krivine utonule u mrak, prema dalekim svetlima Santa Tereze. Znao je da ovako rizikuje da dobije metak u leđa. Crni noževi protiv toga ne pomažu. U isto vreme izgledalo je kao da je treći čovek bio na nekoj vrsti misije, zajedno s „grlom” i onim drugim koji je dobio nož u rame. Oni nisu bili obični pljačkaši. Zašto bi tri pljačkaša upala u kuću koja je još s kapije jasno govorila: STOP! Pogotovo što je u okolini bilo mnogo interesantnijih kuća za pljačku. Bile su bliže džungli, pristupačnije za pljačku.

Ovaj trio bio je tu iz posebnih razloga.

Zato su došli u kuću Nilsa Venta.

Zbog čega?

Dobre vibracije, tako se zvao bar. *Bič bojsi* mogli bi da se žale za povredu autorskih prava. Ali Kalifornija je bila poprilično daleko, a američki surferi verovatno su osećali nostalgiju kada bi ušli na piće u ovu zapuštenu jazbinu u Sent Terezi.

Abas je sedeo na jednom kraju dugog zadimljenog šanka. Sam, sa čašom džin-tonika ispred sebe. Samo ovaj put. Alkoholno piće. Mišići i sva čula bili su mu u stanju pune pripravnosti dok je hodao kroz mrak, pažljivo pokrećući one delove tela gde su mu skriveni noževi. Dospeo je ovoliko daleko. A da nije dobio metak u leđa. Sada je osetio da bi mu prijalo piće. Što mu neće baš pomoći da bolje prosuđuje, reklo je nešto u uglu njegovog mozga. Ali ostatak je rekao da je to u redu.

Pretpostavljao je da je treći čovek tu negde.

U mraku.

Abas je otpio gutljaj pića. Igeno, barmen, izmiksovao ga je do perfekcije. Abas se okrenuo i pogledao u ostale ljude koji su pili za barom. Bili su preplanuli, manje ili više, neki su i gadno pocrveneli na suncu, što su s ponosom isticali na svojim torzima kao glavni deo svog identiteta. I žene. Lokalne žene i turisti. Neki od njih bili su i vodiči, neki surferi entuzijasti, sva torza razgovarala su jedna s drugim. Abasov pogled lutao je po baru i preko šanka, pa se zaustavio na suprotnom zidu. Nekoliko dugih polica s flašama, manje ili više jakog, ukusnog pića, a sve samo s jednom svrhom.

Onda ju je video.

Bubašvabu.

Ogromnu, veliku bubašvabu. Sa dugim antenama i jakim smeđim krilima. Milela je preko otvora jedne boce na polici. Bio je to zid od dasaka, pokriven fotografijama turista i razglednicama. Izenada je i Igeno primetio bubu, pošto je pratio Abasov zainteresovan pogled. S blagim osmehom na usnama, zgnječio je bubašvabu dlanom. Pravo na fotografiji. Na fotografiji na kojoj je bio Nils Vent sa rukom oko struka mlade žene.

Abas je spustio svoje piće na šank uz blagi zveket. Izvadio je parče papira iz zadnjeg džepa i pokušao da uporedi sliku sa fotografijom ispod zgnječene bubašvabe.

„Možete li to da sklonite?”

Abas je pokazao na bubašvabu. Igeno ju je krpom obrisao sa zida.

„Ne volite bubašvabe?”

„Ne, kvare mi vidik.”

Igeno se nasmejao. Abas nije. Brzo je shvatio da je mlada žena koju je Nils Vent držao u zagrljaju zapravo žrtva sa Nordkosteru. Bila je to žena koja se udavila u uvalama Haslevikarne. Završio je piće.

„A pokušaj da ustanoviš bilo kakvu povezanost između Venta i žene koja je ubijena na Nordkosteru”, rekao je Stilton.

A veza je i postojala.

„Još jedno piće?”

Igeno se ponovo stvorio pored Abasa.

„Ne, hvala vam. Da li znate ko su čovek i žena na toj fotografiji tamo?”

Abas je pokazao na fotografiju, a Igeno se okrenuo i takođe pokazao na nju.

„To je veliki Švedanin, Den Nilson, a ne znam ko je žena pored njega.”

„Da li možda poznajete nekoga ko bi to mogao da zna?”

„Ne, čekajte, možda Boskes...”

„Ko je on?”

„Nekada je bio vlasnik ovog bara, on je postavio ove slike.” Igeno je pokazao prema fotografijama na zidu.

„Gde bih mogao da pronađem tog Boskesa?”

„U njegovoj kući. On nikada ne izlazi iz kuće.”

„A gde je to?”

„U Kabuji.”

„Je li to daleko?”

Igeno je izvukao malu mapu ispod šanka i pokazao na selo u kome je bila Boskesova kuća. Abas je sada već razmišljao da li da se vraća u Mal Pais i pita Garsiju da ga odveze u selo.

Dve stvari naterale su ga da odabere drugu opciju. Prva je bila onaj treći, čovek koji se krio negde napolju i osmatrao. Druga je bila policija. Bilo je najverovatnije da je Ventova kuća sada bila puna policije. Neki od njih verovatno će želeti da postave pitanja na koja Abas nije bio raspoložen da odgovara.

Zato je pogledao u Igena koji se smeškao.

„Hoćete li u Kabuju?”

„Hoću.”

Igeno je pozvao nekoga telefonom, a nekoliko minuta kasnije jedan od njegovih sinova pojavio se ispred bara na motokultivatoru. Abas je pitao da li može da pozajmi sliku sa zida. Mogao je. Izašao je napolje i seo iza sina na motokultivator i pogledom prešao po okolini. Iako je bio potpuni mrak i iz bara nije dolazilo puno svetlosti, video je senku. Ili samo njen kratki odraz. Pored velike palme koja je bila na pristojnoj udaljenosti.

Treći čovek.

„U redu, idemo.”

Abas je dodirnuo Igenovog sina po ramenu i motokultivator je krenuo. Kada je Abas okrenuo glavu, video je da se treći čovek kreće prema Mal Paisu iznenađujućom brzinom. Da nekako stigne do kola, pretpostavio je Abas, Shvatio je da mu neće trebati dugo da dostigne motokultivator, s obzirom na to da je postojao samo jedan put. U jednom smeru.

Prema Kabuji.

Igenov sin pitao je da li bi trebalo da sačeka, ali ga je Abas pustio da ide.

Ovo bi moglo da potraje. Sam ulazak u Boskesovu kuću bio je zahtevan i oduzeo je mnogo vremena. Trebalo je dosta toga proći pre nego što se stigne do verande.

Boskes je tu sedeo. U beloj garderobi, poluobrijan, na stolici pored zida. Sa čašom ruma u ruci i golom sijalicom koja je visila na zidu nedaleko od njega. Nije bila uključena. Koncert koji su priredili zrikavci u džungli oko njih nije mu parao uši. Kao ni slabi huk koji je mogao da se čuje iz pravca malog vodopada koji se skrio u zelenilu. Gledao je u sićušnog insekta koji je šetao po njegovoj smeđoj ruci.

„Onda je pogledao u Abasa.

„A ko si sad pa ti?“

„Ja se zovem Abas el Fasi, i ja sam is Švedske.“

„Da li poznaješ velikog Šveđanina?“

„Da, poznajem ga. Mogu li da se popnem?“

Boskes je posmatrao Abasa koji je stajao negde ispod verande. On nije izgledao kao Šveđanin. Ili Skandinavac. Nimalo nije ličio na velikog Šveđanina.

„I šta sad hoćeš?“

„Hoću da razgovaram s vama, Boskese, o životu.“

„Popni se gore.“

Abas se popeo na verandu, a Boskes je gurnuo stolicu u njegovom pravcu. Abas je seo na stolicu.

„Da li vi to Dena Nilsona zovete veliki Šveđanin?“ pitao je Abas.

„Da. Jesi li ga upoznao?“

„Ne, nisam. On je mrtav.“

Nije bilo lako protumačiti Boskesov izraz lica u senci pored zida. Abas je jedino mogao da vidi je da je ovaj otpio iz čaše i da mu ova nije stajala mirno u ruci dok ju je spuštao dole.

„Kada je umro?“

„Pre nekoliko dana. Ubijen je.“

„Ti si ga ubio?“

Donekle čudno pitanje, pomislio je Abas. Ali on je bio na drugoj strani sveta u nekom malom selu bogu iza leđa, na ivici džungle, sa čovekom koga ne poznaje. Takođe, nije znao ni kakvu je vrstu odnosa on imao s Nilsom Ventom. Velikim Šveđaninom, kao što ga je Boskes zvao.

„Nisam. Ja radim za švedsku policiju.“

„Imaš li neku ispravu?“

Boskes nije bio od juče.

„Nemam.”

„Zašto bi onda trebalo da ti verujem?”

Da, zašto bi, pomislio je Abas.

„Imate li kompjuter?” pitao je.

„Da.”

„Možete li na internet?”

Boskes je hladno pogledao u Abasa. Tako hladno da je taj pogled prodirao kroz mrak. Ustao je i ušao unutra. Abas je ostao tamo gde je i bio. Nakon minut-dva Boskes je izašao s laptopom i ponovo seo na svoju stolicu. Pažljivo je ugrao mobilni modem u ulaz u kompjuteru i podigao ekran.

„Potražite pod Nils Vent, ubistvo, Stokholm.”

„Ko je Nils Vent?”

„To je pravo ime Dena Nilsona.”

Plava svetlost s monitora odbijala se o Boskesovo lice. Njegovi prsti su šarali po tastaturi. Onda je sačekao i pogledao u ekran, a čak ni tada nije mogao da razume ni reč, ali uspeo je da prepozna sliku koja je bila na naslovnim stranama novina. Sliku Dena Nilsona, velikog Šveđanina. Sliku staru dvadeset sedam godina. Otprilike onako kako je Nilson izgledao kada se prvi put pojavio u Mal Paisu.

Ispod fotografije je pisalo „Nils Vent”.

„Ubijen?”

„Da.”

Boskes je sklopio kompjuter i ostavio ga na drvenom podu ispred sebe. Odatle je iz senke uzeo dopola punu flašu ruma i sipao u čašu. Popriličnu količinu.

„To je rum. Hoćeš li i ti malo?”

„Neću”, rekao je Abas.

Boskes je ispraznio čašu u jednom gutljaju, spustio je u krilo i obrisao oči drugom rukom.

„Bio mi je prijatelj.”

Abas je klimnuo glavom. Rukom je pokazao da to razume i da ima simpatije za Boskesova osećanja. Ubijeni prijatelji zaslužuju poštovanje.

„Koliko dugo ste ga poznavali?”, pitao je.

„Veoma dugo.”

Prilično neprecizna mera za vreme. Abasu je trebalo nešto preciznije.

Bila mu je potrebna vremenska odrednica koju će moći da poveže sa slikom žene koju je video na fotografiji u baru.

„Možete li to da upalite?”

Abas je pokazao na sijalicu u sobi. Boskes se blago okrenuo i dohvatio stari bakelitni prekidač na zidu. Svetio gotovo da je zaslepelo Abasa na nekoliko sekundi. Onda je izvadio sliku.

„Pozajmio sam u Santa Terezi fotografiju na kojoj Nilson stoji sa ženom na... Evo slike.”

Abas je pružio fotografiju. Boskes ju je uzeo.

„Da li znate ko je ona?”

„Adelita.”

Ime! Najzad!

„Samo Adelita, ili...”

„Adelitia Rivera. Iz Meksika.”

Kada je ovo čuo, Abas je počeo da vaga. Da li bi trebalo da kaže da je i Adelita Rivera ubijena? Udaljena na plaži u Švedskoj. Možda je i ona bila Boskesova prijateljica? Dvoje ubijenih prijatelja, a od ruma nije ostalo gotovo ništa. Uzdržao se od ovoga.

„Koliko dobro je Den Nilson poznavao Adelitu?”

„Bila je u drugom stanju i nosila je njegovo dete.”

Abas je netremice gledao Boskesa u oči. Cela priča mogla bi biti izgrađena na osnovu ovoga što je on rekao. Duboko u sebi znao je šta bi ovo moglo da znači. Za Toma. Nils Vent je otac žrtvinog deteta!

„Možete li da mi kažete nešto o Adeliti?”, pitao je Abas.

„Ona je veoma lepa žena.”

A onda mu je Boskes ispričao sve ono što je znao o Adeliti, a Abas se trudio da zapamti svaki detalj. Znao je da će to mnogo značiti Tomu. „Onda je ona otišla”, rekao je Boskes.

„Kada je to bilo?”

„Pre mnogo godina. Ne znam gde je otišla. Nikada se nije vratila. Veliki Šveđanin je bio tužan, veoma tužan. Odvezao se dole u Meksiko da je pronađe, ali ona je nestala. Onda je otišao kući u Švedsku.”

„Ali to je bilo nedavno, zar ne?”

„Jeste. Zar nije ubijen u tvojoj zemlji?”

„Jeste. I mi ne znamo ko je to uradio i zašto je uradio. Ja sam došao ovde da pronađem nešto što bi moglo da nam pomogne”, rekao je Abas.

„Da pronađete ubicu?”

„Da, i ubicu i motiv za ubistvo.”

„On mi je ostavio torbu kada je otišao.”

„Zaista?”

Abas je uključio sva čula i stavio ih u stanje pune pripravnosti.

„I šta je u toj torbi?”

„Ne znam. Ako se ne vrati do prvog jula, treba da je predam policiji.”

„Ja sam policija.”

„Nemaš nikakvu ispravu.”

„Nije mi potrebna.”

Pre nego što je Boskes uspeo da trepne, dugi, crni nož pogodio je električnu žicu na zidu. Nakon što je nekoliko sekundi treperila, sijalica na plafonu se konačno ugasila. Abas je pogledao u Boskesa u mraku.

„Imam još jedan kod sebe.”

„U redu.”

Boskes je ustao i ponovo ušao unutra. Brže nego prethodnog puta izašao je sa kožnom torbom u ruci i pružio je Abasu.

Treći čovek je parkirao tamni kombi na bezbednoj udaljenosti od Boskesove kuće, a onda se privukao najbliže što se usuđivao. Nije bio dovoljno blizu da bi golim okom mogao da vidi šta se događa, ali pomoću zelenog infracrvenog dvogleda uspeo je to da nadoknadi, tako da nije imao problema da vidi šta je Abas izvadio iz male torbe na verandi.

Mali koverat, plastična fascikla i kasete.

Abas je ponovo vratio stvari unutra. Odmah je shvatio da je ova torba bila ono što su gorile tražile u Ventovoj kući u Mal Paisu. Neće sada pažljivo pregledati sadržaj torbe. Osim toga, sam je isključio jedino svetlo na verandi. Malo je podigao torbu.

„Moraću ovo da ponesem sa sobom.”

„Razumem.”

Crni nož je naglo povećao Boskesovo razumevanje situacije i izuzetno uticao na njegovo odobravanje.

„Da li imate toalet?”

Abas je ustao, a Boskes mu je pokazao na vrata u drugoj prostoriji. Abas je izvukao nož iz zida i nestao u toaletu sa torbom u rukama. Nije nameravao da se odvoji od nje. Boskes je ostao da sedi u stolici. Svet je čudno mesto, pomislio je. A veliki Šveđanin je mrtav.

Izvukao je malu bocu iz džepa pantalona i počeo da nanosi svezi lak za

nokte u mraku.

Abas je ubrzo izašao i pozdravio se sa Boskesom, koji mu je poželeo sve najbolje. Donekle neodlučno, Abas je prihvatio neočekivani zagrljaj. Onda je Boskes ušao unutra.

Abas je sišao dole na put i počeo je da hoda. Glava mu je bila puna različitih misli. Znao je ime žene koje je Tom pokušavao da otkrije više od dvadeset godina. Adelita Rivera. Meksikanka koja je nosila dete ubijenog Nilsa Venta.

Čudno.

Na sto i nešto metara od Boskesove kuće, tamo gde je put bio najuži i mesečina najslabija, iznenada je osenio pištolj na leđima. Suviše blizu da bi mogao da upotrebi noževе. Treći čovek, pomislio je. U tom istom trenutku torba mu je bila istrgnuta iz ruku. Kada se okrenuo, dobio je žestok udarac u potiljak. Izgubio je ravnotežu i pao u zeleno rastinje pored puta. Ležao je tamo i video veliki crni kombi kako izleće iz šume i nestaje niz put.

Onda je i on nestao u sumaglici.

Kombi je nastavio da tutnji kroz Kabuju, pa je nastavio u istom ritmu preko polovine poluostrva Nikoja. Nedaleko od aerodroma u Timburu, kombi se zaustavio pored puta. Treći čovek je upalio svetio iznad glave u kombiju i otvorio kožnu torbu.

Bila je puna toalet-papira.

Abas je došao sebi. Ležao je pored puta. Stavio je ruku na glavu i osenio veliku čvorugu pod prstima. Bila je bolna i osetljiva. Trećem čoveku dao je ono što je ovaj hteo. Kožnu torbu.

Ono što je bilo u samoj torbi sada je bilo u Abasovom džemperu.

A nameravao je da tu i ostane, sve dok ne bude stigao u Švedsku.

Treći čovek i dalje je sedeo u kombiju. Borio se sa sobom i neko vreme je imao mentalnu blokadu. Sada je shvatio da više ne može mnogo toga uraditi. Prevaren je i do sada se čovek s noževima sigurno vratio do policije u Mal Paisu. Izvadio je mobilni telefon, stigao do fotografije koju je snimio kroz prozor Ventove kuće, napisao kratak tekst ispod nje i poslao je kao MMS.

Poruka je stigla do K. Sedovika u Švedskoj. Ovaj je poruku odmah prosledio čoveku koji je sedeo na veoma prostranoj verandi nedaleko od

Mosta Stoksund. Njegova žena bila je unutra, tuširala se. On je pročitao kratku poruku o sadržaju torbe koja će kasnije biti napunjena toalet-papirom: mali koverat, plastična fascikla, kasete. Originalna traka, pomislio je. Sa snimljenim razgovorom koji je mogao da promeni život Bertila Magnusona.

Pogledao je i fotografiju koja je došla uz poruku.

Fotografiju čoveka s noževima, Abasa el Fasija.

Krupije?

Iz Kazina *Kosmopol*? Šta će on u Kostariki?

I zbog čega je, zaboga, njemu potrebna originalna traka?

Olivija je loše spavala.

Bila je na ostrvu Tininge tokom letnjih praznika. Sa majkom i nekoliko njenih poznanika. Naravno, mogla je da ode i na ostrvo Meja sa Leni i njihovim zajedničkim društvom, ali ipak je odabrala Tininge. Tuga nakon Elvisa prelazila je preko nje u talasima i imala je potrebu da bude sama. Ili bar da bude sa ljudima koji neće od nje očekivati da se veseli i slavi. Juče su ona i mama same bile tamo i ofarbale su onu polovinu kuće koja je najviše bila izložena suncu. Tako da Arnea ne bi bilo sramota, kako je Marija rekla. A onda su popile možda i previše vina. Što je ona platila preko noći. Probudila se negde oko tri i nije se vratila da spava sve do sedam. Pola sata pre nego što je sat zazvonio.

Sada je strpala u usta nekoliko keksa od pirinča i krenula da se istušira, prebacivši samo kućni ogrtač preko leđa, kada se začulo zvono na vratima.

Otvorila je. Stilton je stajao ispred nje na odmorištu u crnom sakou koji mu je očigledno bio suviše mali.

„Zdravo”, rekao je.

„Zdravo! Jesi li se ti to ošišao?”

„Marijane me je pozvala. Nema poklapanja.”

Olivija je primetila kako je jedan od komšija prošao pored njih bacivši samo prekoran pogled na čoveka ispred vrata. Ona se pomerila u stranu, a onda je pokazala Stiltonu da uđe. Zatim je zatvorila vrata.

„Nema podudaranja?”

„Nema.”

Olivija je krenula do kuhinje, hodajući ispred njega. Stilton ju je pratio ne skidajući sako.

„Znači, dlaka ne pripada žrtvi?”

„Ne.”

„To znači da može da pripada i nekome od počinilaca.”

„Moguće je.”

„Džeki Berglund”, rekla je Olivija.

„Zaboravi.”

„Ali, zašto da ne? Zašto to ne bi moglo da pripada njoj? Ona ima tamnu kosu, bila je na ostrvu kada se dogodilo ubistvo i imala je prokletu besmisleno objašnjenje zašto je nestala ubrzo nakon ubistva. Zar ne?”

„Upotrebiću tvoj tuš”, rekao je Stilton.

Olivija nije znala šta da mu kaže, već je samo pokazala prema vratima kupatila. I dalje je bila bez teksta kada je on nestao unutra. Istuširati se u nečijem kupatilu prilično je intimna stvar, ali nekim ljudima to ništa ne znači. Oliviji je trebalo neko vreme da prihvati da Stilton sada stoji tamo i spira sa sebe ono što već spira.

Onda je počela da razmišlja o Džeki Berglund.

Crne misli.

„Zaboravi na Džeki Berglund”, rekao je Stilton.

„Zašto bih zaboravila na nju?”

Dugo se tuširao hladnom vodom, razmišljao o Olivijinoj opsednutosti Džeki Berglund, a onda je odlučio da je uputi u neke stvari. Olivija se obukla i poslužila mu je kafu za kuhinjskim stolom.

„Ovako je to bilo”, počeo je on. „Godine 2005. ubijena je mlada, trudna devojka po imenu Jil Engberg, a ja sam dobio zadatak da povedem istragu o ovom ubistvu.”

„To već znam.”

„Samo počinjem od početka. Jil je bila devojka za poslovnu pratnju. Uskoro smo otkrili da je radila za Džeki Berglund u *Crvenom somotu*. Okolnosti u okruženju ubistva navele su nas da posumnjamo da bi ubica mogao da bude neka od stalnih Džekinih mušterija. Ja sam tu liniju istrage prilično jako gurao, ali onda se ona zaustavila.”

„Na koji način se zaustavila?”

„Dogodile su se neke stvari.”

„Koje?”

Stilton je začutao, a Olivija je čekala.

„Šta se dogodilo?” pitala je na kraju.

„Pa, nekoliko stvari se dogodilo u isto vreme. Ja sam imao nervni slom i završio sam u psihozi, kao prvo. Neko vreme sam bio na bolovanju, a kada sam se vratio, uklonili su me sa slučaja.”

„Zašto?”

„Zvanično zato što je procenjeno da tada nisam bio u stanju da vodim istragu ubistva, što je možda i bilo istina.”

„A nezvanično?”

„Bilo je tu ljudi za koje verujem da su želeli da me skinu sa slučaja ubistva trudne Jil.”

„Zato...”

„Zato što sam se suviše približio poslu koji je Džeki Berglund vodila.”

„Mislite, približili ste se njenim klijentima?”

„Da.”

„I ko je onda preuzeo slučaj?”

„Rune Foš. Policajac koji je...”

„Znam ko je on”, rekla je Olivija. „Ali on nije rešio ubistvo Jil. Čitala sam u...”

„Ne, nije ga rešio.”

„Ali vama mora da je pala na pamet ista pomisao kao i meni? Kada ste radili na slučaju trudne Jil.”

„Da je bilo sličnosti sa Nordkosterom?”

„Da.”

„Naravno, ja sam... Jil je takođe bila trudna”, nastavio je Stilton, „kao i žrtva na plaži, a Džeki se pojavljivala u obe istrage. Možda je žrtva bila devojka za poslovnu pratnju. Na kraju krajeva, ništa nismo znali o njoj. Tako da sam pomislio da tu mora da postoji neka veza, da je možda isti počinitelj i to sa istim motivom.”

„A šta bi bio taj motiv?”

„Ubistvo prostitutke koja ga je ucenjivala na račun svoje trudnoće. Zato sam uzeo DNK iz fetusa koji je nosila Jil i uporedio ga sa DNK deteta žene s plaže. Nije bilo poklapanja.”

„To ne isključuje mogućnost da je Džeki Berglund u sve umešana.”

„Ne, i ja imam hipotezu o njoj koju sam razrađivao neko vreme. Ona je bila na Nordkosteru sa dvojicom Norvežana na luksuznoj jahti, pa sam pomislio da su oni bilo kvartet od početka, s tim što je žrtva bila ta četvrta osoba, a onda je nešto krenulo po zlu među njima i one tri su ubile četvrtu.”

„Ali?”

„To me nigde nije odvelo, nisam mogao da dokažem da je ijedno od njih bilo na plaži niti da je bilo ko od njih imao kontakta sa žrtvom, o čijem identitetu ne znamo ništa.”

„Sada možda možete da dokažete da je Džeki bila na plaži.”

„Preko šnale za kosu?”

„Da.”

Stilton je pogledao u Oliviju. Ona se nije predavala, a on je postajao sve više impresioniran njenom istrajnošću, radoznalošću, njenom sposobnošću da...

„Minduša?”

Olivija je prekinula Stiltonove misli.

„Rekli ste da ste pronašli mindušu u džepu žrtvinog bademantila, koja je verovatno bila njena. Je li tako? Mislili ste da je to donekle čudno.”

„Da.”

„Da li je na njoj bilo otisaka prstiju?”

„Samo žrtvinih. Hoćeš li da vidiš mindušu?”

„Da li je *vi* zaista imate?”

„Da, minduša je u kamp prikolici.”

Stilton je izvadio veliku kartonsku kutiju ispod jednog od ležajeva u kamp prikolici. Olivija je sela na drugi ležaj. On je otvorio kutiju i podigao providnu kesicu sa malom lepom mindušom.

„Evo kako ona izgleda.”

Stilton je pružio mindušu Oliviji.

„Zašto je držite ovde?” pitala je.

„Završila je sa ostalim mojim stvarima kada sam ih pokupio iz kancelarije nakon što su me skinuli sa slučaja. Ležala je na dnu fioke koju sam ispraznio.”

Olivija je držala mindušu u ruci. Imala je prilično specifičan dizajn. Gotovo kao pupoljak ruže koji se pretvorio u srce, sa malim biserom koji je visio na dnu i plavim kamenom u sredini. Veoma lepo. Minduša ju je podsećala na nešto. Bila je sigurna da je negde videla sličnu mindušu i ranije.

I to ne tako davno.

„Mogu li da je pozajmim do sutra?”

„Zašto?”

„Zato što sam nedavno videla nešto veoma slično.”

U radnji? Iznenada je pomislila.

U radnji na Sibilegatanu?

Mete Olseter je sedela sa nekim članovima svog tima u istražnoj sobi u Polhemsgatanu. Nekolicina je slavila letnje praznike, a ostali su nastavili sa poslom. Sada su preslušavali Metino saslušanje Bertila Magnusona. I to po treći put. I svi su osećali isto: lagao je u vezi sa telefonskim pozivima. Delimično je to bilo osećanje stečeno na osnovu iskustva. Iskusni istražitelji koji su mogli da izvagaju i najmanju razliku u tonu glasa osobe koju ispituju.

Ali tu je bilo i nešto veoma konkretno. Zašto je Nils Vent rvaao Bertila Magnusona četiri puta i ništa nije rekao? Bar kako je Magnuson tvrdio da se dogodilo. Vent je verovatno shvatao da ni u najluđim snovima Magnuson ne bi mogao da pomisli da ga to zove Nils Vent, koji je nestao pre dvadeset i sedam godina i koji sada opet ne progovara ni reč. I koja bi onda uopšte bila svrha ovih poziva? Pogotovo za Venta.

„On nije ćutao.”

„Nije.”

„Pa šta je onda rekao?”

„Rekao je nešto što Magnuson nije hteo da se otkrije.”

„O čemu li je tu moglo da se radi?”

„O prošlosti.”

Na tom delu Mete je prekinula glasno razmišljanje svojih kolega. Pretpostavila je da je Vent zaista nestao na dvadeset sedam godina i da se iznenada pojavio u Stokholmu i pozvao svog bivšeg poslovnog partnera. A jedina stvar koja njih dvojicu danas povezuje odigrala se davno.

„Znači, ako hipotetički kažemo da Magnuson stoji iza Ventovog ubistva, onda motiv mora ležati u ta četiri poziva”, rekla je ona.

„Učena?”

„Verovatno.”

„I čime je to Vent mogao da ucenjuje Magnusona? I to danas?”, pitala se Lisa.

„Radi se o nečemu što se tada dogodilo.”

„I ko može da zna nešto o tome? Bertil Magnuson?”

„Ventova sestra u Ženevi?”

„Sumnjam.”

„Njegova bivša žena?”, pitao se Bose.

„Ili Erik Granden”, rekla je Mete.

„Političar?”

„On je bio u upravi *Magnuson Vent majninga* kada je Vent nestao.”

„Da li bi možda trebalo da ga potražim?” pitala je Lisa.

„Da, potraži ga.”

Olivija je sedela u podzemnoj železnici. Sve vreme dok je od kamp prikolice išla prema gradu, po glavi je prevrtala informacije koje je dobila od Stiltona. Nije bila baš sigurna šta je zapravo mislio kada joj je sve to ispričao. Povrh svega, znala je da nije dobra ideja da se suviše približava

Džeki Berglund.

Kada je on sam to pokušao, sve se završilo tako što je bio udaljen sa slučaja. Ali ona nije bila policajka. Ne još. Nije bila deo neke zvanične istrage. Nju niko nije mogao da udalji. Mogli su da joj prete i da ubiju njenog mačka. Ali ne više od toga. Bila je slobodna da uradi ono što hoće.

A upravo je to i naumila.

Da priđe što bliže Džeki Berglund, ubici mačaka. Da pokuša da uzme od Džeki nešto što bi moglo da joj posluži za testiranje DNK. Da vidi da li je to bila njena kosa u šnali koju je Gardman pronašao na plaži.

A kako to da uradi?

Teško da će moći da uđe u Džekin butik. Potrebna joj je pomoć. A onda joj je nešto palo na pamet. Zbog čega je morala da uradi nešto odbojno. Nešto vrlo odbojno.

Bio je to skućeni, dvosobni stan na Sederarmsvegenu u Kertorpu, na drugom spratu. Na vratima nije bilo imena, a u sobama gotovo da nije ni bilo nameštaja. Mink, koji je na sebi imao samo donji veš, stajao je pored prozora i ubadao se čeličnom iglom. To nije često radio. Gotovo nikad. U poslednje vreme bio je na mnogo lakšim stvarima. Ali ponekad je zaista morao da sebi rasturi mozak. Pogledao je oko sebe po stanu. I dalje ga je bolelo ono što se na kraju dogodilo kod kamp prikolice. „Ne bih te pipnula prstom i da mi neko uperi pištolj u glavu.” Ta jebena kurvica oduvala ga je kao da je niko i ništa. Gubitnik, neko koga možeš da zamisliš kako stoji u zadnjem dvorištu i drka u saksije.

Osećao se jebeno odvratno zbog toga.

Ali šta ti je potrebno da nekako podigneš ego koji se survao? Za manje od deset minuta Mink bio je ponovo u formi. Njegov mozak se tresao i podrhtavao, i već je konstruisao nekoliko objašnjenja za ovo poniženje. Počevši od činjenice da devojka nije imala predstavu sa kim razgovara - sa Minkom, muškarčinom - do toga da je ona jednostavno jedan običan idiot. Pored toga, devojka je bila i razroka. Patetična pizdetina koja je mislila da će naći nešto bolje od Minka!

Sada se već osećao mnogo bolje.

Kada se začulo zvono na vratima, ponovo je bio na odgovarajućem nivou svoga ega. Noge gotovo da su ga same odvele do vrata. Visoka? Pa šta. On je faca u pokretu. Mangup i šmeker koji sve drži pod kontrolom.

Umalo što nije istrkao vrata dok ih je otvarao.

Patetična pizda?

Mink je buljio u Oliviju.

„Zdravo”, rekao je.

Mink je nastavio da bulji.

„Samo sam htela da se izvinim”, nastavila je ona. „Bila sam vrlo gruba pre neko veče kod kamp prikolice, potpuno van svake kontrole i zaista nisam tako mislila. Bila sam u šoku zbog onoga što se dogodilo Stiltonu i to nije bilo ništa lično, časna reč. Bila sam samo prokleta glupa. Zaista. Žao mi je.”

„I šta sad hoćeš, koji moj?”

Olivija je mislila da je to već veoma jasno objasnila, tako da je nastavila po planu.

„Je li ovo tvoj stan? Onaj koji vredi pet miliona?”

„Najmanje.”

Veoma pažljivo je promišljala svoju strategiju. Imala je prilično jasnu ideju o tome kako treba izaći na kraj sa ovim smešnim čovečuljkom. Samo treba pronaći pravi ulaz.

„Ja, zapravo, tražim stan”, rekla je. „Koliko soba ima ovde?”

Mink se okrenuo i ušao u stan. Ostavio je otvorena vrata, a Olivija je to shvatila kao neku vrstu poziva. I ušla je unutra. U bukvalno prazan dvosobni stan. Otrcan. Sa tapetama koje su praktično visile. Pet miliona? Najmanje?

„Stilton te pozdravlja između ostalog, on...”

Mink je nestao. Pomislila je da se iskrao kroz prozor spavaće sobe. Iznenada se ponovo pojavio.

„Jesi li tu?”

Umotao se u neku vrstu kućnog ogrtača i pio je mleko iz tetrapaka.

„Šta hoćeš, jebote?”

Ovo neće biti baš tako lako.

Zato je Olivija odmah prešla na stvar.

„Treba mi pomoć. Moram da dođem do nekog DNK materijala od osobe kojoj ne smem da priđem, a onda sam se setila šta si mi ti ispričao.”

„Šta sam ti to pričao, jebote?”

„Kako si pomagao Stiltonu u mnogim teškim slučajevima, nešto kao njegova desna ruka, zar ne?”

„Aha, tako je.”

„A onda sam pomislila da možda imaš iskustva u ovome, jer mi izgleda

kao da se razumeš u mnoge stvari.”

Mink je uzeo još nekoliko velikih gutljaja mleka.

„Ali ti više verovatno ne radiš takve stvari”, rekla je Olivija.

„Radim ja mnoge stvari.”

Zagrizao je mamac, pomislila je Olivija. Sada ću povući najlon i upecati ga.

„Da li bi se usudio da uradiš nešto ovako?”

„Kako to misliš, da li bih se usudio? Šta, jebote, ti misliš? Kakva je ovo zajebancija?”

Ah, baš je dobro zagrizao.

Olivija je izašla iz podzemne stanice na Estermalmstorgu u društvu izuzetno veselog džentlmena koji je cupkao pored nje, Minka Muškarčine, čoveka koji se ničega nije bojao.

„Pre nekoliko godina peo sam se na K2, znaš, četvrti po visini vrh na Himalajima, bili smo Jeran Krop i ja i neki Šerpasi, ledeno hladni vetrovi, minus 32... veoma nezgodno.”

„Jesi li stigao do vrha?”

„Zar to nije u Sjedinjenim Državama?”

„Kako si rekla da se zove ta radnja?”

„*Virđ i vau*. Eno je tamo, na Sibilegatanu.”

Olivija se zaustavila na određenom rastojanju od radnje. Opisala mu je Džeki i šta joj je bilo potrebno od nje.

„Treba ti malo njene kose, je li, to ti treba?”

„Ili pljuvačka.”

„Ili kontaktno sočivo. Tako smo sredili jednog tipa u Halmstadu koji je usisao i oprao celu kuću pošto je ubio ženu, a onda smo mi našli kontaktno sočivo u kesi usisivača i uzeli smo DNK sa njega i tako smo sredili facu.”

„Ne znam da li Džeki Berglund uopšte nosi kontaktna sočiva.”

„Onda ću morati da improvizujem.”

Mink je krenuo ka Butiku *Virđ i vau*.

Njegova ideja improvizacije mogla bi biti diskutabilna. Ušao je pravo u radnju, video Džeki Berglund da stoji njemu okrenuta leđima, odmah pored jednog noćnog stočića, i razgovara sa nekom ženom, kupcem. Onda je otišao pravo do nje i jako je povukao za kosu. Džeki je vrisnula i okrenula se prema Minku koji je delovao izuzetno iznenađeno.

„Ali šta je sad ovo, jebote? Izvinite, molim vas! Mislio sam da ste vi

ona kučka Netan!”

„Ko?”

Mink je počeo da maše rukama kao što to rade narkomani. Njemu je to sasvim dobro pristajalo.

„Jebi ga, gospoja, izvinite! Mnogo se izvinjavam! Ona ima istu kosu kao i vi, a drmnula mi je kesicu koke i krenula ovamo! Da nije možda ušla ovde unutra kod vas?”

„Marš napolje!”

Džeki je zgrabila Minka za jaknu i izbacila ga napolje kroz vrata. Mink se nije opirao i brzo je izašao. U jednoj ruci je čvrsto držao pramen kose. Džeki se okrenula prema šokiranoj mušteriji.

„Narkomani! Vise po ceo dan u Humlegord parku, a onda dolaze ovamo i pokušavaju nešto da ukradu i naprave lom. Žao mi je zbog ovoga.”

„U redu je. Da li je ukradio nešto?”

„Ne.”

Što je takođe bila stvar o kojoj bi se moglo raspravljati.

Erik Granden je prolazio kroz svoj planer da vidi koje ga sve obaveze čekaju u sledećih nekoliko dana. Sedam zemalja za gotovo isti broj dana. On je voleo putovanja. Letenje. Uvek je bio u pokretu. To nije baš sve bilo u opisu njegovog posla pri Ministarstvu inostranih poslova, ali do sada se niko nije žalio. Uvek je bio dostupan preko Tvitera. Onda ga je pozvala Lisa Hedkvist, jer je želela da ugovori sastanak s njim.

„Ne mogu nikako da vas uklopim.”

Zaista nije imao vremena za još jedan sastanak. Njegov arogantan ton sagovornici je jasno dao do znanja da ima mnogo pametnija posla nego da razgovara sa mladim ženama policajcima. Tako da je Lisa morala sve da obavi preko telefona.

„Radi se o kompaniji koja se zvala *Magnuson Vent majning*.”

„I šta vas interesuje u vezi sa njom?”

„U to vreme ste bili u upravnom odboru...”

„Onda. A to je bilo pre dvadeset sedam godina. Da li ste svesni toga?”

„Jesam. Da li je u to vreme u upravi kompanije bilo trzavica i kontroverzi?”

„Kakvih?”

„Ne znam. Da li je bilo nekih neslaganja između Nilsa Venta i Bertila Magnusona?”

„Ne.”

„Nije bilo nikakvih razmirica?”

„Koliko ja znam, nije.”

„Ali vi znate da je Nils Vent pre neki dan ubijen ovde u Stokholmu?”

„To je izuzetno glupo pitanje. Jesmo li završili?”

„Za sada jesmo.”

Lisa Hedkvist je prekinula vezu. Granden je i dalje držao telefon u ruci. Ovo mu se nije svidelo.

Bilo je mnogo lakše nego što je očekivala. Sve vreme dok je išla prema kamp prikolici, razmatrala je čitavu lepezu argumenta koje će upotrebiti i pokušavala je da unapred osmisli svaku moguću pritužbu koju bi on mogao da ima, a na kraju je on jednostavno rekao.

„U redu.”

„U redu?”

„Gde je to?”

„Ovde.”

Olivija mu je dodala malu, plastičnu kesicu sa pramenom iščupane kose Džeki Berglund. Stilton je stavio kesicu u džep. Olivija se nije usudila da pita zašto je rekao samo to. *U redu*. Da li je to bilo zbog toga što je sada i on u igri? Ili je samo bio ljubazan prema njoj? Zašto je bio ljubazan?

„To je zaista sjajno”, rekla je, bez obzira na sve. „Kada mislite da će ona...”

„Ne znam.”

Stilton nije imao pojma kada će njegova žena ponovo moći da mu pomogne. Čak nije znao ni da li je uopšte i zainteresovana za to. Kada je Olivija otišla, on ju je pozvao.

Bila je zainteresovana.

„Hoćeš da uporedim taj pramen kose sa onom kosom iz šnale koja je pronađena na plaži?”

„Da. Ta kosa može da bude kosa jednog od počinitelaca.”

„Da li Mete zna za ovo?”, pitala je Marijane.

„Još uvek ne zna.”

„Ko će da plati ovo?”

Stilton je i o tome razmišljao. Znao je koliko su ove analize skupe. Jednom se već ponizio. Molio. Nije mogao to ponovo da uradi, bilo bi mnogo.

Zato ništa nije odgovorio.

„U redu”, rekla je Marijane. „Bićemo u kontaktu.”

„Hvala.”

Stilton je prekinuo vezu. U suštini je Reningova trebalo ovo da iščupa, pomislio je. Ona je ta koja je nestrpljiva. Zar ne bi mogla da proda taj pokvareni *mustang*?

On je imao važnija posla.

Pozvao je Minka.

Bertil je bio na putu kući u svom sivom *jaguaru*. Bio je napet i nervozan. I dalje mu nije bilo jasno šta radi onaj krupije, Abas el Fasi. Iskopao je njegovo puno ime i adresu i zamolio je K. Sedovika da drži na oku njegov stan na Dalagatanu. Ako se ovaj uopšte i pojavi tamo. Pobrinuo se da njegovi ljudi budu i na Aerodromu *Arlanda*. Ako se on slučajno pojavi na tom mestu. Verovatno je bio na putu nazad u Švedsku. Sa originalnom kasetom. Šta će da uradi s njom? Da li je poznao Nilsa? Da li će nastaviti sa učenom? Ili je možda povezan s policijom? Ali prokletnik je krupije! Radio je u *Kosmopolu* gotovo svaki put kada je on išao tamo i kockao se. Bertil to sve uopšte nije mogao da shvati, a to ga je činilo napetim i nervoznim.

Jedna stvar bila je pozitivna. Originalna kaseta uskoro će biti u Švedskoj. Nije ostala u Kostariki i neće završiti kod tamošnje policije. Bilo je samo pitanje kako će osigurati da kaseta ne završi u rukama ovdašnje policije.

Onda je pozvao Erik Granden.

„Da li je policija razgovarala s tobom?”

„O čemu?”

„O Nilsovom ubistvu. Upravo me je zvalo jedno žensko njuškalo koje je želeo da zna da li su postojale neke trzavice između tebe i Nilsa dok sam ja bio u upravi.”

„Kako misliš, trzavice?”

„To sam se i ja pitao! Zašto bi se policija interesovala za tako nešto?”

„Ne znam.”

„Neprijatno.”

„I šta si ti rekao?”

„Ne.”

„Da nije bilo nikakvih trzavica?”

„Pa i nije bilo nikakvih trzavica. Barem koliko se ja sećam.”

„Nije ih bilo uopšte.”

„Stvarno, čovek mora da se zapita kako je nisko pala švedska policija.”

Bertil je završio razgovor.

Ake Andešon sedeo je u velikom tržnom centru u Flemingsbergu sa čovekom koji je bio prijatelj njegove mame: sa Minkom i jednim Minkovim prijateljem. Bio je to čovek sa velikim flasterom na potiljku. Jeli su hamburgere. Ili, bolje rečeno, Mink i on su jeli. Drugi čovek je pio milkšejk, vanilu.

Taj drugi čovek je hteo da se sastane sa njim.

„Ne znam toliko”, rekao je Ake.

„Ali znaš li ko to organizuje? Ko su oni?”, pitao je Stilton.

„Ne.”

„Ali kako onda znaš kada ćeš se boriti?”

„Poruka.”

„Pošalju ti poruku?”

„Da.”

„Imaš li njihov broj?”

„Šta?”

„Ljudi koji ti šalju poruku, ako ti imaš mobilni, onda možeš da vidiš ko ti je šalje?”

„Ne.”

Stilton je odustao. Zamolio je Minka da mu sredi sastanak sa Akeom ne bi li otkrio da li je Oke znao možda nešto više o borbama u kavezima. Imena. Adrese. Ali ovaj nije znao. On bi dobio poruku, a onda bi otišao tamo gde treba ili bi ga neko odveo.

„Ko te obično vodi?”

„Momci.”

„Da li možda znaš kako se oni zovu?”

„Ne.”

Stilton je sada konačno odustao i ispio je poslednji milkšejk.

Ne tako daleko od prodavnice hamburgera stajali su Lijam i Ise u jaknama s kapuljačama. Oni su nekoliko puta dolazili po Akea i vodili ga na borbe u kavezima. Sada su razmišljali o tome da ga ponovo povedu. Iznenada su приметili da on razgovara s onom facom koju su slikali u kamp prikolici

kada je jebao jednu od njihovih zvezda sa *Treškika*. S onom facom koja ih je špijunirala poslednji put kada su organizovali borbe u kavezu i kada su ga prebili.

Onaj tip, beskućnik.

Zašto je, jebote, Ake razgovarao s njim?

„Možda on i nije beskućnik. Možda je pandur..Pandur koji se maskirao i radi tajno?”

„Aha.”

Sva trojica su napustili restoran brze hrane. Mink i Stilton su otišli prema železničkoj stanici. Ake je otrčao u drugom smeru, ne primetivši da ga Lijam i Ise prate. Sustigli su ga pored praznog fudbalskog terena.

„Ake!”

Ake se zaustavio. Prepoznao je momke. Jednom su ga njih dvojica vodila na borbu u kavezima. Da li su planirali neku novu? Čak i da jesu, on nije hteo više da se bori. Kako je to mogao da im objasni?

„Zdravo”, rekao je on.

„S kim si bio na hamburgerima?”, pitao je Lijam.

„Ne razumem. Gde?”

„Malopre si bio s njima, videli smo te. Ko su oni?”

„Jedan je drugar moje mame, a drugi je njegov drug.”

„Ona faca s flasterom?”

„Da?”

„I šta si mu rekao?”

„O čemu? Ništa mu nisam rekao!”

„Taj tip sa flasterom upao je na borbu u kavezima poslednji put. Kako je onda saznao za to ako mu ti nisi rekao?”, pitao ga je Lijam.

„Nemam pojma.”

„Mi ne volimo klince koji nas cinkare.”

„Nisam ja cinkara...”

„Ćuti!”, rekao je Ise.

„Ali kunem vam se, nisam ja...”

Ruka je snažno ošamarila Akea preko lica. Pre nego što je uspeo da se okrene, usledio je još jedan šamar. Lijam i Ise su ga uhvatili za jaknu, osvrnuli se oko sebe, a onda odvukli dečaka koji je krvario iz nosa. Ake se, prestrašen, okrenuo da vidi gde su otišla ona dvojica odraslih.

Odrasli su stajali daleko na platformi.

Telefonski poziv stigao je usred noći, negde posle tri sata. Stiltonu je trebalo neko vreme da se izvuče do površine i da odgovori. Bio je to Abas. Bio je na presedanju između dva avionska leta i bio je veoma kratak. Sadržaj je bio sledeći: ubijena žena na plaži zvala se Adelita Rivera, bila je iz Meksika i nosila je dete Nilsa Venta.

Onda je prekinuo vezu.

Stilton je dugo sedeo samo u donjem vešu na ležaju i buljio u mobilni telefon u ruci. Za njega je informacija koju je primio od Abasa bila neverovatna. Posle dvadeset tri godine imao je u rukama ono što nije imao nikada ranije: ime žrtve i oca deteta.

Adelita Rivera i Nils Vent.

Ona je bila ubijena gotovo pre dvadeset tri godine, a on prethodne nedelje.

Nakon što je još nekoliko minuta - a možda je prošlo i čitavih pola sata - razmislio o ovoj za njega još uvek neshvatljivoj vesti, počeo je da razmišlja o Oliviji. Da li bi odmah trebalo da joj telefonira i da joj sve kaže? Onako kako jeste? Ili šta? Koliko je sati? Pogledao je ponovo u svoj mobilni telefon. Pola četiri. Prerano.

Stavio je mobilni sa strane i spustio pogled na pod. Jedan mrav pokušavao je da pronade put između njegovih nogu. Mravi nikada nisu prestajali da odlaze i dolaze. On ih je posmatrao, po jedna linija u svakom smeru, idu pravo jedni pored drugih. Nijedan mrav nije se okrenuo u suprotnom smeru. I nije se zaustavio.

Prestao je da gleda u mrave.

Meksikanka i Nils Vent.

I dalje je po glavi motao ovu neshvatljivu vest. Pokušavao je da razmišlja čiste glave. Razmišljao je o vezama, spojevima. Činjenicama. Hipotezama. Primetio je kako je ponovo počelo da mu se vraća malo od onoga što je izgubio tokom godina. Ponovo je počeo da funkcioniše. Na primitivnom nivou. Mogao je da sklopi i rasklopi stvari. Analizira.

Nije još uvek bilo kao ranije; Daleko od toga. Ako je tada bio *porše*, sada je bio *škoda*. Bez točkova. Ali, bez obzira na sve...

Nije više bio zaglavljen u vakuumu.

Ovete Andešon stajala je u *Galerijanu*, velikom tržnom centru pored Hamngatana, i čekala. Napolju je padala sitna kiša. Dogovorili su se u deset sati, a sada je bilo već skoro pola jedanaest. Kosa joj je bila mokra.

„Izvini!”

Mink je prilazio kaskajući, i podigao je ruku u znak izvinjenja. Ovete je klimnula glavom. Krenuli su prema Normalmstorgu. Par prilično neobičnog izgleda u veoma luksuznom okruženju, u to doba dana, pre ručka, u reci kupaca koji su dolazili sa svih strana i među ljudima u poslovnim odelima. Mink je pogledao Ovetu. Bila je našminkana, ali to joj nije mnogo pomoglo. Čitavo lice bilo joj je ispunjeno brigom i osušenim suzama.

Ake je nestao.

„Kako to?”

„Nije bio kod kuće kada sam se vratila. Sinoć nisam radila dugo, a kada sam stigla, on nije bio kod kuće. Nije bio u krevetu. Nigde ga nije bilo. A uopšte i nije ulazio u sobu, i hrana mu je i dalje bila u frižideru, kao da se uopšte nije vraćao kući!”

„Ja sam se video s njim juče.”

„Jesi li, zaista?”

„Bio sam s njim i razgovarali smo u jednom kebab restoranu u centru i bio je sasvim u redu, nisam primetio ništa neobično, a onda je otišao, a ja sam se vratio u grad. Zar nije bio u školskom centru?”

„Nije. Razgovarala sam s njima preko telefona. Šta li, pod milim bogom, radi to dete?”

Mink, naravno, nije imao pojma, ali mogao je da oseti da je Vetan na ivici. Stavio joj je ruku oko ramena. Bio je barem za glavu niži od nje, tako da ovo i nije bio baš mnogo prirodan pokret.

„To ti je život. Deca. Uvek naprave nešto.”

„Razmišljala sam o onome što si mi ispričao. Šta ako se zaista radi o nečemu takvom? Ako se upleo u nešto tog tipa?”

„U te borbe?”

„Da.”

„Mislim da nije to posredi, prilično sam siguran da se on više ne bije po kavezima.”

„Kako to možeš da znaš?”

„Nije bitno, ali, ako si zabrinuta, mislim da bi trebalo da obavestiš pandure.”

„Pandure?”

„Aha.”

Mink je znao staje Vetan pomislila. Istrošena kurva. Verovatno neće dobiti prioritet. Ali, bez obzira na to, mogla bi da dobije nekakvu pomoć. Zbog toga su bili tu. Oboje su se zaustavili kada su stigli na Kungstredgorsgatan. „Ali raspitaću se malo okolo”, rekao je Mink.

„Hvala ti.”

Kiša je udarala o prljavi krovni prozor od pleksiglasa. Stilton je sedeo na ležaju i stavljao Verinu lekovitu smolu na grudi. Tegla je bila gotovo prazna. Teško da će nekako moći da nabavi još toga. I Vera i njena baka sada su bile negde daleko. Pogledao je u malu Verinu fotografiju na polici kamp prikolice. Pitao je da li može dobiti kopiju njene legitimacije prodavca magazina i dali su mu jednu. Sa slikom. Često je razmišljao o njoj. Nije to radio dok je bila živa. Onda je razmišljao o drugim ljudima. O onima koji su mu bili važni ranije i koje je pustio iz svog života. Abas, Morten i Mete. Obično se završavalo sa njih troje. Ponekad bi mu i Marijane proletela kroz misli. Ali to je bilo suviše veliko, suviše zbrkano, suviše tužno. To je od njega zahtevalo suviše energije od ono malo koliko je imao u sebi čisto da bi preživeo.

Pogledao je dole u teglu, gotovo ništa nije preostalo. Onda se začulo kucanje na vratima. Stilton je nastavio da utrljava sredstvo na povređena mesta. Trenutno nije bio zainteresovan za posetioce. Postao je zainteresovan nekoliko sekundi kasnije, kada se lice njegove žene pojavilo s druge strane prozora. Oči su im se srele i dugo su ostali tako.

„Uđi.”

Marijane je otvorila vrata i pogledala unutra. Nosila je jednostavan, ravan mantil, svetlozelen, i u jednoj ruci je držala kišobran. U drugoj ruci je držala sivu akten-tašnu.

„Zdravo, Tome.”

„Kako si me pronašla?”

„Reningova. Mogu li da uđem?”

Stilton joj je rukom pokazao da slobodno kroči unutra i ona se popela u kamp prikolicu. Stavio je novine na manje-više očišćen pod na kome su se još uvek primećivali tragovi krvi. Nadao se da na njemu nema više nekih čudnih insekata. Bar ne sada. Ostavio je teglu sa smolom sa strane i pokazao na ležaj preko puta.

Ovo mu nije delovalo naročito briljantno.

Marijane je skupila kišobran i osvrnula se oko sebe. Da li on zaista živi ovako? Krajnje zapušteno. Da li je to moguće? Nastavila je da gleda, da bi na kraju spustila pogled na prozore.

„Slatke zavese.”

„Misliš?”

„Da... Ne.”

Marijane se nasmejala i delimično otkopčala mantil. Pažljivo je sela na ležaj i ponovo pogledala oko sebe.

„Je li ovo tvoja kamp prikolica?”

„Nije.”

„Nije, dobro... Ne, vidim...”

Marijane je glavom pokazala prema jednoj od Verinih haljina koje su visile iznad zardalog šporeta.

„Je li ovo njena kamp prikolica?”

„Jeste.”

„Je li lepa?”

„Ona je ubijena. Kako je prošlo?”

Direktan, kao po običaju. Da bi izbegao odgovor. Uvek isto. A opet, delovao joj je fokusirano. U očima mu je videla i malo od onog starog pogleda. Pogleda koji ju je u svom najboljem izdanju žestoko uzdrmao, emocionalno. Pre mnogo, mnogo vremena.

„Postoji podudaranje.”

„Je li to istina?”

„Dlaka sa te šnale za kosu na plaži pripada istoj ženi kao i onaj pramen kose koji si mi dao. Ko je ona?”

„Džeki Berglund.”

„Ona Džeki Berglund?”

„Da.”

Marijane je 2005. godine još bila u braku sa Stiltonom, kada je bio zadužen za ubistvo Jil Engberg i kada je preko nje stigao do njenog poslodavca Džeki Berglund. Prenosio joj je različite hipoteze u vezi sa Džeki; razgovarali su o njima kod kuće, u kuhinji, u kupatilu, u krevetu. Sve dok nije upao u prvu psihozu i dok nije završio na psihijatrijskom odeljenju. Psihoza nije imala nikakve veze sa njegovim poslom, mada je težak teret posla utro put tom poremećaju. Marijane je tačno znala šta je bio okidač za njegovu psihozu. Koliko je ona bila s tim upoznata, niko drugi to nije znao osim nje, i ona je patila zajedno s njim. Onda su mu oduzeli i slučaj ubijene

Jil. Šest meseci kasnije raspao se i njihov brak.

I to nije bilo preko noći. Nije to bila odluka koju je ona donela na brzinu, već rezultat Tomovog mentalnog stanja. Držao ju je na distanci, odbijao je od sebe. Namerno. Sve više i više, nije želeo nikakvu pomoć od nje, nije želeo da ga ona vidi, da ga dodiruje. Na kraju je i dobio ono što je tražio. Marijane nije više mogla da izdrži, nije mogla da podržava i pomaže nekoga ko to nije želeo.

Tako su završili na različitim stranama.

A on je završio u kamp prikolici.

I sada je sedeo ovde.

„To znači da je Džeki Berglund bila na plaži iste one večeri kada se dogodilo ubistvo...”, rekao je Stilton, manje-više samom sebi.

Što je ona poricala tokom istrage.

On je sada uživao u tom malom parčetu informacije.

„Očigledno”, rekla je Marijane.

„Olivija”, rekao je Stilton mirno.

„Je li ona ta koja je sve ovo pokrenula?”

„Jeste.”

„I šta ćemo sada uraditi sa tim DNK poklapanjima?”

„Ne znam.”

„Teško ti je da radiš na ovome, zar ne?”

A zašto pa ne bih radio, mislio je u početku. Donekle agresivno. Sve dok nije video kako je Marijane pogledala u teglu s lekovitom smolom u kojoj je bila čudna smesa i u par primeraka *Situationen Stokholma* na stolu, a onda ponovo u njega.

„Ne”, rekao je. „Trebaće nam Metina pomoć.”

„Kako je ona?”

„Dobro.”

„A Morten?”

„Dobro.”

A sada je opet u onom stanju, pomislila je Marijane. Introvertan i gotovo potpuno tih.

„Kako to da si došla u Stokholm?”, pitao je Stilton.

„Držim predavanje u štabu policije.”

„Oh, dobro.”

„Da li te je to neko udario?”

„Jeste.”

Stilton se nadao da Marijane nije skidala snimljene klipove sa *Treškika*. Verovatnoća da bi prepoznala njegovo telo dok je ležao preko Vere bila je veoma velika.

Dok je kopulirao s njom.

Nije želeo da ona to vidi.

„Hvala ti na pomoći”, rekao je.

„Nema na čemu.”

Postalo je veoma tiho. Stilton je pogledao u Marijane, a ona nije sklonila pogled. Bilo je nečeg beskrajno tužnog u čitavoj ovoj situaciji, osetili su oboje. Dobro ga je poznavala i znala je da to više nije on. I on je to znao. On je bio neko drugi.

„Izuzetno si lepa, Marijane, znaš li to?”

„Hvala ti.”

„Je li kod tebe sve u redu?”

„Jeste. A kod tebe?”

„Ne.”

Zapravo, nije morala ni da ga pita. Pružila je ruku preko formika stola i stavila je na Stiltonovu šaku na kojoj su iskočile vene.

On je pustio da njena ruka počiva na njegovoj.

Čim je Marijane izašla iz kamp prikolice, Stilton je telefonom pozvao Oliviju. Prvo joj je sve ispričao o Abasovom pozivu između dva leta. Zauzvrat je dobio dugačku i opravdanu reakciju.

„Adelita Rivera?”

„Da.”

„Iz Meksika?”

„Da.”

„A Nils Vent je otac deteta?”

„Tako Abas kaže. Saznaćemo više kada se bude vratio.”

„Neverovatno. Zar ne?”

„Jeste.”

Na mnoge načine, pomislio je Stilton. Onda joj je ispričao za Marijane i poklapanje DNK. I dobio još jaču reakciju.

„Džeki Berglund?”

„Da.”

Kada je vest odzvonila i kada je Olivija ispucala sve svoje argumente o tome kako su maltene rešili ceo slučaj na plaži, Stilton je osetio obavezu da

ukaže da je šnala za kosu *mogla* da padne na tlo plaže i u neko potpuno drugo vreme, a ne u vreme ubistva. U toku dana, na primer. Ove Gardman nije primetio da je ona tada izgubila šnalu. Upravo onda kada ju je pronašao.

„Ali, bože moj, zar morate uvek da budete tako negativni?”

„Naprotiv, ako želiš da budeš dobar policajac, onda moraš naučiti da se nikada ne oslanjaš na jednu hipotezu ako postoji i njena alternativa, jer na sudu to može da ti se vrati kao bumerang.”

Stilton je predložio da obaveste Mete Olseter.

„Zbog čega?”

„Zato što nijedno od nas ne može da istražuje Džeki.”

Mete se sastala sa Stiltonom i Olivijom nedaleko od ulaza u policijsku stanicu u Polhemsgatanu. Imala je mnogo posla i nije mogla da izađe i ode do grada. Stilton je nevoljno prihvatio ovo mesto susreta. Bilo je suviše blizu zgrade policije i ljudi koje je povredio u prošlosti.

Ali lopta je bila u Metinom dvorištu.

Na mnogo načina.

Ona je bila usred Ventovog ubistva i samo je čekala da Abas sleti da bi mogla da dođe u posed stvari koje je on nosio ispod džempera. Kao što joj je rekao. Kada joj je ispričao šta se sve događalo u Kostariki, saopštivši joj donekle ispeglanu verziju, odmah je shvatila da materijal može da sadrži neke veoma važne ključeve za dalji napredak njene istrage. Za otkrivanje motiva, možda. A u najboljem slučaju i ubicu.

Ili više njih.

Zato je bila donekle pod stresom.

Ali je takođe bila i iskusna i mudra detektivka. Brzo je shvatila da to DNK poklapanje koje su Stilton i Olivija dobili sa slučaja sa plaže može da bude izuzetno nezgodno za Džeki Berglund. Isto je tako brzo shvatila da dvoje ljudi koji stoje ispred nje ne mogu ništa sami uraditi povodom toga. Studentkinja i beskućnik. Ne bilo koji postariji beskućnik, u svakom slučaju, ali za sada neko koga ni u kom slučaju ne bi ostavila samog u zvaničnoj sobi za saslušanja tokom još uvek otvorene istrage ubistva.

Sa mogućim počiniocem.

Zato će ona obaviti svoj deo.

„Naći ćemo se ovde za četiri sata.”

Prvo je prošla kroz slučaj na plaži, pregledavši dokumente u dosijeu. Onda je dobila i neke dodatne informacije iz Norveške. Kada je to bilo završeno, odabrala je sobu za saslušanja za koju je znala da je na bezbednoj udaljenosti od nepotrebnih pitanja. Sa nekoliko ulaznih vrata, što je dozvolilo Stiltonu da se uvuče iza nje ne privlačeći mnogo pažnju ostalih.

Olivija je morala da sačeka u Polhemsgatanu.

„Imamo neke isečke iz istrage koju smo sprovodili 1987. i razgovora koje smo tada vodili sa vama, a u vezi sa ubistvom na Nordkosteru”, rekla je Mete s kontrolisano neutralnim glasom. „Vi ste bili na ostrvu u vreme ubistva, da li je to tačno?”

„Jeste.”

Džeki Berglund sedela je preko puta Mete. Odmah pored Mete sedeo je Stilton. Džeki i Stilton ukrstili su poglede samo nekoliko trenutaka ranije. Oba pogleda bila su zagonetna. Možda je i mogao da pretpostavi o čemu ona razmišlja. Ali ona nije imala pojma šta on misli. Nosila je žutu haljinu šivenu po meri, a njena crna kosa bila je savijena u francusku punđu.

„U dva saslušanja koja ste tada imali, jedno u noći ubistva, drugo na Stremstadu dan kasnije, kada vas je saslušavao Gimar Vernemir, tvrdili ste da niste bili ni blizu uvala Haslevikarne, što je mesto gde se ubistvo i dogodilo. Da li je to tačno?”

„Jeste. Ja nikada nisam bila tamo.”

„Da li ste možda bili tamo ranije u toku dana?”

„Ne. Nikada nisam ni kročila tamo. Bila sam na luksuznoj jahti, dole u luci, a to već znate, jer to sam rekla i prilikom ovih saslušanja.”

Mete je nastavila mirno i metodično. Objasnila je, poput učiteljice, dobro istapaciranoj bivšoj dami za poslovnu pratnju da policija, pomoću DNK na šnalu za kosu, može dokazati njeno prisustvo na plaži gde se odigralo ubistvo.

„Znamo da ste bili tamo.”

Nastala je tišina koja je trajala nekoliko sekundi. Džeki je bila smirena i imala je dovoljno pameti da shvati da će morati da promeni priču.

„Imali smo seks”, rekla je.

„Mi?”

„Ja i jedan od Norvežana, mi smo bili tamo i imali smo seks, mora da sam tada izgubila šnalu za kosu.”

„Samo pre jednog minuta rekli ste da nikada niste kročili tamo. Isto ste to rekli i tokom dva saslušanja 1987. godine. Sada iznenada kažete da ste

ipak bili tamo.”

„Bila sam tamo.”

„Zašto ste onda lagali?”

„Da me ne biste povezali sa ubistvom.”

„Kada ste onda imali seks sa Norvežaninom?”

„Preko dana! Ili možda tokom večeri, ne mogu da se setim, bilo je to pre više od dvadeset godina.”

„Bila su dva Norvežanina na jahti. Gir Andresen i Peter Mun. Sa kojim od njih dvojice ste imali seks?”

„Sa Girom.”

„Znači, on bi mogao da potvrdi vašu priču?”

„Da.”

„Na nesreću, on je mrtav. To smo proverili danas u toku dana.”

„Dobro. Onda jednostavno morate da mi poverujete na reč.”

„Mislite da hoćemo?”

Mete je pogledala u Džeki, koju su upravo uhvatili u nekoliko teških laži. Ona je izgledala poprilično usplahireno, kako se i osećala.

„Hoću advokata”, rekla je.

„U tom slučaju, ovde ćemo završiti saslušanje.”

Mete je isključila kasetofon. Džeki je brzo ustala i krenula ka vratima.

„Da li poznajete Bertila Magnusona? Izvršnog direktora MVM-a?”, pitala je iznenada Mete.

„Zašto bih ga poznavala?”

„On je imao letnju kuću na Nordkosteru 1987. godine. Možda ste tamo naleteli na njega?”

Džeki je napustila prostoriju ništa ne odgovorivši.

Olivija je nestrpljivo koračala po Kronoberg parku. Činilo joj se da sve ovo traje vekovima. Šta su više radili tamo? Da li će da je zadrže u pritvoru? Izenada je pomislila na Evu Karlsen. Da li bi trebalo da joj ispriča sve ovo? Evi je u velikoj meri morala da zahvali što je uopšte ušla u trag Džeki.

Pozvala ju je telefonom.

„Zdravo, Olivija Rening ovde! Kako je?”

„Dobro. Glavobolje su nestale.”

Eva se nasmejala.

„Kako ti napreduješ?”, pitala je Eva. „Sa Džeki Berglund.”

„To se zaista sjajno odvija! Uspeli smo da dođemo do neke DNK koja pokazuje da je ona bila na plaži, gore na Nordkosteru. I to iste one noći kada se odigralo ubistvo!”

„Mi?”

„Da, pa ja sada radim u timu s nekoliko detektiva.”

„Ma nemoj mi reći! Zaista?”

„Da. Džeki sada saslušavaju u Nacionalnom kriminalističkom odseku.”

„Stvarno? Bože. To znači da je ona ipak bila na plaži te večeri.”

„Jeste.”

„Sjajno. I sada je policija ponovo započela istragu?”

„Ne znam, verovatno ne na odgovarajući način, za sada smo tu samo ja i čovek koji je tada bio zadužen za istragu.”

„A ko je to?”

„Tom Stilton.”

„U redu. On ponovo uzima stvar u svoje ruke?”

„Da. Mada prilično nevoljno.”

Olivija se nasmejala i baš tada je videla Džeki Berglund kako izlazi iz zgrade Nacionalnog kriminalističkog odseka.

„Evo, mogu li da vas pozovem malo kasnije?”

„Slobodno. Zdravo.”

Olivija je prekinula vezu i videla Džeki kako ulazi u taksu. Kada je automobil pošao, primetila je da Džeki gleda kroz prozor. Pravo u nju. Olivija je uzvratila pogled. Ubica mačaka, pomislila je i osetila kako joj je čitavo telo postalo napeto. Onda je taksu nestao.

Stilton je izašao na ista vrata i Olivija je krenula ka njemu.

„Kako je prošlo? Šta je ona rekla?”

Vraćajući se iz sobe za saslušanja, Mete je u hodniku zaustavio stariji policijski komandant Oskar Molin.

„Zašto je Džeki Berglund bila ovde?”

„Ko ti je to rekao?”

„Foš je video kako ulazi unutra.”

„I odmah ti je javio telefonom?”

„Jeste. A tvrdio je da je i Tom Stilton promakao niz hodnik. Je li i on bio tu?”

„Jeste.”

„Dok si ti ispitivala Džeki Berglund?”

„Da.”

Oskar je pogledao u Mete. Njih dvoje su često radili zajedno i prilično su poštovali jedno drugo. Na sreću po nju, jer ovo bi moglo biti poprilično nezgodno.

„U vezi sa čim si je ispitivala? U vezi sa ubistvom Nilsa Venta?”

„Ne. U vezi sa ubistvom Adelite Rivere.”

„A ko je sad pa to?”, pitao je Oskar.

„Žena koju su udavili na Nordkosteru 1987. godine.”

„Da li radiš na tome?”

„Pomažem.”

„Kome pomažeš?”

„To je osetljivo, zar ne? To sa Džeki Berglund?”, pitala je Mete.

„Ne. Kako to misliš?”

„Izgleda da je bilo osetljivo pitanje i 2005. kada joj se Stilton približio.”

„A zašto bi to bilo osetljivo?”

„Zato što i ti i ja znamo čime se ona bavi, a verovatno je na njenom spisku klijenata neko ko ne bi trebalo da se nalazi tamo.”

Oskar je pogledao u Mete.

„Kako je Morten?” pitao je on.

„Dobro. Da li misliš da je i on na spisku?”

„Nikada se ne zna.”

Oboje su se nasmejali. Bili su to prilično usiljeni osmesi.

Oskar Molin verovatno se ne bi smejao da je znao da je Mete uspela ono što Stilton nije mogao da uradi 2005. godine. Ona je dobila nalog za pretres stana Džeki Berglund. Možda to nije bilo sve po redu i načinu, ali Mete je imala neke svoje kanale.

Tako je Lisa Hedkvist ušla u stan Džeki Berglund na Nor Melaštrandu dok je Džeki bila u sobi za saslušanja. Na kraju krajeva, radilo se o ubistvu za koje još uvek neko može da bude optužen. Između ostalog, Lisa je ušla u kompjuter Berglundove i kopirala sve njene direktorijume na mali USB.

Oskaru Molinu se ovo nikako ne bi dopalo.

Satima je išla po Flemingsbergu, tražeći Akea. Pitala je sve dečake koje je sreća da li su videli Akea Andešona. Niko ga nije video.

Sada je sedela u Akeovoj sobi sa parom iznošenih kopački u rukama.

Sedela je na njegovom krevetu. Pogled joj je zastao na polomljenom skejtbordu. Ake je pokušao da ga popravi smeđom lepljivom trakom. Ponovo je obrisala suze. Dugo je plakala ovde u sobi. Negde oko sat vremena ranije, Mink ju je pozvao telefonom, ali nije imao šta da joj kaže. Ake je nestao. Ona je znala da mu se nešto dogodilo, mogla je to da oseti čitavim telom, a sve to imalo je veze sa onim borbama u kavezima. Videla je sve one modrice pred očima, sve one povrede na njegovom malom telu. Zašto je to radio? Borbe u kavezima. On nije bio takav. Uopšte nije bio takav! On se nikada nije tukao. Ko li ga je samo naveo na to? Ovete je stisla kopačke tankim rukama. Kada bi se samo pojavio, istog časa bi otrčala i kupila mu nove kopačke. Odmah, sad. A onda bi otišli u Grena Lund, tematski park. Samo kada bi se... Onda se okrenula i uzela mobilni telefon.

Pozvaće policiju.

Kontejner je stajao ispred zgrade na Dijagnosvegenu. U njemu je bilo starih madraca punih mrlja, delimično izgorela kožna sofa i raznoraznog đubreta iz raščišćenog podruma. Devojka koja je gledala preko ivice kontejnera videla je DVD kutiju među ostalim kršem. Možda je neki disk unutra? Uz određeni napor uspela je da se popne preko ivice kontejnera i da se spusti na sofu. Pažljivo je prešla preko dela krša u kontejneru i stigla do DVD kutije. Možda je prazna, a možda će u njoj biti i nešto dobro. I u trenutku kada se ispružila da dohvati kutiju, videla je. Deo male ruke koji je virio između jastuka sofe.

Nešto niže na ruci bila su nacrtana slova KB sa prstenom oko njih.

Stilton je stajao ispred Prodajne galerije *Sederhalarna* i prodavao je časopise. Nije mu išlo naročito dobro. Bio je prilično iscrpljen. Prethodne noći išao je gotovo dva sata uz i niz stepenice. Veći deo tog vremena razmišljao je o Marijaninoj poseti Verinoj kamp prikolici. Sada je jedna od njih bila mrtva, a druga srećno udata. Pretpostavljao je. Pre nego što je zaspao u prikolici, razmišljao je o Marijaninoj ruci na svojoj. Da li je to bio samo gest saosećanja?

Najverovatnije.

Pogledao je gore u nebo i video kako se navlače tamni oblaci. Ako bude počela da pada kiša, više neće moći da stoji ovde. Spakovao je časopise u ranac i krenuo. Mete ga je upravo pozvala telefonom i rekla da za sada mora ostaviti Džeki Berglund po strani. Stupiće u vezu s njim kada dođe vreme za dalju istragu.

„Samo budi oprezan”, rekla je.

„Molim?”

„Znaš kakva je Berglundova, pogotovo sada, kada zna ko je juri.”

„U redu.”

Stilton nije ispričao Mete za Olivijino iskustvo u liftu. Možda joj je to Olivija sama ispričala. Ili je to samo bilo uopšteno upozorenje.

Kada je otišao sa svog mesta na Medborgarplatsenu, setio se svoje hipoteze. One koju je preneo Janeu Klingi. Da su verovatno birali svoje žrtve ispred ovog tržnog centra.

Bio je suviše umoran da bi dalje razmišljao o tome.

Hodao je veoma polako kroz šumu. Bio je iscrpljen. Duboko uzdahnivši, otvorio je vrata kamp prikolice. Kamp prikolice koja će morati da se pomeri odatle. Ali gradski savet nije se oglašavao otkad se tu dogodilo ubistvo.

Večeras neće hodati uz kamene stepenice.

Ingentinška šuma zapravo i nije neka naročita šuma, u poređenju sa velikim šumskim oblastima na severu, ali dovoljno je velika i ima dosta stenovitih uzvišenja iza kojih se lako može sakriti osoba koja se želi sakriti. Ili više njih. U ovom slučaju - nekoliko prilika u tamnim odelima. Oni su se potpuno

sakrili u šumi.

Iza sive kamp prikolice.

Stilton je zatvorio vrata. U času kada se opružio na jednom od ležajeva, Olivija ga je pozvala telefonom, pošto je želela da razgovaraju o Džeki. Stilton je bio suviše umoran za to.

„Moram jednostavno malo da se isključim”, rekao je on.

„Aha, u redu, u redu... Ali bar možete da držite mobilni uključen, zar ne?”

„Zašto?”

„Zato... Ako se nešto dogodi.”

Pitao se da li je Mete i sa njom razgovarala.

„U redu, biće uključen. Bićemo u kontaktu.”

Stilton je prekinuo vezu, utonuo u ležaj i isključio telefon. Nije hteo da ga više uznemiravaju. Saslušanje Džeki od pre neki dan sada je uzimalo svoj danak. A i to što je bio unutar te zgrade u kojoj je proveo tolike uspešne godine kao istražitelj ubistava, imalo je svoj uticaj na njega. To mu je otvorilo dosta starih rana. Morao je da se uvuče unutra kao pacov, da ne bi morao da pogleda svoje bivše kolege u oči.

A to je bolelo.

Osetio je kako su sve te rane još uvek sveže. One rane koje su se otvorile kada je morao da prihvati da su ga sklonili sa slučaja. Kada je manje-više bio zbrisan kao detektiv. U redu, imao je psihozu. Bila je to anksiozna histerija i trebalo mu je lečenje. Ali nije to bila suština problema.

Bar je Stilton to tako video.

Po njegovom mišljenju, većtim manevrima bio je izbačen iz policije.

Naravno, neke kolege su ga podržavale, ali sva ta sranja koja su govorili njemu iza leđa svakim danom postajala su sve gora. A on je znao ko je potpalio vatru. U organizaciji u kojoj ste svi u bliskom kontaktu ne treba mnogo vremena da bi se zatrovala atmosfera. Neka loša reč ovde, neka mutna insinuacija tamo. Ljudi počnu da te gledaju popreko, onda ti niko ne prilazi kada sediš sam u kantini. Na kraju jednostavno moraš odustati.

Ako uopšte imaš ponosa.

Stilton ga je imao.

Napunio je nekoliko kutija svojim stvarima, nakratko porazgovarao sa svojim šefom, a onda je otišao.

Tako je počelo njegovo putovanje nizbrdo.

Sada je zapao u iscrpljenu obamrlost.

Iznenada se začulo kucanje na vratima. Stilton je otvorio oči. Još jednom je neko pokucao. Stilton se pridigao na laktove. Da li bi trebalo da otvori vrata? Opet kucanje. Stilton je opsovao, ustao sa ležaja, napravio nekoliko koraka do vrata i otvorio ih.

„Zdravo. Ja se zovem Sven Bomark, i gradskog saveta Solne.”

Čovek je imao četrdesetak godina, nosio je braon mantil i sivu kapu.

„Mogu li da uđem?”

„Zašto?”

„Da malo porazgovaramo o kamp prikolici.”

Stilton se vratio do ležaja i seo na njega. Bomark je zatvorio vrata za sobom.

„Mogu li da sednem?”

Stilton je klimnuo glavom, a Bomark je seo na suprotni ležaj.

„Da li vi sada živite ovde?”

„A kako vam izgleda?”

Bomark se nasmešio.

„Verovatno znate da moramo pomeriti kamp prikolicu.”

„Kada?”

„Sutra.”

Bomark je govorio mirno i prijateljskim tonom. Stilton je obratio pažnju na čovekove bele, neistrošene ruke, navikle na boravak u zatvorenim prostorima.

„I gde ćete da je odnesete?”

„Na đubrište.”

„I tamo ćete je spaliti?”

„Najverovatnije. Da li postoji neko drugo mesto na kome biste mogli da živite?”

„Ne.”

„Znate li da imamo hostel u...”

„Da li postoji nešto drugo?”

„Ne.”

Bomark je ostao da sedi. Muškarci su gledali jedan u drugog.

„Žao mi je”, rekao je Bomark i ustao. „Mogu li da kupim jedan?”

Pokazao je na nekoliko primeraka lista *Situationen Stokholm* koji su ležali na stolu.

„Četrdeset kruna.”

Bomark je izvadio novčanik i pružio novčanicu od 50 kruna.

„Nemam ništa sitno”, rekao je Stilton.

„Nije važno.”

Bomark je uzeo časopis, otvorio vrata i izašao napolje.

Stilton se bacio nazad na ležaj. Nije imao energije da razmišlja. Sutra će se rešiti kamp prikolice. Sutra će se rešiti i njega. Rešiće se svega. Osetio je kako tone sve dublje i dublje.

Dve mračne prilike čekale su dok čovek sa sivom kapom nije otišao. Onda su se oprezno izvukli iz skloništa, noseći dasku. Bila je to prilično debela daska. Zajedno su je uvukli ispod ručke na vratima, i to veoma tiho. Jedan od njih postavio je i veliki kamen na drugi kraj daske kako ona ne bi mogla da se pomeri. Brzo su odvrnuli poklopac kante koju su nosili sa sobom.

Stilton se okrenuo i promeškoltio na ležaju. Osetio je kao da ga nešto pecka u nosu. Bio je i dalje u dubokom snu, suviše umoran da bi reagovao. Peckanje je postajalo sve gore, miris je prodirao sve dublje u njegovu podsvest, fragmenti puni nasilja, vatre i dima i krikova žena prolazili su kroz njegov uspavani mozak. Iznenada se uspravio i seo.

Onda je video plamen.

Visoki, jarki plamen koji je lizao vazduh oko prikolice. Težak, kiseo miris dima počeo je da ulazi unutra. Stilton se uspaničio. Skočio je sa ležaja uz užasan krik i udario glavom u jedan od ormarića. Od snage udarca pao je na pod, uspeo ponovo da ustane i bacio se prema vratima. Nije mogao da ih otvori.

Počeo je da viče i ponovo je svom snagom navalio na vrata.

Nisu se otvarala.

Nešto malo dalje u šumi stajale su tamne prilike i gledale u kamp prikolicu. Debela daska kojom su zaglavili kvaku na vratima sasvim je dobro obavila posao. Vrata su bila potpuno blokirana. Pored toga, sipali su sasvim dovoljnu količinu benzina oko kamp prikolice. Vatra je bukvalno izjedala svoj put kroz zidove.

Normalna kamp prikolica mogla bi da izdrži neko vreme, pre nego što bi plastika počela da se topi. Kamp prikolica u ovom stanju brzo se pretvarala u blešteći pakao.

Brzo je u ovom slučaju značilo odmah.

Kada je čitava kamp prikolica bila obuhvaćena jakom vatrom, prilike su se okrenule i otrčale.

U šumu, a potom veoma, veoma daleko.

Abas el Fasi je krenuo da izlazi iz aviona. Na izlazu je bila poprilična gužva, a i on je bio umoran. Bolela ga je i glava posle onog udarca koji je pretrpeo. A povrh svega toga, njegovo telo je istrpelo još jedan iscrpljujući let.

Jedan težak napad gušenja, kombinovan sa nekoliko neočekivanih vazdušnih džepova niskog pritiska kada je avion tonuo iznad Danske, prinudili su ga da izvuče materijal ispod džempera i da ga stavi u plastičnu kesu. Sada je tu kesu nosio u rukama. Plavu, plastičnu kesu. Inače, u ovom pravcu nije imao drugog prtljaga.

Nije bio čovek koji kupuje mnogo stvari.

Noževe je dao dvojici dečaka u Mal Paisu.

U hodniku od pleksiglasa između aviona i dela za dolaske izvadio je mobilni telefon i pozvao Stiltona. Nije bilo odgovora.

Čim je stigao do kraja hodnika, tu su ga sačekali Lisa Hedkvist i Bose Tiren. Znao je ko su oni. Zajedno su ušli u hol za dolaske. I Lisa i Abas izvukli su svoje mobilne telefone. Lisa je pozvala Mete i rekla joj je da je sve pod kontrolom. Bili su na izlasku iz aerodromske zgrade.

„Gde ćemo otići?”

Mete je nekoliko sekundi razmišljala o tome. Mislila je da je razumno da Stilton bude prisutan kada Abas bude pokazivao materijal koji je doneo iz Kostarike. U velikoj meri taj materijal odnosio se i na slučaj na plaži, shvatila je prilikom kratkog razgovora s Abasom dok je predsedao. Zgrada policije nije dobra ideja, pomislila je.

„Odvezite ga u njegov stan na Dalagatanu. Srešćemo se ispred njegove zgrade.”

Abas je preko telefona razgovarao sa Olivijom.

„Da li možda znaš gde je Stilton?”

„U kamp kućici.”

„Ne javlja se na telefon.”

„Zaista? Ali tamo je, sigurno, zvala sam ga nedavno i tada je bio tamo. Zvučao mi je veoma umorno, mislim da je rekao da će da spava. Ali obećao mi je da će ostaviti uključen telefon. Možda je samo suviše umoran da bi

odgovorio.”

„U redu. Bićemo u kontaktu.”

Abas je izašao u hol za dolaske, smestivši se između Bosea i Liše. Otišli su pravo prema izlazu. Nijedno od njih nije primetilo čoveka koji je stajao pored zida i gledao u krupijea iz Kazina *Kosmopol* koji je upravo išao niz hol. K. Sedovik izvadio je svoj telefon.

„Da li je sam?”, pitao je Bertil Magnuson.

„Nije. U društvu je nekog momka i devojke. Obično su obučeni.”

Bertil je obradio ovu informaciju. Da li su to možda neki ljudi koje je sreo u avionu? Ili su to policajci u civilu?

„Prati ih.”

Olivija je sedela u kuhinji i prevrtala mobilni telefon po rukama. Zašto Stilton nije odgovorio kada ga je Abas pozvao? Nije trebalo da isključi svoj mobilni telefon. Kada bi video da ga Abas zove, sigurno bi telefonirao. Da li ga je on ipak isključio? Ona je opet pokušala da pozove Stiltona. Nije bilo odgovora. Da mu nije možda iscurio kredit? Ali čak i da je tako, trebalo bi da može da ga pozove. Nije baš bila potpuno sigurna kako to ide.

Njena mašta je počela da radi i kombinuje.

Da mu se nije nešto desilo? Da ga nisu opet prebili? Ili je to ona stoka, Džeki Berglund, opet umešala prste? Stilton je onda bio u sobi za ispitivanje.

Skočila je na noge.

Kada je izašla napolje na ulicu, bila je poprilično uznemirena i donela je odluku.

Mustang!

Pretrčala je preko parkinga za stanare i zaustavila se tek kada je stigla do svojih kola. Imala je veoma pomešana osećanja. Nije sela u auto još od onog dana s Elvisom. Sada je Elvis bio mrtav, a kola su joj bila mrska. Volela ih je oboje, a sada se sve to promenilo. Nisu joj oduzeli samo Elvisa i kola, već su joj oduzeli i deo njenog oca. Ali sada se radilo o Stiltonu. Mora da mu se nešto dogodilo! Otključala je vrata i sela za volan. Kada je stavila ključ u bravu i startovala motor, osetila je kao da joj se celo telo trese. Prisilila se da automatski menjač stavi u položaj za vožnju, a onda je krenula.

Postojalo je sasvim prirodno objašnjenje zašto se Stilton nije javljao na

telefon. Njegov mobilni je ležao kao iskrivljena plastična kobasica u pepelu onoga što je nekada bila kamp prikolica Vere Lašon. Sada pretvorena u crnu tinjajuću ruinu, okruženu vatrogasnim kolima iz kojih su vatrogasci šmrkovima prskali po zgarištu. Pohvali su poslednje ostatke koji su se još dimili i preduzeli sve da se vatra ne bi raširila po okolini. I ogradili su čitavu oblast. Uglavnom da bi radoznale lokalce držali na pristojnoj razdaljini.

One iste radoznale lokalce koji su se sada šapatom poveravali jedni drugima, primećujući da barem više neće biti te ružne kamp prikolice tamo gde oni šetaju.

Olivija je parkirala auto na pristojnoj udaljenosti. Otrčala je do mesta gde su već bili posekli neko drveće, a tu je morala da se raspravlja s nadležnima da bi je propustili kroz kordon vatrogasaca. Ali je ubrzo zaustavljena. Neki uniformisani policajci stajali su u blizini i sprečili je da se približi.

Odmah iza njih stajala su dva inspektora u civilu: Rune Foš i Jane Klinga.

Upravo su stigli i primetili da više ne postoji mesto ubistva Vere Lašon.

„Neka nestašna deca verovatno su se zabavljala...”, rekao je Foš, što je Klingu dovelo u veliku dilemu. Ako bude rekao da se Stilton preselio u prikolicu, moraće da objasni kako on to zna. A to je bilo nešto što nije mogao tek tako da objasni.

Barem ne Fošu.

„Ali možda se neko drugi uselio unutra posle nje”, rekao je.

„Moguće je, tehničari će nam reći ako je tako. Ako je neko bio ovde kada je kamp prikolica izgorela, neće ostati mnogo toga što bi moglo da se istraži. Zar ne?”

„Ne, ali bismo svakako morali...”

„Da li je neko bio u kamp prikolici?”

Bila je to Olivija koja se sada bliže primakla. Foš ju je pogledao.

„Da li je trebao da bude neko unutra?”

„Jeste.”

„A kako ti to znaš?”

„Zato što poznajem čoveka koji je živeo ovde.”

„A ko je on?”

„On se zove Tom Stilton.”

Klinga je odmah osetio kao da ga je neko skinuo sa udice. Foš je,

međutim, ostao bez teksta. Stilton? Zar je on živeo u ovoj kamp prikolici? Da li je umro u požaru? Foš je pogledao na ostatke koji su još uvek tinjali.

„Znate li da li je on bio ovde?”

Klinga je pogledao u Oliviju. Setio se da su naleteli jedno na drugo na vratima prikolice pre nekoliko dana i shvatio je da ona poznaje Stiltona. Šta da joj kaže?

„Ne znamo, naši tehničari moraju proći kroz ostatke da vide ima li tragova...”

Olivija se naglo okrenula i otrčala prema drvetu. Tamo se sručila na zemlju, potpuno slomljena, dišući kao pomahnitala. Pokušavala je da uveri samu sebe da Stilton nije bio u kamp prikolici. Nije bilo razloga da bude tamo. Upravo u tom trenutku. Kada je prikolica počela da gori.

Uspela je da se vrati nekako do kola. Konfuzna, šokirana. Iza nje su vatrogasna kola polako odlazila sa mesta požara dok su radoznali posmatrači odlazili na različite strane, razgovarajući. Kao da se ništa nije dogodilo, pomislila je. Izvadila je mobilni telefon drhtavim rukama i pozvala jedan broj. Bio je to Morten, koji joj se odmah javio. Zamuckujući i gušeći se, pokušala je da mu objasni šta se dogodilo.

„Da li je poginuo u požaru?”

„Ne znam! Oni ne znaju. Je li Mete tu?”

„Nije.”

„Recite joj da me pozove!”

„Olivija, moraš da...”

Olivija je prekinula razgovor, a onda je pozvala Abasa.

On se javio iz neobeležene policijskog automobila na putu sa *Arlande*. Automobil se jedva pomerao. Jedan kamion uspeo je da se zabije u čelične kablove koji su razdvajali dve kolovozne trake i da ih iseče kao nožem, isprečivši se na putu koji je vodio u suprotnom smeru. Njihovom smeru. Nikako nisu uspevali da prođu pored mesta nesreće. Kolone automobila kretale su se brzinom puža.

Isto je važno i za automobil koji ih je pratio.

Nalazio se samo nekoliko kola iza njih.

Abas je prekinuo vezu. Da li je Tom zaista bio u kamp prikolici? Da li mu zato nije odgovorio? Abas je pogledao kroz prozor automobila, zagledavši se u daljinu gde je izmaglica pokrivala prostrana, zelena polja. Da li te ovako obaveštavaju da je neko umro? Pomislio je.

Tokom zastoja na putu.

Olivija se odvezla kući. Parkirala je auto i polako otišla do ulaza u zgradu. Više nije mogla ispravno da razmišlja. Nije mogla da svari sve ovo. Nije mogla da shvati šta se dogodilo. Ali njeni instinkti radili su manje-više uspešno. Kada je ukucala šifru za ulazna vrata u zgradu i kada je odgurnula vrata, uradila je to sve s određenom dozom opreza. Dobro je zapamtila onaj pogled Džeki Berglund iz taksija ispred zgrade policije i videla je izgorelu kamp prikolicu Vere Lašon. Da li je to bila osveta Berglundove zbog isleđivanja?

U predvorju nije bilo svetla, ali ona je dobro znala koliko je udaljen i gde se nalazi prekidač za svetlo. Mogla je da ga dohvati dok je stopalom pridržavala ulazna vrata da se ne zatvore. Pružila je ruku prema prekidaču i iznenada se trgla. Videla je nešto krajičkom oka. Vrisnula je istog časa kada je pritisla prekidač. Svetlo se prosulo preko figure veoma tužnog i jadnog izgleda, raščupane, oprljene kose i nagorele odeće, sa rukama koje su krvarile iz mnogobrojnih sitnijih i krupnijih ogrebotina.

„Tome?”

Stilton je pogledao u nju i nakašljao se. Jako. Olivija je potrčala ka njemu i pomogla mu da ustane. Zajedno su se lagano popeli stepenicama do njenog stana i ušli unutra. Stilton se odmah spustio na stolicu u kuhinji. Olivija je telefonirala Abasu. Oni su izašli iz gužve i sada su se približavali Sveaplanu.

„Da li je on kod tebe?”, pitao je Abas.

„Možeš li da pozoveš Mete? Ja nisam uspela da stupim u kontakt s njom.”

„U redu, gde stanuješ?”

Olivija je stavila flastere na ogrebotine i rane koje su krvarile, trudeći se da to uradi najbolje što može. Otvorila je prozor ne bi li nekako izvetrila kiselkasti miris dima i ponudila mu Solju kafu. Stilton nije rekao ni reč. Pustio je da radi ono što je naumila. Telo mu je još uvek bilo u stanju šoka. Znao je koliko je to bilo blizu. Da nije uspeo da razbije prozor plinskom bocom, tehničari bi sada skupljali izuvrtane ostatke izgorelog kostura i stavljali ih u crnu plastičnu vreću.

„Hvala.”

Stilton je drhtavim rukama uzeo šolju s kafom. Panika. Bio je u panici.

Što i nije mnogo iznenađujuće, pomislio je. Zatvoren u kamp prikolici u plamenu. Ali on je znao da je postojalo nešto drugo što je prouzrokovalo paniku. Vrlo dobro se sećao majčinih reči na samrtničkoj postelji.

Olivija je sela preko puta. Stilton se ponovo nakašljao.

„Da li ste bili u kamp prikolici?” pitala je na kraju.

„Jesam.”

„Ali kako ste uspeali da...”

„Pusti to.”

Ponovo, Olivija je počela da se navikava. Kada nije želeo nešto, onda to nije želeo i nije bilo diskusije. Bio je tvrdoglav, blago rečeno. Počela je da razume Marijane Bogleund. Stilton je spustio šolju s kafom na sto i naslonio se na naslon stolice.

„Da li mislite da Džeki Berglund stoji iza ovoga?” pitala ga je.

„Nemam pojma.”

Mogla bi da bude i ona, pomislio je. A mogu da budu i neki potpuno drugi ljudi, koji su ga pratili do kuće iz Sederhalarne. Ali to nema nikakve veze s Olivijom. Kada se bude sredio, pozvaće telefonom Janea Klingu. Za sada se zadovoljio time što mu je vruća kafa polako smirivala disanje. Video je da Olivija diskretno gleda u njega. Lepa je, pomislio je. To mu ranije nije padalo na pamet.

„Jesi li u vezi s nekim?”, pitao je Stilton iznenada.

Olivija je bila veoma iznenađena kada je čula ovo pitanje. Stilton nikada nije pokazao nikakvo interesovanje za njen privatni život.

„Nisam.”

„Nisam ni ja.”

On se nasmejao. Olivija mu je uzvratila osmeh. Iznenada je zazvonio njen mobilni telefon. Bio je to Ulf Molin. Iz njenog odeljenja na Akademiji.

„Halo?”

„Kako si, šta radiš?”, rekao je on.

„Dobro sam, šta ti treba?”

„Tata me je pozvao telefonom pre izvesnog vremena, jer je čuo nešto o onom Tomu Stiltonu za koga si pitala, sećaš se?”

„Da.”

Olivija se okrenula dok je razgovarala. Stilton ju je posmatrao. „Očigledno da je on skitnica”, rekao je Ulf.

„Oh, zaista?”

„Jesi li možda stupila u kontakt s njim?”

„Jesam.”

„I je li skitnica?”

„Beskućnik.”

„Oh, da. A da li tu uopšte postoji neka razlika?”

„Mogu li da te pozovem kasnije? Trenutno imam gosta.”

„Oh, dobro. Zovi kasnije. Zdravo.”

Olivija je prekinula vezu. Stilton je shvatio o čemu su razgovarali. U Olivijinom krugu prijatelja i poznanika sigurno nije bilo mnogo beskućnika. On je pogledao u nju, a ona mu je uzvratila pogled.

Nešto u Stiltonovim očima podsetilo je Oliviju na njenog oca. Sa fotografije koju je videla kod Vernemira u Stremstadu. Fotografije Stiltona i Arnea. „Koliko ste dobro poznavali mog oca?”, pitala je ona.

Stilton je pogledao u sto.

„Da li ste dugo radili zajedno?”

„Nekoliko godina. On je bio dobar detektiv.”

Stilton je podigao pogled i sada je gledao Oliviju pravo u oči.

„Mogu li da te pitam nešto?”, rekao je.

„Da.”

„Zašto si odabrala slučaj na plaži kao volonterski projekat?”

„Zato što je tata učestvovao u istrazi.”

„Da li samo zbog toga?”

„Da. Zašto pitate?”

Stilton je razmislio o ovome na trenutak. I upravo u času kada je otvorio usta da kaže nešto, začulo se zvonce na vratima. Olivija je ustala, otišla do predsoblja i otvorila vrata. Bio je to Abas. Imao je plavu plastičnu kesu u rukama. Olivija ga je pustila da uđe i povelala ga pravo do kuhinje. Prvo što joj je palo na pamet bio je nered. Jebiga, nije spremala stan vekovima! Kada je sa Stiltonom ušla unutra, to joj nije padalo na pamet.

Sa Abasom je bilo drugačije.

On je ušao u kuhinju i pogledao u Stiltona koji mu je uzvratio pogled.

„Kako si?”

„Osećam se kao govno”, rekao je Stilton. „Hvala ti za Adelitu Riveru.”

„Nema na čemu.”

„Šta imaš tu u kesi?”

„Materijal iz Mai Paisa. Mete je na putu ovamo.”

K. Sedovik, koji je dobio naredbu iz Sveavegena da prati krupijea još od

aerodroma, bio je kratak kada je saopštavao vesti preko mobilnog telefona.

„Krupije je ušao u zgradu, drugo dvoje su ostali ispred.”

Sedeo je na određenoj razdaljini od Olivijine zgrade i posmatrao je druga kola koja su stajala odmah ispred ulaza u zgradu. Bose Tiren i Lisa Hedkvist sedeli su na prednjim sedištima.

„Da li je imao kesu kada je ušao unutra?”, pitao je Bertil.

„Jeste.”

Bertil nikako nije mogao da shvati šta se događa. Šta li to, dođavola, radi Abas el Fasi? U bloku zgrada u Skanegatanu. Ko živi tamo? I zašto ono drugo dvoje čekaju napolju? I ko su uopšte oni?

Bilo je to pitanje na koje je ubrzo dobio odgovor. Mete Olseter pojavila se na parkingu i parkirala se odmah ispred Lisinog automobila, a onda izašla iz kola. Otišla je pravo do spuštenog prozora sa vozačeve strane.

„Vratite se u stanicu. Pozovite ostale. Biću s vama u kontaktu.”

Mete je nestala u ulazu. K. je telefonom ponovo pozvao Bertila i ispričao mu šta se događa.

„Kako ona izgleda?”, pitao je Bertil.

„Seda kosa u punđi. Veoma krupna žena”, rekao je K.

Bertil Magnuson je spustio mobilni telefon i pogledao na drugu stranu ulice, na crkveno dvorište Crkve Adolf Fredrik. Njemu je odmah bilo jasno ko je ta žena. Ona koja je ušla u zgradu. Mete Olseter. Glavna inspektorica koja ga je ispitivala u vezi sa Ventovim kratkim pozivima i koja mu je pogledom jasno dala do znanja šta misli: ti lažeš.

Ovo uopšte nije bilo dobro.

Ovo je sve postajalo veoma zeznuto.

„Ovde smrdi na dim!”, rekla je Mete kada je ušla u kuhinju.

„To sam ja”, rekao je Stilton.

„Jesi li dobro?”

„Jesam.”

Olivija je pogledala u Stiltona. Pre nekoliko dana bio je gadno pretučen, a sada je bio polupečen. I kaže da je dobro. Nije li to samo uobičajeni žargon? Neće ništa da kaže i da otkriva. Ili želi samo da prebaci središte pažnje na nešto drugo. Što dalje od sebe? Verovatno, zato što je Mete bila zadovoljna njegovim odgovorom. Mora da ga ona bolje poznaje, pomislila je Olivija.

Abas je ispraznio sadržaj plastične kese na kuhinjski sto. Kasete, mali koverat i plastična fascikla s parčetom papira u njoj. Na svu sreću, Olivija je imala četiri kuhinjske stolice. Nije bila sigurna kako će Mete stati u svoju. Bile su malo klimave.

Ona se s visine spustila na jednu. Olivija je videla kako se noge stolice pomalo šire. Mete je stavila na ruke par tankih, gumenih rukavica i podigla kasetu.

„Ja sam to već dodirivao”, rekao je Abas.

„Dobro, to znamo.”

Mete se okrenula prema Oliviji.

„Imaš li možda stari kasetofon?”

„Ne.”

„Dobro, odneću onda ovo u NKO.”

Mete je vratila kasetu nazad u plastičnu kesu i podigla mali koverat koji je takođe nađen u kožnoj torbi sa kasetom. Bio je to stari koverat sa starom švedskom markom na sebi. Unutra je bilo pismo. Bilo je otkucano na mašini i bilo je kratko. Mete je pogledala pismo.

Držala ga je ispred Abasa, a on je glasno prevodio.

„Dene! Žao mi je, ali mislim da mi nismo jedno za drugo, i sada imam šanse da započnem nov život. Ne vraćam se više.”

Mete je držala pismo ispod lampe u kuhinji. Bilo je potpisano sa „Adelita”.

„Mogu li da pogledam koverat?”, pitao je Stilton.

Abas je pružio pismo preko stola i Stilton je pogledao u marku.

„Pismo je poslato pet dana nakon što je Adelita ubijena.”

„A teško da je tada mogla da ga napiše”, rekla je Mete.

„Da.”

Mete je otvorila plastičnu fasciklu i iz nje izvadila papir A4 formata sa iskucanim tekstom na njemu.

„Ovo mora da je skorije napisano, na švedskom.”

Mete je počela da čita naglas.

„'Policijским vlastima u Švedskoj.' Datirano je na 8. jun 2011. godine, četiri dana pre nego što je Vent došao na Nordkoster” rekla je i nastavila da čita. „'Večeras me je posetio čovek iz Švedske, ovde u Mal Paisu. On se zove Ove Gardman i ispričao mi je sve o događaju na ostrvu Nordkoster u Švedskoj. O ubistvu 1987. Kasnije, tokom večeri, postao sam sasvim siguran da je žena koja je ubijena Adelita Rivera. Meksikanka koju sam

voleo i koja je nosila moje dete. S obzirom na različite okolnosti, uglavnom ekonomske, ona je otputovala u Švedsku na Nordkoster da odatle donese neki novac koji ja nisam u tom trenutku mogao sam da uzmem. Nikada se nije vratila. Sada znam i zašto, i prilično sam siguran ko stoji iza ubistva. Ići ću u Švedsku da vidim da li je novac i dalje na ostrvu.”

„Prazan kofer”, rekla je Olivija.

„Koji kofer?”, pitao se Abas glasno.

Olivija je brzo objasnila Abasu za prazan kofer Dena Nilsona.

„Mora da ga je imao sa sobom da bi u njega stavio skriveni novac”, rekla je.

Mete je nastavila da čita.

„'Ako novac nije tamo, onda ću znati šta se dogodilo i postupaću u skladu s tim. Imam kod sebe kopiju kasete koja se nalazi u ovoj torbi. Glasovi na kaseti su moj glas i glas Bertila Magnusona, izvršnog direktora MVM-a. Snimak dovoljno govori sam o sebi.' Potpisao Den Nilson / Nils Vent.”

Mete je spustila pismo. Iznenada je pred njom bio veliki broj činjenica vezanih za slučaj. Pre svega, svi oni pozivi koje je Vent uputio Bertilu Magnusonu. Mora da je sve to imalo veze sa nestalim novcem.

„Možda bi vam i ovo koristilo.”

Abas je otkopčao jaknu i izvukao fotografiju iz bara u Santa Terezi. Bila je to fotografija Nilsa Venta i Adelite Rivere.

„Mogu li da je vidim?”

Olivija je pružila ruku i uzela fotografiju. Stilton se nagnuo ka njoj. Oboje su gledali u zagrljeni par na slici. Stilton je blago reagovao.

„Izgledaju srećno”, rekla je Olivija.

„Da.”

„A sada su oboje mrtvi. Tužno...”

Olivija je zavrtila glavom i pružila fotografiju. Mete ju je uzela i ustala. Pošto je bila jedina koja je zvanično vodila istragu, niko nije protestovao kada je uzela plavu plastičnu kesu sa materijalom i podigla je. Na putu prema vratima ugledala je malu igračku za mačke na simsu prozora. Jedinu stvar koju je Olivija čuvala.

„Da li to imaš mačku?”, pitala je.

„Imala sam... ali je nestala.”

„To je tužno.”

Mete je otišla iz kuhinje.

Napustila je zgradu s plavom kesom u rukama i otišla do svog crnog *volva*, ušla unutra, upalila auto i krenula. Nešto malo iza nje još jedan auto se isparkirao i pošao u istom smeru.

Bertil Magnuson stajao je pored prozora u svojoj kancelariji. Svetla nisu bila upaljena. Sve vreme je bio u kontaktu s K. Sedovikom. Bertilu su se po glavi motali bezbrojni scenariji i planovi. Prvi i najgori bio je da jednostavno izgura kola Olseterove s puta i da silom dođe do plave kese. Što je značilo da treba da izvrši napad nasred ulice na visokog policijskog službenika i podrazumevalo je značajan rizik. Drugi je bio da sačekaju i saznaju gde je krenula. Možda kući. Onda bi mogli da provale i da dođu u posed kese. Uz mnogo manji rizik. Treći scenario bio je da se ona odveze pravo u stanicu policije.

Što bi bila katastrofa.

Ali, na nesreću, to je bio najverovatniji scenario.

U Olivijinoj kuhinji nastala je bremenita tišina. Informacije koje su stigle do njih bile su zaprepašujuće. Stilton je to sve jedva uspevao da svari. Posle svih ovih godina. Konačno je Olivija pogledala u Abasa.

„Znači, Nils Vent je otac Adelitinog deteta?”

„Jeste.”

„Jeste li možda saznali još nešto o njoj od tog čoveka, Boskesa?”

„Jesam.”

Abas je ponovo otvorio jaknu i izvukao mali meni koji je uzeo iz aviona.

„Zapamtio sam sve što je rekao i zapisao sam u avionu...”

Abas je počeo da čita sa menija.

„Bila je veoma lepa. Rodom iz mesta Plaja del Karmen u Meksiku. Bila je rođaka poznatog umetnika. Provodila je vreme praveći...”

Abas je začutao.

„Praveći šta?”

„Ne mogu da pročitam šta sam napisao, jer su u avionu bile jake turbulencije... sačekajte! Tapiserije. Ona je tkala predivne tapiserije. U Mal Paisu su je svi voleli. Bila je zaljubljena u Dena Nilsona.” To je to u grubim crtama.

„Gde su se upoznali?”

„Mislim da je to bilo na Plaja del Karmen, a onda su otputovali u

Kostariku, gde su zajedno započeli novi život. Boskes je tako rekao.”

„A to je bilo sredinom osamdesetih?” pitala je Olivija.

„Da, a onda je ona ostala u drugom stanju.”

„I otišla je na Nordkoster i tamo su je ubili”, kazao je Stilton.

„Ko ju je ubio? I zašto?”, pitao je Abas.

„Bertil Magnuson, verovatno”, rekao je Stilton. „Vent je napisao da je glas na kaseti njegov, a pored toga, on je imao letnjikovac na Nordkosteru.”

„Onda tvoja teorija o Džeki otpada”, rekao je Stilton.

„Zašto? Magnuson je možda poznao i Džeki. Možda je on bio jedna od njenih mušterija. Možda ga je još tada poznavala. Možda su se njih dvoje već tada spetljali.”

Stilton je slegnuo ramenima. Nije više mogao da razgovara o Džeki Berglund. Olivija je promenila temu i okrenula se prema Abasu.

„Šta je bilo s onim ljudima koji su provalili u Ventovu kuću?”

„Zažalili su.”

Stilton je samo pogledao u Abasa. Nije znao šta se dogodilo, ali je mogao da pretpostavi da je bilo detalja koji nisu za uši mlade Reningove. Čega je Abas bio savršeno svestan.

„Sigurno su tražili te stvari koje si ti dobio od Boskesa”, rekla je Olivija.

„Najverovatnije.”

„A onda ne možete a da se ne zapitate za koga su radili. Mora da je to bio neko iz Švedske, zar ne?”

„Da.”

„Sad će opet reći: Džeki Berglund.”

Ali Stilton se smešio kada je ovo rekao. Sada je imao dovoljno respekta prema Oliviji. Ustao je i pogledao u Abasa.

„Da li je u redu ako ja...”

„Krevet je već spreman.”

„Hvala.”

Ovaj dijalog Olivija je protumačila kao da to znači da će Stilton provesti noć u Abasovom stanu.

Kamp prikolicu više nije mogao da koristi.

Na kraju se ispostavilo da se sve odvijalo po trećem, katastrofalnom scenariju. Mete je sa plavom kesom pod miškom otišla pravo u NKO, koji je imao sedište u štabu policije i nestala kroz staklena vrata. K. Sedovik je

to javio Bertilu Magnusonu.

Bertil se na nekoliko trenutaka pitao da li bi možda trebalo da nestane. Da napusti zemlju. „U stilu Nilsa Venta.” Ali brzo je odustao od te ideje. To nikada ne bi funkcionisalo, znao je to dobro.

A onda je shvatio da se sve to odavno kuvalo.

Bilo je to samo pitanje vremena.

Parkirao je auto ispred kuće i odmah otišao na terasu. Seo je i upalio cigarilos. Letnja noć bila je čista i blaga, površina vode je svetlucala. Mogao je da čuje pesmu iz Bokholmena. Lin je bila negde u komšiluku na nečemu što je zvala „večerom sa potpuno neinteresantnim damama”, u društvu gospođa koje su sebe zvale Suknje Stoksunda. Bila je to grupa ostavljenih domaćica koje su se posvetile dobrotvornom radu i organizaciji luksuznih prijema za bogate. Lin gotovo da nije imala ništa zajedničko s ovim ženama. Osim adrese, možda. Ali, kada je Bertil najavio da ima poslovni sastanak i da će kasnije doći kući, ona je otišla na večeru.

Doterana.

I lepa.

Sedeći i dalje, Bertil je razmišljao o njoj. O tome kako će reagovati. O njenim očima. Kako će gledati u njega i kako će on podneti to poniženje. A onda je pomislio o razlogu za sve to. O ljudima u Nacionalnom kriminalističkom odseku koji sada preslušavaju snimak u kome on otvoreno priznaje učešće u ubistvu. Ne samo učešće već priznaje da ga je on inicirao.

Bertil Magnuson.

Ali kakav drugi izbor je imao?

U pitanju je bio opstanak čitave kompanije.

Zato je odabrao drugačiji put od onoga koji je predlagao Nils Vent.

Katastrofalno pogrešan put, kako je ispalo. Sada.

Kada je otišao da uzme neotvorenu flašu viskija iz bara, mogao je da vidi sve moguće i nemoguće novinske naslove i televizijske najave novinara širom sveta i mogao je samo da zamisli pitanja uzbuđenih novinara na koja nije imao odgovor.

Ni jedan jedini odgovor.

Bio je umešan u ubistvo.

Prigušeno svetlo slabašno je osvetljavalo tanku, belu ručicu koja je provirivala ispod pokrivača. Slova koja su tu ranije stajala, KB, bila su

gotovo u potpunosti obrisana. Ake je ležao u krevetu bez svesti, pod jakom anestezijom, sa cevkaama koje su išle u njega i iz njega. Ovete je sedela na stolici odmah pored njega i tiho je plakala. Plakala je zbog svega onoga što je krenulo naopako i što je sve vreme bilo loše u njenom životu. Nije mogla da vodi računa ni o svom detetu. O malom Akeu. A on sada leži tamo i ima bolove, a ona ne može ništa da uradi povodom toga. Nije čak znala ni kako da ga uteši. Ništa nije znala. Zašto se sve ovo ovako završilo? Nije mogla za sve da krivi Džeki. Na kraju krajeva, ona je bila slobodnjak, koji je sam pravio izbore. Ali koliko je ona zaista bila slobodna? U početku, kada je izbačena iz *Crvenog somota*, imala je nešto novca od socijalnog osiguranja. Pošto sve to vreme dok je radila u poslovnoj pratnji nije plaćala porez, nije imala pogodnosti za nezaposlene. Bila je potpuno van sistema. Onda je jedno vreme radila kao čistačica. Ali nije volela to da radi, pa i nije bila baš dobra na poslu. Nakon nekoliko godina vratila se onome što najbolje zna.

Da prodaje seksualne usluge.

Ali u međuvremenu je ostarila i nije više bila tako poželjna kao nekada, čak ni na tom tržištu. Pored toga, nije htela da vodi mušterije kući, zbog Akea. Zato joj je preostala samo ulica.

I na ulici.

Zadnja sedišta u kolima, parkovi i garaže.

Pravo na dno lestvice.

Pogledala je u Akea. Na ovoj prigušenoj svetlosti. Čula je slabo krkljanje u cevima. Oh, kada bi samo imao oca, pomislila je. Pravog oca, kao tvoji prijatelji. Oca koji bi mogao da pomogne. Ali ti ga nemaš. Tvoj otac i ne zna za tebe.

Ovete je progutala knedlu u grlu i čula je škripu vrata iza leđa. Okrenula se i videla Minka kako stoji sa fudbalskom loptom u rukama. Ovete je ustala i otišla do njega.

„Izađimo napolje”, rekla je.

Ovete je izvela Minka niz hodnik. Morala je da zapali i pronašla je staklena vrata koja su vodila do malog balkona. Tu je zapalila cigaretu i pogledala u fudbalsku loptu.

„Zlatan je stavio svoj autogram.”

Mink joj je pokazao potpis koji je sa velikom dozom dobre volje i želje mogao da se protumači kao potpis Zlatana Ibrahimovića. Ovete se nasmejala i potapšala Minka po ruci.

„Hvala ti što brineš, jer nema mnogo onih koji su tu kad ti zatrebaju, znaš i sam kako je to...”

Mink je znao kako je to. Kada si tamo gde je Vetan bila, onda moraš potisnuti sve samo da bi opstao. Nema mnogo mesta za brigu o drugima. Isto je važno i za sve ostale oko nje.

„Rešila sam da odustanem”, rekla je Oвете.

„Da odustaneš?”

„Od ulice.”

Mink ju je pogledao i video je da ozbiljno misli ono što je rekla.

Upravo tad, upravo tu.

Na drugom kraju hodnika stajali su doktor i dva policajca. Oni su bili zaduženi za istragu o ubistvima beskućnika. Tehničari su im upravo saopštili: nije bilo traga telu u ostacima prikolice. Što znači da je Stilton živ, pomislio je Foš. On je ove vesti primio sa olakšanjem, na svoje veliko iznenađenje. Sada su hteli da razgovaraju s tim dečakom, Akeom Andešonom. Stilton je pomenuo njegovo ime u vezi sa borbom u kavezima i njegovim sopstvenim prebijanjem. Sada su hteli da ispituju da li mogu od dečaka da izvuku neke dodatne informacije o počinocima. Možda su to isti oni ljudi koji su ubili i Veru Lašon i sve to prikazali na *Treškiku*.

„Mislim da on nije u stanju da govori”, rekao je lekar.

I nije bio. Klinga je seo na Ovetinu stolicu pored kreveta. Foš je stajao s druge strane. Ake je ležao tu ispod njih, zatvorenih očiju.

„Ake.”

Klinga je pokušao. Ake nije reagovao. Foš je bacio pogled na doktora i prstom pokazao na ivicu kreveta, a doktor je klimnuo glavom. Foš je pažljivo seo na krevet i pogledao u Akea. Prebijeni severnjaci i ubijene skitnice, to nije bilo ono s čim bi mogao da saoseća, ali ovo je bilo nešto sasvim drugo. Dečak. Prebijen namrtvo, a onda bačen u kontejner. Foš je shvatio da je položio ruku na dečakovu nogu preko prekrivača. Klinga je pogledao u njegovu šaku.

„Prokleti skotovi”, rekao je tihim glasom sebi u bradu.

Foš i Klinga zaustavili su se s druge strane vrata, duboko uzdahnuli i pogledali u drugom pravcu. Prema balkonu sa staklenim vatima. Tamo je stajala Oвете, pušila i gledala u hodnik. Foš je reagovao, u deliću sekunde mu je nešto proletelo kroz glavu. Onda se okrenuo i pošao u suprotnom smeru.

Ovete nije samo proletelo kroz glavu. Ona je pogledom pratila kako se njegova leđa gube u daljini i dugo ostala tako nakon što je otišao.

Tačno je znala ko je on.

Bilo je prilično tiho dok su se Abas i Stilton vozili do Dalagatana, a to se nastavilo i dok su ulazili u stan. Nisu bili od onih ljudi koji mnogo pričaju. Ni jedan sa drugim, a ni na bilo kim drugim. Obojica su bili zatvorene osobe i svaki od njih je gledao svoja posla. Ali delili su zajedničku prošlost i još uvek su je imali, tako da je ravnotežu među njima bilo teško ostvariti. Abas je stao na noge dok je Stilton padao, i uloge su sada bile promenjene. A to nije bila laka transformacija ni za jednog od njih dvojice. Stilton je išao u ekstreme da bi izbegao Abasa. Jednog od dvoje ljudi kojima je potpuno verovao. U normalnim okolnostima. Kada su se okolnosti promenile, na Stiltonovu nesreću, nije mogao da se suoči s Abasom. Znao je šta je Abas video, a za Stiltona je to bilo degradirajuće.

Nije to bilo zbog Abasa.

On je imao mnogo više nivoa nego što je to Stilton mogao i da pretpostavi. Na jednom od tih nivoa bila je ukotvljena potpuna solidarnost. U ovom slučaju sa Stiltonom. Uspevao je gotovo svakodnevno da proveri šta se događa sa Stiltonom po gradskim đubrištima i budžacima. Nekoliko puta, kada je Stilton bio u svojim najgorim periodima i kada je planirao samoubistvo, Abas je bio tu i sprečavao ga da uradi tako nešto. Odvodio ga je kod ljudi koji su mu onda pomagali na odgovarajući način. Ostavljao bi ga tu i onda se iskradao. Da ne bi sramotio Stiltona.

A Stilton je bio veoma svestan toga.

Tako da nisu mnogo razgovarali. Znali su. Stilton je potonuo u jednu od Abasovih drvenih fotelja. Abas je pustio CD sa muzikom i izvukao tablu za bekgemon.

„Jesi li možda raspoložen?”

„Ne.”

Abas je klimnuo glavom i ostavio igru. Seo je na fotelju pored Stiltona i pustio da ih muzika preplavi. Dugo su slušali delikatne, divne tonove. Klavir, viola, stance su se uvertale i igrale jedna oko druge, ponavljale se, varirale. Stilton se nagnuo prema Abasu.

„Koja je ovo muzika?”

„*Spiegel im Spiegel.*”

„Da?”

„Arvo Pert.”

Stilton je bacio pogled na Abasa. Zaista mu je nedostajao.

„Da li su ti trebali noževi u Kostariki?”, pitao je.

„Da.”

Abas je pogledao u svoje fino izvajane ruke. Stilton se malo uspravio u fotelji.

„Roni mi je pre neki dan dao knjigu za tebe.”

Stilton je izvadio tanku, malu knjigu koju je dobio od prodavca antikvarnih knjiga i pružio je Abasu. Imao ju je u zadnjem džepu pantalona u kamp prikolici, što je bila sreća, jer mu je sako izгореo.

„Hvala”, rekao je Abas. „Vau!”

„Šta je bilo?”

„Ovo je... Ovo sam tražio vekovima. *U čast prijatelja*, preveo Hermelin.”

Stilton je video kako je Abas pažljivo dotakao tanke, meke korice knjige, kao da miluje uspavanu ženu, a onda ju je otvorio.

„Šta je to?”, pitao je Stilton. „O čemu se radi?”

„Sufistički svet... onaj svet iza ugla.”

Stilton je pogledao u Abasa. Kada je Abas otvorio usta ne bi li objasnio kompletnom idiotu da se tu radi o odmrzavanju ili zamrzavanju sposobnosti razmišljanja, Mink ga je pozvao na njegov mobilni. Mink je telefonirao Oliviji i hteo je da stupi u kontakt sa Stiltonom, pa je tako dobio Abasov broj telefona.

„Trenutak.”

Abas je pružio mobilni Stiltonu. Mink je govorio tihim glasom.

„Stojim u bolničkom hodniku. Akea su prebili.”

Stilton nije čuo za Akea. Imao je dovoljno sopstvenih problema u protekla dvadeset četiri sata. Ali analitička strana njegovog mozga brzo se oporavljala. Odmah je povezo Akeovo prebijanje sa paljenjem Verine kamp prikolice. *Klinici borci*.

„*Klinici borci?*” pitao je Abas kada mu je Stilton vratio mobilni telefon.

Stilton je brzo premestio Abasa iz sveta iza ćoška do mnogo konkretnijeg sveta s prebijenom decom i ubijenim beskućnicima u zapaljenim kamp prikolicama. I u sopstveni lov na one ljude koji su se u medijima pojavljivali kao ubice s kamerom mobilnog telefona.

„Samo kaži ako ti je potrebna pomoć.”

Čovek koji je umeo s noževima blago se nasmejao.

Bertil Magnuson nije se smejao. Od viskija je brzo postao poprilično pripit i u takvom stanju je pokušao da shvati o čemu se ovde radi. Ali nije mogao da stekne jasnu sliku. Nije mu bilo jasno ni šta je Vent hteo, a ponajmanje šta je mislio pod tim „osveta”. Ali za njega to sada više i nije bilo važno.

Za njega je bilo završeno.

Budući da je bio predsedavajući Udruženja prijatelja Kule Sedergen, društva koje je obezbeđivalo ekonomsku podršku očuvanju starih spomenika, njemu je takođe bio poveren i ključ ove kule.

Ključ koji je nakon puno nesprenih pokušaja uspeo da izvuče iz jedne od kutija optočenih sedefom koje je Lin držala na stolu u hodniku. Onda je otvorio svoj privatni sef.

Mete Olseter i njen unutrašnji krug saradnika sedeli su u istražnoj sobi u NKO-u. U sobi je vladala atmosfera u kojoj se činilo kao da vazduh možeš seći nožem. Dve žene i tri muškarca sedeli su oko kasetofona u kome je bila stara kasete. A na njoj jedan stari razgovor. Bio je to već treći put da su ga slušali.

„To je Magnusonov glas.”

„Nema sumnje.”

„A ko je drugi čovek?”

„Nils Vent, prema ovom pismu.”

Mete je pogledala na tablu na zidu. Fotografije mesta zločina na Kešenu. Slika leša Nilsa Venta. Mape Kostarike i Nordkosteru i mnogo drugih stvari.

„Znači, sada znamo u vezi sa čim su bili oni kratki telefonski pozivi upućeni Magnusonu.”

„Po svoj prilici to je bila učena.”

„Pomoću ove trake.”

„Na kojoj Magnuson priznaje da je naredio ubistvo.”

„Pitanje je šta je Vent hteo i čemu mu je služila ova učena.”

„Pare?”

„Verovatno. Prema onome što je stajalo u pismu koje je napisao u Mal Paisu, išao je na Nordkoster da potraži novac koji je svojevremeno tamo sakrio...”

„A s obzirom na to da je napustio ostrvo sa praznim koferom, to znači da nije pronašao nikakav novac, zar ne?”

„Nije pronašao.”

„Ali ne mora da bude tako i da je sve ovo vezano za novac”, rekao je Bose Tiren, mlad i veoma bistar.

„Ne mora.”

„Može da ima veze sa nekom vrstom osvete na nekom drugom nivou.”

„A samo Bertil Magnuson može na to da odgovori.”

Mete je ustala i izdala naređenje za hitno hapšenje Bertila Magnusona.

Bilo je veoma mračno u Kuli Kedergren, tiho i poprilično jezivo za neku običnu osobu. Ili za osobu u normalnom stanju. On je imao malu džepnu lampu u rukama i išao je ka gornjim delovima zgrade. Prema glavnoj sobi kule. Prema prostoriji na vrhu sa golim zidovima od cigle i s mnogo malih otvora prema spoljnom svetu.

Svetu koji mu je doskora pripadao.

Čovek koji je iskopavao koltan i davao svetu elektronike preko potrebni tantal. Ekskluzivni materijal koji je stajao u osnovi tehničke revolucije.

Bertil Magnuson.

Sada povezan sa ubistvom.

Ali to nije bilo ono o čemu je Bertil razmišljao dok se peo uz usko i strmo kameno stepenište pomoću male lampe. Oslanjao se na zidove od cigle ovde ili onde, pošto je bio veoma pijan.

Ponovo je razmišljao o Lin.

O sramoti.

O tome kako bi morao da pogleda Lin u oči i da joj kaže:

„Istina je. Svaka reč na toj traci je istinita.”

Nije to mogao da uradi.

Kada se konačno popeo do sobe na vrhu kule, nije osećao ništa. Unutra je bilo neprijatno vlažno i mračno, ali to njemu nije smetalo. Otišao je do najmanjeg otvora u zidu, izvukao sivi pištolj iz džepa i stavio ga u usta. Onda je pogledao napolje, dole.

Verovatno nije to trebalo da uradi.

Daleko dole, u direktnoj liniji od mesta na kome je stajao pored otvora, video je Lin kako izlazi na veliku terasu. Video je njenu divnu haljinu. Kosu koja je tako lepo padala preko njenih ramena. Njenu vitku ruku koja je dohvatila i podigla gotovo praznu flašu viskija i njenu glavu koja se okretala levo-desno, iznenađena, da bi se onda podigla gore.

Prema Kuli Kedergren.

I onda su im se oči susrele, ako oči mogu da se sretnu na tolikoj

razdaljini, u pokušaju da dopru jedne do drugih.

Mete i njena grupa stigli su u punoj brzini na Magnusonovu adresu. Svi su izašli iz kola i prišli kući u kojoj su bila upaljena svetla. Pošto niko nije odgovarao i pored toga što su više puta pritiskali zvono na ulaznim vratima, prišli su sa zadnje strane kuće i do terase. Vrata s te strane bila su širom otvorena. Na terasi je ležala flaša viskija.

Mete je pogledala oko sebe.

Nije znala koliko dugo je tu sedela. Vreme je bilo potpuno nevažno. Sedela je sa krvavom glavom svog muža u krilu, na njenoj haljini boje trule višnje. Nešto moždanog tkiva njenog muža slivalo se sa zida preko puta.

Prvi šok, onaj kada je čula pucanj iz kule i videla Bertilovo lice koje nestaje sa otvora, bio je ta sila koja ju je naterala da potrči i stigne do kule potpuno uspaničena.

Drugi šok, koji je usledio kada se popela gore u sobu kule i videla ga, polako se gubio. Sada je bila u nekom međuprostoru, klizeći polako u oplakivanje, tugu i žalost. Njen muž pucao je sebi u glavu. Mrtav je. Prstima je pažljivo milovala Bertilovu kratku košu. Suze su joj padale na njegov tamni sako. Dodirnula je blago njegovu plavu košulju s belom kragmom. Do samog kraja, pomislila je. Podigla je glavu i pogledala dole kroz otvor, prema kući. Policijska kola na prilazu. Stranci na njihovoj terasi. Uopšte nije shvatala šta ti ljudi u tamnim odelima rade tamo dole. Na njihovoj terasi. Videla je krupnu ženu koja je izvadila mobilni telefon. Izenada je Bertilov telefon zazvonio u njegovom sakou na njenom krilu. Stavila je ruku u džep i izvukla telefon. Čudna stvarčica koju je držala u ruci sada je zvonila. Pritisnula je dugme kojim je uspostavila vezu, slušala je, a onda odgovorila.

„Mi smo gore u kuli.”

Mete i njen tim veoma brzo stigli su do vrha kule. I jednako brzo su utvrdili da je Bert Magnuson mrtav, a da je njegova žena u stanju teškog šoka. Naravno, bilo je moguće i da je Bertila Magnusona upucala njegova žena. Ali, s obzirom na pozadinu celog slučaja, to nije bilo mnogo verovatno. Još manje kada se sagleda cela situacija na vrhu kule.

Bilo je to jednostavno tragično.

Mete je pogledala u par Magnusonovih. Ona nije bila od one vrste ljudi koje zahvate emocije kada se radi o zločinu i kazni, i njene simpatije su u

potpunosti bile na strani žene. Ništa nije osećala prema Bertilu Magnusonu.

Ništa više od trenutnog razočaranja.

Kao policajac.

Ali simpatije koje je osećala prema Lin naterale su je da sve objasni. Malo kasnije, kada su ušle u kuću, Lin je dobila sedative i zamolila ih je da joj ispričaju šta se dogodilo. Zašto su bili tu i kakve to ima veze sa smrću njenog muža. Tako joj je Mete ispričala deo onoga što je mogla. Najblaže što je umela. Lično je mislila da istina najbolje leči, čak i kada boli dok ti je serviraju. Lin nikako neće moći da shvati o čemu se ovde radi, bilo bi suviše očekivati od nje tako nešto. Ni Mete sama nije to sve shvatala u potpunosti. Zasad. Ali bez sumnje je neka vrsta objašnjenja samoubistva njenog supruga ležala u tom snimku.

Snimku na kome se govorilo o ubistvu.

Vesti o samoubistvu Bertila Magnusona brzo su se pojavile u medijima.

Na internetu još brže.

Jedan od ljudi koji su imali najbrži komentar bio je Erik Granden. U gotovo besnom tonu, na nivou ispada, tvitovao je svoju indignaciju zbog lova na veštice, koji je prethodnih nedelja bio organizovan na Bertila Magnusona. Bio je to besraman lov na čoveka, jedan od najgorih u modernoj švedskoj istoriji. Da bi pronašao ekvivalent tom lovu, morao je da se vrati na čuveni linč nevinog plemića Aksela fon Fešena u Stokholmu 1810. godine. „Ljudi koji su ga lovili nosili su nesagledivi teret na svojim plećima! Oni su ga doveli do samoubistva!”

Jedan sat posle ovog njegovog ispada, zvali su ga iz upravnog odbora partije i zakazali mu sastanak.

„Sada?”

„Da.”

Granden je imao pomešana osećanja dok je žurio do glavnog štaba partije. S jedne strane, tu je bilo to užasno Bertilovo samoubistvo i on je razmišljao o Lin. Ne sme zaboraviti da je pozove. S druge strane, bio je veoma uzbuđen zbog sastanka s upravnim odborom. Bio je siguran da je sastanak zakazan zbog njegovog budućeg naimenovanja na visoki položaj u Evropi, inače ne bi ovaj sastanak nikada tako naglo sazvali. Nerviralo ga je jedino što nije imao vremena da ode do berberina pre sastanka.

Novinari će, naravno, biti tamo i pokrivati čitav događaj.

Mete je sedela u svojoj kancelariji. Uskoro će proći kroz ceo materijal sa svojim timom. Magnusonovo samoubistvo promenilo je pravila ove igre. Sada su stvari postale komplikovanije. Sada će se mnogo više usmeriti na taj snimljeni razgovor, iako nijedan od njih dvojice koji su snimljeni na toj kaseti nije više živ. Šanse da se dokaže ko je ubio Nilsa Venta drastično su se smanjile.

I ubica je verovatno mrtav.

Ono što su imali bili su samo posredni dokazi. Puste želje, pusti snovi, rekao bi neki proslavljeni advokat novinarima.

Zato je Mete za sada ostavila Ventovo ubistvo po strani i počela da proučava odštampani listing fajlova Džeki Berglund. Najednom od njih

nalazila se neka vrsta indeksa podataka. Registar klijenata. Bilo je tu raznoraznih kupaca seksualnih usluga, poznatih i nepoznatih ljudi. Ali neka od imena na tom spisku naterala su je da reaguje.

Posebno jedno od njih.

Granden je seo za ovalni sto. U upravnom odboru obično je bilo osamnaestoro ljudi. Danas se okupila samo manja grupa njih. On ih je sve veoma dobro poznao. Neke od njih upravo je on i uveo u politiku, druge je bio primoran da trpi.

Takva su bila pravila igre. Politike.

Sipao je u čašu malo vode iz bokala koji je bio ispred njega. Voda je bila mlaka. Čekao je da neko preuzme inicijativu. Ali mu se činilo da je od toga bila slaba vajda. Pažljivo je pogledao ljude u prostoriji.

Niko od njih ga nije gledao u oči.

„Očigledno je ovo istorijski trenutak za sve nas, a ne samo za mene”, rekao je.

I onda je lagano uvukao donju usnu, što je bio poznati, urođeni gest. Okupljeni su ga pogledali.

„Tragično je sve ovo oko Magnusona.”

„Nečuveno”, rekao je Granden. „Moramo istog časa ustati protiv te psihologije gomile, jer može svakome nauditi.”

Čovek se nagnuo prema malom CD plejeru na stolu. Zaustavio je prste neposredno pre nego što će pritisnuti *plej* dugme.

„Ovo smo nedavno dobili.”

Čovek je gledao u Grandena koji je upravo prstima prolazio kroz kosu i pitao se da li bi ona stajala tako kruto i izgledala šašavo da mu je vetar duvao u lice.

„Da, dobro.”

Čovek je pritisnuo *plej* i snimljeni razgovor je započeo. Granden je odmah prepoznao glasove. Dva od tri musketara, pri čemu je on bio taj treći.

„*Jari Nistrem pronađen je u svom automobilu u jezeru, mrtav.*”

„*Da, čuo sam.*”

„*I?*”

„*Šta mogu da kažem?*”

„Znam da si spreman daleko da ideš, Bertile, ali ubistvo?”

„Niko ne može da nas poveže s tim.”

„Ali mi znamo.”

„Mi ništa ne znamo... ako ne želimo da znamo. Zašto se toliko uzbuđuješ?”

„Zato što je ubijena jedna nevinna osoba!”

„To je tvoje viđenje stvari.”

„A koje je tvoje?”

„Ja sam rešio problem.”

Kada je razgovor stigao do te tačke, Grande je počeo da shvata da ovaj sastanak nije organizovan da bude odskočna daska za njegov vrhunski posao u Evropi i da neće sleteti u krilo Sarkoziju i Merkelovoj. Pokušao je da dobije na vremenu.

„Možete li samo malo da vratite unazad?”

Čovek je pritisnuo dugmiće. Razgovor je ponovo započeo. Granden je intenzivno slušao.

„To je tvoje viđenje stvari.”

„A koje je tvoje?”

„Ja sam rešio problem.”

„Tako što si ubio novinara?”

„Tako što sam zaustavio širenje gomile neproverenih sranja o nama.”

„Ko ga je ubio?”

„Ne znam.”

„Ti si samo obavio telefonski poziv?”

„Da.”

„Halo, ovde Bertil Magnuson, želeo bih da mi maknete tog Jana Nistrema sputa.”

„Manje-više.”

„A onda su ga ubili.”

„Poginuo je u automobilskoj nesreći.”

„I koliko te je to koštalo?”

„Pedeset hiljada.”

„Da li toliko košta ubistvo u Zairu?”

„Da.”

Čovek je isključio CD plejer i pogledao u odlučno mirnog i staloženog Grandena. U pozadini se čuo slab zvuk mehurića u hladnjaku za vodu. Neko je nešto kucao na tačpedu.

„Novinar Jan Nistrem ubijen je 23. avgusta 1984. godine u Zairu. Kao što smo upravo čuli, ubistvo je inicirao Bertil Magnuson, izvršni direktor tadašnjeg MVM-a. U to vreme vi ste bili u upravnom odboru kompanije.”

„To je tačno.”

Donja usna mu je ponovo ispala.

„Šta ste znali o ovome?”

„O ubistvu?”

„Da.”

„Ništa. Međutim, sećam se da me je Nils Vent pozvao nakon ubistva i rekao mi da je taj novinar došao u njihovu kancelariju u Kinšasi sa veoma ozbiljnom reportažom o njihovom projektu i da je tražio intervju s njima.”

„I da li ga je na kraju dobio?”

„Magnuson i Vent obećali su mu intervju sledećeg jutra, ali on se nije pojavio.”

„Bio je ubijen.”

„Očigledno.”

„Granden je bacio pogled na CD plejer.”

„Da li je Vent rekao još nešto?”, pitao je čovek.

„On je iznenada rekao da u toj reportaži ima dosta istine, da je i sam umoran od Magnusonovih metoda rada i da hoće da se izvuče iz svega.”

„Iz MVM-a?”

„Da, hteo je da napusti kompaniju i da nestane. Da se zaviče ispod zemlje, kako je to rekao.”

Čovek je pokazao na CD plejer.

„Sakrio je kasetofon, pa je naveo Bertila Magnusona da prizna da je on naredio ubistvo.”

„Očigledno.”

Granden je prečutao sledeći telefonski poziv koji je dobio. Od Bertila Magnusona. Tokom tog poziva Bertil Magnuson rekao mu je da je Vent nestao, a da gotovo dva miliona dolara nedostaje sa njihovog zajedničkog računa za „neodređene troškove”. Bio je to račun za koji je Granden znao da nije vidljiv računovođama i koji je služio za kupovinu usluga od manje

skrupuloznih osoba kada se pojave određeni problemi.

A Jan Nistrem očigledno je postao jedan takav problem.

„Odakle ste dobili ovaj snimak?“, pitao je.

„Od Mete Olseter iz Nacionalnog kriminalističkog odseka. Očigledno je čula za tvoj današnji tviteraški ispad, pa je pomislila da bi trebalo da dobijemo priliku da preslušamo ovo i da porazgovaramo s tobom pre nego što cela stvar stigne u medije.“

Granden je klimnuo glavom. Bacio je pogled na sve za stolom, polako prešavši od jednog do drugog. Niko ga nije pogledao u oči. Na kraju je ustao i pogledao u njih.

„Da li ja sada predstavljam teret?“

Već je znao odgovor.

Vrhunski položaj u Evropi? Mogao je da zaboravi na to, s obzirom na bliske veze sa Bertilom Magnusonom. U privatnom, ali i u poslovnom smislu. Pored toga, on je bio u upravnom odboru MVM-a u vreme ubistva.

Napustio je sedište partije odlučnim korakom i odšetao je do Starog grada. Znao je da je njegova politička karijera sada potpuno ruinirana. Uskoro će mu psi tragači biti za petama. I loviće ga dok ga ne ulove. Njega, koji je tako dugo živeo uzdignutog čela, na visokoj nozi i uz arogantne tvitove. Odraće mu kožu naživo, znao je to.

Nigde posebno nije išao, samo je lutao uskim uličicama. Mlak povetarac podizao mu je kosu. Hodao je blago povijen unapred, obučen u svoje elegantno plavo odelo, sam, kao neko strašilo u obliku duha. Istorijske zgrade naginjale su se prema visokom, tankom telu.

Njegovi tviteraški dani su prošli.

Izenada se našao ispred berbernice na Kepmanganu, kod svog berberina. Ušao je unutra i klimnuo glavom prema stolici na kojoj je berberin utrljavao krem u crnu kosu čoveka koji je izgledao kao da spava.

„Zdravo, Eriče. Koliko ja znam, nemaš zakazano, zar ne?“, rekao je berberin.

„Ne, mislio sam da pozajmim tvoju britvu, imam neke dlake na vratu koje bih da odstranim.“

„Da, svakako... možeš uzeti onu tamo.“

Berberin je pokazao na malu staklenu policu na kojoj je ležala stara dobra britva za braon drškom od bakelita. Granden je uzeo britvu i otišao do toaleta u zadnjem delu radnje. Zaključao je vrata za sobom.

Jedan za sve.

Mete je bila u radnoj sobi. Gledala je u svoj tim. Svi su bili tu, koncentrisani. Samoubistvo prethodne noći bilo je neprijatno iznenađenje.

Mete je preuzela reč.

„Predlažem da prođemo sve od početka. Teze i hipoteze.”

Stajala je na proćelju sobe, odmah pored zida sa velikom tablom. Adelitino lažno pismo bilo je tamo zakačeno, zajedno sa njegovim sopstvenim „pismom objašnjenja” iz Mai Paisa. Odmah ispod toga fotografija Nilsa i Adelite koju je Abas uzeo iz bara u Santa Terezi.

„Trebalo bi da počnemo sa snimkom iz 1984. godine, gde Bertil Magnuson priznaje da je naredio ubistvo novinara Jana Nistrema”, rekla je Mete. „Pošto je Magnuson mrtav, njegovo priznanje možemo da ostavimo po strani, ali ono će imati uticaja na sve ostale nivoe. Međutim, znamo da je Vent napustio Kinšasu odmah posle ubistva i nestao. Njegov bivši partner prijavljuje njegov nestanak nedelju dana kasnije.”

„Da li je otišao pravo u Kostariku?”

„Ne, prvo je otišao u Meksiko, u Plaju del Karmen, gde je upoznao Adelitu Riveru. Nemamo tačnu informaciju kada se pojavio u Mal Paisu, ali znamo da je bio tamo 1987. godine.”

„Iste godine kada je Adelita putovala od Kostarike do Nordkoster”, rekla je Lisa Hedkvist.

„Da.”

„Da donese novac koji je Vent tamo sakrio u svom letnjikovcu.”

„Zašto ga on sam nije doneo?”

„To ne znam”, rekla je Mete. „U pismu kaže da nije mogao.”

„Možda je to povezano s Magnusonom. Možda ga se bojao.”

„Da.”

„Odakle je poticao taj novac?”, pitao je Bose.

„Ni to ne znam.”

„Možda je to bio novac koji je on uzeo iz njihove kompanije pre nego što je nestao?”

„To je sasvim moguće”, rekla je Mete.

„I onda sve te godine pre nego što se opet pojavio ovde, da li je sve vreme bio tamo? U Mal Paisu?”

„Najverovatnije. Prema Oveu Gardmanu radio je tamo kao vodič u nacionalnom rezervatu.”

„I mislio je da ga je Adelita Rivera prevarila i da mu je uzela sve pare.”

„Moguće je. Primio je lažno pismo od nje u kome ga ona naglo ostavlja, pismo koje je napisao neko od onih koji su ubili Riveru na Nordkosteru 1987. Najverovatnije je svrha pisma bila da spreči Venta da istražuje zašto se ona nije vratila.”

„Počinioci mora da su bili veoma hladnokrvni”, rekao je Bose Tiren.

„Da. Ali onda se Gardman pojavio u Mal Paisu pre tri nedelje i ispričao mu o ubistvu kojem je bio svedok kao dečak, a kada je pogledao na internet, Vent je shvatio da je ta ubijena bila Adehta Rivera, i onda je krenuo u Švedsku.”

„I tako smo stigli do današnjeg dana.”

„Tačno, i sada imamo prilično jasnu predstavu o Ventovim kretanjima. Znamo da on nije pronašao nikakav novac na Nordkosteru, znamo da je sa sobom nosio snimak iz Kinšase iz 1984. i možemo da pretpostavimo da je puštao delove tog snimka Magnusonu prilikom tih kratkih poziva za koje imamo dokaze.”

„Pitanje je šta je on tražio.”

„Da li to može da bude povezano sa ubistvom Rivere?”

„Da li je on mislio da je Magnuson umešan u to?”

„Da?”

„Možda bismo mogli da proverimo pomoću ovoga.”

Lisa Hedkvist je pokazala na tablu, na stari koverat.

„To pismo je potpisano sa *Adelita* i poslato je poštom pet dana nakon što je ona ubijena, zar ne?”

„Da.”

„Trebalo bi da možemo uzeti DNK s njega, s marke, zar ne? I da je uporedimo s Magmisonovom DNK. Pljuvačka može da posluži posle dvadeset tri godine, zar ne?”

„Može.”

Lisa je prišla tabli, uzela koverat i otišla.

„Dok čekamo na to, moramo ovde uzeti u obzir da su Ventovi pozivi predstavljali strahovit pritisak na Magnusona, budući da je na traci njegovo priznanje da je naredio ubistvo novinara”, rekla je Mete. „Konsekvence objavljivanja takvog sadržaja mora da su mu bile potpuno jasne.”

„Zato je pokušao da dođe u posed trake tako što je ubio Venta.”

„Pa, mislim da je to sasvim dovoljan motiv.”

„Ali Vent je imao original trake u Kostariku”

„Da li je Magnuson to znao?”

„Ne možemo da budemo u to sigurni, ali bismo mogli s razlogom da pretpostavimo da je Vent to držao kao neku vrstu životnog osiguranja, pošto je znao na šta je sve Magnuson spreman da bi ostvario cilj.”

„Zato je Magnuson pokušao da nađe traku u Mal Paisu, zar ne? Abas el Fasi bio je napadnut u Ventovoj kući.”

„Jeste”, odgovorila je Mete. „Mi ne možemo sa sigurnošću tvrditi da je to bila Magnusonova inicijativa, ali je vrlo verovatno da je tako.”

„Ako jeste tako, onda on mora da je shvatio da nije uspeo i da će snimljeni razgovor uskoro stići u Švedsku. Do nas.”

„I onda se ubio.”

„Što znači da nikada nećemo dobiti priznanje ubistva Nilsa Venta. Ako je on uopšte stajao iza njega.”

„Nećemo.”

„A nećemo dobiti ni priznanje ubistva Adelite Rivere.”

„Nećemo.”

Razgovor se završio. Našli su se u ćorsokaku. Tehnički, nisu imali nikakav dokaz kojim bi povezali Magnusona sa Ventovim ubistvom. Sve što su imali bili su posredni dokazi, mogući motiv i jedna stara istraga koja je zapravo bila zatvorena.

Osim ako Magnuson nije lično liznuo marku.

Stilton je pretpostavio da su ga pratili. Od Tržnog centra *Sederhalarna* celim putem do kamp prikolice koju su onda zapalili. Takođe je pretpostavio da su to bili isti ljudi koju su prebili Akea. Verovatno su videli kada su on i Mink sreli Akea u Flemingsbergu. Pored toga, pretpostavljao je da su mislili da je on poginuo u požaru. Ako ga ponovo budu приметili, to će sigurno delovati na njih i pokrenuti stvari.

Na putu do tamo svratio je u uredništvo i kupio hrpu časopisa. Svi su ga pitali za kamp prikolicu. Dobio je i nekoliko iskrenih, toplih zagrljaja. Sada je ponovo stajao ispred *Sederhalarne* i prodavao list *Situationen Stokholm*.

Bio je veoma oprezan.

Za sve kupce koji su ulazili i izlazili izgledao je kao što obično i izgleda. Kao beskućnik koji prodaje časopis. Koji stoji tamo gde je često stajao u poslednje vreme.

Nisu imali pojma.

Kada je počela da pada kiša i kada se začula grmljavina, krenuo je svojim putem.

Olujni oblaci zasenili su nebo i moglo se videti kako munje sevaju iznad krovova. Lijam i Ise bili su već potpuno mokri pre nego što su stigli u Lila Blektorpark. Kiša je toliko lila da nije bilo potrebno da se šunjaju između drveća ispod Ringvegena. A kada su već bili u parku, tu je bilo dovoljno grmlja i drveća iza koga su mogli da stanu. I nosili su tamne jakne s kapuljačama.

„Tamo.”

Ise je pokazao i zvižduknuo. Pokazao je prema klupi u blizini prilično velikog panja. Visoka, vitka figura sedela je na klupi i držala konzervu piva, polako nagnuta prema kolenima, dok joj je kiša prskala po telu.

„Ma, jebote, to jeste on.”

Lijam i Ise pogledali su jedan u drugog. I dalje su bili zapanjeni. Ugledali su Stiltona ispred *Sederhalarne* i nisu mogli da poveruju sopstvenim očima. Kako je, jebote, taj skot preživeo požar u kamp prikolici? Ise je izvukao kratku bejzbol palicu. Jedva se i videla pri slaboj svetlosti. Lijam je pogledao u oružje. Znao je na šta je sve Ise sposoban kad mu padne mrak na oči. Oprezno su se primakli malo bliže i pogledali oko sebe. Park je, naravno, bio prazan. Niko ko je imao imalo pameti nije bio napolju po ovom vremenu.

Osim one olupine na klupi.

Stilton je sedeo tamo, a misli su mu bile negde drugde. To što je ovako sam i to u ovakvom okruženju, podsetilo ga je na Veru. Na njen glas i na onaj jedan put kada su spavali, neposredno pre nego što je nasmrtno pretučena. Bilo je nečega očajničkog u tom sećanju.

Onda ih je primetio, krajičkom oka.

Gotovo da su stigli do klupe. A jedan od njih čvrsto je držao kratku bejzbol palicu.

Kukavice, pomislio je. Dvojica protiv jednog. A čak i tada im je trebalo nešto dodatno. U tom trenutku zažalio je što nije počeo da trenira penjanje po stepenicama šest godina ranije, ili da se ovih prethodnih petnaest godina nikada nije dogodilo. Ali one su se dogodile. Bio je bleđa senka samoga sebe u fizičkom smislu.

Podigao je pogled.

„Zdravo”, rekao je. „Hoćete li malo?”

Stilton je podigao konzervu. Ise je lagano uspravio bejzbol palicu i perfektnim udarcem je pogodio konzervu. Ona je odletela, a Stilton je gledao kada se spustila nekoliko metara dalje.

„Poen”, rekao je i nasmejao se. „Možda bi trebalo da...”

„Ućuti!”

„Izvini.”

„Zapalili smo ti kamp prikolicu. Šta radiš ovde, jebote?”

„Pijem pivo.”

„Ti si jebeni drkadžija! Zar ne shvataš? Hoćeš da ti razbijemo tu glupu facu?”

„Kao što ste je razbili Veri?”

„Kojoj jebenoj Veri? Je li to ona tvoja kurva iz prikolice? Je li ti ona bila kučka, kretenu?”

Ise je eksplodirao od smeha i pogledao u Lijama.

„Čuješ ti to? To je bila ona kurveštija koju smo razbili!”

Lijam se blago nasmejao i izvukao mobilni telefon. Stilton je video da je uključio kameru. Spremalo se. Nije tačno znao kako da reaguje.

Pravo na njih, pomislio je.

„Vas dvojica ste zajedno jedna velika gomila govana, znate li to?”, rekao je iznenada.

Ise je pogledao u Stiltona. Nije mogao da poveruje u ono što je čuo. Kako se samo ovaj pijanac usuđuje? Lijam je pogledao u Isea. Uskoro će mu se smračiti pred očima.

„Trebalo bi da vas osude na doživotnu robiju i da vas nahrane trulim mačjim govnama.”

Ise je obnevideo od besa. Uz besan urlik podigao je bejzbol palicu u širokom luku iznad ramena, a onda je započeo žestok okret. Pravo prema Stiltonovoj glavi.

Okret nije bio završen u potpunosti. Ni dopola. Pre nego što je stigao tako daleko, Ise je dobio dugačak nož pravo u mišicu ruke u kojoj je držao palicu. Uopšte nije video odakle je nož došao, kao što Lijam nije video odakle dolazi drugi nož. Mogao je samo da oseti kako mu prolazi kroz ruku i kako posle toga mobilni telefon leti u visokom luku preko klupe.

Stilton je ubrzo bio na nogama i zgrabio je bejzbol palicu. Ise je klekao na zemlju i vrištao, gledajući u dugi nož zaboden u njegovu mišicu. Kiša mu je udarala u lice. Stilton je ubrzano disao i osetio kako je Verina užasna smrt preuzela vlast nad rukom u kojoj je držao drvenu palicu. Držao ju je blizu Iseove glave. Svest mu se pomračila. Zgrabio je palicu obema rukama i spremao se da zamahne i zada udarac punom snagom pravo Iseu u vrat.

„Tome!”

Zvuk se zario pravo u njegovu crnu svest, zaista dovoljno duboko da zaustavi pokret na sekundu. Stilton se okrenuo. Abas je dolazio iz pravca velikog drveta.

„Spusti to dole”, rekao je.

Stilton je buljio u Abasa.

„Tome.”

Stilton je lagano spustio bejzbol lopticu. Iznenada je video kako Lijam pokušava da se pridigne i pobegne. Napravio je dva krupna koraka i dva puta jako udario palicom Lijama po kolenima. Lijam je istog časa pao. Abas je stigao do Stiltona i stavio ruku na palicu.

„Postoje i bolji načini”, rekao je.

Stilton se opustio na nekoliko sekundi. Pogledao je u Abasa i pokušao da kontroliše svoje disanje. Ubrzo je pustio palicu. Abas ju je bacio daleko u žbunje. Stilton je pogledao dole u zemlju. Shvatio je koliko je to bilo blizu. Koliko je ona degradacija u pećini, kao i sve drugo sranje oko njega, uticalo da pređe svaku moguću granicu.

„Možeš li da mi pomogneš?”

Stilton se okrenuo. Abas je izvadio nož iz Iseovog bicepsa i momka spustio na mokru klupu punu vode. Stilton je dovukao prestrašenog Lijama, podigao ga sa zemlje i bacio ga na klupu odmah pored Isea.

„Šta ćemo sada?”, pitao je Abas.

„Skinućemo im odeću.”

Stilton je to morao sam da uradi. Abas je stajao po strani i brisao krv sa noževa. Mladići na klupi gledali su ga u strahu.

„Dižite se.”

Stilton je pridigao Isea na noge. Lijam je sam ustao. Stilton im je pocepao odeću što je brže mogao. Kada su ostali potpuno goli, ponovo ih je gurnuo na klupu. Abas je stajao ispred njih, držeći mobilni telefon u ruci. Okrenuo je kameru prema njima, štiteći ga rukom od kiše.

„U redu”, rekao je, „hoćemo li sada malo da porazgovaramo?”

Tekstualna poruka koja je upravo stigla na telefon Janea Klinge bila je kratka i veoma dramatična: „Ubice s mobilnim telefonima sede na klupi u Lila Blektorn parku. Njihova priznanja okačena su na *Treškik*.”

Nije prepoznao telefonski broj.

Klinga, koji je verovatno ispravno pretpostavljao ko je poslao SMS, bio je u parku onoliko brzo koliko je njegov auto mogao da ide. Došao je sa

tri pozornika. Pronašli su dva gola mladića, mokra do gole kože, privezana za drvenu klupu. Bili su povređeni i slomljeni.

Sat vremena kasnije sedeo je sa svojim šefom, Runeom Fošom, i čitavom UB grupom u njihovoj sobi u centrali policije. Kada je Klinga pronašao kako da stigne do fajla na *Treškik* sajtu, gotovo da je mogao da namiriše naelektrisanu atmosferu iščekivanja u sobi. Našao je tek aploudovan film koji je prikazivao dva mladića prestrašenih pogleda koji sede goli na klupi u parku i pričaju kako su ubili matoru kravu u kamp prikolici i kako su tukli nekog tipa u parku u blizini dokova u Verti i zapalili tu kamp prikolicu nešto kasnije, i kako su radili druge nasilne stvari beskućnicima.

I to sve poprilično detaljno.

Rune Foš je iznenada ustao. Pobesneo je. Delimično zato što su mu na tacni servirana dva čoveka koje je sam trebalo da pronađe, a delimično zato što ljude koji su ovo snimili na filmu, i očigledno stajali iza čitave stvari, nikako nisu mogli da identifikuju.

A možda najviše od svega zato što su tetovaže na rukama momaka veoma jasno videle: KB, sa prstenom oko slova.

Kao što je Stilton i rekao.

Prvo je svratio do Ronija Redlesa i rekao da mu je žao što je crni sako koji je pozajmio od njega spaljen. Dobio je drugu knjigu koju je trebalo da ponese sa sobom. Onda je potražio Arva Perta koje je spavao u vreći za spavanje ispod klupe u Fatbur parku blizu Stanice Sedra. Pert je bio mokr kao i vreća za spavanje. Jedan sat kasnije pronašli su Mjuriel baš u trenutku dok se spremala da ubrizga sebi injekciju sa raketnim gorivom za beg u jednoj garaži za bicikle.

Sada su sve troje sedeli u sobi u Haltu, opštoj klinici za negu i rehabilitaciju u blizini Marijatorgeta.

„Možete slobodno da uđete.”

Sve troje su Otišli prema sobi na koju je pokazala medicinska sestra. Vrata su bila otvorena, a Benseman je ležao u krevetu odmah pored zida. Bio je slomljen čovek, fizički, ali bar je bio živ. Dobio je sobu na ovoj klinici. U suštini je to bilo protiv pravila, ali bilo zaista je teško poslati gadno prebijenog rekonvalescenta, beskućnika, „kući” u đubretarnicu.

„Uhvatili smo ih”, rekao je Stilton.

„Hvala ti, Jele”, rekao Benseman.

Murijel je držala Bensemana za ruke. Pert je brisao suze. Suze su mu lako navirale na oči. Stilton je dao knjigu Bensemanu.

„Svratio sam do Ronija Redlesa dok sam dolazio ovamo, a on me je zamolio da ti dam ovo.”

Benseman je uzeo knjigu i nasmejao se. Bila je to knjiga autora Akbara del Pjomba. Potpuno manijakalan opis kaluđerica i napaljenih muškaraca.

„O čemu se radi u to knjizi?” pitala je Mjuriel.

„Ovo je jedna od onih knjiga koje izvesni muški pisci moraju ponekad napisati da bi iz sebe izbacili ono što ne mogu da napišu pod pravim imenom. Akbar del Pjombo je pseudonim za Vilijama S. Barouza.”

Niko od okupljenih oko kreveta nije znao ko su ovi pisci, ali, sve dok je Benseman bio zadovoljan, bili su zadovoljni i oni.

Mete je stajala pored table u istražnoj sobi. Neki od ljudi iz tima skupljali su papire. Istraga ubistva Nilsa Venta zapala je u škripac. Lisa Hedkvist joj je prišla.

„Šta vas to muči?”

Mete je gledala u slike Nilsa Venta sa obdukcijskog stola. Golo telo. Veliki i upečatljivi beleg na levoj butini.

„Ima nešto u vezi s tim njegovim belegom na butini...”

Skinula je fotografiju sa zida.

Olivija je provela čitav dan boreći se sa praktičnim stvarima. Čišćenje, brisanje prašine, usisavanje. I razgovori s Leni koja se spremala da ide na *Mir i ljubav* muzički festival bez Jakoba.

„Zašto?”

„Pa, njegova bivša ženska se odjednom pojavila.”

„Oh, to je zaista sramota.”

„Aha, samo ne mogu da shvatim šta on to pa vidi u njoj. Jedina stvar koju je ikada od nje dobio jesu picajzle.”

„Kako je to odvratno.”

„Aha, zar nije?”

„Da li onda ideš sama tamo?”

„Ne, idem sa Erikom.”

„Erik? Jakobov drugar?”

„Aha. Što? Nije valjda da se viđaš s njim?”

„Ne, nema šanse, ali sam mislila da on i Lolo...”

„Ne, nisu više u vezi, ona mu je dala korpu i otišla na Rodos juče. Moraš biti više u toku, Livija, sve živo ti je promaklo!”

„Daću sve od sebe, obećavam!”

„Ali u svakom slučaju sada moram da se pakujem, jer žurim na voz. Čućemo se! Ljubim te!”

„Ljubim i ja tebe!”

A onda je sišla dole u prostoriju za pranje veša. Nekoliko sati joj je trebalo da opere sav veš koji joj se nagomilao. Kada je ispraznila džepove garderobe koju je mislila da stavi u poslednju turu, iznenada je naletela na plastičnu kesicu. Minđuša! U potpunosti je zaboravila na nju. Minđuša sa Nordkostera koju joj je dao Stilton. Otvorila je kesicu i pogledala u nju. Da li je sigurna da je u Džekinom butiku videla neku sličnu minđušu? Stavila ju je pored svog laptopa, poprilično iznenađena, i pronašla veb-sajta butika na internetu. U rubrici „Proizvodi”, našla je mnogo različitih predmeta iz Džekine radnje. Uključujući i nekoliko kolekcija minđuša. Ali nijedna od njih nije bila ni nalik onome što je imala pred sobom. Što verovatno i nije iznenađujuće, pomislila je. Minđuša s Nordkostera stara je najmanje dvadeset sedam godina. Moraće da pogleda negde drugde. U drugoj radnji? Ih je neko nosio takve minđuše? Ili je to bilo u nečijoj kući?

Iznenada se setila gde!

I to svakako nije bio butik Berglundove.

Stilton je išao duž Vanadisvegena. Olujni oblaci su se manje-više povukli i otišli dalje, tako da je sada kiša samo rominjala. Bio je na putu do Abasovog stana. Ostaće kod njega još jednu noć. Onda će videti šta će. Nije mu se sviđao položaj u kome se nalazio. Abasu je njegov boravak u stanu bio sasvim po meri, on je to dobro znao. Problem nije bio u tome. Bio je u njemu. On je hteo da bude sam. Znao je da bi mogao da ima strašne noćne more i da su ti krici neprestano čučali u njemu. To je bilo nešto u šta nije želeo da uvlači Abasa.

Otišli su na različite strane posle onog susreta sa mladićima u Blektorn parku. Ali Abas se pitao kako je Stilton znao da će se oni baš tu pojaviti.

„Primetio sam da su me pratili od *Sederhalarne* i pozvao sam te telefonom.”

„Ali ti nemaš mobilni telefon.”

„Ima tih malih radnjica na uglu, znaš.”

Onda su se rastali. Abas je aplaudovao film s mobilnog telefona, pošto

su od momaka dobili šifru za *Treškik*. Stilton je uzeo novi mobilni telefon. Trenutno mu je bio u džepu. Abas se ispružio za njega. Iznenada je čuo neobično zviždukanje odmah pored sebe. Okrenuo se i pogledao da li to njemu neko zviždi. Nigde nikog. Još jedan zvižduk. Stilton je izvadio novi mobilni telefon iz džepa. Zvuk telefona bio je podešen na „zvižduk”.

Odgovorio je.

„Olivija ovde! Znam gde sam videla onu mindušu!”

Stiltonu je trebalo samo minut-dva da shvati da Olivija, po običaju, mora da pozove Mete.

„Sada? Ali sada je isuviše kasno...”

„Detektivi rade danju i noću. Zar nisi to naučio?”

Stilton je prekinuo vezu.

Mete nije radila danju i noću. Ona je radila efektno kada je radila, a onda je raspoređivala svoje odgovornosti. To je svima donosilo korist. Kada je Olivija pozvala, ona je bila na putu kući. I to posle dugog, prekovremenog rada. Tokom razgovora je uspela da dođe dole do glavnog ulaza, ali se onda okrenula. Olivijine informacije o minduši bile su poslednji deo slagalice koji je nedostajao. Posle čitavih dvadeset šest godina.

Biće još prekovremenog rada.

Požurila je natrag u svoju kancelariju u Zgradi C. Tamo je otvorila veliki orman pun dokumenata i izvukla kartonsku kutiju na kojoj je pisalo NILS VENT 1984. Mete nije bila od onih osoba koje su bacale stvari. One pre ili kasnije mogu biti od koristi. Otvorila je kutiju i odatle izvukla gomilicu turističkih fotografija. Sa svežnjem u rukama, spustila je roletne, uključila Stonu lampu, sela za sto i otvorila fioku. Odmah na početku fioke bila je lupa. Mete ju je izvadila. Na stolu ispred nje bila je fotografija Nilsa Venta iz forenzičke laboratorije. Mete je podigla jednu od turističkih fotografija i pregledala je pomoću lupe. Fotografija je napravljena 1985. godine, iz daljine, i donekle je bila zamučena. Na fotografiji se video muškarac u šortsu. Lice nije moglo dobro da se razazna, ali se beleg na levoj butini jasno primećivao. Mete je pogledala fotografiju Ventovog mrtvog tela. Na toj slici beleg se jasno video. I bio je identičan belegu s turističke fotografije. Čovek na fotografiji bio je Nils Vent.

Mete se odmakla od stola.

Ona je tražila Nilsa Venta neko vreme osamdesetih, a tokom tog perioda nekoliko Šveđana koji su bili u Plaji de Karmen u Meksiku na odmoru

kontaktiralo je s policijom. Snimili su neke golišave fotografije čoveka za koga su mislili da je nestali biznismen. Koji je pre izvesnog vremena nestao pod nerazrešenim okolnostima. Međutim, oni to nisu mogli da potvrde.

Da je taj čovek bio Nils Vent.

Čudno, pomislila je Mete i pogledala dve fotografije ispred sebe. Teško je bilo ne primetiti taj beleg.

Jedan sat kasnije su se sastali, sve troje. Mete, Stilton i Olivija. Kasno noću. Mete ih je sačekala na ulazu i provela ih kroz neophodne kontrolne punktove. Nije imala nikakvih problema. Sada su ušli u njenu sobu. Roletne su bile spuštene, lampa na stolu upaljena. Olivija se sećala ove sobe. Bila je ovde. Kada? Čitava večnost je prošla od tada. U stvarnosti je to bilo samo nekoliko nedelja. Mete je pokazala na stolice ispred stola. Stilton i Olivija su seli na njih. Mete je otišla i sela iza stola. Kao nastavnica. Pogledala je u svoje posetioce. Bivši detektiv glavni inspektor, sada beskućnik, i donekle razroka mlada buduća policajka sa akademije. Nadala se samo da Oskar Molin nije ostao da radi do kasno.

„Da li neko hoće nešto?” rekla je ona.

„Ime”, kazao je Stilton.

„Ko je to?”, pitala je Olivija.

„Ona je živela sa Nilsom Ventom tokom osamdesetih, imali su letnjikovac na Nordkosteru. Sada se zove Eva Karlsen.”

„Šta!”

Olivija gotovo da nije ustala sa stolice.

„Da li je Eva Karlsen živela sa Nilsom Ventom?”

„Jeste. Kako si stupila u kontakt s njom?”

„Preko mog studentskog projekta.”

„Znači, u njenoj kući si videla tu fotografiju?”

„Da.”

„Sa mindušom?”

„Da.”

„Kada je to bilo?”

„Bilo je otprilike pre dvanaest dana.”

„Šta si radila tamo?”

„Vraćala sam joj fasciklu s dokumentima.”

Stilton se nasmešio samom sebi. Čitava ova stvar poprimala je karakter isleđivanja. A njemu se to dopadalo. Voleo je kada je Mete u dobroj formi.

„A kako znaš da je bila na Nordkosteru u vreme ubistva?”

„Sama mi je rekla.”

„U kojem kontekstu?”

„To je... pa., hm... mi smo se srele na Šepsholmenu i...”

„Koliko je intiman vaš odnos?”

„Nije uopšte.”

„Ali bila si kod nje kući.”

„Jesam.”

Šta je ovo? Pomislila je Olivija. Jebeno isleđivanje? Ja sam im rekla za mindušu! Ali Mete je samo nastavila.

„Da li je bilo još nešto pored minduša na šta si ti reagovala u njenoj kući?”

„Nije.”

„A šta ste vas dve radile tamo?”

„Pile smo kafu, ona mi je rekla da je razvedena i da je imala brata koji je umro od predoziranja, onda smo razgovarale o...”

„Kako se on zvao?”

Upao je iznenada Stilton.

„Ko kako se zvao?” uzvratila je Olivija pitanjem, zbunjena.

„Brat. Koji je umro od predoziranja.”

„Sverker, mislim. Zašto me pitate?”

„Zato što je bio par džankija tokom istrage, na Nordkosteru, imali su...”

„Oni su odseli u jednoj od koliba.”

Olivija gotovo da je ponovo ustala sa stolice.

„U čijoj kolibi?”, pitala je Mete.

„U kolibi Beti Nordeman! Izbacila ih je napolje zato što su bili na drogama! Ali je rekla da su otišli sa ostrva dan pre ubistva.”

„Ja sam isleđivao jednoga od njih”, rekao je Stilton. „On je rekao isto to, da su se otisnuli i otišli dan pre ubistva. Ukrali su čamac i prešli na drugu stranu do kopna.”

„Da li ste proverili to sa čamcem?”, pitala je Mete.

„Jesmo. Čamac je bio ukraden veče uoči ubistva. Bio je u vlasništvu jednoga od gostiju.”

„U čijem vlasništvu?”

„Ne mogu da se setim.”

„Da li je možda bio u vlasništvu Eve Hanson?”

„Moguće je.”

Stilton je iznenada ustao i počeo da korača po sobi. Brilljantno, pomislila je Mete. Dobro se sećala da su ga neki ljudi iz NKO-a zvali Polarni Medved. Tako je koračao gore-dole.

Kao i sada.

„Jedan od narkomana u kolibi mogao bi da bude taj Sverker”, rekao je. „Brat Eve Hanson.”

„Koliko ljudi je bilo u kolibi?” pitala je Mete.

„Dvoje.”

„A bilo ih je ukupno troje na plaži”, rekla je Olivija. „Prema Oveu Gardmanu.”

Začutili su. Mete je držala skupljene šake, uvrćući ih tako da se mogao čuti pucketavi zvuk u tišini. Stilton je morao da se zaustavi. Olivija je gledala u jedno, pa u drugo. Mete je to sve jednostavno pretočila u reči.

„To znači da bi Eva Hansen, njen brat i narkoman mogli da budu oni ljudi na plaži?”

Svi su došli do tog zaključka.

Dvoje njih znali su da je pred njima veoma dug put koji bi trebalo da pređu pre nego što stignu do blede senke šanse da dokažu ono što je Mete upravo rekla. Treća, Olivija, bila je tek studentkinja. I ona je mislila da su gotovo završili.

„Gde je materijal s Nordkostera?”, pitao je Stilton.

„Trebalo bi da je u Geteborgu”, rekla je Mete.

„Možeš li da pozoveš telefonom i da ih zamoliš da provere kako se zvao taj narkoman koga smo svojevremeno ispitivali? I čiji su čamac onda ukrali?”

„Svakako, ali i sam znaš da će to potrajati.”

„Možda bi bilo lakše ako bismo pokušali preko Beti Nordeman”, rekla je Olivija.

„Kako to?”

„Ona mi je rekla da vodi evidenciju svih gostiju koji su bili kod nje u kolibama za iznajmljivanje. Ima knjigu gostiju, pretpostavljam, a možda još uvek čuva podatke iz tog vremena. Oni mi baš izgledaju kao porodica na mestu, ti Nordemanovi.”

„Pozovi ih i vidi šta imaju da ti kažu”, rekla je Mete.

„Sada?”

Iste sekunde kada je to rekla, bacila je pogled na Stiltona. „Detektivi rade danju i noću.” Ali probuditi jednu staru ženu na ostrvima u ovo doba

noći?

„Ili hoćeš da ja pozovem?“, rekla je Mete.

„Pozvaću ja.“

Olivija je izvukla svoj mobilni telefon i pozvala Beti Nordeman.
„Zdravo, ovde Olivija Rening.“

„Turizam u vezi s ubistvima?“, rekla je Beti.

„Eh, da, tako je. Izvinjavam se što zovem ovako kasno, ali mi...“

„Mi ovde obaramo ruke.“

„Oh u redu? A ko ste to vi?“

„Mi, ovde u klubu.“

„U redu, pa dobro onda, Beti. Imam jedno malo pitanje za vas, rekli ste mi da ste onog leta kada se odigralo ubistvo imali neke narkomane u jednoj od koliba. Da li se sećate toga?“

„Da li misliš da sam senilna?“

„Ne, uopšte, nego da li se sećate kako su se oni zvali?“

„Ne. Toliko već jesam senilna.“

„Ali mislim da ste mi rekli da imate evidenciju.“

„Imam.“

„Da li biste mogli...“

„Trenutak samo.“

Na drugoj strani linije dugo je vladala tišina. Olivija je čula smeh s vremena na vreme i glasove u pozadini. Videla je kako Mete i Stilton gledaju u nju. Olivija je pokušaja gestovima da pokaže da ljudi tamo obaraju ruke. Ni Mete ni Stilton nisu reagovali.

„Aksel te pozdravlja“, rekla je Beti iznenada preko telefona.

„Hvala.“

„Afe Stejn.“

„Afe Stejn? Je li on jedan od...“

„On je bio taj koji je iznajmio kolibu, jedan od tih narkomana, sigurno“, rekla je Beti.

„Znači, ne znate kako se drugi zvao?“

„Ne.“

„Ne sećate se imena Sverker Hanson?“

„Ne.“

„Ne znate da li je jedan od tih narkomana imao sestru koja je živela na ostrvu?“

„Ne.“

„U redu, hvala vam mnogo. I pozdravite mi mnogo Aksela!” Olivija je završila razgovor. Stilton je gledao u nju.

„Aksel?”

„Nordeman.”

„Afe Stejn”, rekla je Mete. „Je li to ime koje smo tražili?”

„Jeste”, rekla je Olivija.

Mete je pogledala u Stiltona.

„Da li je to taj koga si isleđivao?”

„Moguće je. Verovatno jeste. Zvuči mi donekle poznato...”

„U redu. Pozvaću ljude u Geteborgu, oni mogu da provere da li je to on ili nije. Sada imam druga posla.”

„Policijski posao koji uključuje i tvoju bivšu ženu, između ostalog i Nacionalnu laboratoriju za forenziku. Laku noć.”

Mete je izvadila mobilni telefon.

Olivija je vozila kroz svetlu letnju noć. Stilton je sedeo odmah pored nje. Čitali su. Vraćali su se iz Nacionalnog kriminalističkog odseka, a misli su im oboma lutale.

Olivija je razmišljala o neverovatnoj situaciji u Metinoj kancelariji. Aktivni detektiv, glavni inspektor i ona. Devojka s Policijske akademije. Koja je imala privilegiju da sedi s njima i da na taj način diskutuje o istraživanju ubistva. Ali je nekako osetila i da je ispunila svoju funkciju. Doprinela je celom slučaju na nekoliko načina. Po njenom skromnom mišljenju.

Stilton je razmišljao o Adeliti Riveri. O trudnoj ženi sa plaže. Stavio je ruke na staru instrument-tablu *mustanga*.

„Ovo su Ameova stara kola, zar ne?”

„Jesu, nasledila sam ih od njega.”

„Lepa kola.”

Olivija nije odgovorila.

„Šta nije u redu s njima?”

„O'ladi.”

Naučila je. Pomirila se s tim, a onda je zavladala tišina.

Jutarnje sunce obasjalo je žutu kuću u Bromi, a zraci svetlosti nemilosrdno su otkrili koliko su prozori spavaće sobe bili prljavi. Opraću ih kada se budem vratila kući, pomislila je Eva Karlsen i zatvorila kofer. Dobila je ponudu da oputuje u Brazil da piše o uspešnom programu za rehabilitaciju adolescenata koji su počeli da se bave kriminalom. To joj je sasvim odgovaralo. Bilo joj je potrebno da promeni ambijent. Napad koji je doživela u kući ostavio je traga na njoj. Kao i sav publicitet oko Nilsovog ubistva, takođe. Bilo joj je potrebno da ode na neko vreme. Za pola sata će uzeti vizu, a onda će taksijem otići na aerodrom.

Iznela je kofere u predsoblje, obukla jaknu i otvorila vrata.

„Eva Karlsen?”

Lisa Hedkvist bila je na stepenicama koje su vodile u kuću. Pored nje je stajao Bose Tiren.

Hapšenje dva mladića koja su ubila ženu beskućnicu u kamp prikolici dobilo je dosta pažnje u medijima. A bilo je i bezbroj članaka u kojima se pisalo o samoubistvu Bertila Magnusona i o uvrnutom ponašanju Erika Grandena, sekretara kabineta Ministarstva spoljnih poslova.

Grandenova veza sa senzacionalnim otkrićem iz Zaira 1984. godine dovela je do grozničave aktivnosti svih informativnih deskova. Svi su hteli nekako da stupe u vezu s njim. Na kraju je to uspelo jednom fotografu koji je pogrešio ulicu i skrenuo gde ne treba u Starom gradu. Odlučio je da za svaki slučaj parkira auto dole na keju. A tamo je sedeo on. Političko čudo. Iza statue Gustava III. Sa otvorenim brijačem u rukama i izrazom potpunog očajanja na licu. Kada je fotograf pokušao da razgovara s njim, on je samo gledao u vodu.

„Jusi.”

Bilo je sve što je rekao.

Na kraju su ga pokupili ljudi iz mobilnog psihijatrijskog tima i odveli u bolnicu. Iz Umerene stranke brzo su izdali saopštenje u kome su objasnili da je Erik Granden na „produženom odmoru” iz privatnih razloga.

Nisu imali nikakvih drugih komentara.

Stilton je preko Mete dobio informacije iz policijske arhive u Geteborgu.

Našli su zapise njegovog starog saslušavanja narkomana sa Nordkosteru. On *jest* bio Afe Stejn. Brod koji su ukrali pripadao je Evi Hanson. Mete je proverila bazu podataka o kriminalcima da vidi da li postoji nešto o Afeu Stejnu. Bilo je mnogo toga.

Uključujući i adresu u Fići.

Dala ju je Stiltonu.

Odvezli su se Olivijinim kolima do Fiće i parkirali u blizini centra. Olivija je ostala da sačeka u kolima. Stilton je već imao prilično jasnu predstavu o sadašnjem stanju i situaciji u kojoj se nalazio Afe Stejn. To i nije bilo naročito komplikovano. Bio je gotovo siguran da će ga pronaći među ostalim pijancima u blizini prodavnice alkoholnih pića.

I bio je tu.

Sam Stilton nije imao teškoća da se uklopi.

Seo je na istu klupu na kojoj je sedeo Afe Stejn, izvukao iz džepa flašu votke, klimnuo Afeu i rekao:

„Jele.”

„Zdravo.”

Afe je pogledao u flašu. Stilton mu je dodao votku, a ovaj nije oklevao da je zgrabi.

„Hvala! Afe Stejn.”

Stilton je započeo razgovor.

„Afe Stejn?” rekao je.

„Aha.”

„Nego, bre, čoveče, znaš li ti onog Sverea?”

„Kog, jebenog, Sverea?”

„Sverea Hansona. Onog plavog momka.”

„O, taj drkoš. Ali to je bilo pre milion godina, jebote.”

Afe je odjednom postao sumnjičav.

„Zašto me, jebote, ti sad tu zapitkuješ o njemu? Je li ti on neka sranja tu pričao o meni, je li?”

„Nema šanse, čoveče, nema teorije, on je capnuo, momak, otegao se.”

„O, jebote.”

„Predozirao se.”

„Siroti džukac. Sećam se ja da je taj bio baš gadno navučen. On je rekao teške stvari.”

Stilton je klimnuo glavom. Afe je progutao popriličan gutljaj votke.

A da nije ni zadržtao.

Stilton mu je uzeo bocu iz ruku.

„Ali šta, jebote, je li ti on nešto govorio o meni?“, rekao je Afe.

„Jeste.“

„Je li rekao nešto posebno?“

Jesi li ti to zabrinut? - pomislio je Stilton.

„Niks. Ništa posebno... rekao je da ste bili ortaci kada ste bili mlađi i da ste mu ga davali po nekoj gudri i da ste radili još neke stvari.“

„Kakve stvari?“

„Kaže, lude fore, znaš ono zezanje, gluvarenje i ludilo, znaš...“

Afe se opustio. Stilton mu je ponovo dodao bocu i Afe ju je prislonio na usne. Žedan momak, pomislio je Stilton. Afe je obrisao usta i vratio bocu natrag Stiltonu.

„Jebiga, čoveče, jesmo se zezali, i to onoliko. Ma i neke jebeno lude stvari smo radili, to stoji. Znaš kako je kada si mu ga malo dao...“

Znam, pomislio je Stilton.

„Zar nije taj Svere imao sestru?“, pitao je on.

„Šta s njom? Što me to pitaš?“

Stilton je shvatio da je brzo prešao na priču o sestri.

„Ništa, samo je neprestano trtljao o njoj, to je sve...“

„Nemam namere da pričam o njegovoj jebenoj sestri!“

Afe je skočio s klupe i pogledao dole u Stiltona.

„Shvataš?“

„Polako, čoveče, kuliraj“, rekao je Stilton. „Izvini. Sedi, čoveče.“

Stilton je pružio željenu bocu Afeu kao gest pomirenja. Krajčikom oka video je kako Olivija stoji pored kola i gleda u njih, držeći sladoled u ruci. Afe je pocupkiavao, prebacujući se s noge na nogu i shvatio da bi bilo najbolje da ponovo sedne.

„Podseti njegovu sestru da je to tako jebeno osetljivo“, rekao je Stilton.

Afe je uzeo još jedan gutljaj iz boce i pogledao dole u zemlju.

„Ona nas je jebeno navukla jednom, kurva, zajebala nas je. Shvataš, čoveče?“

„Ama shvatam, čovek moj, ko voli kada ga tako zajebu?“

„Pravo kažeš. Niko ne voli zajeb.“

Tako je Stilton rešio da u poverenju ispriča svom novom drugaru lažnu priču. Pričao je kako ga je prevario jedan skot od ortaka, u koga se kleo, kad ga je zvao da prebiju tamo nekog tipa. Njegov ortak je tvrdio da mu taj

tip jebe ribu i oni su ga dobro pretukli. Onda je on posle slučajno razgovarao sa devojkom tog svog ortaka i ona mu je rekla da se u životu nije ni vaćarila sa tim tipom koga su oni pretukli. To je bila čista laž, a na kraju se ispostavilo da su oni pretukli tog tipa jer je njemu njegov ortak u stvari dugovao neku lovu, pa je hteo da ga se otarasi.

„Navukao me je da pretučemo tipa, a onda me otkucao pandurima, kapiraš.”

Afe je sedeo ćuteći i sa saosećanjem slušao ovu priču. Obojica su bili prevareni, bili su braća po nevolji. Kada je Stilton završio, Afe je značajno primetio:

„Jebeno loša priča. Jeste ti taj ortak kurvin sin.”

Afe je začutao. Stilton je strpljivo čekao. Nakon izvesnog vremena Afe je ponovo otvorio usta.

„Mene su zajebali slično, ili smo i Svere i ja bili zajebani zajedno, ne znam, navukli su nas u neko teško sranje sa njegovom sestrom...”

Sva Stiltonova čula bila su u stanju pune uzbune.

„Ona nas je nasadila... o, jebote kako nas je nasadila, stalno pokušavam da zaboravim sve to stanje, čoveče.”

Afe je dohvatio bocu.

„To mi svi želimo”, rekao je Stilton. „Niko ne voli da se seća raznih sranja.”

„Ne, ali to ti se jebeno zabode ovde u glavu i ne izlazi... znaš. Svere i ja smo prekinuli svaki kontakt posle toga, potpuno. Nismo mogli da pogledamo jedan drugome u oči, jebote, a tu je bila i ta žena!”

„Žena?”

„Aha! To smo uradili jednoj ženi! Pa, mi... ona nas je naterala da to uradimo, njegova jebena sestra. Samo zato što je imala neki jebeni problem s tom jadnom ženom. A ona je bila i trudnjača, jebote.”

„Sestra?”

„Ne. Nego ta žena!”

Afe je nekako još dublje potonuo u klupu. Oči su mu se napunile suzama.

„A gde se to dogodilo?”

Stilton je znao da ponovo suviše pritiska, ali Afe je bio duboko u svojim alkoholisanim sećanjima i nije reagovao.

„Na nekom jebenom ostrvu...”

Afe je iznenada ustao.

„Jebeno moram da se mrdnem odavde, čoveče. Ne mogu da pričam više o tome, ne mogu da izdržim, jebote. To je bila jebena katastrofa, čoveče.”

Stilton je uzeo flašu i pružio je Afeu.

„Ponesi je sa sobom!”

Afe je uzeo flašu, ispio ono što je ostalo do poslednje kapi, alarmantno se stresao i pogledao u Stiltona.

„A uzeo sam i sestrine jebene pare da bih godinama ćutao o ovome. Shvataš, čoveče, jebene pare.”

„Kapiram, čoveče, to je teško sranje.”

Afe je krenuo da se tetura prema hladovini ispod drveta. Stilton ga je gledao kada je legao na zemlju i zaspao, ophrvan svojom mukom. Kada se Afe onesvestio, Stilton je ustao. Stavio je ruku u džep svoje prljave, odrpane jakne i isključio snimanje razgovora na Olivijinom mobilnom telefonu. Dobio je ono po šta je došao.

Mete je dobila nalog za pretres kuće Eve Karlsen u Bromi. Trebalo joj je neko vreme da prođe kroz celu zgradu. Ali to je dalo rezultate. Uključujući i jedan dobro skriveni koverat iza police u kuhinji.

Na kovrti je pisalo: *Plaja del Karmen 1985.*

Soba nije bila posebno velika. U njoj nije bilo ničeg izuzetnog. Samo sto, tri stolice, kasetofon. Mete Olseter i Tom Stilton su sedeli. On je od Abasa pozajmio crni kožni sako i polo džemper. Na stolici nasuprot njih sedela je Eva Karlson, raspuštene kose, sa svetloplavom bluzom na sebi. Na stolu između njih ležali su različiti papiri i predmeti. Mete je tražila da joj donesu kvalitetnu stonu lampu. Htela je da napravi intimnu atmosferu. Sada je upalila lampu.

Mete je bila zadužena za istragu.

Malo ranije pozvala je Oskara Molina i objasnila mu je situaciju.

„Hoću da i Tom Stilton bude prisutan.”

Molin je shvatio zašto i odobrio je to.

U sobi pored sedeo je ili stajao veći deo Metinog tima i mlada devojka sa policijske akademije. Olivija Rening. Oni su mogli da prate saslušanje na ekranu. Više njih imalo je beležnice u rukama.

Olivija je pogledala u ekran.

Mete je upalila kasetofon i izgovorila datum, vreme i imena prisutnih. Pogledala je u Evu Karlsen.

„I ne zahtevate prisustvo advokata?”

„Ne vidim razlog za to.”

„U redu. Godine 1987. ispitivala vas je policija u vezi sa ubistvom koje se dogodilo u uvalama Haslevikarne na Nordkosteru. Bili ste na ostrvu kada se dogodilo to ubistvo, da li je to tačno?”

„Jeste.”

„U to vreme zvali ste se Eva Hanson, da li je to takođe tačno?”

„Znate da jeste, pošto ste me sami ispitivali povodom Nilsovog nestanka 1984.”

Eva je počela da se brani. Poprimila je blago agresivan ton. Mete je uzela staru turističku fotografiju iz plastične fascikle i gurnula je preko stola.

„Da li prepoznajete ovo?”

„Ne.”

„Na fotografiji je muškarac. Lice mu se baš i ne vidi dobro, ali možete da vidite ovaj njegov beleg ovde?”

Mete je pokazala ne veoma specifičan beleg na čovekovojoj levoj butini. Eva je klimnula glavom.

„Bilo bi dobro kada biste glasno odgovorili umesto što klimate glavom.”

„Mogu da vidim taj beleg.”

„Fotografija je napravljena u Meksiku pre gotovo dvadeset šest godina, a napravio ju je turista koji je mislio da je to vaš tadašnji doživotni partner Nils Vent, koji je u to vreme nestao. Da li se sećate da sam vam ja tada pokazala ovu sliku?”

„Moguće je, ne mogu da se setim.”

„Tada sam htela da vidim da li ste vi prepoznali čoveka na fotografiji kao svog partnera.”

„Vidim.”

„Vi ga niste prepoznali. Rekli ste da to sigurno nije Nils Vent.”

„A na šta ciljate kada to kažete?”

Mete je stavila fotografiju nagog Ventovog tela sa autopsije ispred Eve.

„Ovo je nedavno napravljena fotografija Ventovog tela, nakon njegovog ubistva. Možete li da vidite ovaj beleg na Ventovoj levoj butini?”

„Mogu.”

„To je isti znak kao i na turističkoj fotografiji, zar ne?”

„Da.”

„U vreme Ventovog nestanka živeli ste s njim već četiri godine. Kako ste mogli da tvrdite da ne prepoznajete ovaj krajnje jasan beleg na njegovoj levoj butini?”

„Šta želite da čujete?”

„Hoću da čujem zašto ste lagali. Znači, zašto ste lagali?”

„Nisam lagala! Mora da sam napravila grešku? Pre dvadeset šest godina. Pogrešila sam? Kako sada to mogu da znam?”

Eva je rukom sklonila pramen kose sa čela nervoznim gestom. Mete je pogledala u nju.

„Izgledate mi nervozno.”

„A kako biste se vi ponašali na mom mestu?”

„Vodila bih računa da govorim istinu.”

Bose Tiren se nasmešio i napravio belešku u svojoj sveščici. Olivija nije mogla da skine pogled sa ekrana. Ona se dva puta srela sa Evom i stekla je utisak da se radi o energičnoj, ali prijateljski raspoloženoj ženi. Sada ju je videla u potpuno drugačijem svetlu. Ispred nje je bila očigledno napeta žena koja je delovala neuravnoteženo i ranjivo. Olivija je počela da oseća kako se sve više emotivno upliće u ovo. Obećala je sebi da će biti profesionalna. Da će pokušati da sve ovo sagleda kao policajac. Neutralno. Kao budući istražitelj ubistava.

Ovo se zaista do sada odvijalo veoma loše.

Mete je stavila novu turističku fotografiju ispred Eve na sto. Fotografija iz bara u Santa Terezi. Ona koju je doneo Abas el Fasi.

„Ova fotografiju dobili smo iz Santa Tereze u Kostariki. Čovek na slici je Nils Vent, zar ne?”

„Jeste.”

„Da li prepoznajete ženu koja ga je obgrlila?”

„Ne.”

„Nikada ranije je niste videli?”

„Ne. Nikada nisam bila u Kostariki.”

„Ali možda ste videli njenu sliku?”

„Nisam.”

Mete je izvukla koverat koji su pronašli iza police u Evinoj kuhinji. Izvadila je šest fotografija iz koverta i raširila ih ispred Eve.

„Šest fotografija, sve prikazuju Nilsa Venta i ženu sa prethodne fotografije, koju vi niste prepoznali. Vidite da je to ista žena?”

„Da.”

„Ove fotografije pronašli smo u vašoj kući u Bromu.”

Eva je pogledala u Mete, pa u Stiltona, pa ponovo u Mete.

„To je jebeno prljavo...”

Eva je zavrtila glavom. Mete je sačekala dok ova nije stala.

„Zašto ste onda rekli da ne prepoznajete ovu ženu?”

„Nisam videla da je to ista žena.”

„Kao na fotografijama iz vaše kuće?”

„Da.”

„Kako je ovih šest fotografija završilo u vašoj kući?”

„Ne mogu da se setim.”

„Ko je napravio ove fotografije?”

„Nemam pojma.”

„Ali očigledno znate da su bile u vašoj kući?”

Eva nije odgovorila. Stilton je primetio prstenove znoja ispod njenog pazuha, koji su počeli da se šire niz svetlu bluzu.

„Hoćete li nešto da popijete?” pitala je Mete.

„Ne. Jesmo li završili?”

„To zavisi od vas.”

Mete je gurnula još jednu fotografiju. Bila je to stara, privatna fotografija, na kojoj je nasmešena Eva stajala pored svog mlađeg brata Sverkera. Eva je primetno reagovala.

„Vama ništa nije sveto”, rekla je mnogo nižim glasom.

„Mi samo radimo svoj posao. Od kada je ova slika?”

„Negde iz sredine osamdesetih.”

„Znači, to je bilo pre ubistva na Nordkosteru?”

„Jeste. Kakve to veze ima sa...”

„Na fotografiji imate par veoma posebnih minduša.”

„Imala sam prijatelja koji se bavio izradom nakita i on mi ih je poklonio za moj dvadeset peti rođendan.”

„Znači, one su napravljene posebno za vas?”

„Da.”

„I napravljen je samo jedan par.”

„Mislim da je tako.”

Mete je podigla malu plastičnu kesicu s mindušom.

„Da li prepoznajete ovo?”

Eva je pogledala u mindušu.

„Izgleda kao jedna od njih.”

„Da.”

„A gde ste je pronašli?”, pitala je Eva.

„U džepu kaputa žene koja je bila ubijena u uvalama Haslevikarne 1987. godine. Kako je ona dospela tamo?”

Olivija je sklonila pogled s ekrana. Pomislila je kako je ovo postalo teško čak i gledati. Način na koji je Mete hladno i s namerom povređivala svoju žrtvu.

S jednim jedinim ciljem.

„Nemate predstavu kako je minduša završila u džepu njenog kaputa?”, pitala je Mete.

„Nemam.”

Mete se polako okrenula na stranu i bacila pogled na Stiltona. Stari trik istražitelja. Osoba koju ispituju mora da oseća i da misli da istražitelji znaju mnogo više od onoga što oni u stvari znaju. Mete je ponovo pogledala Evu i spustila pogled na staru, privatnu fotografiju.

„Da li je to vaš brat pored vas?”

„Jeste.”

„Da li je istina da je umro od predoziranja pre četiri godine?”

„Jeste.”

„Sverker Hanson. Da li vas je on ikada posetio u vašem letnjikovcu na ostrvu?”

„Dešavalo se.”

„Da li je on bio tamo i onog kasnog leta kada se dogodilo ubistvo?”

„Nije.”

„Zašto lažete?”

„Da li je bio?”

Eva je izgledala iznenađeno. Da li je glumila? Verovatno jeste.

„Mi znamo da je bio tamo”, rekla je Mete.

„Kako to znate?”

„Bio je tamo sa čovekom koji zove Alf Stejn. Oni su iznajmili kolibu na ostrvu. Da li je, možda, to neko koga poznajete? Alf Stejn?”

„Nije.”

„Mi imamo snimak razgovora u kome on priznaje da su njih dvojica bili tamo u to vreme.”

„Oh, zaista, onda su sigurno bili tamo u to vreme.”

„Ali vi se toga ne sećate?”

„Ne.”

„Niste se sreli na ostrvu sa Alfom Stejnom i vašim bratom?”

„Moguće je, ja... sada kada ste pomenuli... Sećam se da je Sverker bio povremeno s nekim svojim drugarom...”

„Alf Stejn.”

„Ne sećam se kako se zvao...”

„Ali vi ste mu dali alibi za ubistvo.”

„Jesam li?”

„Tvrđili ste da su Sverker i njegov drugar ukrali vaš čamac i da su nestali. Jednu noć pre ubistva. Mi verujemo da se to dogodilo sledeće večeri. Posle ubistva. Da li je tako bilo ili ne?”

Eva ništa nije odgovorila. Mete je nastavila.

„Alf Stejn tvrdi da ste mu vi godinama plaćali da bi ćutao. Da li je to istina?”

„Nije.”

„To znači da on laže?”

Eva je obrisala čelo nadlanicom. Bila je blizu ivice. I Mete i Stilton su to mogli da vide. Iznenada se začulo kucanje na vratima. Svi su se okrenuli. Žena u uniformi je otvorila vrata, ušla unutra i pružila Mete zelenu fasciklu. Ova je otvorila fasciklu, bacila pogled na papir na vrhu, a onda je ponovo zatvorila.

„Šta je to?”, pitala je Eva glasno.

Mete nije odgovorila. Polako se primakla krugu svetlosti koji je pravila lampa na stolu.

„Evo, da li ste vi ubili Adelitu Riveru?”

„Ko je to?”

„Ona je žena koju smo mogli da vidimo sa Nilsom Ventom na svim onim slikama koje smo vam pokalali. Da li ste je vi ubili?”

„Ne.”

„Dobro, onda ćemo da nastavimo.”

Mete je podigla falsifikovano pismo koje je navodno trebalo da bude Adelitino.

„Ovo pismo je poslato iz Švedske Denu Nilsonu u Kostariku, a Den Nilson bio je pseudonim. Mogla bih da vam to pročitam, napisano je na španskom, ali bih mogla da vam prevedem. 'Dene! Žao mi je, ali mislim da ti i ja nismo jedno za drugo, a ja sada imam i novu priliku da započnem novi život. Ne vraćam se.' Ispod toga se nalazi potpis. Da li možda znate koje ovo potpisao?”

Eva nije odgovorila. Ona je buljila u svoje ruke, koje je skupila na krilu. Stilton je gledao u nju bez ikakvog izraza na licu. Mete je nastavila istim, kontrolisanim glasom.

„Potpisano je sa *Adelita*. Ona se zvala Adelita Rivera i udavljena je u uvalama Haslevikarne pet dana pre nego što je ovo pismo poslato poštom. Da li vi možda znate ko ga je napisao?”

Eva ništa nije odgovorila. Nije čak ni podigla pogled. Mete je stavila pismo na sto. Stilton je pažljivo gledao u Evu.

„Pre neki dan ste bili napadnuti u predsoblju vaše kuće”, rekla je Mete, „Naši tehničari su pronašli tragove krvi na prostirci u vašem predsoblju i proverili da li među njima ima i tragova krvi vaših napadača. U vezi s tim, morali ste da priložite uzorak svoje DNK koji je jasno pokazao da je krv vaša.”

„Da.”

Mete je otvorila zelenu fasciklu koju je upravo primila.

„Mi smo, takođe, napravili i DNK analizu pljuvačke na marki koja je bila na pismu navodne *Adelite* 1987. godine i ta DNK poklapa se sa vašom DNK. Iz predsoblja. Identične su. To znači da ste vi liznuli marku pre nego što ste je zalepili. Da li ste vi napisali i pismo, takođe?”

Svako ima svoju ivicu, ivicu na kojoj će pući. Pre ili kasnije čovek stigne do te ivice ako ga dovoljno jako gurnete. Eva je sada bila tamo, na ivici.

Trebalo je nekoliko sekundi, možda i čitav minut, ali onda je stiglo. Niskim, tihim tonom.

„Možemo li da napravimo pauzu?”

„Uskoro ćemo. Da li ste vi napisali to pismo?”

„Jesam.”

Stilton se zavalio u naslon stolice. Gotovo je. Mete se nagnula prema kasetofonu.

„Sada ćemo napraviti malu pauzu.”

Foš i Klinga ispitivali su Lijama i Isea nekoliko sati. Obojica su odrasla u Halonbergenu, predgrađu Stokholma. Klinga je bio zadužen za Lijama. Manje-više znao je šta će da čuje. Čak i pre nego što su dobili Lijamov kriminalni dosije. Gomila sranja koje je pravio od malena i koja su eskalirala tokom puberteta. Kada je Lijam ispričao kako je njegov otac pomagao starijoj sestri da ubrizga drogu u venu dok su sedeli za kuhinjskim

stolom, slika je postala prilično jasna.

Samom Klingi.

Oštećena deca. Tako ih je nazvala. Ona žena koju je gledao na televiziji u nekoj emisiji o tekućim problemima u društvu.

Lijam je bio ekstremno oštećeno dete.

Foš je rekonstruisao gotovo istovetnu topografiju oko Isea. Poreklom iz Etiopije, napušten i prepušten samom sebi, čak i pre nego što je potpuno pukao. Bio je oštećen i potpuno rasturen. Prepun besciljnog nasilja.

A onda je na red došla borba u kavezima.

Trebalo je da prođe izvesno vreme da nateraju Lijama i Isea da otkriju ono što znaju, ali su i pored sveg odbijanja na kraju ipak otkrili sve što treba. Imena drugih dečaka koji su pomogli da se borbe organizuju. Vreme održavanja.

Kao i to gde će se održati.

Bilo je to u Svartšelandetu, u staroj, zatvorenoj fabrici cementa, koja je sada bila ograđena žicom i nepristupačna.

Osim za neke ljude.

Foš je nekoliko sati ranije postavio ljude koji su motrili na ovo mesto. Strategija je bila da puste da se cela stvar odvija kako je i zamišljeno, a onda da upadnu unutra. Kada su prvi dečaci bili već u kavezima i kada je počelo veselje i navijanje, sve je brzo zaustavljeno. Policija je presekla svaki mogući put bekstva, a unutra su upali s teško naoružanim i dobro opremljenim snagama. Policijske marice, koje su bile parkirane ispred, uskoro su bile dupke pune.

Kada su Foš i Klinga izašli iz fabrike, ispred njih su se već našli novinari, kamere i foto-reporteri.

„Kada ste uspeli da otkrijete ove borbe u kavezima?”

„Pre izvesnog vremena, zahvaljujući našim tajnim, skrivenim operacijama. To nam je odnedavno postao prioritetan zadatak.”

Foš je to rekao pravo u kameru.

„Zašto ih onda niste ranije pohapsili?”

„Želeli smo da budemo sigurni da će ovde biti pravi ljudi koje tražimo.”

„A da li su bili tu?”

„Jesu.”

Dok je Foš pozirao za još jedan krupni plan, Klinga se udaljio od njega.

Neki članovi tima napustili su prostoriju. Olivija je i dalje bila tamo, sa Boseom Tirenom i Lisom Hedkvist. Oni su svi verovatno osećali isto. Neku vrstu olakšanja zato što je konačno razrešeno ubistvo, pomešanog sa različitim ličnim refleksijama. Olivija je najviše razmišljala o motivu.

Zašto?

Iako je slutila šta bi to u stvari moglo da bude.

Trojka u sobi za isleđivanje dobila je kafu. Raspoloženje nije bilo na naročitom nivou. Za njih dvoje to je predstavljalo izvesno olakšanje, a na neki način bilo je to olakšanje i za treću osobu. Mete je ponovo uključila kasetofon i pogledala u Evu Karlsen.

„Zašto? Možete li da govorite o tome?“, pitala je.

Mete je iznenada promenila glas. Bezlični glas islednika je nestao. Onaj glas čija je jedina svrha bila da izvuče priznanje. Novi glas bio je glas jedne osobe koja se obraća drugoj osobi u nadi da će moći da shvati zašto radimo ono što radimo.

Znanje.

„Zašto?“, rekla je Eva.

„Da.“

Eva je donekle podigla glavu. Ako je htela da im kaže zašto, onda je morala da prođe kroz veliki bol. Potisnut bol, sublimiran bol. Ali osetila je da je dužna da pruži bar neko objašnjenje. Da verbalizuje ono što je čitavog života pokušala da potisne.

Ubistvo Adelite Rivere.

„Odakle da počnem?“

„Odakle želite.“

„Prva stvar koja se dogodila bila je da je Nils nestao. Još 1984. godine, bez reči. On je samo nestao. Mislila sam da su ga ubili, da se sigurno dogodilo nešto dole u Kinšasi, a i vi ste mislile tako nešto slično, zar ne?“

Eva je pogledala u Mete.

„To je bila jedna od naših hipoteza, da...“

Eva je klimnula glavom i prelazila jednom rukom preko druge. Sada je govorila veoma tiho i slabašnim glasom.

„U svakom slučaju, više se nije pojavio. Bila sam očajna. Volela sam ga i bila sam potpuno slomljena. Onda ste iznenada vi došli i pokazali mi te turističke slike iz Meksika, i ja sam odmah videla da je to Nils, i da je živ, veseo, preplanuo i da je u nekom turističkom mestu u Meksiku i bila sam

sasvim... Ne znam... Osećala sam se grozno prevarenom. Nisam čula ni glasa od njega, nisam dobila ni dopisnicu, ništa. A on je bio negde daleko, na suncu, a ja sam bila ovde, u žalosti, očajna i... bilo je nečeg potpuno degradirajućeg u svemu tome... kao da ga uopšte nije bilo briga za mene.”

„Zašto to niste rekli kada sam vam pokazala njegovu fotografiju? Onda, 1985. godine?”

„Ne znam. Bilo je to kao da... Htela sam nekako da dođem do njega, ja sama, trebalo mi je neko objašnjenje, želela sam da shvatim zašto mi je to uradio. Da li je to bilo nešto lično između nas, to što je hteo da me povredi ili bilo šta slično. Onda sam shvatila o čemu se radilo.”

„Kako?”

„Kada sam videla one druge fotografije.”

„One koje smo pronašli u vašoj kući?”

„Da. Pronašla sam jednu inostranu agenciju, koja se specijalizovala u pronalaženju nestalih osoba, i rekla sam im da je on bio viđen poslednji put u mestu Plaja del Karmen u Meksiku, pošto ste mi vi rekli da su one turističke fotografije tamo napravljene. Oni su se onda bacili u potragu i pronašli su ga...”

„Tamo?”

„Da, i onda su mi poslali gomilu fotografija odande. Fotografije s njim i mladom ženom. Intimne fotografije. Scene seksa, iz spavaće sobe, iz ležaljki za spavanje, sa plaže, sa svakog mogućeg mesta... videli ste ih, to je bilo užasno. Možda će zvučati čudno... ali ja sam bila jako povređena... nisam bila samo izdana i prevarena. Bilo je nečega u čitavom tom načinu na koji je on sve izveo, kao da sam ja bila vazduh, a ne neko ko je postojao, već kao nešto prema čemu možeš da se ponašaš kao prema... Ne znam... A onda je došao i taj dan...”

„Kada se mlada žena iznenada pojavila na Nordkosteru?”

„Da. Trudna. S njegovom bebom. Došla je sa onim svojim ogromnim stomakom i nije imala pojma da sam je prepoznala sa fotografija. Odmah sam shvatila da je ona poslata ovamo.”

„Nils?”

„Da. Zašto bi se inače pojavila? A onda sam je videla kako se šunja po zadnjem delu bašte naše letnje kuće uveče, a tada sam popila dosta vina i postala sam... ne znam. Bila sam besna kao furija. Šta je ona uopšte radila tamo? U našoj kući. Da li je, možda tražila nešto? A onda...”

Eva se utišala.

„Gde su onda bili Sverker i Afe Stejn?“, pitala je Mete.

„Bili su u kući. Ja u suštini i nisam htela da oni budu tu, ali izbacili su ih iz kolibe i onda su došli kod mene...“

„A šta se onda desilo?“

„Istrčali smo napolje u baštu i uvukli smo tu ženu u kuću i ona je počela da se opire i da vrišti, a onda je Sverker predložio da bi mogli malo da je smirimo i ohladimo, a on je u tom času bio potpuno drogiran.“

„Znači, odveli ste je do uvale Haselvikarne?“

„Da, hteli smo da je nekako sklonimo od ljudi.“

„A šta se dogodilo tamo?“

Eva je uvirtala palac jedne ruke drugom. Morala je da kopa veoma duboko u sebi da bi mogla da pronađe prave reči i da im da određenu formu.

„Kada smo stigli tamo, na plaži nije bilo vode, bila je oseka, velika oseka, plaža se prostirala duboko u more. A onda sam se setila...“

„Setili ste se velike sizijske plime?“

„Pokušavala sam da je nateram da mi kaže šta radi tamo i šta traži na ostrvu, da mi otkrije gde je Nils, ali ona nije htela da kaže ni reč, samo je ćutala.“

Eva više nije mogla da gleda u njih. Glas joj je bio veoma slab.

„Momci su uzeli ašov i iskopali rupu... i stavili su je unutra... a onda je došla plima...“

„Znali ste da dolazi plima?“

„Nekoliko godina sam živela na ostrvu, a svi na ostrvu znaju kada se smenjuju velika plima i oseka.“

„A da li je ona to znala?“

„U početku nije. Ali onda... kada je plima došla... na kraju...“

Eva je začutala. Mete je morala da upadne.

„Da li je rekla gde je Nils sakrio svoj novac?“

„Jeste... i rekla je gde su tada živeli.“

Stilton se nagnuo ka njoj.

„I onda ste je vi ostavili tamo?“

Bilo je to prvi put da je on rekao nešto tokom čitave istrage. Eva se trgla. Bila je potpuno angažovana u bolnom dijalogu s Mete, čovek pored nje kao da nije ni postojao.

„Momci su otrčali kući. Ja sam ostala. Znala sam da smo otišli predaleko i da je čitava ta stvar pravo ludilo. Ali mrzela sam tu ženu tako

strašno, to stvorenje s glavom u vodi. Htela sam da je mučim i da joj nanesem bol, jer mi je otela Nilsa.”

„Hteli ste da je ubijete.”

Stilton je i dalje sedeo u istom položaju, nagnuvši se napred.

„Ne, samo da je mučim. Možda će vam to zvučati čudno, ali nisam mislila da će umreti. Ne znam ni sama šta sam mislila, u glavi mi je sve bilo crno. Samo sam otišla odatle.”

„Ali znali ste da dolazi velika plima?”

Eva je ćuteći klimnula glavom. Iznenada je počela zaplakala, tiho. Stilton je pogledao u nju. Sada su imali motiv za ubistvo Adelite Rivere. Pokušao je da uhvati Evin pogled.

„Sada možemo da nastavimo dalje i da pređemo na Nilsa Venta”, rekao je. „Kako je on umro?”

Mete se trгла. Ona je u potpunosti bila fokusirana na povezivanje Eve Karlson sa ubistvom na Nordkosteru. Ubistvo Nilsa Venta nije bilo na dnevnom redu. Ona je u potpunosti bila uverena da je Bertil Magnuson stajao iza toga. Iznenada je shvatila da je Stilton zapravo korak ispred nje.

Kao u stara vremena.

„Možete li i o tome da nam govorite?”, rekao je on.

I ona je govorila. Srećom po Mete i Stiltona, pošto oni nisu imali u rukama ništa konkretno što bi povezaloo Evu Karlson s onim što se dogodilo njenom bivšem partneru. Ali Eva nije imala razloga da laže u ovoj fazi. Ona je već priznala jedno brutalno ubistvo i htela je da sa duše skine sav teret. Pored toga nije znala šta oni već znaju. Nije htela da je Mete ponovo ispituje.

To ne bi mogla da izdrži.

„Tu nema šta mnogo da se kaže”, rekla je ona. „On je samo pozvonio na vratima moje kuće jedne večeri, a ja sam ostala zaprepašćena. Ne zato što je bio živ, to sam bar znala, već što mu je palo na pamet da se tako iznenada pojavi kao da ništa nije bilo.”

„Kada je to bilo?”

„Ne mogu da se setim. Bilo je to dan pre nego što su ga pronašli.”

„I šta je hteo?”

„Zaista ne znam, on... bilo je to tako uvrnuto... sve to...”

Eva je začutala i potonula u sebe. Polako se u svom sećanju vraćala na taj čudni sastanak sa svojim bivšim mužem. U čas kada se na vratima kuće u Bromi iznenada čulo zvono.

Eva je otvorila vrata. Napolju je stajao Nils Vent na slaboj svetlosti lampe koja je gorela na tremu. Nosio je braon sako. Eva je buljila u njega. Nije znala u šta to upravo gleda.

„Zdravo, Evo.”

„Zdravo.”

„Da li me prepoznaješ?”

„Da.”

Gledali su jedno u drugo.

„Mogu li da uđem?”

„Ne.”

Prošlo je nekoliko sekundi. Poprilično puno. Nils? Nakon svih ovih godina? Šta on, dođavola, sada radi ovde? Eva je pokušavala nekako da se pribere.

„Pa, možeš li ti onda da izađeš napolje?”, rekao je Nils i nasmešio se.

Kao da su dvoje tinejdžera koji nisu hteli da ih roditelji vide. Je li on lud? Šta, jebote, hoće sada ovaj čovek? Eva se okrenula, uzela jaknu sa vešalice, izašla napolje i zatvorila vrata za sobom.

„Šta hoćeš?”, pitala ga je.

„Jesi li i dalje udata?”

„Razvedena. Zašto? Kako znaš gde živim?”

„Pronašao sam te na internetu i saznao sam da si bila udata pre mnogo godina, da je tvoj muž bio uspešan skakač s motkom, Andeš Karlsen. Zadržala si njegovo prezime.”

„Da. Jesi li me ti to pratio?”

„Ne. Samo sam naleteo na taj podatak.”

Nils se okrenuo, očekujući valjda da onda krene za njim, a onda je pošao prema kapiji. Eva je stajala na tremu.

„Nilse.”

Nils se zaustavio.

„Gde si bio svih ovih godina?”

Ona je to veoma dobro znala. Ali on nije znao da je ona znala.

„U inostranstvu”, odgovorio je.

„I zašto si se pojavio ovde? Sada?”

Nils je pogledao u Evu. Osetila je da bi trebalo da mu priđe malo bliže, da budu malo intimniji. Otišla je do njega.

„Moram da raščistim neke stvari iz prošlosti”, rekao je tihim glasom.

„U redu, a šta ćeš to da raščistiš?”

„Jedno staro ubistvo.”

Eva se osvrnula oko sebe, instinktivno, osetivši kako joj se vrat zateže. Staro ubistvo? Ono na Nordkosteru? Ali on nije mogao da zna ništa o tome. Pogotovo nije mogao da zna da je ona umešana u to. Šta je on onda mislio?

„To zvuči neprijatno”, rekla je.

„I jeste neprijatno, ali uskoro će sve biti gotovo, a onda se ponovo vraćam kući.”

„U Mal Pais?”

To je bila njena prva greška. A to je samo izletelo iz nje. Već sledeće sekunde je shvatila šta je u stvari rekla.

„Kako si znala da sam živio tamo?”, pitao je Nils.

„Pa, zar nisi?”

„Jesam. Hoćemo li da se odvezemo negde?”

Nils je klimnuo glavom prema sivom automobilu koji je bio parkiran pored kapije. Eva nije bila sigurna. I dalje nije imala predstavu šta on zapravo hoće. Da malo porazgovaraju. To je sve sranje. Staro ubistvo. Šta bi on uopšte mogao da zna o tome?

„Svakako”, rekla je.

Ušli su u kola i odvezli se. Nakon nekoliko minuta, Eva ga je pitala:

„A kakvo je to staro ubistvo?”

Nils je oklevao nekoliko sekundi, a onda joj je rekao. Ispričao joj je sve o ubistvu novinara Jana Nistrema koje je naredio Bertil Magnuson. Eva je gledala u njega.

„Jesi li ti zato došao ovamo?”

„Da.”

„Da bi vratio Bertilu?”

Eva se opustila. Ovo nije imalo veze sa Nordkosterom.

„Da nije to pomalo opasno?”

„To što hoću da vratim Bertilu milo za drago?”

„Da. Ne zaboravi da je on naredio da ubiju novinara.”

„Ne bi se usudio mene da ubije.”

„A zašto ne?”

Nils se blago nasmejao, ali ništa nije rekao. Odvezli su se do Mosta Drotningholm, do Kešena, i dalje prema drugoj strani ostrva. Nils je zaustavio kola blizu spusta u vodu. Oboje su izašli napolje. Bila je zvezdana noć. Polumeseć je bacao svetlost preko vode i stena. Bila je to veoma lepa slika. Bili su tu nekoliko puta pre mnogo godina, kasno uveče.

Kupali su se goli kada nije bilo nikoga u okolini.

„Ovde je lepo kao što je i nekada bilo”, rekao je Nils.

„Jeste.”

Eva ga je pogledala. Delovao je smireno, kao da se ništa nije dogodilo. Kao da je sve onako kako je trebalo da bude. Ništa nije onako kako je trebalo da bude, pomislila je.

„Nilse.”

„Da.”

„Moram još nešto da te pitam.”

„Da?”

„Zašto se nikada nisi javio?”

„Tebi?”

„Da, meni. Kome drugom? Zajedno smo živeli, zar se ne sećaš? Trebalo je da se venčamo, da imamo decu i da zajedno preživimo život. Jesi li i to zaboravio? A ja sam te tako volela.”

Eva je iznenada osetila kako je krenula u potpuno pogrešnom pravcu, s potpuno pogrešnim osećanjima koje je počela da ispoljava. Ali čitava ova situacija s Nilsom u ovom trenutku, posle dvadeset sedam godina, bila je potpuno apsurdna. Prošlost je eksplodirala kao otopljena mržnja unutar nje, i više nije mogla da se zaustavi.

„To je bilo glupo od mene, trebalo je da ostanem u kontaktu s tobom, svakako. Izvini”, rekao je Nils.

Rekao je izvini, pomislila je.

„Posle dvadeset sedam godina. Jedino što umeš da kažeš je izvini?”

„Da. Šta bi htela drugo da uradim?”

„Jesi li ikada pomišljao šta si mi stvarno uradio? Kroz šta sam prolazila?”

„Ali, Evo, nema smisla sad...”

„Mogao si barem da me pozoveš i da mi kažeš da si se umorio od mene i da si želeo novi život s njom! Ja bih to prihvatila.”

„S kim?”

To je bila već njena druga greška. Ali osetila je da nema mnogo smisla u tome da ćuti. Nije bilo načina da odoli onome što je osećala duboko u sebi. Nils se iznenada veoma uzbudio.

„S kim je trebalo da imam novi život?”

„Dobro ti to znaš, nemoj da se praviš lud! Nemoj da se pretvaraš da ne znaš! Mlada i lepa, i trudna, a onda si je poslao ovamo da bi izvukla i našla

novac koji si sakrio, i mislio si da će ona...”

„Kako ti, do sto đavola, uopšte znaš sve to?”

Nilsove oči iznenada su postale veoma hladne. Napravio je nekoliko koraka prema Evi.

„Šta znam?”, pitala je ona. „Za pare?”

Nils je dovoljno dugo gledao u nju da bi shvatio koliko je pogrešio. I sve vreme je grešio. To nije imalo nikakve veze sa Bertilom. Nije Bertil uspeo da ga prati preko Meksika do Mai Paisa i da onda prati Adelitu u Švedsku, gde je trebalo da uzme sklonjeni novac. Bertil uopšte nije bio umešan u ovo ubistvo. Eva je bila ta koja je uzela novac i...

„Jesi li ti ubila Adelitu?”, pitao je.

„Tako se zvala?”

Izenada je dobila veoma jak šamar preko lica. Nils je podivljavao od besa.

„JESI LI TO BILA TI, JEBENA KUČKO?”

Bacio se na Evu. Ona je pokušala da izblokira sledeći udarac. Eva je bila u prilično dobroj kondiciji, a Nils i nije bio u svom najboljem stanju. Izenada je ovaj sukob prerastao u tuču, pri čemu su besno grabili jedno drugo, udarali se, šutirali, sve dok ga Eva nije uhvatila za sako i dok ga nije povukla na stranu. Nils nije mogao da održi ravnotežu, sapleo se o kamen i pao unazad, udarivši jako glavom o ivicu oštre stene pored njih. Eva je čula tup zvuk kada je lobanja udarila u oštru ivicu granita. Nils je u istom času beživotno klonuo na zemlju. Krv je liptala sa njegovog temena i tekla niz vrat. Eva je buljila u njega.

Mete se nagnula napred, prema svetlosti lampe koja je stajala ispred Eve. „Mislili ste da je mrtav?”

„Jesam. U početku se nisam usuđivala da ga dodirnem, ležao je tamo i krvario, a ja se nisam pokrenula i bila sam u šoku, besna, i sve drugo.”

„Ali niste telefonom pozvali policiju?”

„Ne.”

„Zašto ne?”

„Ne znam, samo sam se spustila dole na zemlju i pogledala u njega. Nils Vent. Onaj koji mi je svojevremeno potpuno uništio život. A sada se pojavio i rekao da mu je žao. I počeo je da me udara. I shvatio je šta sam uradila na Nordkosteru. Tako sam ga samo odvušla do kola i uspela nekako da ga postavim na vozačko sedište, kola su bila odmah pored nagiba koji je vodio

dole u vodu. I trebalo je samo da otpustim ručnu kočnicu i sve je bilo gotovo.”

„Ali mora da ste shvatili da ćemo mi verovatno brzo da ga nađemo.”

„Jesam. Ali sam mislila... Ne znam... on je pretio Bertilu Magnusonu...”

„Mislili ste da će Magnuson da preuzme krivicu za to?”

„Verovatno. Zar nije?”

Mete i Stilton su pogledali jedno u drugo.

Kasnije te večeri u Metinim kolima nije bila neka naročito prijatna atmosfera. Bili su na putu ka velikoj kući u Kumelnesu. Sve troje imali su materijal za razmišljanje.

Stilton je razmišljao o konačnom rešavanju slučaja na plaži. Kako jedan usamljeni događaj može da pokrene lančanu reakciju nasilnih događaja. Dva Šveđanina se sretnu na drugoj strani sveta. Popiju zajedno flašu vina. Jedan drugome kaže nešto što iznenada objasni stvar zbog koje se ovaj grizao i mučio dvadeset tri godine. On otputuje do Švedske da se osveti za smrt svoje drage. Potraži svog nekadašnjeg partnera. Ubiju ga. Njegov slučaj dobije Mete, koja prepozna beleg na njegovoj jer je svojevremeno istraživala njegov nestanak, a u isto vreme Olivija počne da istražuje slučaj na plaži.

Izuzetno.

Onda su se njegove misli pomerile na druge, teže stvari. Na ono što će se neizbežno dogoditi za kratko vreme. U kući Mete i Mortena. I kako će on izaći na kraj s tim.

Mete je razmišljala o svom proganjanju Bertila Magnusona. Kako je samo pogrešila. Ali, na kraju krajeva, on jeste svojevremeno naručio ubistvo novinara, i bio je kriv zbog toga. Ona nije bila kriva za njegovo samoubistvo.

Olivija je razmišljala o Džeki Berglund. Kakav promašaj. Da nije imala tu fiksaciju u vezi sa Džeki Berglund, Elvis bi još bio živ. Skupo plaćena lekcija.

„Mora biti da se to onda desilo.”

Mete je prekinula tišinu. Osetila je da mora malo da prodrma atmosferu. Uskoro će biti kod kuće u njenoj velikoj vili koja je prava papazjanija. I nije htela da tamo unese tišinu i suzdržane misli.

„Šta se to onda desilo?” pitao je Stilton.

„Ljudi koji su upali u kuću Eve Karlson, mora da ih je pozvao Bertil Magnuson.”

„I šta je trebalo da urade?”

„Trebalo je da potraže kasetu. Magnuson je sigurno proverio sve hotele i video da tamo nema prijavljenog Venta, kao što smo i mi uradili, a onda se setio Ventove bivše partnerke. Možemo pretpostaviti da su se svojevremeno oni i družili, jer su obojica imali letnjikovce na Nordkosteru, a onda je pomislio da se Vent verovatno skrivao u njenoj kući i da je možda tu ostavio traku.”

„Zvuči razumno”, rekao je Stilton.

„Ali minduša?”, pitala je Olivija. „Kako je ona završila u Adelitinom džepu kaputa?”

„Teško je to reći...”, rekla je Mete. „Verovatno kada su se tukle u kući, ona i Eva.”

„Da.”

Mete je prikočila kada su se primakli velikoj staroj kući.

Dok su prilazili kući, Mete je zazvonio mobilni telefon. Zaustavila se u bašti. Bio je to Oskar Molin. Upravo je bio na sastanku sa načelnicom Karin Getblad gde su razgovarali o imenu u registru klijenata Džeki Berglund. O imenu koje je dobio od Mete.

„I šta ste odlučili?”, rekla je Mete.

„Da to na neko vreme stavimo u drugi plan.”

„Ali zašto? Zato što je to Džeki Berglund?”

„Ne, nego zato što bi to poremetilo reorganizaciju.”

„U redu. Ali da li će njemu to biti saopšteno?”

„Da, hoće. I ja ću to uraditi.”

„Dobro.”

Mete je prekinula vezu. Primitila je da se Stilton zaustavio na nekoliko metara od nje i da je čuo čitav razgovor. Mete je prošla pored njega ne rekavši ni reč, i popela se uz stepenice trema.

Abas je otvorio vrata, držeći Jolene oko pasa. Olivija se toplo zagrlila s njom.

„Sada hoćemo da jedemo!” rekla je Mete.

Svi su prošli kroz sobe i otišli do velike kuhinje. Tamo je Morten izvodio čaroliju sa svakakvim sastojcima i začinicima, praveći ono za šta je tvrdio da će biti gurmanski doživljaj sezone.

Špageti karbonara sa smrznutim divljim šanterel pečurkama.

Ostali članovi Olseter klana odavno su već jeli i sada su se raštrkali po kući. Morten im je objasnio da prva dama ove vile želi malo mira i da njeni gosti žele da jedu bez uznemiravanja. Oni koji se o ovo budu oglasili, biće poslani kod Elene na tavan i moraće da broje petlje na njenom tkanju.

U prizemlju je zavladao potpuna tišina.

„Sedite!”

Morten je rukama prelazio preko već dovoljno opterećenog stola i dodavao poslednje sitnice uz Metine keramičke tanjire i ostale potrepštine. Bilo je tu i činija i tanjirića, i koječega još. Posebno su se isticale čaše.

Seli su.

Mete je svima sipala malo vina. Stilton je odbio. Topao sjaj svećnjaka odbijao se o čaše dok su nazdravljali i otpijali.

I opušтали se.

Bio je to dug dan za sve njih.

I za Mortena, takođe. Proveo je mnogo vremena razmišljajući o onome što će se dogoditi, a sada sa tim mora da se uhvati u koštac. Nije bio potpuno siguran u sve to. Moglo bi sve da krene na ovu ili onu stranu, a nijedna od njih neće biti laka.

Čekao je.

A čekali su i svi, osim Olivije. Ona je osetila kako je prvi gutljaj vina kroz njeno telo raširio smirenost i toplotu. Pogledala je u grupu ljudi za stolom. U ljude koji su joj donedavno bili potpuni stranci.

Stilton, beskućnik. Sa prošlošću o kojoj je znala nekoliko stvari. Ali dovoljno da bi mogla da napravi određeni uzorak. Ali to je bio samo uzorak, a ona je bila veoma zainteresovana za širu sliku. Nije zaboravila kako je izgledao kada su se prvi put sreli u Naki. Od tada do sada desile su se mnogo promene. Njegove oči sada su izgledale potpuno drugačije, između ostalog.

Morten, čovek sa Keruakom. Ekspert dečje psihologije koji je uspeo da je natera da se otvori tako da se zapanjila. Kako mu je to uopšte pošlo za rukom?

Mete, njegova žena, koja ju je ponekad toliko plašila da joj se činilo da joj se noge pretvaraju u žele i koja je i dalje držala distancu između njih dve. Ali uz poštovanje. Ako ćemo pravo, dopustila je Oliviji da dođe u njenu kancelariju i da učestvuje u slučaju koji je rešavala.

A onda Abas. Vitak, mišićav čovek. Sa tajnim noževima skrivenim

negde uz telo i čudnim mirisom. Kao nindža ratnik, pomislila je. Ko je on bio, zapravo?

Otpila je još jedan gutljaj vina. A tada je primetila, ili bolje rečeno, tada je osetila. Određenu vrstu atmosfere iščekivanja oko stola. Nije bilo osmeha i brze razmene pogleda, samo neka vrsta iščekivanja.

„0 čemu se radi?”

Morala je bar da pita, s blagim osmehom na usnama.

„Zašto ste svi tako tihi?”

Ostali su gledali jedno u drugo, redom oko stola. Bili su to pogledi koje je Olivija pokušavala da prati od jednog do drugog, sve dok se nije zaustavila na Stiltonu. On je u tom času poželeo da je nekako mogao da ima pilule sa sobom.

„Da li se sećaš kada sam te u kuhinji u tvom stanu, onda kada je izgorela kamp prikolica, pitao zašto si odabrala baš slučaj na plaži?”, rekao je on iznenada.

Pitanje je iznenadilo Oliviju.

„Da.”

„I ti si rekla da je to zato što je tvoj tata bio umešan u istragu.”

„Da.”

„Nije bilo ništa drugo na šta si ti reagovala?”

„Nije... pa, zapravo, jeste posle izvesnog vremena. Ubistvo se dogodilo istog dana kada sam rođena. A to je prilično uvrnuta koincidencija.”

„Ne, nije.”

„Kako to mislite? Mislite da to nije samo koincidencija?”

Mete je sipao Oliviji još malo vina. Stilton je pogledao u nju.

„Da li znaš šta se dogodilo te večeri, kada je Ove Gardman otrčao kući s plaže?”

„Da, oni su... Na šta mislite? Odmah posle?”

„Čim je upao u kuću i rekao im šta je video, njegovi roditelji su istrčali na plažu istog časa kada su pozvali vazдушnu hitnu pomoć.”

„Da, to znam.”

„Njegova majka je bila medicinska sestra. Kada su stigli do plaže, počinioci su već otišli, ali su oni ipak nekako uspeali da stignu do žene, Adelite, kojoj je glava s vremena na vreme provirivala iz vode. Do tog časa ona je već ostala bez svesti, ali još je uvek imala slab puls. Njegova majka je pokušavala da joj pruži disanje usta na usta, i održavali su je u životu neko vreme, ali je umrla nekoliko minuta nakon što je stigla hitna pomoć.”

„Dobro.”

„Ali dete u njenoj utrobi je i dalje bilo živo. Lekari iz helikoptera izvršili su hitan carski rez i izvadili su bebu napolje”, rekao je Stilton.

„Šta? Dete je preživelo?”

„Jeste.”

„I zašto mi ranije niste rekli ništa? Šta se dogodilo bebi?”

„Mi smo odlučili da bebino preživljavanje ostane tajna, iz bezbednosnih razloga.”

„Zašto?”

„Zato što ništa nismo znali o motivu ubistva. U najgorem slučaju, možda se sve i vrtelo oko nerođenog deteta, koje je neko možda i želeo da ubije.”

„I šta ste onda uradili s bebom?”

„Dogovorili smo se da jedan istražni tim vodi računa o bebi u početku, jer smo mislili da ćemo moći da ustanovimo identitet žene, ili da će se pojaviti otac deteta, ali to se nije dogodilo.”

„I? Onda?”

„Policajac koji je inače vodio računa o bebi prijavio se da je usvojio, pošto on i žena nisu imali dece. I mi i socijalna služba mislili smo da je to sasvim dobro rešenje.”

„I ko je bio taj policajac?”

„Arne Rening.”

Olivija je već slutila kuda ovo vodi, ali bilo joj je potrebno da to jasno čuje. Iako joj je sve to bilo neshvatljivo.

„Znači, ja sam to dete?”, rekla je Olivija.

„Jesi.”

„To znači da sam ja... šta? Čerka Adelite Rivere i Nilsa Venta?”

„Da.”

Morten je sve vreme držao pogled na Oliviji. Mete je tumačila njen govor tela. Abas je donekle pomerio svoju stolicu pozadi.

„To nije istina.”

Olivija je i dalje kontrolisala svoj glas. I dalje nije mogla da veruje.

„Nažalost”, rekao je Stilton.

„Nažalost?”

„Tom misli da je ovo verovatno trebalo da ti bude saopšteno na drugačiji način, drugom prilikom, pod drugim okolnostima.”

Morten je pokušao da zadrži Oliviju tamo gde je i bila. Pogledala je Stiltona.

„Znači, vi ste znali za ovo sve vreme i to još otkad smo se sreli tamo ispred tržnog centra?”

„Da.”

„Znali ste da sam ja dete iz utrobe udavljene žene?”

„Da.”

„I niste mi rekli ni reč o tome.”

„Hteo sam nekoliko puta, ali...”

„Da li moja majka zna za ovo?”

„Ne zna sve okolnosti. Arne je odlučio da joj ne ispriča sve”, rekao je Stilton. „Ne znam da li joj je nešto rekao pre nego što je umro.”

Olivija je trgla glavom unazad, ustala i pogledala sve prisutne za stolom. Pogled joj se zaustavio na Mete.

„Koliko dugo ste vi znali za ovo?”

Njen glas je imao donekle povišen ton. Morten je shvatio šta će uslediti.

„Tom mi je rekao pre nekoliko dana”, rekla je Mete. „Nije znao šta da radi, da li da ti kaže ili ne. Trebala mu je pomoć, bio je izuzetno zabrinut zbog...”

„Bio je zabrinut.”

„Da.”

Olivija je pogledala Stiltona i zavrtela glavom. A onda je istrčala napolje. Abas je bio spreman da pokuša nekako da je zadrži, ali mu se ona otrgla i otrčala napolje. Stilton je krenuo za njom, ali ga je Morten zaustavio.

„Ja ću to uraditi.”

Morten je otrčao za Olivijom.

Uspeo je da je stigne dole, malo niže niz put. Olivija je stala pored neke gvozdene ograde, spustila se na zemlju i stavila ruke preko lica. Morten se sagnuo prema njoj. Brzo kao munja, Olivija je skočila na noge i ponovo počela da trči. Morten je trčao za njom i ponovo ju je uhvatio. Ovog puta ju je privukao sebi, okrenuo je i držao je u čvrstom medveđem zagrljaju. Smirila se posle izvesnog vremena. Jedini zvuk koji se čuo bili su njeni očajnički vapaji na njegovim grudima. Morten ju je nežno milovao po leđima. Da je tog trenutka mogla da vidi njegove oči, znala bi da ona nije jedina koja je očajna.

Stilton je otišao do prozora. Svetla u sobi bila su ugašena i on je dobro mogao da vidi, povukavši zavesu na jednu stranu, usamljeni par dole na

putu.

Mete je došla, stala pored njega i pogledala napolje.

„Da li smo zaista uradili pravu stvar?“, pitala se ona.

„Ne znam...“

Stilton je oborio pogled. Prošao je kroz stotine mogućnosti, još od onog časa kada ga je zaustavila prvi put i rekla da se zove Olivija Rening, Arneovo dete. Ali nijedna od tih alternativa nije mu delovala prihvatljivo. Na kraju se osećao sve neprijatnije, a u isti mah mu je bilo sve teže i teže da pronade rešenje. Kukavički, pomislio je. Bio sam suviše velika kukavica. Nisam se usudio. Imao sam hiljadu izgovora da izbegnem to da kažem.

Na kraju se okrenuo prema ljudima kojima je verovao. Tako da ne bi morao sve to sam da kaže. Ili bar da kaže to okružen ljudima koji verovatno mogu da izađu na kraj s tim stvarima za koje on nije istreniran.

Kao Morten.

„Ali sada je rečeno“, kazala je Mete.

„Da.“

„Jadna devojka. Ali verovatno je znala da je usvojena?“

„Verovatno. Nemam pojma.“

Stilton je podigao pogled. Sada ne mogu nigde dalje s tim, pomislio je, i pogledao u Mete.

„Poziv koji si primila u bašti, bio je u vezi sa klijentima Džeki Berglund?“, pitao je.

„Da.“

„Koga ste našli?“

„I jednog policajca, između ostalog.“

„Rune Foš?“

Mete se vratila u kuhinju ne odgovorivši mu ništa. Ako se Tom bude ponovo osovio na noge, onda će se zajedno uhvatiti u koštac sa Džeki Berglund i njenim klijentima, pomislila je. U budućnosti.

Stilton je pogledao u pod i primetio da je Abas stao pored njega.

Obojica su pošli prema ulici.

Olivija je i dalje bila u Mortenovom medveđem zagrljaju. Njegova glava bila je prislonjena uz njenu i micao je usnama. Ono što joj je on govorio ostaće među njima. Ali dobro je znao da je ovo samo početak za nju, početak jednog dugog putovanja. Melanholičnog i frustrirajućeg putovanja. Putovanja na koje mora sama da pođe. On će joj biti pri ruci, ako bude bilo

potrebno, ali je to bilo njeno putovanje i samo njeno putovanje.

Negde na tom putu, na jednoj napuštenoj stanici, dobiće od njega jedno malo mače.

Epilog

Sedela je u tišini u letnjoj noći, u noći koja nije bila noć, koja je bila tek nešto više od randevua između sumraka i svitanja, sa sjajem one čarobne svetlosti koja je često oduševljavala južnjake. Senzualna noć, što Olivija gotovo nije primećivala.

Sedela je između pešćanih dina, sama, skupivši kolena pod bradom. Dugo je gledala duž uvale. Bila je oseka, veoma velika oseka, a noćas će nadoći velika sizigijska plima. Sedela je tamo i gledala toplo sunce kako tone i gledala kako mesec zauzima svoje mesto na pozornici, kako se šepuri pozajmljenom, odbijenom svetlošću, hladnijom, s više plave u sebi, bez imalo saosećanja.

Prvih sat vremena nekako je uspevala da skupi svoje misli i pokušavala je da razmišlja o činjenicama. Gde su tačno odveli Adelitu dole na plaži? Gde je pronađen njen kaput? Koliko daleko su je odveli? Gde su iskopali rupu? Tamo? Di tamo? Bio je to način da zaustavi ili bar da odloži ono što je znala da dolazi.

Onda je pomislila na svog biološkog oca, Nilsa Venta. Koji je došao ovamo jedne noći sa koferom na točkićima i otišao do mesta gde je bila oseka da bi se zaustavio tamo. Da li je on znao da se to baš ovde dogodilo? Da je žena koju je voleo bila udavljena baš ovde? Mora da je znao, inače šta bi radio ovde? Olivija je shvatila da je Nils žalio za Adelitom. Da je tražio poslednje mesto na kome je bila živa da bio mogao da je ožali.

Upravo ovde.

A ona je sedela sakrivena iza nekih stena u daljini i to je videla.

Videla je taj trenutak.

Uzdahnula je, duboko.

Pogledala je ponovo prema moru. Bilo je mnogo toga što se ispiralo kroz nju, unutar nje, a ona je pokušavala da ga zadrži tu.

Koliba. On je došao do kolibe. Da pozajmi njen mobilni. Iznenada se setila kratkog trenutka, kada je odlazio, kako se Nils zaustavio i pogledao je, kada je videla blesak iznenađenja u njegovim očima. Kao da je video nešto što nije očekivao. Da li je on to u meni video Adelitu? Na delić sekunde?

Onda je došao drugi sat, i treći, kada sve te konkretne stvari nisu bile dovoljne da zaustave sve ono drugo. Kada je dete u njoj postalo ona cela.

A to je trajalo dugo.

Sve dok suze nisu presahle i dok nije bila u stanju da ponovo pogleda ispred sebe i da se poveže sa svojim intelektom. Ja sam rođena na ovoj plaži, pomislila je, izvadili su me iz utrobe moje udavljene majke, jedne noći kada je bila prolećna plima i kada je sijao mesec kao što šija sada.

Upravo ovde.

Pustila je da joj lice ponovo utone u kolena.

On je iz daljine video ovaj prizor. Stajao je iza stena, na istom mestu. Video je kada je prošla pored kuće nekoliko sati ranije i primetio je da se nije vratila. Sada ju je video sklopčanu na pesku, gotovo na istom mestu na kome su ostali stajali te noći.

Ponovo je čuo more.

Olivija nije primetila kada je došao, samo je osetila kada se spustio pored nje, sklopčavši se kao i ona, miran. Okrenula se malo i uhvatila njegov pogled. Dečak koji je sve video. Čovek s kosom posvetlelom na suncu. Pogledala ga je ponovo. On je sa svojim ocem razgovarao u Kostariki, pomislila je, a video je kako su svoju majku ubili ovde, i nije imao pojma o svemu tome.

Kada prođe neko vreme, reći ću mu.

Gledali su u more. Duž vlažnog prostranstva plaže koja je bila okupana mesečinom. Male sjajne krabe gegale su se gore-dole po pesku, sijajući čeličnoplavom svetlošću. Zraci svetlosti odbijali su se o namreškani pesak. Školjke su se čvrsto pribile uz stene.

Kada je pristigla velika plima, otišli su odatle.

- K R A J -